

Møteinnkalling

Utvalg

Utvalg for medborgerskap

Dato

27.04.2023 kl. 18:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær

Presentasjon

- Innbyggertorg

Sakskart

Saker til behandling

15/23 21/00713-102 Godkjenning av protokoll 23.03.23

16/23 22/00227-6 Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

17/23 21/18542-16 Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, kultur og annen frivillighet

---

18/23 23/02462-1 Bærekraftig idrett

19/23 23/04233-3 Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg medborgerskap

---

20/23 23/04752-2 Høring - forslag til ny nærdemokratiordning i Asker kommune

---

21/23 22/13459-22 Kulturstipend 2023

22/23 22/17239-17 Idrettsstipend 2023

Referatsaker

Asker, 17.04.2023
Kari Sofie Bjørnsen
Leder i utvalg for medborgerskap

Møteprotokoll

Utvalg for medborgerskap

Dato	Tid	Sted
27.04.2023	18:00 – 21:45	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Kari Sofie Bjørnsen.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Kari Sofie Bjørnsen (H)	
Nestleder	Jan Fredrik Eriksen (Sp)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Christian Dyresen (V)	
Utvalgsmedlem	Julie Green Holten (H)	
Utvalgsmedlem	Thormod Rønning Kvam (H)	
Utvalgsmedlem	Line Johansen (H)	
Utvalgsmedlem	Thomas Hatten (A)	
Varamedlem	Vijay Sangar (A)	Marianne Aasen (A)
Utvalgsmedlem	Liv Knatten (MDG)	

Forfall:

Anne Høie Guettler (SV)
Marianne Aasen (A)

Administrasjonen   Direktør Christer Best Gulbrandsen

Protokollfører   Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkallingen og møtet ble satt med 10 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

15/23	21/00713-102	Godkjenning av protokoll 23.03.23	3
16/23	22/00227-6	Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035	3
17/23	21/18542-16	Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, kultur og annen frivillighet	5
18/23	23/02462-1	Bærekraftig idrett	6
19/23	23/04233-3	Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg medborgerskap	6
20/23	23/04752-2	Høring - forslag til ny nærdemokratiordning i Asker kommune	10
21/23	22/13459-22	Kulturstipend 2023	13
22/23	22/17239-17	Idrettsstipend 2023	14

Referatsaker

Saker til behandling

15/23 Godkjenning av protokoll 23.03.23

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	15/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 23.03.23 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Marianne Aasen (A) står oppført med feil parti.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokoll fra utvalg for medborgerskap 23.03.23 godkjennes slik den foreligger med endring.

[Lagre vedtak]

16/23 Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte saken med virksomhetsleder Lene Thysing Pedersen til stede.

Thormod Rønning Kvam (H) fremmet på vegne av H, V og Sp følgende forslag til innspill:

- *Hovedutvalg for medborgerskap understreker viktigheten av å utvikle eiendom og bygningsmasse over hele kommunen som bidrar til levende, innbydende møteplasser i et tettsteds, destinasjonsutviklings- og medvirkningsperspektiv.*

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Rønning Kvams (H) forslag til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - Hovedutvalg for medborgerskap understreker viktigheten av å utvikle eiendom og bygningsmasse over hele kommunen som bidrar til levende, innbydende møteplasser i et tettsteds, destinasjonsutviklings- og medvirkningsperspektiv.

[Lagre vedtak]

17/23 Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, kultur og annen frivillighet

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	17/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet tas til orientering.
2. Retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker vedtas.
3. Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker evalueres i sammenheng med evalueringen av prøveperioden for ny modell for tilskuddsordningene 2022-2023.

Behandling

Saken ble foreslått utsatt til 01.06.23.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes.

[Lagre vedtak]

18/23 Bærekraftig idrett

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Behandling

Rådgiver Ingrid Drivenes presenterte saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

[Lagre vedtak]

19/23 Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg medborgerskap

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	19/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende tre samfunnsflokker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
  - Ungt utenforskap
  - Demografiutfordringer
  - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
  -
  -
3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H) fremmet innspill på vegne av et samlet utvalg:

- *Utvalget er opptatt av at de tre temaplanene innenfor tjenesteområdet med de gjennomgående temaer arenaer, aktiviteter, innbyggermedvirkning, deltagelse og stedsutvikling videreutvikles og forsterkes.*
- *Ungt utenforskap pekes på som en av samfunnsutfordringene i kommunedirektørens saksfremlegg, og utvalget mener at dette må løftes frem både i måten det jobbes på tvers i kommunen («tverrsektorielt») og prioriteringer i budsjett og satsninger.*
- *Demografiutviklingen fører til flere seniorer, og det er en gledelig utvikling at flere blir eldre og flere er friske eldre. Dette er en stor ressurs for samfunnet. Seniorer er like forskjellige som andre folk, og både tilbud til seniorer og hvordan seniorer kan bidra i samfunnet må gjenspeiles i dette. Utvalget ønsker at kommunen skal jobbe enda mer aktivt med hvordan seniorer som ressurs kan spille en større rolle i samfunnsutviklingen. Det er bra for den enkelte, og bra for samfunnet.*
- *Utvalget har i inneværende periode vært opptatt av arenaer «der folk bor». Det gjelder både kultur og idrett. Mindre anlegg og arenaer lokalt kan være gode samlingspunkter, og viktige bidrag til å videreutvikle attraktive lokalsamfunn. Dette bør kommunen fortsette med, og utvikle i samarbeid med frivillige lag og foreninger.*

- *Frivilligheten står sterkt i Asker. Vi er stolte av at vi ble nominert til årets frivillighetskommune i Frivillighetsåret 2022. Det er imidlertid stadig flere som fremhever at frivilligheten er under press, både som følge av koronapandemien som førte til frafall av frivillige, og andre årsaker som at folk prioriterer annerledes og ikke vil forplikte seg til faste opplegg. Kommunen må jobbe mer med å få frem verdien av frivillighet for den enkelte. Det er gøy, utviklende og meningsfylt, og er en utmerket arena for å motvirke ensomhet og utenforskap, som er noen av de andre store utfordringene i samfunnet. Det ligger et stort potensial i å jobbe enda bedre sammen med den etablerte frivilligheten på dette området.*
- *Asker har kommet i gang med samhandling og samskaping. Utvalget vil understreke at dette er bare en begynnelse, og at kommuneadministrasjonen og alle de dyktige medarbeiderne, sammen med det politiske nivå, må fortsette å videreutvikle både arbeidsmetodikk og reelt innhold i prosessene.*
- *Når det gjelder nærdemokratiske ordninger viser utvalget til sin høringsuttalelse i egen sak. Her vil vi peke på at budsjettmidler til en ordning er én ting, hvordan kommune og lokalsamfunnene og nærdemokratiordninger jobber sammen er en helt annen ting. Involvering og gode prosesser, der kommunen ikke overstyrer, er viktig å få til. Kommunikasjon om målene, hva vi skal få til sammen, bør det jobbes grundig med. Et av målene med god kommunikasjon må blant annet være at alle involverte har respekt og forståelse for hverandres gode intensjoner.*
- *Utvalget legger til grunn at det økonomiske handlingsrommet vi være begrenset den neste perioden. Det bør satses på det som gir stor effekt med lite midler. Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum kan være et godt eksempel på dette. Utvikling av Aktive Lokalsamfunn har utvalget stor tro på. Modellen egner seg også for andre områder enn idrett.*
- *Tilskudd til aktiviteter for økonomisk vanskeligstilte, herunder en ny ordning som ikke er stigmatiserende, bør ha høy prioritet. Realisering av idrettsanlegg, når det er økonomisk handlingsrom for det, bør følge AIRs prioriterte liste. Utvalget vil peke på at særlig tiltak som rommer flere formål og flere brukergrupper bør prioriteres.*
- *Det bør satses på innovasjon som verktøy i omstilling og grep som gir stor effekt med lite midler.*

Innstilling punkt 1 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Innstilling punkt 2 med innspill fra leder Bjørnsen (H) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
  - Ungt utenforskap

- Demografiutfordringer
  - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
- Utvalget er opptatt av at de tre temaplanene innenfor tjenesteområdet med de gjennomgående temaer arenaer, aktiviteter, innbyggermedvirkning, deltagelse og stedsutvikling videreutvikles og forsterkes.
  - Ungt utenforskap pekes på som en av samfunnsutfordringene i kommunedirektørens saksfremlegg, og utvalget mener at dette må løftes frem både i måten det jobbes på tvers i kommunen («tverrsektorielt») og prioriteringer i budsjett og satsninger.
  - Demografiutviklingen fører til flere seniorer, og det er en gledelig utvikling at flere blir eldre og flere er friske eldre. Dette er en stor ressurs for samfunnet. Seniorer er like forskjellige som andre folk, og både tilbud til seniorer og hvordan seniorer kan bidra i samfunnet må gjenspeiles i dette. Utvalget ønsker at kommunen skal jobbe enda mer aktivt med hvordan seniorer som ressurs kan spille en større rolle i samfunnsutviklingen. Det er bra for den enkelte, og bra for samfunnet.
  - Utvalget har i inneværende periode vært opptatt av arenaer «der folk bor». Det gjelder både kultur og idrett. Mindre anlegg og arenaer lokalt kan være gode samlingspunkter, og viktige bidrag til å videreutvikle attraktive lokalsamfunn. Dette bør kommunen fortsette med, og utvikle i samarbeid med frivillige lag og foreninger.
  - Frivilligheten står sterkt i Asker. Vi er stolte av at vi ble nominert til årets frivillighetskommune i Frivillighetsåret 2022. Det er imidlertid stadig flere som fremhever at frivilligheten er under press, både som følge av koronapandemien som førte til frafall av frivillige, og andre årsaker som at folk prioriterer annerledes og ikke vil forplikte seg til faste opplegg. Kommunen må jobbe mer med å få frem verdien av frivillighet for den enkelte. Det er gøy, utviklende og meningsfylt, og er en utmerket arena for å motvirke ensomhet og utenforskap, som er noen av de andre store utfordringene i samfunnet. Det ligger et stort potensial i å jobbe enda bedre sammen med den etablerte frivilligheten på dette området.
  - Asker har kommet i gang med samhandling og samskaping. Utvalget vil understreke at dette er bare en begynnelse, og at kommuneadministrasjonen og alle de dyktige medarbeiderne, sammen med det politiske nivå, må fortsette å videreutvikle både arbeidsmetodikk og reelt innhold i prosessene.
  - Når det gjelder nærdemokratiske ordninger viser utvalget til sin høringsuttalelse i egen sak. Her vil vi peke på at budsjettmidler til en ordning er én ting, hvordan kommune og lokalsamfunnene og nærdemokratiordninger jobber sammen er en helt annen ting. Involvering og

gode prosesser, der kommunen ikke overstyrer, er viktig å få til. Kommunikasjon om målene, hva vi skal få til sammen, bør det jobbes grundig med. Et av målene med god kommunikasjon må blant annet være at alle involverte har respekt og forståelse for hverandres gode intensjoner.

- Utvalget legger til grunn at det økonomiske handlingsrommet vi være begrenset den neste perioden. Det bør satses på det som gir stor effekt med lite midler. Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum kan være et godt eksempel på dette. Utvikling av Aktive Lokalsamfunn har utvalget stor tro på. Modellen eger seg også for andre områder enn idrett.
- Tilskudd til aktiviteter for økonomisk vanskeligstilte, herunder en ny ordning som ikke er stigmatiserende, bør ha høy prioritet. Realisering av idrettsanlegg, når det er økonomisk handlingsrom for det, bør følge AIRs prioriterte liste. Utvalget vil peke på at særlig tiltak som rommer flere formål og flere brukergrupper bør prioriteres.
- Det bør satses på innovasjon som verktøy i omstilling og grep som gir stor effekt med lite midler.

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

[Lagre vedtak]

20/23 Høring - forslag til ny nærdemokratiordning i Asker kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	17/23
2 Tofte lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	12/23
3 Heggedal lokalsamfunnsutvalg	20.04.2023	18/23
4 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	20/23

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. Utvalget gir følgende innspill til høringen:

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H) fremmet følgende innspill på vegne at utvalget:

- *Hovedutvalg for medborgerskap er opptatt av at eventuelle ordninger Asker skal ha for nærdemokratiske ordninger skal bidra til mer demokrati og innbyggermedvirkning. Prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg går nå mot slutten, og det skal tas stilling til om dette, eller noe annet som kan ha tilsvarende mål, skal videreføres eller igangsettes.*
- *Slik vi leser høringsnotatet mener kommunedirektøren at forsøket er såpass vellykket at deler av det bør videreføres. Dette er utvalget enig i.*

Utvalget vil komme med følgende innspill og presiseringer:

- *Det arbeidet medlemmene av lokalsamfunnsutvalgene har lagt ned er imponerende, og det har på mange måter bidratt til å synliggjøre det potensialet som ligger i en god organisering av nærdemokratiordninger.*
  - *Når utvalget nå samler seg om det kommunedirektøren foreslår å videreføre, er det blant annet fordi vi ønsker at ordningen skal etableres flere steder i kommunen. Kommunedirektøren peker på 8 steder knyttet til innbyggertorgene, og det er et godt utgangspunkt. Det bør imidlertid ikke ligge en begrensning i dette.*
  - *Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.*
  - *For at ordningen skal lykkes, må det være en treffsikker og effektiv kommunikasjon om hva som er målet og hvordan det kan gjøres. Ikke skal gjøres. Navn/hva skal barnet hete må det jobbes videre med. «Nærutvalg» kan være mer forvirrende enn forklarende.*
  - *Det bør også ses nærmere på hvordan eksisterende lag og foreninger/forbund kan styrkes og revitaliseres ved ny ordning.*
-
- *Utvalget oppfordrer videre til at de nye «nærutvalgene» ikke skal drive med kommunal saksbehandling.*
  - *Det er fra noen pekt på at den nye ordningen kan miste den legitimiteten lokalsamfunnsutvalgene har opparbeidet seg. Vi ser den utfordringen, men tror at over tid vil også ny ordning kunne spille en viktig rolle i sine lokalsamfunn og være en viktig partner for kommunen.*

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Utvalget gir følgende innspill til høringen:

- Hovedutvalg for medborgerskap er opptatt av at eventuelle ordninger Asker skal ha for nærdemokratiske ordninger skal bidra til mer demokrati og innbyggermedvirkning. Prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg går nå mot slutten, og det skal tas stilling til om dette, eller noe annet som kan ha tilsvarende mål, skal videreføres eller igangsettes.
- Slik vi leser høringsnotatet mener kommunedirektøren at forsøket er såpass vellykket at deler av det bør videreføres. Dette er utvalget enig i.

Utvalget vil komme med følgende innspill og presiseringer:

- Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.
- Det arbeidet medlemmene av lokalsamfunnsutvalgene har lagt ned er imponerende, og det har på mange måter bidratt til å synliggjøre det potensialet som ligger i en god organisering av nærdemokratiordninger.
- Når utvalget nå samler seg om det kommunedirektøren foreslår å videreføre, er det blant annet fordi vi ønsker at ordningen skal etableres flere steder i kommunen. Kommunedirektøren peker på 8 steder knyttet til innbyggertorgene, og det er et godt utgangspunkt. Det bør imidlertid ikke ligge en begrensning i dette.
- Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.
- For at ordningen skal lykkes, må det være en treffsikker og effektiv kommunikasjon om hva som er målet og hvordan det kan gjøres. Ikke skal gjøres. Navn/hva skal barnet hete må det jobbes videre med. «Nærutvalg» kan være mer forvirrende enn forklarende.
- Det bør også ses nærmere på hvordan eksisterende lag og foreninger/forbund kan styrkes og revitaliseres ved ny ordning.

- Utvalget oppfordrer videre til at de nye «nærutvalgene» ikke skal drive med kommunal saksbehandling.
- Det er fra noen pekt på at den nye ordningen kan miste den legitimiteten lokalsamfunnsutvalgene har opparbeidet seg. Vi ser den utfordringen, men tror at over tid vil også ny ordning kunne spille en viktig rolle i sine lokalsamfunn og være en viktig partner for kommunen.

[Lagre vedtak]

21/23 Kulturstipend 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	21/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Det vedtas å dele ut 10 stk. kulturstipend ut fra vedlagte søkerliste
2. Kulturstipendiene deles under Asker kulturfestival 2023.

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Det vedtas å dele ut 10 stk. kulturstipend ut fra vedlagte søkerliste
2. Kulturstipendiene deles under Asker kulturfestival 2023.

[Lagre vedtak]

22/23 Idrettsstipend 2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	22/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommunes idrettsstipend 2023 tildeles 10 utøvere, se vedlegg.
2. Stipendene deles ut på Asker kulturfestival 3. juni.

Behandling

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommunes idrettsstipend 2023 tildeles 10 utøvere, se vedlegg.
2. Stipendene deles ut på Asker kulturfestival 3. juni.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Direktør Christer Best Gulbrandsen ga i sin orientering status på blant annet biblioteksbesøk på søndager, årets sommeraktiviteter for barn og unge,
----	--

	<p>omstillingsprosess i medborgerskap, hva som kommer av saker på møtet 1. juni.</p> <p>Han svarte også ut spørsmål fra Christian Dyresen (V) fra utvalgsmøtet 23.03.23 om status lokalhistorisk arkiv Hurum og dialog med Foreningen Alle kan spille.</p>
2.	Christian Dyresen (V) stilte spørsmål om status Holmsbu kunstmuseum.
3.	Christian Dyresen (V) stilte spørsmål om tilgjengeligheten til arkivene i Røyken og Hurum. Direktør Best Gulbrandsen svarer ut i neste møte 01.06.23

Saksframlegg

Arkivsak
21/00713-102

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Godkjenning av protokoll 23.03.23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 23.03.23 godkjennes slik den foreligger.

Sammendrag og konklusjon

Protokoll fra utvalg for medborgerskap ligger vedlagt.

Kari Sofie Bjørnsen
leder i utvalg for medborgerskap

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
21/00713

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Saksnr.
15/23

Godkjenning av protokoll 23.03.23

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 15/23

Behandling

Marianne Aasen (A) står oppført med feil parti.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Protokoll fra utvalg for medborgerskap 23.03.23 godkjennes slik den foreligger med endring.

Møteprotokoll

Utvalg for medborgerskap

Dato	Tid	Sted
23.03.2023	18:00 – 20:30	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Jan Fredrik Eriksen.

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Nestleder	Jan Fredrik Eriksen (Sp)	
Utvalgsmedlem	Per Modig Sletaune (H)	
Utvalgsmedlem	Christian Nordal Dyresen (V)	
Utvalgsmedlem	Julie Lovise G. Holten (H)	
Utvalgsmedlem	Thormod Rønning Kvam (H)	
Varamedlem	Vijay Kumar Sangar (A))	Thomas Hatten
Utvalgsmedlem	Marianne Aasen (A)	
Varamedlem	Helene Petersen-Sveen (SV)	Liv Knatten

Forfall:

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H)
Line Johansen (H)
Anne H. Guettler (SV)

Det møtte ingen vara for disse 3 representantene.

Administrasjonen virksomhetsleder Synnøve Osmundsen
Protokollfører Jorunn Sørli Tryti

Møtet ble satt med 8 medlemmer til stede. Det var ingen merknader til innkallingen eller habilitet.

Saksliste

Side

Saker til behandling

[11/23](#) 21/00713-97 Godkjenning av protokoll 16.02.2023 3

[12/23](#) 23/02061-2 Plan for inngåelse av effektkontrakt i Asker kommune - Ungt utenforskap 3

[13/23](#) 23/02808-1 Status for arbeid med sommeraktiviteter for barn og unge 4

[14/23](#) 23/03381-2 Konesjon for visning av film 6

Referatsaker

Saker til behandling

11/23 Godkjenning av protokoll 16.02.2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	23.03.2023	11/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 16.02.2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra utvalg for medborgerskap 16.02.2023 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

12/23 Plan for inngåelse av effektkontrakt i Asker kommune - Ungt utenforskap

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	16.03.2023	10/23
2 Utvalg for velferd	21.03.2023	10/23
3 Utvalg for oppvekst	21.03.2023	11/23

4 Utvalg for medborgerskap
5 Formannskapet

23.03.2023 12/23
18.04.2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune vil inngå avtale om effektkontrakt og forplikter seg til 2-3 MNOK årlig for perioden 2026-2027.

Behandling

Rådgiver Inger Johanne Blichfeldt innledet saken og svarte på oppklarende spørsmål

Aasen (H) fremmet følgende til nytt punkt 2:

- Effektkontrakten skal vare i maks fire år og evalueres i etterkant.
- Bruk av administrative ressurser skal ikke gå ut over andre tiltak rettet mot denne målgruppen, eksempelvis sjøskolen, skolehelsetjenesten og andre ungdomstiltak.
- Utvalget ber om at det bestrebes å måle effektene på en slik måte at andre forhold som kan påvirke resultatet holdes utenfor ved bruk av en referansegruppe.
- Relevante politiske utvalg oppdateres årlig på status om ungt utenforskap, inkludert arbeidet med Effektkontrakt.

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Aasen fikk 3 (A, SV) stemmer og falt.

Innstilling

1. Asker kommune vil inngå avtale om effektkontrakt og forplikter seg til 2-3 MNOK årlig for perioden 2026-2027

[Lagre vedtak]

13/23 Status for arbeid med sommeraktiviteter for barn og unge

Behandlet av

1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato

23.03.2023

Saksnr.

13/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Status for arbeidet med sommeraktiviteter for barn og unge tas til orientering
2. Kommunedirektøren bes komme tilbake med oppfølgingssak om sommerferieaktiviteter for 2024 og fremover, fjerde kvartal 2023

Behandling

Rådgiver Sara Christine Warholm Munthe innledet saken og svarte på oppklarende spørsmål.

Aasen (A) fremmet følgende forslag til 2 nye punkter:

- *Asker kommune må så godt det lar seg gjøre sørge for at informasjon om tilbudet når frem til barn med funksjonsnedsettelse. Særlig viktig at alle forstår at dette er gratis/at de kan få støtte til å dekke utgiftene*
- *Transport til og fra aktivitetene må inkluderes for barn med funksjonsnedsettelse, da det ikke er like enkelt for denne målgruppen å reise kollektivt.*

Rønning Kvam fremmet på vegne av H, V og SP, følgende alternative forslag til Aasens kulepunkt 2:

Det forutsettes at transport til og fra aktivitetene tilrettelegges for barn og unge med funksjonsnedsettelse, da det ikke er like enkelt for denne målgruppen å reise kollektivt.

Ved votering ble forslag fra Aasen, kulepunkt 1 og forslag fremmet av Rønning Kvam fremmet som et fellesforslag.

Kommunedirektørens innstilling med de 2 foreslåtte tilleggspunktene ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Status for arbeidet med sommeraktiviteter for barn og unge tas til orientering
2. Asker kommune må så godt det lar seg gjøre sørge for at informasjon om tilbudet når frem til barn med funksjonsnedsettelse. Særlig viktig at alle forstår at dette er gratis/at de kan få støtte til å dekke utgiftene
3. Det forutsettes at transport til og fra aktivitetene tilrettelegges for barn og unge med funksjonsnedsettelse, da det ikke er like enkelt for denne målgruppen å reise kollektivt.
4. Kommunedirektøren bes komme tilbake med oppfølgingssak om sommerferieaktiviteter for 2024 og fremover, fjerde kvartal 2023

[Lagre vedtak]

14/23 Konesjon for visning av film

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	23.03.2023	14/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Bygdekinoen gis konsesjon for visning av film på Sætre innbyggertorg, Dynamitten.
2. Bokhandleren på Tofte gis konsesjon for visning av film på Bokhandleren på Tofte.
3. Konesjon gis for en periode på 5 år fra vedtaksdato.

Iht. § 2 i lov om film og videogram kan tillatelsen nektes eller trekkes tilbake dersom konsesjonsinnehaveren bryter reglene i loven eller forskrifter til loven, eller vilkår satt i forbindelse med tildeling av konsesjon.

Behandling

Rådgiver Hilde Nygård innledet saken og svarte på oppklarende spørsmål.

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Bygdekinoen gis konsesjon for visning av film på Sætre innbyggertorg, Dynamitten.
2. Bokhandleren på Tofte gis konsesjon for visning av film på Bokhandleren på Tofte.
3. Konsesjon gis for en periode på 5 år fra vedtaksdato.

Iht. § 2 i lov om film og videogram kan tillatelsen nektes eller trekkes tilbake dersom konsesjonsinnehaveren bryter reglene i loven eller forskrifter til loven, eller vilkår satt i forbindelse med tildeling av konsesjon.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Presentasjon- brukerundersøkelse kulturskolen ved rådgiver Eline Tønnesson Tvester
2.	Presentasjon – frivillighetssundersøkelsen ved Eline Tønnesson Tvester.
3..	Presentasjon – sommeraktiviteter for barn og unge ved Sara Christine Warholm Munthe
4.	Presentasjon – Spikkestad innbyggertorg ved Torbjørg Mosland Raen
5.	Presentasjon – direktørens orienteringer ved virksomhetsleder Synnøve Osmundsen
6.	Dyresen (V) stilte spørsmål om hvilke føringer ledelsen i kommunen har for kommunikasjon med sine egne ansatte når det gjelder den økonomiske situasjonen i kommunen. Virksomhetsleder Osmundsen svarte på spørsmålet.

Saksframlegg

Arkivsak

22/00227-6

Saksbehandler

Anette Kampesæter
Førland

Behandles av

Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for oppvekst
Utvalg for velferd
Utvalg for medborgerskap

Møtedato

20.04.2023
20.04.2023
20.04.2023
25.04.2023
25.04.2023
27.04.2023

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet/utvalget gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035

.....

.....

.....

1. Sammendrag og konklusjon

Utvalg for samfunnstjenester vedtok 23.03.2023 å legge Temaplan eiendom ut på høring. Høringsfristen er 19.05.2023.

Temaplan eiendom er en strategisk og sektorovergripende plan som beskriver hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Det er definert fem innsatsområder som beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene. For hvert innsatsområde gis det en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke endringer (strategier) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Temaplanen er forankret i FNs bærekraftsmål og kommuneplanens samfunnsdel med mål og strategier, og svarer ut alle de tre bærekraftsområdene. Kommunens åtte satsningsområder er tverrsektorielle, og alle er relevante for temaplan eiendom. Det betyr at Asker kommune og Asker-samfunnet må arbeide sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Rammer og mandat for arbeidet

Temaplan Eiendom er forankret i vedtatt planstrategi for Asker kommune 2020-2024. Oppdrag med igangsetting av arbeidet med temaplanen er gitt i forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2021-2024.

Ut fra vedtatt mandat og presentasjonen som ble gitt til utvalg for samfunnstjenester i januar 2022, ble følgende utredningspunkter definert:

- Strategisk eiendomsutvikling for å bidra til samfunns-, tettsteds-, og boligutvikling, inkl. strategiske eiendomskjøp og -salg
- Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet og utvikling
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type bygg
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type uteområder
- Energieffektivisering i et forvaltings- og driftsperspektiv

Temaplanen er en tverrsektoriell og strategisk plan. Temaplan eiendom skal ha en planperiode på 12 år med rullering hvert fjerde år.

Innsatsområder og strategier

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget, utfordringsbildet (kapittel 4 i temaplanen), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene.

Følgende fem innsatsområder er valgt ut for temaplan eiendom (vedlegg 4):

1. Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
3. Klima- og miljøvennlige bygg
4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

For hvert innsatsområde er det gitt en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke endringer (strategier) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Kunnskapsgrunnlag

Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag for temaplanen (vedlegg 2), som inneholder mer inngående informasjon om temaene som er dekket i planen.

Avgrensninger

Temaplan Eiendom avgrenses av føringer gitt i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Vedtatt eierstrategi for Askerhalvøya Eiendom AS (K-sak 77/21) gir avgrensning for denne temaplanen i forhold til selskapets hovedmål om å sikre utvikling av næringseiendommer samt bidra til å oppnå kommunens boligpolitiske strategier. Selskapets arbeid bindes sammen med temaplan for Eiendom da selskapet skal følge kommunens egne mål og strategier definert i temaplan Eiendom.

Innovasjon i forhold til nye boformer dekkes i sin helhet i temaplan Bærekraftig boligutvikling.

Temaplanen berøres spesielt av følgende tverrgående temaer:

- Medborgerskap og frivillighet
- Klima og miljø
- Innovasjon og digitalisering
- Helsefremmende arbeid og folkehelse
- Universell utforming

Temaplanen anses å ha grensesnitt og må ta hensyn til føringer fra følgende vedtatte temaplaner:

- Arbeidsgiverpolitikk
- Medborgerskap
- Barnehage- og skolekapasitet
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Handling mot klimaendringene
- Næring
- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker
- Vann og vannmiljø
- Kultur
- Digitalisering og smart teknologi
- «Mestre hele livet» - psykisk helse- og rus

Temaplanen anses å ha grensesnitt med følgende temaplaner som er under arbeid:

- Naturmangfold
- «På lik linje» – personer med nedsatt funksjonsevne
- Oppvekst
- Samferdsel og mobilitet
- Bærekraftig boligutvikling
- Kulturminner

Medvirkning

For å sikre involvering innad i organisasjonen er arbeidet med temaplanen forankret i folkevalgte organer, hos administrativ ledelse og fagressurser.

Før sak om mandat og rammer ble det avholdt administrativt innspillsmøte med fagressurser fra Samfunnstjenester og Samfunnsutvikling. I arbeidet med kunnskapsgrunnet har det vært bred medvirkning fra alle tjenesteområder. Flere ledere har bidratt til å kartlegge egnetheten av bygg for sin tjeneste. I arbeidet med innsatsområder og strategier har det vært medvirkning fra Utvalg for samfunnstjenester og relevante fagressurser fra alle tjenesteområdene. Høringsperioden etter 1. gangs behandling gir alle i hele kommunen mulighet til å gi innspill.

Medvirkning er en kontinuerlig prosess og stopper ikke når planen er vedtatt. Når strategiene skal iverksettes og konkretiseres i tiltak, vil medvirknings- og forankringsarbeid pågå i egen organisasjon og ut mot innbyggerne.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Innsatsområdene *Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer, Klima- og miljøvennlige bygg* og *Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning* er relevante for å nå de økonomiske og miljømessige bærekraftsmålene. Innsatsområdet *Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne* har betydning for de sosiale bærekraftsmålene, som handler om å sikre at innbyggerne får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv.

Økonomiske forhold

Bygningsmassen er et virkemiddel for at organisasjonen skal kunne oppnå sine mål. Planens innsatsområder vil bidra til bedre tilpassede bygg og uteområder og bedre utnyttelse av arealer, og en ressurseffektiv utnyttelse av kommunens verdier. Planlagt vedlikehold som bidrar til å oppgradere byggenes funksjon løpende (verdibevarende vedlikehold), bidrar til å minimere kommunens kostnader til vedlikehold, samt reduserer behovet for ombygginger.

Ved å ha et bevisst forhold til både prissatte og ikke-prissatte effekter i kommunens beslutningsunderlag for investerings- og rehabiliteringsprosjekter, sikres fokus på samfunnsøkonomiske konsekvenser fra ulike innfallsvinkler. Dette vil bidra til en best mulig og helhetlig ressursutnyttelse til en lavest mulig pris.

Som en strategisk eiendomsutvikler må Asker kommune aktivt forvalte og utvikle eiendomsporteføljen på en bærekraftig, langsiktig og verdibevarende måte i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Hensikten med dette er å sikre en til enhver tid anvendelig eiendomsreserve med høy kvalitet og verdi.

Miljømessige forhold

De mest klimavennlige kvadratmeterne er de som ikke bygges. Temaplanen understøtter at Asker kommune rehabiliterer fremfor å bygge nytt, samt legger til rette for effektiv arealutnyttelse for å redusere det totale behovet for ny bygningsmasse i kommunen og bidra til å redusere klimagassutslipp.

Temaplanen fordrer at kommunen etablerer langsiktige planer for energibesparende tiltak/prosjekter for å redusere kommunens driftskostnader og miljøfotavtrykk i eksisterende bygg. Energieffektivisering av bygg kan frigjøre energi og gi bedre kapasitet, og i tillegg kan energieffektivisering av bygg begrense behovet for utbygging av ny fornybar kraftproduksjon og inngrep i uberørt natur.

Temaplanen understøtter at kommunen tar natur-, miljø- og klimahensyn ved plassering av kommunale bygg og anlegg, med fokus på minimal bearbeiding av grunnen, og eiendommer som ligger nært eksisterende infrastruktur. Grunneiendommer som er utsatt for flom- eller annen naturfare, skal også i et klimaperspektiv unngås. I tillegg er lokalisering av bygg viktig for å unngå økt transportbehov, noe som er behandlet i innsatsområdet om grønn mobilitet i temaplan handling mot klimaendringene.

Sosiale forhold

Et av temaplanens hovedmål er å bidra til at kommunale bygg blir en effektiv innsatsfaktor i kommunens tjenesteyting og samfunnsutvikling ved å tilfredsstille de grunnleggende og tjenesterelaterte behovene til brukerne. Eiendomsforvaltningen skal sikre et inkluderende tjenestetilbud, og forholdet til brukerne skal være preget av kompetanse, serviceholdning, og forutsigbare og tydelige avtaler.

Universell utforming av bygg og tilhørende utearealer vil bidra til at flest mulig av kommunens innbyggere kan ta del i ulike opplevelser i hverdagen og delta i samfunnet.

Gjennom utvikling av gode oppvekst- og bomiljøer, næringsutvikling, levende sentrum, flerbruk av kommunale bygg og tilbud for innbyggere både i og utenfor arbeidslivet, skapes tilhørighet til lokalmiljøet og kommunen, og tilknytning til andre mennesker og steder. Lokale tiltak for å hindre utenforskap kan også styrke opplevelsen av tilhørighet og felleskap.

Gjennom temaplanen legges det til rette for å sikre innbyggerne en rettferdig fordeling og lik tilgang til goder og ressurser, herunder fellesskapets bygg og arealer.

4. Tidligere behandling

Mandat og rammer for temaplan eiendom ble vedtatt av Utvalg for samfunnstjenester 20.01.2022 sak 8/22 (vedlegg 1).

Vedtakk:

1. Arbeidet med temaplan Eiendom gjennomføres i tråd med de rammer og føringer som fremgår av mandatet i dette saksframlegget. Under Tema/problemstillinger som skal utredes, legges følgende punkt til:
  - Sirkulær økonomi, gjenbruk av bygg og materialer
Setningen: – Miljø/klima i et forvaltnings- og driftsperspektiv endres til: - Miljø/klima i et innkjøps-, forvaltnings- og driftsperspektiv.
  - Verbalforslag/oversendelse nummer 4 «Uteområder», vurderes innarbeidet i planen.
  - Hvordan erfaringer fra «Teknisk utredning – Erfaringer med ulike krav til miljø og klima i formålsbygg» kan anvendes for at Asker skal oppnå målene satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.
  - Konkretisering av mål og strategier satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.
2. Temaplanen legges frem for kommunestyret for endelig behandling 2. kvartal 2023.

Sak om førstegangsbehandling av temaplan eiendom ble behandlet av Utvalg for samfunnstjenester 23.03.2023 i sak 13/23. Følgende innstilling ble enstemmig vedtatt (vedlegg 3):

1. Temaplan eiendom – Rom for livet, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 19.05.2023.

Innsatsområder:

1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
  2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
  3. Klima- og miljøvennlige bygg
  4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
  5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

5. Kommunedirektørens vurdering

Temaplan eiendom er en strategisk og sektorovergripende plan, og beskriver hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Eiendomsvirksomheten er et strategisk virkemiddel for at kommunen kan levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. I dette ligger:

- Bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling
- Verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling av bygg og eiendommer
- Bidra til steds- og samfunnsutvikling

Asker kommune har eier- og forvaltningsansvar for en sammensatt portefølje av både bebygde og ubebygde eiendommer. De kommunale eiendommene skal tilfredsstillende ulike interesser på tvers av tjenesteområdene, nyttes som et politisk virkemiddel for å oppnå overordnede mål og strategier og samtidig være en eiendomsressurs når det kommer til strategisk eiendomsutvikling og strategiske kjøp og salg.

Ved å følge opp strategiene i de fem innsatsområdene fra temaplan eiendom vil dette komme både tjenestene og innbyggerne til gode. Asker kommune vil bevege seg i retning av å være en foregangskommune gjennom en ambisiøs, profesjonell og utviklingsorientert forvaltning av kommunens eiendomsverdier.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Saksprotokoll ST, 20012022, Sak 8_22, Temaplan Eiendom - mandat og rammer
2. Kunnskapsgrunnlag for Temaplan eiendom - Rom for livet, 2022
3. Saksprotokoll ST, 23032023, Sak 13_23, Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035 - 1. gangs behandling
4. Høringsutkast Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Eldrerådet har behandlet saken i møte 20.04.2023 sak 8/23

Behandling

Ingeniør ved byggforvaltning og vedlikehold Anette Kampsæter Førland innledet til saken (presentasjon). Førland og seksjonsleder eiendom Lene Thusing Pedersen svarte på spørsmål.

Karl Bønnhoff fremmet følgende forslag til innspill til punkt 2:

- *Parkeringsnormen ved offentlige bygg må være realistisk mht behov for å benytte bil når disse byggene besøkes og/eller brukes*
- *Gode utearealer er meget viktig også for eldreinstitusjoner og boliger for seniorer.*

Leder Kirsten Koht fremmet følgende forslag til innspill til punkt 2:

- *Eldrerådet stiller seg bak strategien om at bygg bør ha flere bruksområder også i nært samspill med frivilligheten.*

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2, herunder forslag til innspill fremmet av Bønnhoff, kulepunkt 1, ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Bønnhoff, kulepunkt 2, ble enstemmig vedtatt som innspill under innstillingens punkt 2.

Forslag fremmet av Koht, ble enstemmig vedtatt som innspill under innstillingens punkt 2.

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet/utvalget gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - Parkeringsnormen ved offentlige bygg må være realistisk mht behov for å benytte bil når disse byggene besøkes og/eller brukes
  - Gode utearealer er meget viktig også for eldreinstitusjoner og boliger for seniorer
  - Eldrerådet stiller seg bak strategien om at bygg bør ha flere bruksområder også i nært samspill med frivilligheten.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 20.04.2023 sak 13/23

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte og svarte på spørsmål. Virksomhetsleder Lene Thusing Pedersen var også til stede.

Maia Hollender fremmet følgende innspill i 5 punkter:

- *Asker kommune skal bruke arealressursene i kommunen strategisk for å minimere utslipp for reiser til brukere av bygget*
- *Dele på bygningsmassen - og at bygg kan brukes større deler av døgnet til andre formål*
- *Bare det å etablere enger og slåttemark i stedet for gressplener vil hjelpe det biologiske mangfoldet*
- *Det er bra at vedlikehold er i fokus - og slik må det være både for å forlenge levetid til eksisterende bygg, av hensyn til klimaet og av hensyn til kommunens økonomi*

- *Asker kommune bør vurdere å etablere kontorfellesskap for kommunalt ansatte og andre i de ni nærsentrene i kommunen. Slik kan en redusere pendling og spare plass.*

Hollenders innspill i 5 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet/utvalget gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - Asker kommune skal bruke arealressursene i kommunen strategisk for å minimere utslipp for reiser til brukere av bygget
  - Dele på bygningsmassen - og at bygg kan brukes større deler av døgnet til andre formål
  - Bare det å etablere enger og slåttemark i stedet for gressplener vil hjelpe det biologiske mangfoldet
  - Det er bra at vedlikehold er i fokus - og slik må det være både for å forlenge levetid til eksisterende bygg, av hensyn til klimaet og av hensyn til kommunes økonomi.
  - Asker kommune bør vurdere å etablere kontorfellesskap for kommunalt ansatte og andre i de ni nærsentrene i kommunen. Slik kan en redusere pendling og spare plass.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 20.04.2023 sak 11/23

Behandling

Saksbehandler Anette Kampesæter Førland og virksomhetsleder Lene Thusing Pedersen innledet til saken og besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av May B. Myklebust på vegne av rådet til innspill til planen:

Universell utforming:

- Asker kommune har som mål at flest mulig skal kunne bo hjemme lengst mulig. Da er det viktig at det bygges nok boliger med livsløpsstandard til å dekke behovet i fremtiden.
- Det er viktig at det settes av nok midler til å oppgradere eldre formålsbygg, slik at de tilfredsstillende gjeldende krav til universell utforming.

Forslag fremmet av May B. Myklebust på vegne av rådet til innspill ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Innstilling/Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Råde gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - Asker kommune har som mål at flest mulig skal kunne bo hjemme lengst mulig. Da er det viktig at det bygges nok boliger med livsløpsstandard til å dekke behovet i fremtiden.
  - Det er viktig at det settes av nok midler til å oppgradere eldre formålsbygg, slik at de tilfredsstiller gjeldende krav til universell utforming.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Utvalg for velferd har behandlet saken i møte 25.04.2023 sak 15/23

Behandling

Cecilie Lindgren, H innledet til saken. Anette K. Førland presenterte saken og besvarte spm.

Forslag fremmet av Hans A. Hveem, H, på vegne av H, KrF, PP og V til innspill i punkt 2:

- Godt over 90% av den kommunale eiendomsmassen eies av Asker kommune. Økt leie av lokaler bør vurderes, gitt et velfungerende, likvid eiendomsmarked i det aktuelle området.
- Virksomhetsområde Miljø og Samferdsel har ansvaret for 1,4 mill. kvm. uteareal i tilknytning til kommunale bygg. Det bør vurderes å styrke dette arbeidet, eksempelvis i tilknytning til kommunale omsorgsbygg, herunder sansehagene til våre bo- og omsorgssentre.

Forslag fremmet av Solav Abbas, A, til innspill i punkt 2:

- Asker kommune har som mål at flest mulig skal kunne bo hjemme lengst mulig. Da er det viktig at det bygges nok boliger med livsløpsstandard til å dekke behovet i fremtiden.

- Det er viktig å oppgradere eldre formålsbygg, slik at de tilfredsstillende gjeldende krav til universell utforming.

Forslaget fremmet av Hans A. Hveem, H på vegne av H, KrF, PP og V til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Solav Abbas, A til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Utvalget gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - Godt over 90% av den kommunale eiendomsmassen eies av Asker kommune. Økt leie av lokaler bør vurderes, gitt et velfungerende, likvid eiendomsmarked i det aktuelle området.
  - Virksomhetsområde Miljø og Samferdsel har ansvaret for 1,4 mill. kvm. uteareal i tilknytning til kommunale bygg. Det bør vurderes å styrke dette arbeidet, eksempelvis i tilknytning til kommunale omsorgsbygg, herunder sansehagene til våre bo- og omsorgssentre.
  - Asker kommune har som mål at flest mulig skal kunne bo hjemme lengst mulig. Da er det viktig at det bygges nok boliger med livsløpsstandard til å dekke behovet i fremtiden
  - Det er viktig å oppgradere eldre formålsbygg, slik at de tilfredsstillende gjeldende krav til universell utforming.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 25.04.2023 sak 14/23

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte saken. Virksomhetsleder Lene Thusing Pedersen orienterte og svarte på spørsmål.

Håvard Espelin (H) fremmet på vegne av H, Sp og V følgende forslag til innspill under punkt 2:

- *I byggeprosjekter bør også kostnadene være med som en strategi, da vi må sikre at vi bygger kostnadseffektivt. Bygge kostnadene bør for eksempel jevnlig sammenlignes med andre offentlige/private aktører som har samme type bygg.*
- *Enhetlige standarder for kommunale bygg bør ha rom for nye ideer og løsninger som kan gi både bedre løsninger og/eller lavere kostnader med samme funksjon.*
- *Planen bør fremheve behov for gode prosesser med aktiv og tidlig brukermedvirkning, slik at vi sikrer at vi bygger med den kvalitet og det omfanget som brukere har behov for.*

Paal Steine (MGD) fremmet følgende forslag til innspill under punkt 2:

- *Nye skoler og barnehager bør ha tilgang på naturområder, helst i form av skogområder. Der dette ikke er mulig bør det etableres naturlignende arealer med gress og beplantning.*
- *Nye barnehager og skoler bør planlegges med tilgang til kjøkkenhage/skolehage på egen tomt eller i nærmiljøet.*

Innstillingen punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Håvard Espelins (H) kulepunkt 1 ble vedtatt mot en stemme (Dahl, R)

Espelins (H) kulepunkt 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Paal Steines (MDG) 2 kulepunkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035
  - I byggeprosjekter bør også kostnadene være med som en strategi, da vi må sikre at vi bygger kostnadseffektivt. Bygge kostnadene bør for eksempel jevnlig sammenlignes med andre offentlige/private aktører som har samme type bygg.
  - Enhetlige standarder for kommunale bygg bør ha rom for nye ideer og løsninger som kan gi både bedre løsninger og/eller lavere kostnader med samme funksjon.
  - Planen bør fremheve behov for gode prosesser med aktiv og tidlig brukermedvirkning, slik at vi sikrer at vi bygger med den kvalitet og det omfanget som brukere har behov for.
  - Nye skoler og barnehager bør ha tilgang på naturområder, helst i form av skogområder. Der dette ikke er mulig bør det etableres naturlignende arealer med gress og beplantning.
  - Nye barnehager og skoler bør planlegges med tilgang til kjøkkenhage/skolehage på egen tomt eller i nærmiljøet.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	20.04.2023	8/23
2 Ungdomsrådet	20.04.2023	13/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	20.04.2023	11/23
4 Utvalg for oppvekst	25.04.2023	14/23
5 Utvalg for velferd	25.04.2023	15/23
6 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	16/23

Høring av Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 16/23

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte saken med virksomhetsleder Lene Thysing Pedersen til stede.

Thormod Rønning Kvam (H) fremmet på vegne av H, V og Sp følgende forslag til innspill:

- *Hovedutvalg for medborgerskap understreker viktigheten av å utvikle eiendom og bygningsmasse over hele kommunen som bidrar til levende, innbydende møteplasser i et tettsteds, destinasjonsutviklings- og medvirkningsperspektiv.*

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Rønning Kvams (H) forslag til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035 tas til orientering.
2. Rådet gir følgende innspill til temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035

- Hovedutvalg for medborgerskap understreker viktigheten av å utvikle eiendom og bygningsmasse over hele kommunen som bidrar til levende, innbydende møteplasser i et tettsteds, destinasjonsutviklings- og medvirkningsperspektiv.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
20.01.2022

Saksnr.
8/22

Temaplan Eiendom - mandat og rammer

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 20.01.2022 sak 8/22

Behandling

Til sak 8/22 ble det votert over om Kirsti Kierulf, H sin habilitet.

Enstemmig om hennes habilitet og hun kan være med i denne saken.

Presentasjon ved Lene Thusing Pedersen og saksbehandler Anette Kampesæter Førland presenterte saken og besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP:

Vedtaks punkt 1. som innstillingen med følgende tillegg:

Under Tema/problemstillinger som skal utredes, legges følgende punkt til:

- Sirkulær økonomi, gjenbruk av bygg og materialer
Setningen: – Miljø/klima i et forvaltnings- og driftsperspektiv endres til: -
Miljø/klima i et innkjøps-, forvaltnings- og driftsperspektiv

Verbalforslag/oversendelse nummer 4 «Uteområder», vurderes innarbeidet i planen.

Forslag fremmet av Emelie Spjut-Haldorsen, MDG til mandatet:

I avsnitt om Temaer/problemstillinger som skal utredes / ha fokus på, i tillegg følgende punkter:

- Hvordan erfaringer fra «Teknisk utredning – Erfaringer med ulike krav til miljø og klima i formålsbygg» kan anvendes for at Asker skal oppnå målene satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.
- Konkretisering av mål og strategier satt i Temaplan Handling mot klimaendringer.

Forslag fremmet av Trude Nygård Evensen, A:

Temaer/problemstillinger som skal utredes For å imøtekomme de utfordringene som finnes, må temaplanen ha fokus på:

Nytt punkt: Effektiv ressursbruk og god kvalitetssikring i forvaltningen av eiendom

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Emelie Spjut-Haldorsen, MDG til 2 nye punkter ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Trude Nygård Evensen, A falt mot 2 stemmer, Trude Nygård Evensen, A og Svein Hillestad, A.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

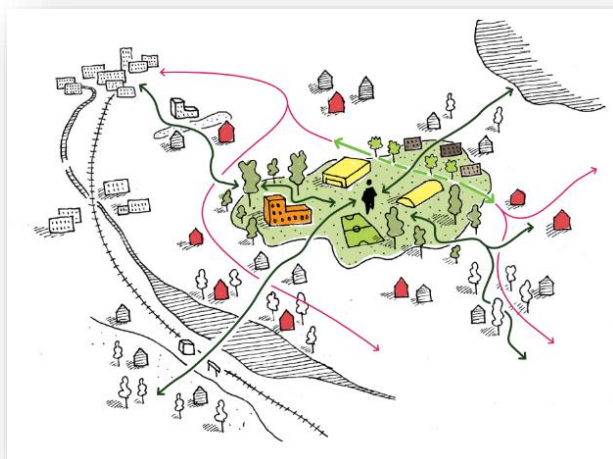
Vedtak

1. Arbeidet med temaplan Eiendom gjennomføres i tråd med de rammer og føringer som fremgår av mandatet i dette saksframlegget. Under Tema/problemstillinger som skal utredes, legges følgende punkt til:
  - Sirkulær økonomi, gjenbruk av bygg og materialer
Setningen: – Miljø/klima i et forvaltnings- og driftsperspektiv endres til: - Miljø/klima i et innkjøps-, forvaltnings- og driftsperspektiv.
  - Verbalforslag/oversendelse nummer 4 «Uteområder», vurderes innarbeidet i planen.
  - Hvordan erfaringer fra «Teknisk utredning – Erfaringer med ulike krav til miljø og klima i formålsbygg» kan anvendes for at Asker skal oppnå målene satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.

- Konkretisering av mål og strategier satt i Temaplan Handling mot klimaendringer.
2. Temaplanen legges frem for kommunestyret for endelig behandling 2. kvartal 2023.

Kunnskapsgrunnlag for Temaplan Eiendom

Rom for livet

Dato: 01.12.2022

Innhold

1	Innledning	4
2	Omfang og avgrensning	5
2.1	Oversiktskart	8
3	Organisering og medvirkning.....	13
4	Lover og forskrifter	14
5	Trender, utviklingstrekk og føringer	15
5.1	Trender og utviklingstrekk	15
5.2	Føringer	16
5.2.1	FN's bærekraftsmål	16
5.2.2	Strategi for stedsutvikling	17
5.2.3	Klimagassutslipp fra materialer, energi, byggeavfall og anleggsfase	20
5.2.4	Sambruk og meråpne bygg	21
6	Dagens status	22
6.1	Forvaltning, drift og vedlikehold	22
6.1.1	Forvaltning	23
6.1.2	Drift	24
6.1.3	Vedlikehold	24
6.2	Eiendomsbesittelse	29
6.2.1	Ulike roller og interesser i kommunal eiendom	29
6.2.2	Strategisk eiendomsutvikling av kommunens eiendomsressurs	30
6.2.3	Strategisk porteføljeforvaltning av kommunens eiendomsressurs	33
6.2.4	Eiendomsutvikling og arealplanlegging	33
6.2.5	Strategisk kjøp	33
6.2.6	Strategisk salg/salgskrav.....	34
6.2.7	Forvaltning av eierskapet	34
6.3	Fra tidligfase til prosjekt.....	35
6.3.1	Life Cycle Cost (LCC) og Life Cycle Analysis (LCA)	36
6.3.2	Enhetlig standard	37
6.4	Nøkkeltall	38
7	Utfordringsbildet	41
7.1	Eierstyring	41
7.1.1	Eiendomsforvaltning av bygg	41
7.1.2	Handlingsregelen	42
7.1.3	Kapasitet og kompetanse	43

7.2	Eiendom som strategisk innsatsfaktor	44
7.2.1	Ulike roller og interesser i kommunal eiendom	44
7.2.2	Strategisk utviklingsplaner.....	44
7.2.3	Strategisk eiendomsutvikling av kommunens eiendomsressurs	45
7.2.4	Strategisk porteføljeforvaltning av kommunens eiendomsressurs	45
7.2.5	Eiendomsutvikling og arealplanlegging	46
7.2.6	Strategisk kjøp	47
7.2.7	Strategisk salg/salgskrav.....	47
7.3	Fra tidligfase til prosjekt.....	47
7.3.1	Life Cycle Cost (LCC) og Life Cycle Analysis (LCA).....	47
7.3.2	Enhetlig standard	48
7.4	Verdibevarende vedlikehold	49
7.5	Arealutnyttelse	52
7.6	Samhandling	53
7.7	Digitale verktøy	53
7.8	Nøkkeltall	55
8	Administrasjonens foreløpige forslag til innsatsområder	57

1 Innledning

Som grunnlag for Temaplan Eiendom er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som beskriver utfordringsbildet framover. Utfordringsbildet defineres ut fra en beskrivelse av dagens status og framtidige utviklingstrekk. Dette vil gi grunnlag for beslutning av innsatsområder og strategier i temaplanen.

En temaplan er en strategisk plan som omhandler et spesifikt tema eller fagområde. Alle temaplaner har et 12-årsperspektiv med rullering hvert 4. år.

Temaplan Eiendom er forankret i vedtatt planstrategi for Asker kommune 2020-2024 og kommuneplanens definerte 8 satsingsområder:

- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Økonomi
- Medarbeidere

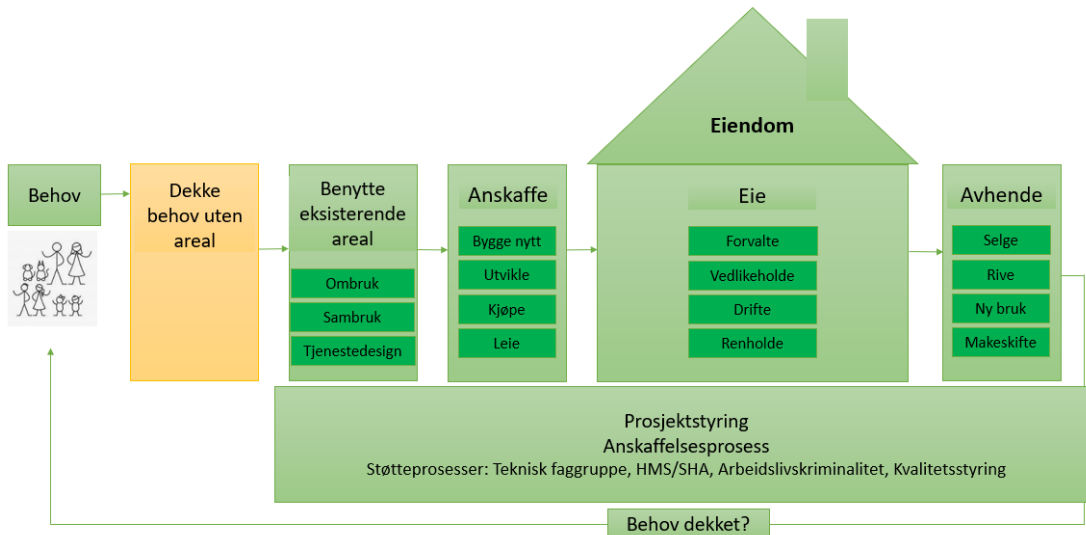
Eiendomsvirksomheten er et strategisk virkemiddel for at kommunen kan levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. I dette ligger:

- Bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling
- Verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling
- Bidra til steds- og samfunnsutvikling

Formålet med temaplan Eiendom er å beskrive hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

2 Omfang og avgrensing

Eiendom er et virkemiddel for å ivareta kommunens interesser og gjennomføre kommunale planer. Eiendomsvirksomheten omfatter alle faser i eiendommers livssyklus. Figuren under illustrerer hovedprosessene.

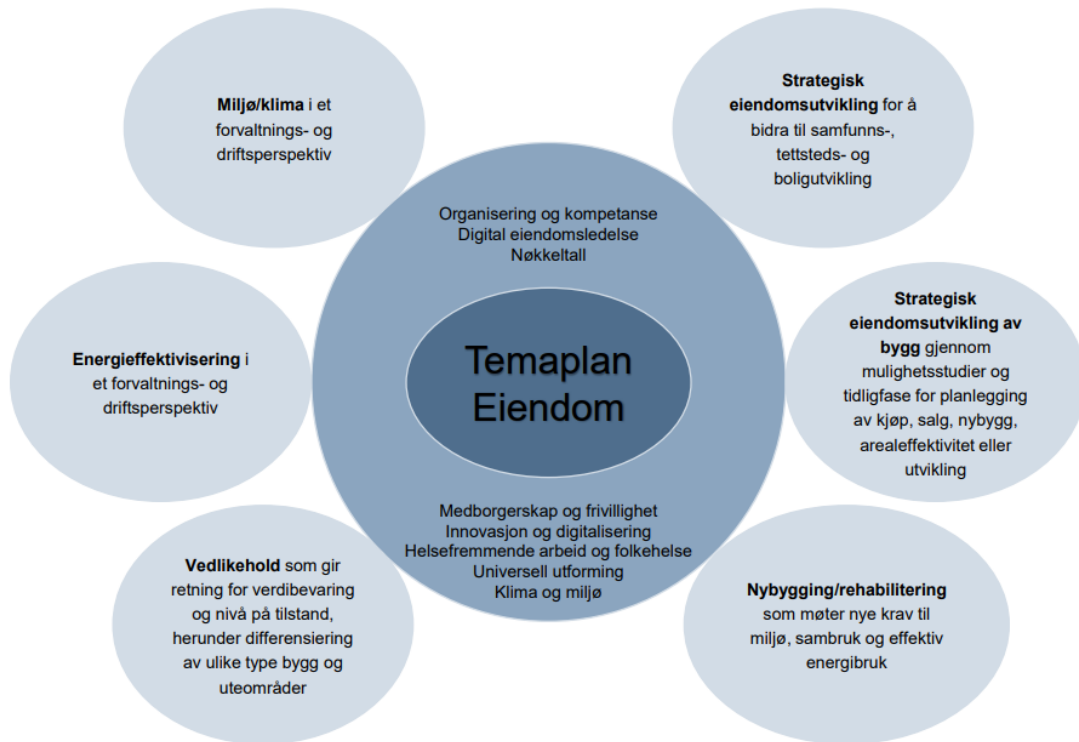

Figur 1 Hovedprosessene i eiendommers livssyklus

Når et behov er avdekket, må det planlegges hvordan det kan løses på en optimal måte. Det første man må ta stilling til er om behovet kan dekkes uten å benytte areal, dvs. kan man løse behovet ved å tilpasse tjenester i hjemmet, eller om behovet kan dekkes ved å bruke kommunens eksisterende areal. Hvis dette ikke er mulig, må egnede arealer anskaffes, enten ved kjøp, leie, nybygg eller utvikling av eksisterende bygg. Når bygget er i bruk, må det driftes og vedlikeholdes for å tilfredsstillere tjenestens behov og ivareta eiendommens verdi. Kommunen eier en stor bygningsportefølje og det er nødvendig med konkrete vurderinger av om et bygg skal satses på eller avhendes. Det er derfor viktig med strategisk planlegging som hensyntar kommunens nåværende og langsiktige behov.

Framover må vi regne med mer ambisiøse mål og strengere krav til mer bærekraftige løsninger for redusert energiforbruk og klimagassutslipp. Dette må oppnås gjennom en bærekraftig oppgradering av eksisterende bygg, gjennom nybygg og ved bedre og mer effektiv arealbruk. Med dette bakteppet ble temaer og problemstillinger til temaplan Eiendom utarbeidet.

Figur 2 Temaer/problemstillinger som ble presentert for utvalg for samfunnstjenester 20.01.2022

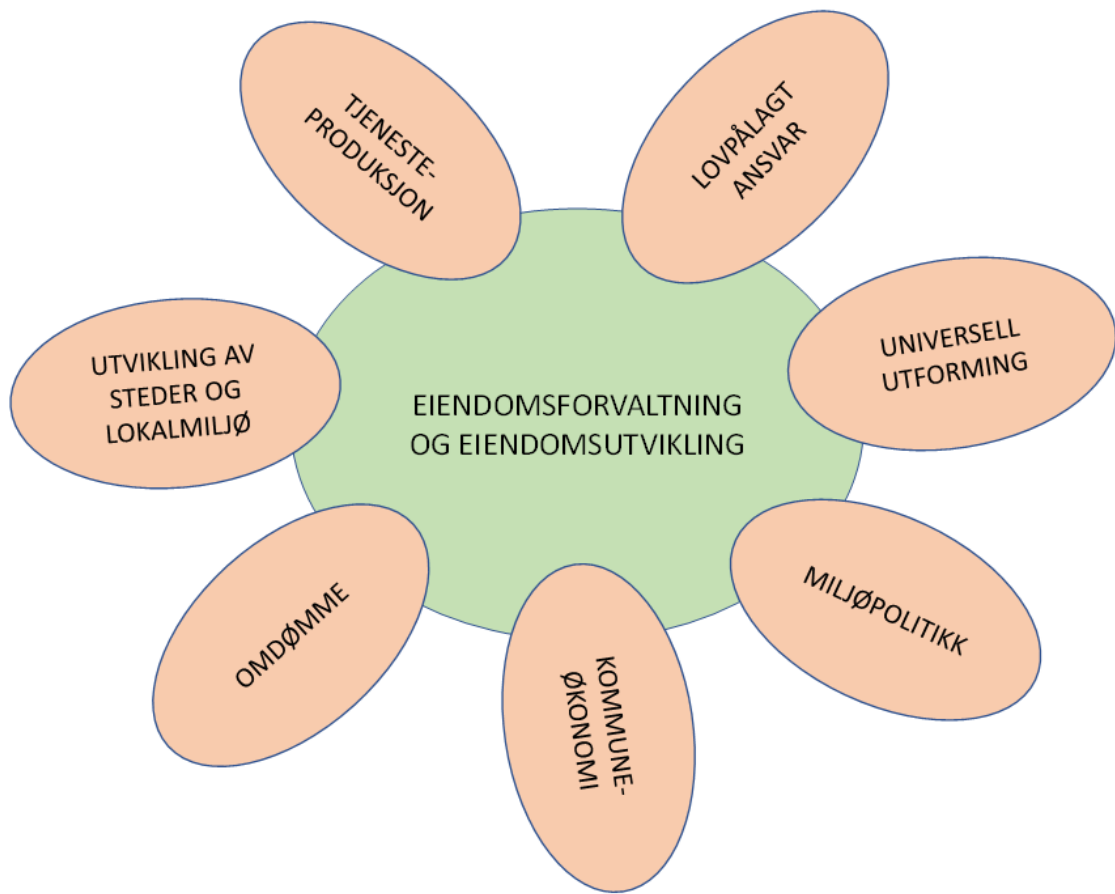
Ut fra vedtatt mandat og den presentasjon som ble gitt til utvalg for samfunnstjenester i januar 2022 er temaene som ble vedtatt inndelt i følgende utredningspunkter:

- Strategisk eiendomsutvikling for å bidra til samfunns-, tettsteds-, og boligutvikling, inkl. strategiske eiendomskjøp og -salg
- Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet og utvikling
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type bygg
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type uteområder
- Energieffektivisering i et forvaltnings- og driftsperspektiv

Inndelingen har vært hensiktsmessig ut fra dagens organisering. Miljø og klima er et gjennomgående tema i alle utredningspunktene og derfor ikke trukket ut i et eget kunnskapsgrunnlag. Det er laget et kunnskapsgrunnlag for hvert utredningspunkt som ligger til grunn for det som er trukket ut i dette dokumentet. Her omtales de viktigste temaene og helheten.

Innovasjon i forhold til nye boformer har også vært et område som ble vurdert som et utredningspunkt, men det er avklart at dette dekkes i sin helhet i temaplan Boligpolitikk. Temaplan Eiendom avgrenses i forhold til føringer gitt i kommuneplanens samfunns- og arealdel.

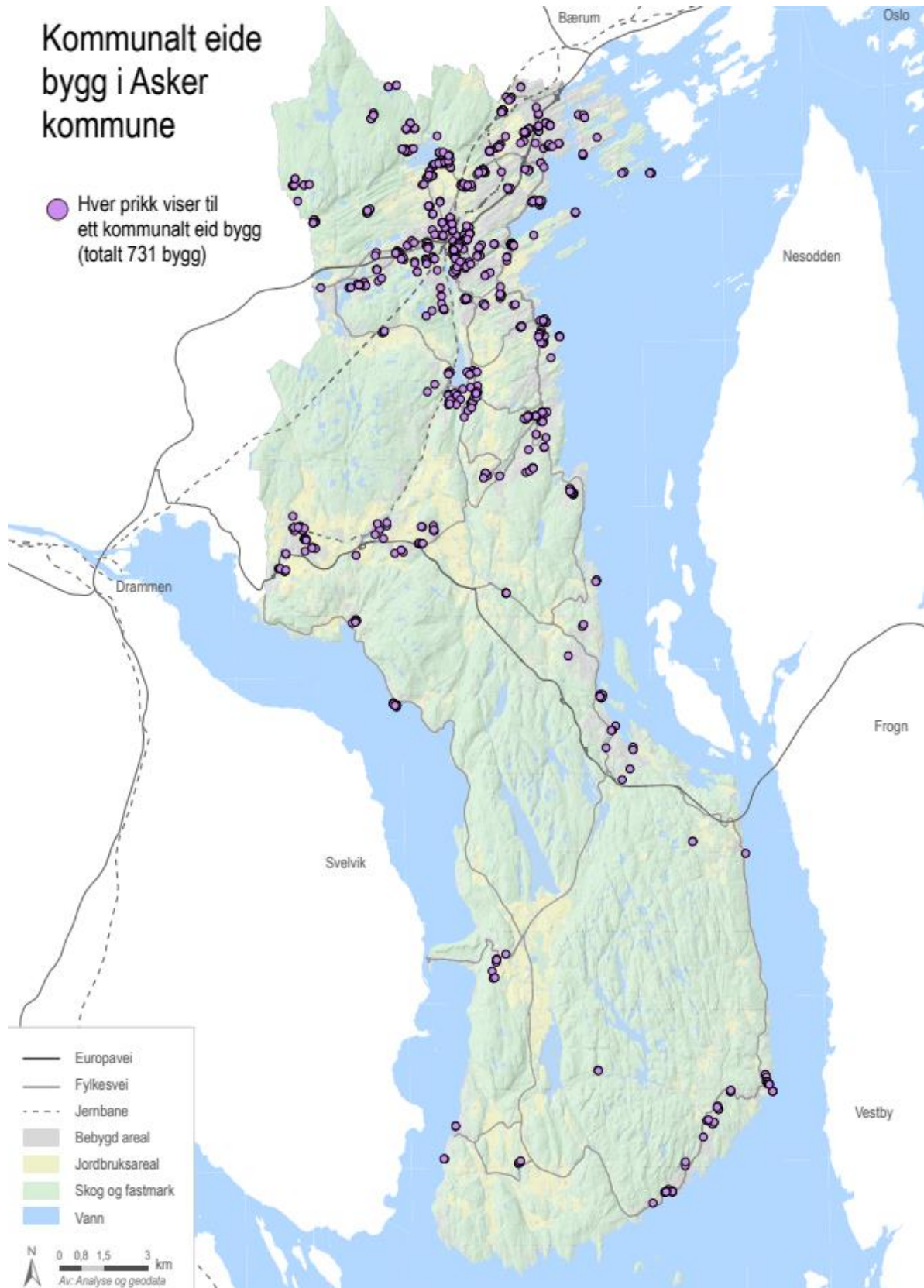
Figuren under illustrerer eiendomsforvaltningens rammer og viser at kommunens eiendommer har stor betydning i mange sammenhenger.

Figur 3 Politiske interesser som påvirkes av eiendomsforvaltningen (God kommunal eiendomsforvaltning – fordykning for folkevalgte, Horjen, 2011)

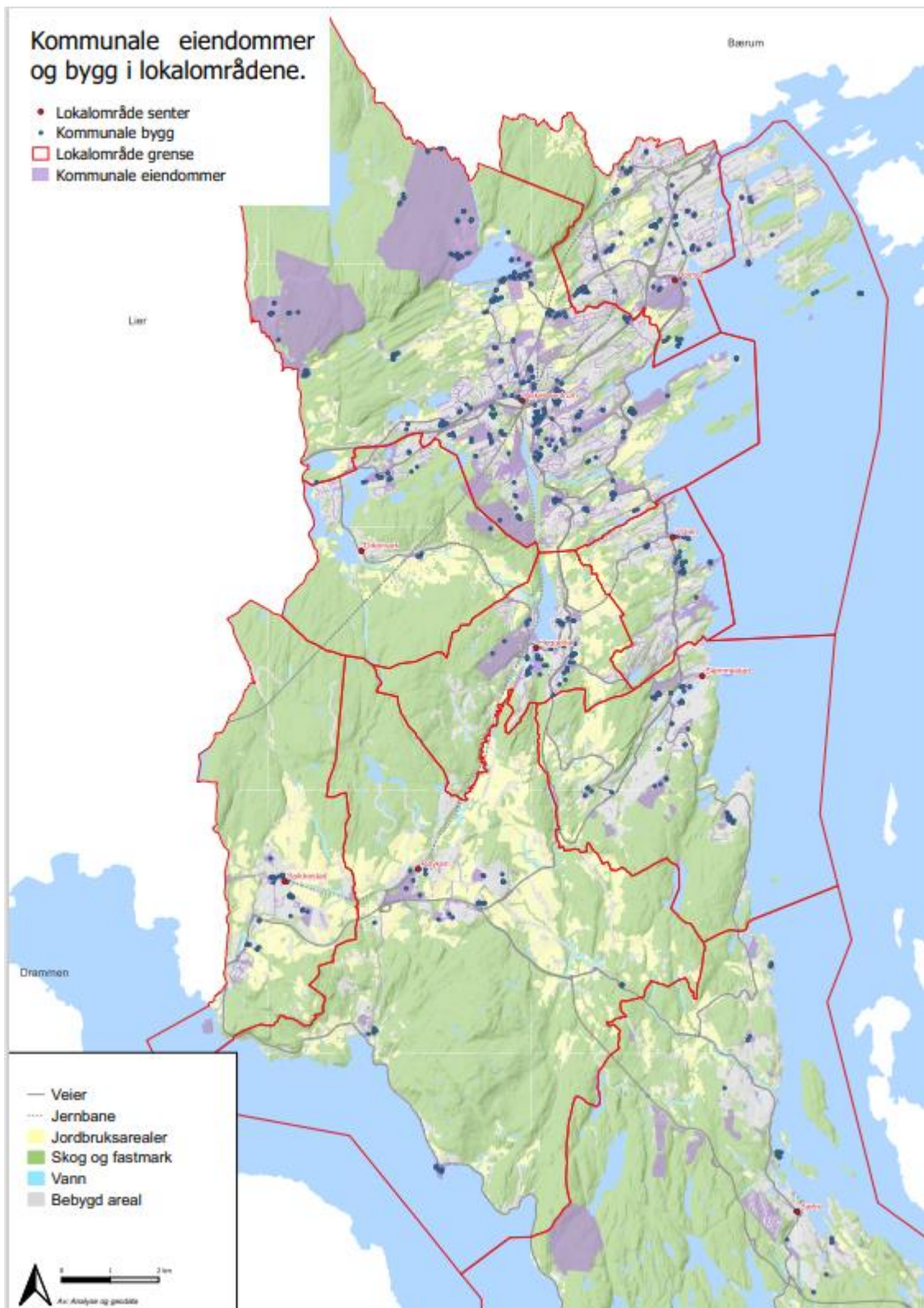
2.1 Oversiktskart

Kart under viser kommunalt eide bygg, 731 bygg totalt.

Figur 4 Oversikt over kommunalt eide bygg i Asker kommune

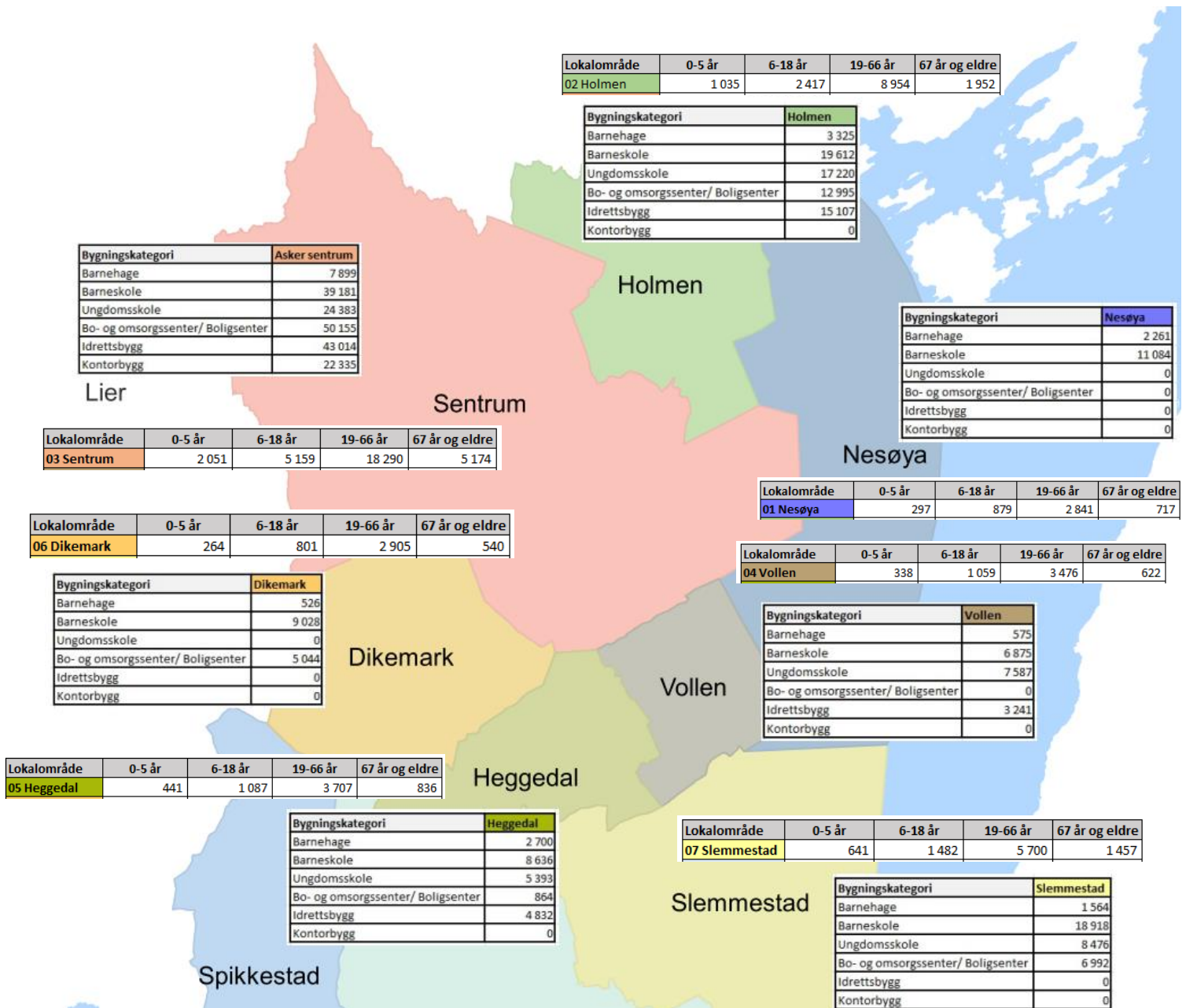
I kartene under vises kommunens eiendommer og bygg. I dette ligger også kommunens heleide aksjeselskap med flere stiftelser. Lokalområder og lokalsenter definert i kommuneplanens samfunnsdel er markert.

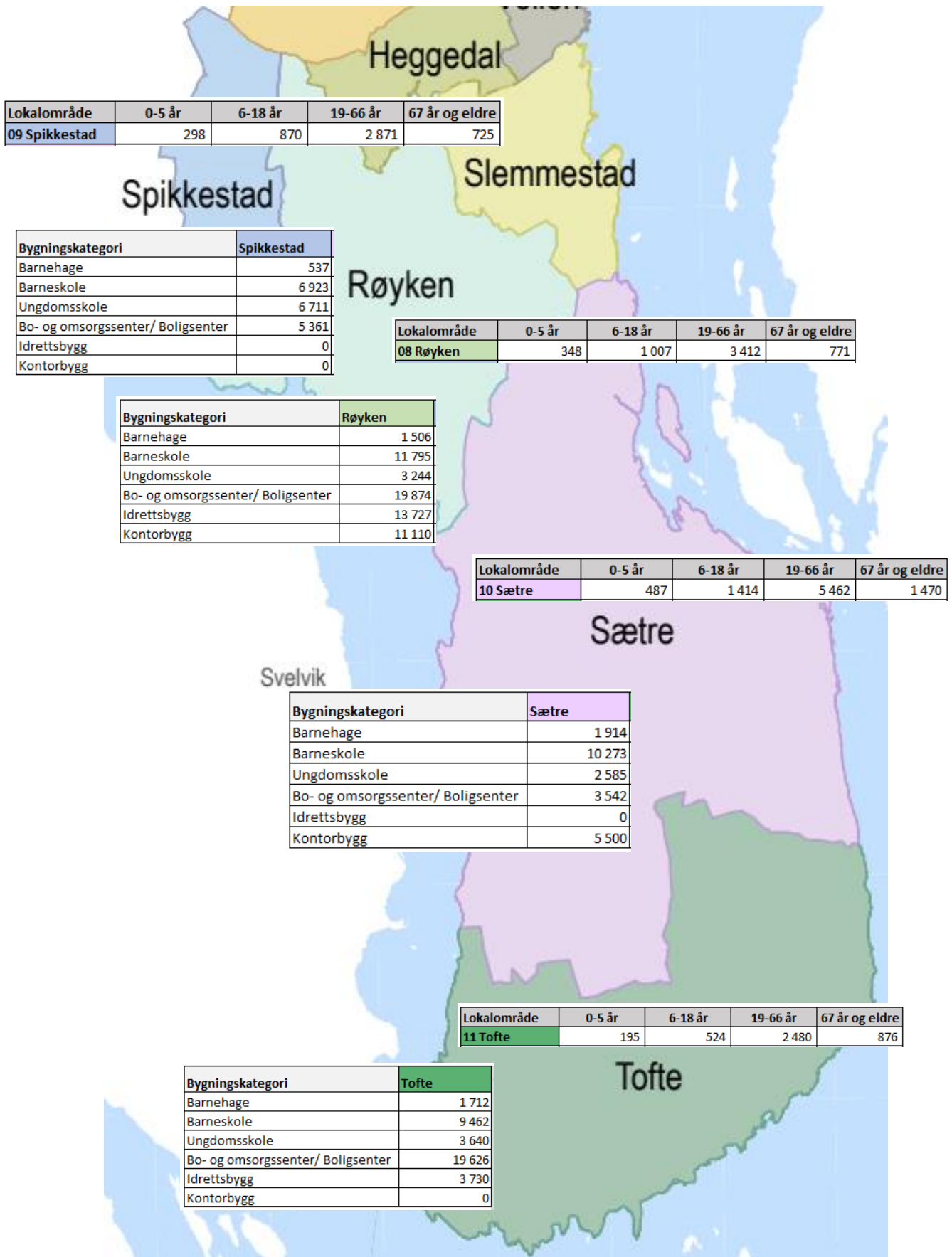

Figur 5 Oversikt over kommunale eiendommer og bygg i Asker kommune

Kartene nedenfor gir en oversikt over inndeling av Asker kommune i 11 lokalområder. For hvert lokalområde vises areal for hver av de seks største bygningskategoriene og befolkningsdata fordelt på fire grupper.

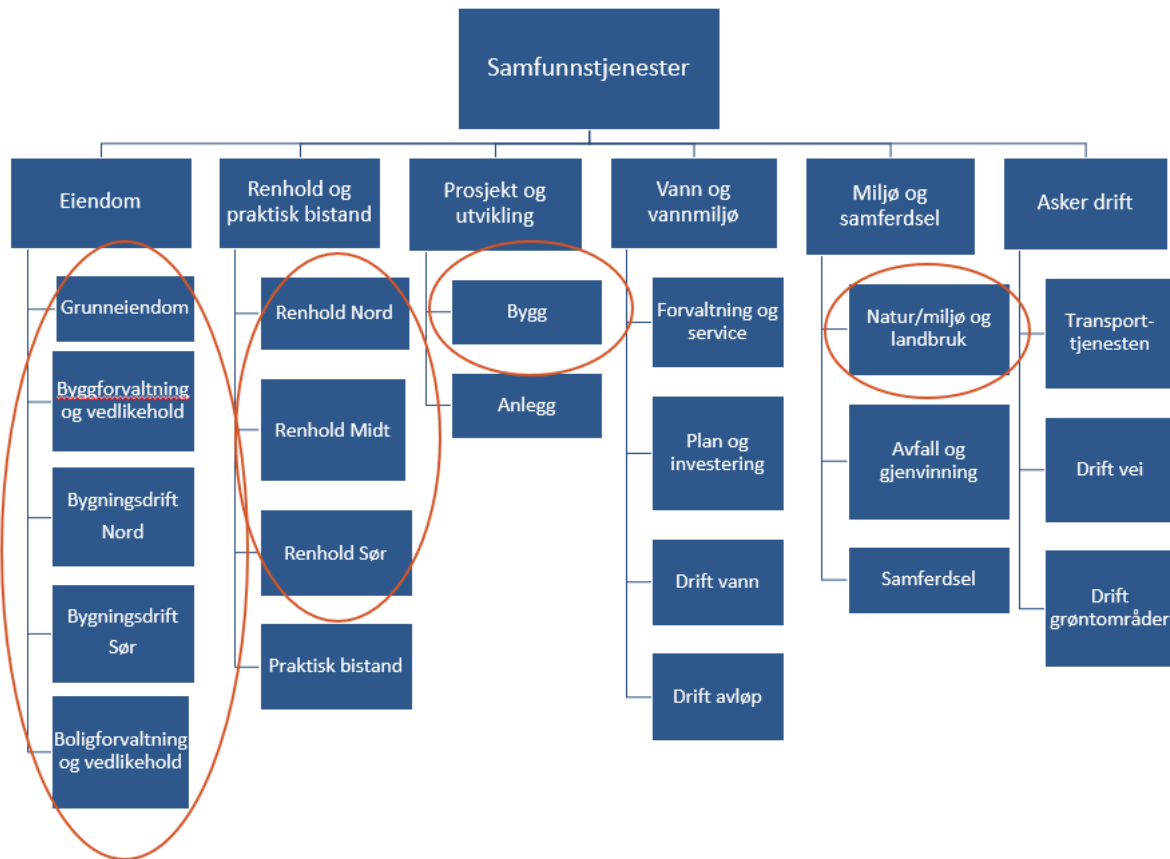

Figur 6 Oversikt over areal for de seks største bygningskategoriene og befolkningsdata fordelt på fire grupper per lokalområde i Asker kommune

3 Organisering og medvirkning

Organisasjonskartet vist under markerer med rød ring de avdelingene som helt eller delvis omfattes av kunnskapsgrunnlagene. Det er ansatte herfra som har medvirket i utarbeidelsen.

Figur 7 Oversikt over virksomheter og avdelinger i Samfunnstjenester i Asker kommune, herunder markert de som inngår i temaplan Eiendom

Det ble tidlig opprettet en arbeidsgruppe med representanter fra Eiendom, Prosjekt og utvikling (PRU) og Miljø og samferdsel (MOS). Det er disse som har vært ansvarlige for de ulike utredningspunktene.

Styringsgruppen består av direktør for Samfunnstjenester, direktør for Samfunnsutvikling, rådgiver Strategi og utredning knyttet til Samfunnstjenester, virksomhetslederne fra hhv Eiendom og PRU og avdelingsleder for hhv Byggforvaltning og vedlikehold i Eiendom og Bygg i PRU.

Temaplan Eiendom vil ha grensesnitt og må ta hensyn til føringer fra flere temaplaner, både vedtatte og de som er under utarbeidelse i Asker kommune.

For å sikre en bred forankring ved utarbeidelse av kunnskapsgrunnlaget er det gjennomført medvirkningsprosesser med representanter for de tverrgående temaene og aktuelle andre temaplaner (vedtatte og planlagte). Videre har vi hatt medvirkning fra Samfunnsplanlegging under tjenesteområdet Samfunnsutvikling.

I videre arbeid med utarbeidelse av innsatsområder og strategier som skal presenteres i temaplanen, vil Utvalg for samfunnstjenester bli forelagt kunnskapsgrunnlaget. Det vil bli avholdt en workshop der målet er å forankre innsatsområdene.

Andre aktuelle råd og utvalg vil bli forelagt utkast til temaplan for informasjon, innspill og forankring.

4 Lover og forskrifter

Det er flere lover og forskrifter en eiendomsvirksomhet må forholde seg til. I tillegg til allmenne krav for bransjen omfattes kommunal virksomhet også av særskilte krav til blant annet offentlighet, offentlige anskaffelser, finansiering og kommunal regnskapsføring, herunder lovene om merverdiavgift og kompensasjon av merverdiavgift. Det påligger enhver ansatt å holde seg oppdatert og tilpasse seg endringer i regelverket. De mest sentrale lover og forskrifter for kommunal eiendomsforvaltning er:

<ul style="list-style-type: none"> • Lov om offentlige anskaffelser • Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv (Arbeidsmiljøloven) • Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidlokaler (Arbeidsplassforskriften) • Lov om brann og eksplosjonsvern • Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven) • Lov om husleieavtaler (Husleieloven) • Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) • Byggeteknisk forskrift (TEK 17) • Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser- (Byggherreforskriften) • Forskrift om sikkerhet ved lekeplussutstyr • Lov om tilsyn av elektriske anlegg og elektrisk utstyr	<ul style="list-style-type: none"> • Lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) med tilhørende forskrift • Lov om vern mot forurensinger og om avfall (forurensingsloven) • Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) • Kommuneleien • Lov om kulturminner (kulturminneloven) • Likestillings- og diskrimineringsloven (krav til universell utforming i bygg) • Norske Standarder for eiendomsforvaltning (NS) • Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) • Statsstøttereguleringen - EØS
---	--

5 Trender, utviklingstrekk og føringer

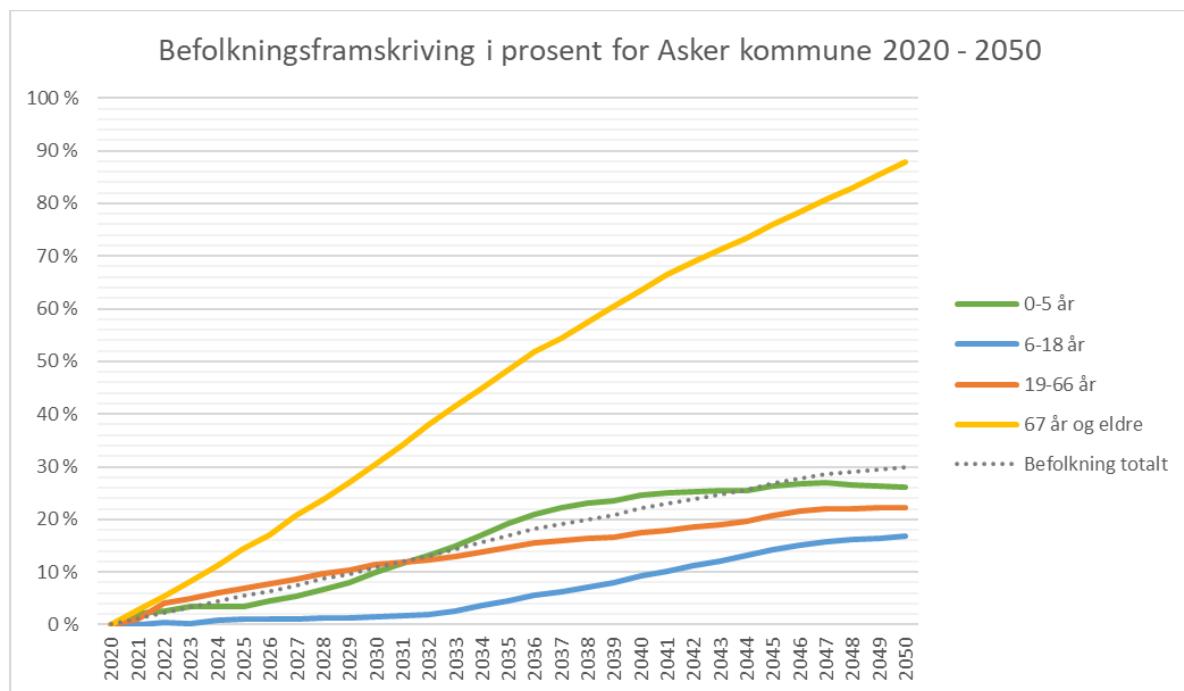
5.1 Trender og utviklingstrekk

De ulike utredningspunktene beskriver trender som har særlig innvirkning for deres område. Her beskrives kort overordnede trender og utviklingstrekk som påvirker temaplan Eiendom:

- Sentralisering (prioriterte vekstområder påvirker bosettingsmønstre og kommunens tjenester)
- Lavere befolkningsvekst (fødselstall går ned, arbeidsinnvandring avtar)
- Befolknings sammensetning endres - større andel eldre (påvirker boligmarkedet)
- Klimaendringer (ekstremvær, flom og tørke)
- Redusere forbruk
- Teknologi i rask endring
- Strammere økonomi

I de nasjonale befolkningsframskrivingene for 2022 er det beskrevet en lavere befolkningsvekst kombinert med en sterkere aldring for befolkningen. Befolkningsveksten er hovedsakelig drevet av positiv nettoinnvandring. Resultatene fra SSBs befolkningsframskriving 2022 for kommunene viser at veksten vil komme i sentrale strøk, mens det blir en sterk aldring i distriktene. Mange unge voksne flytter til sentrale strøk. Kommuneframskrivningenes hovedalternativ viser at befolkningen i Norge vokser med 11 prosent fram til 2050, men denne veksten er ikke jevnt fordelt utover landet.

Det er for Asker kommune laget to alternativer for befolkningsframskrivinger fram til 2050. Den ene skisserer veksten gitt at kommuneplanens arealdel for boligbyggeprogram realiseres. Den anslår en høy boligproduksjon, men pga. usikkerhet framover (renter, strømpriser etc), er det laget en framskriving hvor 80 % av arealdelens boligbyggeprogram realiseres. Med dette alternativet har vi en boligproduksjon som ligner mer på den vi har hatt de siste årene og det er dette alternativet som vises i figuren under.

Figur 8 Befolkningsframskriving i prosent for Asker kommune 2020 - 2050

I Asker kommune vil befolkningsveksten totalt øke med ca. 30 % fra 2020 – 2050. Aldergruppen 67 år og eldre anslås å øke med i underkant av 90 % i samme periode.

Den globale oppvarmingen har alvorlige og irreversible konsekvenser både for naturen, mennesker og samfunn over hele verden. Både for mennesker og miljø forventes store forandringer fremover. Det er forventet betydelig høyere globale gjennomsnittstemperaturer som vil få konsekvenser blant annet i form av havnivåstigning, endring av klimasoner, endringer av nedbørmønstre, sterkere eller hyppigere ekstremvær som for eksempel flom, stormer og tørke. Dette gir utfordringer som usikkerhet for matforsyning, tilgang til vann, tap av levebrød og skader på infrastruktur.

Byggenæringen hevder at 80 % av bygningsmassen vi har i Norge i dag, vil vi også ha i 2050. Bygg- og anleggsbransjen står for om lag 40 % av avfallsproduksjonen i Norge. Vedlikehold og ombruk av bygninger i stedet for å rive og bygge nytt, betyr reduserte avfallsmengder og som regel også redusert energibruk og ytre forurensning. Det er viktig å forvalte bygg og anlegg ut fra en samlet livsløpsbetragtning omkring miljø- og ressursmessige konsekvenser av ombruk fremfor å bygge nytt.

Kommunens og samfunnets utfordringer med knapphet på ressurser og samfunnets økende forventninger til åpenhet og innovative løsninger gjør at digitalisering settes høyt på dagsorden. Den teknologiske utviklingen går fort og mulighetene for effektivisering og utvidet bruk er stor. Å satse på digitale verktøy er nødvendig for utviklingen og en best mulig ressursbruk. Samtidig må en være bevisst faren for å miste kontrollen og bli avhengig av eksterne leverandører.

Med dagens bakteppe med krigen i Ukraina og fortsatt virkninger etter koronapandemien tegnes det et usikkert bilde av verdensøkonomien. Dette skaper selvfølgelig også uforutsigbarhet for Asker kommune. Med en endring av alderssammensetningen i kommunen framover krever det økt behov for tjenester. Økte priser og lavere skatteinntang vil svekke økonomien. Med bakgrunn i foreslått statsbudsjett for 2023 er kommunedirektøren i Asker kommune nå i ferd med å utarbeide forslag til tiltak for omstilling og effektivisering. Det økonomiske bilde vil svinge over tid, men vil alltid være førende for hvordan kommunens tjenester skal prioriteres.

5.2 Føringer

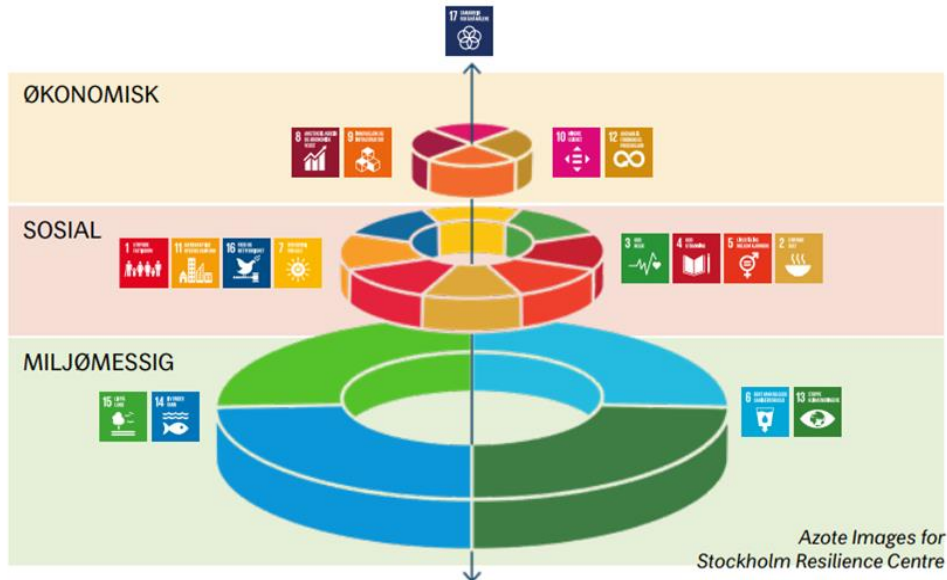
Her beskrives kort overordnede føringer som påvirker temaplan Eiendom.

5.2.1 FN's bærekraftsmål

Nasjonale forventninger er implementert i Asker kommune gjennom å basere kommuneplanen på FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene består av 17 hovedmål, og gjennom politiske prosesser har Asker valgt å løfte fram seks prioriterte mål for videreutviklingen av Askersamfunnet, se figur under. (Kommuneplan samfunnsdel, 2020-2032).

Kommuneplanen er det overordnede og langsiktige styringsdokumentet for Asker kommune, og angår alle som bor og jobber i kommunen. Kommuneplanen er delt i en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen viser hvordan vi skal utvikle tjenestene, legge til rette for samfunnsutvikling og løse oppgavene. Planen tar stilling til langsiktige utfordringer, fastsetter mål og strategier for kommunen, og er grunnlag for sektorenes planer og virksomhet. (Kommuneplan samfunnsdel, 2020-2032).

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge for fremtidige generasjoners behov. Kommuneplanens samfunnsdel er basert på FNs bærekraftsmål og de tre dimensjoner i bærekraftig utvikling; økonomisk, sosial og miljømessig. Samspillet mellom disse dimensjonene er avgjørende for om hvorvidt utviklingen kan anses som bærekraftig.

Askers seks utvalgte bærekraftsmål

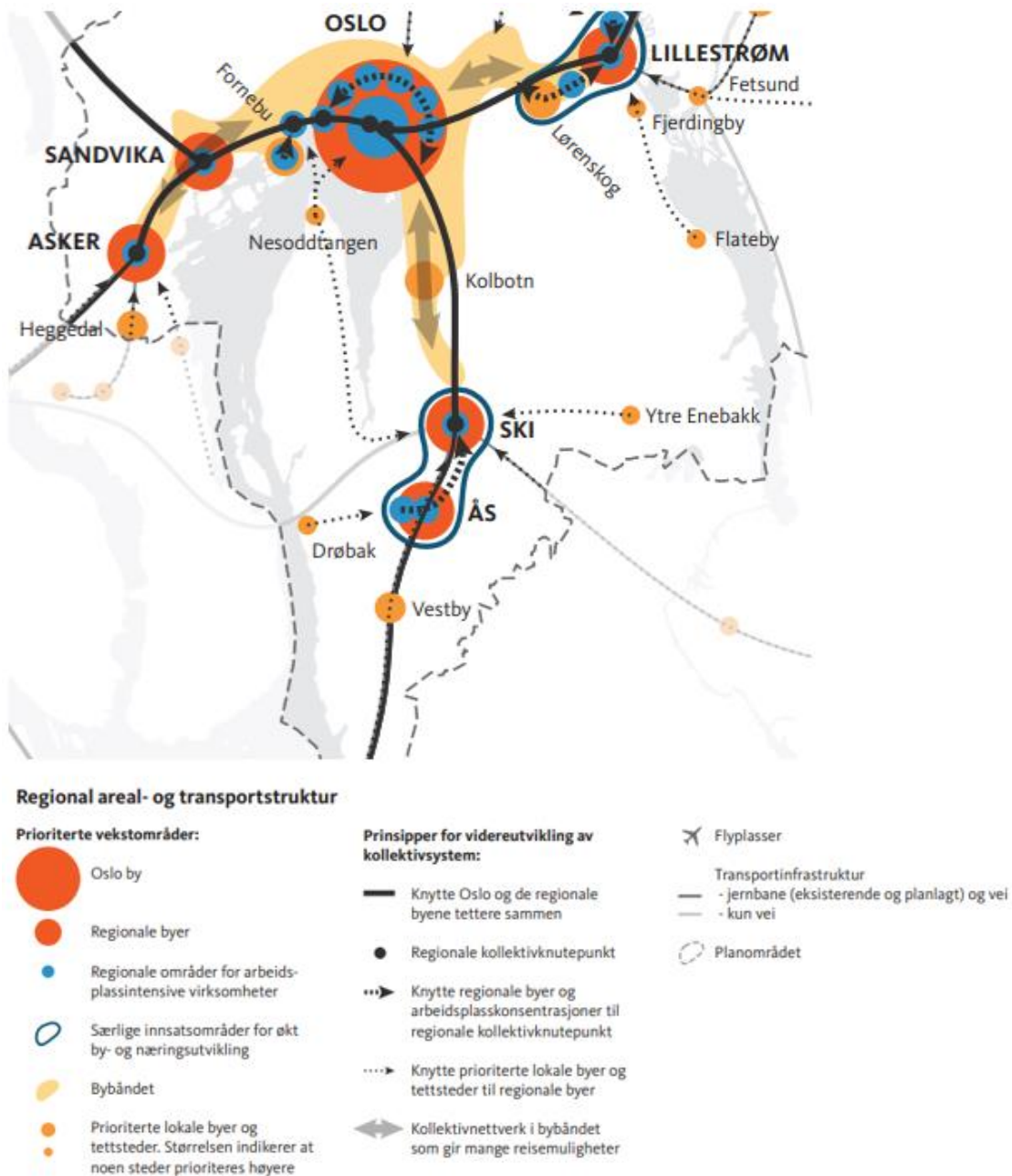

Figur 9 FN's bærekraftsmål og Asker kommunes utvalgte bærekraftsmål

Seks bærekraftsmål er valgt ut som mest vesentlige for Asker, og disse danner utgangspunkt for satsingsområdene i kommuneplanen.

5.2.2 Strategi for stedsutvikling

De regionale planene for areal og transport i Oslo og Akershus utgjør en felles plattform for fylket når det gjelder å samordne løsninger knyttet til regionen med tanke på å møte utfordringer knyttet til klima, befolkningsvekst og arealbruk i fylket. Det vektlegges en sterkere konsentrasjon av bolig og arbeidsplasser til noen prioriterte vekstområder og en tilsvarende klar begrensning på spredt vekst utenfor disse områdene. Prioriterte vekstområder er Oslo by, de regionale byene i Akershus, bybåndet som strekker seg fra Oslo by til Asker, Ski og Lillestrøm/Kjeller, og prioriterte lokale byer og tettsteder i Akershus.

Figur 10 Regional areal- og transportstruktur, Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus 2015-2030

I kommuneplanens samfunnsdel deles tettstedene i tre nivåer; kommunesenter, lokalsenter og nærsenter. Det fremkommer videre at:

«Videre vekst skal primært legges i gangavstand til tettstedene. Dette for å redusere behovet for bilkjøring, og for å styrke det enkelte tettsted som servicesenter, helsefremmende møteplass og handelssted».

Figur 11 Senterstruktur og prioriterte vekstområder iht. kommuneplanens samfunnsdel, 2020-2032

Kommunens største tettsted og knutepunkt er Asker sentrum som også er definert som kommunesenter i Asker kommunes senterstruktur. Prioriterte vekstområder vises i gult i kartet over.

Stedsutvikling i handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel bygger på nasjonale og regionale føringer:

- Utviklingen av Asker skal baseres på prinsippene for samordnet areal- og transportplanlegging, med vekt på en knutepunktutvikling rundt eksisterende kollektive transporttilbud. I den nordre del av kommunen gjelder prinsippet om nullvekst i personbiltrafikken. I den sørlige del av kommunen er kollektivtilbudet ikke

tilstrekkelig utbygd til å innføre et slikt prinsipp om nullvekst.

- Utviklingen av Asker skal baseres på senterstrukturen vist i kartet over.
- Utviklingen av Asker skal sikre et bredt bolig- og arbeidsplassstilbud, basert på kommunens behov og fortrinn.
- Utviklingen av Asker skal tilpasses kommunens kapasitet på teknisk og sosial infrastruktur, med et særlig fokus på skolekapasitet, vann og avløp, og transportkapasitet.
- Utviklingen av Asker skal sikre kommunens grønne profil og historiske forankring, gjennom ivaretagelse av landskap, naturkvaliteter, sjø og vassdrag, landbruks-, villa- og tettstedslandskap og kulturmiljøer.
- Utviklingen av Asker skal skje med minst mulig risiko for uforutsette hendelser og fare.

Kommuneplanens arealdel fastsetter hvordan arealene i kommunen skal brukes og er under utarbeidelse. Inntil den er vedtatt gjelder arealdelen for tidligere Asker, Røyken og Hurum. Samfunnsdelen ble vedtatt 2020 og gjelder til 2032.

5.2.3 Klimagassutslipp fra materialer, energi, byggeavfall og anleggsfase

Norge har gjennom Parisavtalen forpliktet seg til at den globale oppvarmingen holdes nede. Det er lovfestet (klimaloven) at landet skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Gjennom å ha fokus på FNs bærekraftsmål nr. 13 – Stoppe klimaendringene, har Asker kommune i kommuneplanens knyttet seg til følgende hovedmål og delmål:

- Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.
  - Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer.
  - Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.

Klimafotavtrykket må reduseres både gjennom direkte utslipp (direkte utslipp er de som fysisk finner sted innenfor et geografisk område) og indirekte utslipp (indirekte utslipp omfatter utslipp forbundet med varer og tjenester som importeres til det geografiske området).

Temaplan Handling mot klimaendringene gir viktige føringer for hvordan målene kan nås. Sak Teknisk utredning – erfaringer med ulike krav til miljø og klima i formålsbygg (F-sak 0216/21) peker også på at de erfaringene kommunen har opparbeidet seg med ulike krav til klima og miljø i formålsbygg skal legges til grunn ved kost/nyttevurdering ved alle investeringstiltak og oppdatering av enhetlig standard.

Nybygg

Kommunale nybygg skal strekke seg mot å være nullutslippsbygg innen 2030. For å få det til må vi bygge med klimavennlige materialer, lave avfallsmengder og byggene må være energieffektive og produsere lokal fornybar energi.

For å realisere nullutslippsbygg må klimaambisjonene fastsettes så tidlig som mulig i nye byggeprosjekter og innarbeides i rammer og budsjetter. Oppfølging og rapportering av

klimagassutslipp, energibruk, avfallsmengder og byggeplassdrift må gjøres på lik linje med oppfølging av kostnader i prosjektene.

Redusere energiforbruk

NVE har en forventning om at energibruken i Norge kommer til å øke fremover. Statnett har beregnet at elektrisitetsbehovet i Norge vil øke. Effektiv bruk av energi vil bidra til at tilgjengelige ressurser utnyttes på best mulig måte slik at energibehovet ikke blir så stort. Energieffektivisering av bygg kan frigjøre energi og gi bedre kapasitet i strømmettet som kan nyttiggjøres i andre sektorer med høyere utslipp. Slik kan klimagassutslipp reduseres i andre sektorer og politiske mål om elektrifisering lettere oppnås. I tillegg kan energieffektivisering av bygg begrense behovet for utbygging av ny fornybar kraftproduksjon og inngrep i uberørt natur.

Temaplan Handling mot klimaendringene har følgende strategi for å redusere energibruk:

«Asker kommune skal, gjennom økt fokus på energirehabilitering, økt kompetanse på energioppfølging, og nær-nullenergistandard i nybygg, redusere energibruk i egne bygg og være en pådriver for reduksjon av energibruk i private bygg»

Rehabiliterer fremfor å bygge nytt - Effektiv arealutnyttelse

Temaplan Handling mot klimaendringer sier:

«Selv om klimafotavtrykket blir lavere ved bruk av klimavennlig materialer er de mest klimavennlige kvadratmeterne de som ikke bygges. For å nå klimamålene må det derfor rives mindre og bygges mindre nytt, og rehabilitering bør vurderes som mulig løsning i prosjektene. Det er viktig å ta vare på og utvikle eksisterende bygg og infrastruktur. Disse må fremover behandles som materialbanker, som forvaltes og vedlikeholdes godt, slik at materialene får lang levetid og utvinning av nye materialer begrenses. Ved nybygging blir sirkulære prinsipper viktige. Disse innebærer at konstruksjoner kan demonteres og materialer kan brukes om igjen ved byggets eller anleggets endte levetid. Økt grad av sambruk mellom ulike grupper i formålsbyggene kan også redusere det totale behovet for ny bygningsmasse i kommunen og bidra til å redusere klimagassutslippene.»

5.2.4 Sambruk og meråpne bygg

Temaplan medborgerskap 2021-2033 har vedtatt et innsatsområde for utvikling av møteplasser i nærmiljøet. Det beskrives et utfordringsbilde med ensomhet blant både ungdom og eldre og savn av egnede møteplasser. Dagens møteplasser er ikke skreddersydd for de ulike alders- og interessegruppene. Store avstander sør i Asker i kombinasjon med et begrenset kollektivtilbud gir utfordringer. Det pekes også på at Askers befolkning kjører for mye bil, noe som fører til kø, støy og støvforurensing. Ut fra dette bakteppe beskrives dynamiske arenaer. Her kommer aktørene sammen, løser oppgaver, engasjerer seg i lokalsamfunnet, gir og mottar tjenester, utvikler prosjekter, er sosiale, eller gjør ting på egenhånd i et åpent fellesskap. En dynamisk arena krever samarbeid og engasjement fra kommunen, innbyggere, lag og foreninger og næringslivet. Kommunens rolle er blant annet å tilrettelegge med lokaler. Temaplan medborgerskap har vedtatt følgende strategi som også får konsekvens for Eiendom:

«Åpne opp flere lokaler og lage enkelt tilgjengelige fysiske og digitale møteplasser for ulike interesse- og aldersgrupper. Vi skal også skape rom for læring og innovasjoner, og legge til rette for økt deltakelse og mestring.»

6 Dagens status

Med bakgrunn i de underliggende utredningspunktene presenteres her en sammenfattet oppsummering av dagens status sortert på hovedaktiviteter.

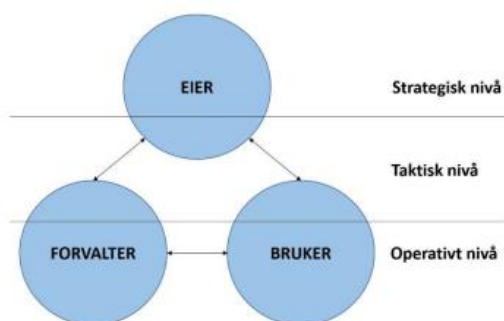
6.1 Forvaltning, drift og vedlikehold

I NOU2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle» er det listet opp ti kriterier for god kommunal eiendomsforvaltning. Flere av kriteriene blir omtalt og diskutert i dette dokumentet.

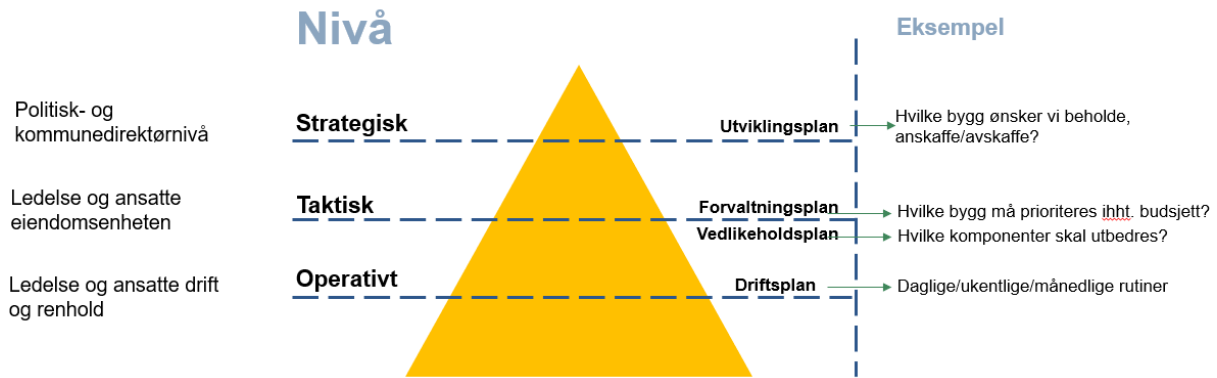
Kriterier for god eiendomsforvaltning:

1. Det foreligger overordnede politisk bestemte mål for eiendomsforvaltningen
2. Det foreligger et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen
3. Generelle delkriterier:
  - 3.1. Tilfredsstillende prioriterte brukerbehov
  - 3.2. Effektiv arealutnyttelse
  - 3.3. Godt, verdibevarende vedlikehold
  - 3.4. Kostnadseffektiv eiendomsforvaltning
  - 3.5. Målrettet utvikling av eiendommens kvaliteter
  - 3.6. Hensiktsmessig organisering av eiendomsforvaltningen
  - 3.7. Riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset eiendomsforvaltningens langsiktige karakter
4. Lovpålagte krav overfor eier og bruker blir ivaretatt

Iht. NOU2004:22 sorteres eiendomsforvaltningens funksjoner i et overordnet strategisk nivå, et administrativt eller taktisk nivå og et praktisk operativt nivå. Denne inndelingen er hensiktsmessig for å avklare rollene som eier, forvalter og bruker.

Figur 12 Roller og nivåer i eiendomsforvaltningen (NOU2004:22)

Figur 13 Tre nivåer for organisering av eiendomsforvaltningen (modell fra Multiconsult)

Det øverste strategiske nivået består av eierskap og eiendomsutvikling. På dette nivået ligger porteføljestyling og her tas de strategiske valgene for organisasjonen. Det taktiske nivået håndterer styring og kontroll og består av eiendomsforvaltere. Her ligger arbeid som arealutnyttelse, benchmarking mot andre og planarbeider (forvaltnings- og vedlikeholdsplan). På det operative nivået settes planene ut i produksjon.

6.1.1 Forvaltning

En forvalter har ansvar for planlegging og gjennomføring av vedlikehold og mindre utviklingstiltak. Forvaltningsoppgaver består også av tilstandskartlegging, oppfølging av rammeavtaler, følge opp forsikring, gårdsregnskap, inngåelse av serviceavtaler og adgangskontroller mm. Forvalterne følger opp budsjetter og sørger for rapportering av status både administrativt og i politiske saker. Per i dag (2022) forvalter Eiendom en bygningsmasse på i overkant av 700.000 m², herunder i underkant av 50.000 m² innleide arealer. Porteføljen er i hovedsak delt inn ut fra geografisk inndeling, dog er det noen forvaltere som har et større innslag av portefølje ut fra type bygg. Asker kommune leier inn arealer for ca. kr 100 mill i året og leier ut for ca. kr 80 mill i året.

Eiendom har ansvaret for å framskaffe nødvendige lokaler til de ulike tjenesteområdene.

Kommunen disponerer over 1300 boliger. Av dette er ca 108 innleid, i hovedsak fra Røyken boligstiftelse og Thongård AS. Høsten 2022 er det ca 40 boliger som har stått tomme i lengre perioder. Årlig leieinntekt for utleide boliger utgjør ca. kr 120 mill i året.

Kommunen har forvaltningsansvar for rundt 1.420.000 m² uteareal knyttet til kommunale bygg. Forvalterrollen for uteområdene er i stor grad lik som for byggene med unntak av for eksempel gårdsregnskap, adgangskontroller, serviceavtaler og forsikring. I 2020 med sammenslåing til en stor kommune ble forvaltningsansvaret for uteområdene overført fra virksomhet Eiendom til virksomhet Miljø og Samferdsel. I Miljø og Samferdsel er det et bredt fagmiljø som forvalter alle kommunale uteområder fra veiareal til skogsdrift.

Universell utforming skal være førende for å kunne skape et samfunn der alle kan delta. For eksisterende bygg følger det regelverket som var gjeldende da bygget ble oppført. Ved større søknadspålitlige tiltak utløses som regel kravene gitt i dagens byggstandard. Det er dog mulighet for å søke dispensasjon. Ca halvparten av bygningsmassen i Asker kommune er bygget etter år 2000 og har vært underlagt de siste års krav. Tilgjengelighet er dermed stort sett godt ivaretatt i disse byggene.

Årlig blir det bevilget kr 2 millioner øremerket til investeringer knyttet til universell utforming av bygg. Eiendom utfører også tiltak som ikke klassifiseres som investering og derigjennom dekkes av årlig bevilgning i driftsregnskapet. Eiendom har gjennom årene tilrettelagt når det har oppstått et behov.

For uteområdene til byggene er det ingen øremerkede midler til utbedring eller tilrettelegging av universell utforming. Det utføres kun utbedringer ved innmeldt og oppstått behov.

6.1.2 Drift

Driftsavdelingene i Eiendom har ansvar for daglig tilsyn med byggene og gjennomføring av internkontroll. Hver byggdrifter har ansvar for mellom 17.000 og 20.000 m². Drift utfører også bestillinger og oppfølging av mindre reparasjoner. Bygg blir stadig utstyrt med flere integrerte og mer avanserte tekniske anlegg. Dette krever økt kompetanse av byggdrifterne som også skal betjene disse i tillegg til tradisjonell bygningsdrift.

Før kommunesammenslåing har de tre tidligere kommunene jobbet aktivt med energieffektivisering av kommunale bygg. Felles for de tre kommunene har vært å redusere kjøpt energibruk. Virksomhet Eiendom har styrket kompetansen innen energi og viderefører det planmessige energiarbeidet. Det skal iverksettes kartlegging av kommunens bygningsmasse for å avdekke lønnsomme energi- og miljøtiltak for å redusere energibruk og kostnader. Ut fra allerede kjente behov er det iverksatt gjennomføring av enkelte energibesparende tiltak. Det er også kartlagt oppvarmingsløsninger på 225 av de viktigste formålsbyggene. Denne viser at 60 prosent har panelovner som primærvarmekilde mens resterende 40 prosent har vannbåren oppvarming. Per i dag har seks av de nyere byggene solcelleanlegg.

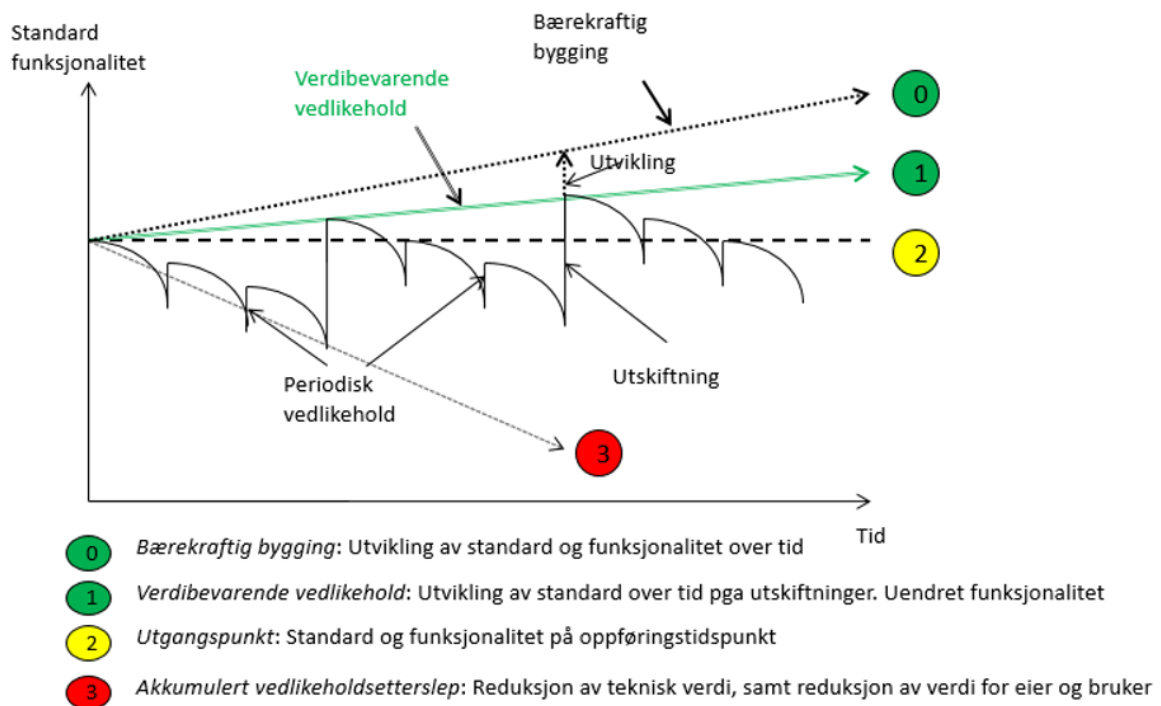
Eiendom anskaffet i 2. kvartal 2021 et energioppfølgingssystem fra en ekstern aktør for å samle alle bygg i et felles system. Det gjenstår et større arbeid for å kunne oppnå energiriktig drift av alle kommunens anlegg.

Renhold utføres i egen regi og ved innkjøp fra private renholdsvirksomheter fordelt ca 50% på hver. Renholdsløstjenesten består av regelmessig renhold i eksisterende lokaler og utføres etter NS Insta 800 som er en internordisk standard som beskriver ønskelig kvalitet rett etter renhold. Nye behov må meldes inn i forkant av nybygg eller innleie av lokaler.

6.1.3 Vedlikehold

Med verdibevarende vedlikehold mener vi at byggene kontinuerlig oppgraderes til dagens standard, altså at byggets standard øker over tid i takt med utviklingen og kravene vi som samfunn stiller til nye bygg.

I figuren under er ulike vedlikeholdsstrategier skissert fra nivå 0 til 3. En grønn strategi på nivå 1 vil være verdibevarende vedlikehold. En gul strategi vil ivareta kravene til bygget slik de var da det ble bygget, mens en rød strategi vil forkorte levetiden på bygget og gi et akkumulert vedlikeholdsetterlep.

Figur 14 Verdibevarende vedlikehold – prinsippskisse (kilde: S.Bjørberg, Multiconsult)

Handlingsregel for verdibevarende vedlikehold

Fra HP 2022-2025 ble det innført en ny handlingsregel for verdibevarende vedlikehold budsjettert til 127 kroner per m² i 2022 og økende til 137 kroner per m² i 2025. Dette gjelder kun utvalgte formålsbygg iht KOSTRA som utgjør i underkant av 70 % av eid bygningsmasse.

Ved overtakelse av nybygg overføres nytt budsjett til Eiendom beregnet ut fra 1 % av investeringskostnaden. Ved store rehabiliteringsprosjekter overføres 0,5 %. Dette skal dekke FDV¹ med unntak av kostnader til energi og kommunale avgifter. Sistnevnte kostnadsbehov må søkes om separat. Deler av tildelt FDV-budsjett blir øremerket vedlikehold for de utvalgte formålsbyggene. For bygg kommunen overtar eller kjøper, er det egen budsjettprosess for midler til FDV.

Det foreligger ingen handlingsregel for verdibevarende vedlikehold som gjelder for hele bygningsporteføljen til Asker kommune.

Kartlegging av tilstand, oppgraderingsbehov og levedyktighet

For å drive verdibevarende vedlikehold er det nødvendig å ha en oppdatert oversikt over bygningsmassens tekniske tilstand, både for å vite hvor stor innsats som skal legges inn for å heve porteføljens tilstand og som underlag for å prioritere tiltak på bygg opp mot hverandre.

Per i dag bruker Eiendom FDVU²-systemet LYDIA, for planlegging av vedlikeholdstiltak. Alle vedlikeholdstiltak legges inn med tilstandsgrad (TG), konsekvensgrad (KG) og konsekvenskategori iht. NS 3424 «Tilstandsanalyse av byggverk». Tiltak prioriteres ut fra en samlet vurdering av TG, KG og konsekvenskategori (sikkerhet, helse/miljø, økonomi

¹ Forvaltning, Drift, Vedlikehold

² Utvikling

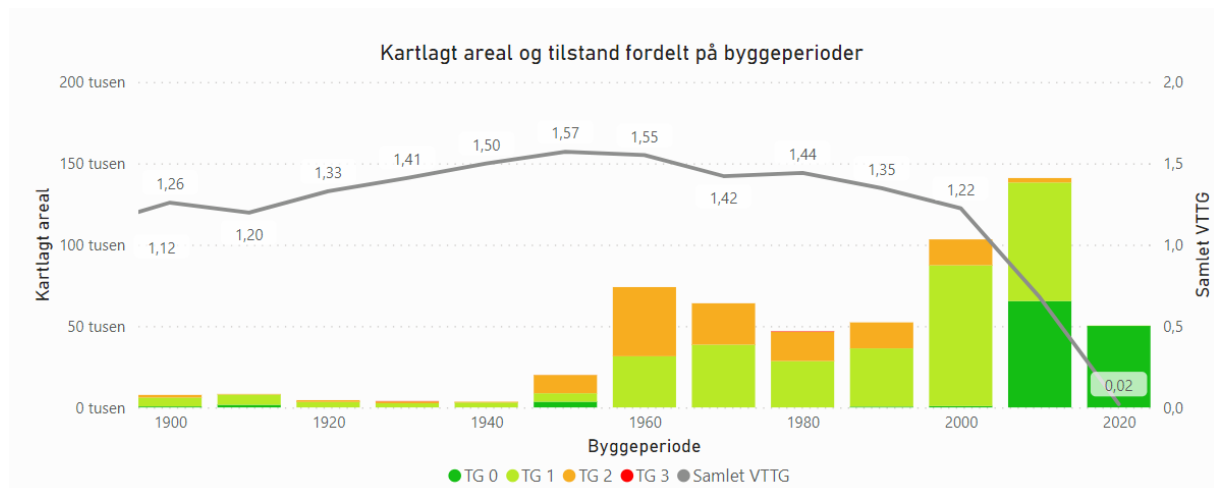
eller estetikk). I vedlikeholdsbudsjettet hvert år tas det også høyde for at ikke-planlagte behov vil oppstå. Asker kommune har per i dag ikke et tilsvarende FDV-system for uteområdene. Kommunen har et verktøy for å behandle behov fra innbyggere og brukere og et annet som viser kart hvor ulike driftsoppgaver er vist (f.eks. gressarealer, trær og lekeapparater).

Ved hjelp av verktøyet multiMap, utviklet av Multiconsult, er det våren og sommeren 2022 gjennomført en overordnet bygningsteknisk kartlegging av kommunens eksisterende bygningsmasse og uteområder knyttet til bygg. Teknisk tilstand er kartlagt for alle eide bygg med unntak av mindre garasjer, boder og uthus, totalt 367 bygg, ca. 594.000 m² fordelt på 199 lokasjoner. Bygg vi eier, men som vi ikke har forvalteransvar for (eks. Asker museum) er ikke kartlagt. For kommunale boliger pågår kartlegging med samme verktøy høsten 2022.

På bakgrunn av den tekniske tilstandskartleggingen er det estimert et teknisk oppgraderingsbehov. I tillegg er det kartlagt tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet, som sammen sier noe om hvor levedyktig et bygg er.

Teknisk tilstand

Asker kommune har en god samlet vektet teknisk tilstandsgrad på 1,09. Mye av grunnen til denne tilstanden er at halvparten av bygningsmassen er bygget etter år 2000.

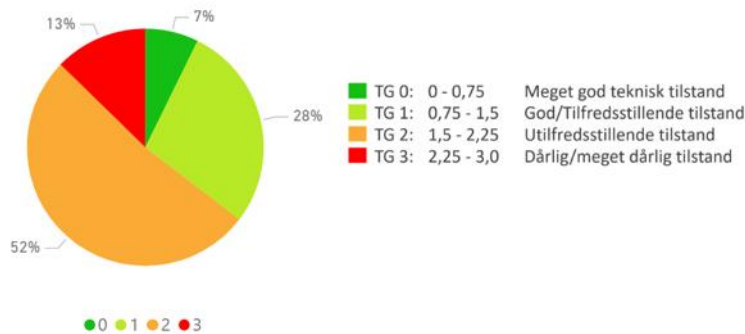
Figur 15 Vektet tilstand for bygningsmassen, fordelt på areal og byggeperiode

For bygg oppført etter 1950, ser man at jo eldre bygningsmassen er, jo større andel av arealet har en vektet tilstandsgrad dårligere enn 1,5 (TG 2).

Det er viktig å påpeke at selv om bygningsporteføljen samlet sett har en god tilstandsgrad er det samtidig et stort oppgraderingsbehov. 23 % av bygningsmassen har utilfredsstillende/dårlig tilstandsgrad. Dette tilsvarer 92 av de 367 kartlagte byggene. Av de seks bygningskategoriene som presenteres mer detaljert i kunnskapsgrunnlag for «Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type bygg», er det kontorbygningene som har dårligst gjennomsnittlig teknisk tilstand.

Resultatet av den kartlagte tilstanden for uteområdene viser at den gjennomsnittlige tilstanden er 1,6. Hele 65 % av eiendommene kategoriseres med utilfredsstillende/dårlig tilstand. Kartleggingen er utført med utgangspunkt i alle kategorier bygg hvor det utføres kommunalt vedlikehold av uteområdene.

Tilstandsgrader i porteføljen (arealvektet)

Figur 16 Andel areal per tilstandsgrad (avrundet) for uteområdene

Oppgraderingsbehov

Kostnadsestimatet for teknisk oppgradering gir et bilde for hvor mye som skal til for å heve bygningsmassen og uteområdene opp til et akseptabelt nivå som her er definert som tilstandsgrad 1 (TG 1). Oppgraderingsbehovet beregnes på bakgrunn av komponenter med kartlagt TG 3 og TG 2. Det estimerte oppgraderingsbehovet fra kartleggingen dekker ikke funksjonelle tilpasninger (ombygging) eller arealøkende tiltak (nybygg/tilbygg). Ved utbedring må det tekniske oppgraderingsbehovet sees i sammenheng med det normale/planlagte vedlikeholdet i samme periode. For byggene er det estimert et totalt oppgraderingsbehov på kr 2,2 milliarder de neste ti årene og for uteområdene er oppgraderingsbehovet på kr 0,5 milliarder de neste ti årene.

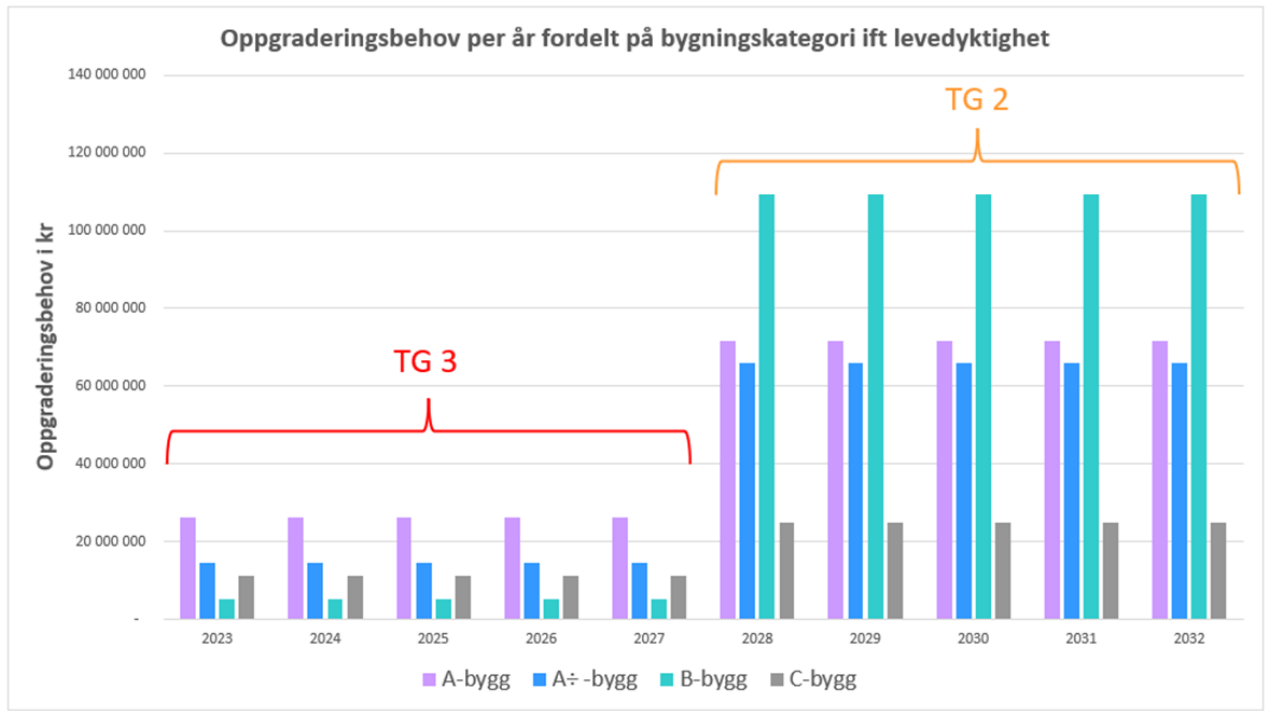
Det er nødvendig å se nærmere på og dele opp det totale oppgraderingsbehovet for bygg som kommer frem i rapporten fra Multiconsult. Ved å hensynta planlagte større investeringer i den kommende 10-års perioden, er det totale oppgraderingsbehovet for bygg på kr 2,1 milliarder. Koordineringspottmidler vil være med å redusere oppgraderingsbehovet.

Av de 367 byggene som er kartlagt med teknisk tilstand, er 207 bygg (73 % av arealet) kartlagt med funksjonell egnethet og tilpasningsdyktighet, som til sammen viser byggets levedyktighet, se klassifisering i figur 18. Bygg som ikke er kartlagt med levedyktighet er blant annet mindre bygg som enebolig og tomannsbolig, samt idrettsbygg, kulturhus, låver og verkstedbygg. Det er mulig å differensiere oppgraderingsbehovet i de fire kategoriene, A, A÷, B og C-bygg. Ved å hensynta planlagte større investeringer i den kommende 10-års perioden, fordeler oppgraderingsbehovet seg som følger, totalt og per år for de to periodene 0-5 år og 6-10 år:

Klassifisering levedyktighet	Bruttoareal [m ²]	Oppgraderingsbehov 0-5 år [kr]	Oppgraderingsbehov 6-10 år [kr]	Oppgraderingsbehov per år fra 2022-2027 [kr/år]	Oppgraderingsbehov per år fra 2028-2032 [kr/år]
A-bygg	211 100	131 500 000	357 600 000	26 300 000	71 500 000
A÷-bygg	77 700	72 000 000	329 400 000	14 400 000	65 900 000
B-bygg	100 800	26 400 000	547 600 000	5 300 000	109 500 000
C-bygg	45 100	55 800 000	123 800 000	11 200 000	24 800 000
Totalsum	434 600	285 800 000	1 358 300 000	57 200 000	271 700 000

Figur 17 Estimert oppgraderingsbehov per byggklassifisering ut fra levedyktighet

Figuren på neste side gir en grafisk fremstilling av oversikten over.

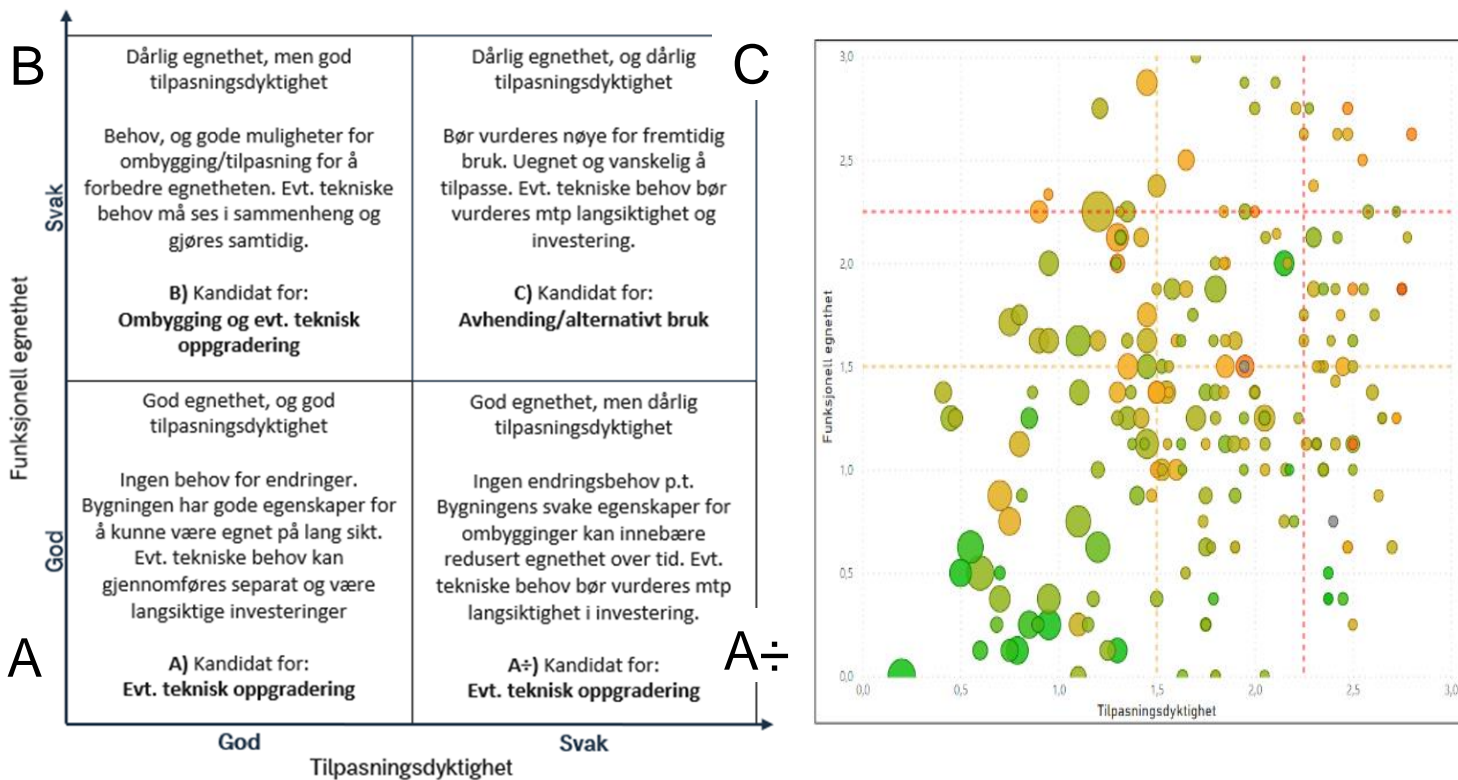
Figur 18 Oppgraderingsbehov per år fordelt på bygningskategori ift levedyktighet

Det er nødvendig å merke seg at den store bygningsmassen som er bygget de siste 10-15 årene ennå ikke gjør seg gjeldende med store oppgraderingsbehov i dagens estimat. Om 10-15 år kan det forventes at store utskiftninger kommer samtidig.

Levedyktighet

Bygningsmassen er et virkemiddel for at organisasjonen skal kunne nå sine mål. Ved å se på funksjonell egnethet og tilpasningsdyktighet i sammenheng får man et underlag for å bedømme byggenes langsiktige levedyktighet. Med funksjonell egnethet menes i hvilken grad ønskede tjenester som helse, skole, administrasjon, kultur osv., kan leveres i de eksisterende lokaler med tilstrekkelig kvalitet og på en ressurseffektiv måte, og med tilfredsstillende forhold for de som oppholder seg i lokalene. I forbindelse med strategiske prioriteringer og utarbeidelse av langsiktige utviklingsplaner for bygningsmassen, er det viktig å ta hensyn til i hvilken grad de eksisterende bygningene har egenskaper som bidrar til eller begrenser mulighetene for funksjonelle tilpasninger. Med bygningsmessig tilpasningsdyktighet menes de muligheter bygningen har til å endre planløsning (fleksibilitet), endre bruk til annen funksjon (generalitet) eller mulighet for utvidelse (elastisitet).

Resultater fra kartlegging av levedyktighet er nyttige i tidlige faser og mulighetsstudier og i arbeidet med strategiske utviklingsplaner. Resultatene kan være grunnlag for kategorisering av bygg i forhold til hvilke tiltak som skal prioriteres. Multiconsult deler levedyktighetsfiguren inn i fire deler i forhold til hvor levedyktige de er. De klassifiserer byggene i A-, B- og C-bygg. Det er mest nyttig å se resultatene på byggnivå.

Figur 19 Levedyktighet sett i sammenheng av funksjonell egnethet og tilpasningsdyktighet. Kilde: Multiconsult Resultat for Asker kommunes kartlagte bygg til høyre.

Se kunnskapsgrunnlagene for «Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type bygg og uteområder», for flere grafer, tabeller og mer detaljert informasjon.

6.2 Eiendomsbesittelse

6.2.1 Ulike roller og interesser i kommunal eiendom

Asker kommune har eier- og forvaltningsansvar for en sammensatt portefølje av både bebygde og ubebygde eiendommer. Eierskapet skal ivareta ulike behov og verdier som varierer mellom de forskjellige tjenesteområdene. Her kan eksempelvis nevnes følgende roller:

- Asker kommune i eierrollen som herunder forvalter eierskap, strategisk eiendomsutvikling og fast eiendoms rettsforhold (forvalter av eierskapet til fast eiendom – avdeling for grunneiendom).
- Asker kommune i byggherrerollen (prosjektutvikling og prosjektgjennomføring – PRU).
- Asker kommune i forvalterrollen (drift og vedlikehold - Eiendom).
- Asker kommune som eier og forvalter (leiekontrakter næring - avdeling for grunneiendom).
- Asker kommune som forhandler (ivareta eierskap i utbyggingsavtaler, strategisk kjøp og salg – avdeling for grunneiendom).

De kommunale eiendommene skal tilfredsstillende ulike former for interesser på tvers av tjenesteområdene, nyttes som et politisk virkemiddel for å oppnå overordnede mål og

strategier og samtidig være en eiendomsressurs når det kommer til strategisk eiendomsutvikling og strategiske kjøp og -salg.

6.2.2 Strategisk eiendomsutvikling av kommunens eiendomsressurs

Strategisk eiendomsutvikling er et begrep som favner bredt og omfatter flere ansvarsområder i kommunen. Først og fremst innebærer det å foreta gode og fremsynte beslutninger til det beste for kommunens tjenestetilbud og samfunnet som helhet.

Utvikling av kommunens eiendommer for å dekke ulike tjenestebehov går som hovedregel foran kommersiell utvikling. Før det foretas kommersiell utvikling er man derfor avhengig av å gjøre interne utredninger for å avklare om hvorvidt alternativ bruk av eiendommen kan være aktuelt. Dette gjøres i dag ved å sende eiendommen ut på høring til aktuelle virksomheter som kan ha interesse av den.

Overordnede rammer for eiendomsutvikling

Asker kommune er hjemmelshaver til ca. 23920 daa., hvorav ca., 400 daa. er mulige utviklingspotensiale. Store deler av kommunens bebygde og ubebygde arealer er avsatt til å ivareta ulike samfunnsfunksjoner. Her kan eksempelvis nevnes kjøreveg (ca. 1225 daa.), offentlig friområder/LNF, offentlig tjenesteyting etc. De mest aktuelle utviklingseiendommene er eiendommer som er avsatt til nærings- og/eller boligformål i gjeldende reguleringsplan eller i kommuneplanens arealdel.

Sak om salg av kommunale eiendommer ble vedtatt av kommunestyret 13.10.2020 sak 2/20. I sakens vedlegg nr. 3 er det listet opp kommunale eiendommer som er avsatt til bolig i kommuneplan og/eller reguleringsplan som kan utvikles med tanke på å fremskaffe salgsobjekter på kort og lang sikt.

Asker kommune selger ikke prosjekterte bolig- og næringsbygg, og inngår heller ikke samarbeidsprosjekter med andre eiendomsaktører. Dette ansvaret er tillagt Askerhalvøya Eiendom AS.

Asker kommune som en privatrettslig part skal delta i utformingen av reguleringsplaner tilpasset kommunale behov og forestå regulering av boligområder som kan utgjøre fremtidige salgsobjekter for å frigjøre kapital som kan dekke fremtidige investeringsbehov.

For at en eiendom skal kunne bli bebygget, må den ligge innenfor et areal som viser en slik avsetning til fremtidig bebyggelse. Rammer for størrelse, antall enheter og utforming av byggeområdet mfl. betingelser er å finne i kommuneplan, reguleringsplan og andre aktuelle planer (rikspolitiske retningslinjer, kommunedelplan, detaljregulering og områderegulering).

Eiendomsstruktur

Viser til kart over kommunale eiendommer i kapittel 2.1. Kommunens eiendomsmasse består av en mengde grunneiendommer i ulik størrelse, fra mindre boligtomter til større utviklingseiendommer. Tomtestrukturen er varierende og de forskjellige eiendommene er av ulik kvalitet og kompleksitet i forhold til topografiske forhold, tilgang på teknisk infrastrukturutforming og evt. begrensende privatrettslige forhold. I kartene nedenfor vises mulige utviklingsarealer, markert rødt. I dette ligger også kommunens heleide aksjeselskap med flere stiftelser.

Mulige utviklingsarealer i Asker kommune

 Mulige utviklingsarealer

Figur 20 Mulige utviklingsarealer kommunal grunn i Asker kommune

6.2.3 Strategisk porteføljeforvaltning av kommunens eiendomsressurs

Kommunens eiendomsportefølje er i all hovedsak en bruks- og ikke en investeringsportefølje. Dette innebærer at kommunens eiendomsressurser i et investeringsperspektiv først og fremst er nyttige når de er med på å legge grunnlaget for kommunens tjenesteproduksjon. Eiendommer som det ikke er aktuelt for kommunen å nyttiggjøre seg av til egen bruk blir i dag lagt ut for salg. Gjennom salg av egne eiendommer benytter kommunen seg ved anledninger av klausulerte salgssavtaler for å legge føringer for den fremtidige arealbruken. Dette blir i all hovedsak benyttet ved utbygging av større områder og varierer fra eiendom til eiendom. Typiske hensyn er ofte miljøambisjoner, boligpolitiske forhold og fremskaffelse av kommunale boliger.

6.2.4 Eiendomsutvikling og arealplanlegging

Kommunen som en privatrettslig eiendomsaktør står fritt til å foreta strategisk utvikling av egne eiendommer, herunder strategiske kjøp og salg enten alene eller ved å inngå samarbeid med andre utviklere av fast eiendom. Kommunen har også som en privatrettslig eiendomsaktør mulighet til å styre utviklingen av egne grunneiendommer gjennom klausulerte salgssavtaler.

Dette gjør at kommunen som privatrettslig grunneier kan gå lengre i å styre utviklingen av disse eiendommene enn det kommunens som planmyndighet har anledning til å pålegge private utviklere gjennom plan- og bygningslovens bestemmelser eller som privatrettslig part i forhandlinger om utbyggingsavtaler.

I SINTEF Byggforsk-rapporten «Strategisk porteføljeforvaltning av kommunal eiendom, (2008)» står det følgende:

«Kommuner innehar en nøkkelrolle når det gjelder å tilrettelegge for fornyelse og utvikling av områder, dette være enten de ligger i kommunalt eller privat eierskap. Det kan eksempelvis omfatte fornyelse av eksisterende bolig- og forretningsområder, utvikling av tidligere havneområder, fraflyttete industriområder etc. Kommunen kan legge til rette for nærings- og kulturutvikling gjennom strategisk utvikling av offentlige tilbud og plassering av offentlige bygninger, og gjennom samarbeid med private selskaper og lokale organisasjoner.

Mange kommuner arbeider aktivt for å bevare og ta i bruk vernede bygninger som er i kommunens eie. Slike bygninger kan ha en viktig rolle i områdeutvikling og kan leies ut til privat virksomhet dersom ikke kommunen selv er aktuell som bruker. Mange kommuner har formulert miljømål, har en "grønn" politikk eller lignende. Dette angår i høy grad kommunal eiendomsutvikling og forvaltning både når det gjelder ren byggeprosess, miljøriktig materialbruk, gjenbruk av materialer, lavenergiløsninger, miljøriktig forvaltning osv.»

Gjennom å benytte egne eiendommer som et verktøy for å oppnå en ønsket og bærekraftig stedsutvikling har dermed Asker kommune som grunneier en viktig nøkkelrolle i forhold til å bidra til en ønsket utvikling av Asker kommune.

6.2.5 Strategisk kjøp

Asker kommune som en privatrettslig eiendomsaktør gjennomfører en rekke eiendomskjøp i egenregi basert på kommunalt behov. I tillegg utføres det flere eiendomskjøp basert på interne forespørsler. Dette kan dreie seg om erverv av offentlig regulerte friområder, vegareal og andre allmenntilgjengelige formål.

6.2.6 Strategisk salg/salgskrav

Gjennom handlingsprogrammet er det vedtatt et årlig salgskrav på 40 MNOK pr. år. For å imøtekomme salgskravet ble det lagt frem politisk sak om salg av kommunale eiendommer. Aktuelle salgsobjekter fulgte saken i vedlegg 1, 2 og 3. Hvorav eiendommene i vedlegg 1 omfattet ferdig regulerte boligtomter, vedlegg 2 omfattet regulerte boligtomter som måtte fradeles og vedlegg 3 omfattet eiendommer som var avsatt til boligformål i kommuneplanen for utvikling på kort og lang sikt.

Kommunestyret behandlet salg av kommunale eiendommer i møte den 13.10.2020, sak 28/20 med følgende vedtak:

1. Eiendommer i vedlegg 1 og 2 legges ut for salg i markedet.
2. Rapport på salg av eiendommene med salgsverdi og forslag til disponering av verdiene, legges frem for formannskapet.
3. Eiendommer listet i vedlegg 3 videreutvikles for å kunne vurderes for fremtidig salg i perioden 2020-2024, samt i et lengre perspektiv.

Eiendommene som lot seg selge i vedlegg 1 er solgt og flere objekter i vedlegg 2 er solgt eller er i prosess med å selges. I tillegg er det flere eiendommer som må gjennomgå fradelingsprosesser forut for salg. Når det gjelder eiendommer i vedlegg 3 er det her noen få pågående salg, men i hovedsak er flere salg herfra lagt på vent i påvente av ny kommuneplan som er antatt vedtatt høsten 2023.

Asker kommune har som hovedregel at det ikke selges eiendommer eller del av eiendommer som er avsatt til friområde/grønnstruktur i gjeldende arealplaner. Det er viktig at slike arealer ikke blir privatisert, men beholdes for å ivareta allmennhetens interesser til lek, rekreasjon, og lys og luft i eksisterende boligområder.

Kommunen som privatrettslig grunneier står fritt til å gjennomføre salg av eiendom på lik linje med andre private eiendomsbesittere. EØS avtalen legger derimot føringer for salg av offentlig eiendom. I henhold til EFTA overvåkingsorgan (ESA) sine retningslinjer skal salg av offentlig eiendom enten skje etter bruk av åpen budrunde etter tilstrekkelig kunngjøring, eller etter en uavhengig vurdering av markedsverdien. Salg av kommunens eiendommer skal skje til markedspris, etter kommunens egne salgsprosedyrer og i tråd med ESA's retningslinjer. I hovedsak skal salg av kommunens eiendommer skje i det åpne marked etter tilstrekkelig annonsering.

Kommunens salgsprosedyre åpner for at direkte salg kan skje. Dette er særlig aktuelt ved salg av næringsfestetomt/innløsning av næringsfestekontrakt. Det er tomtens potensial i henhold til nye planer (områdeplan/reguleringsplan) som skal legges til grunn for beregning av tomteverdi. Det skal innhentes takst fra en kvalifisert, uavhengig ekspert. Kommunen står fritt til å avstå fra et salg dersom anbefalt prisnivå ikke kan oppnås. En eventuell avtale om salg av kommunal eiendom forutsetter godkjenning av Formannskapet (over 20 MNOK).

6.2.7 Forvaltning av eierskapet

Asker kommune ivaretar sine grunneierinteresser som en privatrettslig eiendomsbesitter. Dette innebærer en praktisk utøvelse av eierskapet, og en utøvende eierrolle i forbindelse med forvaltningen av den. Eierinteresser skal samtidig sikre allmenne interesser på vegne av innbyggerne og felleskapet.

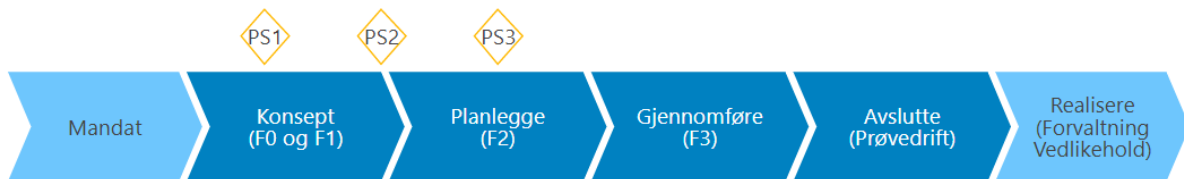
Videre innebærer dette å bli involvert i pågående planprosesser og byggesaker som ved å motta planinitiativ og oppmålingsforretninger/nabovarsler for uttalelse. I tillegg arbeidsoppgaver som arbeid med tinglysningsoppgaver (hjemmelsdokumenter, rettigheter og forpliktelser mfl..) jordskiftesaker, grunnrettsavtaler, behandling av nabotvister. Rydde opp i uklare eierforhold og usikre grenser.

Eierskapet innebærer et bindeledd mellom øvrig forvaltning i kommunen.

6.3 Fra tidligfase til prosjekt

Det er etablert gode prosesser for investeringsprosjekt for bygg i kvalitetssystemet i Simpli som omfatter hvordan vi gjennomfører mulighetsstudier.

Et investeringsprosjekt følger denne prosessen.

Konseptfasen består av:

- Behovsavklaring eller konseptvalg (denne del-prosessen er under utvikling)
- Innspill til Handlingsprogrammet
- Mulighetsstudie
- Programfase

Det er definert 3 tidspunkt der prosjektet skal presenteres for politisk beslutning:

- PS1: Innspill til Handlingsprogram skal presenteres som en politisk sak før investeringsprosjektet legges inn i handlingsprogrammet (HP).
- PS2: Resultater fra mulighetsstudiet og programfasen skal presenteres politisk nivå for beslutning om prosjektet skal gjennomføres.
- PS3: Dersom antatt entreprisekost (inkl. mva) overstiger 20 millioner NOK skal det som hovedregel fremmes sak for politisk behandling.

Rapport fra forvaltningsrevisjonen av investeringsprosjekt fra 2022 konkluderte med at:

«Forvaltningsrevisjonen viser at Asker kommune gjennom sitt kvalitetssystem Simpli har utarbeidet en helhetlig modell for gjennomføring av investeringsprosjekter, som i stor grad er i samsvar med anerkjente prinsipper for prosjektstyring og god praksis for internkontroll, og som etter revisjonens vurdering legger til rette for en effektiv og kvalitetsmessig god styring av de prosjekter som gjennomføres.»

Kvalitetssystemet omfatter skriftlige prosessbeskrivelser, rutiner og maler for sentrale aktiviteter og oppgaver i ulike faser av investeringsprosjektene (initiering, planlegging og gjennomføring), herunder for rolle- og ansvarsdeling, utarbeidelse og kvalitetssikring av beslutningsgrunnlag for valg av prosjekt, estimering og styring av kostnader og fremdrift, definering av mål, gjennomføring av risikovurderinger, sikring av bruker- og politikermedvirkning, kontrahering og kontraktsoppfølging, oppfølging og håndtering av endringsmeldinger.»

Erfaringer og tilbakemeldinger fra denne og andre revisjoner har vist at for å sikre god gjennomføring av investeringsprosjekt i henhold til Asker kommunes prosesser, er det viktig å opprettholde et sterkt miljø for prosjektledelse i kommunen. Strategien bør fortsatt være å basere seg på egne ansatte prosjektledere i størst mulig grad. Bruken av innleide prosjektledere bør begrenses til å ta topper.

6.3.1 Life Cycle Cost (LCC) og Life Cycle Analysis (LCA)

Hva er LCC

LCC (fra Anskaffelser.no³) kommer av engelsk Life Cycle Cost, på norsk livssyklus-kostnad. LCC-beregninger av et bygg- eller anleggsprosjekt, ser på kostnader for oppføring, såkalte investerings- eller kapitalkostnader, og årlige kostnader i driftsperioden inkludert vedlikehold, også kalt FDVU-kostnader. Summen av kapital- og FDVU-kostnader per år, gir årskostnaden for bygget eller anlegget. Det er laget en standard for å beregne livssyklus-kostnader: NS 3454 Livssyklus-kostnader for bygninger.

Se kunnskapsgrunnlaget for «*Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet og utvikling*» for en nærmere beskrivelse av hva livssyklus-kostnader består av.

Hva er LCA

LCA (fra Anskaffelser.no), en forkortelse av Life Cycle Analysis, er en strukturert vitenskapelig metode for å beregne miljøbelastningen av produkter og tjenester. Metoden er internasjonalt standardisert i ISO 14040 og ISO 14044.

LCA kan vise hvilke miljøpåvirkninger som er størst, hva som er kilden til disse, og hvilken levetidsfase som er viktigst i forhold til ulike miljøbelastninger. Resultatene av LCA-analysen kan gi informasjon om hva som er relevante miljøbelastninger å stille krav til i en anskaffelse. LCA innebærer ingen kostnadsberegninger.

LCC- og LCA-analyser i de ulike fasene av et byggeprosjekt

Det er i tidligfase man har størst påvirkning på livssyklus-kostnader og LCC- eller LCA-analyser har størst verdi når de brukes som beslutningsgrunnlag. Det er også i tidligfase LCC- og LCA-analyser er enklest å gjennomføre, og nytteverdien er ofte stor sett i lys av ressursinnsatsen.

LCC-beregninger gjort på et ferdig bygget bygg gir også godt beslutningsgrunnlag for å beregne behov for avsetninger til forvaltning, drift og vedlikehold av bygget i løpet av dets levetid.

I investeringsprosjekt i Asker kommune gjøres det elementer av livsløpsvurderinger, men det er ikke noen veldefinert prosess for bruk av LCC- og LCA-analyser i de forskjellige fasene. Elementer av LCA-beregninger gjøres i investeringsprosjektene. LCA brukes ofte i vurdering av energiløsninger, men også til å vurdere valg av materialer eller løsninger.

---

³ Anskaffelse.no er DFØ (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) sine fagsider om offentlige anskaffelser

PRU og Eiendom har nå startet et arbeid med å definere prosesser for bruk av LCC og LCA innenfor 2 hovedområder:

1. LCC og LCA som grunnlag for valg av alternativer / løsninger:
  - Første overordnede vurderinger skal gjøres i Konseptfasen
    - Brukes som grunnlag for «samfunnsøkonomisk analyse».
    - Benytter overordnede parametere knyttet til areal og tomtevalg.
    - Vurderingene skal brukes som input til politisk sak nr 2 (etter programfasen).
  - Nye LCC- og LCA-beregning i forprosjekt-fasen
    - Skal brukes til å vurdere ulike løsninger opp mot hverandre alternative energiforsyningsløsninger, materialvalg mm.
    - Beregningene brukes som input til politisk sak nr 3 (etter forprosjekt og før kontrahering av entreprenør).
2. LCC beregninger som input til avsetninger til drift og vedlikehold:
  - LCC-tall beregnes for ferdig bygg (som bygget).
  - Brukes som grunnlag for å tildele driftsmidler.

6.3.2 Enhetlig standard

For å sikre en nøktern, men god nok standard for kommunens formålsbygg, vedtok formannskapet i gamle Asker den 30. august 2016 at det skal utvikles enhetlige standarder for kommunens formålsbygg (skoler, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger og boliger). Dette gjelder både bygningsmessig kvalitet, arealeffektivitet og rom- og funksjonsprogram. Dette er viktig for å sikre at innbyggerne tilbys lik kvalitet, og ikke minst at planleggings- og gjennomføringsfasen effektiviseres. Arbeidet med disse standardene var på det tidspunktet et nybrottsarbeid som bl.a. NKF (Norsk Kommunalteknisk Forening) har latt seg inspirere av.

I Grunnlagsdokumentet som ble utarbeidet før kommunesammenlåingen i 2020 ble det i punkt 8.4.3 Enhetlige standarder for den kommunale eiendomsmassen, verifisert at dette arbeidet skulle videreføres i ny kommune. Det står videre at vi skal bygge alle fremtidige bygg med utgangspunkt i enhetlig standard.

Følgende dokumenter er utviklet og i bruk:

- Standard Rom- og funksjonsprogram for skoleanlegg - Ungdomsskole
Utviklet og politisk vedtatt i 2017
(gjelder 6 parallell ungdomsskole)
- Standard rom- og funksjonsprogram for barnehager
Utviklet og politisk vedtatt i 2020
- Standard tekniske og FDV-begrunnede krav
Utviklet i 2017 og revidert i 2019

Det ligger som føring at standarddokumentene ved behov skal bli oppdatert for å ivareta lovendringer, endringer i kommunens premisser (temaplaner, strategier, politiske saker etc.) samt utvikling i eiendomsbransjen.

Enhetlig standard er kravdokument til prosjektering og eventuelle avvik fra Rom- og funksjonsprogram behandles politisk. (I politisk sak 2 skal resultater fra mulighetsstudiet og programfasen presenteres for beslutning om prosjektet skal gjennomføres.)

Videreutvikling og vedlikehold av enhetlig standard

Standard rom- og funksjonsprogram for barneskoler ble presentert som sak i for oppvekstutvalget i juni 2020 (saksnr 20/03503-1). Saken ble vedtatt utsatt og deretter trukket fra sakskartet til de øvrige utvalgene. Arbeidet med Standard rom- og funksjonsprogram for barneskoleanlegg er lagt på is inntil videre.

I henhold til Handlingsprogrammet for 2022-2025 skal en enhetlig standard for omsorgsboliger ferdigstilles i 2022. Arbeidet er ikke prioritert og er ikke igangsatt.

En arbeidsgruppe jobber nå med å oppdatere standarden for Tekniske og FDV-begrunnede krav. I dette dokumentet jobbes det også med å sette føringer/standarder for uteområdene til byggene.

6.4 Nøkkeltall

Ved eierstyring, rehabilitering eller utvikling av nye bygg er det primært fire nøkkeltall som er mest relevante når en skal sammenligne kostnader:

- Areal per elev/bruker
- Investeringskostnader per kvadratmeter
- Investeringskostnader per bruker
- FDVU kostnader for sammenlignbare bygg

Totalt areal og kostnader per kvadratmeter søkes å holdes så lavt som mulig. Det er stor bevissthet om at både når det gjelder kostnader og påvirkning på miljø og klima er antall byggede kvadratmeter helt utslagsgivende.

Prognosesenteret, et frittstående markedsanalyseforetak, samler inn nøkkeltall for bygg til oppvekstsektoren fra ni kommuner/fylkeskommuner. Det legges inn data på kostnader og areal for ulike byggtypen som f.eks. barneskoler og barnehager. Tallene indeksreguleres slik at det er mulig å sammenligne kostnader for eldre og nyere bygg.

For investeringsprosjekt brukes primært data fra Prognosesenteret for kommunens egne bygg som erfaringsgrunnlag ved budsjettering av nye bygg. Det er mulig å ta ut statistikk på gjennomsnittlig byggekostnader per kvadratmeter for f.eks. alle barneskolene som medlemmene har lagt inn. Se Kunnskapsgrunnlaget for «*Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet og utvikling*» for mer om disse erfaringstallene.

Innenfor forvaltning, drift og vedlikehold er det mange nøkkeltall som kan framskaffes via SSB⁴/KOSTRA⁵ eller via ulike nettverk. Fra høsten 2022 er Asker kommune innlemmet i ASSS⁶-nettverket, noe som vil gi innspill til relevante sammenlignbare styringsdata.

---

⁴ Statistisk sentralbyrå

⁵ KOMmune-STat-RApportering

⁶ Aggregerte Styringsdata for Samarbeidende Storkommuner

SSB presenterer følgende nøkkeltall under eiendomsforvaltning for 2021:

Nøkkeltall	Enhet	Asker		Lillestrøm		Bærum		Kostragruppe 12		Landet uten Oslo	
		2021	+	2021	+	2021	+	2021	+	2021	+
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	10,2		11,5		10,9		9,8		9,5	
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	630		334		513		407		357	
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	m2	4,59		4,77		4,76		4,62		5,19	
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	99		173		168		136		109	
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	kr	715		649		710		658		636	
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	166		182		164		158		172	
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	kr	146		154		162		134		143	

¹ Før 2017 har dette tallet blitt beregnet ut i fra samlet areal av de utvalgte (fylkes)kommunale formålsbyggene kommunen eier og leier. Her ser vi kun utgiftene opp mot arealet kommunen eier.

Figur 21 Utvalg av KOSTRA nøkkeltall for eiendomsforvaltning i 2021, presentert av SSB

HP 2022 – 2025 satte søkelys på tre av nøkkeltallene vist over:

- Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger
- Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter eide formålsbygg
- Energibruk per kvadratmeter eide formålsbygg

Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger ligger for Asker høyere enn sammenlignbare kommuner. En kontroll mot Bærum kommune viser at Asker har rapportert for mange stillinger innenfor forvaltning. Dette blir korrigert fra og med 2023. En annen årsak til høye forvaltningskostnader i 2021 kan være at Asker kommune benyttet en del konsulenter bl.a for kartlegging av vedlikeholdsbehov.

Tabellen under viser antall kvadratmeter fordelt på de aktuelle brukerne⁷ av de ulike utvalgte formålsbyggene for 2021.

KOSTRA-funksjon Utvalgte formålsbygg	Areal [m2] per bruker i 2021			
	Asker	Lillestrøm	Bærum	KOSTRA-gruppe 12
130 Administrasjonslokaler	0,29	0,41	0,29	0,39
221 Barnehagelokaler og skyss	14,29	15,36	16,20	15,18
222 Skolelokaler	19,80	18,54	18,80	19,29
261 Institusjonslokaler	110,73	163,35	130,12	125,28
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	0,63	0,41	0,62	0,55
386 Kommunale kulturbygg	0,27	0,45	0,19	0,31
Totalt utvalgte formålsbygg	4,59	4,77	4,76	4,62

Figur 22 Areal utvalgte eide formålsbygg per innbygger for 2021, presentert av SSB

⁷ Administrasjonslokaler - innbyggere i alt, Førskole - barn i kommunale barnhager, Grunnskole - elever i kommunal grunnskole, Institusjonslokaler - beboere i institusjon, Kommunale kulturbygg - innbyggere i alt, Kommunale idrettsbygg - innbyggere i alt.

Innrapporterte tall avhenger av eierform og driftsform og må derfor forklares før sammenligning. For eksempel vil det for utleide arealer til privat barnehage, ikke inngå antall brukere i disse. For institusjon vil innleide arealer ikke medregnes, så totalt areal per bruker vil bli lavere.

Tabellen under viser energiforbruk per kvadratmeter for 2021.

KOSTRA-funksjon Utvalgte formålsbygg	Energiforbruk per kvadratmeter i 2021, [kWh/m ²]			
	Asker	Lillestrøm	Bærum	KOSTRA- gruppe 12
130 Administrasjonslokaler	170	118	264	150
221 Barnehagelokaler og skyss	134	161	133	-
222 Skolelokaler	106	145	131	112
261 Institusjonslokaler	205	182	220	176
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	196	109	164	162
386 Kommunale kulturbygg	157	44	185	103
Totalt utvalgte formålsbygg	139	138	162	134

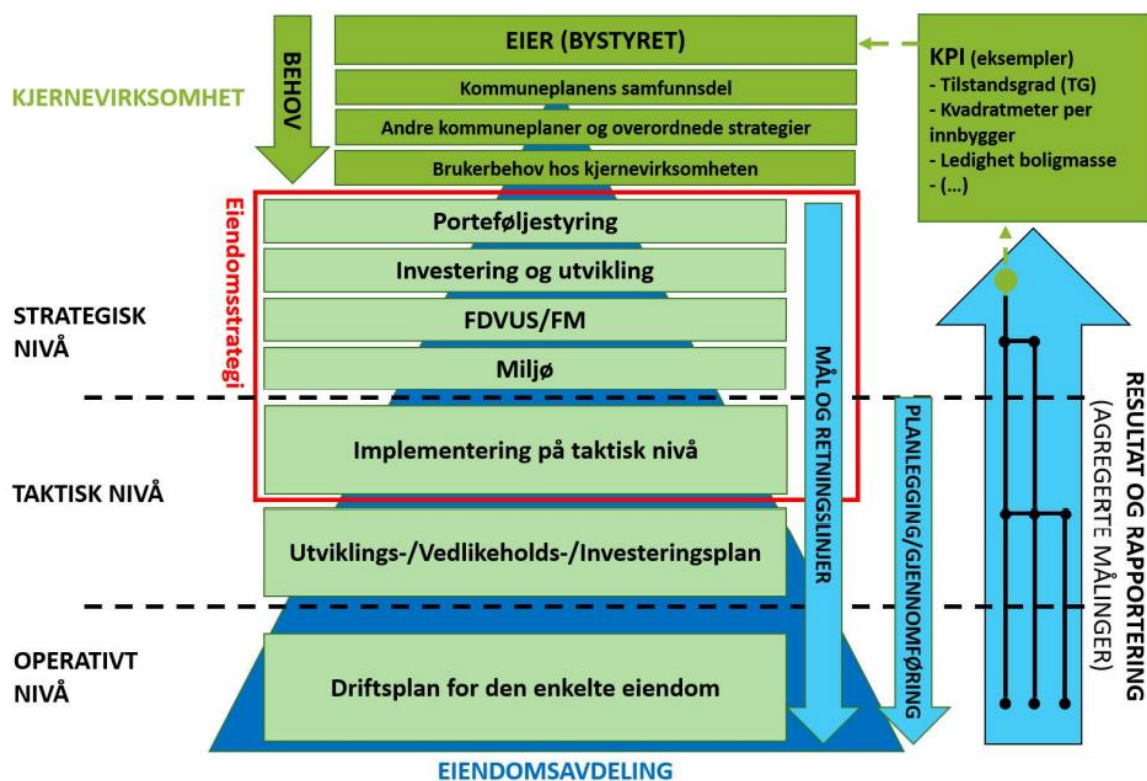
Figur 23 Forbrukstall (kjøpt energi per kvadratmeter bruttoareal) for utvalgte eide formålsbygg i 2021, presentert av SSB

Barnehagelokaler har likt forbruksnivå som Bærum kommune. Skolelokaler ligger vesentlig under da flere av skolebyggene er installert med væske-vann varmepumper som bidrar til redusert energiforbruk. Administrasjonslokaler har høyere energiforbruk da flere er av eldre dato, dekker elbillading og varmes opp med panelovner. Kulturbygg har lange driftstider, mens institusjonslokaler har døgndrift som bidrar til økt energibruk. På idrettsbygg omfattes energibruken drift av energikrevende anlegg som går til kjøling av isflater og oppvarming av kunstgressbaner samt at driftstidene er lange.

7 Utfordringsbildet

I dette kapitlet trekker vi fram et samlet utfordringsbilde som bygger på de underliggende utredningspunktene. Utfordringene oppstår ved å se på gapet mellom trender, føringer og ønsket retning opp mot hva som er dagens status.

Modellen nedenfor viser aktiviteter for kommunal eiendomsforvaltning fordelt på strategisk, taktisk og operativt nivå. Den illustrerer at eiendomsstrategi er plassert på det strategiske nivået og at den bør inneholde porteføljestyring som igjen gir rammer for investerings- og utviklingsstrategien som igjen gir føringer for FDVU-strategien. Miljø og bærekraft er også en viktig del av strategien og handler om redusert ressursforbruk i både driftsfase og ved oppføring av nye bygg. Strategien vil sette rammer for eiendomsforvaltningen som utarbeider utviklings-, investerings- og vedlikeholdsplaner. En eiendomsstrategi må være målbar slik at det er mulig å drive forbedringsarbeid som kan synliggjøre resultater og status. Aggregerte målinger kan gi resultater i nøkkeltall/KPI'er som gir verdifull informasjon om status og utvikling i forhold til ulike prioriterte områder.

Figur 24 Aktiviteter for kommunal eiendomsforvaltning fordelt på strategisk, taktisk og operativt nivå (Lien og Erichsen, masteroppgave juni 2021 Eiendomsstrategi i norske kommuner)

7.1 Eierstyring

I NOU2004:22 ble det pekt på flere kriterier for god eiendomsforvaltning. Det som særlig peker mot eierstyring, er at det bør foreligge overordnede politisk bestemte mål og et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen samt at organiseringen av eiendomsforvaltningen er hensiktsmessig.

7.1.1 Eiendomsforvaltning av bygg

NOU2004:22 peker på at et av kriteriene for god kommunal eiendomsforvaltning er å ha en hensiktsmessig organisering av eiendomsforvaltningen.

I en rolle er det viktig å tydelig skille mellom ansvaret for strategiske, taktiske og operative oppgaver. Per i dag er ikke virksomhet Eiendom organisert iht den inndelingen over. Det betyr at flere ansatte har oppgaver som spenner over flere av nivåene. Ut fra denne organiseringen fører det lett til at utarbeidelse av planer for tiltak og iverksetting av disse blir skadelidende til fordel for løpende drift.

Det er påstartet et arbeid i Asker kommune med å evaluere organiseringen.

7.1.2 Handlingsregelen

Finansiering av FDVU for investeringsprosjekter

NOU2004:22 peker på viktigheten av riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset eiendomsforvaltningens langsiktige karakter.

Byggebransjen peker på at investeringen ved nybygg er om lag 2/3 av de totale kostnadene for at et bygg skal ha en levetid på 60 år. Den resterende 1/3 trengs til FDVU. Teoretiske beregninger anslår at for hver ny kvadratmeter må det årlig bevilges mellom 1.000-1.400 kroner, avhengig av bygningstype, til FDVU fordelt på poster i kontoplan NS 3454 Livssyklus-kostnader for byggverk.

1	2	3	4	5	6
Anskaffelses- og restkostnader	Forvaltningskostnader	Drifts- og vedlikeholdskostnader	Utskiftings- og utviklingskostnader	Forsyningskostnader	Renholdskostnader
11 Tomt	21 Skatter og avgifter	31 Drift	41 Utsifting	51 Energi	61 Regelmessig renhold
12 Nybygg	22 Forsikringer	32 Vedlikehold	42 Utvikling	52 Vann og avløp	62 Periodisk renhold
13 Hovedombygging	23 Eiendomsledelse og administrasjon	33 Reparasjon av skader	43	53 Renovasjon	63 Ekstraordinært renhold
14 Restkostnad	24	34	44	54	64 Rengjøringsrelaterte oppgaver
15	25	35	45	55	65
16	26	36	46	56	66
17	27	37	47	57	67
18	28	38	48	58	68
19	29	39	49	59	69

Figur 25 Kontoplan iht NS 3454 Livssyklus-kostnader for byggverk

Kostnader til FDVU fordeles omtrent slik:

Hovedposter iht NS 3454	Estimert fordeling per post
2 Forvaltningskostnader	5 %
3 Drift- og vedlikeholdskostnader	20 %
4 Utskiftings- og utviklingskostnader	30 %
5 Forsyningskostnader	20 %
6 Renholdskostnader	25 %

Figur 26 Fordeling FDVU-kostnader per post iht NS 3454

Ca. 20 % er beregnet til å dekke forsyningskostnader (energi og kommunale avgifter, dvs. at det for nybygg trengs ca. 800-1.200 kr/m²/år til postene 2, 3, 4 og 6 i figuren over. Beregninger for nybygg i Asker kommune i 2021 og 2022 viser at det ble bevilget gjennomsnittlig 500 kr/m²/år. Dette er for lavt for å ta vare på bygg og uteområder i et langsiktig perspektiv. Det er behov for å evaluere nivået og prinsippet for tildelte FDVU-midler på nye investeringsprosjekter.

Finansiering av vedlikehold for eksisterende bygg

I henhold til føringer fra K-sak 035/21, skal handlingsregel for verdibevarende vedlikehold evalueres. Nåværende handlingsregel gjelder kun for utvalgte formålsbygg, som utgjør i underkant av 70 % av eid bygningsmasse, og det er kun vedlikeholdskostnader ført i driftsregnskapet som danner grunnlag for nøkkeltallet. Tiltak som gjelder utskifting etter endt levetid, oppgradering eller utvikling som blir ført i investering blir ikke synliggjort i nåværende nøkkeltall for vedlikehold.

Det er ikke nok å ha en handlingsregel for kun utvalgte formålsbygg. Asker kommunes bygningsmasse må sees på som en portefølje for å sikre helhet, utvikling og optimalisering. Kommunen eier en stor bygningsportefølje med et bredt spekter av bygningstyper.

Det er behov for en vurdering av nivået på finansieringen av postene 2-6 iht. kontoplanen i NS 3454 for eksisterende bygg, ref. nøkkeltall for investeringer som ligger på 1.000-1.400 kr/m²/år.

For å se om kommunens bygningsmasse opprettholder ønsket ambisjonsnivå for tilstand, kan dette følges opp gjennom jevnlig overordnede tilstandsvurderinger med multiMap. Se kapittel 7.4 Verdibevarende vedlikehold, for mer informasjon.

7.1.3 Kapasitet og kompetanse

Asker kommune opererer i et stramt arbeidsmarked og det er identifisert som en risiko at vi kan miste gode ansatte og ha problemer med å ansette nye fordi kommunen ikke kan tilby konkurransedyktige vilkår (lønn og goder).

Det forventes at økte oppgaver/arbeidsmengde ikke nødvendigvis blir kompensert med økte ressurser. Eiendom skal forvalte, drifte, vedlikeholde og utvikle en eiendomsmasse som tilfredsstillir dagens og framtidige behov både for brukerne og i hht tekniske og miljømessige krav. I tillegg skal Eiendom ivareta bygg av historisk eller annen kulturell verdi. Med en så stor og variert eiendomsmasse kreves fagkunnskap på mange områder for å bevare og utvikle dens verdi.

Gjennomsnittsalderen i virksomheten Eiendom er i 2022 52 år, hvor 24 % er over 60 år. Av totalt 100 personer er det 38 som fyller 62 år eller mer de neste 5 årene. Av disse er det 13 som fyller 67 år. Dette viser at det bør legges en langsiktig plan for rekruttering og samtidig en hensiktsmessig organisering. Planen må inneholde behov for riktig kompetanse. Fordeling mellom avdelinger vises i tabellen under.

Avdeling	62 - 66 år ila. 2027	67 år eller mer ila. 2027	Totalt ansatte høst 2022
Boligforvaltning og vedlikehold	8	4	15
Byggforvaltning og vedlikehold	8	3	25
Drift	20	6	49
Grunneiendom	-	-	5
Annet	2	-	5
Totalt	38	13	99

Figur 27 Oversikt over antall ansatte i Eiendom som fyller 62 år og 67 år i løpet 2027

Bygg blir stadig mer teknisk avanserte. Det er nødvendig at kommunen innehar spesialisert kompetanse for å kunne forvalte og drifte bygg og uteområder på en forsvarlig og verdibevarende måte. Eksempler kan være å kunne styre SD-anleggene og forstå hvordan grønne/blå tak, som reduserer flomproblematikk, skal vedlikeholdes.

Ved rekruttering av renholdere ønskes primært fagarbeidere. Kommunen har utdannet en del fagarbeidere de siste årene internt og ser at det letter arbeidet til avdelingslederne mht. opplæring. Utdanning og rekruttering av fagarbeidere bør opprettholdes.

Utfordringer i forhold til kapasitet og kompetanse håndteres av virksomhetene.

7.2 Eiendom som strategisk innsatsfaktor

NOU2004:22 peker på viktigheten av å drive målrettet utvikling av eiendommens kvaliteter.

7.2.1 Ulike roller og interesser i kommunal eiendom

Som en større eiendomsbesitter skal Asker kommune ivareta tre forhold:

1. Kommunal eiendom brukes for å nå kommunens økonomiske målsettinger.
2. Kommunal eiendom brukes til å sikre arealer til ulike offentlige tjenestemål.
3. Kommunal eiendom brukes som virkemiddel for å nå politiske målsettinger.

I tillegg forutsetter bruken av den kommunale eiendomsmassen på tvers av de forskjellige tjenesteområdene et betydelig samspill, både når det gjelder nåværende og fremtidige behov. Asker kommune er avhengig av å ha et bevisst forhold til bruk av eiendom sett opp mot kommunens mange roller, her med tanke på å være en profesjonell aktør både innenfor egen organisasjon, men også eksternt.

Utfordring er å ivareta de tre forholdene som tas opp ovenfor. Samtidig innfrielse av disse forholdene utgjør en betydelig utfordring da de kan oppleves som motstridende.

7.2.2 Strategisk utviklingsplaner

Strategisk utviklingsplan skal danne basis for at fremtidig utvikling av et område, bygg, eiendom og infrastruktur kan legge til rette for virksomhetens tjenester og strategiske mål. Planen fastsetter mål og viser et bredt sett med mulige tiltak og grep som virksomheten kan bruke for å prioritere, konkretisere og planlegge videre hvilke tiltak som skal iverksettes, når det skal skje og på hvilken måte.

Det er utarbeidet flere mulighetsstudier som inkluderer varierende grad av strategiske utviklingsplaner. Det er behov for å avklare i hvilke tilfeller kommunen skal utarbeide strategiske eiendomsplaner for områder eller bygg.

Fravær av strategiske utviklingsplaner kan føre til at kommunen ikke får optimal utnyttelse av arealer og går glipp av synergier i driften av ulike tjenesteområder eller virksomheter.

Det er behov for å utvikle prosesser for å se brukerens totale arealbehov i et fremtidsperspektiv.

Funksjonell egnethet ble kartlagt samtidig med kartleggingen av tilstand våren 2022. De økonomiske konsekvensene av ikke-funksjonelle lokaler kan bli betydelige ved redusert produksjon, lav bygningsmessig levetid eller hyppige inngripende ombygginger. For bygg som innehar fysiske egenskaper som tilsier god tilpasningsdyktighet, ligger forholdene til rette for å utbedre (evt. bygge om) lokalene slik at disse blir funksjonelle. En slik ombygging bør ses i sammenheng med øvrig teknisk oppgraderingsbehov/vedlikehold og langsiktig arealbehov for funksjoner som skal benytte arealet. Et areal kan være dårlig funksjonelt egnet for en aktivitet, men med enkle midler være svært godt egnet for annen aktivitet.

Per i dag gjøres det ikke systematiske gjennomganger av hvorvidt eksisterende bygg og uteområder har god funksjonell standard i henhold til brukernes fremtidige behov og utvikling og om arealene bidrar til at tjenesteområdene når sine mål og strategier. En slik gjennomgang vil kunne bidra til bedre tilpassede bygg og uteområder og bedre utnyttelse av arealer.

7.2.3 Strategisk eiendomsutvikling av kommunens eiendomsressurs

Eiendomsutvikling er et av de viktigste strategiske virkemidlene for verdiskaping i kommunen. For at kommunen skal kunne ha et helhetlig syn med på foredling av sine eiendomsverdier må eierskapet være profesjonelt, der kommunen utgjør en sentral part i eiendoms- og stedsutviklingen. Når det kommer til utviklingen av kommunens eiendommer og Askersamfunnet generelt, er utbyggingstakten er i høy grad styrt av kapasitet på sosial infrastruktur (skoler, barnehager og sykehjem) og teknisk infrastruktur (veg, vann og avløp, kraftforsyning og telekommunikasjon).

Utfordringer kan eksempelvis være:

1. Skole- og barnehagekapasitet (rekkefølgekrav). I et område hvor det ikke foreligger tilstrekkelig skole- og barnehagekapasitet, lar ikke en utbygging seg gjennomføre.
2. Gang og sykkelveier (rekkefølgekrav). Statusen på gang- og sykkelveier i et område kan kostnadmessig bli så høye at en utbygging ikke lar seg gjennomføre i praksis.
3. Vann og avløp (rekkefølgekrav). Status kan få betydning for utbyggingstakten hvis situasjonen i et område ikke er tilstrekkelig sikret.
4. Andre aktuelle forhold slik som rødlistede arter, kultur og andre.

Asker kommune er en betydelig eiendomsbesitter og spiller gjennom dette en viktig rolle i å tilrettelegge for en hensiktsmessig og god stedsutvikling. For at Asker kommune skal være en profesjonell eiendomsutvikler, må kommunen inneha en eiendomsmasse av slik kvalitet at den faktisk kan utvikles på en effektiv og hensiktsmessig måte. Her med tanke på å innfri ovennevnte punkter. I tillegg må eiendomsmassen befinne seg innenfor kommunens prioriterte vekstområder jf. figur 11 i kapittel 5.2.2 eller at det foreligger nødvendig sosial- og teknisk infrastruktur som muliggjør utvikling.

7.2.4 Strategisk porteføljeforvaltning av kommunens eiendomsressurs

Som en strategisk eiendomsutvikler må Asker kommune aktivt arbeide med foredling og optimalisering av eiendomsporteføljen. Hensikten med dette er å sikre en til enhver tid anvendelig tomtereserve med høy kvalitet.

For at Asker kommune skal kunne betegne seg som en strategisk eiendomsutvikler forutsetter dette at det foreligger en tydelig oversikt over hvilke eiendommer kommunen til enhver tid besitter og hvilke behov disse skal dekke. Formålet med eierskapet til den enkelte eiendom må være tydelig definert, herunder hva som kan selges og eventuelt utvikles/transformeres.

En helhetlig strategisk porteføljestyring må til for å kunne ta i bruk virkemiddelet kommunen besitter i form av egne eiendomsressurser. Ved å ta en aktiv rolle i strategisk kjøp og salg av eiendom og føre en aktiv og profesjonell porteføljestyring kan kommunen gjennom bruk av egne eiendomsressurser oppnå mål og strategier på tvers av de forskjellige tjenestoområdene.

Asker kommune må ha tilstrekkelig innsikt i fremtidige arealbehov og at det på denne bakgrunn legges til rette for gjennomføring av strategiske oppkjøp av nødvendige grunneiendommer. Kommunen som grunneier må avklare de interne behovene hos kommunens virksomheter, slik at kommunen kan være i forkant med å skaffe til veie nødvendige arealer før behovet er akutt.

Utfordringer i dag:

- Ingen digitale plattformer/løsninger som gjør tomteporteføljen levende og tilgjengelig på tvers i kommuneorganisasjonen. Slike løsninger vil profesjonalisere kommunen porteføljevaltning.
- Begrensede midler for å gjennomføre nødvendige mulighetsstudier for å vise potensialet til enkelte større eiendommer.
- Ingen nøkkeltall jf. kommunens porteføljevaltning.

7.2.5 Eiendomsutvikling og arealplanlegging

En klar utfordring ved å ta i bruk kommunens eiendommer som et politisk virkemiddel er å skille de ulike rollene fra hverandre. Asker kommune som offentlig planmyndighet skal fatte vedtak uavhengig av hvem som har hjemmel til eiendommen. Når det legges planmessige føringer for utviklingen i Asker kommune må kommunens eiendommer behandles på lik linje med andre eiendommer som er i privat eierskap. Dette innebærer på den ene siden at kommunens eiendommer gjennom tettstedsplaner kan inntas i kommuneplanens arealdel som prioriterte utviklingsområder. På den andre siden kan kommunen også risikere at større ubebygde utviklingsområder tas ut av planen. Følgelig må Asker kommune på lik linje med andre privatrettslige utviklere forholde seg til avsetninger i gjeldene kommuneplan og vedtatte juridisk bindende reguleringsplaner.

Utfordringer i dag:

- Inneha tomteportefølje i områder som er avsatt til utbygging i kommuneplanens arealdel.
- Kommunens eiendomsmasse nyttes som virkemiddel for å innfri boligpolitiske strategier, noe som kan ha en verdiforringende effekt. Dette kan komme til uttrykk ved at ønsket miljø- og boligpolitikk inntas som kontraktsbestemmelser ved salg av eiendom i henhold til privatrettslige prinsipper.

Viser til tilsvarende utfordring under punkt om strategisk eiendomsutvikling av kommunens eiendomsressurs.

7.2.6 Strategisk kjøp

Større utbygginger i pressområder krever utvidelse av arealer til sosial infrastruktur som blant annet skoler, barnehager og helse- og omsorgsbygg. Dette forutsetter at kommunen innehar en tilstrekkelig tomterese til å imøtekomme egne fremtidige arealbehov. Som følger av dette er det av avgjørende viktighet at det tidlig tas stilling til strategiske eiendomserverv i aktuelle pressområder, samt i områder der fremtidig fortetting planlegges, uavhengig av om arealbehov er avklart. Dette kan blant annet være erverv av eiendommer som ligger i direkte tilknytning til eiendommer som allerede er i kommunalt eierskap, som f.eks. eiendom som grenser til skole og barnehager. I denne sammenheng må det tilrettelegges for god kommunikasjon med planmyndigheten, slik at kommunen som grunneier kan være i forkant med tanke på regulering av kommunens egne eiendommer og nye evt. nye eiendomsområder.

Det er en utfordring i dag at kjøp av eiendom skjer ofte ad hoc, det er ikke avsatt midler til kjøp av eiendom pr. i dag, noe som gjør det vanskelig å agere raskt i en markedsituasjon.

7.2.7 Strategisk salg/salgskrav

Gjennom handlingsprogrammet er det vedtatt et salgskrav på 40 MNOK pr. år i fireårsperioden.

Utfordringer i dag:

- Mangler salgsobjekter med tilstrekkelig kvalitet til å innfri fastsatt salgskrav med unntak av noen få større eiendommer.
- Høyt salgskrav medfører at kommunens salgbare eiendomsreserve reduseres uten at det tilføres særlig nye objekter, noe som på sikt vil gjøre det vanskeligere å innfri fremtidige salgskrav.

7.3 Fra tidligfase til prosjekt

Det jobbes kontinuerlig med å forbedre og gjennomføre gode og systematiske prosesser for behovsavklaring/konseptvalg tidlig i investeringsprosjekt.

I konseptfasen skal behov og mulighetsrommet utforskes og utfordres før endelig beslutning om konsept vedtas. Dette vil kunne utvikle mer kostnadseffektive og arealoptimaliserte løsninger. Med konsept menes hvilken løsning man velger for å løse et problem eller dekke et samfunnsbehov, inklusive om behov kan dekkes ved ombygging av eksisterende bygg. I arbeidet med konseptvalg skal det gjøres en alternativanalyse som redegjør for et ønsket alternativ vs et null-alternativ og (minst) et nedskalert alternativ. Omfanget på en behovsavklaring eller konseptvalg avhenger av antatt investeringskostnad for prosjektet. For de største prosjektene bør det vurderes om det skal gjøres en samfunnsøkonomisk analyse som en del av alternativanalysen.

7.3.1 Life Cycle Cost (LCC) og Life Cycle Analysis (LCA)

Asker kommune må ha et bevisst forhold til hva vi ønsker å oppnå og hvilke forutsetninger som skal legges til grunn når vi ber om LCC- eller LCA- beregninger. Det er et behov for å definere hensikten med beregningene og hvordan disse skal brukes i de ulike fasene av et investeringsprosjekt.

Dersom kommunen skal få noen gevinst av å gjøre LCC- eller LCA-beregninger i de forskjellige fasene må PRU og Eiendom også ha ressurser med kompetanse på LCC/LCA. Dette er et teknisk komplisert fagområde som krever et kompetanseløft i form av økt

bestiller- og brukerkompetanse. Uten egen kompetanse risikerer kommunen i beste fall å betale for å få beregninger vi ikke greier å nyttiggjøre oss, og i verste fall å få data som brukes feil og dermed beslutninger på feil grunnlag.

Program for beregning av LCC eller LCA benytter erfaringstall for å kalkulere kostnader fordelt på poster beskrevet i Norsk Standard NS 3454:2013: Standard for livssyklus-kostnader for byggverk. Asker kommune konterer i dag ikke sine kostnader i henhold til denne kontoplanen. Bedre kunnskap om reelle kostnader i henhold til kontoplan vil kunne være nyttig input til kontinuerlig forbedring av beregningsmodellene ved å tilpasse disse til kostnadsnivået i Asker kommune. Det er imidlertid ikke klart om det gir tilstrekkelig kost-nytte verdi å kontere kostnader for drift, vedlikehold og utvikling i henhold til denne kontoplanen framfor å benytte seg av allmenne erfaringstall. Dette bør vurderes.

7.3.2 Enhetlig standard

Med raske teknologiske endringer og utvikling i det politiske synet på arealutnyttelse er det utfordrende og ressurskrevende å holde Enhetlig standard oppdatert. Dagens standarder er basert på eksisterende teknologi, og er til dels et hinder for å ta i bruk ny teknologi og ta del i den teknologiske utviklingen. For eksempel er det en rivende utvikling innen ventilasjon og automasjon. Ved oppdatering av standarden må det også tas hensyn til i hvilken grad organisasjonen har kompetanse til og er i stand til å nyttiggjøre seg investeringer i ny teknologi.

Tilsvarende er det utvikling i f.eks. synet på god pedagogikk, utnyttelse, sambruk og flerbruk av arealer. Det er i dag mer fokus på sambruk og at arealene skal få økt bruksfrekvens. En standard med definerte rom og arealstørrelser vil kunne hindre at det iverksettes gode prosesser for arealoptimalisering. Med gode prosesser forstår vi bl.a. aktiv brukermedvirkning som ender opp i at brukerne opplever at bygg og uteområder gir mer nytte, samtidig som kommunen sparer areal og kostnader.

Standarder kan virke hemmende på utviklingen av nye tanker og løsninger. Enhetlig standard favoriserer til en viss grad gårsdagens byggetekniske og funksjonelle løsninger. Behovet for standardiserte løsninger bør balanseres mot åpenhet for nye ideer og løsninger.

Det er et stort behov for å oppdatere flere av standardene som utgjør «Enhetlig standard». Arbeidet med å holde standardene oppdaterte og relevante er meget ressurskrevende, og det mangler både ressurser og definerte prosesser for å forvalte og vedlikeholde standardene.

Det bør vurderes om standardene skal være mer overordnet og heller gi mer føringer enn konkrete løsninger innenfor et definert handlingsrom.

I gamle Asker ble det også utviklet en Standard for felles funksjonskrav for formålsbygg, som ble revidert i 2019. Denne standarden bør revideres sammen med de andre standardene. Alle standarddokumentene bør sees mer i sammenheng slik at ikke samme kravområder beskrives flere steder og kommer i strid med hverandre. Denne standarden bør rendyrkes til å omhandle generelle krav som ikke har med selve bygget å gjøre, som f.eks. krav til uteområder og utsmykning. Standarden bør vedtas administrativt.

Ny Standard for Rom- og funksjonsprogram for barneskoler bør ferdigstilles og fremmes for utvalgene for politisk vedtak.

Enhetlig standard for omsorgsboliger bør prioriteres ned da de tekniske kravene er dekket av Standard for felles funksjonskrav for formålsbygg og Standard tekniske og FDV-begrunnede krav. En egen standard for rom- og funksjonsprogram er først og fremst nyttig for den type bygg man bygger relativt mange og like av. Store omsorgsboliger (sykehjem) bygges relativt sjeldent i Asker kommune. Det er store endringer knyttet til behovsvurderinger for omsorgsboliger, med fokus på innsatstrapp og fleksibilitet i bygningsmasse for fremtidig utvikling. Det vurderes derfor som lite hensiktsmessig å utarbeide egen standard på dette nå.

Enhetlig standard gjenspeiler ikke ambisjonene i Temaplan for klima og miljø. I henhold til Enhetlig standard skal miljø- eller energikrav utover teknisk forskrift behandles som tilvalg, mens temaplanen har høyere ambisjoner for framtidsrettede bygg og anlegg.

7.4 Verdibevarende vedlikehold

NOU2004:22 peker på viktigheten av å drive godt, verdibevarende vedlikehold.

Bygninger og tilhørende uteområder må vedlikeholdes hvis de ikke skal forfalle og bli ubrukelige tidligere enn nødvendig. Følgeskader fører til at vedlikeholdsetterlepet blir betydelig høyere enn summen av «sparte» vedlikeholdsmidler.

Universell utforming av bygg og uteområder handler om mer enn å innfri minimumskrav i tekniske forskrifter. Det handler om å gi flere mennesker mulighet for opplevelser i hverdagen, deltakelse i samfunnet, om folkehelse og om sosial bærekraft. Konkrete behov som oppstår blir ivaretatt.

Sunne og tilrettelagte bygg, både for brukere og ansatte, er viktig i et helsefremmende perspektiv. I dette ligger alt fra å benytte helsefremmende materialer i bygget til å følge opp problemer med blant annet ventilasjon, radon og asbest. I tillegg til byggeteknisk kompetanse er samhandlingen med tjenesteområdene viktig for best mulig løsninger.

Selv om samlet vektet teknisk tilstandsgrad for den kartlagte bygningsmassen i Asker kommune fremstår som god, er det viktig å understreke at dette har med at det er bygget mye nytt de siste 20 årene. Det påpekes at det fortsatt er flere bygg med dårlig tilstand i porteføljen med store behov for vedlikehold og annen oppgradering. Dersom bygningene ikke er gjenstand for tilstrekkelig vedlikehold i årene som kommer, vil det gi et større oppgraderingsbehov enn det som er estimert i rapporten «multiMap-kartlegging av bygningsmassen» fra Multiconsult. Vedlikeholdsetterlep vokser eksponentielt og mindre feil kan føre til hurtigere forringelse av andre bygningskomponenter. For bygg som er 25-30 år gamle må man regne med store kostnader knyttet til utskiftninger ettersom flere av de tekniske anleggene når sin levetid.

Etter å ha kartlagt alle uteområdene knyttet til de kommunale byggene er det avdekket et markant oppgraderingsbehov. Behovet for oppgraderinger er betydelig og vidstrakt utover hele kommunen. Etterslepet har oppstått på grunn av manglende vedlikehold. Kartleggingsverktøyet multiMap vil være et godt redskap for å se utviklingen i årene fremover.

Det er behov for å jobbe videre med en mer detaljert oversikt over tilstanden på alle uteområdene. Dette må systematiseres i et hensiktsmessig system/verktøy for å kunne prioritere ulike tiltak. Det er behov for å sette et ambisjonsnivå differensiert på uteområder knyttet til ulike typer bygg. Et slikt arbeid vil synliggjøre kostnad for å drifte og vedlikeholde

ulike typer uteområder. Miljøvennlige uteområder er ofte dyrere å vedlikeholde og dette må tas hensyn til i nye prosjekter.

Rehabilitering og ombruk vil føre til at vedlikeholds- og utviklingskostnadene for et bygg vil øke ettersom gjenbrukte bygningsdeler vil ha kortere levetid enn nye. Til en viss grad flytter man kostnader fra investeringsbudsjett til vedlikeholdsbudsjett, og dette er det viktig å synliggjøre når man vurderer alternative løsninger og budsjetterer for vedlikehold. Dette må hensyntas når det tildeles FDVU-kostnader.

Resultater fra kartlegging av byggenes tekniske tilstand, tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet er et godt underlag for videre arbeid med porteføljen både for strategiske, taktiske og operative oppgaver. Det er nødvendig å systematisere funnene fra A, B og C-kategoriseringen av bygg med tilhørende drifts- og vedlikeholdsstrategier ut fra en helhetlig porteføljestyling og byggets planer for investering og utvikling der organisasjonens funksjonelle behov og framtidsutsikter er ivaretatt.

I kapittel 7.1.2 Handlingsregelen pekes det på parametere som skal være styrende for verdibevaring av kommunens eksisterende bygningsmasse.

Rapporten fra Multiconsult anbefaler at det defineres et ambisjonsnivå for samlet vektet teknisk tilstandsgrad for hele porteføljen, samt spesialisert for ulike bygningskategorier, for å definere et grunnlag for prioritering av vedlikehold og utskiftningsmidler.

Kommunen har i dag ingen vedtatt vedlikeholdsstrategi for hele bygningsporteføljen. En vedlikeholdsstrategi må være målbar. Multiconsult definerer følgende begreper innen vedlikeholdsstrategi:

- **Akseptnivå** – forhåndsdefinert krav til tilstand før vedlikeholds- og/eller utskiftingstiltak må gjennomføres for å unngå at bygningens/ bygningsdelers/ objekters verdi forringes betydelig.
- **Ambisjonsnivå** – den tilstanden man har mål om å opprettholde for bygningsmassen over tid. Normalt er ambisjonsnivået høyere enn akseptnivået.
- **Verdibevarende vedlikehold** – bidrar til utvikling over tid på grunn av utskifting, men funksjonaliteten er uendret.

Til sammenligning har Fredrikstad i sin «Strategi for verdibevarende eiendomsforvaltning 2020-2023» følgende aksept- og ambisjonsnivå:

- På bygningsdelsnivå skal det ikke forekomme TG 3 (alvorlig svikt).
- På bygningsdelsnivå skal kombinasjonen TG 2 og KG 3 (etterslep med konsekvenser og følgeskader) ikke forekomme.
- På bygningsnivå skal det ikke forekomme bygg dårligere enn vektet TG 1,5.
- På porteføljenivå skal samlet TG ikke være dårligere enn TG 1,2 som anses å være akseptabelt i en samlet portefølje.

I tillegg kan ambisjonsnivået differensieres mellom bygningskategoriene og/eller klassifisering i A-, B- og C-bygg. En kategorisering i A-, B- og C-bygg vil gi et transparent og rasjonelt grunnlag for prioritering av vedlikehold og investeringsmidler. Se figuren under.

Strategiske kategorier for tiltak	Satsingsprosjekter				
	Verdibevarende vedlikehold				Utvikling
	Periodisk vedlikehold			Utskifting	
	Lovpålagte tiltak		Vedlikehold		
	HMS	Drift		Vedlikehold	Utskifting
Bygningskategori A	X	X	X	X	
Bygningskategori B	X	X	X	(X)	X
Bygningskategori C	X	X	(X)		
Vernede bygninger	X	X	X	(XX)	
Leide bygg	X	X	X		
(X) - tiltaket vurderes før det iverksettes (kost/nytte)					
(XX) - tiltaket utføres i tett dialog med myndigheter for antikvariske bygninger					

Figur 28 Kategorisering av bygg ift investeringer. Kilde: Multiconsult

Ifølge Multiconsult er vanlig ambisjonsnivå for større eiendomsbesittere en vektet teknisk tilstandsgrad på 1,2-1,3. Selv om Asker kommunes bygningsmasse i dag har en vektet teknisk tilstandsgrad på 1,09, må det forventes at selv med verdibevarende vedlikehold, vil den vektete tilstandsgraden nærme seg 1,2 når den nye bygningsmassen blir over 5 år.

Det anbefales at det gjennomføres tilstandskartlegging i multiMap hvert 3.-4. år. På den måten vil man kunne følge med på den tekniske tilstanden over tid og jobbe systematisk for å tilbakestille og forebygge vedlikeholdsetterslep.

Kommunen eier en stor bygningsportefølje med et bredt spekter av bygningstyper. Det er viktig at Asker kommunes bygningsmasse sees på som en portefølje for å sikre helhet, utvikling og optimalisering.

Meråpne bygg gir økte drifts- og vedlikeholdskostnader som følge av økt energiforbruk og større slitasje. Ut fra et klima- og kostnadsperspektiv er dette å foretrekke fremfor at kommunen skal ha økte arealer.

Asker kommune har behov for langsiktig plan for energibesparende tiltak/prosjekter for å redusere kommunens driftskostnader og miljøfotavtrykk i eksisterende bygg. Som grunnlag for en slik plan er det behov for energikartlegging av bygg og tilstandskartlegging av varmeanlegg, ventilasjon, varmepumper etc. for å identifisere bygg med størst potensiale for ytterligere energireduksjon.

Et dilemma er at elbilladere for kommunens tjenestebiler henter strøm fra bygget. Dette øker byggets strømforbruk og det vanskeliggjør identifisering av energibesparende tiltak. Elbilstrategien må si noe om løsninger for å skille dette og hvor det skal kostnadsføres. Det samme gjelder kunstgressbaner da disse får varme fra tekniske anlegg i bygg.

7.5 Arealutnyttelse

I NOU2004:22 trekkes effektiv arealutnyttelse fram som et viktig kriterium for god eiendomsforvaltning og som bør gjenspeiles som en dedikert oppgave i en eiendomsvirksomhet.

Ved nybygging er det god anledning til å planlegge for en god arealutnyttelse både med hensyn på areal per bruker og legge til rette for sambruk.

Ved å analysere arealbruk i kommunen kan man oppnå bedre arealeffektivitet og dermed bidra til mer klimavennlige løsninger. Arbeidsgruppen for arealeffektivitet i NKF Osloregionnettverket, har laget rapporten «Areal effektivitet i kommunene» som ser på økonomiske og miljømessige gevinster ved å være arealeffektive. Det blir anbefalt i rapporten at arealeffektivitet må bli et prioritert satsningsområde, som skal se på og vurdere om nye behov i kommunen kan dekket innenfor eksisterende bygningsmasse. Areal er den største miljø- og kostnadsdriveren innen eiendomsforvaltning. Dersom kommunen kan dekke behovet for areal innen eksisterende areal i stedet for å bygge nytt, vil det frigjøre betydelige summer som kan brukes til å oppgradere og vedlikeholde eksisterende bygningsmasse samtidig som CO₂-utslippet reduseres.

I tillegg ser man nytte av å koordinere behov med brukerne av bygget for å kunne kartlegge om endringer i bygget kan gjøre bruken av arealet mer effektivt. Behov og måter man jobber på endrer seg over tid, og det er viktig å tilpasse byggene slik at bruken er mer hensiktsmessig. Å drive virksomhet i uhensiktsmessige lokaler kan hemme effektiviteten, og i kombinasjon med manglende vedlikehold og forfall har det ført til at mange kommuner har valgt å rive og bygge nytt. Det er økende bevissthet blant politisk og administrativ ledelse i kommunene om at vi må ta vare på og bruke eksisterende arealer fremfor å bygge nytt. Stram kommuneøkonomi tvinger frem at kommunene må tenke nytt og bli mer bevisst på effektiv utnyttelse av eksisterende areal. Kommunene trenger kompetanse for å kartlegge og analysere arealbruken og ikke minst lede gode prosesser mellom de som har arealbehov.

Rapporten fra NKF Osloregionnettverk har følgende forslag til løsninger og videre arbeid:

- Samordning av arealbehovet på tvers av sektorer
- Kartlegge faktisk arealbruk 24/7 av aktuelle bygninger
- Innføre bookingsystem for arealer
- Sammenligne CO₂utslipp ved nybygg mot vedlikehold/rehabilitering/ombygging av eksisterende bygg
- Styrke kompetanse i arealkartlegging, analyse og prosess
- Vedlikehold og tilpasse eksisterende bygg til nye behov
- Erfaringsutveksling med andre kommuner om metoder og resultater

Det er startet opp et arbeid med en mulighetsstudie for kontorarbeidsplasser for 1000 kommunalt ansatte i Asker sentrum generelt og på Trekanten spesielt. Mulighetsstudien vil utrede mulighetsrommet for samarbeid, sambruk, arealeffektivitet og nye måter å jobbe på. Det vil utarbeides en helhetlig plan for lokalisering av kommunalt ansatte i Asker sentrum generelt og på Trekanten spesielt.

Et planmessig arbeid med å utnytte eksisterende arealer må settes i system. Det er behov for å synliggjøre kostnader ved arealbruk, hvordan dette påvirker eier, bruker og forvalter og se på insentiver og virkemidler for effektiv arealutnyttelse.

7.6 Samhandling

For å levere gode og effektive tjenester til brukere og innbyggere er god samhandling på tvers av tjenesteområder og mellom avdelinger og virksomheter i Samfunnstjenester helt nødvendig.

Innenfor forvaltning, drift og vedlikehold er dialogmøter med brukere, koordineringspottmøter og styringsgruppemøter for pågående investeringsprosjekter eksempler på viktige samhandlingsarenaer. Det er behov for å videreutvikle informasjonskanaler der nødvendig informasjon tilfaller riktige personer/instanser.

Kommunens fokus på sambruk og meråpne bygg er positivt. Tjenesteområde Medborgerskap, som har ansvar for utlån av arealer, må samhandle med virksomhet Eiendom om hvilke arealer som er egnet for utlån. Det bør også evalueres rutiner for oppdekking av kostnader knyttet til bruk.

Sambruk og meråpne bygg fører til økt brukstid av de tekniske anleggene som igjen vil medføre økt energibruk. Det er viktig at varme, ventilasjon og belysning kun brukes ved behov. Bevegelsesstyring av varme, ventilasjon, og belysning er lite utbredt i eksisterende bygningsmasse og vil kunne være viktig for å oppnå behovsstyrt drift. For å kunne lykkes med gode løsninger for sambruk av bygg er det behov for økt samhandling og koordinering på tvers av tjenesteområder. Det er helt nødvendig at eiendomsvirksomheten er informert for å kunne styre byggene på en kostnadseffektiv måte.

Uteområdene til kommunale bygg har liten grad av samarbeid med frivilligheten og innbyggere. Det er noe dugnadsvirksomhet på skoler og barnehager og i få tilfeller på bo- og omsorgssentre. Det er ikke utarbeidet rutiner eller retningslinjer rundt frivillighet per i dag. Utfordringen er den samme som for byggene, det krever mye oppfølging fra forvalter for at det skal utføres forskriftsmessig. I F-sak 224/22 Vedlikehold av kommunale uteområder ble det vedtatt følgende i punkt 2 «Tiltak knyttet til vedlikehold av kommunale uteområder følges opp videre gjennom temaplan eiendom, og skal omfatte innovasjon, universell utforming, frivillighet og samarbeid».

Eiendom har i noen grad samarbeid med innbyggere, lag og foreninger om at de kan utføre vedlikehold på kommunal eiendom mot at kommunen sørger for innsatsmidler. Dog krever dette oppfølging fra forvalter slik at arbeidet utføres forskriftsmessig. Det er ikke nedfelt egne retningslinjer eller prinsipper for dette.

Videreutvikling av bedre samhandling håndteres av virksomhetene.

7.7 Digitale verktøy

For å møte morgendagens behov samt krav til effektivisering er det viktig å kartlegge behov og lage en god plan for utvikling og implementering av digitale systemer.

I dag er store deler av oversikten over kommunens grunneiendommer lagt i «ikke-levende» dokumenter som ikke er tilgjengelig for øvrige deler av kommuneorganisasjonen. Dette vanskeliggjør nødvendig innsikt og medvirkning fra virksomheter som kan ha interesse av disse eiendommene. Det er behov for verktøy for utveksling av informasjon, data og nøkkeltall på tvers av tjenesteområdene. Et samhandlingsverktøy som kan nyttes på tvers av tjenesteområdene når det gjelder kommunens eiendommer, og ulike planer som kommer/er igangsatt/ for fremtiden. Det er også behov for samhandlingsverktøy som

viser hva vi jobber med av prosjekter, og hvilke eiendommer vi eksempelvis har for salg (egen web side) eksternt, rettet mot innbyggere og næringsliv.

Forvaltningssystemet for bygg (LYDIA) som benyttes i dag har begrensninger og blir heller ikke videreutviklet fra leverandør. Det er behov for et forvaltningssystem som i større grad er knyttet til andre systemer og ytterligere kan automatisere oppgaver.

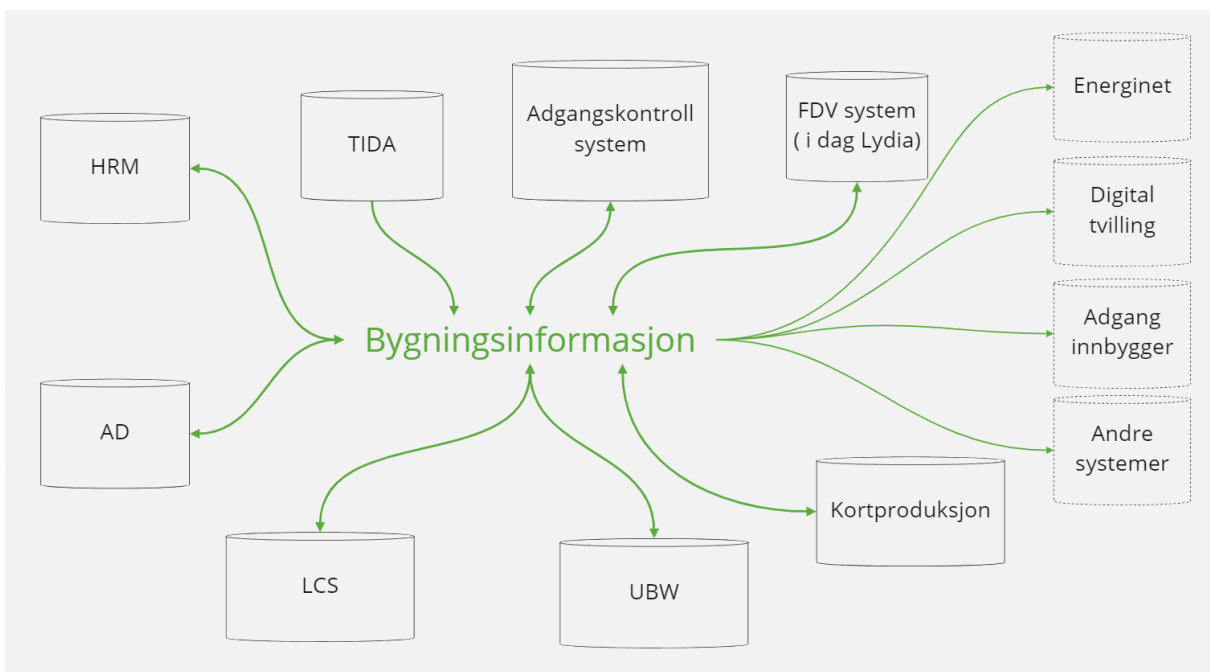
I konseptnotat og prosjektforslag «Adgangskontroll og ID-kort på kommunale bygg», utarbeidet høsten 2022, er det pekt på utfordringer knyttet til dagens prosesser, roller og system for adgangskontroll. Dette gjelder for ansattes adgang til bygg i kommunen. Valg av konsept vil påvirke Eiendom.

Det jobbes med å installere målere for å kunne ta ut energiforbruk på andre energivarer (fjernvarme, bioolje, gass, pellets) enn strøm. I tillegg er det behov for å implementere flere nye basisfunksjoner i energioppfølgingssystemet for å kunne oppnå enklere oppfølging av drift og energibruk.

Anlegg for sentral driftskontroll (SD-anlegg) er viktig for å kunne overvåke og styre tekniske anlegg i bygg på en miljø- og kostnadseffektiv måte. For å lage en hensiktsmessig plan for bruk og utvikling er det behov for tilstandskartlegging av SD-anlegg. Det er behov for å utforme SD-strategi for hensiktsmessig videreutvikling.

Det jobbes med å digitalisere kart over driftsoppgavene på uteområdene og kommunikasjon mellom forvalter og drift samt ut mot bruker.

Ved innføring av nye digitale verktøy er det viktig å sikre en god implementering av disse, inklusive god planlegging og opplæring.

Figur 29 Effektiv informasjonsflyt på tvers av systemer som inneholder bygningsinformasjon, fra konseptnotat og prosjektforslag for digitalisering

7.8 Nøkkeltall

NOU2004:22 peker på at det må foreligge et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen.

Nøkkeltall er en viktig styringsparameter som viser om kommunen går i ønsket retning, samt at kommunen kan sammenligne seg med andre kommuner. Som beskrevet under dagens status har det innenfor forvaltning, drift og vedlikehold av bygg, ikke vært jobbet mye med nøkkeltall i et styringsperspektiv. Dette med unntak av tre nøkkeltall som rapporteres i handlingsprogrammet.

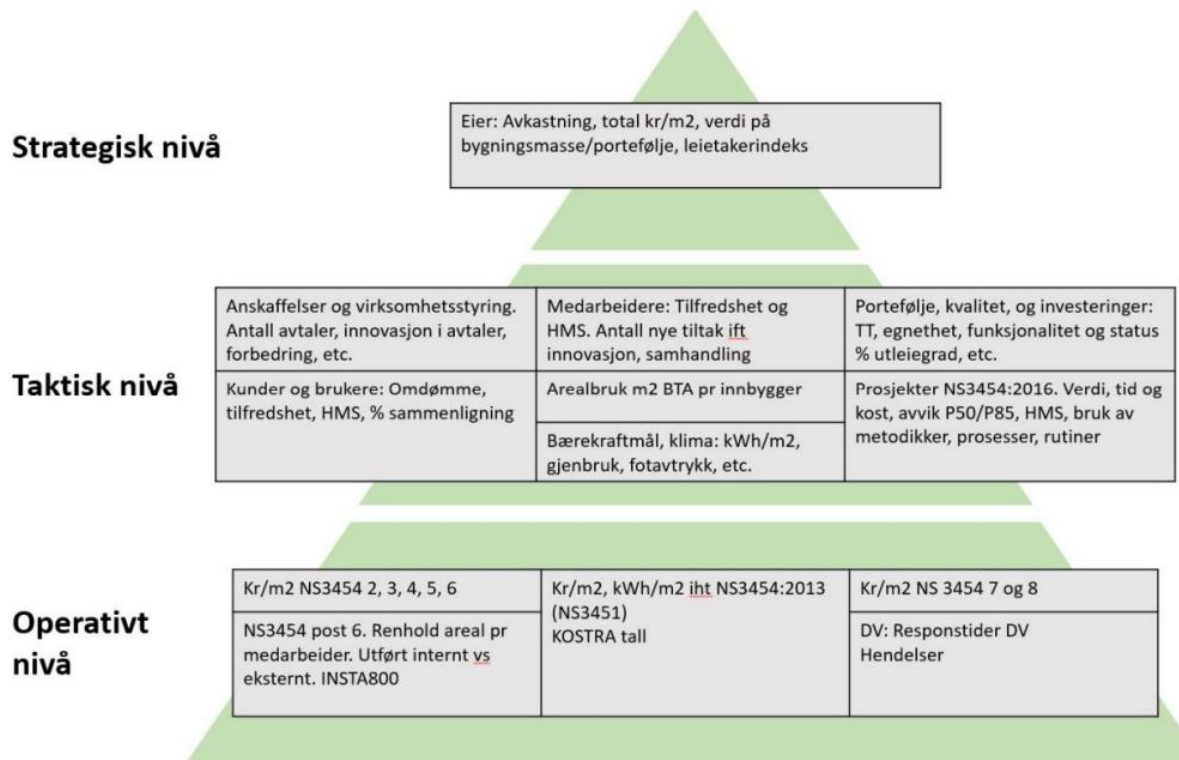
Nøkkeltall kan hentes fra flere ulike kilder. Det er viktig at nøkkeltall kan hentes automatisk og ikke er manuelle som vil være tidkrevende. Ressursene ved måling må stå i forhold til den nytteverdien et nøkkeltall har. Det må også være mulig å kunne påvirke nøkkeltallet gjennom forbedringstiltak.

Det må i tiden fremover vurderes hvilke nøkkeltall som kan være viktige styringsparametere for eiendomsvirksomheten.

I tillegg til de som følges i handlingsprogrammet eller brukes ved rehabilitering/utvikling kan dette for eksempel være:

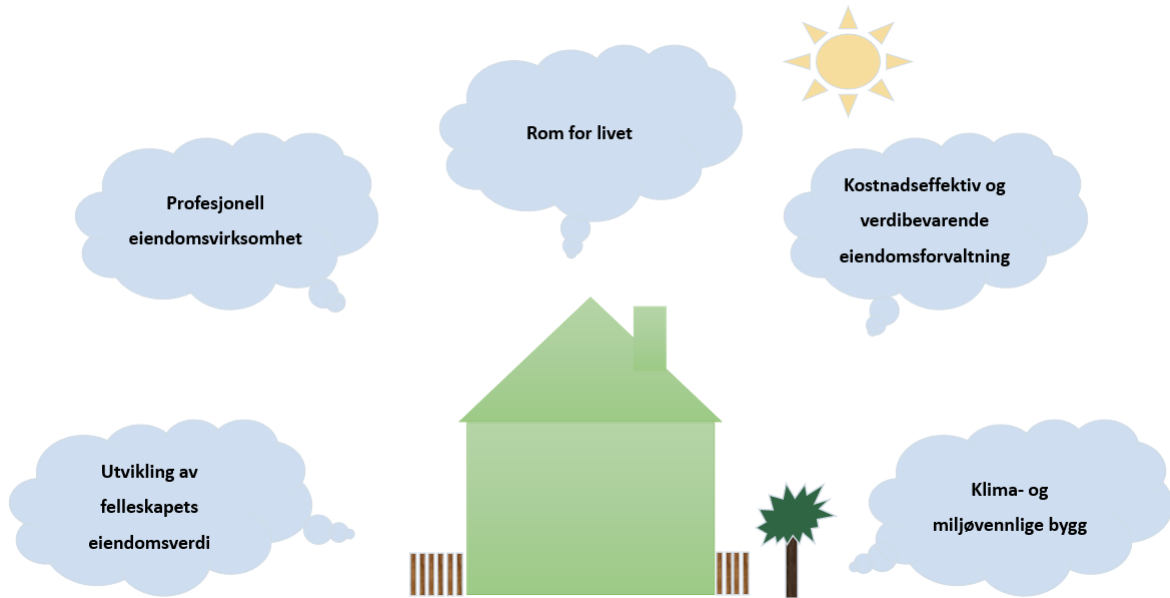
- Tilstandsgrad
- Internkontrollavvik
- Ledighet kommunale boliger – hvor lenge står de tomme / oppussingstid
- Renhold – Areal per time
- Kvadratmeter per elev/bruker
- Kvadratmeter per innbygger
- Kostnad per bruker ved investeringsprosjekter
- Energibruk per kvadratmeter areal korrigert for temperatur og sted og i forhold til driftstid
- Energibruk per bruker
- Brukertilfredshet

Figuren under viser flere mulige indikatorer for de ulike nivåene i en eiendomsvirksomhet.

Figur 30 Indikatorer for ulike strategiske nivå (Foss, 2021 og hovedoppgave NTNU 2021: Eiendomsstrategi i norske kommuner, v/Lien og Bratland)

8 Administrasjonens foreløpige forslag til innsatsområder

Saksprotokoll

Arivsak
23/03099

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av
1 Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
23.03.2023

Saksnr.
13/23

Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035 - 1. gangs behandling

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 23.03.2023 sak 13/23

Behandling

Anette Førland presenterte saken og virksomhetsleder Lene Thusing Pedersen og Anette Førland besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt kulepunkt 3:

Tilleggsforslag nytt kulepunkt 3: Asker Halvøya Eiendom AS sine arealer skal inntas og vurderes i planen.

Oversendelsesforslag fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av SP, V og H:

Til det videre arbeidet med planen vil vi bemerke følgende:

- Eiendomsvirksomheten skal i tillegg til å være service- og brukerorientert også være kunnskapsbasert
- Asker kommunes uteområder skal være trygge
- Ordet bærekraft brukes i omfattende grad og kan på denne måten vanne ut begrepet
- Viktigheten av brukermedvirkning og medvirkning fra forvaltning og drift i prosjektfase må presiseres
- Verdibevarende vedlikehold bør gjelde for alle kommunens eiendommer
- Vedlikeholds-strategi må utarbeides for hele boligporteføljen og forvaltning og drift må ha tilstrekkelig midler for å utøve verdibevarende vedlikehold
- Asker kommune må aktivt forvalte eiendomsporteføljen også som et virkemiddel til kommuneplanens samfunnsdel
- Areal og transportplan for Buskerud må hensyntas i planen

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt punkt 3 falt mot 1 stemme, Espen Hansen Aspås, FrP.

Oversendelsesforslaget fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av SP, V og H ble besluttet oversendt uten realitetsbehandling.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 19.05.2023

Innsatsområder:

1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
  2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
  3. Klima- og miljøvennlige bygg
  4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
  5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

Asker
kommune

Temaplan eiendom - Rom for livet

2023 - 2035

Høringsutkast

Innholdsfortegnelse

1	Forord	3
2	Sammendrag.....	4
3	Innledning	7
3.1	Formål med planen	7
3.2	Rammer og mandat for arbeidet.....	8
3.3	Medvirkning.....	10
3.4	Iverksetting.....	10
4	Dagens situasjon og utsikter framover.....	10
4.1	Demografiske endringer	10
4.2	Bærekraftig utvikling.....	11
4.3	Sentralisering og stedsutvikling	11
4.4	Redusere forbruk for bedre klima og miljø	13
4.5	Eiendommer som strategisk innsatsfaktor	13
4.6	Bærekraftige investeringsprosesser for kommunale bygg og uteområder	15
4.7	Bærekraftig eierskap av kommunens bygg og uteområder.....	17
5	Dette skal vi oppnå.....	25
5.1	Mål.....	26
6	Slik skal vi gjøre det	28
6.1	Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne	29
6.2	Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer	30
6.3	Klima- og miljøvennlige bygg.....	32
6.4	Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning	34
6.5	Profesjonell eiendomsvirksomhet.....	38
7	Evaluering og rapportering	41
8	Virkninger av planen.....	41
9	Vedlegg.....	43
9.1	Kunnskapsgrunnlag.....	43
9.2	Definisjoner	43
9.3	Kilder og referanser.....	47

1 Forord

Innhold: Ordførers forord

Forklaring: Legges inn når planen er endelig vedtatt i Kommunestyret, før publisering og evt. trykking

2 Sammendrag

Formålet med temaplan eiendom er å legge til rette for at eiendomsvirksomheten understøtter gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester i Asker kommune. I dette ligger at eiendomsvirksomheten og Asker kommunes selskaper skal sikre at kommunen har funksjonelle og effektive arealer, som bidrar til samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og som ivaretar innbyggernes behov. Kommunens eiendomsportefølje skal aktivt forvaltes og utvikles på en bærekraftig, langsiktig og verdibevarende måte.

Utfordringsbildet

Overordnede føringer, utviklingstrekk og tilstander som påvirker temaplan eiendom:

Føringer

Prioriterte vekstområder påvirker bosettingsmønstre og hvor det vil være hensiktsmessig å lokalisere kommunens tjenester. Asker har ambisiøse klimamål, og for å nå disse vil det være nødvendig med godt, og planlagt vedlikehold, og fokus på arealeffektivitet og gjenbruk av bygg for å redusere klimafotavtrykkene i størst mulig grad.

Utviklingstrekk

Befolkningssammensetning endres, og andelen innbyggere over 67 år vil øke dramatisk frem mot 2050. Dette gir behov for flere tjenester, flere formålsbygg innen helse og omsorg, og andre typer boliger. Klimaendringer vil medføre mer ekstremvær, flom og tørke, og dette må hensyntas også for den kommunale bygningsmassen. Bygnings- og velferdsteknologi er i rask endring, samtidig som riktige digitale verktøy er forutsetning for effektiv drift og å møte morgendagens behov.

Dagens status

Strammere økonomi gjør det enda viktigere å fokusere på livssyklus-kostnader og effektiv ressursbruk. Mange bygg mangler enhetlige systemer for driftskontroll og -styring. Det er mangel på eiendommer til fremtidige kommunale formål, og kommunen har for få strategiske utviklingsplaner for områder og enkelte eiendommer. Det er ikke tilstrekkelig innsikt i fremtidige arealbehov. Deler av kommunens bygningsmasse og store deler av uteområdene har et vedlikeholdsetterlep. Det er behov for å etablere ambisjonsnivå for tilstandsgrader, og flere nøkkeltall for styring. Kommunens eiendomsorganisasjon er sammensatt og kompleks: Det er behov for å vurdere organisering, ansvar, samhandlingsarenaer og -verktøy, riktig kompetanse til å håndtere et bredt spekter av teknologiske løsninger, og mer helhetlig ressursstyring.

Innsatsområder

Det er definert fem innsatsområder som beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene:

1. Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
3. Klima- og miljøvennlige bygg
4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

Det er knyttet strategier til hvert innsatsområde, som peker ut retninger for å nå målet om en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne:

- Asker kommune skal ha bærekraftige arealer som støtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag.
- Eiendomsvirksomheten skal være kunnskapsbasert, service- og brukerorientert.

Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer:

- Asker kommune skal sikre bærekraftig og helhetlig samfunnsutvikling gjennom kommunens eiendommer.
- Asker kommune skal sørge for verdiskapende eiendomsutvikling.

Klima- og miljøvennlige bygg:

- Asker kommune skal energi- og klimaoptimalisere bygningsmassen.
- Asker kommune skal ha riktig og fremtidsrettet teknologi ved nybygg, renovering og rehabilitering.

Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning:

- Asker kommune skal ivareta bygningsverdiene.
- Asker kommune skal ha inkluderende og trygge uteområder som gir verdi både for brukere og fellesskapet.
- Asker kommune skal involvere frivilligheten til vedlikehold og utvikling gjennom samarbeid.
- Asker kommune skal ha hensiktsmessige digitale verktøy for effektiv eiendomsdrift og forvaltning.

Profesjonell eiendomsvirksomhet:

- Asker kommune skal samhandle aktivt på tvers av organisasjonen og med eksterne.
- Asker kommune skal ha riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten.
- Asker kommune skal aktivt benytte nøkkeltall i eiendomsvirksomheten.
- Asker kommune skal sikre god forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for kommunens bygg med uteområder.

For at strategiene i planen skal kunne få virkning og effekt i årene framover, er det avgjørende med god implementering. En vellykket implementering krever at organisasjonen gir planen oppmerksomhet over tid, og utvikler gode tiltak som er nødvendige for at strategiene skal bli virkelighet, se kapittel 7.

Virkninger av planen

Målet er at temaplanen skal ha positiv innvirkning på alle de tre bærekraftsdimensjonene; økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

Innenfor eiendomsforvaltning kan bærekraft defineres som det å gi brukerne gode og effektive bygninger, med minst mulig belastning på økonomi og miljø.

Temaplanen har et sterkt fokus på å unngå økning i arealbruk, og redusere behovet for nytt areal, ettersom dette er en stor driver bak klimagassutslipp – og kostnader. Rehabilitering og utvikling av eksisterende bygg og arealeffektiv utnyttelse skal være førstevalget.

Når bygget er i bruk, må det driftes, forvaltes og vedlikeholdes for å tilfredsstille tjenestens behov og ivareta eiendommens verdi. Planen understøtter bærekraftig drift, som omfatter effektiv energiutnyttelse og bærekraftig og sirkulær materialbruk.

Temaplanen har fokus på tjenestene/brukerne og deres behov, slik at lokalene understøtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag. Strategisk planlegging som hensyntar kommunens nåværende og langsiktige behov, og bidrar til en bygningsmasse med uteområder som gir verdi både for brukere og felleskapet, er derfor viktig.

Asker kommune besitter store eiendomsverdier, og innsatsområdene og strategiene understøtter ivaretagelse av bygningsverdiene og en verdiskapende eiendomsutvikling. Aktiv samhandling på tvers av organisasjonen og med eksterne, er en viktig strategi for å oppnå planens mål knyttet til både økonomiske og sosiale forhold, og bærekraft. Planen fremhever betydningen av riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten, og at bruk av nøkkeltall innen alle deler av temaplanens virksomhetsområde vil bidra til mer effektiv ressursutnyttelse.

3 Innledning

Dette kapitlet beskriver formålet med planen, rammer og mandat, de ulike medvirkningsprosessene knyttet til planen og kort om hvordan planen skal iverksettes.

3.1 Formål med planen

Temaplanen for eiendom skal beskrive hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidrettet eiendomsvirksomhet¹ til beste for kommunens innbyggere og ansatte. Eiendomsvirksomheten er et strategisk virkemiddel for at kommunen kan levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. I dette ligger:

- bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling
- verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling av bygg og eiendommer
- bidra til steds- og samfunnsutvikling

Eiendomsvirksomheten og Asker kommunes selskaper skal sikre at kommunen har funksjonelle og effektive arealer, som bidrar til samfunnsutvikling, tjenesteutvikling og som ivaretar innbyggernes behov. Kommunens eiendomsportefølje skal aktivt forvaltes og utvikles på en bærekraftig, langsiktig og verdibevarende måte. Med verdibevarende vedlikehold mener vi at byggene kontinuerlig oppgraderes til dagens standard, altså at byggets standard øker over tid. Dette vil bidra til forlenget levetid for bygningene. Kommunen skal bidra til steds- og samfunnsutvikling ved å være en strategisk aktør i utviklingen av Asker-samfunnet, gjennom aktiv forvaltning og nyskapende utvikling av fellesskapets eiendom.

3.1.1 En strategisk plan forankret i FNs bærekraftsmål

Temaplanen er en strategisk plan. Alle temaplaner har et 12 års perspektiv med rullering hvert fjerde år. Temaplanen er forankret i FNs bærekraftsmål og kommuneplanens samfunnsdel med mål og strategier. Kommuneplanen har definert åtte satsingsområder forankret i FNs bærekraftsmål:

- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Økonomi
- Medarbeidere

For temaplan eiendom er alle kommunens åtte satsingsområder relevante. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at Asker kommune og Asker-samfunnet må arbeide sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker. Hovedmål og delmål for de ulike satsingsområdene fremgår av kommuneplanen. De relevante målene skal inngå i temaplanen, der de blir konkretisert i innsatsområder og strategier. Det skal ikke defineres nye mål i temaplanen.

---

¹ Eiendomsvirksomheten omfatter flere virksomheter i kommunen (Eiendom, Miljø og samferdsel, Prosjekt og utvikling, Renhold og praktisk bistand)

3.2 Rammer og mandat for arbeidet

3.2.1 Overordnede føringer

Temaplan eiendom er forankret i vedtatt planstrategi for Asker kommune 2020-2024. Oppdrag med igangsetting av arbeidet med temaplanen er gitt i forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2021-2024.

Temaplanen er tverrsektoriell.

3.2.2 Overordnet prosess

1. kvartal 2022: Mandatsak

1. kvartal 2022: Oppstart arbeidsgruppe

4. kvartal 2022: Ferdigstilling av kunnskapsgrunnlag

1. kvartal 2023: Medvirkning og utkast til temaplan

1. kvartal 2023: 1. gangs behandling av temaplan i Utvalg for samfunnstjenester

2. kvartal 2023: Høring: presentasjoner i relevante utvalg og råd og innarbeiding av innspill

4. kvartal 2023: 2. gangs behandling og endelig vedtak i kommunestyre

3.2.3 Utredningspunkter

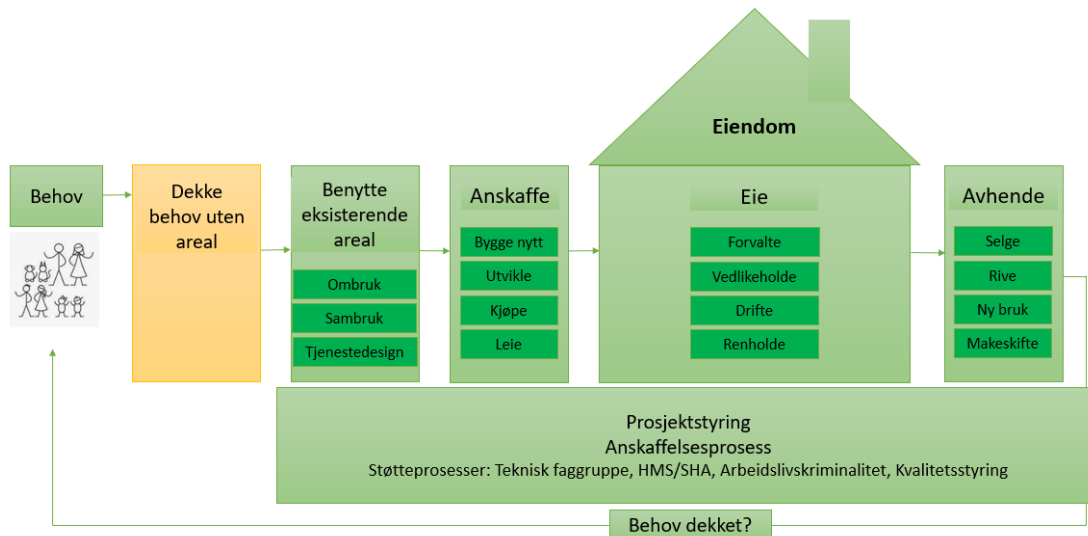
Ut fra vedtatt mandat og den presentasjon som ble gitt til Utvalg for samfunnstjenester i januar 2022 er temaene som ble vedtatt inndelt i følgende utredningspunkter:

- Strategisk eiendomsutvikling for å bidra til samfunns-, tettsteds-, og boligutvikling, inkl. strategiske eiendomskjøp og -salg
- Strategisk eiendomsutvikling av bygg gjennom mulighetsstudier og tidligfase for planlegging av kjøp, salg, nybygg, arealeffektivitet og utvikling
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type bygg
- Vedlikehold som gir retning for verdibevaring og nivå på tilstand, herunder differensiering av ulike type uteområder
- Energieffektivisering i et forvaltings- og driftsperspektiv

Inndelingen har vært hensiktsmessig ut fra organisering. Det ble laget et kunnskapsgrunnlag for hvert utredningspunkt i tillegg til et overordnet dokument med de viktigste temaene og helheten. Miljø og klima er et gjennomgående tema i alle utredningspunktene.

3.2.4 Avgrensninger

Bygg og eiendommer er et virkemiddel for å ivareta kommunens interesser og gjennomføre kommunale planer. Eiendomsvirksomheten omfatter alle faser i eiendommers livssyklus. Figuren på neste side illustrerer hovedprosessene.

Figur 1 Hovedprosessene i eiendommers livssyklus

Når et behov er avdekket, må det planlegges hvordan det kan løses på en optimal måte. Det første man må ta stilling til er om behovet kan dekkes uten å benytte areal, dvs. kan man løse behovet ved å tilpasse tjenester i hjemmet, eller om behovet kan dekkes ved å bruke kommunens eksisterende areal. Hvis dette ikke er mulig, må egnede arealer anskaffes, enten ved kjøp, leie, nybygg eller utvikling av eksisterende bygg. Når bygget er i bruk, må det driftes, forvaltes og vedlikeholdes for å tilfredstille tjenestens behov og ivareta eiendommens verdi. Kommunen eier en stor bygningsportefølje og det er nødvendig med konkrete vurderinger av om bygg skal satses på eller avhendes. Det er derfor viktig med strategisk planlegging som hensyntar kommunens nåværende og langsiktige behov.

Temaplan eiendom avgrenses av føringer gitt i kommuneplanens arealdel. Vedtatt eierstrategi for Askerhalvøya Eiendom AS (K-sak 77/21) gir avgrensning for denne temaplanen i forhold til selskapets hovedmål om å sikre utvikling av næringsseiendommer samt bidra til å oppnå kommunens boligpolitiske strategier, i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Selskapets arbeid bindes sammen med temaplan for Eiendom da selskapet skal følge kommunens egne mål og strategier definert i temaplan eiendom.

Innovasjon i forhold til nye boformer dekkes i sin helhet i temaplan Bærekraftig boligutvikling.

3.2.5 Andre temaplaner

Temaplan eiendom grenser særlig til følgende temaplaner:

- Arbeidsgiverpolitikk (2020)
- Medborgerskap (2021)
- Barnehage- og skolekapasitet (2021)
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv (2021)
- Handling mot klimaendringene (2021)
- Næring (2021)
- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker (2022)
- Vann og vannmiljø (2022)
- Digitalisering og smart teknologi (2022)
- Kultur (2022)
- «Mestre hele livet» – psykisk helse og rus (2023)
- Naturmangfold (under arbeid)
- «På lik linje» – personer med nedsatt funksjonsevne (under arbeid)

- Samferdsel og mobilitet (under arbeid)
- Bærekraftig boligutvikling (under arbeid)
- Oppvekst (under arbeid)
- Kulturminner (under arbeid)

3.3 Medvirkning

I arbeidet med temaplanen har det vært involvering og forankring i folkevalgte organer, administrativ ledelse og fagressurser.

Før sak om mandat og rammer ble det avholdt administrativt innspillmøte med fagressurser fra Samfunnstjenester og Samfunnsutvikling. I arbeidet med kunnskapsgrunnlaget har det vært bred medvirkning fra alle tjenesteområder. Flere ledere har bidratt til å kartlegge egnetheten av bygg for sin tjeneste. I arbeidet med innsatsområder og strategier har det vært medvirkning fra Utvalg for samfunnstjenester og relevante fagressurser fra alle tjenesteområdene. Høringsperioden etter 1. gangs behandling gir alle i hele kommunen mulighet til å gi innspill.

3.4 Iverksetting

Temaplan eiendom – Rom for livet inngår i Asker kommunes plansystem, og følges opp som en del av virksomhetsstyringen. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. Det evalueres og rapporteres jevnlig på status for oppfølging av tiltakene som en del av den administrative styringsdialogen mellom virksomhetsleder og direktør.

4 Dagens situasjon og utsikter framover

Alle kommunens innbyggere og ansatte bruker et eller flere av kommunens bygg med uteområder og vil derfor påvirke og påvirkes av byggenes beliggenhet, utforming og tilstand. Kommunens eiendomsvirksomhet påvirker og påvirkes av private grunneiere/eksterne eiendomsbesittere og -utviklere samt andre offentlige aktører og myndigheter. Kommunen er eier, utleier og leietaker av bygg og eiendommer.

For å levere gode og effektive tjenester til brukere og innbyggere er god samhandling internt og eksterne helt nødvendig.

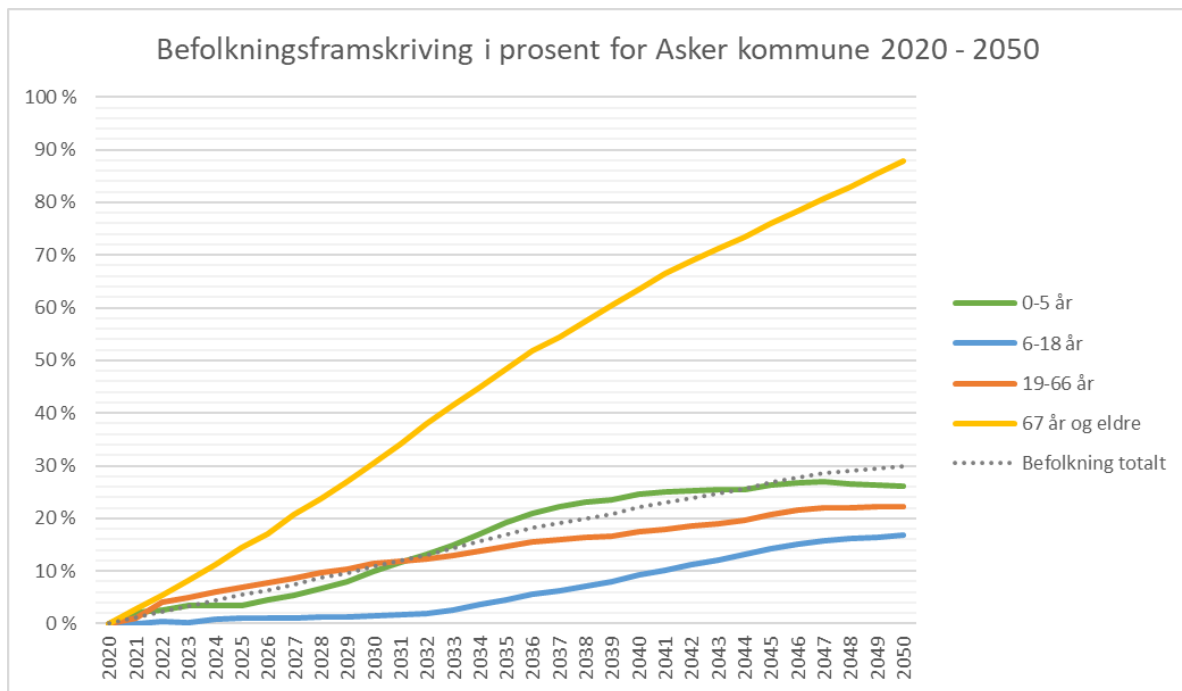
Det er utarbeidet et kunnskapsgrunnlag til temaplanen. Denne inneholder mer inngående informasjon om temaene som er dekket i planen, interessante tall og statistikk fra Asker kommune. Kunnskapsgrunnlaget ligger som vedlegg til planen.

4.1 Demografiske endringer

De nærmeste tiårene vil den demografiske sammensetning i Norge endres betydelig. I de nasjonale befolkningsframskrivingene for 2022 er det beskrevet en lavere befolkningsvekst kombinert med en økende andel eldre i befolkningen.

Asker kommune skisserer følgende befolkningsframskriving fram til 2050 basert på et redusert anslag av kommuneplanens arealdel for boligbyggeprogram. Usikkerhet som gjelder renter, strømpriser etc. er tatt høyde for i dette anslaget.

Figur 2 Befolkningsframskriving i prosent for Asker kommune 2020 - 2050

I Asker kommune vil befolkningsveksten totalt øke med ca. 30 % fra 2020 – 2050. Aldergruppen 67 år og eldre anslås å øke med i underkant av 90 % i samme periode.

Med flere innbyggere øker også kommunens tjenesteyting og behov for lokaler til blant annet skoler, barnehager, omsorgsbygg, idrettsbygg og boliger. De kommunale tjenestene er i endring og trenger lokaler som best mulig understøtter funksjonell og effektiv drift. Det forventes en stor økning i behovet for helse- og omsorgstjenester til eldre frem mot 2050, og innovativ tjenesteutvikling kombinert med effektiv arealbruk vil bli helt sentralt på både kort og lang sikt.

4.2 Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge for fremtidige generasjoners behov.

Byggenæringen hevder at 80 % av bygningsmassen vi har i Norge i dag, vil vi også ha i 2050. Bygg- og anleggsbransjen står for om lag 25 % av avfallsproduksjonen i Norge. /1/ Vedlikehold og ombruk av bygninger i stedet for å rive og bygge nytt, betyr reduserte avfallsmengder og som regel også redusert energibruk og ytre forurensning. Det er viktig å forvalte bygg og anlegg ut fra en samlet livsløpsbetraktning omkring miljø- og ressursmessige konsekvenser av ombruk fremfor å bygge nytt.

Norge har gjennom Parisavtalen forpliktet seg til at den globale oppvarmingen holdes nede. Det er lovfestet (klimaloven) at landet skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. /2/

4.3 Sentralisering og stedsutvikling

De regionale planene for areal og transport i Oslo og Akershus 2015-2030 og i Buskerud 2018-2035, utgjør en felles plattform når det gjelder å samordne løsninger knyttet til regionen med tanke på å møte utfordringer knyttet til klima, befolkningsvekst og arealbruk i fylket. Det vektlegges en sterkere konsentrasjon av bolig og arbeidsplasser til noen prioriterte vekstområder og en tilsvarende klar begrensning på spredt vekst utenfor disse områdene. /3/

De regionale planene gjenspeiles i kommuneplanens samfunnsdel der tettstedene deles i tre nivåer; kommunesenter, lokalsenter og nærsenter. Det fremkommer videre at:

«Videre vekst skal primært legges i gangavstand til tettstedene. Dette for å redusere behovet for bilkjøring, og for å styrke det enkelte tettsted som servicesenter, helsefremmende møteplass og handelssted».

Figur 3 Senterstruktur og prioriterte vekstområder iht. kommuneplanens samfunnsdel, 2020-2032

Kommunens største tettsted og knutepunkt er Asker sentrum, som også er definert som kommunesenter i Asker kommunes senterstruktur. Prioriterte vekstområder vises i gult i kartet over.

4.4 Redusere forbruk for bedre klima og miljø

Klimafotavtrykket må reduseres både gjennom direkte utslipp (direkte utslipp er de som fysisk finner sted innenfor et geografisk område) og indirekte utslipp (indirekte utslipp omfatter utslipp forbundet med varer og tjenester som importeres til det geografiske området).

Et mål i temaplan handling mot klimaendringene er at alle kommunale nybygg skal være nullutslippsbygg innen 2030. For å få det til må vi bygge med klimavennlige materialer, redusere byggeavfall og byggene må være energieffektive og produsere lokal fornybar energi.

En annen føring fra denne temaplanen er å ta vare på og utvikle eksisterende bygg. For å nå klimamålene må det derfor rives mindre og bygges mindre nytt. Renovering, rehabilitering og gjenbruk av materiell bør være foretrukket løsning i prosjektene. Strammere kommuneøkonomi vil gi tøffere prioriteringer og behov må utfordres. Det må tenkes mer på tvers av sektorer som kan gi synergier for tjenesten og for redusert arealbruk.

Energioppgradering og styrket kompetanse på energioppfølging er to elementer som også vil bidra til at Asker kommune reduserer energibruk i egne bygg. Økt grad av sambruk mellom ulike brukergrupper og lengre driftstid i eksisterende bygg, kan også redusere det totale behovet for ny bygningsmasse i kommunen. Dette vil bidra til bedre utnyttelse av arealene som igjen vil redusere klimagassutslippene. De mest klimavennlige kvadratmeterne er de som ikke bygges.

4.5 Eiendommer som strategisk innsatsfaktor

Asker kommune har eier- og forvaltningsansvar for en sammensatt portefølje av både bebygde og ubebygde eiendommer. De kommunale eiendommene skal tilfredsstillende ulike former for interesser på tvers av tjenesteområdene, nyttes som et politisk virkemiddel for å oppnå overordnede mål og strategier og samtidig være en eiendomsressurs når det kommer til strategisk eiendomsutvikling og strategiske kjøp og -salg.

4.5.1 Strategisk eiendomsutvikling

Strategisk eiendomsutvikling er et begrep som favner bredt og omfatter flere ansvarsområder i kommunen. Først og fremst innebærer det å foreta gode og fremsynte beslutninger til det beste for kommunens tjenestetilbud og samfunnet som helhet.

Utvikling av kommunens eiendommer for å dekke ulike tjenestebehov går som hovedregel foran eventuell kommersiell utvikling av kommunale eiendommer. Asker kommune selger ikke prosjekterte bolig- og næringsbygg, og inngår heller ikke samarbeidsprosjekter med andre eiendomsaktører. Dette ansvaret er tillagt Askerhalvøya Eiendom AS.

Asker kommune er hjemmelshaver til ca. 24.000 dekar, hvorav ca. 400 dekar har et mulig utviklingspotensial. Kommunens eiendomsmasse består av en mengde grunneiendommer i ulik størrelse, fra mindre boligtomter til større utviklingseiendommer. Tomtestrukturen er varierende og de forskjellige eiendommene er av ulik kvalitet og kompleksitet i forhold til topografiske forhold, tilgang på teknisk infrastruktur og evt. begrensende privatrettslige forhold.

Store deler av kommunens bebygde og ubebygde arealer er avsatt til å ivareta ulike samfunnsfunksjoner. Her kan eksempelvis nevnes kjøreveg, offentlig friområder/LNF² og offentlig tjenesteyting. De mest aktuelle utviklingseiendommene er eiendommer som er

---

² Landbruks-, natur- og friluftsområde

avsatt til nærings- og/eller boligformål i gjeldende reguleringsplan eller i kommuneplanens arealdel.

For at Asker kommune skal være en profesjonell eiendomsutvikler, må kommunen inneha grunneiendommer av slik kvalitet at de faktisk kan utvikles på en effektiv og hensiktsmessig måte. I tillegg må grunneiendommene befinne seg innenfor kommunens prioriterte vekstområder, jf. figur 3 i kapittel 4.3, eller at det foreligger nødvendig sosial- og teknisk infrastruktur som muliggjør utvikling. Dvs. om det hhv. er kapasitet på skoler, barnehager og sykehjem og på veg, vann og avløp, kraftforsyning og telekommunikasjon.

Gjennom å benytte egne eiendommer har dermed Asker kommune som grunneier en nøkkelrolle i å bidra til en ønsket utvikling av Asker kommune.

Når det legges planmessige føringer for utviklingen i Asker kommune, må kommunens eiendommer behandles på lik linje med andre eiendommer som er i privat eierskap. Dette innebærer på den ene siden at kommunens eiendommer gjennom tettstedsplaner kan inntas i kommuneplanens arealdel som prioriterte utviklingsområder. På den andre siden kan kommunen også risikere at større ubebygde utviklingsområder tas ut av planen. Følgelig må Asker kommune på lik linje med andre privatrettslige utviklere forholde seg til avsetninger i gjeldene kommuneplan og vedtatte juridisk bindende reguleringsplaner.

4.5.2 Strategisk porteføljeforvaltning, kjøp og salg

Kommunens eiendomsportefølje er i all hovedsak en bruks- og ikke en investeringsportefølje. Dette innebærer at kommunens eiendomsressurser i et investeringsperspektiv først og fremst er nyttige når de er med på å legge grunnlaget for kommunens tjenesteproduksjon. Eiendommer som det ikke er aktuelt for kommunen å nyttiggjøre seg av til egen bruk blir i dag lagt ut for salg. Gjennom salg av egne eiendommer benytter kommunen seg ved anledninger av klausulerte salgssavtaler for å legge føringer for den fremtidige arealbruken. Dette blir i all hovedsak benyttet ved utbygging av større områder og varierer fra eiendom til eiendom. Typiske hensyn er ofte miljøambisjoner, boligpolitiske forhold og fremskaffelse av kommunale boliger.

Asker kommune må ha tilstrekkelig innsikt i fremtidige arealbehov og på bakgrunn av dette legge til rette for gjennomføring av strategiske oppkjøp av nødvendige grunneiendommer. Kommunen som grunneier må avklare de interne behovene hos kommunens virksomheter, slik at kommunen kan være i forkant med å skaffe til veie nødvendige arealer før behovet blir akutt.

Bruken av den kommunale eiendomsmassen på tvers av de forskjellige tjenesteområdene krever et betydelig samspill, både når det gjelder nåværende og fremtidige behov. Per i dag gjøres det ikke systematiske gjennomganger av hvorvidt eksisterende bygg og uteområder har god funksjonell standard i henhold til brukernes fremtidige behov og utvikling og om arealene bidrar til at tjenesteområdene når sine mål og strategier. En slik gjennomgang vil kunne bidra til bedre tilpassede bygg og uteområder og bedre utnyttelse av arealer. Det er derfor behov for å utvikle prosesser for å se brukerens totale arealbehov i et fremtidsperspektiv. Det er også behov for å avklare i hvilke tilfeller kommunen skal utarbeide strategiske eiendomsplaner for områder eller bygg.

Asker kommune har per i dag ikke en felles digital plattform med oversikt over hvilke eiendommer kommunen til enhver tid besitter. En slik løsning vil gjøre tomteporteføljen levende og tilgjengelig på tvers i kommuneorganisasjonen.

Asker kommune har som hovedregel at det ikke selges eiendommer eller del av eiendommer som er avsatt til friområde/grønnstruktur i gjeldende arealplaner. Det er viktig at slike arealer

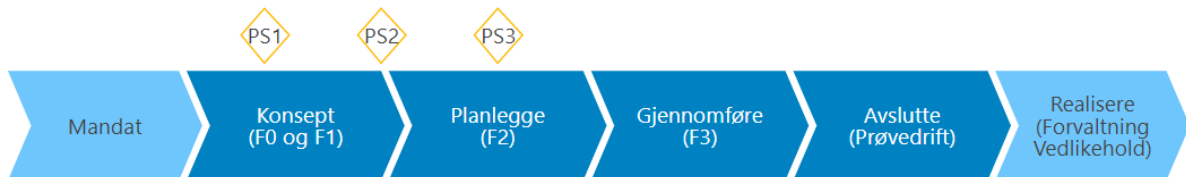
ikke blir privatisert, men beholdes for å ivareta allmennhetens interesser til lek, rekreasjon, og lys og luft i eksisterende boligområder.

Gjeldende salgskrav på 40 millioner kroner pr. år er vanskelig å innfri med nåværende eiendomsportefølje. Kommunens salgbare eiendomsreserve reduseres uten at det tilføres særlig nye objekter.

4.6 Bærekraftige investeringsprosesser for kommunale bygg og uteområder

Det er etablert gode prosesser for investeringsprosjekt for bygg i kommunens kvalitetssystem.

Et investeringsprosjekt følger denne prosessen.

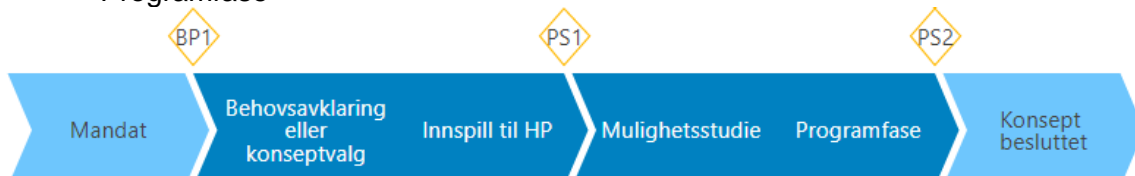

Figur 4 Prosess for større investeringsprosjekter i Asker kommune

Det er definert tre tidspunkt der prosjektet skal presenteres for politisk beslutning, PS1, PS2 og PS3 i figur 4. Dette gir en god politisk forankring.

Konseptfasen er særlig viktig, da det er i denne fasen at prosjektet blir definert og strategiske beslutninger blir tatt. Konseptfasen består av:

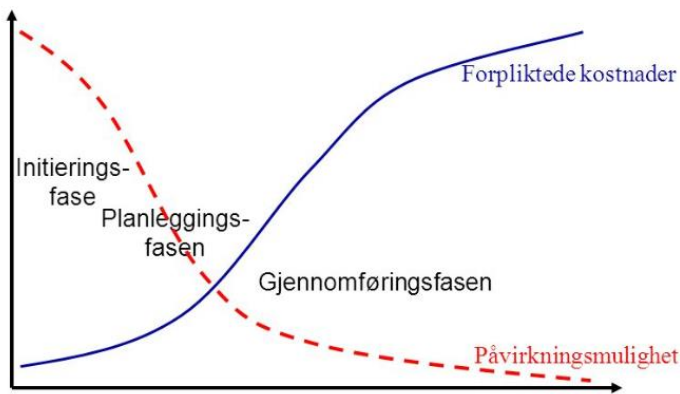
- Behovsavklaring eller konseptvalg (denne del-prosessen er under utvikling)
- Innspill til Handlingsprogrammet
- Mulighetsstudie
- Programfase

Figur 5 Konseptfaseprosessen for større investeringsprosjekter

I konseptfasen skal behov og mulighetsrommet utforskes og utfordres før endelig beslutning om konsept vedtas. Dette vil kunne utvikle mer kostnadseffektive og arealoptimaliserte løsninger. Med konsept menes hvilken løsning man velger for å løse et problem eller dekke et samfunnsbehov, inklusive om behov kan dekkes ved ombygging av eksisterende bygg. I arbeidet med konseptvalg skal det gjøres en alternativanalyse som redegjør for et ønsket alternativ vs. et null-alternativ og (minst) et nedskalert alternativ. Omfanget på en behovsavklaring eller konseptvalg avhenger av antatt investeringskostnad for prosjektet. For de største prosjektene bør det vurderes om det skal gjøres en samfunnsøkonomisk analyse som en del av alternativanalysen. Ved å synliggjøre virkningene av alternative tiltak før det tas en beslutning blir det enklere å velge det beste for samfunnet.

Generelt er det viktig med tidlig planlegging og involvering av interessenter da påvirkningsmulighet er størst i de tidlige fasene av prosjektet, mens kostnader for evt. endringer blir større etter som prosjektet utvikler seg. Og etter at spaden er satt i jorda vil kostnadene for endringer ofte være store og påvirkningsmulighetene dermed i praksis minimale.

Figur 6 Sammenheng mellom kostnader og påvirkningsmulighet i byggeprosjekter

Kvaliteten på gjennomføringen av tidligfase har stor betydning for både leveransen av byggeprosjektet og drift og vedlikehold av bygget. Riktig involvering til rett tid, med rett kompetanse og omfang er noe av det aller viktigste. Det er viktig at de som har ansvar for arealforvaltning blir involvert i arbeidet med behovsanalyse og utredninger for å finne gode løsninger.

4.6.1 Gode beslutningsunderlag gir bedre løsninger

Analysen av livsløpskostnader (LCC³) og miljøkonsekvenser (LCA⁴) er en del av et godt beslutningsunderlag. Gjennom slike analyser synliggjøres konsekvensen av ulike alternativer og konsepter. Det er i tidligfase man har størst påvirkning på livssyklus-kostnader og det er i denne fasen LCC- og LCA-analyser er enklest å gjennomføre, og nytteverdien er ofte stor sett i lys av ressursinnsatsen. LCC-beregninger gjort på et ferdig bygget bygg gir også godt beslutningsgrunnlag for å beregne behov for avsetninger til forvaltning, drift og vedlikehold av bygget i løpet av dets levetid. /4/

I investeringsprosjekter i Asker kommune gjøres det elementer av livsløpsvurderinger, men det er ikke noen veldefinert prosess for bruk av LCC- og LCA-analyser i de forskjellige fasene.

For å sikre en nøktern, men god nok standard for kommunens formålsbygg, vedtok formannskapet i gamle Asker den 30. august 2016 å utvikle enhetlige standarder for kommunens formålsbygg (skoler, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger og boliger). Dette gjelder både bygningsmessig kvalitet, arealeffektivitet og rom- og funksjonsprogram. Dette er viktig for å sikre at innbyggerne tilbys lik kvalitet, og ikke minst at planleggings- og gjennomføringsfasen effektiviseres.

Med raske teknologiske endringer og utvikling i det politiske synet på arealutnyttelse er det utfordrende og ressurskrevende å holde Enhetlig standard oppdatert. Dagens standarder er basert på eksisterende teknologi, og er til dels et hinder for å ta i bruk ny teknologi og ta del i den teknologiske utviklingen. For eksempel er det en rivende utvikling innen ventilasjon og automasjon. Ved oppdatering av standarden må det også tas hensyn til i hvilken grad organisasjonen har kompetanse til og er i stand til å nyttiggjøre seg investeringer i ny teknologi.

Tilsvarende er det utvikling i f.eks. synet på god pedagogikk, utnyttelse, sambruk og flerbruk av arealer. Det er i dag mer fokus på sambruk og at arealene skal få økt bruksfrekvens. En standard med definerte rom og arealstørrelser vil kunne hindre at det iverksettes gode

³ Life Cycle Cost - livsløpskostnader

⁴ Life Cycle Assessment - livsløpsvurdering

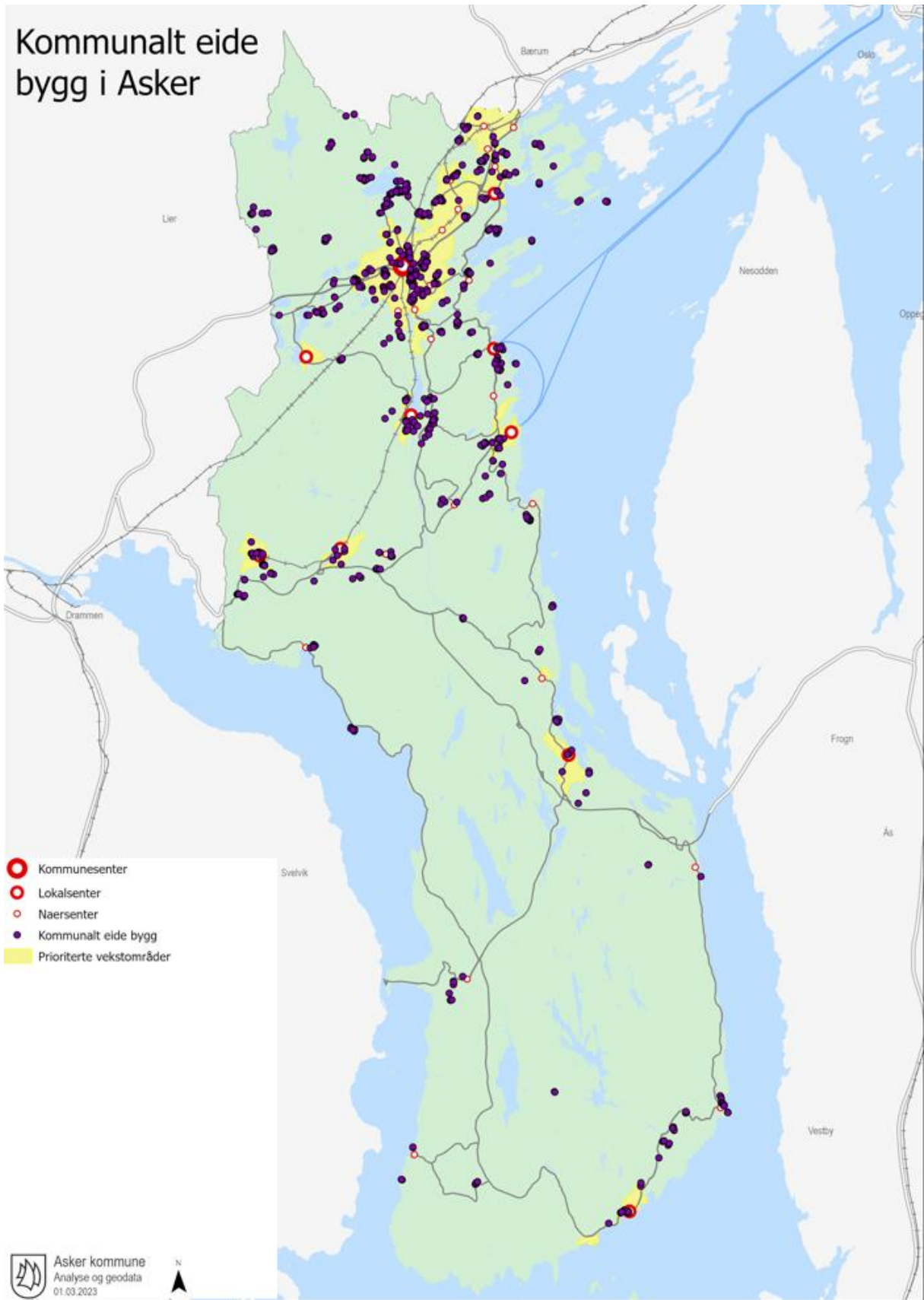
prosesser for arealoptimalisering. Gode prosesser er blant annet aktiv brukermedvirkning som ender opp i at brukerne opplever at bygg og uteområder gir mer nytte, samtidig som kommunen sparer areal og kostnader. Behovet for standardiserte løsninger bør balanseres mot åpenhet for nye ideer og løsninger.

Det er et stort behov for å oppdatere flere av standardene som utgjør «Enhetlig standard». Arbeidet med å holde standardene oppdaterte og relevante er meget ressurskrevende, og det mangler både ressurser og definerte prosesser for å forvalte og vedlikeholde standardene.

4.7 Bærekraftig eierskap av kommunens bygg og uteområder

I 2022 forvaltet Eiendom en bygningsmasse på i overkant av 700 000 m², hvorav ca. 50 000 m² er innleide arealer. I tillegg forvalter kommunen uteareal på rundt 1 420 000 m² knyttet til kommunale bygg. Kommunen disponerer over 1300 boliger.

Eiendomsvirksomheten har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av de kommunale formålsbyggene. I tillegg ivaretar Eiendom ansvar for kommunale velferds- og omsorgsboliger, samt ansvar for kommunal grunneiendom.

Figur 7 Oversikt over kommunalt eide bygg og prioriterte vekstområder i Asker kommune

I oversikten under vises total bygningsmasse som forvaltes av Eiendom, henholdsvis eide og leide. Bygg eid av Asker Pensjonskasse rapporteres som eide. Areal som forvaltes av andre virksomheter enn Eiendom er ikke med her, dette gjelder blant annet gjenvinningsstasjonene.

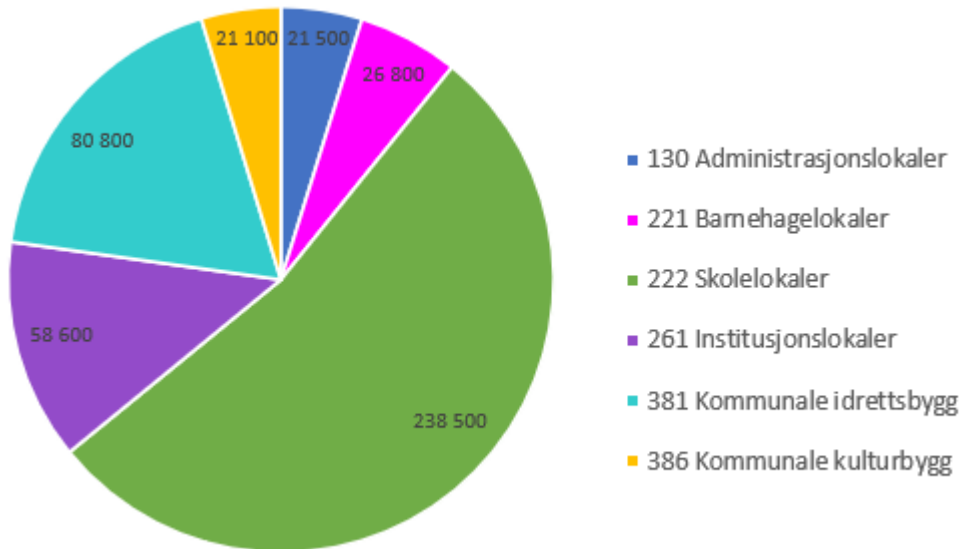
Type bygg	Eide [m2]	Leide [m2]	Sum [m2]
Formålsbygg KOSTRAfunksjon 130 - Administrasjon, 221 - Barnehage , 222 - Skole, 261 - Institusjon, 381 - Idrettsbygg og 386 - Kommunale kulturbygg. Dette kan også omfatte bygg som kommer under begrepet kulturhistoriske bygg, men at de benyttes som et formålsbygg.	447 300	24 900	472 200
Boligsentere med omsorgstjenester KOSTRAfunksjon 265 - Kommunalt disponerte boliger (med heldøgns omsorg)	59 300	-	59 300
Boliger KOSTRAfunksjon 265 - Kommunalt disponerte boliger	51 000	9 100	60 100
Kulturminnebygg registrert under begrepet Næring KOSTRAfunksjon 320 - Kommunal næringsvirksomhet (f.eks. Skogsborg, Øvre Sem, Solli gård, Esvika, Hvalstrand bad, Heggedal hovedgård, Tveiter gård, Åstad gård, deler av Hasselbakken og diverse hytter) Dette er utleide bygg.	17 800	-	17 800
Kulturminnebygg som ikke benyttes innenfor definisjon av Formålsbygg, Bolig/boligsenter eller Næring (f.eks. museer, kulturminner, Sem Gjestegård og bygg brukt til aktivitetstilbud (f. eks. Høyerholmen, Fredtunveien 85, Klokkegården aktivitetshus, Åstad gård bestyrerbolig, Nedre Sem og Nesbruveien 79))	14 400	-	14 400
Øvrige bygg registrert under begrepet Næring (f.eks. deler av Kulturhuset (ca. 13.000 m2), del av Solbråveien utleid til Asker Produkt, Ambulansestasjonen, andel utleide lokaler i Katrineåsveien 20 og Nordre Sætre vei 4, deler av idrettshaller som leies ut til næring (f.eks. Frisk Asker Elite). Kommunen leier inn i overkant av 400 m2. Dette gjelder til Galleri Unika og innbyggertorg. Det er kun en liten andel av innbyggertorgene som defineres som næringsarealer.	27 600	500	28 100
Øvrige bygg Resterende bygg som ikke kommer inn under kategoriene over. (f.eks. kontorlokaler til velferd, oppvekst og tekniske tjenester, flyktningemottak, brannstasjonene og arbeidssentere)	43 200	12 600	55 800
Sum	660 600	47 100	707 700

Figur 8 Bygningsmasse forvaltet av Eiendom fordelt på KOSTRA tjeneste, pr høsten 2022

KOSTRA⁵ er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Alle bygg/arealer blir definert under en KOSTRA-funksjon som beskriver tjenesten som utføres i bygget.

KOSTRA har valgt å bruke utvalgte formålsbygg som er eid som grunnlag for flere nøkkeltall. I Asker kommune utgjør det i underkant av 70 % av total eid bygningsmasse. Diagrammet under viser fordeling av arealene på de ulike formålsbyggene.

⁵ KOmmune-STat-RApportering

Figur 9 Eide formålsbygg fordelt på KOSTRA funksjoner

4.7.1 Prinsipper for god kommunal eiendomsforvaltning

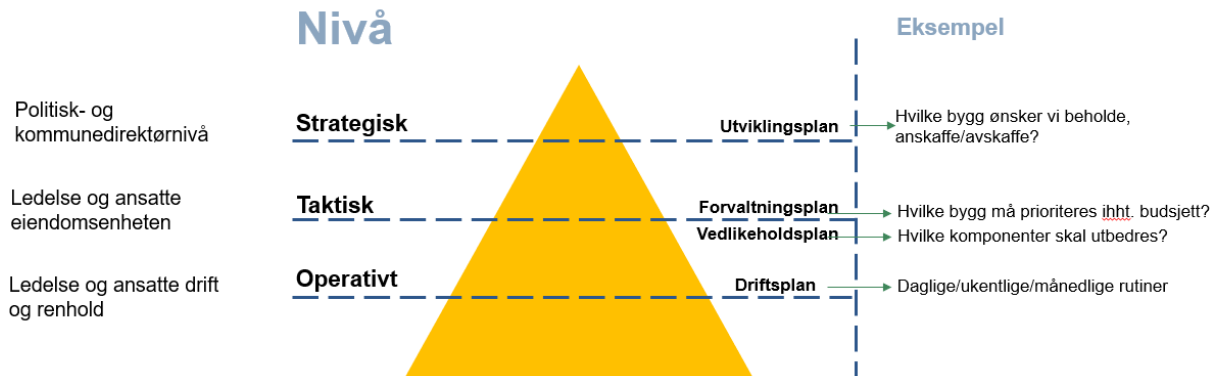
I NOU⁶2004:22 «Velholdte bygninger gir mer til alle», er det listet opp ti kriterier for god kommunal eiendomsforvaltning. /5/ Kriteriene er like aktuelle i dag som da de kom i 2004.

Kriterier for god eiendomsforvaltning:

1. Det foreligger overordnede politisk bestemte mål for eiendomsforvaltningen
2. Det foreligger et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen
3. Generelle delkriterier:
  - 3.1. Tilfredsstillende prioriterte brukerbehov
  - 3.2. Effektiv arealutnyttelse
  - 3.3. Godt, verdibevarende vedlikehold
  - 3.4. Kostnadseffektiv eiendomsforvaltning
  - 3.5. Målrettet utvikling av eiendommens kvaliteter
  - 3.6. Hensiktsmessig organisering av eiendomsforvaltningen
  - 3.7. Riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset eiendomsforvaltningens langsiktige karakter
4. Lovpålagte krav overfor eier og bruker blir ivaretatt

⁶ Norges offentlig utredning

For en bærekraftig eiendomsforvaltning kan organiseringen deles i følgende tre nivåer:

Figur 10 Tre nivåer for organisering av eiendomsforvaltningen (modell fra Multiconsult)

Det øverste strategiske nivået består av eierskap og eiendomsutvikling. På dette nivået ligger porteføljestyling og her tas de strategiske valgene for organisasjonen. Det taktiske nivået håndterer styring og kontroll og består av eiendomsforvaltere. Her ligger arbeid som arealutnyttelse, benchmarking mot andre og planarbeider (forvaltnings- og vedlikeholdsplan). På det operative nivået settes planene ut i produksjon.

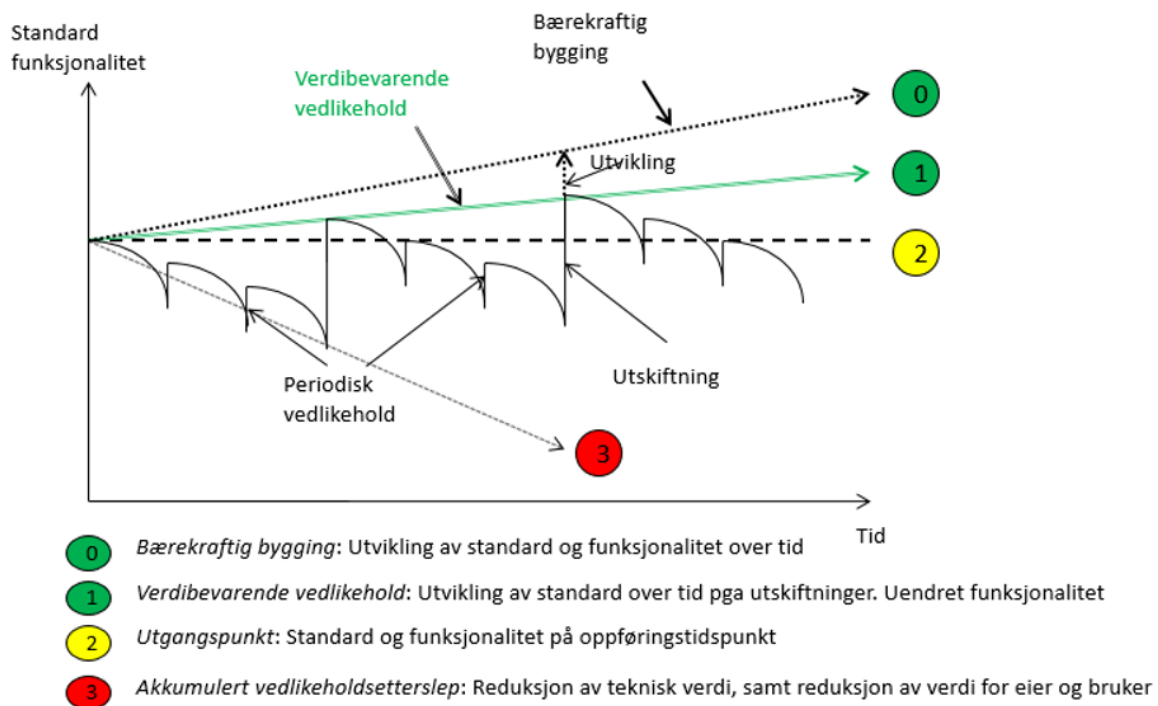
I en rolle er det viktig å tydelig skille mellom ansvaret for strategiske, taktiske og operative oppgaver. Per i dag er ikke virksomhet Eiendom organisert i henhold til inndelingen over. Dette gir utfordringer når det gjelder riktig balanse av ressurser og oppgaver.

4.7.2 Porteføljestyling for verdibevaring av bygg med uteområder

Kommunen skal sikre optimal og helhetlig forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av eiendommassen over tid til innbyggernes beste.

Med verdibevarende vedlikehold menes at byggene kontinuerlig oppgraderes til dagens standard, altså at byggets standard øker over tid i takt med utviklingen og kravene vi som samfunn stiller til nye bygg.

I figuren under er ulike teoretiske vedlikeholdsstrategier skissert fra nivå 0 til 3. En grønn strategi på nivå 1 vil være verdibevarende vedlikehold. En gul strategi vil ivareta kravene til bygget slik de var da det ble bygget, mens en rød strategi vil forkorte levetiden på bygget og gi et akkumulert vedlikeholdsetterslep.

Figur 11 Verdibevarende vedlikehold – prinsippsskisse (kilde: S.Bjørberg, Multiconsult)

For å drive verdibevarende vedlikehold er det nødvendig å ha en oppdatert oversikt over bygningsmassens tekniske tilstand, både for å vite hvor stor innsats som skal legges inn for å heve porteføljens tilstand og som underlag for å prioritere tiltak på bygg opp mot hverandre.

Ved hjelp av verktøyet multiMap, utviklet av Multiconsult, ble det i løpet av 2022 gjennomført en overordnet bygningsteknisk kartlegging av kommunens eksisterende bygningsmasse og uteområder knyttet til bygg. /6/

På en skala fra 0-3 iht NS 3424 «Tilstandsanalyser av byggverk», der 0 er best og 3 er dårligst, er tilstanden for de kommunale boligene 1,38. For Asker kommunes øvrige bygningsmasse er der en god gjennomsnittlig arealvektet tilstandsgrad på 1,09. Mye av grunnen til denne tilstanden er at halvparten av bygningsmassen er bygget etter år 2000. Selv om byggene har en god tilstand er det komponenter/bygningsdeler som har behov for oppgradering. Det er verdt å merke seg at den store bygningsmassen som er bygget de siste 10-15 årene ennå ikke gjør seg gjeldende med store oppgraderingsbehov. For bygg som er 20-30 år gamle må man regne med store kostnader knyttet til utskiftninger ettersom flere av de tekniske anleggene når sin levetid. Kartlagt tilstand for uteområdene tilknyttet bygg viser at over halvparten har utilfredsstillende/dårlig tilstand.

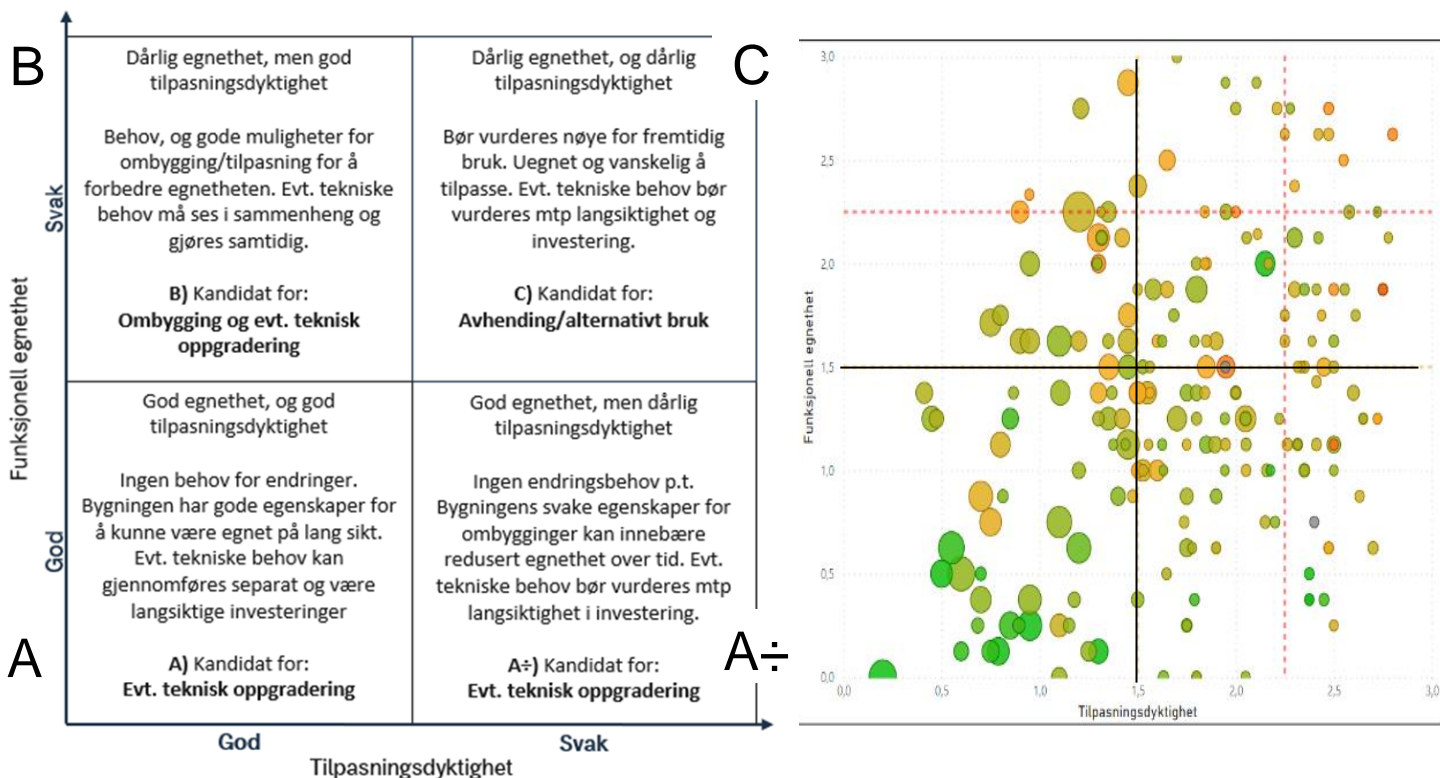
Det er estimert et teknisk oppgraderingsbehov på bakgrunn av den tekniske tilstandskartleggingen. Kostnadsestimatet gir et bilde på hvor mye som skal til for å heve bygningsmassen og uteområdene opp til en god/tilfredsstillende standard. For byggene er det estimert et totalt oppgraderingsbehov på kr 2,3 milliarder de neste ti årene og for uteområdene er oppgraderingsbehovet på kr 0,5 milliarder de neste ti årene.

I tillegg til kartlegging av teknisk tilstand, ble byggenes tilpasningsdyktighet og funksjonelle egnethet kartlagt. Ved å se på funksjonell egnethet og tilpasningsdyktighet i sammenheng får man et underlag for å bedømme byggenes langsiktige levedyktighet. Med funksjonell

egnethet menes i hvilken grad ønskede tjenester som helse, skole, administrasjon, kultur osv., kan leveres i de eksisterende lokaler med tilstrekkelig kvalitet og på en ressurseffektiv måte, og med tilfredsstillende forhold for de som oppholder seg i lokalene. De økonomiske konsekvensene av ikke-funksjonelle lokaler kan bli betydelige ved ineffektiv tjenesteproduksjon, lav bygningsmessig levetid eller hyppige inngripende ombygginger.

I forbindelse med strategiske prioriteringer og utarbeidelse av langsiktige utviklingsplaner for bygningsmassen, er det viktig å ta hensyn til i hvilken grad de eksisterende bygningene har egenskaper som bidrar til eller begrenser mulighetene for funksjonelle tilpasninger. Med bygningsmessig tilpasningsdyktighet menes de muligheter bygningen har til å endre planløsning (fleksibilitet), endre bruk til annen funksjon (generalitet) eller mulighet for utvidelse (elastisitet).

Resultater fra kartlegging av levedyktighet er nyttige i tidligfaser og mulighetsstudier og i arbeidet med strategiske utviklingsplaner. Resultatene kan være grunnlag for kategorisering av bygg i forhold til hvilke tiltak som skal prioriteres. Multiconsult deler levedyktighetsfiguren inn i fire deler i forhold til hvor levedyktige de er. De klassifiserer byggene i A-, B- og C-bygg. Det er mest nyttig å se resultatene på bygnivå.

Figur 12 Levedyktighet sett i sammenheng av funksjonell egnethet og tilpasningsdyktighet. Kilde: Multiconsult. Resultat for Asker kommunes kartlagte bygg til høyre.

4.7.3 Utfordringsbildet ved å drive godt eierskap av bygg med uteområder

Bygninger og tilhørende uteområder må vedlikeholdes for å unngå forfall og bli ubrukelige tidligere enn nødvendig. Følgeskader fører til at vedlikeholdsetterlepet blir betydelig høyere enn summen av «sparte» vedlikeholdsmidler.

Etter å ha kartlagt alle uteområdene knyttet til de kommunale byggene er det avdekket et markant oppgraderingsbehov. Behovet for oppgraderinger er betydelig og vidstrakt utover

hele kommunen. Etterslepet har oppstått på grunn av manglende vedlikehold over tid. Det er behov for å jobbe videre med en mer detaljert oversikt over tilstanden på alle uteområdene. Dette må systematiseres i et hensiktsmessig system/verktøy for å kunne prioritere ulike tiltak. Det er behov for å sette et ambisjonsnivå differensiert på uteområder knyttet til ulike typer bygg. Et slikt arbeid vil synliggjøre kostnad for å drifte og vedlikeholde ulike typer uteområder. Miljøvennlige uteområder er ofte dyrere å vedlikeholde og dette må tas hensyn til i nye prosjekter.

Resultater fra kartlegging av byggenes tekniske tilstand, tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet er et godt underlag for videre arbeid med porteføljen både for strategiske, taktiske og operative oppgaver. Det er nødvendig å systematisere funnene fra A, B og C-kategoriseringen av bygg med tilhørende drifts- og vedlikeholdsstrategier ut fra en helhetlig porteføljestyling og byggets planer for investering og utvikling der organisasjonens funksjonelle behov og framtidsutsikter er ivarettatt.

Kommunen har i dag ingen vedtatt vedlikeholdsstrategi for hele bygningsporteføljen. En vedlikeholdsstrategi må være målbar. Det bør defineres ambisjonsnivå for samlet vektet teknisk tilstandsgrad for hele porteføljen, samt spesialisert for ulike bygningskategorier, for å definere et grunnlag for prioritering av vedlikehold og utskiftningsmidler.

NOU2004:22 peker på viktigheten av riktige økonomiske rammebetingelser tilpasset eiendomsforvaltningens langsiktige karakter. Asker kommune har vedtatt en handlingsregel for verdibevarende vedlikehold. Handlingsregelen gjelder kun for utvalgte formålsbygg, som utgjør i underkant av 70 % av eid bygningsmasse, og det er kun vedlikeholdskostnader ført i driftsregnskapet som danner grunnlag for nøkkeltallet. Kommunen eier en stor bygningsportefølje med et bredt spekter av bygningstyper. Det er viktig at Asker kommunes bygningsmasse sees på som en samlet portefølje for å sikre helhet, utvikling og optimalisering.

Kommunens fokus på sambruk og meråpne bygg er positivt. I videreutviklingen av dette kreves god samhandling på tvers av tjenesteområder og mellom avdelinger og virksomheter i Samfunnstjenester.

Meråpne bygg gir økte drifts- og vedlikeholdskostnader som følge av økt energiforbruk, økt renholdsbehov og større slitasje. Ut fra et klima- og kostnadsperspektiv er dette å foretrekke fremfor at kommunen skal ha økte arealer. Asker kommune har behov for en langsiktig plan for energibesparende tiltak/prosjekter for å redusere kommunens driftskostnader og miljøfotavtrykk i eksisterende bygg.

Et viktig ledd i porteføljestylingen er å koordinere tilbud og etterspørsel etter arealer. Dette innebærer at tjenestenes fremtidige arealbehov sammenstilles med tilgjengelig kapasitet i eiendomsporteføljen. Areal er den største miljø- og kostnadsdriveren innen eiendomsforvaltning, så for å kunne løse ulike tjenesters arealbehov, må sambruk av bygg være en del av denne løsningen. Dersom kommunen kan dekke behovet for areal innen eksisterende areal i stedet for å bygge nytt, vil det frigjøre betydelige summer som kan brukes til å oppgradere og vedlikeholde eksisterende bygningsmasse samtidig som CO₂-utslippet reduseres.

Det er startet opp et arbeid med en mulighetsstudie for kontorarbeidsplasser for 1000 kommunalt ansatte i Asker sentrum generelt og på Trekanten spesielt. Mulighetsstudien vil utrede mulighetsrommet for samarbeid, sambruk, arealeffektivitet og nye måter å jobbe på. Målet er å utvikle et arbeidsplasskonsept for kontorplasser i Asker kommune som gir bedre arealeffektivitet og samhandling på tvers.

For å møte morgendagens behov samt krav til effektivisering, er digitale verktøy som snakker sammen en viktig del av god eiendomsledelse. Gjennom digitale verktøy kan vi utveksle informasjon, data og nøkkeltall på tvers av tjenesteområdene. Det er viktig å fremover kartlegge behov og lage en god plan for utvikling og implementering av digitale systemer. Nøkkeltall er en viktig styringsparameter som viser om kommunen går i ønsket retning, samt at kommunen kan sammenligne seg med andre kommuner. Gjennom bruk av KOSTRA-tall og samarbeid i nettverk som ASSS og NKF sammenligner Asker kommune seg med andre tilsvarende kommuner. Det må i tiden fremover vurderes hvilke nøkkeltall som kan være viktige styringsparametere for eiendomsvirksomheten.

5 Dette skal vi oppnå

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Asker-samfunnet, og utgjør grunnlaget for kommunens satsingsområder og mål slik de er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel.

Alle satsingsområder og mål i kommuneplanen er tværgående. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må arbeide sammen på tvers for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

Til sammen består kommuneplanen av åtte hovedmål og 28 delmål. Tabellen på neste side viser hvilke av de 28 delmålene som er særlig relevante for temaplan eiendom, og dermed utgjør temaplanens overordnede målbilde.

Figur 13 FNs bærekraftsmål hentet fra FN-sambandet

5.1 Mål

SATSINGSOMRÅDE	HOVEDMÅL	DELMÅL
Samarbeid for å nå målene 	Askersamfunnet har virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling.	Askersamfunnet har inkluderende lokalsamfunn der innbyggerne opplever tilhørighet og tar medansvar, uavhengig av kulturelle, sosiale og økonomiske forhold.
Bærekraftige byer og samfunn 	Askersamfunnet har tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern.	Askersamfunnet har bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for smart samfunnsutvikling. Asker kommune forebygger og håndterer konsekvensene av uønskede hendelser. Alle innbyggere har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger til en overkommelig pris. Askersamfunnet har minimale negative konsekvenser på det ytre miljøet. Askersamfunnet verner om og sikrer naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk.
Handling mot klimaendringene 	Askersamfunnet handler umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.	Askersamfunnet motvirker, reduserer og tilpasser seg konsekvensene av klimaendringer. Askersamfunnet er i front for lavutslippssamfunnet i tråd med internasjonale og nasjonale klimaforpliktelser og regionale ambisjoner.
God helse 	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død. Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.

SATSINGSOMRÅDE	HOVEDMÅL	DELMÅL
God utdanning 	<p>Askersamfunnet sikrer inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremmer muligheter for livslang læring for alle.</p>	<p>Asker samfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med leke- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse.</p> <hr/> <p>Alle barn har tilgang til barnehage av god kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling og læring, og som forbereder barna til å begynne i grunnskolen.</p> <hr/> <p>Alle fullfører likeverdig grunnskole med opplæring av god kvalitet, har høyt læringsutbytte og et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring.</p> <hr/> <p>Barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.</p>
Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling 	<p>Askersamfunnet har en levende innovasjonskultur, en sikker digital infrastruktur av høy kvalitet og et attraktivt, inkluderende og bærekraftig næringsliv.</p>	<p>Askersamfunnet arbeider målrettet med innovasjon og digitalisering for å møte fremtidens utfordringer.</p>
Medarbeidere 	<p>Asker kommune fremmer inkludering, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle</p>	<p>Asker kommune sikrer de ansattes rettigheter og fremmer et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle.</p> <hr/> <p>Asker kommune har medarbeidere og ledere som i fellesskap utfører det unike samfunnsoppdraget og når kommunens mål, og bidrar til at innbyggerne har tillit til kommunen.</p> <hr/> <p>Asker kommune er en attraktiv arbeidsgiver med god organisasjonskultur som legger til rette for å tiltrekke seg og utvikle kompetente, initiativrike og stolte medarbeidere og ledere.</p> <hr/> <p>Asker kommune har medarbeidere og ledere som sammen finner smarte måter å jobbe på, finner løsninger på kommunens utfordringer og viser endringsvilje.</p>
Økonomi 	<p>Asker er en økonomisk robust og bærekraftig kommune</p>	<p>Asker kommune har god økonomisk bærekraft.</p> <hr/> <p>Asker kommune har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.</p>

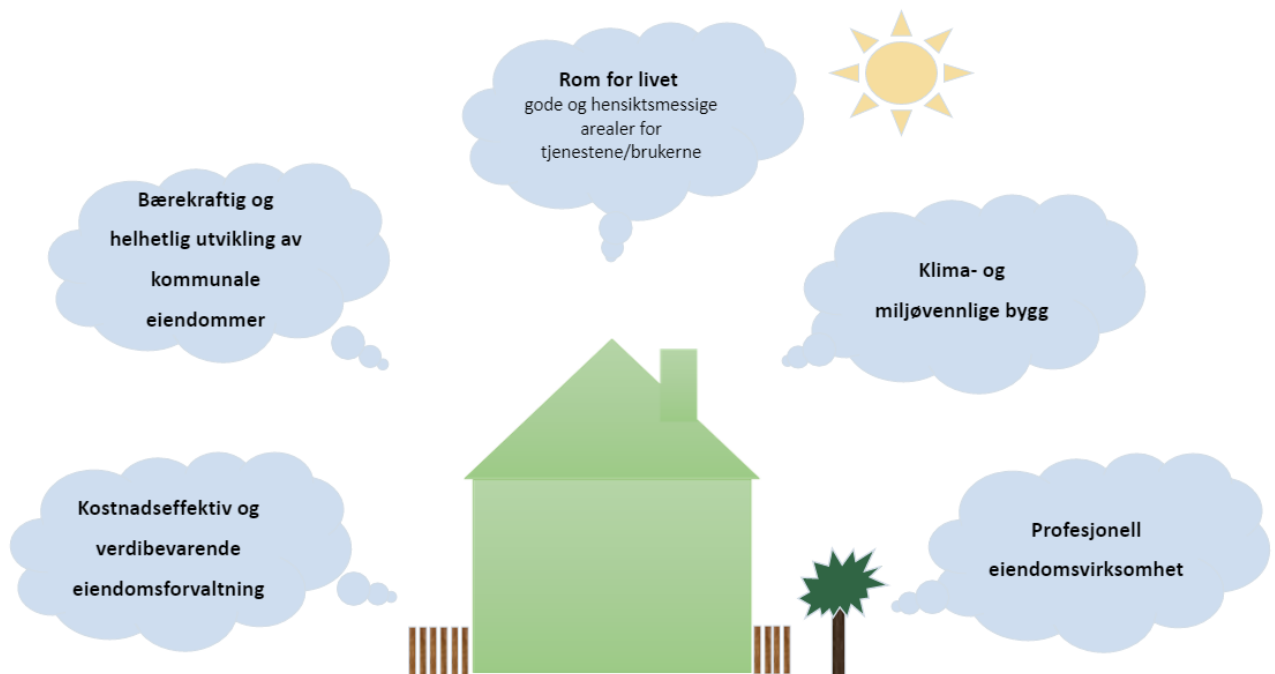
6 Slik skal vi gjøre det

Denne temaplanen er inndelt i følgende fem innsatsområder:

1. Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
3. Klima- og miljøvennlige bygg
4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i utfordringsbildet (se kapittel 4), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene.

For hvert innsatsområde gis det en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke endringer (strategier) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Figur 14 Innsatsområdene til temaplan eiendom

6.1 Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne

Asker kommunes viktigste oppgave er å yte gode kommunale tjenester til sine innbyggere. For å få til dette er det flere forutsetninger som må være på plass. Byggene med uteområder skal være egnet for tjenestene de huser, og tjenestene skal kunne driftes på en bærekraftig måte. Eiendomsvirksomheten spiller her en viktig rolle. For å oppnå god eiendomsforvaltning, må kommunen fokusere på nåsituasjonen, men også planlegge for fremtidige behov og endringer i tjenesteutøvelsen.

6.1.1 Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen vil satse på for innsatsområde 1 – Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne. Målsetningen er at strategiene skal bidra til en moderne og fremtidsrettet eiendomsforvaltning som ivaretar tjenestenes og brukernes behov utfra en tydelig service- og brukerorientering.

Det er definert følgende strategier for innsatsområdet:

- Asker kommune skal ha bærekraftige arealer som støtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag
- Eiendomsvirksomheten skal være kunnskapsbasert, service- og brukerorientert

Asker kommune skal ha bærekraftige arealer som støtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag

For å imøtekomme nåværende og fremtidige arealbehov bør kommunens bygninger ha en høy grad av fleksibilitet. Med fleksibilitet menes at bygget kan brukes av flere tjenesteområder og brukere. I tillegg er det viktig at nybygg utformes på en måte som muliggjør fremtidige endringer og alternativ utnyttelse. Dette bør gjenspeiles både i valg av bygningskonstruksjon, VVS og andre teknisk løsninger. Kommunale bygg bør kunne fungere til mer enn ett formål. Her er det nødvendig å se kommunens eide og leide arealer i sammenheng.

I Asker kommune er universell utforming prioritert. Det skal legges til rette for at flest mulig av kommunens innbyggere kan ta del i ulike opplevelser i hverdagen og delta i samfunnet. For de byggene med uteområder som ikke er underlagt de siste års krav til universell utforming, ligger det et arbeid med å strukturere og prioritere tiltak på bakgrunn av reelle behov.

I tilfeller der bygningsmassen har fysiske egenskaper som tilsier god tilpasningsdyktighet, kan det være hensiktsmessig å iverksette utbedring eller ombygning slik at lokalene blir mer funksjonelle. Ombygging bør ses i sammenheng med øvrig teknisk oppgraderingsbehov/vedlikehold, og det må vurderes om det er en god langsiktig løsning som egner seg til de tjenestene som skal benytte arealet. Før det fattes beslutning om ombygning skal det gjøres en vurdering om arealet kunne vært egnet til andre formål i nåværende tilstand eller med mindre tiltak.

Ved å gjennomføre egnethetsvurderinger vil kommunen få verdifull innsikt i, både nåværende og fremtidige behov og hvorvidt arealene bidrar til at tjenesteområdene når sine mål og strategier.

Eiendomsvirksomheten skal være kunnskapsbasert, service- og brukerorientert

Ved å ha en bevisst og planlagt oppfølging av både byggene og brukerne/leietakerne, skal både brukersiden og eiersiden av eiendomsforholdet ivaretas. Forholdet til brukerne skal preges av kompetanse og serviceholdning, og brukernes tilfredshet skal måles i trygghet og trivsel gjennom jevnlig brukerundersøkelser. Eiendomsvirksomheten skal legge til rette for et inkluderende og mangfoldig arbeidsliv gjennom funksjonelle og tilrettelagte bygg.

Det skal etableres en fast rutine for gjennomføring av dialogmøter med alle tjenesteområdene som disponerer kommunens lokaler. Gjeldende vedlikeholdsplaner skal være enkelt tilgjengelige for brukerne/leietakerne på hensiktsmessige kommunikasjonsplattformer.

En forutsetning for å levere gode tjenester til brukerne er at eiendomsforvaltningen i Asker kommune er hensiktsmessig organisert.

I både offentlige og private forvaltningsmiljøer har en porteføljeinndeling basert på tjenesteområde/segment vist seg å være hensiktsmessig. Ved en slik inndeling opparbeides det spisskompetanse og en bedre forståelse for behovene til leietaker/tjenesteområdet. Det er å anta at eiendomsforvaltning i fremtiden vil bli mer kunnskapsbasert og at faget vil dreie seg om langt mer enn å tilby arealer og grunnleggende vedlikehold. For å imøtekomme fremtidige behov må Asker kommune fortsette det påbegynte arbeidet med organisasjonsutvikling av eiendomsvirksomheten for å finne en hensiktsmessig organisering for fremtiden.

6.2 Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer

Eiendomsutvikling er et av de viktigste strategiske virkemidlene for verdiskapning i kommunen. Asker kommune er en betydelig eiendomsbesitter, og spiller gjennom dette en viktig rolle i å tilrettelegge for en hensiktsmessig, helsefremmende og god stedsutvikling. Men for at kommunen skal kunne være en profesjonell eiendomsutvikler, må den besitte en eiendomsmasse av slik kvalitet at den faktisk kan utvikles på en effektiv og hensiktsmessig måte. Når det kommer til utviklingen av kommunens eiendommer og Asker-samfunnet generelt, er utbyggingstakten i høy grad styrt av kapasitet på sosial infrastruktur (skoler, barnehager og sykehjem) og teknisk infrastruktur (veg, vann og avløp, kraftforsyning og telekommunikasjon). Overordnede utviklingstrekk og trender viser at bosettingsmønstre og behov for kommunale tjenester påvirkes av sentralisering og prioriterte vekstområder.

Utvikling av kommunens eiendommer for å dekke ulike tjenestebehov går som hovedregel foran kommersiell utvikling. Før det foretas kommersiell utvikling er det derfor viktig å vurdere om det er aktuelt med en alternativ bruk av eiendommen. De mest aktuelle utviklingseiendommene er eiendommer som er avsatt til næring- og/eller boligformål i gjeldende reguleringsplan eller kommuneplanens arealdel.

6.2.1 Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen vil satse på for innsatsområde 2 – Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer. Målet er at strategiene skal bidra til attraktiv område- og tettstedsutvikling ved hjelp av kommunens bygg, og at kommunen ivaretar en aktiv og tydelig rolle som eiendomsaktør og profesjonell samarbeidspartner i samfunnsutviklingen.

Det er definert følgende strategier for innsatsområdet:

- Asker kommune skal sikre bærekraftig og helhetlig samfunnsutvikling gjennom kommunens eiendommer
- Asker kommune skal sørge for verdiskapende eiendomsutvikling

Asker kommune skal sikre bærekraftig og helhetlig samfunnsutvikling gjennom kommunens eiendommer

Kommunen innehar en nøkkelrolle når det gjelder å tilrettelegge for fornyelse og utvikling av områder til kommunens beste, enten de ligger i kommunalt eller privat eierskap. Kommunen kan legge til rette for nærings- og kulturutvikling gjennom strategisk utvikling av offentlige tilbud og plassering av offentlige bygninger, og gjennom samarbeid med private selskaper og lokale organisasjoner. Gjennom å benytte egne eiendommer som et verktøy har Asker kommune som grunneier en viktig nøkkelrolle i forhold til å bidra til en ønsket utvikling av kommunen. Det skal utarbeides strategiske utviklingsplaner for områder/tettsteder i kommunen, slik at kommunen sikrer langsiktig og helhetlig utvikling i tråd med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Strategiske utviklingsplaner danner grunnlaget for at fremtidig utvikling av områder, bygg, eiendom og infrastruktur. Dette kan legge til rette for helsefremmende bo- og stedsutvikling, virksomhetenes tjenester og strategiske mål. Ved å utarbeide strategiske utviklingsplaner får kommunen best mulig utnyttelse av arealer og oppnår synergier i driften av ulike tjenesteområder, virksomheter og nærmiljøet. Bygg og områder skal utvikles med en helhetstanke, som tar hensyn til nærmiljøet ved byggeprosjekter, for å oppnå tilhørighet, trivsel, rekreasjon og andre viktige sosiale faktorer. Ved å tilrettelegge for fellesskap gjennom å planlegge og bygge for generasjonsmøter, for eksempel bygge en barnehage ved siden av et bo- og omsorgssenter, kan Asker kommune forebygge utenforskap.

Asker kommune skal ta natur-, miljø- og klimahensyn ved plassering av kommunale bygg og anlegg. De mest klimavennlige tomtene er de hvor det ikke er behov for omfattende bearbeiding av grunnen, hvor byggene i stor grad kan tilpasses terrenget, og som ligger nært eksisterende infrastruktur. Grunneiendommer som er utsatt for flom- eller annen naturfare vil kreve omfattende grunn- og sikringsarbeid og skal også i et klimaperspektiv unngås. I tillegg er lokalisering av bygg viktig for å unngå økt transportbehov, noe som er behandlet i innsatsområdet om grønn mobilitet i Temaplan handling mot klimaendringene.

I større utviklingsprosjekter bør man vurdere å benytte Direktoratet for forvaltning og økonomistyring sin veileder om samfunnsøkonomiske analyser, som er en systematisk tilnærming til hvilket samfunnsproblem skal løses, og hvilke alternative tiltak kan løse problemet, hvilke positive og negative effekter forventer vi at de ulike tiltakene har, og for hvem. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring. Dette er noen av spørsmålene en god utredning skal bidra til å belyse.

Asker kommune skal sørge for verdiskapende eiendomsutvikling

Kommunen har, som eiendomsbesitter, mulighet til å styre utviklingen av egne grunneiendommer. Som privatrettslig eiendomsaktør kan kommunen gjøre dette i større grad enn det kommunen som planmyndighet har anledning til å pålegge private utviklere gjennom plan- og bygningslovens bestemmelser eller som privatrettslig part i forhandlinger om utbyggingsavtaler.

Som en strategisk eiendomsutvikler må Asker kommune aktivt forvalte og utvikle eiendomsporteføljen på en bærekraftig, langsiktig og verdibevarende måte i tråd med kommuneplanens samfunnsdel.

Hensikten med dette er å sikre en til enhver tid anvendelig eiendomsreserve med høy kvalitet. Dette innebærer at eiendomsmassen må befinne seg innenfor kommunens prioriterte vekstområder, eller at det foreligger nødvendig sosial- og teknisk infrastruktur som muliggjør utvikling. Det skal gjennomføres mulighetsstudier for å vise potensialet til enkelte større eiendommer. Dette vil tydeliggjøre potensial, illustrere synergieffekter og opprettholde et strategisk forvaltningsperspektiv.

Verdiskapende eiendomsutvikling forutsetter at det foreligger en kvalitetssikret oversikt over hvilke eiendommer kommunen til enhver tid besitter og hvilke behov disse skal dekke. Formålet med eierskapet til den enkelte eiendom må være tydelig definert, herunder hva som kan selges og eventuelt utvikles/transformeres. Kommunens totale eiendomsbehov, enten det er til formålsbygg, infrastruktur, tilrettelegging for aktivitet og friluftsmål, snødeponier mm. kartlegges. Tomteporteføljen må gjøres levende og tilgjengelig på tvers i kommunen ved hjelp av digitale plattformer.

Asker kommune må ha et bevisst forhold til både prissatte og ikke-prissatte effekter i sine beslutningsunderlag for investeringsprosjekter, slik at disse i størst mulig grad belyser samfunnsøkonomiske konsekvenser fra ulike innfallsvinkler. Prosessene knyttet til analyse av livsløpskostnader (LCC) og miljøkonsekvenser (LCA) videreutvikles, slik at disse analysene faktisk kan brukes i tidligfase vurderinger av alternativer. I en tradisjonell konsekvens-/alternativsanalyse vil man belyse ulike alternativer og konsepter, og identifisere, kvantifisere og verdsette i kroner hvilke konsekvenser ulike konsepter gir. I praksis vil man imidlertid ofte oppleve effekter som ikke lar seg prissette, og disse må håndteres på annet vis. Eksempler på ikke-prissatte effekter kan være miljømål, helsevirkninger eller økt tjenestekvalitet. I tillegg til det arbeidet som allerede er satt i gang med å revidere Standarden for tekniske og FDV-begrunnede krav, skal de øvrige i Enhetlig standard revideres. Det bør vurderes om standardene skal være mer overordnet og gi føringer innenfor et definert handlingsrom.

6.3 Klima- og miljøvennlige bygg

Bygg – og anleggsbransjen står for om lag 25 % av avfallsproduksjonen i Norge. For å redusere utslippene må vi utvikle nye løsninger. Utslipp kan komme fra energibruk under byggeprosessen, bruk av drift og anleggsmaskiner, transport av byggevarer og anleggsmaskiner. Ifølge SINTEF kan et utslippskutt tilsvarende gapet i utslippsbudsjettet i Norges klimaavtale med EU for 2023 (hele 200.000 tonn CO₂- ekvivalenter), oppnås hvis aktørene i bygg-, anleggs- og eiendomsnæringen blir flinkere til å samhandle digitalt. Digital samhandling kan kutte både byggekostnader og gjennomføringstiden for byggeprosjekter med hele 25 prosent. /7/ Vedlikehold og ombruk av bygninger i stedet for å rive og bygge nytt betyr reduserte avfallsmengder, og som regel også redusert energibruk og ytre forurensning. Det er viktig å forvalte bygg og anlegg ut fra en samlet livsløpsbetraktning omkring miljø- og ressursmessige konsekvenser av ombruk fremfor å bygge nytt.

Asker kommune har allerede vedtatt en rekke strategier i temaplan handling mot klimaendringene (vedtatt 15.06.21), under innsatsområdet «Framtidsrettede bygg og anlegg». Fem av strategiene er videreført i innsatsområde Klima- og miljøvennlige bygg i denne temaplanen, i tillegg til fokus på riktig og fremtidsrettet teknologi ved nybygg, renovering og rehabilitering.

6.3.1 Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen vil satse på for innsatsområde 3 – Klima- og miljøvennlige bygg. Målet er at strategiene skal bidra til å oppnå Asker kommunes klimamål gjennom å ha klima og miljø i fokus både i drift, vedlikehold, utvikling og nyetablering av kommunal bygningsmasse.

Det er definert følgende strategier for innsatsområdet:

- Asker kommune skal energi- og klimaoptimalisere bygningsmassen
- Asker kommune skal ha riktig og fremtidsrettet teknologi ved nybygg, renovering og rehabilitering

Asker kommune skal energi- og klimaoptimalisere bygningsmassen

Tiltak for å energi- og klimaoptimalisere bygningsmassen innebærer ofte grader av innovasjon, og/eller nye måter å gjennomføre prosjekter på. Gode, men umodne tiltak kan ha en uforholdsmessig høy kostnad i forhold til oppnådd effekt. For å sikre at de objektivt sett beste tiltakene gjennomføres i en anstrengt kommuneøkonomi, så bør det gjøres kost-/nyttevurderinger av større investeringstiltak. Kost-/nyttevurderingene bør gjøres utfra nåverdiregninger og vektning av økt kvalitet i form av gevinster som bygger oppunder kommunens målsetninger. Bruk av piloter kan benyttes for å teste nye konsepter i begrenset omfang.

Meråpne bygg gir økte drifts- og vedlikeholdskostnader som følge av økt energiforbruk og større slitasje. Ut fra et klima- og kostnadsperspektiv er dette å foretrekke fremfor at kommunen skal ha økte arealer. Asker kommune har behov for en langsiktig plan for energibesparende tiltak/prosjekter for å redusere kommunens driftskostnader og miljøfotavtrykk i eksisterende bygg. Som grunnlag for en slik plan er det behov for energikartlegging av bygg og tilstandskartlegging av varmeanlegg, ventilasjon, varmepumper etc. for å identifisere bygg med størst potensiale for ytterligere energireduksjon. Det er i denne forbindelse viktig å kunne skille kraftforbruket til elbillading fra byggenes energiforbruk, ettersom bygg sannsynligvis må bidra til balanseringen i kraftsystemet og sluttbrukerfleksibilitet fremover. Dette betyr mer bruk av solceller, toveis elbillader og andre system som krever mer forvaltningskompetanse.

I temaplan handling mot klimaendringene (vedtatt 15.6.21), er ett av innsatsområdene viet «Framtidsrettede bygg og anlegg», og strategiene er i denne temaplanen samlet i én strategi:

1. Asker kommune skal i samarbeid med næringen jobbe for økt etterspørsel og teknologiutvikling innen utslippsfrie løsninger i bygg- og anleggsvirksomhet
2. Asker kommune skal, i samarbeid med næringslivet, jobbe for at nye bygg skal bli nullutslippsbygg, gjennom å redusere utslippene fra materialer, energi, byggavfall og anleggsfase
3. Asker kommune skal, gjennom økt fokus på energirehabilitering, økt kompetanse på energioppfølging, og nær- nullenergistandard i nybygg, redusere energibruk i egne bygg og være en pådriver for reduksjon av energibruk i private bygg.
4. Asker kommune skal velge materialer med lave klimagassutslipp til sine bygg
5. Asker kommune skal rehabilitere fremfor å bygge nytt der det er hensiktsmessig, og nye bygg og anlegg skal designes for lang levetid og ombruk. Asker kommune skal velge materialer med lave klimagassutslipp i sine bygg

6. Asker kommune skal arbeide for lavere klimafotavtrykk fra anleggsprosjekter gjennom økt gjenbruk, massebalanse og bærekraftig materialbruk

Beskrivelsen av strategiene finnes i temaplan handling mot klimaendringene under innsatsområdet Framtidsrettede bygg og anlegg.

Asker kommune skal ha riktig og fremtidsrettet teknologi ved nybygg, renovering og rehabilitering

Fokuset på smarte bygg er økende, med mange nye aktører i bransjen, og en hurtig utvikling. Bruk av teknologi er ingen målsetting i seg selv, det er kun et virkemiddel. Bevisst og målrettet bruk av teknologi skal gi økt brukeropplevelse og produktivitet, lavere miljøbelastning, reduserte driftskostnader og økt tilpasningsdyktighet til fremtidige behov. For å oppnå dette er det behov for å definere hva som menes med et smart formålsbygg, og spesifisere effekter og verdier sett ifra perspektivet til byggets brukere, driftere, eier og samfunnet for øvrig. Ved å benytte tilgjengelig metodikk som Smart by Powerhouse el.l. kan man vurdere ønsket ambisjonsnivå (1-5) opp mot sentrale tematikker i smarte formålsbygg, og under disse definere et sett med funksjonskrav. /8/ Hvert funksjonskrav øker i kompleksitet ettersom en beveger seg oppover i ambisjonsnivåene. Det vil være naturlig å ha forskjellig ambisjonsnivå på bygg med forskjellig tilstandsgrad, funksjonalitet og tilpasningsdyktighet. Ambisjonsnivået og funksjonskravene må avstemmes med etablerte teknologiske løsninger og systemer i eksisterende bygg.

Grad av teknologi må sees opp mot kost/nytte-effekten løsningen vil gi. Det er ikke bare investeringskostnaden som skal vurderes, men også drift- og vedlikeholdskostnadene i et levetidsperspektiv. Enklere løsninger bør også vurderes, hvor for eksempel naturlig og/eller halvnaturlig ventilasjon kan gi godt innelima og lave kostnader hvis det er prosjektert riktig, og bygningskroppen er tilpasset. Omfanget av teknologiske løsninger bør også vurderes mot mulige helsemessige påvirkninger.

6.4 Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning

Verdibevarende vedlikehold kan defineres som planlagt vedlikehold som utføres for å hindre forfall, som følge av bruk og normal slitasje. Byggene oppgraderes kontinuerlig til dagens standard, slik at byggets standard øker over tid i takt med utviklingen og kravene vi som samfunn stiller til nye bygg. Asker kommune har en god, samlet vektet teknisk tilstandsgrad på 1,09, mye grunnet at halvparten av bygningsmassen er bygget etter år 2000. Selv om bygningsporteføljen samlet sett har en god tilstandsgrad, er det samtidig et stort oppgraderingsbehov i deler av bygningsmassen, og i utearealene.

Bygninger og tilhørende uteområder må driftes og vedlikeholdes godt, dersom de ikke skal forfalle og bli ubrukelige tidligere enn nødvendig. Følgeskader fører til at vedlikeholdsetterlepet blir betydelig høyere enn summen av «sparte» vedlikeholdsmidler.

For å kunne rette ressurser mot de riktige tiltakene er det behov for god kjennskap til bygningsmassens tilstand og et klart ambisjonsnivå for hvilken tilstand bygningsmassen bør ha, slik at langsiktige vedlikeholdsplaner kan møte dette. Videre er det behov for et godt system for prioritering av ulike typer tiltak.

Kommunens ambisjoner om økt grad av sambruk og meråpne bygg, vil utfordre driftsøkonomien, og her vil teknologi være et viktig hjelpemiddel for å holde merkostnadene nede.

6.4.1 Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen vil satse på for innsatsområde 4 – Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning. Målet er at strategiene skal bidra til ressurseffektiv bevaring av kommunens bygg med tilhørende uteområder.

Det er definert følgende strategier for innsatsområdet:

- Asker kommune skal ivareta bygningsverdiene
- Asker kommune skal ha inkluderende og trygge uteområder som gir verdi både for brukere og fellesskapet
- Asker kommune skal involvere frivilligheten til vedlikehold og utvikling gjennom samarbeid
- Asker kommune skal ha hensiktsmessige digitale verktøy for effektiv eiendomsdrift og forvaltning

Asker kommune skal ivareta bygningsverdiene

For å drive tilstandsbasert verdibevarende vedlikehold skal kommunen ha oppdatert oversikt over bygningsmassens tekniske tilstand, både for å vite hvor stor innsats som skal legges inn for å opprettholde porteføljens tilstand, og som underlag for å prioritere tiltak på bygg opp mot hverandre. Tilstandsregistreringer skal oppdateres etter gjennomførte vedlikeholdstiltak.

Kommunens eiendomsforvaltning skal utøve et helhetlig og langsiktig ansvar for bygg og eiendommer. Langsiktighet er viktig sett hen til bygningenes levetid som strekker seg over flere tiår. Kostnadene til FDVU (Forvaltning, Drift, Vedlikehold og Utvikling) skal optimaliseres i et livsløpsperspektiv, slik at målene nås med lavest mulige kostnader. Dette innebærer effektiv drift og forvaltning, godt renhold samt lavt energiforbruk. Ved å bruke en differensiert kontoplan kan man holde styr på de forskjellige kostnadene, og samtidig gi forvalterrollen et godt grunnlag for sammenligning.

Eiendomsvirksomheten skal utarbeide en vedlikeholdsstrategi som er målbar, dvs. at det skal være mulig å dokumentere at byggets tilstandsgrad heves/forbedres som følge av utført vedlikehold. Det skal gjennom generelle akseptkriterier, defineres et akseptnivå for hele eiendomsporteføljen. Med akseptnivå menes hvilken nedre tilstand vi aksepterer at byggene har.

Det skal utarbeides langsiktige vedlikeholds- og utviklingsplaner på bygg nivå. Hvert enkelt bygg får avdekket sine vedlikeholdsbehov og det utarbeides tiltaksplaner over prioriterte tiltak de kommende årene. Dette skal gjøres i form av en femårig vedlikeholdsplan som rulleres årlig.

Det standardiserte fagsystem for FDVU benyttes som eiendomsregister og til planlegging av vedlikeholdstiltak, hvor alle vedlikeholdstiltak legges inn med tilstandsgrad (TG) og konsekvensgrad (KG) samt konsekvenskategori (iht. NS 3424). /9/

Eiendomsvirksomheten skal gjøre seg godt kjent med gjennomførte egnethetsvurderinger og benytte dette når det oppstår nye behov for arealer hos virksomhetene. Utvikling og oppgradering av eiendomsmassen, samt prioriteringer av vedlikeholdstiltak må derfor sees i sammenheng med hva som vil være best for bruken av bygningene, ikke bare hva som er best for bygningen isolert sett ut fra tilstands- og konsekvensgrad.

Inndelingen av bygningsmassen i kategoriene A-, B- og C-bygg, skal brukes for å sikre at vedlikeholdsmidlene disponeres optimalt sett ut fra egnethet og tilstand. A-bygg er bygg man skal beholde over tid og utføre verdibevarende vedlikehold. B-bygg er bygg med gode muligheter for å gjøre omfattende ombyggings- eller rehabiliteringstiltak på. C-bygg er bygg som skal vurderes nøye for fremtidig bruk. Vedlikeholds- og utskiftingstiltak vurderes da opp mot bygningskategori og hvor lang tid det er frem til planlagte tiltak skal utføres. Organisasjonens funksjonelle behov og framtidsutsikter må da ivaretas.

Asker kommune skal ha inkluderende og trygge uteområder som gir verdi både for brukere og fellesskapet

Kommunen har forvaltningsansvar for rundt 1 420 000 m² uteareal knyttet til kommunale bygg. Uteområdene tilknyttet kommunale bygg har et betydelig oppgraderingsbehov.

Det skal utarbeides oversikt over tilstanden på alle uteområdene. Dette skal systematiseres i et hensiktsmessig system/verktøy for å kunne prioritere ulike tiltak.

Det skal settes et differensiert ambisjonsnivå på uteområder knyttet til ulike typer bygg. Et slikt arbeid vil synliggjøre kostnad for å drifte og vedlikeholde ulike typer uteområder. Miljøvennlige uteområder er ofte dyrere å vedlikeholde og dette må tas hensyn til i nye prosjekter.

Ulike typer uteområder skal driftes med ulik intensitet basert på ambisjonsnivået som er satt for området. Områder som brukes ofte og av ulike brukergrupper, for eksempel av personer med nedsatt funksjonsevne, skal driftes og vedlikeholdes mer intensivt enn uteområder som ikke er i aktiv bruk.

Det skal utarbeides langsiktige vedlikeholdsplaner for uteområdene.

Asker kommune skal involvere frivilligheten til vedlikehold og utvikling gjennom samarbeid

I F-sak 224/22 Vedlikehold av kommunale uteområder ble det vedtatt følgende i punkt 2: «Tiltak knyttet til vedlikehold av kommunale uteområder følges opp videre gjennom temaplan eiendom, og skal omfatte innovasjon, universell utforming, frivillighet og samarbeid».

Uteområdene til kommunale bygg har liten grad av samarbeid med frivilligheten og innbyggere. Det er noe dugnadsvirksomhet på skoler og barnehager og i få tilfeller på bo- og omsorgssentre. Dette arbeidet må utvikles i årene som kommer.

Eiendomsvirksomheten har i noen grad samarbeid med innbyggere, lag og foreninger om at de kan utføre vedlikehold på kommunal eiendom mot at kommunen sørger for innsatsmidler. Dette krever imidlertid oppfølging fra forvalter slik at arbeidet utføres forskriftsmessig. Det skal utarbeides egne retningslinjer eller prinsipper for dette.

Asker kommune skal ha hensiktsmessige digitale verktøy for effektiv eiendomsdrift og forvaltning

Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) er sentrale aktiviteter i god eiendomsforvaltning. For å lykkes med profesjonalisert forvaltning, drift og vedlikehold av eiendom i dag, spiller FDVU-systemet en stadig større rolle, og det er viktig at eiendomsvirksomheten anskaffer et hensiktsmessig og fremtidsrettet digitalt FDVU-system når eksisterende system fases ut av leverandør.

En kritisk suksessfaktor for god implementering og daglig bruk av systemet er brukervennlighet, og dette bør derfor vektlegges i særlig grad. Videre skal brukerne av byggene kunne melde inn feil og behov gjennom FDVU-systemets meldingsportal, på en enkel og intuitiv måte. Det skal etableres rutiner for kontinuerlig ajourhold av bygningsdataene i FDVU-systemet, slik at man fanger opp endringer i porteføljen som systemet skal dokumentere og understøtte.

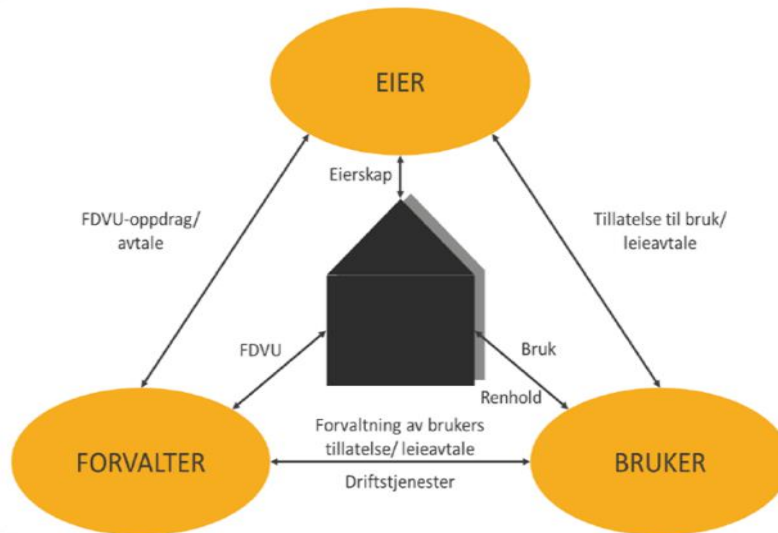
Eiendomsvirksomhetens fremtidige behov for digitale løsninger på både kort og lang sikt, skal kartlegges. Digitale løsninger og verktøy skal utvikles slik at de kan samhandle med andre løsninger i kommunen. Løsninger skal utformes for å kunne skaleres ved endringer i bruk. Endringer kan være knyttet til antall brukere, volum, responstider eller bruksmønstre.

Det skal etableres et enhetlig system for driftskontroll og -styring. Gjennom dette kan driftspersonellet redusere arbeidsinnsatsen per bygg/anlegg og få raskt oversikt over hele bygget/anlegget. Eiendomsvirksomheten skal ha god oversikt over det samlede energiforbruket i kommunens bygg. Energiforbruket skal regelmessig rapporteres og evalueres, slik at kommunen øker bevisstheten om eget forbruk og finner potensialer for energieffektivisering.

Per i dag har Asker kommune digital adgangskontroll på mange kommunale bygg. Det overordnede formålet med et adgangssystem er å skape trygge miljøer for de som oppholder seg i bygget, samtidig som man tilrettelegger for merbruk av kommunale bygg. Det sikrer god kontroll over hvor mange som befinner seg innenfor bygningen, at uønskede ikke kommer seg inn, at det ikke utføres brudd på sikkerheten og gir god kontroll dersom det skulle oppstå brann. Asker kommune vil i tiden fremover utvikle digital adgangskontroll på sine bygg.

6.5 Profesjonell eiendomsvirksomhet

NOU 2004:22 peker på at det må foreligge et rasjonelt system for planlegging og styring av eiendomsforvaltningen. Rollene i kommunal eiendomsforvaltning er i henhold til NOUen definert i figuren under.

Figur 15 Rollene i kommunal eiendomsforvaltning, iht NOU2004:22

For Asker kommune er programområde eiendom definert med følgende roller:

Eier (Kommunestyret – delegert til Kommunedirektør og direktør for Samfunnstjenester, videredelegert til virksomhetsledere for Eiendom, Renhold, Miljø og samferdsel, Prosjekt og utvikling) - Eierrollen ivaretar eiendomsretten og de strategiske funksjonene som knytter seg til eierskapet av bygningene. Eierrollen innebærer beslutninger om kjøp, nybygg, utvikling av eksisterende bygg og salg av eiendom. I tillegg skal eierrollen legge rammene for forvalterrollen.

Forvalter - Forvalterrollen innebærer primært å ha ansvaret for løpende drift og vedlikehold av alle bygg med uteområder, boliger og eiendommer. I tillegg skal forvalter sørge for ivaretagelse av administrasjon, drift, vedlikehold og utvikling av bygningsmassen, herunder planlegging, budsjettering og gjennomføring.

Bruker - Brukerrollen ivaretas av den virksomheten som bruker lokalene. I tillegg innebærer brukerrollen å definere behov for lokaler og tjenester, samt ivareta de oppgavene som er avtalt med forvalter.

En profesjonell eiendomsvirksomhet drives med tydelig rollefordeling på strategisk, taktisk og operativt nivå. De senere årene har Asker økt vesentlig i ansatte og innbyggertall, og Asker er nå en langstrakt kommune med svært varierende grad av både bebyggelse og plassering av bygg. Det er derfor behov for å vurdere organisering, ansvar, samhandlingsarenaer og -verktøy, riktig kompetanse til å håndtere et bredt spekter av teknologiske løsninger, og mer helhetlig ressursstyring.

6.5.1 Strategier

Strategiene under viser hvilke prioriteringer og veivalg kommunen vil satse på for innsatsområde 5 – Profesjonell eiendomsvirksomhet. Innsatsområdet peker ut fire strategier som skal bidra til at kommunen når ambisjonen om en eiendomsutvikling og eiendomsforvaltning som er framoverlent, langsiktig og med gjennomføringskraft.

Det er definert følgende strategier for innsatsområdet:

- Asker kommune skal samhandle aktivt på tvers av organisasjonen og med eksterne
- Asker kommune skal ha riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten.
- Asker kommune skal aktivt benytte nøkkeltall i eiendomsvirksomheten
- Asker kommune skal sikre god forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for kommunens bygg med uteområder

Asker kommune skal samhandle aktivt på tvers av organisasjonen og med eksterne

Det er nødvendig å tilrettelegge enda mer for samhandling på tvers av tjenesteområder og mellom avdelinger og virksomheter. Hvert tjenesteområde besitter innsikt om egen drift som er verdifull "input" når det gjøres eiendomsfaglige vurderinger. Deling av informasjon kan bidra til økt forståelse, som igjen kan resultere i bedre løsninger. Det er hensiktsmessig å etablere rutiner for samhandling på tvers av tjenesteområde. Dette kan gjøres i form av digitale plattformer, dialogmøter, koordineringsmøter og styringsgruppemøter.

Med en økt forståelse for tjenesteområdene og brukerbehov kan det lettere legges til rette for en høyere grad av sambruk og meråpne bygg. Mange kommunale bygninger er kun i bruk deler av døgnet og det er generelt et stort potensial for at forskjellige brukergrupper benytter samme arealer, men til ulike tider. Da er dialog, samhandling og et tydelig grensesnitt i forhold til ansvar og forpliktelser særdeles viktig.

Innenfor forvaltning, drift og vedlikehold er dialogmøter med brukere, koordineringsmøter og styringsgruppemøter for pågående investeringsprosjekter eksempler på viktige samhandlingsarenaer.

Eiendomsvirksomheten skal bidra med kunnskap og skal kunne utfordre kommunale virksomheter når det gjelder bruk av arealer og behovet for nybygg/ombygging. Det skal vurderes om behov kan dekkes uten arealer (for eksempel ved tjenstedesign), deretter om behov kan dekkes ved å benytte eksisterende areal (sambruk, flerbruk, bytte av arealer, ombygging), før eventuell nyanskaffelse av arealer (leie, kjøp, utvikling). Dette innebærer at tjenestene som eier behovene må være involvert i de aller tidligste stadiene av et potensielt byggeprosjekt. Det samme gjelder de som har drifts- og forvaltningsansvar. Definerings av prosessflyt og roller og ansvar vil bidra til at mulighetene for samhandling enkelt kan finnes og visualiseres. Det må etableres fora på tvers av tjenesteområder, for løpende samhandling rundt behovsavklaring og tjenesteutvikling.

Asker kommune skal ha riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten.

Asker kommune har utarbeidet en egen Temaplan for arbeidsgiverpolitikk, som utgjør kommunens overordnede mål og strategier for å fremme organisasjonskultur, resultat og omdømme gjennom å etablere felles arbeidsgiverpolitiske mål og felles retning.

Eiendomsvirksomheten skal organiseres, styres og ledes, slik at eiendomsporteføljen legger til rette for og støtter opp om forsvarlig og god tjenesteproduksjon. Det søkes stor grad av robusthet og fleksibilitet i oppgavefordelingen.

Bygg blir stadig mer teknisk avanserte. Det er nødvendig at kommunen innehar kompetanse for å kunne forvalte og drifte bygg og uteområder på en forsvarlig og verdibevarende måte. Drift, forvaltning og utvikling må tilfredsstillende dagens krav og framtidige behov i et brukerperspektiv og i henhold til tekniske og miljømessige krav. I tillegg skal bygg av historisk eller annen kulturell verdi ivaretas. Med en så stor og variert eiendomsmasse kreves fagkunnskap på mange områder for å bevare og utvikle dens verdi. Eiendomsvirksomheten skal ha en langsiktig kompetanseplan som sikrer framtidige behov.

Som en stor arbeidsgiver vil det også være en målsetning for eiendomsvirksomheten å samarbeide med relevante fagområder på videregående trinn, samt relevante retninger innen høyskole/universitetssektoren.

Asker kommune skal aktivt benytte nøkkeltall i eiendomsvirksomheten

Nøkkeltall er en viktig styringsparameter som viser om kommunen går i ønsket retning, samt at kommunen kan sammenligne seg med andre kommuner. Nøkkeltall kan hentes fra flere ulike kilder, og det er viktig at nøkkeltall kan hentes automatisk, alternativt manuelt, med lite bruk av ressurser. Ressursene brukt til å innhente måledata må stå i forhold til den nytteverdien et nøkkeltall har. Det må også være mulig å påvirke nøkkeltallet gjennom forbedringstiltak.

Gjennom bruk av KOSTRA-tall og samarbeid i nettverk som ASSS⁷ og NKF⁸ sammenligner Asker kommune seg med andre tilsvarende kommuner. Det må i tiden fremover vurderes hvilke nøkkeltall som kan være viktige styringsparametere for eiendomsvirksomheten, og det bør etableres nøkkeltall etter SMART-prinsippet⁹ på strategisk, taktisk og operativt nivå. Nøkkeltallene bør kunne brukes til å vurdere arealeffektivitet, ved planlegging og utvikling av nye eiendommer, samt ved renovering, rehabilitering og ordinær drift/vedlikehold.

Asker kommune skal sikre god forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for kommunens bygg med uteområder

I 2050 vil 80 prosent av de bygningene vi har rundt oss i dag fortsatt være der, og de representerer store verdier. Eiendomsvirksomheten i Asker kommune gjennomførte i 2022 en stor overordnet bygningsteknisk kartlegging av kommunens eksisterende bygningsmasse og uteområder knyttet til bygg. Det vil være behov for å oppdatere kartleggingen av teknisk tilstand på byggene med uteområder minimum hvert fjerde år.

Dagens handlingsregel for verdibevarende vedlikehold gjelder kun for formålsbygg. Denne handlingsregelen må evalueres og det må sees på om det skal være en handlingsregel for resterende bygningskategorier.

---

⁷ Aggregerte Styringsdata for Samarbeidende Storkommuner. Samarbeid mellom Norges 12 største kommuner.

⁸ Norsk Kommunalteknisk Forening

⁹ SMART-prinsippet: Nøkkeltall som er Spesifikke, Målbare, Attraktive, Realistiske og Tidsbestemte

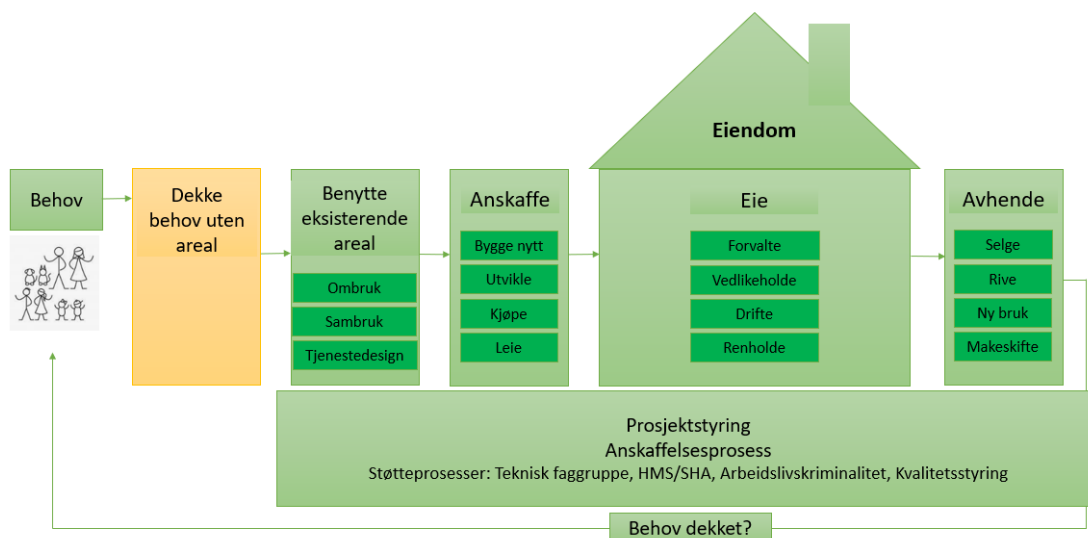
7 Evaluering og rapportering

Systematisk evaluering og resultatoppfølging er en viktig del av styringsprosessene i Asker kommune, og skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. Nøkkeltall, forskning, eksterne analyser, aktivitets- og planoppfølging og øvrig statistikk er sentrale kilder til kunnskap om hvorvidt temaplanen bidrar til å nå kommunens mål. I arbeidet med å vurdere graden av måloppnåelse bør det legges vekt på en helhetlig analyse av flere ulike kunnskapskilder. En samlet vurdering av status og måloppnåelse vil i årene fremover bli gitt i forbindelse med årsrapporten.

8 Virkninger av planen

Avsnittene under gir en kort beskrivelse av virkningene av planen knyttet opp mot de tre bærekraftsdimensjonene økonomiske, miljømessige og sosiale forhold.

Innenfor eiendomsforvaltning kan bærekraft defineres som det å gi brukerne gode og effektive bygninger, med minst mulig belastning på økonomi og miljø.

Figur 16 Hovedprosessene i eiendommers livssyklus

Når et behov er avdekket, må det planlegges hvordan det kan løses på en optimal måte. Det første man må ta stilling til er om behovet kan dekkes uten å benytte areal, dvs. kan man løse behovet ved å tilpasse tjenester i hjemmet eller andre steder, eller om behovet kan dekkes ved å bruke kommunens eksisterende areal. Temaplanen har et sterkt fokus på å unngå økning i arealbruk, og redusere behovet for nytt areal, ettersom dette er en stor driver bak klimagassutslipp. Hvis nytt areal allikevel må anskaffes, så har planen fokus på at rehabilitering og utvikling av eksisterende bygg er førstevalget. Ombygging, påbygging eller nybygging skal skje med minimale utslipp, ved hjelp av både bærekraftig bygg- og anleggsvirksomhet, bruk av bærekraftige materialer og energisystemer, og effektiv arealutnyttelse.

Når bygget er i bruk, må det driftes, forvaltes og vedlikeholdes for å tilfredsstille tjenestens behov og ivareta eiendommens verdi. Planen understøtter bærekraftig drift, som omfatter effektiv energiutnyttelse og bærekraftig og sirkulær materialbruk. Planen inneholder også strategier som vil gi et faglig godt vedlikehold, tilpasningsdyktige bygninger og effektiv arealutnyttelse, og dette er et vesentlig bidrag til et bærekraftig samfunn ved at det forlenger levetiden for bygningene og reduserer behovet for bygningsarealer. Samtidig eier kommunen

en stor bygningsportefølje og det er nødvendig med jevnlig vurderinger av om bygg skal beholdes og videreutvikles, eller avhendes. Areal er en stor kostnadsdriver, og ved å hele tiden søke arealeffektivitet, kan økonomiske midler frigjøres til å finansiere vedlikehold eller nødvendige tilpasninger.

Planen har fokus på tjenestene/brukerne og deres behov, slik at lokalene understøtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag. Det er derfor viktig med strategisk planlegging som hensyntar kommunens nåværende og langsiktige behov. Strategiene vil bidra til en bygningssmasse med uteområder som gir verdi både for brukere og felleskapet.

Asker kommune besitter store eiendomsverdier, og innsatsområdene og strategiene understøtter ivaretagelse av bygningsverdiene og en verdiskapende eiendomsutvikling. Planen vil på kortere sikt medføre behov for økte driftsmidler, mens det på litt lengre sikt vil gi økonomiske gevinster. Eksempler på dette er behov for hensiktsmessige digitale verktøy for effektiv eiendomsdrift og forvaltning, som vil medføre en initiell kostnad, men som vil ha en kort tilbakebetalingstid, og samtidig bidra sterkt til bærekraftig eiendomsforvaltning.

Aktiv samhandling på tvers av organisasjonen, og med eksterne er en viktig strategi for å oppnå planens mål knyttet til både økonomiske, sosiale forhold og bærekraft. Planen understøtter riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten, og bruk av nøkkeltall innen alle deler av temaplanens virksomhetsområde vil bidra til mer effektiv ressursutnyttelse. Til slutt legger planens innsatsområder og strategier til rette for at det etableres nøkkeltall for riktig økonomisk ressursbruk innen forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunens bygg og uteområder. Bygninger og tilhørende uteområder må vedlikeholdes for å unngå forfall og bli ubrukelige tidligere enn nødvendig. Ved utilstrekkelig vedlikeholdsnivå vil følgeskader føre til at vedlikeholdsetterslepet blir betydelig høyere enn summen av «sparte» vedlikeholdsmidler.

---

9 Vedlegg

9.1 Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlag er vedlegg til temaplanen og finnes på Asker kommunes nettsider, under Temaplaner/Temaplan eiendom – Rom for livet 2023-2035.

9.2 Definisjoner

Arealeffektivisering: Tiltak som fører til bedre utnyttelse av eksisterende arealer og dermed lavere arealforbruk pr. bruker. For eksempel sambruk av arealer for flere virksomheter.

Arealeffektivitet: Nøkkeltall som angir utnyttingsgraden av arealer.

Arealforvaltning: Begrep som omfatter oversikt over samtlige tilgjengelige arealer (størrelse og kvalitet), bruken av arealene og eventuelle retningslinjer for disponeringen.

Bærekraftig: Et begrep som brukes for å karakterisere økonomiske, sosiale, institusjonelle og miljømessige sider ved menneskelige samfunn. Begrepet stammer fra Brundtlandrapporten i 1987, der bærekraftig utvikling defineres som utvikling som imøtekommer behovene til dagens generasjon uten å redusere mulighetene for kommende generasjoner til å dekke sine behov.

Direkte klimagassutslipp: Utslipp som skjer innenfor kommunegrensen.

Drift (D): omfatter oppgaver og rutiner som er nødvendig for at bygge skal fungere som planlagt, både funksjonelt, teknisk og økonomisk. Dette kan være generell drift og ettersyn av bygningsdeler, ansvar for serviceavtaler som renhold, avfallshåndtering, vakthold og sikring.

Eiendomsforvaltning: Se eiendomsvirksomhet.

Eiendomsportefølje: Bebygde og ubebygde eiendommer

Eiendomsvirksomhet: Eiendomsvirksomheten omfatter i prinsippet alle faser i livssyklusen. Eiendomsvirksomheten omfatter flere virksomheter i kommunen (Eiendom, Miljø og samferdsel, Prosjekt og utvikling, Renhold og praktisk bistand).

Energieffektivisering: Tiltak som reduserer energibruken, uavhengig av energibærer. Eksempler er etablering av energioppfølgings- eller ledelsessystem, installasjon av varmepumper, oppgradering av ventilasjonssystemer, utskiftning og styring av belysning og tiltak i bygningskroppen som etterisolering i tak og vegger og skifte av vindu.

Energioppfølgingsystem: System for systematisk og periodevis kontroll av energitilgang og energibruk og sammenligning med parametre som påvirker energibruken, som inne- og utetemperaturen, lys og luftkvalitet.

Energioppgradering: Begrepet omfatter konkrete oppgraderingstiltak som har som formål å bedre bygningens energiytelse.

Energirehabilitering: Se rehabilitering og renovere. Temaplan handling mot klimaendringene har brukt begrepet energirehabilitering i en av sine strategier der de mener energioppgradering.

Fornybare energikilder: Dette er energikilder som aldri tømmes. De har sin opprinnelse i naturens eget kretsløp og vil derfor med balanserte uttak i menneskets tidsperspektiv, kontinuerlig fornyes og kan dermed anses som uuttømmelige.

FNs bærekraftsmål: Verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Forvaltning (F): omfatter ledelse, planlegging, organisering og styring av arbeidsoppgaver innen blant annet leietakeradministrasjon, forsikringsavtaler, økonomisk forvaltning, lover og forskrifter, arealdisponering og HMS.

Fossilfri og utslippsfri bygg- og anleggsplass: En fossilfri byggeplass innebærer bruk av energikilder som ikke gir utslipp av CO₂-ekvivalenter. En utslippsfri byggeplass innebærer bruk av energikilder som ikke fører til utslipp av CO₂e eller NO_x. Inkluderer transport av masser og personer, drift av anleggsmaskiner, oppvarming og uttørking av bygg, produksjon, rivning og avfallshåndtering på en anleggs- og byggeplass. Det benyttes fossilfritt eller utslippsfritt drivstoff (se egne definisjoner).

Funksjonalitet/funksjonell egnethet: Bygningens egenskaper i forhold til kjernevirksomhetens behov og for dens innretning i forhold til en hensiktsmessig teknisk drift. Dvs. i hvilken grad virksomheten kan nå sine mål og levere sine tjenester i de eksisterende lokalene, med tilstrekkelig kvalitet og på en ressurseffektiv måte, samt med tilfredsstillende forhold for de som oppholder seg i lokalene.

Handlingsregel verdibevarende vedlikehold: Handlingsregel for verdibevarende vedlikehold for eide formålsbygg ble vedtatt i kommunestyret 15.06.21, sak 35/21. Eide formålsbygg utgjør 70 % av Asker kommunes eide bygningsmasse.

Indirekte klimagassutslipp: Utslipp som skjer utenfor kommunens grenser som følge av kommunens, næringslivets eller innbyggernes kjøp av varer og tjenester (herunder reiser med fly mm). Disse utslippene kan skje i nabokommunen, i en annen del av landet eller i et annet land.

Klimagassutslipp: Utslipp til luft av gasser som påvirker atmosfærens evne til å holde på varmen (drivhuseffekten) og dermed klodens klima.

KOSTRA: Nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet.

Nullutslippsbygg: Det finnes ingen nasjonal standard for nullutslippsbygg. Et nullutslippsbygg skal «betale tilbake» klimagassutslippene fra byggeprosessen gjennom å produsere energi, f.eks. ved hjelp av solceller. For at regnskapet skal gå i balanse, må bygget levere mer energi i løpet av et år enn det bruker. På den måten balanseres utslippene over byggets levetid.

Nær-nullenergibygging: Energibehov skal være så lavt som det er teknisk overkommelig og fornuftig. Dette skal oppfylles med en kombinasjon av den best oppnåelige energiytelsen, og den best tilgjengelige teknologien innen fornybar energi.

Oppgradering: I den grad det ved rehabilitering av en bygning også gjennomføres eksplisitte tiltak for å forbedre bygningen, uten at det er snakk om en full renovering (eller hovedombygging), synes begrepet oppgradering å være mest dekkende. Oppgraderingen kan berøre alle bygningens komponenter og funksjoner, ikke nødvendigvis bare de energirelaterte.

Rehabiliterer: Utbedring hvor det tas sikte på å istandsette til opprinnelig standard. Med "opprinnelig standard" menes at bygningen repareres med tanke på å yte en bygningsmessig funksjon tilsvarende den bygningen hadde som ny. Her kan det imidlertid brukes andre og mer moderne komponenter og materialer som har en annen ytelse enn de originale, og slik sett bidra til en viss endring/bedring i energiytelse eller andre kvaliteter ved bygget. Ved rehabilitering utføres det imidlertid ikke vesentlige tiltak med eksplisitt formål å bedre energiytelse eller andre kvaliteter ved bygningen. Rehabilitering knyttes til tiltak på bygningskroppen (primært klimaskallet). En rehabilitering kan også inkludere tiltak på varmesystem, ventilasjon og andre tekniske installasjoner. Begrepet rehabilitering brukes ikke på tiltak knyttet til tekniske anlegg uten at det også gjennomføres tiltak på bygningskroppen.

Renovere: Omfattende byggetiltak slik at hele byggverket i det vesentlige blir fornyet. Synonymt med begrepet hovedombygging. Enova-rapporten «Rehabilitering og energioppgradering av boliger» fra 2015 beskriver begreper og peker på at renovering ofte forveksles med rehabilitering, men at det ikke er korrekt. Rehabilitering gir som resultat en reparert eksisterende bygning, mens renovering gir en ny bygning, med utgangspunkt i en eksisterende.

Sirkulær økonomi: Sirkulær økonomi er en økonomi som bidrar til at ressurser forblir i økonomien lengst mulig, også etter at et produkt ikke lenger brukes til sitt opprinnelige formål. Dette til forskjell fra en mer lineær «bruk og kast-økonomi» som forutsetter at ressurser er ubegrensede og lett håndterbare som avfall.

Sosial og teknisk infrastruktur: Infrastruktur er en fellesbetegnelse på faste anlegg og systemer som er nødvendige for at en virksomhet eller et samfunn skal fungere. Sosial infrastruktur omfatter blant annet skoler, barnehager og sykehjem. Teknisk infrastruktur omfatter blant annet veg, vann og avløp, kraftforsyning og telekommunikasjon.

Teknisk oppgraderingsbehov: Kostnadsestimat på hvor mye som skal til for å heve bygningsmassen og uteområdene til god/tilfredsstillende tilstand.

Teknisk tilstand: Uttrykk for i hvilken tilstand et objekt/bygningskomponent befinner seg, gradert etter en fastlagt skala. Et system for tilstandsgradering fra TG 0 (ingen symptomer) til TG 3 (kraftige symptomer) er gitt i NS 3424 Tilstandsanalyse for byggverk.

Tilpasningsdyktighet: Bygningens egenskaper til å bygges om, benyttes til ulike funksjoner og til å kunne bygges på eller til.

Tjenstedesign: Tjenstedesign legger vekt på å forstå menneskers faktiske behov, og bruker dette som utgangspunkt for å skape helt nye tjenester og forbedre eksisterende tjenester.

Toveis elbillading: innebærer å trekke strøm fra kraftnettet for å lade batteriet i elbilen, samt å trekke energi fra elbilbatteriet for å levere det til andre forbrukere ved behov. Med toveis lading, kan en elbil bidra til å drifte et hus, levere strøm tilbake på kraftnettet, til et annet kjøretøy eller spesifiserte forbrukere.

Vedlikehold (V): er arbeidet som er nødvendig for å opprettholde kvaliteten på en bygning og de tekniske installasjonene på et fastsatt nivå. Skal også sikre at bygningen som helhet fungerer etter hensikten innenfor gitt brukstid. Det er vanlig å skille mellom løpende og planlagt vedlikehold.

- Løpende vedlikehold – tiltak for å rette på tilfeldige skader eller mangler.
- Planlagt vedlikehold – forebyggende og som må utføres for å hindre forfall som følge av jevn og normal slitasje. Dette kan planlegges ut fra planlagte intervaller eller basert på kartlagt tilstand.

Verdibevarende vedlikehold: Med verdibevarende vedlikehold menes at byggene kontinuerlig oppgraderes til dagens standard, altså at byggets standard øker over tid i takt med utviklingen og kravene vi som samfunn stiller til nye bygg.

Universell utforming: Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

Utvikling (U): omfatter oppgaver som må utføres for å oppgradere og tilpasse en bygning til nye krav fra eier, bruker eller myndighet. Dette gir utvikling og opprettholdelse av byggets verdi i takt med endrede behov og gir et alternativ til rivning og nybygging. Oppussing vil i henhold til dette defineres som vedlikehold eller utvikling avhengig av intensjonene.

9.3 Kilder og referanser

- /1/ Statistisk sentralbyrå. (2021). *Avfallsregnskapet*. Hentet fra:
<https://www.ssb.no/natur-og-miljo/avfall/statistikk/avfallsregnskapet>
- /2/ Lovdata. (2021). *Lov om klimamål (klimaloven)*. Hentet fra:
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-60>
- /3/ Oslo kommune og Akershus fylkeskommune. (2015). *Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus 2015-2030*. Hentet fra viken.no:
<https://viken.no/f/p1/ib1949fd3-e553-4dd7-9505-4a2519ba6d00/regional-plan-for-areal-og-transport-i-oslo-og-akershus.pdf>
- Buskerud fylkeskommune. (2018). *Regional plan for areal og transport for Buskerud 2018-2035*. Hentet fra viken.no:
<https://viken.no/f/p1/id1a510f6-f18f-47d2-935a-06e7a7c4da40/regional-plan-for-areal-og-transport-i-buskerud-2018-2035.pdf> <https://viken.no/f/p1/id1a510f6-f18f-47d2-935a-06e7a7c4da40/regional-plan-for-areal-og-transport-i-buskerud-2018-2035.pdf>
- /4/ LCC-forum. (2022). *LCC – hva hvorfor og hvordan*. Hentet fra LCCforum.no:
<https://lccforum.no/hva-er-lcc>
- /5/ Statens forvaltningstjeneste. (2004). *NOU2004:22 Velholdte bygninger gir mer til alle*. Hentet fra Regjeringen.no:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/41c7554ef22740b1bfcf582e4d4ae772/no/pdfs/nou200420040022000dddpdfs.pdf>
- /6/ Kartleggingsrapporter fra Multiconsult. (2022).
- multiMap-kartlegging av bygningsmassen, 15.09.2022
  - Park multiMap kartlegging – Kartlegging av kommunens grøntområder, 17.10.2022
  - Tilstandskartlegging av boliger ved hjelp av multiMap, 21.12.2022
- /7/ SINTEF. (2022). *Verden på vei mot 2,5 grader – det gjør ett grep i byggenæringen stadig viktigere*. Hentet fra sintef.no:
<https://www.sintef.no/siste-nytt/2022/verden-pa-vei-mot-25-grader-det-gjor-ett-grep-i-byggenaringen-stadig-viktigere/>
- /8/ Smart by Powerhouse. (2019). *Veileder for ressurseffektive og funksjonelle næringsbygg*. Hentet fra powerhouse.no:
<https://www.powerhouse.no/smart-by-powerhouse/>
- /9/ Standard Norge. (2012). *NS 3424 Tilstandsanalyse av byggverk*.

Saksframlegg

Arkivsak
21/18542-16

Saksbehandler
Marte Kvernland

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet tas til orientering.
2. Retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker vedtas.
3. Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker evalueres i sammenheng med evalueringen av prøveperioden for ny modell for tilskuddsordningene 2022-2023.

1. Sammendrag og konklusjon

En tilskuddsordning for mindre investeringer, anlegg og utstyr er ønsket fra øvrig frivillighet. Tilskuddsordningen for investeringer til mindre idrettsanlegg som i dag er administrert av Asker idrettsråd er kun for idrettslag. I forhold til likebehandling er det ønskelig med en tilskuddsordning som også gjelder for kultur, friluftsliv og annen frivillighet.

Tilskudd til mindre idrettsanlegg harmoniseres derfor i tråd med politisk vedtak 01.02.2022 ([11/22](#)), fordi ordningen ikke likebehandler kultur, friluftsliv og annen frivillighet. Vedtatte prinsipper for tilskuddsordningene i Asker kommune; *Likeverdighet*: Gi støtte på en slik måte at barrierer for deltakelse reduseres ved at flest mulig får delta. Likeverdighetsprinsippet gjelder også mellom kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet, og mellom geografiske områder i kommunen.

Formålet ny tilskuddsordning for mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker:

- Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr som bidrar til økt aktivitet, deltakelse og åpne møteplasser for frivillige lag og foreninger innen idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet.
- Støtte opp om realisering av kommunes temaplaner innenfor medborgerskap: «Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv», «Temaplan for kultur» og «Temaplan for medborgerskap».

Nye felles retningslinjer for idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet bygger i hovedsak på retningslinjer for ordningen tilskudd til mindre idrettsanlegg (vedlegg), som er utarbeidet av kommunen i samarbeid med Asker Idrettsråd og som bygger på tidligere praksis. Søknader fra idrettslag sendes til Asker Idrettsråd, som fortsetter sin praksis fra tidligere. Søknader fra organisasjoner innen friluftsliv, kultur og annen frivillighet søker igjennom kommunens nettsider. Idrettsrådet og Kulturrådet utarbeider hver sin prioriterte liste over tiltak, i prioritert rekkefølge, og kommunen beslutter.

Søknadsfristen for *Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker 2023* settes til 1.september, for 2024 1.mars. Rammen for ordningen utvides ved å omdisponere 300 000 og inntil 500 000 fra Aktivitetspotten i 2023. Eksakt beløp vurderes etter innkomne søknader for Aktivitetspotten i mai, for å sikre ramme for høstens søknadsfrister i Aktivitetspotten. Total ramme for ordningen tilskudd til mindre investeringer vil i første år være inntil 2 millioner.

Det kan søkes om tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr med søknadsbeløp inntil 250.000,-. Investeringer er definert som mindre anlegg, oppgraderinger og anleggstilpasning, større utstyr med betydning for gjennomføring av aktivitet, og anskaffelser av varig verdi. Det forutsettes at det tilrettelegges for universell utforming i så stor grad det lar seg gjøre. Ordningen evalueres i sammenheng med prøveperioden for ny modell for tilskuddsordninger 2022-2023.

Å fortsette tidligere Asker kommunes ordning for mindre idrettsanlegg i 2023, vil føre til en særbehandling av idrettslag, videreføre utfordringer med å løse investeringssøknader fra annen frivillighet, bryte vedtatte prinsipper og hindre harmoniseringsprosessen i å komme mål med nye tilskuddsmodeller i den vedtatte prøveperioden 2022-2023. Nye felles retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr vil være med å likebehandle frivilligheten i Asker, sørge for etterprøvarhet og kontroll, og støtte opp under frivillighetens bidrag til å utvikle gode lokalsamfunn.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Vedtatte prinsipper for tilskuddsordningene i Asker kommune og harmonisering som gjenstår

[Ny modell for harmonisering av tilskuddsordninger](#) ble vedtatt av Kommunestyret 01.02.2022. Ny modell, prinsipper og retningslinjer for tilskuddsordninger for kultur, idrett, friluftsliv og annen frivillighet i den nye kommunen skal føre til økt likeverdighet, forutsigbarhet og forenkling, og bidra til å løse Askersamfunnets utfordringer.

Vedtatte prinsipper for tilskuddsordningene i Asker kommune:

- **Økt deltakelse:** Medborgerskap betyr å delta, og flere innbyggere Asker skal få muligheter til å delta som aktive medborgere.
- **Likeverdighet:** Gi støtte på en slik måte at barrierer for deltakelse reduseres ved at flest mulig får delta. **Likeverdighetsprinsippet gjelder også mellom kultur, idrett og frivillighet, og mellom geografiske områder i kommunen.**
- **Inkludering:** Redusere sosiale forskjeller i deltakelse gjennom å bidra til redusert medlems- og deltakerbetaling, slik at flest mulig har mulighet til å delta i et lag eller forening.
- **Mangfold:** Stimulere til mangfold i typer aktivitet, og i lag og foreninger slik at flere kan finne tilhørighet, aktivitet og felleskap. Saken beskriver behovet, prosessen og medvirkning med frivilligheten for å komme fra til gode tilskuddsordninger for lag og foreninger i Asker og at det gjenstår harmonisering av retningslinjer i øvre del av pyramiden.

Tilskudd til drift og vedlikehold av private idrettsanlegg ble harmonisert høsten 2022. De nye retningslinjene er basert på tidligere Askers retningslinjer for idrett, nå utvidet til å gjelde kultur, idrett, friluftsliv og annen frivillighet.

Det som gjenstår, er harmonisering av ordningen som i dag heter "Mindre idrettsanlegg". Totalt kr.1.500.000,- har vært avsatt til formålet. Asker idrettsråd har lyst ut, tatt imot og laget en prioritert liste over innkomne søknader. Asker kommune har deretter beslutningsmyndighet og foretatt utbetalinger.

Harmonisering som gjenstår og skal gjennomføres i egne prosesser. Se punkt 2.7 i [Ny modell for harmonisering av tilskuddsordninger](#).

2.2 Behovsbeskrivelse og utfordringsbildet

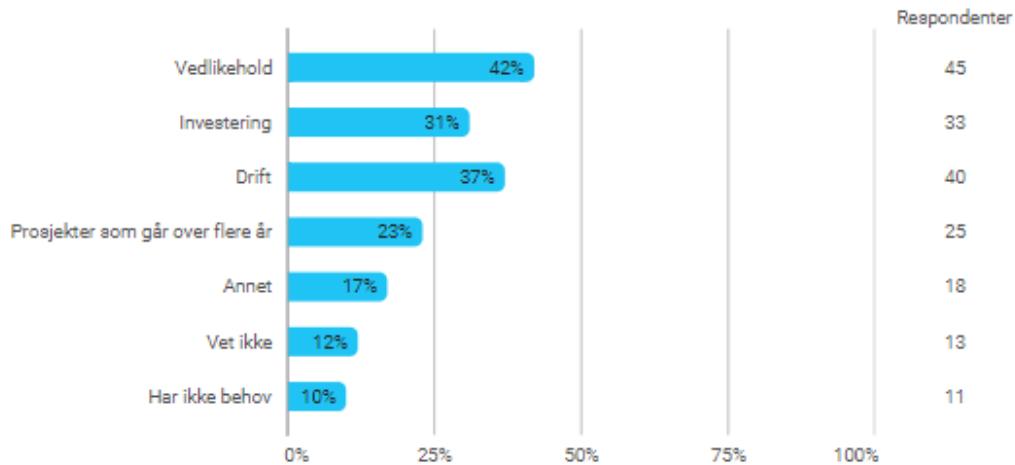
2.2.1 Ordning for investering og vedlikehold er ønsket fra øvrig frivillighet

Evalueringssmøte med frivilligheten, med tema 1 år med nye tilskuddsordninger, ble gjennomført på Heggedal innbyggertorg 25.januar 2023. Der uttrykte kulturorganisasjoner behov for en lik tilskuddsordning som idrettslagene. Samtidig var det forslag om å øke rammen for tilskuddet. Frivillighetsundersøkelsen som ble gjennomført i november 2022 viser frivillighetens behov for en ordning for investering og vedlikehold:

Hvilke kostnader, som idag ikke kan søkes på i kommunes tilskuddsordninger, har din organisasjon behov for tilskudd til?

(mulig å huke av på flere kategorier)

2.2.2 Investeringsmidler/tilskudd til nærmiljøanlegg initiert av lag og foreninger, på ikke-kommunal grunn mangler

Asker kommune har investeringsmidler til nærmiljøanlegg på investeringsbudsjettet. Dette kan ikke benyttes til tilskuddsmidler til frivillige lag og foreninger. Kommunens investeringsbudsjett kan kun benyttes på kommunale eiendommer. Dette gjør at frivillige lag og foreninger, og andre initiativtakere som eier egen eiendom og ønsker å skape nærmiljøanlegg og lekeplasser per i dag ikke likebehandles med de som vil etablere på kommunal grunn. Eksempler på dette er Borgen vels Friluftspark på egen eiendom, Trettestykket 33, som ikke har fått kommunale investeringsmidler sammenlignet med Drengsrud skole aktivitetspark (kommunalt prosjekt i samarbeid med flere frivillige aktører) som bygges av investeringsmidler via investeringsbudsjettet (oppfølging av temaplanen). Det er kommet søknader på anleggsinvesteringer via aktivitetspotten, men reglementet og rammen tillater ikke tilskudd til anleggsinvesteringer. Avsatte midler til kommunale investeringer gikk også ned fra kr. 5 mill. i 2022, til kr. 2,5 mill. fra 2023.

2.2.3 Aktivitetspotten og tilskudd til mindre idrettsanlegg ikke dimensjonert for store investeringer

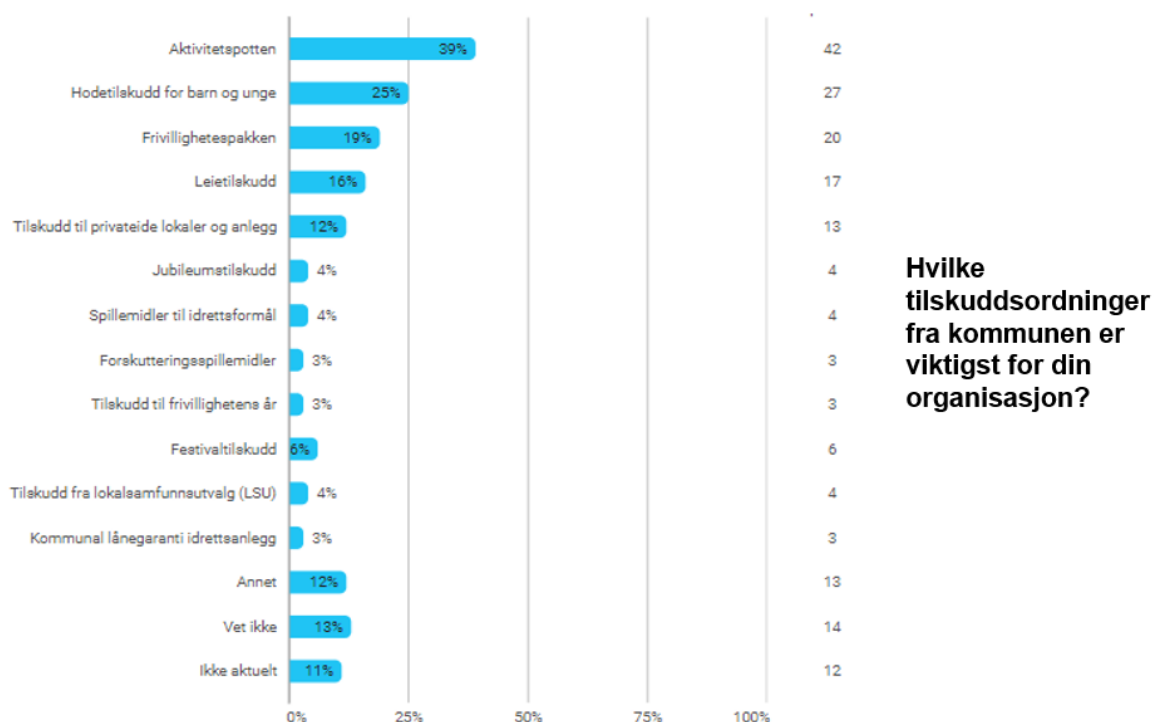
I 2022 var det 5 søknader til nærmiljøanlegg/idrettsanlegg, med søknadssummer fra kr 300 000-1 000 000 som hverken Aktivitetspotten eller tilskudd til mindre idrettsanlegg er dimensjonert for. Søknadene fra velforeninger og venneforeninger er heller ikke berettigete i ordningen for mindre idrettsanlegg, som kun er forbeholdt idrettslag. Eksempler på søknader i aktivitetspotten høst 2022, større søknader på over kr 100 000 (og som ikke fikk tildeling):

Nesøya aktivitetspark	Søker om kr 650 000 (opprinnelig 1 mill)
Asker skiklubb, aktivitetspark på Føyka	Søker om kr 1 000 000
Bødalen IF, rehabilitering av lysløype	Søker om kr 256 956
Holmen tennisklubb, padeltennis	Søker om kr 100 000
Dikemark rideklubb, lys til utendørsbane	Søker om kr 100 000
Filtvet vel, tak forsamlingshus	Søker om kr 300 000
Totalt	Kr 2 406 956

Det var også en del søknader på lekeplasser/ballplasser. Disse fikk et standardbeløp, snittbeløp på om lag kr. 30 000,-, uavhengig av søknadssum. Totalt ble det utbetalt kr. 286 000,- til dette i 2022 fra Aktivitetspotten.

2.2.4 Aktivitetspotten sammen med hodetilskudd er viktigste ordninger for frivilligheten.

Det er Aktivitetspotten som rangeres høyest av de ordningene som er viktige for frivilligheten. Den skal ta høyde for både søknader til udekte medlemsavgifter, ferie- og sommerskoletilbud, og prosjekter, aktiviteter og arrangementer som skal komme hele Askersamfunnet til gode. Det er derfor viktig å sikre gode rammer for denne ordningen. Det vurderes om det kan omdisponeres 300 000-500 000 til en harmonisert ordning for anleggsinvestering, slik at potten på 1,5 mill. økes til inntil 2. mill. Kommunen er i en krevende økonomisk situasjon, og det må derfor en omprioritering innenfor tilskuddspostene for å få dette til.

2.2.5 Vedtatt satsing på møteplasser for egenorganisert kultur- og fysisk aktivitet

Nærmiljøanlegg og møteplasser for egenorganisert aktivitet er prioritert i alle tre vedtatte temaplaner for Medborgerskap. Temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv framhever i strategiene tilskuddsordninger og egenorganiserte møteplasser:

Strategier i Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021 -33:

Helhetlig stedsutvikling:

Utvikle møteplasser for fysisk aktivitet i alle tettstedene og ved skolene, gjennom tidlig medvirkning i planprosesser.

Utvikle fremtidsrettede arenaer for egenorganisert aktivitet og friluftsliv.

Alle i aktivitet:

Utvikle og tilrettelegger for mer aktivitet hele året, der folk bor, med særlig fokus på egenorganisert aktivitet.

Likeverdige vilkår:

Opprette stimuleringsordninger for etablering av arenaer for egenorganisert aktivitet.

2.2.6 Retningslinjer i ordningen mindre idrettsanlegg er ikke tidligere politisk vedtatt.

Asker idrettsråd var pådrivere og initiativtakere til ordningen mindre idrettsanlegg da den ble opprettet av tidligere Asker kommune. Gjennom tett samarbeid med kommunen ble retningslinjer utarbeidet (se vedlegg retningslinjer mindre idrettsanlegg). Asker idrettsråd har tatt imot søknader og i tråd med samarbeidsavtalen; *Utarbeider anbefalinger til prioritering på vegne av Askeridretten i saker om drift og ressurstildelinger*. Kommunen har besluttet endelig tildeling og foretatt utbetalinger. Det er behov for å oppdatere disse retningslinjene ved å presisere hva som inngår i investeringer, anlegg og utstyr, rapportering, og å informere om retten til klageadgang på lik linje med andre kommunale tilskuddsordninger.

Praksis videreført i nye retningslinjer (vedlegg 1):

- Søknader fra idrettslag sendes til Asker Idrettsråd, som fortsetter sin praksis fra tidligere.
- Idrettsrådet utarbeider prioritert liste over tiltak, i prioritert rekkefølge. Kommunen beslutter og utbetaler.
- Ordinær frist fra 2024 er 1. mars (omtrent som praksis i 2022 med 31. mars)
- Det kan søkes om tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr med søknadsbeløp inntil 200.000,-.
- Idretten kan fremdeles søke på samme formål; anskaffelser av mindre idrettsanlegg.

Nye elementer i de nye retningslinjene (vedlegg 1.):

- Søknader fra organisasjoner innen friluftsliv, kultur og annen frivillighet søker igjennom kommunens nettsider.
- Kulturrådet prioritert liste over tiltak, i prioritert rekkefølge. Kommunen beslutter og utbetaler.
- Søknadsfrist 1.september for 2023. Ordinær frist fra 2024: 1. mars.

- Total ramme for ordningen tilskudd til mindre investeringer vil i første år være inntil 2 millioner.
- Formål for ordningen og tilskuddsberettiget organisasjoner er utvidet til også å omfatte friluftsliv, kultur og annen frivillighet.
- Investeringer er definert som mindre anlegg, oppgraderinger og anleggstilpasning, større utstyr med betydning for gjennomføring av aktivitet, og anskaffelser av varig verdi.
- Det forutsettes at det tilrettelegges for universell utforming i så stor grad det lar seg gjøre.
- Informasjon om rapportering.
- Informasjon om klageadgang.
- Ordningen evalueres før utgangen av prøveperioden.

2.3 Konsekvenser

Alternativ 1: Harmonisere de kommunale tilskuddsmidlene til mindre idrettsanlegg, med utvidelse av rammen for ordningen ved omdisponering i Aktivitetspotten.

Berettigede søkere er alle lag og foreninger innen idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet i Asker. Asker kulturråd og Asker idrettsråd lager hver sin liste over søknader i prioritert rekkefølge. Totalt inntil 2,0 mill. i ny investeringsordning.

Konsekvenser:

- a. Likebehandling av kultur, idrett, friluftsliv og annen frivillighet ved harmoniserte retningslinjer for idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet
- b. Kan knytte tildelinger til satsninger i kommunens temaplaner og samfunnsutviklingsplaner i større grad.
- c. Tettere samarbeid med både Kulturråd og Idrettsråd ved mindre investeringer til anlegg og utstyr.
- d. Midler fra Aktivitetspotten gitt til mindre investeringer i 2022(eks. lekeplasser), omdisponeres til den nye ordningen. Ordningens totale budsjettamme blir inntil 2 millioner for 2023.
- e. Rammen for Aktivitetspotten reduseres tilsvarende, på bekostning av midler til udekte medlemsavgifter, ferietilbud, sommerskoler, prosjekter, aktiviteter og arrangementer.

Alternativ 2: Videreføring av eksisterende tilskuddsordning til mindre idrettsanlegg administrert av Asker idrettsråd og kun berettigede søkere er idrettslag.

Konsekvenser:

- a. Likebehandler ikke kultur, idrett, friluftsliv og annen frivillighet
- b. Kulturrådet, velforeninger, friluftslivsorganisasjoner har ikke samme tilskuddmulighet innenfor kommunale midler til investering
- c. Asker idrettsråd lager prioritert liste, kommunen tar endelig avgjørelser slik tidligere praksis.
- d. Behovet for investeringsmidler fra andre aktører innen egenorganisert imøtekommes ikke og kan i mindre grad knytte tildelinger til satsninger i kommunens temaplaner og samfunnsutviklingsplaner
- e. Tildelingens ramme forblir uendret 1,5 mill.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Helhetlig stedsutvikling handler om å sikre gevinster både for miljø, helse og sosiale forhold igjennom å bidra til å utvikle møteplasser for fysisk aktivitet og arenaer for egenorganisert aktivitet, idrett, friluftsliv og kultur. Økt fysisk og meningsfull aktivitet øker livskvalitet, reduserer kostnader og behov for framtidige helsetjenester.

Stimuleringsordninger for frivilligheten er et av kommunens viktigste virkemidler for å tilrettelegge for at frivilligheten bidra til å realisere kommuneplanen og temaplaner bygget på FNs bærekraftsmål. I arbeidet har det vært et viktig prinsipp å gi idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet like muligheter til å bidra.

4. Tidligere behandling

[Ny modell for harmonisering av tilskuddsordninger](#) ble vedtatt enstemmig av Kommunestyret 01.02.2022.

5. Kommunedirektørens vurdering

Tilskuddsordningene for investeringer er per i dag ikke harmonisert og likebehandlet mellom kultur, idrett, friluftsliv og andre frivillige organisasjoner. Det er kommet flere søknader fra blant annet kultur, velforeninger og nærmiljøorganisasjoner som ønsker å bidra til å utbedre åpne møteplasser som for eksempel lekeplasser, utescener og nærmiljøanlegg som kommer alle innbyggere til gode. Ved å bygge på Asker Idrettsråds tidligere gode erfaringer og praksis i utarbeidelsen av de nye retningslinjene vil det fortsatt være forutsigbarhet for idrettslags muligheter for tilskudd til mindre idrettsanlegg. Harmonisering av tilskuddsordninger ble tilført 5,5 mill. i 2022 som er videreført i handlingsprogrammet. I lys av den krevende økonomiske situasjonen kommunen er inne i er det derfor foreslått omdisponering av midler i Aktivitetspotten for å utvide ordningen.

Kommedirektøren anbefaler derfor å vedta felles retningslinjer *Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker*. Dette vil likebehandle frivilligheten og sørge for nødvendig etterprøvbarhet og kontroll i forvaltningen av kommunale tilskuddsmidler.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Samarbeidsavtale mellom Asker Idrettsråd og Asker kommune
Tildeling 2019-2022 mindre idrettsanlegg
Retningslinjer for de kommunale tilskuddsmidlene til mindre idrettsanlegg
Nye retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker

Saksprotokoll

Arivsak
21/18542

Saksbehandler
Marte Kvernland

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Saksnr.
17/23

Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investeringer for idrett, kultur og annen frivillighet

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 17/23

Behandling

Saken ble foreslått utsatt til 01.06.23.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes.

SAMARBEIDSAVTALE

mellom

Asker Idrettsråd

og

Asker kommune

Avtalens bakgrunn og hensikt

1.1 Bakgrunn

Åpenhet, tillit og gjensidig respekt danner en felles verdiplattform for Asker Idrettsråd (AIR) og Asker kommune (AK). AIR og AK har felles mål om at utvikling av idrett og fysisk aktivitet skal bidra til å skape et levende lokalsamfunn der innbyggerne finner trygghet, mening, tilhørighet og trivsel.

AIR og AK arbeider ut fra en helhetstenkning for kommunen. Partene respekter hverandres egenart og aksepterer at ulikt syn på prioriteringer og løsninger kan forekomme.

1.2 Hensikt

Hensikten med denne avtalen er å fastsette rammer for samarbeid mellom partene, samt å tydeliggjøre ansvarsfordeling mellom AIR og AK.

Avtalen skal:

- Sikre nødvendig samspill mellom AK og AIR
- Bidra til klargjøring av viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger
- Sikre kontinuitet
- Skape forutsigbarhet for begge parter
- Bidra til forståelse og respekt for hverandres synspunkter og arbeidsmåter

Avtalepartene

2.1 Asker Idrettsråd (AIR)

Idrettsrådene er et ledd i Norges Idrettsforbunds (NIFs) organisasjonsstruktur. AIR representerer alle idrettslagene i Asker kommune som er tilsluttet NIF¹.

2.2 Asker kommune (AK)

Administrasjonen utreder og fremmer saker for politisk behandling, før disse sendes ut til høring til AIR og andre instanser. Administrasjonen iverksetter politiske beslutninger.

De folkevalgte prioriterer og fastsetter mål og prinsipper samt beslutter omfang, kvalitet og fordeling av ressurser.

---

¹ Bedriftsidretten er også tilsluttet NIF

Samarbeidet

3.1 Generelle retningslinjer

Et hovedprinsipp er at saker som er av felles interesse for idretten, skal formidles gjennom AIR.

Hovedprinsippet skal ikke være til hinder for at AIR og kommunen kan avtale at en sak (videre)behandles direkte mellom idrettslag og kommunen.

Avtalen begrenser ikke idrettslagmedlemmers adgang til å ta direkte kontakt med politikere og politiske partier. Idrettslagene anbefales likevel å ta kontakt med AIR for å bli enige om aktuell sak gjelder enkeltklubber eller for flere.

Når generell informasjon sendes fra AK til idrettslagene, skal kopi sendes AIR til orientering. Hvis det dreier seg om saker av stor eller prinsipiell betydning, skal AIR være forhåndsorientert. Partene påtar seg gjensidig løpende informasjonsplikt med hensyn til hendelser etc. som kan være av betydning for den andre parts oppgaveutførelse.

3.2 Asker idrettsråd

- Er et rådgivende organ for idrettssaker i kommunen, og ivaretar samarbeid mellom idrettslagene og kommunale myndigheter.
- Utarbeider anbefaling til prioritering på vegne av Askeridretten i saker om drift og ressurstildelinger. AK beslutter.
- Gir innspill og faktainformasjon i aktuelle planprosesser. I politiske saker avgis høringsuttalelser som en del av saksutredning og/eller i egen høringsperiode, gjerne også der AIR ikke har merknader.
- Deltar i arbeidet med tildeling av treningstider i kommunale idrettsanlegg.

3.3 Asker kommune

- rådfører seg med AIR i saker som angår idretten ved saksutredning.
- tilrettelegger møter når det er saker som har behov for en tverrfaglig vurdering
- møter AIR for statusavklaringer og fremdrift i aktuelle saker.
- gir AIR mulighet for å gi innspill i saker til besluttende instanser. AIR orienteres om aktuelle saker ved hjelp av «plan for behandling av politiske saker».
- AIR inviteres tidlig inn i prosesser rundt planlegging av større kommunale anleggsinvesteringer. I slike saker følger AIRs synspunkter saken til endelig beslutning.
- AIR inviteres til deltagelse i investeringsprosjekter i tråd med bestemmelser i kommunens prosjektmodell.

Den viktigste kontaktflaten mellom AIR og *det politiske nivå* ligger i AIRs deltakelse ved aktivitet, og prosesser knyttet til kommunens plan- og styringssystemer.

AIR kan be om møter med ordfører, formannskap-/komité TKF medlemmer, for diskusjoner/avklaringer rundt saker, prinsipielt av politisk karakter.

4. Kommunikasjon

Det avholdes jevnlig dialogmøter mellom AIR og AK, der partene gjensidig orienterer hverandre om saker av betydning så langt partene kjenner disse. Partene kan også på selvstendig grunnlag kontakte hverandre vedrørende saker som har interesse for Askeridretten generelt eller for et enkelt lag eller idrettsgrener. Se også avsnitt 3.3, kulepunkt 3

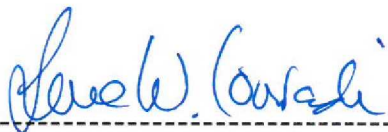
5. Revisjon/varighet/opsigelse av avtalen

Samarbeidsavtalen må være behandlet og godkjent av AIRs årsmøte, med mindre årsmøtet har gitt sitt styre retningsgivende fullmakt. Avtalen fremmes til politisk behandling via komite TKF til kommunestyret.

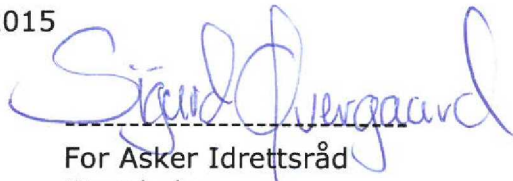
Avtalen gis varighet lik 4 år, med virkning fra 15. april 2015. Evaluering av samarbeidet gjennomføres midtveis i avtaleperioden.

Hver av partene kan si opp avtalen skriftlig med 6 måneders varsel.

Asker, 12.02. 2015

For Asker kommune
Ordfører

For Asker Idrettsråd
Styreleder

Vedlegg.

Tilskudd til "Mindre idrettsanlegg", årene 2019-2022

2022

		Budsjett	Regnskap	Tiltak
	Mindre idrettsanlegg 2022	1500000		
	Dikemark Rideklubb		195750	Rehabilitering av ridebunn på innendørsbane
	GUI sportsklubb		100 000	Utvidelse av frisbeegolfbane til 18 hull, samt nye utkastområder.
	GUI sportsklubb		75 000	Merking av fotball- og friidrettsbane
	IL ROS		150 000	Utvikling av 18-hulls frisbeegolfbane
	IL ROS		10 000	Utstyr til nyetablert innebandygruppe
	IL ROS		50 000	LED-armatur i lysløype
	IL ROS		15 000	Bytte sikringsskap Røykenbanen/klubbhus
	Asker skøyteklubb		50 000	Utvikling av Bjerkås inlinebane
	Røyken Taekwondo klubb		30 000	Utstyr til å måle hurtighet og styrke
	Tofte Fremad IF		139 250	3x3 fotballbane
	Asker trekkhundklubb		190 000	Oppussing av klubbhus
	Asker skiklubb		23 000	Digitalt tidtakersystem Solli skistadion
	Asker skiklubb		35 000	Digitalt veggut Solli skistadion
	SPUVI		200 000	Utvidelse av treningsfasiliteter styrke
	Røyken Seilforening		40 000	Drenering for å ivareta klubbens område
	Holmen Tennisklubb		197 000	Oppgradering av styrkerommet i tennishallen.
	Sum utbetalt		1500000	

2021

		Budsjett	Regnskap	
	Mindre idrettsanlegg 2021	1 500 000		
	Asker skiklub		95 025	lys i rullerløypa på Føyka
	Asker skiklubb		200 000	Oppgradering av skiveanlegg på Solli skianlegg til webbløsning
	Asker skiklubb		15 000	Lys i treningstrapp på Føyka

	Asker skiklubb		120 000	Frisbeegolfbane på Føyka og i Askerparken
	Bødalen IF		112 000	Massehåndtering ved rehabilitering av lysløype på Torvbråten.
	GUI sportsklubb		75 000	Hengekøypark som del av aktivitetspark på Blåfjell
	IL ROS		198 232	Oppgradering av styrkerom i ROS Arena
	IL ROS		197 000	Innkjøp av boksering
	IL ROS		50 000	Oppgradering av Furumorunden – til bruk for sykkel, gange og ski
	IL ROS		88 000	Innkjøp av tre 3'er baner for fotball (vant)
	Reserve		200 000	Innkjøp av utstyr for etablering av E-sport tilbud i regi av klubben
	SUM		1 500 000	
2020	Mindre idrettsanlegg 2020/AIR:	1500000		
	Huringen IF		600000	Oppgradering lysløype Huringen stadion
	Asker Skøyteklubb		500000	Mulighetsstudie Folkehallen
	IL ROS		400000	Utvidelse av Ros Arena og stadion
			1500000	
2019	Mindre idrettsanlegg/AIR 2019:	2019	1 500 000	
	Nesøya IL		30 000	Minitennis - utebord
	Asker Skiklubb/Eid		116 000	Resultattavle
	Asker			Rest treningsbane 1, og tilrettelegging bane 2
	Cricketklubb		135 000	
	Asker Skiklubb		100 000	Kartproduksjon O-kart
	Asker Skiklubb		50 000	Flislegging av løpetrase Føyka
	Asker Cykle klubb		130 000	Utvikling Vardåsen og Heggedal
	BUA/Heggedal IL		90 000	Trimtrapp Transmatorn
	Holmen			
	tennisklubb		100 000	Utbedring av gulv, lys og ventilasjon
	Asker Basketball Club og			
	Asker Skiklubb			
	Håndball		200 000	Resultattavle Leikvollhallen
	Asker Tennisklubb		50 000	Innkjøp av ballmaskin
	Asker			
	Turnforening		90 000	Resultattavle Leikvollhallen
	Asker Skiklubb			
	Alpin		45 000	Tidtakersystem
	Frisk Asker			
	Hockey Jr.		42 000	Slipemaskin
	Asker Skytterlag		150 000	Installasjoner
	Nesøya IL		25 000	Nett og stolper til minitennisbaner
	Dikemark			
	Rideklubb		117 000	Rehabilitering av ridebunn ridehall

Vedlegg: Retningslinjer for de kommunale tilskuddsmidlene administrert av AIR:

Tilskudd til mindre idrettsanlegg

Sist oppdatert: 24.11.2022

Formål

Formålet med søknadsordningen er å stimulere til å utvikle mindre idrettsanlegg.

Det er satt at kr. 1 500 000 per år for denne ordningen. Søknadsordningen administreres av Asker idrettsråd.

Hvem kan søke?

Alle idrettslag i Asker er søknadsberettiget for denne ordningen.

Krav til søknad

Prosjektet skal bidra til utvikling av idrettsanlegg

Tilskuddet kan benyttes til nybygging eller videreutvikling av idrettsanlegg

Tilskuddet kan benyttes til anskaffelse av større utstyr som vil ha betydning for gjennomføring av idretten

Det kan, i hovedsak, ikke søkes om tilskudd til tilleggsutstyr og mindre forbruksartikler. Eksempelvis kan det søkes om kurver til basketball, men ikke basketballer.

Dersom et prosjekt får tildelt mindre midler enn omsøkt må det avklares med idrettslaget om prosjektet likevel kan gjennomføres for redusert beløp i inneværende år.

Tilskuddet skal i all hovedsak benyttes i tildelingsåret. Dersom dette ikke lar seg gjøre skal det vedlegges plan for gjennomføring.

Maksimal støtte til enkeltprosjekter er kr. 200 000

Søknader fra fleridrettslag skal sendes fra idrettslagets hovedgruppe. Dersom idrettslaget sender flere søknader, skal disse prioriteres fra idrettslaget.

Søknader som ikke sendes fra hovedlaget vil ikke behandles.

Søknadsfrist

Søknadsfrist er 31.mars

Søk hos Asker idrettsråd, [link til nettside](#).

*Retningslinjene er ikke tidligere politisk vedtatt.

Vedlegg: Nye retningslinjer for

Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker

Formål

Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr som bidrar til økt aktivitet, deltakelse og åpne møteplasser for frivillige lag og foreninger innen idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet.

Støtte opp om realisering av kommunes temaplaner innenfor medborgerskap: «Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv», «Temaplan for kultur» og «Temaplan for medborgerskap».

Hvem kan søke?

Frivillige lag og foreninger i Asker registrert i Frivillighetsregisteret.

Spesielt for idrettslag: Søknader fra fleridrettslag skal sendes fra idrettslagets hovedgruppe. Dersom idrettslaget sender flere søknader, skal disse prioriteres fra idrettslaget. Søknader som ikke sendes fra hovedlaget vil ikke behandles.

Foreninger som søker om midler til prosjekter som naturlig bør inngå i andre kommunale tjenesteområder enn Medborgerskaps budsjetter, vil ikke kunne få tilskudd.

Hva kan det søkes om:

Investeringer er definert som mindre anlegg, oppgraderinger og anleggstilpasning, større utstyr med betydning for gjennomføring av aktivitet, og anskaffelser av varig verdi.

Det kan søkes om nødvendige midler for gjennomføring. Tilskuddsordningen har samfinansiering som hensikt. Frivilligheten har rett til momskompensasjon for varige anskaffelser. Hele finansieringsplanen må synliggjøres i budsjettet, kommunen fullfinansierer ikke tiltaket.

Det kan, i hovedsak, ikke søkes om tilskudd til tilleggsutstyr og mindre forbruksartikler. Eksempelvis kan det søkes om kurver til basketball, men ikke basketballer. Det kan søkes om tilskudd til investering i kulturbygg, klubblokaler, kultur- og utescener, dyre instrumenter og teknisk utstyr m.m.

Hvor mye kan det søkes om:

Det kan søkes om tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr med søknadsbeløp inntil 200. 000,-.

Tilskudd utbetales etter at søker har bekreftet at de godtar vilkår for tilskuddet og ber om å få tilskuddet utbetalt.

Søknadsfrist

Søknadsfrist 2023, 1. september. (Ordinær søknadsfrist fra 2024 er 1. mars).

Søknadsskjema:

For idrettslag søk hos Asker idrettsråd, link til nettside.

For organisasjoner innen friluftsliv, kultur og annen frivillighet:

- SØKNADSKJEMA FRILUFTSLIV
- SØKNADSKJEMA KULTUR
- SØKNADSKJEMA ANNEN FRIVILLIGHET

Anbefalte prioriterte tiltak:

Idrettsrådet og Kulturrådet utarbeider hver sin prioriterte liste over tiltak, i prioritert rekkefølge. Kommunen beslutter og utbetaler tilskudd.

Krav til tilrettelegging

Det forutsettes at det tilrettelegges for universell utforming i så stor grad det lar seg gjøre.

Krav til dokumentasjon

- Prosjektbeskrivelse med: bakgrunn, formål, målgruppe, plan for gjennomføring og markedsføring
- Budsjett
- Helhetlig finansieringsplan (inkludert evt. andre tilskuddsgivere)

Krav til rapportering

- Kortfattet sluttrapport
- Enkelt regnskap
- Regnskap revidert av ekstern revisor for beløp over 100.000.
- Dersom prosjektet ikke gjennomføres som planlagt, skal man så tidlig som mulig gå i dialog med kommunen for å se på alternative løsninger for bruk av midlene. Kommunen kan kreve tilbakebetaling dersom prosjektet ikke er gjennomført i henhold til søknaden.

Send rapport til den e-posten som er oppgitt i vedtaksbrevet, og merk med referansenummeret som er oppgitt i det samme brevet.

Spørsmål om ordningen

Henvendelser om søknadsordningen rettes på e-post til:

- For idrettslag: post@askeridrettsrad.no
- For friluftsliv: Idrett.Friluft@asker.kommune.no
- For kulturorganisasjoner og annen frivillighet: Kulturavdelingen@asker.kommune.no

Ramme for ordningen:

Inntil 2. millioner

Klageadgang på vedtaket om tilskudd

Etter [forvaltningsloven § 2 bokstav b](#) er vedtak om tildeling av tilskudd et enkeltvedtak som kan påklages.

Vedtak som er fattet i medhold av disse retningslinjene kan påklages, jf. [forvaltningsloven §28 andre ledd](#).

Klagefristen er 3 uker fra den dato vedtaket er kommet fram. Klage sendes til Asker kommune e-postadresse: post@asker.kommune.no - merket med referansenummeret fra vedtaksbrevet.

Tilskuddsmodell under utprøving og behov for innspill

Dette er en modell for utdeling av tilskudd som prøves ut i en toårsperiode. For å finne frem til den beste løsningen fremover, ønskes innspill underveis for evaluering.

[Her kan lese om informasjons- og medvirkningsmøter.](#)

Send oss gjerne dine innspill til e-post: post@asker.kommune.no merket med referansenummer 21/18542. Takk for at du er med på å teste ut denne ordningen.

Saksframlegg

Arkivsak
23/02462-1

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandles av
Utvalg for medborgerskap
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023
27.04.2023

Bærekraftig idrett

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

I forbindelse med Handlingsprogrammet 2023-26 vedtok kommunestyret et verbalvedtak om «Bærekraftig idrett», se politisk bestilling kap. 4.0. Bestillingen er, kort fortalt, hvordan Asker kommune kan understøtte idretten i arbeidet med bærekraftsmålene i idretten, og spesielt med tanke på klimaklok idrett.

Med dette menes hvordan Asker kommune kan være med å tilrettelegge, samarbeide og bidra med eventuelle midler for å hjelpe idretten i sitt arbeid med bærekraftsmålene. Det orienteres derfor om hvordan Asker kommune arbeider med bærekraftsmålene, og hvilke tiltak som kommer idretten til gode.

I tillegg redegjøres det for hvordan Norges idrettsforbund og Asker idrettsråd nå jobber med bærekraftsmålene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Bærekraftsmålene er forankret i Asker kommune og i idretten

I dette kapitlet presenteres arbeid med bærekraftsmålene i Norges idrettsforbund, Asker idrettsråd og Asker kommune.

Norges Idrettsforbund

Norges idrettsforbund (NIF) utga i april 2020 et kunnskapsgrunnlag om «Idrett og bærekraft», se her: [Idrett og bærekraft - et kunnskapsgrunnlag](#). I dette beskrives hvordan idretten påvirker bærekraft i dag, og hvordan idretten selv ser at de kan påvirke i fremtiden. Kunnskapsgrunnlaget er et utgangspunkt for det videre bærekraftsarbeidet i norsk idrett. Den 12. desember 2022 lanserte NIF [Norges Idrettsforbunds bærekraftstrategi](#).

Strategiene løfter frem fem strategiske fokusområder hvor idretten har vesentlig påvirkning på samfunn og miljø:

1. *NIF skal stimulere til livslang idretts glede og sunn idrett.*
2. *NIF skal være en pådriver for grønne idrettsarenaer.*
3. *NIF skal fremme ansvarlig ressursbruk i idrettens aktiviteter.*
4. *NIF skal sørge for en idrett som er inkluderende.*
5. *NIF skal sikre en etisk og fremtidsrettet utvikling av idretten.*

Asker idrettsråd (AIR)

I januar 2023 lanserte AIR sin [Handlingsplan for bærekraft](#). Idrettsrådets arbeid er tuftet på Norges idrettsforbunds bærekraftstrategi. AIR har planer om en utrulling av ulike bærekraftstiltak i løpet av de neste to årene.

AIR jobber med å etablere fire ulike fokusgrupper med hver sine ansvarsområder. Fokusgruppene er 1) Kompetanseheving og informasjonsdeling 2) Samarbeid med andre organisasjoner 3) Økonomiske rammer 4) Kommunikasjon og synlighet.

Idrettsrådet ser videre for seg å jobbe videre med følgende temaer:

- Kunnskapsløft og erfaringsdeling
- Gjenbruk og ombruk av klær (byttedager og panteordninger)
- Gjenbruk og ombruk av utstyr
- Låneordninger i egen klubb (i tillegg til BUA sentralt)
- Sunt kosthold med mindre rødt kjøtt
- Samkjøring
- Sykle til trening
- Kildesortering
- Plastsmart idrett

Asker kommune

Det er politisk vedtatt at FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utvikling av askersamfunnet. Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt som også bidrar globalt. Dersom kommunen skal lykkes med å omsette de globale målene i lokal handling og praksis, må bærekraftsmålene integreres i all ledelse, planlegging og styring.

Alle styringsdokument i Asker kommune er tuftet på bærekraftsmålene, nedenfor et lite utdrag av disse:

I [Kommuneplanens samfunnsdel](#) er det flere mål og strategier som understøtter Asker Idrettsråds arbeid med bærekraftsmålene. Det kan blant annet nevnes at kommunen skal ha virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling, og tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern. I tillegg skal Asker bekjempe klimaendringene og konsekvensene av disse.

I [Handlingsprogrammet 2023-2026](#) er det satsningsområder og strategier innenfor samarbeid for å nå målene, bærekraftige byer og samfunn, handling mot klimaendringene, god helse og god utdanning.

Strategier for klima og miljø finnes under både bærekraftige byer og samfunn og under handling mot klimaendringene.

[Temaplan for medborgerskap 2021-33](#), vedtatt 13. april 2021 (sak 0020/21), har tre innsatsområder; 1) Deltakelse, motivasjon og tilrettelegging, 2) Påvirkningsmuligheter og 3) Møteplasser i nærmiljøet. Planen inneholder 12 strategier som alle i sum handler om å finne gode løsninger slik at kommunen, innbyggere, frivilligheter, sosiale entreprenører og næringslivet kan samarbeide for å skape et godt liv for alle som bor og jobber i Asker.

[Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-33](#), vedtatt 15. juni 2021 (sak 0042/21), har tre innsatsområder som alle er forankret i flere av de nevnte bærekraftsmålene. De tre innsatsområdene er; 1) Helhetlig stedsutvikling 2) Alle i aktivitet og 3) Likeverdige vilkår. De totalt 23 strategiene i temaplanen viser hvordan vi skal nå målene. Se strategier på sidene 47, 49 og 50 [her](#).

[Temaplan handling mot klimaendringene](#) ble vedtatt av kommunestyret i Asker den 15. juni 2021, og innehar følgende seks innsatsområder: 1) Endring, ledelse og kommunikasjon 2) Klimasmart mat 3) Bærekraftig forbruk 4) Fremtidsrettede bygg og anlegg 5) Grønn mobilitet 6) Naturen som karbonlager. Det er til sammen 29 strategier knyttet til de ulike innsatsområdene.

2.2 Konkrete prosjekter og tiltak

Det er på tiltaksnivå man ser resultater av arbeidet med bærekraftsmålene. Noen måles vi på, andre tiltak er vanskeligere å måle. Det er en rekke konkrete tiltak Asker kommune gjør som har betydning for idretten, både gjennomførte og planlagte. I tabellene nedenfor gis det derfor en oversikt over hvilke konkrete prosjekter og tiltak vi per i dag kjenner til og som har direkte eller indirekte konsekvens for idretten.

Tiltak	Merknader	Bærekraftsdimensjon
BUA – gratis utlån av utstyr	Jevn økning i antall utlån. I februar 2023 var det f.eks. 1900 utlånte artikler via BUA. Arrangementer der BUA har vært til stede: Åpning Omigjen, åpning kunstis Føyka, Hurum Cup/Filtvedt Helsetun, skidager Hvalstad skole, Barnas skileker Føyka, åpning Gleinåsen snøpark, skidag Gleinåsen snøpark, skidag Vardåsen skisenter, skidag Slemmestad skole og Borgenlekene.	Sosial Økonomisk Miljø
Prosjektgruppe Fritidsaktiviteter for barn og unge; Utenforskap	Fremdrift 2023: 1. Kunnskapsgrunnlag 2. Kartlegging pris for deltakelse i fritidsaktiviteter 3. Konferanse om utenforskap i frivillige organisasjoner. Mål: ny modell for arbeid med utenforskap og fritidsaktiviteter.	Sosial Økonomisk
Aktive lokalsamfunn (samarbeidsprosjekt skole, idrettslag og AIR)	Totalt over 36 samarbeidsavtaler mellom skoler/idrettslag og AIR. I tillegg foreligger det intensjonsavtaler.	Sosial Økonomisk Miljø
Sommeraktiviteter for barn og unge	Kr 600 000 tilgjengelig i 2023, og like mye fra Bufdir. De lagene som vil tilby gratisplasser skal søke aktivitetspotten om dette.	Økonomisk Sosialt
Hva skjer i Asker og ViFritid	Digital kalender og aktivitetsoversikt hvor frivilligheten (og andre) kan legge inn/synliggjøre sine aktiviteter	Sosialt
FunFriday	Åpne tilbud om fysisk aktivitet for barn og unge. Tid avsatt hver 4. fredag til dette i Leikvollhallen B, Heggedalshallen, Vollen idrettshall. Enkelte fredager også Fun Friday i Torvbråten skole idrettshall.	Sosialt Økonomisk
Holder skolene åpne – frivilligheten kan låne lokaler gratis.		Sosialt Økonomisk Miljø
Åpne (gratis) arrangementer. Som ikke krever medlemskap.	I forbindelse med tilskuddsordningen «Aktivitetspotten» kreves det at arrangement skal være åpne og tilgjengelige.	Sosialt Økonomisk
Gratis tilgang til kommunens haller og anlegg.	Indirekte tilskudd til idrettslagene.	Økonomisk Sosialt
Støtte til idrettsrådet	Totalt kr 1 695 000 til administrasjon, aktivitetsguider, idrettsglede og idrettskontakter.	Økonomisk

Tilskuddsordninger (Likeverdighet, mangfold, inkludering)	Hodetilskudd, frivillighetspakke, aktivitetspotten, leietilskudd, driftstilskudd anlegg og tilskudd til mindre anlegg. Tilskudd til økonomisk vanskeligstilte gis gjennom aktivitetspotten.	Økonomisk Sosialt
Gratis svømming i Asker kommunes svømmehaller for 2. og 10. klasseelever.	2. og 10. klassinger får gratis inngang i svømmehallene. 2. klassingene får ha med seg en voksen.	Sosialt Økonomisk
Skiftet til LED-lys i enkelte anlegg	2022: Arnestad kunstgressbane, Risenga kunstgressbane og Risenga kunstisbane. I tillegg har kommunens lysløyper fått Led-lys. Eiendom har fokus på skifte til Led-lys i kommunens haller og anlegg. Dette innebærer også å regulere tid for belysning av baner med tidsstyring, impulsbrytere og elektrisk styring.	Miljø Økonomisk
Oppvarming av kunstgressbaner med geotermisk energi (jordvarme) i stedet for propan (jordvarme).	Innført på Slemmestad, på Spikkestad og delvis på Føyka.	Miljø Økonomisk
Energiutveksling i Risenga idrettspark. Energisentral Risenga.	Vurderer sesongvarighet på kunstisbane og åpningstid i ishaller i forhold til energibruk.	Miljø Økonomisk
Kunstgressdekker (ikke-plastholdig innfyll på baner i Asker)	Temaplan plast – vedtak om forbud med plastinnfyll på kunstgressbaner (Handlingsplan mot plast).	Miljø
Klimavennlige bygg	For alle prosjekter som initieres med konsept og planlegging, forholder kommunen seg til vedtatt temaplan for Klima og miljø. Dette gjelder også prosjekter med idrettsformål som tilhører tjenesteområdet Medborgerskap. Temaplan klima og miljø setter krav til: <ul style="list-style-type: none"> • Avfall fra kommunale byggeprosjekter • Utslippsfrie byggeplasser • Reduksjon av klimagassutslipp • Andel kommunale nybygg med nær nullenergi standard 	Miljø Økonomisk
Kildesortering på idrettsanlegg	Flere anlegg har fått kildesorteringsanlegg, f.eks. Varner arena og svømmehallene.	Miljø Økonomisk
Kortreist aktivitet/ Nærmiljøanlegg/isbaner/ skiløyper i nærmiljøene	Nye aktivitetsparker skal anlegges på Billingstad, Nesøya, Tofte og Drengsrud. 20 rundturer i nærmiljøene. Skiløyper prepareres i nærområdene.	Sosialt Miljø

	16 isbaner prepareres i nærmiljøene.	
Redusert klimafotavtrykk hos lag og foreninger	Etter innspill fra Asker Idrettsråd. Asker kommune har i 2023 søkt klimasatsmidler (Miljødirektoratet) til: <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimavennlig kosthold og redusert matsvinn. 2. Ombruk, reparasjon og utlån av utstyr og klær 3. Tiltak for redusert bruk av privatbil til trening/øving og arrangement. 	Sosialt Økonomisk Miljø
Transportpilot - samarbeidsprosjekt med Asker fotball og kulturskolen om redusert kjøring til fritidsaktiviteter (tilskudd fra Miljødirektoratet).	Delvis finansiert med statlige midler.	Miljø Økonomi Sosialt
Vannprøver Solli skistadion	I forhold til forurensingsloven	Miljø
Avrenning fra kunstgressbaner – tiltak for å samle opp granulat	Forurensningsforskriften paragraf 24 A	Miljø
Skytebaner	Forurensningsforskriften. Støy, skytetider, kuler. Asker kommune skal sikre at forskriften overholdes og treffe de nødvendige enkeltvedtak hjemlet i Folkehelseloven kapittel 3	Miljø
Elektriske maskiner vurderes/prioriteres.	Vurdere elektriske maskiner hvis mulig.	Miljø Økonomi
Behovsvurdering anlegg	Anleggsprioriteringer gjøres ifm. temaplaner – tuftet på bærekraftsmålene.	Sosialt Økonomisk Miljø

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Siden Asker kommunes planstrategi fra kommuneplan, handlingsprogram og temaplaner er tuftet på bærekraftsmålene, vil dette både direkte og indirekte ha en konsekvens for idretten i de politiske prioriteringer som gjøres.

Generelt sett kan vi si følgende om de tre bærekraftsdimensjonene:

Sosial dimensjon:

Tilrettelegging av anlegg for fysisk aktivitet bidrar til bedre helse, trivsel og livskvalitet for alle. Anlegg og aktiviteter i nærmiljøet kan dekke grunnleggende behov, øke inkludering og være med på å utjevne sosial ulikhet. Helhetlig stedsutvikling øker lokalsamfunnets bærekraft og robusthet.

Økonomisk dimensjon

Støtteordninger er et viktig virkemiddel for å skape arenaer for fysisk aktivitet for alle. Tilskuddsordningene er harmonisert, og økt deltakelse, likeverdighet, inkludering og mangfold er prinsippene for harmoniseringen av disse. Fysisk aktivitet gir flere friske leveår, som reduserer behovet for helsetjenester og gir flere år i produktivt arbeid.

Miljømessig

Aktivitetsanlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene har en stor miljømessig effekt. Transportbehovet reduseres ved at man kan sykle eller gå til aktiviteten. Det er også et økende fokus på valg av materialer med mindre klimaavtrykk (f.eks. LED-lys, heltrekonstruksjoner, redusert bruk av plast etc.), både ved rehabilitering og nybygg. Der det er mulig skal det være fokus på å ivareta lokale naturområder. Ved å øke fokus på ombruk og klimavennlig mat i idretten vil klimafotavtrykket fra lag og foreninger kunne reduseres betraktelig.

4. Tidligere behandling

I forbindelse med Handlingsprogrammet 2023-26 (sak 0114/22) vedtok kommunestyret verbalvedtak nr. 10 om «Bærekraftig idrett» med følgende bestilling:

«Idrett er den største frivillige barne- og ungdomsbevegelsen i Asker. Idrettens visjon er idretts glede for alle. For å oppnå dette må vi jobbe for en inkluderende, sunn og grønn idrett. På den måten vil idretten bidra positivt til de tre områdene innenfor bærekraftsarbeidet: klima og miljø, sosiale forhold og forretningsstyring. Frivilligheten er – og vil i økende grad være – viktige bidragsytere i det grønne skiftet. Frivillighetens kraft er stor og kan i enda større grad være en aktiv aktør – såfremt frivilligheten selv vil. Idretten i Asker viser proaktivitet og gjennom Askeridrettens bærekraftsprogram viser idretten at den har målsettinger innen alle tre dimensjoner av bærekraftsarbeidet. Kommunedirektøren bes fremme en sak til hovedutvalg for samfunnstjenester og hovedutvalg for medborgerskap i løpet av 1.halvår 2023 som viser hvordan kommunen kan understøtte Askeridrettens initiativ for å bidra til en bærekraftig utvikling i samfunnet. Spesielt med tanke på klimaklok idrett.»

5. Kommunedirektørens vurdering

Saken gir svar på verbalforslag 10 om Bærekraftig idrett (HP 2023-26). Alt vi vedtar og gjør i Asker kommune skal være forankret i bærekraftsmålene. Planstrategien er tuftet på disse, og det jobbes kontinuerlig på tiltaksnivå fra temaplaner, via handlingsplaner og virksomhetsplaner. Asker kommune skal fortsatt jobbe med dette. At Asker idrettsråd og askeridretten også tar en aktiv og bevisst retning mot bruk av bærekraftsmålene, gir en felles ramme for hvordan man tenker og arbeider.

Mye tilrettelegging gjøres allerede, og en beskrivelse av tiltak kan sees i kap. 2.2.

Det er i tillegg flere eksterne tilskuddsordninger det kan være aktuelt for frivillige organisasjoner og Asker kommune å søke på, spesielt i forbindelse med utenforskap og klimatiltak.

Kommunedirektør anbefaler at saken tas til orientering.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/02462

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Bærekraftig idrett. Svar på verbalforslag nr. 10 fra Handlingsprogrammet for 2023-26.

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 20/23

Behandling

Rådgivere Bjørn Nordby og Ingrid Drivenes besvarte spørsmål.

Innstillingen i 1 punkt ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
23/02462

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Bærekraftig idrett. Svar på verbalforslag nr. 10 fra Handlingsprogrammet for 2023-26.

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 18/23

Behandling

Rådgiver Ingrid Drivenes presenterte saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Saksframlegg

Arkivsak
23/04233-3

Saksbehandler
Yvonne Verket Tveter

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg medborgerskap

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende tre samfunnsflokker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
  - Ungt utenforskap
  - Demografiutfordringer
  - Klima og natur
2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:
  -
  -
3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

1. Sammendrag og konklusjon

Det politiske årshjulet for 2023 ble vedtatt av kommunestyret i desember (sak 109/22). Saken beskriver de sentrale plan- og styringsprosessene gjennom året,

med fokus på de politiske prosessene knyttet til arbeidet med Handlingsprogram 2024-2027.

Som det fremgår av årshjulet, gjennomføres det dialogmøter mellom hovedutvalgene og rådene i mars og april. Hensikten med møtene er å tilrettelegge for dialog mellom de folkevalgte og rådene knyttet til videreutvikling av tjenestene. Deretter får hovedutvalgene i april mulighet til å gi sine innspill til kommunedirektørens videre arbeid med handlingsprogrammet. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges frem i september, og kommunestyret fatter sitt endelige vedtak i desember.

Hensikten med denne saken er at hovedutvalget så tidlig som mulig i prosessen skal få mulighet til å gi sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren anbefaler at hovedutvalgets drøftinger i hovedsak bør ta utgangspunkt i de vedtatte temaplanene som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Totalt 11 temaplaner er så langt vedtatt av kommunestyret og under implementering.

I tillegg er det viktig å lytte til innspill fra brukerne, både gjennom dialogmøter og brukerundersøkelser som har vært gjennomført i løpet av året. Referat fra dialogmøtene følger som vedlegg til saken. Kommunedirektøren vil i forbindelse med behandling av saken presentere resultatet for de brukerundersøkelsene som har vært gjennomført det siste året.

Med bakgrunn i de vedtatte temaplanene har kommunedirektøren vurdert at tre samfunnsflokke krever særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor. Dette gjelder ungt utenforskap, demografiutfordringer og klima og natur. Kommunedirektøren anbefaler at hovedutvalgets drøftinger også bør ta utgangspunkt i disse sektorovergrepene samfunnsflokene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Den økonomiske situasjonen

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggere. Norsk økonomi og verdensøkonomien er for tiden preget av langt større usikkerhet enn normalt, og det er knyttet stor usikkerhet til de økonomiske rammebetingelsene for kommunesektoren fremover.

Asker kommune har utfordringer knyttet til høy prisvekst, høye energikostnader, stigende renter og høy lånegjeld. Kommunen er også sårbar overfor svingninger i finansmarkedet, og påvirkes i tillegg av endringer i nasjonal skattepolitikk og nytt inntektssystem. Videre viser det økonomiske resultatet for 2022 at enkelte tjenesteområder har et merforbruk som vil medføre utfordringer også i 2023. Kommunedirektøren legger på denne bakgrunn til grunn at det vil være behov for omstilling og effektivisering i årene fremover for å opprettholde den økonomiske bærekraften.

Handlingsprogram 2023-2026 legger opp til en omstilling og effektivisering på totalt 150 mill. kroner i løpet av 2026. I tillegg ble flere investeringsprosjekter vedtatt skjøvet frem i tid. For 2023 utgjør omstillingen 30 mill. kroner. For å dempe konsekvensene av merforbruket i 2022, har kommunedirektøren i sak om revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover (k-sak 19/23) redegjort for behov for ytterligere effektiviseringstiltak og endringer i tjenestetilbudet i 2023.

Handlingsprogram 2024-2027 vil bygge på de økonomiske rammebetingelsene og prioriteringene som ligger til grunn i gjeldende Handlingsprogram 2023-2026, sak om revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover, 1. og 2. tertialrapport 2023, regjeringens kommuneproposisjon for 2024 som legges frem i mai, samt statsbudsjettet som legges frem i oktober.

Kommunedirektøren vil i sak om strategiske mål og rammer, som legges frem for kommunestyret i juni, gi sine anbefalinger om det økonomiske opplegget for Handlingsprogram 2024-2027. Kommunedirektørens foreløpige vurdering er at en eventuell styrking av prioriterte områder vil kreve ytterligere omstilling eller omprioriteringer innenfor tjenesteområdene.

Innovasjon og tjenesteutvikling gjennom temaplaner

I perioder med omstilling er det også viktig å satse på tjenesteutvikling, innovasjon og digitalisering, samt videreutvikle samarbeidet med frivilligheten, næringslivet og andre aktører i sivilsamfunnet.

Kommunestyret har vedtatt en rekke temaplaner som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Arbeidet med å iverksette og følge opp disse blir viktig for å sikre bærekraftige velferdstjenester i fremtiden. Temaplanene bygger på målene og satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel blir etter planen vedtatt før sommeren, og vil også gi viktige føringer for samfunns- og tjenesteutviklingen fremover.

Asker kommunes oppdaterte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. 11 temaplaner er så langt vedtatt av kommunestyret og under implementering.

Tabellen under viser status for arbeidet med de 17 temaplanene.

Temaplan	Ansvarlig utvalg	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Samfunnstjenester	Vedtatt 15.06.21
Næring	Formannskapet	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Velferd	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Samfunnstjenester	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Medborgerskap	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Velferd	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Oppvekst	Vedtatt 2. kvartal 2023
På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd	Vedtatt 2. kvartal 2023
Naturmangfold	Samfunnstjenester	Vedtatt 2. kvartal 2023
Eiendom	Samfunnstjenester	Vedtatt 1. kvartal 2024
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Vedtatt 2. kvartal 2024
Boligutvikling	Formannskapet	Vedtatt 2. kvartal 2024

Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergrep og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

3. Kommunedirektørens vurdering

Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats

Som en følge av de økonomiske rammebetingelsene, legger kommunedirektøren til grunn at ambisjonene i temaplanene som hovedregel må realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år. Det innebærer at vi må omprioritere ressurser innenfor tjenesteområdene for å prioritere nye satsinger

og tjenesteutvikling i tråd med føringene i temaplanene. Det kan også være aktuelt at flere tjenesteområder går sammen om å samfinansiere prioriterte aktiviteter og tiltak.

Kommunedirektøren har med bakgrunn i de vedtatte temaplanene vurdert at følgende tre samfunnsflokker krever særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Disse er i all hovedsak sammenfallende med KS sine vurderinger av hvilke komplekse samfunnsutfordringer vi står overfor som vil kreve radikale grep i årene fremover. KS' Partnerskap for radikal innovasjon (PRI) jobber med radikale innovasjoner knyttet til komplekse samfunnsutfordringer som krever at vi må samarbeide på tvers, innovere systemene våre og utvikle radikalt nye løsninger. Det vises til nærmere informasjon om Partnerskap for radikal innovasjon på [KS' nettsider](#).

Våre ansatte er kommunens viktigste ressurs. For å kunne arbeide godt med de tre samfunnsflokene, må Asker kommune ha tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Når vi blir stadig flere eldre og færre i yrkesaktiv alder, kan dette blir en utfordring i årene fremover. Dette er også fremhevet av helsepersonellkommisjonen, som nylig har foreslått en rekke tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifiserte fagfolk i helse- og omsorgstjenestene både på kort og lang sikt. Samtidig er arbeidsmarkedet i endring. I en tid med store krav til omstilling og ny kunnskap blir det også viktig å tilrettelegge for kompetanseutvikling for ledere og medarbeidere.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de tre samfunnsflokene og hvordan disse relaterer seg til Asker kommunes temaplaner.

Kommunedirektøren vil følge opp arbeidet med de tre samfunnsflokene gjennom tverrsektoriell koordinering og oppfølging ved hjelp av metodikk for porteføljestyling.

Ungt utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Utenforskap kan ramme alle aldersgrupper. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning eller arbeid. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige økonomiske konsekvenser.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til ungt utenforskap er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Å høre til – temaplan for oppvekst
- Medborgerskap
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Kultur
- Mestre hele livet – psykisk helse og rus
- Arbeidsgiverpolitikk

Demografiutfordringer

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre og flere som lever lenger, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for velferdsstaten.

Asker kommune må i større grad tilrettelegge for at flere kan bo hjemme lengst mulig, fremme egenomsorg og mestring, og utnytte de mulighetene som finnes i den enkeltes nærmiljø og sosiale nettverk. Samtidig skal vi sikre at de som trenger det får nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å utvikle kommunen til et aldersvennlig samfunn. Målet er å utvikle gode og inkluderende lokalsamfunn med et differensiert bo- og tjenestetilbud og gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til tjenesteutvikling, bolig- og stedsutvikling for å møte demografiutfordringene er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker
- Medborgerskap
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Kultur
- Boligutvikling
- Samferdsel og mobilitet

- Barnehage- og skolekapasitet
- Arbeidsgiverpolitikk
- Digitalisering og smart bruk av teknologi

Klima og natur

Økende oppvarming og tap av natur er en av de største utfordringene samfunnet står overfor. Ifølge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag.

Klimaendringene er en global utfordring som også påvirker Norge. Det er en nasjonal målsetting at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Norge har forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Det er beregnet at Asker kommune kan redusere utslippene med 67 prosent dersom vi fører en offensiv klimapolitikk. Klimabudsjettet i handlingsprogrammet er et viktig verktøy for å følge opp konkrete tiltak.

Det er også en global, nasjonal og lokal målsetting å ivareta miljøet og naturmangfoldet. Naturen skal forvaltes slik at planter og dyr sikres i levedyktige bestander, og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes. I desember 2022 knyttet Norge seg til FNs naturavtale. Et av hovedmålene er at minst 30 prosent av land- og havområdene skal vernes innen 2030. Det er også et mål at 30 prosent av den naturen som i dag er ødelagt skal restaureres innen 2030.

I Asker er 60 prosent av elvene, 40 prosent av innsjøene og 100 prosent av fjordene i risiko for å ikke å oppnå «god økologisk og kjemisk tilstand». Resultatene av vassdragsovervåking viser at mange vannforekomster har høye verdier av fosfor og tarmbakterier. Dette skyldes i stor grad påvirkning fra avløpsvann, jordbruk og urban utvikling.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til klima og natur er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Handling mot klimaendringene
- Naturmangfold
- Vann og vannmiljø
- Samferdsel og mobilitet
- Næring

Prioriterte innspill fra hovedutvalget

Kommunedirektøren inviterer hovedutvalget til å komme med innspill til konkrete satsinger, aktiviteter eller tiltak som bør prioriteres i neste handlingsprogramperiode,

gjærne relatert til de tre samfunnsflokene. En prioritering av noen satsinger kan innebære at noe annet må nedprioriteres.

Hovedutvalgets innspill bør ta utgangspunkt i de vedtatte temaplanene som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Det vises til de enkelte temaplanene for en nærmere oversikt over innsatsområder og strategier. I tillegg er det viktig å lytte til innspill fra brukerne, både gjennom dialogmøter og brukerundersøkelser som har vært gjennomført i løpet av året.

Hovedutvalgets innspill og prioriteringer vil vurderes nærmere i kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren vil i arbeidet med handlingsprogrammet blant annet vurdere muligheten for samfinansiering på tvers av tjenestoområder for å kunne gjennomføre større tverrsektorielle satsinger knyttet til sektorovergripende samfunnsflokter.

Arbeidet med de store samfunnsflokene og oppfølgingen av temaplanene krever god dialog mellom politisk og administrativt nivå. Det blir viktig å sikre et felles kunnskapsgrunnlag og gode prosesser som utgangspunkt for de til dels krevende prioriteringene som må gjøres i årene fremover. Kommunedirektøren vil ha løpende dialog med hovedutvalget gjennom året, og vil blant annet sørge for å holde hovedutvalget godt orientert om status for arbeidet med implementering av temaplanene.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Yvonne Verket Tvetter

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato   **Saksnr.**
27.04.2023   19/23

Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg medborgerskap

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 19/23

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H) fremmet innspill på vegne av et samlet utvalg:

- *Utvalget er opptatt av at de tre temaplanene innenfor tjenesteområdet med de gjennomgående temaer arenaer, aktiviteter, innbyggermedvirkning, deltagelse og stedsutvikling videreutvikles og forsterkes.*
- *Ungt utenforskap pekes på som en av samfunnsutfordringene i kommunedirektørens saksfremlegg, og utvalget mener at dette må løftes frem både i måten det jobbes på tvers i kommunen («tverrsektorielt») og prioriteringer i budsjett og satsninger.*
- *Demografiutviklingen fører til flere seniorer, og det er en gledelig utvikling at flere blir eldre og flere er friske eldre. Dette er en stor ressurs for samfunnet. Seniorer er like forskjellige som andre folk, og både tilbud til seniorer og hvordan seniorer kan bidra i samfunnet må gjenspeiles i dette. Utvalget ønsker at kommunen skal jobbe enda mer aktivt med hvordan seniorer som ressurs kan spille en større rolle i samfunnsutviklingen. Det er bra for den enkelte, og bra for samfunnet.*
- *Utvalget har i inneværende periode vært opptatt av arenaer «der folk bor». Det gjelder både kultur og idrett. Mindre anlegg og arenaer lokalt kan være gode samlingspunkter, og viktige bidrag til å videreutvikle attraktive lokalsamfunn. Dette bør kommunen fortsette med, og utvikle i samarbeid med frivillige lag og foreninger.*
- *Frivilligheten står sterkt i Asker. Vi er stolte av at vi ble nominert til årets frivillighetskommune i Frivillighetsåret 2022. Det er imidlertid stadig flere som*

fremhever at frivilligheten er under press, både som følge av koronapandemien som førte til frafall av frivillige, og andre årsaker som at folk prioriterer annerledes og ikke vil forplikte seg til faste opplegg. Kommunen må jobbe mer med å få frem verdien av frivillighet for den enkelte. Det er gøy, utviklende og meningsfylt, og er en utmerket arena for å motvirke ensomhet og utenforskap, som er noen av de andre store utfordringene i samfunnet. Det ligger et stort potensial i å jobbe enda bedre sammen med den etablerte frivilligheten på dette området.

- Asker har kommet i gang med samhandling og samskaping. Utvalget vil understreke at dette er bare en begynnelse, og at kommuneadministrasjonen og alle de dyktige medarbeiderne, sammen med det politiske nivå, må fortsette å videreutvikle både arbeidsmetodikk og reelt innhold i prosessene.
- Når det gjelder nærdemokratiske ordninger viser utvalget til sin høringsuttalelse i egen sak. Her vil vi peke på at budsjettmidler til en ordning er én ting, hvordan kommune og lokalsamfunnene og nærdemokratiordninger jobber sammen er en helt annen ting. Involvering og gode prosesser, der kommunen ikke overstyrer, er viktig å få til. Kommunikasjon om målene, hva vi skal få til sammen, bør det jobbes grundig med. Et av målene med god kommunikasjon må blant annet være at alle involverte har respekt og forståelse for hverandres gode intensjoner.
- Utvalget legger til grunn at det økonomiske handlingsrommet vi være begrenset den neste perioden. Det bør satses på det som gir stor effekt med lite midler. Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum kan være et godt eksempel på dette. Utvikling av Aktive Lokalsamfunn har utvalget stor tro på. Modellen egner seg også for andre områder enn idrett.
- Tilskudd til aktiviteter for økonomisk vanskeligstilte, herunder en ny ordning som ikke er stigmatiserende, bør ha høy prioritet. Realisering av idrettsanlegg, når det er økonomisk handlingsrom for det, bør følge AIRs prioriterte liste. Utvalget vil peke på at særlig tiltak som rommer flere formål og flere brukergrupper bør prioriteres.
- Det bør satses på innovasjon som verktøy i omstilling og grep som gir stor effekt med lite midler.

Innstilling punkt 1 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Innstilling punkt 2 med innspill fra leder Bjørnsen (H) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:
  - Ungt utenforskap
  - Demografiutfordringer
  - Klima og natur

2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for medborgerskap følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027:

- Utvalget er opptatt av at de tre temaplanene innenfor tjenesteområdet med de gjennomgående temaer arenaer, aktiviteter, innbyggermedvirkning, deltagelse og stedsutvikling videreutvikles og forsterkes.
- Ungt utenforskap pekes på som en av samfunnsutfordringene i kommunedirektørens saksfremlegg, og utvalget mener at dette må løftes frem både i måten det jobbes på tvers i kommunen («tverrsektorielt») og prioriteringer i budsjett og satsninger.
- Demografiutviklingen fører til flere seniorer, og det er en gledelig utvikling at flere blir eldre og flere er friske eldre. Dette er en stor ressurs for samfunnet. Seniorer er like forskjellige som andre folk, og både tilbud til seniorer og hvordan seniorer kan bidra i samfunnet må gjenspeiles i dette. Utvalget ønsker at kommunen skal jobbe enda mer aktivt med hvordan seniorer som ressurs kan spille en større rolle i samfunnsutviklingen. Det er bra for den enkelte, og bra for samfunnet.
- Utvalget har i inneværende periode vært opptatt av arenaer «der folk bor». Det gjelder både kultur og idrett. Mindre anlegg og arenaer lokalt kan være gode samlingspunkter, og viktige bidrag til å videreutvikle attraktive lokalsamfunn. Dette bør kommunen fortsette med, og utvikle i samarbeid med frivillige lag og foreninger.
- Frivilligheten står sterkt i Asker. Vi er stolte av at vi ble nominert til årets frivillighetskommune i Frivillighetsåret 2022. Det er imidlertid stadig flere som fremhever at frivilligheten er under press, både som følge av koronapandemien som førte til frafall av frivillige, og andre årsaker som at folk prioriterer annerledes og ikke vil forplikte seg til faste opplegg. Kommunen må jobbe mer med å få frem verdien av frivillighet for den enkelte. Det er gøy, utviklende og meningsfylt, og er en utmerket arena for å motvirke ensomhet og utenforskap, som er noen av de andre store utfordringene i samfunnet. Det ligger et stort potensial i å jobbe enda bedre sammen med den etablerte frivilligheten på dette området.
- Asker har kommet i gang med samhandling og samskaping. Utvalget vil understreke at dette er bare en begynnelse, og at kommuneadministrasjonen og alle de dyktige medarbeiderne, sammen med det politiske nivå, må fortsette å videreutvikle både arbeidsmetodikk og reelt innhold i prosessene.
- Når det gjelder nærdemokratiske ordninger viser utvalget til sin høringsuttalelse i egen sak. Her vil vi peke på at budsjettmidler til en ordning er én ting, hvordan kommune og lokalsamfunnene og nærdemokratiordninger jobber sammen er en helt annen ting. Involvering og gode prosesser, der kommunen ikke overstyrer, er viktig å få til. Kommunikasjon om målene, hva vi skal få til sammen, bør det jobbes

grundig med. Et av målene med god kommunikasjon må blant annet være at alle involverte har respekt og forståelse for hverandres gode intensjoner.

- Utvalget legger til grunn at det økonomiske handlingsrommet vi være begrenset den neste perioden. Det bør satses på det som gir stor effekt med lite midler. Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum kan være et godt eksempel på dette. Utvikling av Aktive Lokalsamfunn har utvalget stor tro på. Modellen egner seg også for andre områder enn idrett.
- Tilskudd til aktiviteter for økonomisk vanskeligstilte, herunder en ny ordning som ikke er stigmatiserende, bør ha høy prioritet. Realisering av idrettsanlegg, når det er økonomisk handlingsrom for det, bør følge AIRs prioriterte liste. Utvalget vil peke på at særlig tiltak som rommer flere formål og flere brukergrupper bør prioriteres.
- Det bør satses på innovasjon som verktøy i omstilling og grep som gir stor effekt med lite midler.

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
22/21560-9

Vår saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Dato
24.04.2023

Til: Utvalg for medborgerskap

Fra: Kommunedirektør

Referat og presentasjoner fra ekstra dialogmøte i Hovedutvalg for medborgerskap 23.04.2023

Vedlagt følger referat, presentasjoner og skriftlige innspill fra deltakere i ekstra dialogmøte i Hovedutvalg for medborgerskap 23.04.2023.

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Referat fra dialogmøte om handlingsprogram 2024

Utkast til samarbeidsavtale mellom Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune - 18.03.23

AK Medborgerskap Dialogmøte B - 20.04.23

AKF Driftsbudsjett 2024 med vedlegg C

Dialogmøte med UMB 20 april 2023

Dialogmøte utvalg medborgerskap 20. april 2023 – frivillighetsutvalget

Ekstraordinært dialogmøte Medborgerskap 20.04.23 KJG

Innspill til UMB om HP 2024

REFERAT FRA DIALOGMØTE OM HANDLINGSPROGRAM 2024-2027 MELLOM
HOVEDUTVALG MEDBORGERSKAP OG PARAPLYORGANISASJONENE

Asker kommune 20. april 2023

Tilstede fra hovedutvalg medborgerskap:

Kari Sofie Bjørnsen (H), leder, Christian Dyresen (V) (til 17.40), Liv Knatten (MDG), Per Modig Sletaune (H), Thormod Rønning Kvam (H)

Tilstede fra kommuneadministrasjonen:

Christer Best Gulbrandsen, direktør for medborgerskap

Tilstede fra Asker kirkelige fellesråd:

John Grimsby, kirkesjef, Øivind Stavrum, prost, Else Teige, økonomisjef, Maud Berntsen, personalsjef/ass. Kirkesjef

Tilstede fra Asker velforbund:

Karl Jørgen Gurandsrud, leder, Nils Hovde Flaaten, Gunnar Andersen

Tilstede fra Asker kulturråd:

Kristin Engebretsen, leder, Erik de Mora, daglig leder

Tilstede fra Asker frivillighetsutvalg:

Erik de Mora, Gry Garlie

Tilstede fra Asker idrettsråd:

Gorm Haugen, leder, Gry Garlie, daglig leder, Ahn Kolsrud, nestleder

Møtet var et ekstra dialogmøte for å gi hver paraplyorganisasjon anledning til å legge fram sine innspill til kommunens handlingsprogram i større dybde.

Kjøreplan:

15.30-16.00: Asker kirkelige fellesråd

16.05-16.35: Asker velforbund

16.40-17.10: Asker kulturråd

17.10-17.40: Frivillighetsutvalget

17.45-18.15: Asker idrettsråd

Asker kirkelige fellesråd:

Fellesrådet viste fram en presentasjon, som blir ettersendt til utvalget, sammen med kirkelig fellesråds budsjettforslag.

Fellesrådets innspill:

- Fellesrådet er både et trossamfunn og en lokalsamfunnsaktør.
- Fellesrådet er en mangfoldig virksomhet, med 14 kirker og 10 sokn/menigheter. Rett i underkant av 2/3 av befolkningen er medlemmer. Fellesrådet er også gravferdsmyndighet etter gravferdsloven. Trossamfunnsloven er ramme rundt samspillet kirke-kommune. Kirken driver i tillegg Kirkens feltarbeid i Asker og barnehage. Dette gir andre rammer for samarbeidsavtalen med kommunen enn med de øvrige, frivillige paraplyorganisasjonene – selv om det er over 1 000 frivillige i kirken i Asker.
- Fellesrådets forslag til kommunalt driftstilskudd i 2024: kr 62,1 mill
- 3 nye tiltak:
  - Kirkevakten 1,2 mill
    - Dette er et program for tilsyn og forebyggende vedlikehold av kirkebygg, utviklet på oppdrag fra Riksantikvaren. Fellesrådet må selv betale for hele programmet fra 2022 av. I 2022 ble dette løst ved å omgjøre noe investeringsmidler til drift. Framover er «sekkepostene» til investering halvert, så det er lite av dette å ta av. Fellesrådet ønsker da dette inn i *driftsbudsjettet*.
  - Delfinansiering av stilling som diakon i Hurum 0,45 mill
    - Diakoner utfører lokale omsorgsoppgaver og er frivillighetsledere. Dette har vært en prosjektstilling ut 2023, som staten har dekket halvparten av kostnaden til. Staten har gitt tilsagn for å dekke halvparten av kostnadene ut 2024 om kommunen tar resten.
  - Fullfinansiering av nattevakt ved Herberget nødovernatting 0,3 mill
    - Dette opplever fellesrådet at kommunedirektøren har kvittert ut med at det vil bli penger til dette.
  - Merkostnader strøm ikke medregnet
- Fellesrådet mener samtaletilbudet 13-20 kan innføres i Asker etter modell fra Bærum. Kommunedirektøren utreder dette nå. Dette er et sekundærforebyggende lavterskeltilbud som kan fylle inn med fagpersoner der behovet er. I Bærum økes tilskuddet på 13. året fordi det har vært vellykket. Kommunen kan ikke innføre dette selv, men kirkelig fellesråd kan søke fellesrådet i Bærum om å bli en del av det, forutsatt kommunal finansiering. Nordre Follo, Eidsvoll, Haugesund og Bergen er med eller i ferd med å bli med. Det må nok gjøres lokale tilpasninger i Asker, fordi Asker er en mer langstrakt kommune enn Bærum.
- Fellesrådet ber også om at Asker kommune ikke kutter ytterligere i ordinært driftstilskudd. Videre kutt vil medføre kutt i lønnskostnader eller vedlikehold. Fellesrådet har alt redusert vedlikehold av kirkelige bygg og stilt 1,0-1,3 stillinger i kirkesjefens stab vakant for å spare penger. Det har en kostnad.

Supplerende informasjon fra kirkesjef i e-post i etterkant:

Takk også for gode spørsmål og for støttende kommentarer til flere av fellesrådets prosjekter. Rehabiliteringen av Hurum middelalderkirke og utvikling av nye tiltak lokalt i Asker Sør er en del av fellesrådets strategi for årene som kommer. Det er derfor viktig å holde i stand det vi setter i stand, men enda viktigere enn bygninger er menneskene som bor der og ikke minst de som har særskilt behov for støtte og inkluderende fellesskap. Derfor er både Kirkevakten og stillingen som diakon viktig. Kommunal finansiering av denne stillingen vil i 2024 utløse tilsvarende statlig tilskudd.

Teglen på Spikkestad er et annet eksempel på god samskaping mellom kirke og kommune. Bygget fyller i disse dager 5 år, og sammen med kommunen tar vi stadig nye skritt for å utvikle bygget potensiale som samlingssted og ressurscenter for alle som bor i nærmiljøet og for hele Asker.

I 2022 hadde Asker kirkelige fellesråd 1 097 registrerte frivillige. Det er mer enn tidligere. I likhet med resten av kultur- og samfunnslivet merker vi likevel at vi må anstrenge oss enda mer for å få tilbake samme antall mennesker i kirkene som før pandemien. I 2019 var gjennomsnittsbesøket per uke i våre kirker 6 859. I 2022 viste samme telling 6 674.

Fra dialogen med utvalget:

- Christian Dyresen (V):
  - Mange på dagstur i området rundt Hurum kirke ser ut til å lure på hva de ser av bygg og gjenstander der. Kan vi tenke utvikling av destinasjonen der, for eksempel med bedre skilting?
    - Svar fra fellesrådet: Viktigste har vært å oppgradere kirkestedet som det hellige stedet det har vært i uminnelig tid. Vil applaudere at formålet med området endres fra bolig til sentrumsformål i kommuneplanens arealdel. Vil i løpet av 1-2 år publisere en bok om Hurum kirkes historie.
  - Oppgradering av kirkestedet bør sees i sammenheng med saken som utredes nå om evt. kjøp av Hovtun. Stedet bør sees i helhet.
  - Det er viktig med diakon i Hurum.
  - De tallene som oppgis på frivillige og brukere av tilbudene – hvordan har de utviklet seg?
    - Svar fra fellesrådet: Tallene går opp fra 2021 til 2022, men i likhet med mye annet i samfunnet går tallene ned på lengre sikt. For eksempel var gudstjenestedeltakelsen i 2022 lavere enn i 2019. Antallet frivillige i 2017 var på ca 900. I 2022 ca 1 100.
  - Håper alle som jobber med frivillighet og med tro jobber med fremtiden og innovasjon. Hvordan ser kirken ut om 5-10-50 år?
    - Svar fra fellesrådet: Framtidsarbeidet er høyt oppe i kirken – dette samtaler de mye om internt. Viktig å følge med på strømningene i lokalsamfunnet – hvordan uttrykker folk eksistensielle behov? Hvordan kan man legge til rette for begravelser som endrer seg, for eksempel.
- Liv Knatten (MDG):
  - Hva er oppskriften på den økte frivilligheten i kirken? Hva gjør fellesrådet?
    - Svar fra fellesrådet: Engasjement har kirken mye av. Frivillighetsledelse som fag er også viktig.
- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Spikkestad og Teglen – hvordan utvikles Teglen som arena for Spikkestad sentrum.

- Svar fra fellesrådet: Teglen er fantastisk – det er stor fleksibilitet i lokalet. Enda tettere samarbeid mellom kirke og kommune om å utnytte potensialet i bygget som både livssynsåpent og som kristent rom er viktig. Har hatt dette opp som tema i tros- og livssynsforumet.

Asker velforbund

Velforbundet hadde en presentasjon, som blir ettersendt.

Velforbundets innspill

- Kommunen har stram økonomi. Da er frivilligheten viktig.
- Velforeningene er en del av frivilligheten. Det er mange frivillige, men en utfordring å rekruttere nye. Frivilligheten må stimuleres, ikke motarbeides. Litt tendenser til det i det senere.
- Mange velfungerende velforeninger som preger sitt lokalsamfunn. Velforbundet ble etablert av Asker kommune i 1922 som paraplyorganisasjon for disse, og har nå 77 medlemsforeninger med rundt 11 300 registrerte medlemmer.
- Velarbeide koster kommunen lite. Velforeningene ønsker ofte støtte til konkrete prosjekter. Disse gjennomføres normalt ved dugnad. Velene opplever at dette er prosjekter kommunen burde ta seg av, men ikke har ressurser til. Dette kan være mye forskjellig, men ofte prosjekter som kommer barn og unge til gode, slik som lekeplasser. Velforbundet utlyser sitt overskudd til prosjekter hvert år og får da et inntrykk av hvilke prosjekter velene jobber med.
- «Eldrebølgen» fremstilles ofte som en krevende utfordring.
- Velene består både av eldre og av folk med yngre barn som har aktiviteter, og som føler de kan gjøre nytte for seg. De yngre har ofte dårlig med tid. Barna har mange fritidsaktiviteter og er opptatt hver kveld. Ofte en logistikkutfordring.
- Pensjonister er ofte høykompetente og friske. Får dem ofte med når de føler de har noe de kan bidra med. De har vanligvis tid – selv om det også her er noen Tordenskiolds soldater.
- Vellenes fellesorganisasjon kårer årlig Norges beste vel, og i år ble det Vollen vel.
- Vellene er synlige i mediene, særlig med lokale utfordringer, slik som trafikk. Asker og Bærums velforbund har klart å videreføre Asker og Bærum trafikksikkerhetsforening. Den gjør en veldig bra jobb, og den har til og med hatt oppdrag for kommunen. Den har en fantastisk faggruppe som er veldig aktive for tiden.
- Velforbundet har en velfungerende organisasjonsstruktur med god kontakt med de 76 velforeningene i Asker. Velforbundet vil være et tilbud til politikere som skal lage noe nytt og som har dårlig råd.

Fra dialogen med utvalget

- Per Modig Sletaune (H):
  - Vellene er jo registrert i frivillighetsregisteret. Bruker velforbundet og vellene mulighetene til å søke på ulike tilskudd som det er mulig å søke på når man er registrert som lag/innretning/forening?

- Svar fra Velforbundet: De føler ikke det er riktig at de skal søke på dette, men at vellene kan søke på det.
  - Fint om velforbundet kan være aktive i å hjelpe vellene med å søke på penger.
- Liv Knatten (MDG):
  - Bor selv et sted med et aktivt vel. Vellene er viktige og er viktige for å skape gode lokalmiljøer og for å unngå ensomhet. Hvordan opplever velforbundet at vellene fungerer?
    - Svar fra Velforbundet: De fungerer godt der de har oppdrag og utfordringer å ta tak i. Dette kan for eksempel være brøyting og strøing av private veier, gjennomføring av barneskirenn og annet. Vellene får også tilskudd fra kommunen til en del av kostnadene forbundet med veier. Kommunikasjoner/transport er viktig for at folk ikke skal bli ensomme. Dette er viktig for vellene å bidra til oppmerksomhet rundt og at kommune/fylke bidrar til å løse, for eksempel gjennom mindre minibusser som kan kjøre som ringbusser.
- Kari Sofie Bjørnsen (H):
  - Tilbakemelding fra Ruter har vært at det er dyrt å kjøre minibusser, men dette er på agendaen i fylkestinget.
    - Svar fra Velforbundet: Dette er viktig for ensomhet – over 2 km går ikke folk.
- Liv Knatten (MDG):
  - Lokalsamfunnsutvalgene (LSU) – hvordan synes velforbundet LSU-ene har fungert?
    - Svar fra Velforbundet: De kommer med et omfattende høringsinnspill om hvordan man kan lage en mye billigere ordning som oppnår det samme for kommunen. Har gitt innspill til kommunen om dette i et eget møte. De LSU-ene man har hatt har fungert utmerket – for de som har visst om dem, og har kunnet søke penger fra dem. Men LSU-ene er dyre i drift. Forslaget som nå er på høring inneholder mange gode tanker. Er også nyanser i synet på ordningen innad i velforbundet. Skal man prioritere å bruke midler på nærdemokrati fremover, har man startet i feil ende. Må starte med det som fungerer og bygge videre på det. Bærum har ikke vært inne på noe tilsvarende som i Asker – satser på å innhente informasjon lokalt i de sakene hvor kommunens administrasjon ønsker det. Noen i velforbundet er skeptiske til modellen. Samarbeid må legges til grunn, og man må finne omforente løsninger. Ikke lage quick fix-løsninger. Må basere seg på vellene som finnes. Var veldig gode ordninger i Hurum tidligere. For øvrig var servicetorget i Asker bedre før.
- Kari Sofie Bjørnsen (H):
  - Er det noen blanke felter på kartet i Asker hvor det ikke er vel?
    - Svar fra velforbundet: Ja. Røyken sentrum har ikke vel. Folk bor på høydedragene rundt Røyken sentrum, og der er det for eksempel noen mindre veilag, men ikke vel. Det er også andre enkelte andre områder hvor det er tynt befolket. Så ellers er de godt dekket.
    - Tilføyelse i e-post av 23.04.23: *Det finnes en del vel i de større befolkningsområdene i Røyken som er lengst bort fra Røyken sentrum*

(2-3 km), men altså ikke noe vel i selve Røyken sentrums(område) som kan tale Røyken sentrums interesser, tilsvarende andre sentrums velforeninger.

Velforbundet jobber med noen personer som fikk i gang Julegrantenning til advent i 2022 og andre aktiviteter som har vist interesse for å danne en velforening med fokus på Røyken sentrum.

Det finnes velforening på Gleinåsen (både Øvre og Nedre) og på Katrineåsen på begge sider av gml. Røyken rådhus (Midtbygda), og flere små vel på Kleiverfeltet (lovpålagt) på grunn av gassledninger gjennom boligfeltet, men disse boligområdene ligger 1-3 km fra Røyken sentrum.

Det finnes også en mindre Velforening i Jakslandsveien (noe nærmere Røyken sentrum).

Det kommer antagelig et vel på det nye Heggum/Jakslandsfeltet, nær Bråset sykehjem og legevakt ca. 1,5 km fra Røyken sentrum (planlagt 300 boliger). Et byggefelt var seneste oppe til behandling i siste kommunestyremøte.

- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Gleder seg til høringsinnspillene til nærdemokrati fra Asker velforbund. Innovasjon krever å prøve seg fram – det er en interessant prosess nå på alle sider av bordet, og det er viktig å gå veien vi gjør nå. Bærum har ikke gått samme vei med en stor omstrukturering av kommunen, og har dermed ikke utforsket innovasjon på dette området. Når det gjelder innbyggertorget i Asker sentrum, så skal det også utvikles – det er ikke der det skal være ennå.
    - Svar fra velforbundet: Man må ha mennesker som skal utføre ting. Det finnes etter hvert mange pensjonister. De kan man ikke tvinge til noe. Men de trenger moralsk støtte. Velforbundet opplever nok ikke å ha tilstrekkelig støtte fra kommuneadministrasjonen i dag.

Asker kulturråd

Kulturrådet la fram en presentasjon, som blir ettersendt med referatet.

Innspill fra Asker kulturråd

- Tofte samfunnshus er satt på vent. Det blir ikke billigere av å vente. Dette er et vernet bygg som man må ta vare på. Brukere er bekymret for konsekvensene av å vente med bygget.
- Utvikling av Asker kulturhus mot Trekanten kjøpesenter. Spent på og bekymret for arbeidet. Har vært på workshops. Håper fokuset er på at det skal være et kulturhus, og ikke et alt-mulig-hus med kultur på si. Håper fortsatt det er mulig å få en prøvesal.
- Ønsker en særskilt tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte. Det finnes ulike ordninger, men det må være enkelt og ubyråkratisk, og ikke stigmatiserende.
- Asker kulturskole – her støtter kulturrådet utviklingen på Østre Asker gård, og håper man kan bruke tomte ved siden av.

- Prisene i kulturskolen er for høye. Økonomi er en stadig større utfordring. Det reduserer mulighet for deltagelse. Gratisplassene er verdifulle, men kan være stigmatiserende.
- Kulturskolen gjør mye bra.
- Skoler er nærmiljøets kulturhus. Barne- og ungdomsskoler må kunne virke hele døgnet og være bygget for det. Barna må kunne gå til barneskolen sin, og da er det smart om byggene også tilrettelegges for fremføring. Det må uansett være framføring med Den kulturelle skolesekken – bra om det da tilrettelegges for fremføring som kan brukes hele døgnet også. Du trenger større takhøyde – det må du bygge med én gang – det kan ikke gjøres etterpå. Det er dyrere å gjøre det om igjen! Langøya og særlig Risenga er gode forbilder. Man kan se barne- og ungdomsskoler i et lokalsamfunn i sammenheng og over tid. Dette blir bedre om man planlegger tidlig.
- Kulturrådet vil ha et prinsippvedtak om at skolene skal ha egnede kulturlokaler basert på lokale behov.
- Det blir bra med et standard rom- og funksjonsprogram for skoleanlegg, og prosessen om dette gjøres på en veldig god måte. Her er det en åpen og fin dialog.
- Asker kunstfagskole er eneste utdanning på høyskolenivå i Asker, og denne er viktig for kulturbygda Asker. De ønsker seg veldig et fast sted å være. Kan kommunen være døråpner for å hjelpe dem å finne noe?
- Aktive lokalsamfunn er et godt prosjekt tuftet på samarbeid mellom offentlig og privat. Det er på tide å utvide dette med kulturtilbud. Det strandeder på finansiering, fordi skolene må finansiere selv og kulturinstitusjonene ikke har råd. Kan man få inn noe finansiering på dette, vil det være bra.

Fra dialogen med utvalget

- Kari Sofie Bjørnsen (H):
  - Aktive lokalsamfunn er et initiativ fra idretten som kommunen har blitt invitert inn på. Kunne kulturrådet tatt et initiativ?
    - Svar fra kulturrådet: Vet ikke så mye om hvordan det fungerer ennå. Har mange kulturaktiviteter som vil inn i lokalsamfunnet på et tidlig nivå. Strander på at man ikke vet hvordan man skal få det til. Skal ha noen møter med næringsliv, kommune og idrett framover. Trenger litt fasilitering. Kan man bruke kulturskolelærere, for eksempel? Det kolliderer ofte på praktiske ting – hvem er lønnsansvarlig – skole eller kulturskole? Slike praktiske ting kan kommunen være med og løse. Kan man hekte kulturskolen tettere på denne tenkingen?
- Christian Dyresen (V):
  - Deler av kommunen – i syd – har lavere gjennomsnittsinntekt. Dyr kulturskole er også et distriktsproblem. Røyken og Hurums avis (RHA) har en artikkel nå om to barnehager som er bekymret for kulturtilbudene i Asker syd. Hva tenker kulturrådet om dette?
    - Svar fra kulturrådet: Kulturrådet kan ikke selv alt om dette, men tenker tre ting er viktig: Ung kultur, som er gode i sør; kulturskolen, som bør vokse i sør for å kunne komme hurtigere inn; og lokaler, for eksempel på Tofte samfunnshus. Framtiden på Tofte må være et solid samfunnsutviklingsprosjekt. God frivillighetsånd i sør er en ressurs. Kulturrådet heier veldig på de som satser i sør, og fasiliterer.

- Hvordan ser kulturlivet ut i framtida – 5-10-50 år fram i tid? Hva tenker kulturrådet om «Alle kan spille», som er en stor aktør i Asker?
  - Svar fra kulturrådet: Temaplan kultur peker framover. Når det gjelder «Alle kan spille», så er det et møte i morgen om dette.
- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Trekanten og kulturhuset – dette prosjektet er på ingen måte ferdigutviklet, men opplevelsen av prosessen er at kulturhuset og kulturadministrasjonen er på ballen i det å ivareta kulturhusets utvikling i det hele. Hvordan opplever kulturrådet dette?
    - Svar fra kulturrådet: Det har vært to workshops, hvor dette med steder å «henge» har vært oppe fra publikumsundersøkelser. Men ønsker ikke at kommunen skal bruke mange penger til et «hengested». Det er mange videregående-elever som sitter i foajeen og gjør lekser. Lokaler som kanskje ikke er i bruk, eller på biblioteket, eller ungdomsklubben Radar, er et hengested. Etterlatt inntrykk av workshopene er at man prøver å putte inn veldig mye annet som ikke er kultur i huset – innbyggertorg, eldre og helse, for eksempel.
  - Østre Asker gård og tomten som ikke er vernet og status for videreutviklingen. Hva er det snakk om her?
    - Svar fra kulturrådet: Opplever at statsforvalteren er på glid når det gjelder barnehagetomten.
  - Økonomisk vanskeligstilte – vi vet godt om utfordringen, samtidig som kulturskolen sliter med å kommunisere friplasstilbudene. Det er utfordrende – halvparten av friplassene er vel ikke i bruk.
    - Svar fra kulturrådet: Det er en forskjell på skyhøy pris og de som kvalifiserer for gratisplasser. Vi må ikke glemme de midt mellom de svakeste og de sterkeste. Kan man også operere med reduserte priser på kulturskolen for noen grupper? Det er pinlig å spørre om friplass også. Dette er ikke gjort på fem minutter.
- Liv Knatten (MDG):
  - Vært og sett på Landøya og Risenga – ser at vi har lært. Kulturrådet skal ha litt av æren for at dette med akustikk kom på dagsorden. Dette handler om kunnskap. Har kommunen folk med rett kunnskap og bevissthet om at vi trenger den kompetansen i kommunen?
    - Svar fra kulturrådet: Kulturrådet har et klart inntrykk av at alle prosjektlederne i Prosjekt og utvikling har en mye høyere forståelse av og kunnskap om hva som kreves for øvingsrom, blant annet med tanke på akustikk. Her har det vært en positiv utvikling – opplevde endring fra Landøya-prosjektet til Risenga-prosjektet.
  - Aktiv i Asker var genialt, men fungerte ikke av tekniske årsaker. Men kommunen bør ikke gi opp denne tilnærmingen.
  - Har vært på workshop om lokaler som kan bli kulturlokaler i kulturhuset/Trekanten. Når vi driver med samskaping så kommer det også fram at vi trenger også steder hvor folk kan «henge». Skal vi bruke store arealer i flotte kulturhus på det å «henge»? Håper vi kan få til prøvesal.
- Christian Dyresen (V):
  - Enig med dette om Tofte samfunnshus. Må tas med politisk.

- Lokaler – må også se på hva som skjer med Hovtun og Klokkarstua. Vi trenger alternative kulturarenaer nær der folk bor.
  - Svar fra kulturrådet: Jo mer folk må reise, jo mindre tillater folk seg å gjøre det. Vi må ha muligheter til å låne lokaler. Dette er i tråd med bærekraftsmålene. Kommunikasjon/transport er også viktig.
- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Om kulturhuset – det er ikke i planene at nåværende kulturhus sine store saler skal endres?
    - Svar fra kulturrådet: Det er riktig. Workshopen inneholdt tre ulike skisser om hvordan man skal gjøre det rundt salene. Ble da redde for at det å komme på kulturhuset for å se på kultur ville bli sekundært. Usikre på om det er gode løsninger for levende kulturhus.
  - Dette med prøvesal – hvordan ligger det i prosessen?
    - Svar fra kulturrådet: Kulturrådet har spilt inn at det er behov for prøvesal. Det er organisasjonslivet enig i. Den kunne ligget der hvor det nåværende innbyggertorget er – på baksiden. Da kan man leie ut de profesjonelle salene i enda større grad enn nå, og dermed øke inntektene til kulturhuset. Er overrasket over at dette spørsmålet virket å bli skjøvet til side i prosjektet.
- Liv Knatten (MDG):
  - Det er en bekymring rundt etableringen av hotell. Er fint om det kan føre til mer spising i lokale restauranter og bruke de fine salene på kulturhuset, men hvordan blir dette for kulturlivet?
    - Svar fra kulturrådet: Det er først og fremst kinosalene som er tiltenkt konferansevirksomhet. Men er bekymret for om hotellet vil ønske seg teater- og kultursalene på dagtid, noe som vil gjøre det vanskelig å lage kulturarrangementer.
- Per Modig Sletaune (H):
  - Var også med på siste workshop på kulturhuset. Håper virkelig at de fremtidige brukerne blir koblet tettere på prosessen. Opplevde siste møte som dårlig. Må gjøres annerledes i framtida.
    - Svar fra kulturrådet: Enig. Det var folk som ikke skjønnte informasjonen de fikk der, og dermed ble det gitt innspill som ikke konsulentene på workshop klarte å fange opp.
- Christian Dyresen (V):
  - Frykten for å ofre kultur for inntjening kan man styre gjennom krav til egeninntjening på kulturhuset.
    - Svar fra kulturrådet: Enig i dette.

Asker frivillighetsutvalg

Frivillighetsutvalget la fram en presentasjon, som blir ettersendt med referatet.

Innspill fra Frivillighetsutvalget

- Frivillighetsutvalget er i ferd med å finne sin rolle på nytt.
- Opprettelse av frivillighetsutvalget har vært på kommunens agenda tidligere.

- Frivillighetsutvalget består av fire paraplyorganisasjoner, speidere, Røde kors, Idrettslaget ROS, frivillighetsssentralene og Den norske turistforening. Til sammen representerer disse organisasjonene en stor del av frivilligheten i Asker.
- Utvalget har jobbet med å få mere frivillighet i kommunen, arrangementer og konkrete saker. Opplever samtidig å ha lite retning i arbeidet og enighet om hvilken vei man skal gå videre. Har påbegynt en prosess med dette.
- Utvalgets tre kjerneområder er lokaler, tilskudd og samarbeid.
  - Lokaler: Møteplasser for frivilligheten
  - Tilskudd: Gode tilskuddsordninger, videreføring av metodikk for å få alle med og flyktnings situasjonen
  - Samarbeid: Med hverandre, med tjenesteområde medborgerskap og med andre tjenesteområder.
- Fått god støtte fra frivillighetskoordinator i kommunen som sekretær og tilrettelegger.
- Hva er frivillighetsutvalgets rolle i forhold til alle andre aktører i kommunen framover? Dette skal de nå ta stilling til: Jakten på målsetninger og jakten på ressurser.
- I dette arbeidet har de gjennomført workshop for å få tydeliggjort ambisjoner for framtida. Nå skal utvalget jobbe videre med rolleforståelse, organisering og mandat. Ser seg selv som en oversetter og brobygger mellom kommunen og frivilligheten.
- Det er viktig å huske at frivilligheten er drevet av indre motivasjon, noe som er viktig å huske på i tilnærmingen til frivilligheten. Frivilligheten må styrkes nedenfra og opp.
- Har i dag en ressurs fra kommunen som skriver referater m.m. Er dette riktig bruk av penger? Kunne disse pengene vært brukt i frivilligheten? Diskuterer i dag om utvalget bør løsrives fra kommunens administrasjon – selv om dette er nyttig. Kan man bruke pengene på en styreleder som er tydelig og får en godtgjørelse for å gjøre denne jobben på vegne av frivilligheten?
- En bakgrunn for at utvalget er i den prosessen det er nå, er at utvalget ble opprettet parallelt med kommunesammenslåingen, samtidig som det var en pandemi. Deltakerne i utvalget representerer store organisasjoner som klarer seg selv i utgangspunktet, særlig i en krevende tid. Har merket at kommunen har tjenesteområde medborgerskap, med virksomheten innbyggerdialog og frivillighet. Begynte å lure på om frivilligheten skulle være kommunal. Det er også fint med innbyggertorgene. Men summen av alt dette gjorde at utvalget måtte sette seg ned og finne ut av hvem de skulle være.

Fra dialogen med utvalget

- Per Modig Sletaune (H):
  - Deltok selv i frivillighetsutvalget. Mandatet ble nesten fastslått i 2007 – da ble tanken født. Bra at utvalget går i tenkeboksen nå for å reformulere mandat.
    - Svar fra utvalget: Utvalget må også være folk – ikke bare organisasjoner. Du kan også være frivillig uten å være organisert. Viktig å finne folk som har lyst til å være med her også.
  - Ønsker seg fra frivillighetens side at utvalget blir mer synlig i årene som kommer overfor frivilligheten.
  - Har vært ansatt i frivilligheten, men vil ikke slutte å være frivillig. Vil gjerne som enkeltfrivillig få et budskap av og til fra utvalget.
- Liv Knatten (MDG):

- Er opptatt av frivillighet. Tror vi kan få til visjonen om at folk står i kø for å være frivillige. Det gir lyst og energi og er gøy å være frivillig. Folk må spørres om å være frivillige. Alle må bli spurt. Er selv fersk pensjonist og ser etter hvor hun kan gjøre nytte. Blir flere og flere kjempespreke pensjonister. Mange trenger å bli spurt. Viktig at det skjer profesjonelt og systematisk.
  - Svar fra utvalget: Alle pensjonister burde få et brev. Det burde komme fra frivilligheten, og ikke fra kommunen. Du må ha en meny av frivillighet som ligger der – gjøre oppmerksom på hva som ligger der ute.
- Kari Sofie Bjørnsen (H):
  - Utvalget tar opp spennende ting. De beskriver en prosess, som vi tar med oss.
- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Viktig å løfte utvalget – få det fram i dagen med et tydelig mandat og en tydelig rolle. Det har og skal ha en viktig rolle.
    - Svar fra utvalget: Må avklare hvem som fysisk skal delta i utvalget og ha tid og ressurser til å være med. Utvalget skal ikke lage frivilligheten i seg selv, men støtte opp under frivilligheten og være med på å lage en frivillighetspolitikk. Ber ikke om kommunens hjelp eller bidrag, men er opptatt av et godt samspill mellom kommunens tjenestetilbud til folket og det frivilligheten kan bidra med fra andre enden.
  - Dette er ikke et lovpålagt utvalg – mandatet må fylles med ærefrykt, og bygges opp eller ned etter behov. Vi har alt etablerte strukturer.
    - Svar fra utvalget: Har også diskutert om de trengs. Kommunen har ikke opprettet frivillighetsutvalget, men støttet det.

Asker idrettsråd

Asker idrettsråd viste fram en presentasjon, som blir ettersendt med referatet.

Innspill fra idrettsrådet

- Asker kommune oppleves som rause, og det er åpne dører.
- Idrettsrådet representerer 93 idrettslag, 99 idrettsgrener med til sammen 35 000 medlemmer.
- «Alle må bidra» er like viktig som «Alle skal med». Det er de frivillige som gir i idretten og legger rammene for aktiviteten. Det er en slitasje på frivilligheten, men mange viktige oppgaver som må ivaretas. Idretten gjør mye bra for samfunnet.
- Idrettsrådet skal styrke idrettens rammevilkår, foreta prioriteringer på vegne av idrettslagene og synliggjøre idrettens bidrag.
- 20 000 av medlemmene er barn og unge, og idrettsrådet må snakke på vegne av dem. Fremmer den organiserte idretten.
- Idrettsrådet har tre styringsdokumenter – idrettspolitisk plattform, anleggsplan med egen prioriteringsliste og årlig handlingsplan.
- Idrettsrådets årsrapport ligger på nettsida deres.
- Mange havner på utsiden – skal alle med, må alle gis mulighet til å bidra. Samarbeidet om å fange opp de som havner utenfor er viktig. Hvordan identifiserer vi de som trenger det? Idretten har noen modeller, men har også hatt møter med kirken og kommunen. Mangler en god overbygning av arbeidet.

- Idretten og kommunen har felles mål om en mer fysisk aktiv befolkning, mindre utenforskap, ulikhet og ensomhet, og god folkehelse.
- Idretten leverer fysisk og psykisk helse og fysisk aktiv. Idretten kan nå befolkningen på tider av døgnet som kommunens apparat ikke er på.
- Jobber med aktivitetsguider/aktive lokalsamfunn/aktiv YNG/aktive mødre; idrett og skolesamarbeid om aktive inkluderende møteplasser, aktivitetsledere og Aktiv365; og med økonomiske barrierer med Bamsefondet, utlån av utstyr og tilskuddsordninger. Idretten kan søke på flere ting kommunen ikke kan søke på. Idretten jobber også med å dempe utstyrsjaget og dermed unngå å forsterke utenforskap.
- Aktivitetsguiden er en brobygger mellom familien og idrettslaget.
- Aktive lokalsamfunn handler om en fysisk aktiv identitet gjennom hele livet.
- Aktiv YNG er et ledelses- og frivillighetsprogram. Et modulprogram for ungdom i samarbeid med politiet og konfliktrådet.
- Aktive mødre er et nettverk for minoritetskvinner, som handler om å la minoritetskvinner kunne bli aktive forbilder. Dette er også et modulbasert program, hvor minoritetskvinner inviteres inn. Hatt ett kull på 12 deltakere nå, og ser det har skapt et veldig samhold blant deltakerne.
- Til handlingsprogrammet: Lytt til idrettsrådet, invester i idrettsrådet og samarbeid med idrettsrådet.
- Bruk idrettsrådet som høringsinstans og dialogpartner i saker der idretten er involvert. Idrettsrådet prøver å samle idrettens stemme inn mot kommunen.
- Anerkjenn og løft frem verdien av tusenvis av frivillige hverdagshelter i idrettslagene som en uvurderlig kraft også i den politiske dialogen.
- Har opplevd harmoniseringsprosessen mer som en sentraliseringsprosess av administrasjonen enn å skape like vilkår for idretten. Det har skapt uforutsigbarhet. Er opptatt av ordningen med tilskudd til mindre idrettsanlegg. Denne ordningen har skapt mye aktivitet. Ved å sentralisere ordningen kommer ikke initiativet nedenfra. Håper at idretten får beholde ordningen som i dag.
- Ønsker et tilskudd til aktivitetshus til Holmen IF kr 10 millioner over to år, hvor flere andre parter også må være inne og bidra for å skape en felles aktivitetsarena. Da kan man få mere for pengene. Dette er et samlingssted (grendehus) for all aktivitet relatert til Holmen idrettspark. 5-6 idrettslag, innbyggertorget og Ung kultur er i dialog om å skape felles aktivitet og møteplass. To av idrettslagene ønsker å investere i møteplassen som Holmen IF er leder av.
- Ønsker likhet for barn som trener i kommunale og idrettslagseide anlegg. Harmoniseringsprosessen har tatt lang tid. Dette handler om at det er gratis i kommunale anlegg med trening, men ikke i private idrettsanlegg.
- Idrettsrådet ønsker en økt satsing på Aktive lokalsamfunn. Opplever å ha god dialog om dette i dag, som skaper gode lokale arenaer med trygge vilkår. 36 skoler og 33 idrettslag har intensjonsavtale i dag, og dette dekker hele kommunen. Man kan også ha noe med andre målgrupper. Idrettslagene bidrar selv med 1,7 mill. kr. i dag.
- Fysisk aktivitet og idrett er mer enn å trene for å konkurrere. Det er viktig å ha et godt fundament for fysisk aktivitet.
- Idrettsrådet og kommunen har fått til veldig mye sammen – både for organisert og egenorganisert aktivitet.

Fra dialogen med utvalget

- Per Modig Sletaune (H):
  - Stadig flere kan ha behov for hjelp til å klare det økonomiske. Vi må ikke slippe tak i arbeidet med dette, så det bør være et samarbeid om å finne gode løsninger. Vi kan finansiere hele eller deler av en slik løsning gjennom ulike samarbeid. Kan vi ta tak i det?
    - Svar fra idrettsrådet: Har deltatt på et møte i dag om ungt utenforskap, og det er et møte i administrasjonen i morgen om tiltak. Et solidaritetsfond kan være en mulig løsning – men det må ikke gå i beina på andre løsninger, slik som Bamsefondet. Opplever å få mer penger ut av ulike ordninger med å jobbe gjennom idrettsrådet enn kommunen eller andre. Kanskje familien kan bidra noe selv også, og at næringsliv og andre kan ta en rolle. Det er også en utfordring at mye tilskudd er prosjektorientert. Man trenger en større grunnfinansiering. Det gjør det lettere – f.eks. med et høyere hodetilskudd.
- Thormod Rønning Kvam (H):
  - Det var ingen utdelinger til Asker fra Sparebankstiftelsen DnB ved siste tildeling i år?
    - Svar fra idrettsrådet: 14 prosjekter fra Asker fikk tildelign på til sammen 2,4 mill. fra Sparebankstiftelsen DNB denne uken, men det var ingen av mottakerne som var fysisk tilstede på utdelingen. (Dette ble korrigerert i e-post etter møtet.)

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM ASKER KIRKELIGE FELLESRÅD OG ASKER KOMMUNE

1. PARTER OG KONTAKTINFORMASJON

Asker kirkelige fellesråd
Org. nr. 976 986 466
Adresse: Kirkelia 5, 1384 Asker
Kontaktperson: Kirkesjef John Grimsby
E-postadresse: post.asker@kirken.no
Telefon: 66 75 40 90

Asker kommune
Org. nr.: 920125298
Adresse:
Katrineåsveien 20, 3440 Røyken
Kontaktperson:
E-postadresse:
Telefon:

Kirkesjef er daglig leder i Asker kirkelige fellesråd og fast kontaktperson ved gjennomføringen av avtalen med kommunen.

Kontaktpersonen har også ansvar for å følge opp og koordinere frivillige i egen organisasjon.

Også kommunen skal ha en fast kontaktperson for samarbeidet.

Ved bytte av kontaktperson skal den andre parten orienteres skriftlig.

2. FORMÅL MED AVTALEN

Formålet med avtalen er å klargjøre rammene for lokalt samarbeid mellom kirke og kommune og Asker kommunes finansiering av Asker kirkelige fellesråds virksomhet.

3. HVA SAMARBEIDET GJELDER

Denne avtalen er en plattform for langsiktig samarbeid og samskaping mellom Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune. Partene skal avtale faste møtepunkter for å sikre hensiktsmessig og forutsigbart samarbeid.

Den norske kirke er både trossamfunn og lokal samfunnsaktør. Asker kirkelige fellesråd og Asker kommune samarbeider på en rekke felt knyttet til folkehelse og omsorg, frivillighet, kultur, samfunnssikkerhet og beredskap, forvaltning av kulturarv og utvikling av gode lokalmiljøer i hele Asker.

- Asker kommunes ansvar for å dekke fellesrådets utgifter til drift av Den norske kirke og gravplassforvaltningen følger av trossamfunnsloven § 14 og gravplasslovens § 3.
- Asker kirkelige fellesråd har ansvar for den lokale kirkelige forvaltningen, herunder ansvaret for kirkebygg, gravplasser og kirkelige stillinger utenom menighetsprestene.

- Asker kirkelige fellesråd er gravplassmyndighet i Asker
- Asker kirkelige fellesråd er høringsinstans for alle kommunale planer som berører kirkebygg, gravplasser og kirkelig virksomhet i kommunen.

4. ASKER KIRKELIGE FELLESRÅDS FORPLIKTELSER

Lokal kirkelig forvaltning

Kirkelige fellesråd ivaretar administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeider mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremmer samarbeid mellom menighetsrådene og ivaretar soknenes interesser i forhold til kommunen (jf. kirkeordning for Den norske kirke § 17).

Kirkelig fellesråd er i henhold til kirkeordningens § 17 ansvarlig for

- a. bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- b. anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- c. opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- d. anskaffelse og drift av kirkekontor,
- e. administrativ hjelp for prosten når kirkens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,
- f. anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.

Kirkelige fellesråd skal ha en daglig leder av virksomheten. I Asker er kirkesjefen daglig leder for Asker kirkelige fellesråd.

Den norske kirke ved bispedømmerådet har ansvaret for menighetsprestetjenesten i kommunen.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt, og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgavene i soknet.

Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke regulerer økonomiforvaltningen og god økonomistyring i soknets organer.

Bygging, drift og vedlikehold av kirker

Asker prosti er geografisk sammenfallende med Asker kommune og har 10 sokn: Asker, Heggedal, Holmen, Nordre Hurum, Røyken, Slemmestad og Nærsnes, Søndre Hurum, Vardåsen, Østenstad og Åros.

I de 10 soknene er det 14 kirker og 5 kapell. Etter trossamfunnslovens §15 og kirkeordning for Den norske kirke § 19 er kirkebyggene soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag.

Partene har som felles utgangspunkt at kirkene i Asker er troshus og viktige formidlingsarenaer for kunst og kultur ¹. Kirkebyggene bidrar til identitet og kontinuitet i lokalsamfunnet. Flere av kirkebyggene er også kulturminner, og dermed en viktig del av kommunens kulturarv og historie å ta vare på og formidle ²

Menighetsrådet kan leie og låne ut kirkebygg og andre kirkelige bygg til almene formål, slik som kulturarrangementer og møter. Trossamfunnslovens §§ 11 og 15 og kirkeordning for Den norske kirke §§ 17, 19, 20 og 22 angir rammen for utleie.

Kirkelig fellesråd er etter kirkeordningen § 17 ansvarlig for bygging, drift og vedlikehold av kirker. Det gjelder særskilte regler for vedlikehold av fredede og vernede kirkebygg, inventar og kirkegårder.

I tillegg til kirkebyggene har Asker kirkelige fellesråd driftsbygg for kirkestedene og gravplassforvaltningen i Asker, Østenstad, Slemmestad, Røyken, Kongsdelene og Holmsbu.

Kirkelige bygg i Asker	Bygget	Vernestatus m.m.	Gravplass
Asker kirke	1879	Asker kirkested er fredet kulturminne	Asker kirkegård
Asker kapell	1958	Livssynsåpent	
Asker Barnas katedral	1902	Opprinnelig gravkapell	
Asker driftsstasjon	2022	Driftsbygg	
Askertun	1971	Menighetshus og kontorbygg	Asker
Filtvet kirke	1894	Listeført og vernet	Filtvet kirkegård
Filtvet kapell og bårehus		Kapell og driftsbygg	
Heggedal kirke	1931		
Heggetun		Menighetshus og kontorbygg	Heggedal
Holmen kirke	1965	Listeført og vernet	
Holmsbu kirke «Kunstnerkirken»	1886	Listeført	Holmsbu kirkegård
Holmsbu kapell – «Kulturkapellet»	1928	Vernet	
Holmsbu servicebygg	2023	Toaletter og teknisk rom for kirkestedet	
Hurum middelalderkirke	1150	Fredet	Hurum kirkegård. Hensynssone kulturmiljø.
Hurum kapell	1938	Vernet. Bruksendret til menighetshus og	Hensynssone kulturmiljø.

¹ Asker kommune: Temaplan for kultur, 2022 side 23

² Asker kommune: Temaplan for kultur, 2022 side 23

		driftsbygg for hele kirkestedet	
Kongsdelene kirke	1905	Listeført og vernet	Kongsdelene kirkegård. Hensynssone kulturmiljø.
Kongsdelene bårehus		Driftsbygg	
Nærnes kirke	1893		
Røyken middelalderkirke	1229	Fredet	Røyken kirkegård
Røyken driftsstasjon		Driftsbygg ved Røyken kirkegård	
Slemmestad kirke	1935		
Slemmestad gravkapell	1923	Livssynsåpent rom	Slemmestad kirkegård
Slemmestad driftsbygg		På Slemmestad kirkegård	
Teglen Spikkestad kirke og kultursenter	2018	Med kulturscene er livssynsåpent rom	
Vardåsen kirke	2004		Vardåsen kirkes urnelund (2026)
Østenstad kirke	1980		Østenstad kirkegård
Østenstad driftsstasjon		Driftsbygg på Østenstad kirkegård	
Åros kirke	1903		Åros kirkegård

I tillegg forvalter soknene i Asker slike bygg hvor kommunen ikke har et lovregulert ansvar, men som blir brukt i det kirkelige arbeidet og som er tilgjengelig for bruk av andre lag, foreninger og til møtevirksomhet, minnesamvær knyttet til gravferder m.m.

Andre kirkelige bygg	Bygget	Bruksområde	Sokn
Røyken menighetshus		Menighetshus	Røyken
Engelsrud barnehage		Barnehage	Vardåsen

Gravplassforvaltning

Kirkelig fellesråd er gravplassmyndighet i Asker og har ansvar for anlegg, drift og forvaltning av gravplasser (jf. kirkeordning § 17 og gravplassloven § 23). Asker kommune har bekreftet dette gjennom vedtak i formannskapet 04.05.2021, møtesak 086/21.

Forvaltning av gravplassene følger av gravplassloven. Gravplassmyndigheten har ansvaret for at gravplasser og bygninger på gravplasser forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.

- Etter gravplasslovens § 1 er gravplassene soknets eiendom, med mindre annet følger av særskilt rettsgrunnlag.
- Etter gravplasslovens § 2 skal det til enhver tid være ledige graver for minst 3 prosent av kommunens befolkning. Fellesrådet skal melde fra til kommunen i god tid dersom behovet for ledige graver ikke kan ivaretas på de allerede etablerte gravplassene i kommunen.
- Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.
- Fellesrådet skal minst en gang i året innby de tros- og livssynsamfunn som er virksomme i Asker til et møte for å drøfte hvordan tros- og livssynsamfunnenes behov for gravferd kan ivaretas. Fellesrådet skal invitere kommunen til møtet.
- Det er ikke eget krematorium i Asker. Asker kirkelige fellesråd kjøper derfor denne tjenesten fra ekstern leverandør.

Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser utredes av kommunen etter budsjettforslag fra soknet. Fellesrådets årlige forslag til budsjett for gravplassforvaltningen skal ta utgangspunkt i alle relevante utgifter og inntekter.

Budsjettforslaget skal blant annet inneholde kostnader knyttet til gravplassarbeidere og gravplassforvaltning, samt etablering og drift av gravkapell, driftsbygg og anlegg.

Annen kirkelig virksomhet

Etter kirkeordning for Den norske kirke § 12 skal menighetsrådene blant annet ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, døpte gis trosopplæring, barn og unge samlet og gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet.

Menighetsrådene har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet.

Etter trossamfunnslovens § 14 skal kommunen gi tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra soknet. I budsjettforslaget skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.

Statens tilskudd til særlige stillinger innen undervisning (kateket og menighetspedagog) og diakoni bidrar også til å stimulere til innsats innenfor disse feltene.

Kirkelige tiltak innenfor flere av disse feltene har tilknytning til oppgaver kommunen selv har innenfor samme felt. Partene er derfor åpne for samarbeid innenfor oppgaver knyttet til folkehelse, omsorg og kulturelle tilbud og aktiviteter for alle aldersgrupper. Oppgaver og finansiering utover det lovpålagte skal derfor inngå i en helhetlig vurdering.

Kirken kan etter avtale levere tjenester på oppdrag fra kommunen, for eksempel innenfor felt som rus og avhengighet, omsorgstilbud for barn og unge og innen eldreomsorg.

Flere menigheter eier menighetsbarnehager som blir drevet av Asker kirkelige fellesråd. Menighetsbarnehagene har utvidet kristen formålsparagraf og bidrar dermed til et mangfold og styrket barnehagetilbud i Asker kommune. Barnehageloven regulerer driften av barnehagene.

Lokalt bidrar Den norske kirke til Asker tros- og livssynsforum som har til hensikt å skape felles plattform for samtale, forståelse og frivillighet, og på den måten et styrket Askersamfunn.

Diakoni

Diakoni er kirkens omsorgstjeneste. Den er det kristne evangeliet i handling og kommer til uttrykk gjennom nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet. Den norske kirkes Plan for diakoni danner grunnlag for menighetenes lokale arbeid og samskaping mellom kirke, kommune og frivillighet.

Kirkens feltarbeid er ett eksempel på slik lokal samskaping i Asker. Det er en bred rekruttering av frivillige medarbeidere på det diakonale feltet i menighetene i Asker.

Partene er enige om at det er kommunen som har ansvaret for å dekke grunnleggende behov for helsetjenester og pleie- og omsorgstjenester til innbyggerne i kommunen. Kommunens kjøp av tjenester fra eksterne leverandører innen lovpålagte helse-, pleie- og omsorgstjenester ligger utenfor denne avtalen.

Også innbyggere som bor på institusjon eller som har tilbud om hjemmebaserte tjenester i kommunen skal ha mulighet til å få kirkelige omsorg gjennom besøk av prest, diakon, annen kirkelig ansatt eller frivillig kirkelig medarbeider ³.

Kirkemusikk og kirken som kulturarena

De lokale kirkene er en del av felles kulturarv og mange av kirkebyggene er med sin

---

³ Jf. Sykehjemsforskriften § 4-6 om frihet til å leve i samsvar med eget livssyn [Hilde fyller ut med henvisning til Statsforvalterens brev til kommunene ...]

historie og arkitektur viktige kulturminner. I et kulturperspektiv er Asker kirker og kapell også åpne kulturhus og kunstgallerier.

Partene har som felles utgangspunkt at kirkens musikere og kulturarbeidere er viktige bidragsyttere til kommunens kulturliv. Gjennom åpne og inkluderende kulturarrangement kan menighetene kunne utvikle dette arbeidet videre til beste for hele Askersamfunnet ⁴.

Det kirkemusikalske arbeidet er en viktig del av det lokale kulturlivet i kommunen. Kirkemusikalsk virksomhet omfatter drift av kor for ulike aldersgrupper, gjennomføring av konserter med egne eller eksterne musikere m.m.

Kirkemusikerne bidrar ikke minst til å opprettholde og utvikle verdige seremonier og god gravferdskultur.

Kirkelig undervisning

Kirkelig undervisning omfatter konfirmantopplæring og kirkens arbeid innen øvrig dåpsopplæring, slik som søndagsskole og ulike tiltak for både barn, unge og voksne.

5. ASKER KOMMUNES FORPLIKTELSER

Kommunens ansvar for å dekke fellesrådets utgifter til drift av kirkelig virksomhet følger av trossamfunnsloven § 14 og gravplasslovens § 3.

Kommunen gir tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Kommunen gir tilskudd til lønn til ansatte, anlegg, drift og forvaltning av gravplasser.

Kommunens tilskudd gis etter budsjettforslag fra fellesrådet. Tilskuddet skal sikre:

- a. at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester, kirkelige handlinger og kulturliv. Det gjelder særskilte regler for vedlikehold av fredede og vernede kirkebygg, inventar.
- b. at fellesrådet har tilfredsstillende bemanning til gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og kirkemusiker ved hver kirke og tilstrekkelig administrativ hjelp. I budsjettet skal også tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk inngå.
- c. utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser.

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter trossamfunnsloven § 14 andre ledd. Det er i denne samarbeidsavtalen ikke inngått noen slik særskilt avtale mellom partene.

---

⁴ Asker kommune: Temaplan for kultur, 2022 side 23

Partene er enige om at kommunen etter avtale kan gjennomføre større investeringsprosjekter som fellesrådet er ansvarlig for. Når bygget eller anlegget er ferdig overtar fellesrådet ansvaret for videre forvaltning, drift og vedlikehold.

Avgifter for bruk av gravkapell, anonym minnelund, urnevegg, kremasjon og feste av grav fastsettes av kommunen etter forslag fra fellesrådet. Dette skal inngå i fellesrådets årlige budsjettforslag til kommunen.

Asker kommune innkaller til regelmessige dialogmøter knyttet både til drift og investeringer til kirkelige formål. Slik dialogmøter skal finne sted minst 2 ganger årlig.

6. OPPLÆRING OG KOMPETANSE

Partene har selv ansvaret for opplæring av eget personell.

7. ARBEIDSGIVERANSVAR

Hver part har arbeidsgiveransvar for egne ansatte.

8. FORSIKRINGER

Partene har selv ansvaret for ansvars- og ulykkesforsikring for eget personell.

Skal Asker kirkelige fellesråd bistå kommunen med oppgaver som vil kreve andre typer forsikringer, og forsikringene skal dekkes av kommunen, må dette avtales på forhånd.

9. TAUSHETSPLIKT, PERSONVERN, M.M.

Hver part har selv ansvar for at deltakelsen i samarbeidet og gjennomføringen av avtalen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter, slik som reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven og personvern i personopplysningsloven.

Asker kommune må følge gjeldende regelverk om taushetsplikt og politiattest. Asker kirkelige fellesråd har selv ansvar for å ha rutiner for ivaretagelse av personvern.

10. ØKONOMI

Som beskrevet over bidrar Asker kommune til finansiering av Asker kirkelige fellesråds virksomhet.

Fellesrådet skal innen 10.05 hvert år fremme et samlet forslag til kommunen om bevilgninger over kommunens budsjett til den kirkelige virksomheten i kommunen, samt forslag til bevilgninger i økonomiplanperioden. Forslaget skal bygge på økonomiplanen.

Budsjettforslaget innenfor de ulike områdene skal utarbeides i tråd med Forskrift om økonomiforvaltning i sokn i Den norske kirke. Budsjettforslaget skal i henhold til forskriften § 9 inneholde både utgifter og inntekter i forbindelse med lokal kirkelig forvaltning, bygging, drift og vedlikehold av kirker, gravplassforvaltning og annen kirkelig virksomhet.

Budsjettforslaget skal bygge på budsjett og økonomiplan vedtatt av Asker kirkelige fellesråd.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i tidligere års regnskap og foregående års budsjett, uten prisjustering. Kommunen skal oppjustere budsjettet med kommunal prisjusteringsindeks. Økt bevilgningsbehov som skyldes merutgifter som følge av endringer i sentralt inngåtte tariffavtaler, endringer i offentlige avgifter og innskuddsforpliktelser overfor pensjonskasser skal i utgangspunktet imøtekommes av kommunen for stillinger som ivaretar administrasjon, kirker og gravplasser.

Asker kommune skal innen 01.06 innkalle fellesrådets representanter til møte for å diskutere budsjettforslaget. Budsjettforhandlingen skal baseres på gjensidig informasjon, drøfting og klargjøring av de forutsetninger både kirken og kommunen mener må legges til grunn i budsjettarbeidet. Foruten drøfting av fellesrådets budsjettforslag, prioritering av innsatsområder mv, skal også samarbeidstiltak for diakoni, barne- og ungdomsarbeid, kirkemusikk mv. være gjenstand for felles drøftinger.

Det er kommunestyret, gjennom sitt bevilgningsvedtak, som bestemmer omfanget av de kommunale bevilgningene til Den norske kirke i Asker. Dette skjer i forbindelse med kommunestyrets behandling av kommunens handlingsprogram og bindende årsbudsjett.

Budsjetttrammen for fellesrådets aktiviteter er gjenstand for ordinær kommunal prioritering, innenfor lovens rammer. Dette gjelder særlig budsjetttrammen for «annen kirkelig aktivitet», som i utgangspunktet ikke er lovpålagte tjenester.

Dersom kommunen ser seg nødt til å redusere bevilgningene til fellesrådet, skal konsekvensene dette har for fellesrådets lovpålagte virksomhet utredes nærmere.

Representant for Asker kirkelig fellesråd gis møte- og talerett i formannskapet når de behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Kirkens valgte organer disponerer de gitte bevilgningene. Kommunes budsjettvedtak skal ikke svekke kirkens selvstendige ansvar for disponering av midlene.

Disponering/inndekning av eventuelt overskudd/underskudd i fellesrådets regnskap ved årsavslutning er fellesrådets ansvar, og kommunen uvedkommende.

Kommunal tjenesteyting

Etter avtale med soknet kan kommunen yte tjenester i stedet for å gi tilskudd etter trossamfunnsloven § 14 andre ledd. Partene skal ved behov inngå særskilte avtaler om tjenesteyting for eventuelle tjenester Asker kommune skal utføre for fellesrådet, i stedet for særskilt bevilgning.

Verdien av de tjenestene som kommunen utfører etter tjenesteytingsavtalen skal komme fram i regnskapet som en overføring fra kommunen til fellesrådet. Det er kommunens ansvar å beregne verdien av tjenesteytingen.

Rapportering

Asker kirkelige fellesråd rapporterer til kommunen gjennom sine årsrapporter. Fellesrådet rapporterer også til KOSTRA.

Rapporteringen skal, så langt det er mulig, være i samsvar med oppsatt budsjett.

11. SAMFUNNSIKKERHET OG BEREDSKAP

Partene har egne planverk for samfunnsikkerhet og beredskap, og har overordnet ansvar for beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon.

Asker kirkelige fellesråd (AKF) har overordnet ansvar for forsvarlig beredskapsarbeid og kriseledelse i egen organisasjon. Denne overordnede beredskapsplanen er felles for alle menigheter og enheter i Asker.

Kirkesjefen leder lokal kirkelige kriseledelse og har ansvaret for at fellesrådets beredskapsplaner blir utarbeidet, gjort kjent og fulgt opp. Menighetsrådene har et selvstendig ansvar for egen virksomhet, og må derfor supplere og tilpasse planen etter lokale forhold.

Samarbeidet mellom partene skiller mellom situasjoner der kirken som en del av lokalsamfunnet er offer, slik som ved brann, ulykke eller vold mot ansatte. I forhold til beredskap har Asker kommune lovbestemt beredskapsplikt og et generelt ansvar for å trygge alle innbyggere og besøkende i kommunen. En annen type situasjoner er der politi eller kommune anmoder om bistand, slik som ved kirkelig bemanning ved Evakuert- og pårørendesenter (EPS).

Asker kommune er representert i fellesrådet, og har etter trossamfunnsloven § 14 et økonomisk ansvar knyttet til den norske kirkes aktiviteter, bygg og ansatte.

Aktuelle områder for samvirke kan være kommunens psykososiale krisegrupper, bemanning av Evakuert- og pårørende senter (EPS), åpne kirker og minne/sørgeseremonier. Menighetene har dessuten mange egnede bygg for å samle mennesker etter ulykker eller katastrofer. Partene skal som en forutsetning for samvirke mellom kirke og kommune forhåndsavtalte kommunikasjonslinjer og avtalte liaisonfunksjoner.

Asker kirkelige fellesråd er gravplassmyndighet i Asker. Dette er et særskilt beredskapsområde i samvirke mellom kirke og kommune.

I situasjoner eller ved hendelser som har konsekvenser for tjenester fellesrådet utfører i samarbeid med eller på oppdrag fra kommunen, skal kirkesjef eller daglig leder varsle Asker kommune. Dette gjelder spesielt for gravferdsvirksomheten, Kirkens feltarbeid og menighetsbarnehagene.

12 FRIVILLIGHET I ASKER

Frivillige i Askermenighetene inngår i den samlede frivilligheten i kommunen. Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd har gjennom bærekraftmålene og fokus på folkehelse og gode lokalsamfunn mange felles verdier.

Partene har derfor et felles mål om å skape levende og inkluderende møteplasser der mennesker finner trygghet, mening, tilhørighet og trivsel. Partene vil også

samarbeide om en bærekraftig samfunnsutvikling som bidrar til å finne nye løsninger og til å realisere mål og strategier slik de blant annet kommer til uttrykk i kommunens temaplaner.

Asker kirkelige fellesråd er en paraplyorganisasjon for den kirkelige frivilligheten og en av kommunens faste samarbeidspartnere for utvikling av samskaping mellom kommune og frivilligheten i Asker. Eksempler på slik samarbeid på tvers av frivilligheten i Asker kan være sosialt arbeid, tilgang på lokaler i kirkelige bygg, tiltak for barn og unge og lokal mobilisering i krisesituasjoner.

Lag og foreninger innen den kirkelige frivilligheten kan på lik linje med annen frivillighet i Asker søke og motta særskilte kommunale støtteordninger for frivilligheten i Asker.

13. BRUK AV LOGO

Bruk av Asker kommunes kommunevåpen kan kun skje i overensstemmelse med og etter godkjenning av Asker kommune. Bruken må være i henhold til gjeldende bestemmelser for bruk av kommunevåpen.

Tilsvarende gjelder for Den norske kirkes logo.

14. AVTALENS VARIGHET OG OPPSIGELSE

Uenigheter om avtalens innhold søkes løst gjennom dialog.

Avtalen er løpende fra XX.XX.2023 og kan når det gjelder ikke-lovpålagte forhold sies opp av begge parter med virkning fra og med 01.01. hvert år, med minimum ett års forutgående varsel. Behov for reforhandling/justering i enkeltpunkter kan ved enighet mellom partene skje uavhengig av dette.

15. DATO OG SIGNATURER

Dato:

Asker kommune ved [NAVN]
ved [NAVN]

Asker kirkelige fellesråd

Vedlegg:

Budsjettplan

UTKAST til avtale

Andre særskilte avtaler mellom partene

Utkast

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Budsjett 2024 og HP 2024-2027

Asker kommune Utvalg for medborgerskap

20. april 2023

Kirkesjef John Grimsby

Samarbeidsavtale

Asker kirkelige fellesråd har 23.03. sendt over bearbeidet forslag til samarbeidsavtale, basert på tidligere avtaler og dialog med med Asker kommune.

KOSTRA Kirkerelatert

Brutto driftsutgifter til
funksjon 390 og 393 per
innbygger i kroner

	2020	2021	2022
1506 Molde	807	883	845
4204 Kristiansand	658	621	839
3024 Bærum	765	780	836
1103 Stavanger	739	754	818
3804 Sandefjord	629	798	744
1507 Ålesund	705	701	674
1804 Bodø	670	671	652
4601 Bergen	579	595	641
1108 Sandnes	581	607	638
3803 Tønsberg	597	593	600
3004 Fredrikstad	560	578	577
5001 Trondheim	576	572	570
3025 Asker	533	535	549
3807 Skien	529	548	542
3005 Drammen	502	525	538
3403 Hamar	526	505	531
0301 Oslo	453	466	529
3003 Sarpsborg	503	511	517
5401 Tromsø	461	449	481
3020 Nordre Follo	449	429	437
3030 Lillestrøm	418	438	404

Driftsbudsjett 2024

Fellesrådets forslag til kommunalt driftstilskudd i 2024: kr. 62,1 mill.

Forslaget tar utgangspunkt i rammen for 2023, med 3 nye tiltak:

- Kirkevakten: 1,2 mill
- delfinansiering av stilling som diakon i Hurum: 0,45 mill
- fullfinansiering av nattevakt ved Herberget nødovernatting: 0,3 mill
- Merkostnader strøm ikke medregnet

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Forslag driftsbudsjett 2024

Oppgitt i 2023-tall

Tjenesteområde	Regnskap 2022 Inntekter	Regnskap 2022 Utgifter	Budsjett 2023 Inntekter	Budsjett 2023 Utgifter	Budsjett 2024 Inntekter	Budsjett 2024 Utgifter	Budsjett 2024 Netto	Nye tiltak *	Budsjett 2024 Netto inkl. nye tiltak
3900 Kirken administrasjon og sokn	-23 976 076	67 236 820	-23 206 717	64 555 000	-23 019 717	64 368 000	-41 348 283	-1 650 000	-42 998 283
- herav lønnsutgifter		42 292 858		40 565 000		41 015 000			
3930 Kirken gravplasser	-6 443 198	18 453 141	-7 040 063	18 587 000	-6 583 063	18 130 000	-11 546 937		-11 546 937
- herav lønnsutgifter		8 716 724		9 130 000		9 130 000			
2430 Felttjenesten	-714 560	8 088 127	-1 119 890	8 388 000	-1 069 890	8 338 000	-7 268 110	-300 000	-7 568 110
- herav lønnsutgifter		6 653 517		6 968 000		7 000 000			
Sum	-31 133 834	93 778 088	-31 366 670	91 530 000	-30 672 670	90 836 000	-60 163 330	-1 950 000	-62 113 330

* Nye tiltak:

Kirkens administrasjon og sokn:	Kirkevakten	700 000	
	Prosjektleder kirkebygg	500 000	Delfinansiert med driftsmidler og investeringsmidler
	Sum	1 200 000	
	Diakon i Hurum	450 000	Delfinansiert med Oslo bispedømmeråd 50/50
Felttjenesten	Herberget nødovernatting	300 000	Hvilende nattevakt utvidet til helårstiltak (Tilsagn gitt)

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Kirkevakten

Det vi *setter* i stand, må vi *holde* i stand.

Programmet er utviklet av Asker kirkelige fellesråd på oppdrag fra Riksantikvaren.

Fra 2022 må fellesrådet selv betale for tilsyn og forebyggende vedlikehold av kirkebyggene.

1,2 mill. dekker Kirkevakten og halvparten av stillingen som prosjektleder kirkebygg.

Det vi *setter* i stand, må vi *holde* i stand

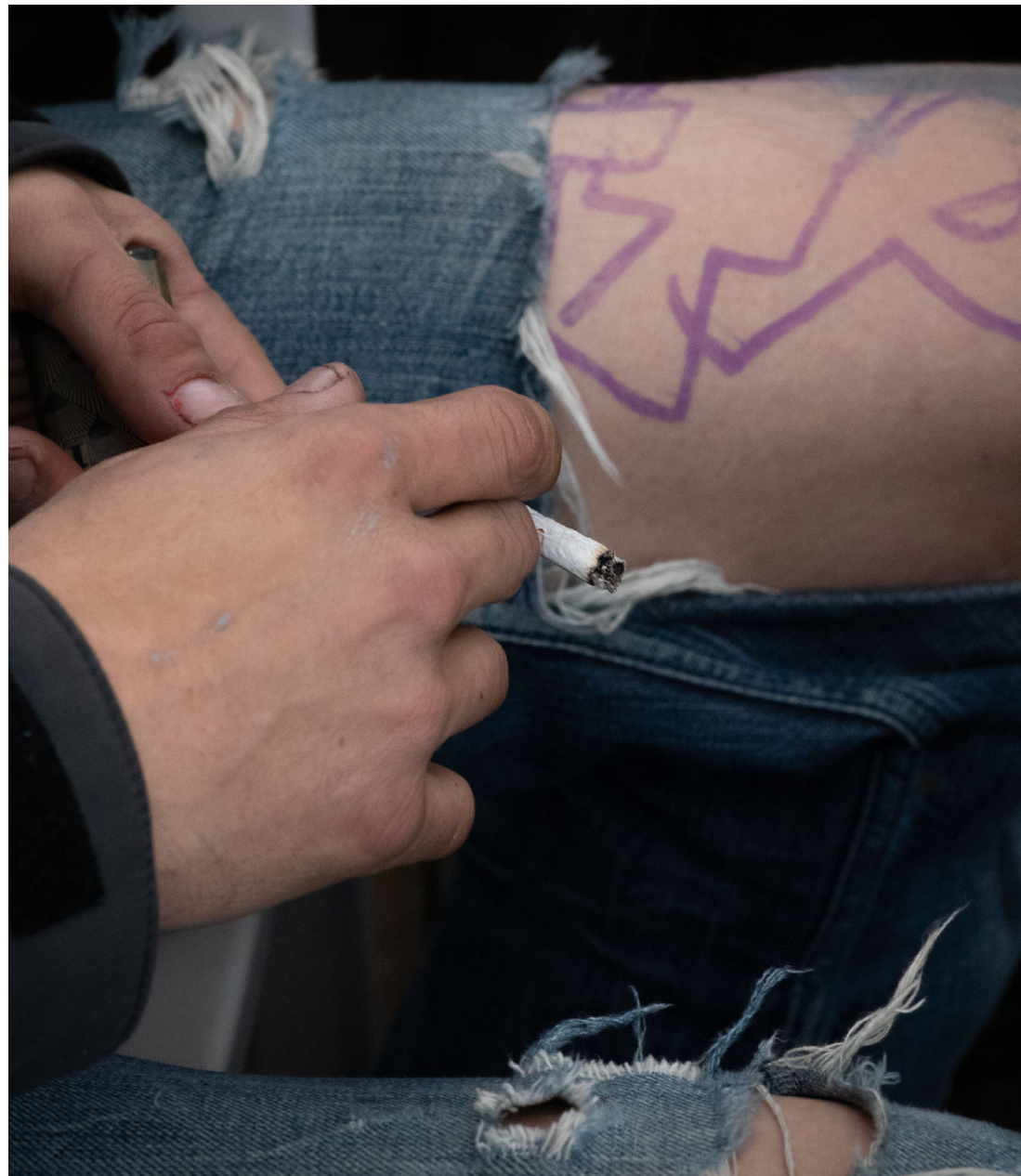

Diakon i Hurum

Diakoner utfører lokale omsorgsoppgaver. Hurum har kun en prosjektstilling ut 2023, der halvparten er dekket av staten.

Diakoner er også frivillighetsledere som rekrutterer og veileder frivillige inn til lokalt sosialt arbeid. I Hurum bidrar diakonen til innkvarteringen på Filtvet.

Hvis kommunen dekker halvparten av kostnaden, har vi for 2024 tilsagn om at staten vil dekke den andre. Kostnad for kommunen: 0,45 mill. per år.

Nattevakt nødovernatting

Kirkens feltarbeid mottar tilskudd fra Asker kommune til Herberget nødovernatting for 9 måneder i året. Behovet er helårsdrift. Med hel stilling som hvilende nattevakt vil nødovernattingen dessuten bidra til å oppfylle sikkerhetskravet om to ansatte tilstede hele døgnet ved det samlokaliserte Elveplassen botilbud.

Kommunedirektøren har tidligere samtykket til å dekke merkostnaden på 0,3 mill. per år.

Samtaletilbudet 13-20

Kommunedirektøren utreder behovet for samtaletilbudet 13-20 i Asker – etter modell fra Bærum.

13-20 er et gratis, lavterskel samtaletilbud for alle i alderen 13 til 20 år. De som jobber i 13-20 er kompetente voksne med tid for ungdom.

Tilbudet bidrar til gode oppvekstvilkår, ikke minst sekundærforebyggende. Flere og flere fellesråd oppretter tilbudet i samarbeid med kommunen og med kommunal finansiering.

13-20

Oppsummert

Fellesrådet foreslår kommunalt driftstilskudd til kirkelig virksomhet i 2024 på kr. 62,1 mill, inkludert Kirkevakten og halvparten av kostnadene til diakon i Asker Sør.

Fellesrådet ber Asker kommune om ikke å kutte ytterligere i ordinært driftstilskudd. Videre kutt vil medføre kutt i lønnskostnader eller vedlikehold.

Vedlikehold av kirkelige bygg er allerede redusert og 1,0-1,3 stillinger er stilt vakant for å spare penger.

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Kirkelig fellesråds forslag til budsjett for kommunalt driftstilskudd i 2024

Oversendelsen til Asker kommune med forbehold om vedtak i fellesrådets møte 19.04.

Oppsummering

Med utgangspunkt i ordinært kommunalt driftstilskudd for inneværende år, er fellesrådets forslag til kommunalt driftstilskudd i 2024 på kr. 62.113.330.

Forslaget tar utgangspunkt i rammen for 2023, med 3 nye tiltak:

- Kirkevakten: 1,2 mill.
- delfinansiering av diakonstilling i Hurum: 0,45 mill.
- fullfinansiering av nattevakt ved Herberget nødovernatting: 0,3 mill.

Asker kirkelige fellesråd anmoder om at varslet kutt i driftsbudsjettet for 2024 ikke blir gjennomført, fordi dette vil kunne medføre reduksjon i bemanning og vedlikehold av bygg og anlegg.

Kirkelig fellesråd ber om en bekreftelse på økte strømkostnader i 2024 vil bli kompensert på samme måte som i 2022 og 2023.

Asker kirkelige fellesråd ber om at Samtaletilbudet 13-20 blir opprettet og finansiert fra 2024. I påvente av utredning og politisk vedtak er tiltaket ikke lagt inn i budsjettforslaget.

Innledning

I følge SSB og KOSTRA utgjorde brutto driftsutgifter til kirkerelaterte funksjoner i Asker i 2022 kr. 549 per innbygger. Til sammenligning er tilsvarende tall i Bærum kommune kr. 836 per innbygger og Oslo kr. 529.

Utgangspunkt i budsjetttramme for 2023

Det ordinære kommunale driftstilskuddet til Asker kirkelige fellesråd i 2023 utgjør kr. 60.163.330. Budsjetttrammen er fordelt på de tre funksjonsområdene sokn og kirkelige administrasjon, gravplassforvaltning og Kirkens feltarbeid. Se vedlegg.

For å finansiere programmet Kirkevakten i 2023 kommer i tillegg 1 mill. kroner omgjort fra investeringsbudsjettet til driftsmidler. I tillegg kommer også et tilskudd på 0,3 mill. kroner for å fullfinansiere hvilende nattevakt ved Herberget nødovernatting.

Merforbruk for økte strømkostnader i 2023 er lagt inn i budsjetttrammen med et tillegg på 2 mill. kroner. Asker kommune har bekreftet at økte strømkostnader vil bli dekket etterskuddsvis etter faktisk forbruk, både for 2022 og 2023.

Kutt i fellesrådets driftsbudsjett med 0,35 mill. i 2023 og ytterligere varslet kutt på 0,35 mill. hvert år i planperioden i 2024 gjør det krevende for Asker kirkelige fellesråd å opprettholde samme aktivitet. De to eneste mulige innsparingene i en slik størrelsesorden er å redusere

lønnskostnader eller redusere vedlikehold av kirkelige bygg og anlegg. I 2022 og 2023 er allerede 1,0-1,3 stillinger i kirkesjefens stab holdt vakant for å redusere lønnskostnader som følge av kutt i kommunale tilskudd.

Nye tiltak som krever budsjettmessig dekning i 2024

I fellesrådets forslag til budsjetttramme for 2024 på kr. 62.113.330 er det tatt inn tre nye tiltak:

1. Kirkevakten er et program for tilsyn og forebyggende utvendig vedlikehold av kirkelige bygg. Metoden ble utviklet i Asker kirkelige fellesråd på oppdrag fra Riksantikvaren i 2020-2021, og Riksantikvaren dekket kostnadene disse to årene. I dag er programmet tilgjengelig for alle norske kirkeiere.

For å dekke opp kostnaden i 2022 og 2023 er 1 mill. av tilskudd til kirkelige investeringer gjort om til driftmidler. For 2024 foreslår kirkelig fellesråd at det ordinære kommunale driftstilskuddet blir økt med 1,2 mill. kroner for å sikre at verdiskapende vedlikehold blir videreført.

Med betydelige kommunale og statlige tilskudd setter Asker kirkelige fellesråd i perioden 2020-2026 i stand Askers kirker og kirkelige bygg. Kirkevakten bidrar til å *holde* de krevende byggene i stand.

2. Diakoner utfører betydelige omsorgsoppgaver i menighet og lokalsamfunn. De er samtidig frivillighetsledere som rekrutterer og veileder mange frivillige inn til lokalt sosialt arbeid. Menighetene i Hurum har i dag kun diakon i form av en prosjektstilling i 2022-2023. Halvparten av kostnaden i prosjektperioden er dekket av statlige midler gjennom Oslo bispedømmeråd.

Oslo bispedømmeråd har bekreftet foreløpig forlengelse av ordningen i 2024 og vil i neste budsjettprosess vurdere om det er grunnlag for fast tilskudd fra 2025.

For å kunne videreføre stillingen må Asker kirkelige fellesråd finne dekning for den andre halvdel av stillingen med 0,45 mill. kroner.

Diakonen i Hurum har i prosjektperioden opparbeidet en rekke tiltak for barn og unge, samarbeider med flyktingemottaket på filtvet og driver lokal frivillighetsledelse. Det bidrar til å rekruttere frivillige til sosialt og diakonalt arbeid på halvøya. Fellesrådet anmoder derfor Asker kommune om dekning av 0,45 mill. per år som andel for å kunne videreføre stilling som diakon i menighetene i Hurum.

Med kommunens tilsagn om fast tilskudd til å dekke halvdel av fast 100 % diakonstilling i Hurum, vil sjansen øke betydelig for et fast statlig tilskudd ut over 2024.

3. Kirkens feltarbeid mottar tilskudd fra Asker kommune til Herberget nødovernatting for 9 måneder i året. Behovet er 12 måneder i året. Med hel stilling som hvilende nattevakt vil nødovernattingen dessuten bidra til å oppfylle sikkerhetskravet om to ansatte tilstede hele døgnet ved det samlokaliserte Elveplassen botilbud.

Kostnaden for de siste tre månedene av året som hvilende nattevakt er 0,3 mill. Kommunedirektøren har bekreftet at slik tilskudd vil bli lagt inn i budsjettet.

Kommunen har bekreftet at merkostnader til strøm for 2023 vil bli dekket etterskuddsvis etter faktisk forbruk. Fordi strømkostnadene er uforutsigbare er denne merkostnaden heller ikke tatt hensyn til i forslaget til budsjett for 2024. Dette betinger imidlertid kommunens tilsagn om at økte strømkostnader i 2024 vil bli dekket etterskuddsvis på samme måte som for 2022 og 2023. Asker kirkelige fellesråd følger Asker kommunes tiltak for å redusere strømforbruk.

Samtaletilbudet 13-20

Asker kommunestyre har bedt kommunedirektøren utrede samtaletilbudet 13-20 i Asker, etter modell fra Bærum. Se møtesak AKF 004/2023.

13-20 er et gratis, lavterskel samtaletilbud for alle i alderen 13 til 20 år. De som jobber i 13-20 er spesialiserte ungdomsdiakoner med tid for ungdom. Asker kirkelige fellesråd tror tilbudet vil bidra til tryggere oppvekstvilkår i Asker, ikke minst som et sekundærforebyggende tilbud. Kommunedirektøren har hatt oppfølgende møte med 13-20 i Bærum, og vil komme tilbake til kommunestyret med en politisk sak senere i år.

Kirkelig fellesråd har av hensyn til den politiske prosessen foreløpig ikke lagt inn tiltaket i budsjettet for 2024. Med et vedtak i kommunestyret om å søke opprettelse av 13-20 i Asker må det følge øremerket tilskudd. Deretter kan Asker kirkelige fellesråd søke 13-20 om opprettelse av slik tilbud i Asker, og samtidig innlede samarbeid med kommunen om innretningen av tiltaket.

DEN NORSKE KIRKE

Asker kirkelige fellesråd

Forslag driftsbudsjett 2024

Tjenesteområde	Regnskap 2022 Inntekter	Regnskap 2022 Utgifter	Budsjett 2023 Inntekter	Budsjett 2023 Utgifter	Oppgitt i 2023-tall		Budsjett 2024 Netto	Nye tiltak *	Budsjett 2024 Netto inkl. nye tiltak
					Budsjett 2024 Inntekter	Budsjett 2024 Utgifter			
3900 Kirken administrasjon og sokn - herav lønnsutgifter	-23 976 076	67 236 820 42 292 858	-23 206 717	64 555 000 40 565 000	-23 019 717	64 368 000 41 015 000	-41 348 283	-1 650 000	-42 998 283
3930 Kirken gravplasser - herav lønnsutgifter	-6 443 198	18 453 141 8 716 724	-7 040 063	18 587 000 9 130 000	-6 583 063	18 130 000 9 130 000	-11 546 937		-11 546 937
2430 Felttjenesten - herav lønnsutgifter	-714 560	8 088 127 6 653 517	-1 119 890	8 388 000 6 968 000	-1 069 890	8 338 000 7 000 000	-7 268 110	-300 000	-7 568 110
Sum	-31 133 834	93 778 088	-31 366 670	91 530 000	-30 672 670	90 836 000	-60 163 330	-1 950 000	-62 113 330

* Nye tiltak:

Kirkens administrasjon og sokn:

Kirkevakt	700 000	
Prosjektleder kirkebygg	500 000	Delfinansiert med driftsmidler og investeringsmidler
Sum	1 200 000	

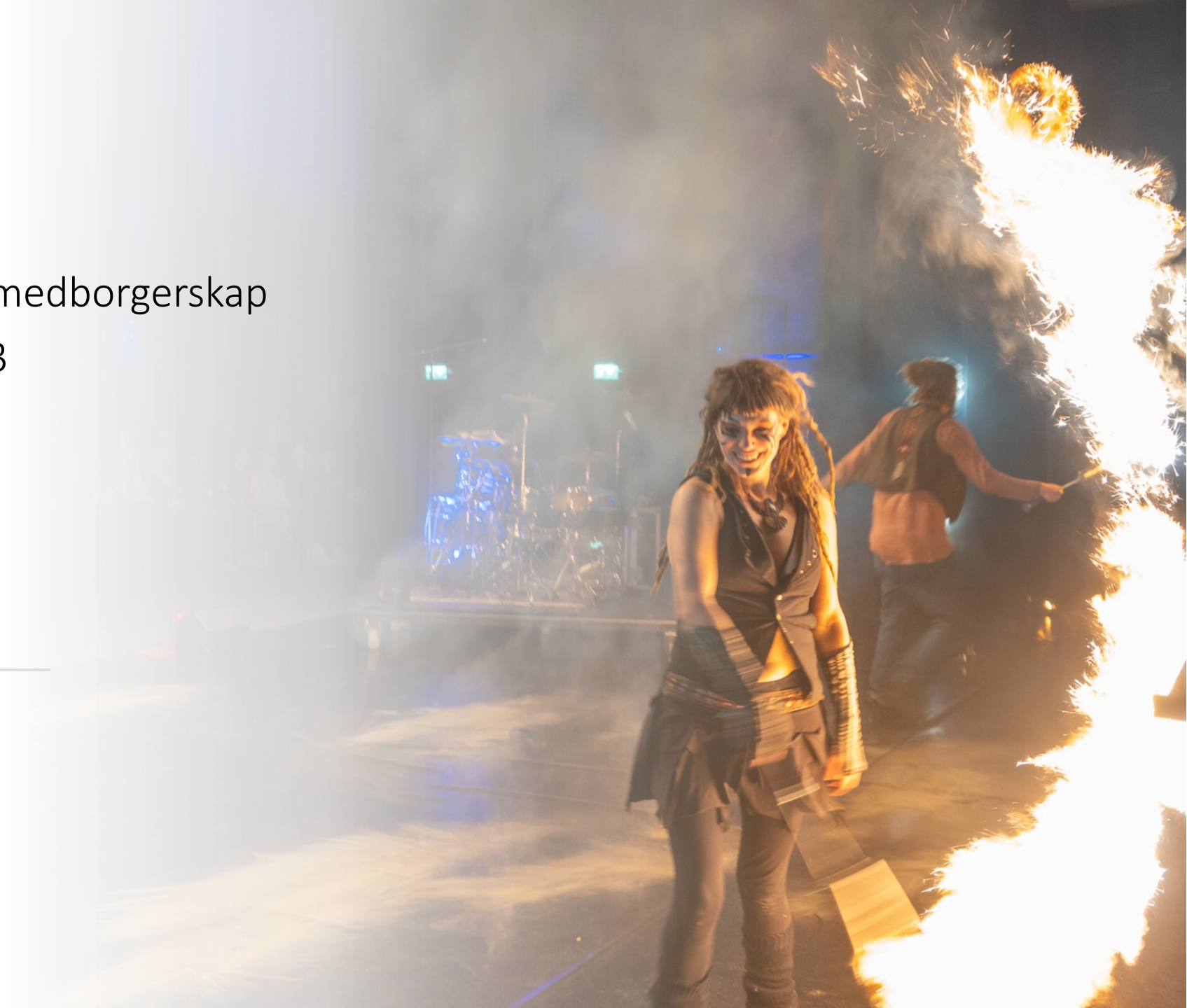
Diakon i Hurum **450 000** Delfinansiert med Oslo bispedømmeråd 50/50

Felttjenesten

Herberget nødovernatting **300 000** Hvilende nattevakt utvidet til helårstiltak (Tilsagn gitt)

Dialogmøte med utvalg for medborgerskap
20. April 2023

Bygge- og utviklingsprosjekter

- Tofte samfunnshus
    - det blir ikke billigere ved å vente
  - Utvikling av Asker kulturhus mot Trekanten kjøpesenter
-

Særskilt tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte

- Enkel og ubyråkratisk
  - Ikke stigmatiserende
-

Asker kulturskole

- AKR støtter utviklingen på Østre Asker Gård
- Prisene er for høye
- Økonomi er en stadig større utfordring
  - Spesielt for økonomisk vanskeligstilte
  - Reduserer mulighet for deltagelse
  - Utfordrer aktivitetstilbudet

Skoler som nærmiljøets kulturhus

- Barne- og ungdomsskoler er samlingspunkt – det er der det øves
- smart om det også tilrettelegges for fremføring – da blir de nærmiljøets kulturhus
- Mye å spare når det bygges riktig med en gang
- I tråd med bærekraftsmålene
  - Prinsippvedtak om at skolene skal ha egnede kulturlokaler basert på lokale behov
  - Standard rom- og funksjonsprogram for skoleanlegg blir bra

Asker Kunstfagskole

- Eneste utdanning på høyskolenivå i Asker
  - Viktig for kulturbygda Asker
-

Aktive Lokalsamfunn

- Et godt prosjekt tuftet på samarbeid mellom offentlig og privat
- På tide å utvide med kulturtilbud

Asker Frivillighetsutvalg

v/ Gry E. Garlie og Erik de Mora

Utvalg for Medborgerskap

20. april 2023

Saksframlegg

Arkivsak
20/03640-1

Saksbehandler
Heidi Thommessen

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
04.06.2020

Opprettelse av Asker frivillighetsutvalg

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune støtter opprettelse av Asker Frivillighetsutvalg.
2. Asker kommune støtter arbeidet med sekretær, møtelokaler og publisering av informasjon på kommunens nettsider.
3. Asker kommune vil gjennom prosess knyttet til Temaplan for medborgerskap samskape med frivillig sektor om varig organisering, sammensetning og mandat.

1. Sammendrag og konklusjon

Tidligere Asker har hatt et Frivillighetsutvalg fra 2010 til og med 2019. Gjennom sitt arbeid har frivillighetsutvalget bidratt til å gjøre det lett å være frivillig i Asker. Asker kommunen var en av tre kommuner i Norge, som var nominert til årets frivillighetskommune i 2017.

Etter et vedtak i fellesnemda i 2018 iverksatte Asker frivillighetsutvalg en medvirkningsprosess for lag og foreninger i Røyken, Hurum og Asker. Frivillighetskoordinator har vært sekretær for utvalget. Grundig drøfting blant lag og foreninger i nye Asker, førte til enighet om at det er et behov for å etablere et organ, som bør være en samlende kraft for alle frivillige organisasjoner i Asker.

Saksframlegg

Arkivsak

20/03640-1

Behandles av

Utvalg for medborgerskap

Opprettelse av Asker frivillighetsutvalg

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune støtter opprettelse av Asker Fri
2. Asker kommune støtter arbeidet med sekretær, av informasjon på kommunens nettsider.
3. Asker kommune vil gjennom prosess knyttet til 1 medborgerskap samskape med frivillig sektor og sammensetning og mandat.

1. Sammendrag og konklusjon

Tidligere Asker har hatt et Frivillighetsutvalg fra 2011. Arbeid har frivillighetsutvalget bidratt til å gjøre det slik at kommunen var en av tre kommuner i Norge, som var frivillighetskommune i 2017.

Etter et vedtak i fellesnemda i 2018 iverksatte Asker medvirkningsprosess for lag og foreninger i Røyken. Frivillighetskoordinator har vært sekretær for utvalgte foreninger i nye Asker, førte til enighet om at det er som bør være en samlende kraft for alle frivillige org

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Asker kommune har hatt et frivillighetsutvalg fra 2010 til og med 2019. Frivillighetsutvalget ble etablert som en følge av forslag til et tiltak i Asker kommunes frivillighetsmelding i 2007, og arbeidet var forankret i Stortingsmeldingen som kom samme året. Røyken og Hurum kommune har ikke hatt tilsvarende organ.

Frivillighet Norge og Kommunens sentralforbund har signert en plattform for samspill 2017-2020. Her anbefales kommuner å etablere en felles arena mellom kommunen og frivillige lag og foreninger som bør treffes jevnlig.

I tidligere Asker frivillighetsutvalg har det sittet representanter fra paraplyorganisasjoner (Menigheter, Vel, Idrett og Kultur), frivilligsentraler, friluft og sosiale humanitære organisasjoner. Frivillighetskoordinator har vært sekretær. Møtene har vært avholdt på rådhuset og referater og annen informasjon er gjort tilgjengelig via nettsiden til kommunen.

Frivillighetsutvalget i tidligere Asker, har vært sentral under utarbeidelsen av «Frivillighetsmelding 2013/2017» og «Folkehelsemeldingen» i 2015. Organet har hatt ansvar for å gjennomføre en årlig frivillighetskonferanse, hatt løpende dialog og høringsinnspill i saker knyttet til frivillighet. Organet har vært sentralt under introduksjon til nye begreper (samskaping og medborgerskap), metoder og arbeidsverktøy.

I forbindelse med kommunesammenslåingen ble det iverksatt en prosess for å undersøke behovet for et frivillighetsutvalg i den nye kommunen. Lag og foreninger, samt engasjerte innbyggere, ble av Asker Frivillighetsutvalg invitert til dialogmøte den 04.03.2019 på Teglen i Spikkestad.

Totalt 160 representanter fra lag og foreninger i Røyken, Hurum og Asker deltok. Det ble utarbeidet en oppsummering fra dialogmøtet. Videre ble det invitert til en workshop med paraplyorganisasjoner (Menigheter, Vel, Idrett og Kultur), frivilligsentraler, friluft og sosiale humanitære organisasjoner for å bearbeide resultatet høsten 2019.

Grundig drøfting, blant lag og foreninger i nye Asker, førte til enighet om at det er et behov for å etablere et organ som bør være en samlende kraft for alle frivillige organisasjoner i Asker.

Virksomheten Innbyggertorgene iverksetter vedtak om etablering av nærdemokratiske ordninger i løpet av 2020, og dette arbeidet bør sees i sammenheng med opprettelsen av et organ for frivillig sektor.

Saksframlegg

Arkivsak
20/03640-1

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Opprettelse av Asker frivillighetsutvalg

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune støtter opprettelse av Asker Fri
2. Asker kommune støtter arbeidet med sekretær, av informasjon på kommunens nettsider.
3. Asker kommune vil gjennom prosess knyttet til 1 medborgerskap samskape med frivillig sektor og sammensetning og mandat.

1. Sammendrag og konklusjon

Tidligere Asker har hatt et Frivillighetsutvalg fra 2011. Arbeid har frivillighetsutvalget bidratt til å gjøre det slik at kommunen var en av tre kommuner i Norge, som var frivillighetskommune i 2017.

Etter et vedtak i fellesnemda i 2018 iverksatte Asker medvirkningsprosess for lag og foreninger i Røyken. Frivillighetskoordinator har vært sekretær for utvalgte foreninger i nye Asker, førte til enighet om at det er viktig som bør være en samlende kraft for alle frivillige org

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Asker kommune har hatt et frivillighetsutvalg fra 2011. Frivillighetsutvalget ble etablert som en følge av 1 frivillighetsmelding i 2007, og arbeidet var forankret samme året. Røyken og Hurum kommune har ikl

Frivillighet Norge og Kommunens sentralforbund 2017-2020. Her anbefales kommuner å etablere og frivillige lag og foreninger som bør treffes jevn

I tidligere Asker frivillighetsutvalg har det sittet re paraplyorganisasjoner (Menigheter, Vel, Idrett og sosiale humanitære organisasjoner. Frivillighets Møtene har vært avholdt på rådhuset og referate tilgjengelig via nettsiden til kommunen.

Frivillighetsutvalget i tidligere Asker, har vært ser «Frivillighetsmelding 2013/2017» og «Folkehelse hatt ansvar for å gjennomføre en årlig frivillighets høringsinnspill i saker knyttet til frivillighet. Organ introduksjon til nye begreper (samskaping og me arbeidsverktøy.

I forbindelse med kommunesammenslåingen ble undersøke behovet for et frivillighetsutvalg i den 1 samt engasjerte innbyggere, ble av Asker Frivillig den 04.03.2019 på Teglen i Spikkestad.

Totalt 160 representanter fra lag og foreninger i F ble utarbeidet en oppsummering fra dialogmøtet. workshop med paraplyorganisasjoner (Menighet frivilligsentraler, friluft og sosiale humanitære org resultatet høsten 2019.

Grundig drøfting, blant lag og foreninger i nye As behov for å etablere et organ som bør være en s organisasjoner i Asker.

Virksomheten Innbyggertorgene iverksetter vedt nærdemokratiske ordninger i løpet av 2020, og d sammenheng med opprettelsen av et organ for fi

Det skal utarbeides en Temaplan for Medborgerskap i løpet av 2020, og gjennom medvirkningsprosessene kan opprettelse av et organ for frivillig sektor belyses og beskrives.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kommunen skal legge til rette for at hele Askersamfunnet involveres i arbeidet med å nå målene for miljømessige bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft.

Satsningsområde nummer 17. Samarbeid for å nå målene beskriver kommunens behov for å videreutvikle systemer som alltid har funnet sammen i ulike samarbeidsrelasjoner og nettverk.

Gjennom frivillighetsutvalget kan Asker kommune engasjere flere til samarbeid og styrke vår samlede evne til å løse større samfunnsutfordringer. I det videre arbeidet vil det være viktig å dokumentere hvilke virkemidler som fungerer slik at arbeidet styrker aktørens forutsetning for å lykkes. Frivillighetsutvalget kan bidra til å utvikle og aktivt bruke tilskuddsordninger og andre virkemidler som gjør det enkelt for frivilligheten å delta i forpliktende samarbeid.

4. Tidligere behandling

Fellesnemda behandlet den 16.3.2018 i sak 19/18, spørsmål knyttet til støtte for etablering av nye paraplyorganisasjoner. I vedtaket ble det bevilget en tilskuddsramme for å dekke kostnader til felles organisering og aktiviteter for Asker frivillighetsutvalg.

Den 22.11.2019 fullførte tidligere Asker frivillighetsutvalg, inklusiv medlemmer fra lag og foreninger i Røyken og Hurum, en rapport etter gjennomført aktivitet. Her konkluderer de med et ønske om at Asker kommune etablerer et organ kalt Asker frivillighetsråd fra 2020.

5. Kommunedirektørens vurdering

Gjennom frivillighetsutvalget kan Asker kommune engasjere flere til samarbeid og styrke vår samlede evne til å løse større samfunnsutfordringer. Frivillighetsutvalget kan bidra til å utvikle og aktivt bruke tilskuddsordninger og andre virkemidler som gjør det enkelt for frivilligheten å delta i forpliktende samarbeid.

Kommunedirektøren anbefaler at Asker kommune støtter opprettelsen av et frivillighetsutvalg som møtes jevnlig. Ordningen belyses og beskrives i Temaplan for Medborgerskap.

Asker Frivillighetsutvalg – hvem?

- Asker Velforbund
- Asker kirkelige fellesråd
- Speidere
- Røde Kors
- Idrettslaget ROS
- Asker Kulturråd
- NaKuHel Asker
- Den norske Turistforening
- Nærmiljø- og frivilligsentraler
- Asker Idrettsråd

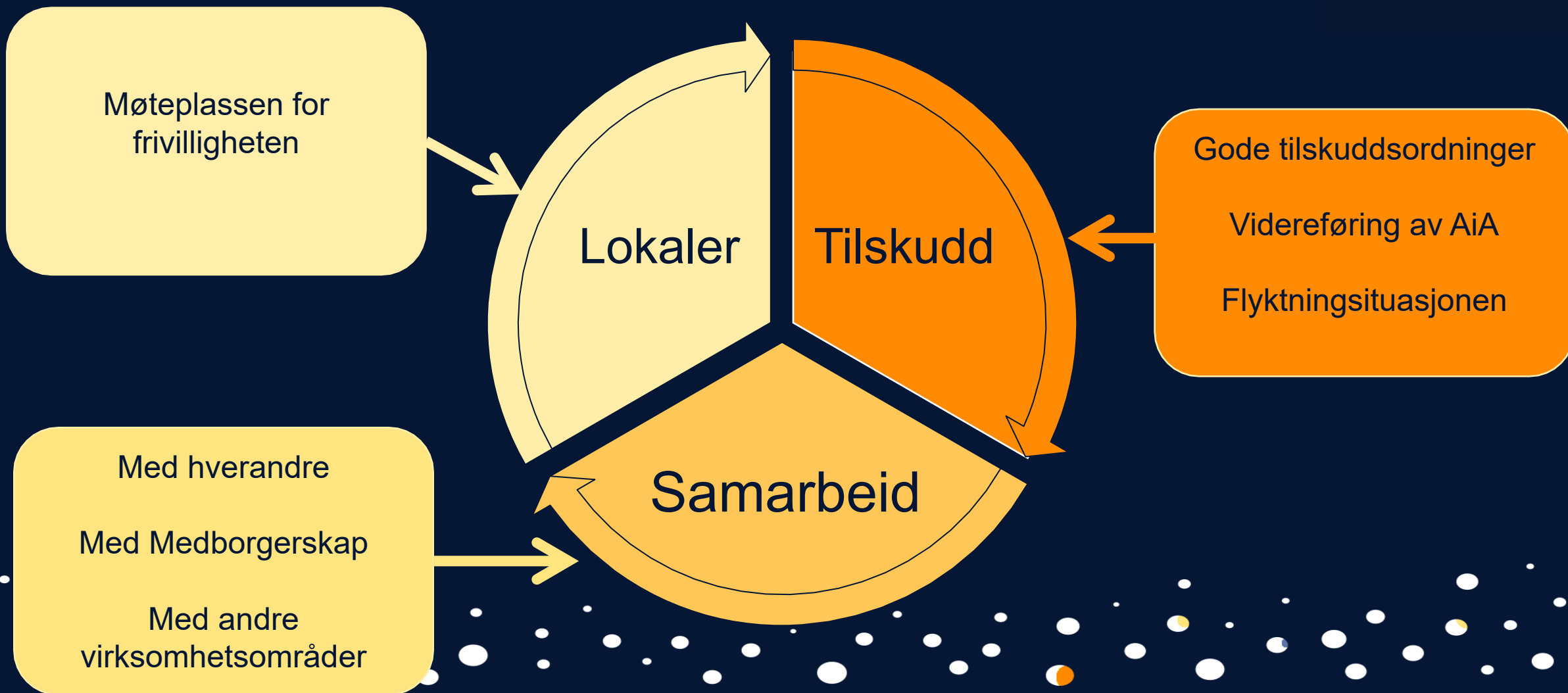
FRIVILLIGHETSUTVALGET

FRIVILLIGHETSUTVALGET

Våre tre kjerneområder

(fra 2022)

Asker Frivillighetsutvalg – hva?

- Formål
- Oppgaver
- Representasjon
- Aktivitet

FRIVILLIGHETSUTVALGET

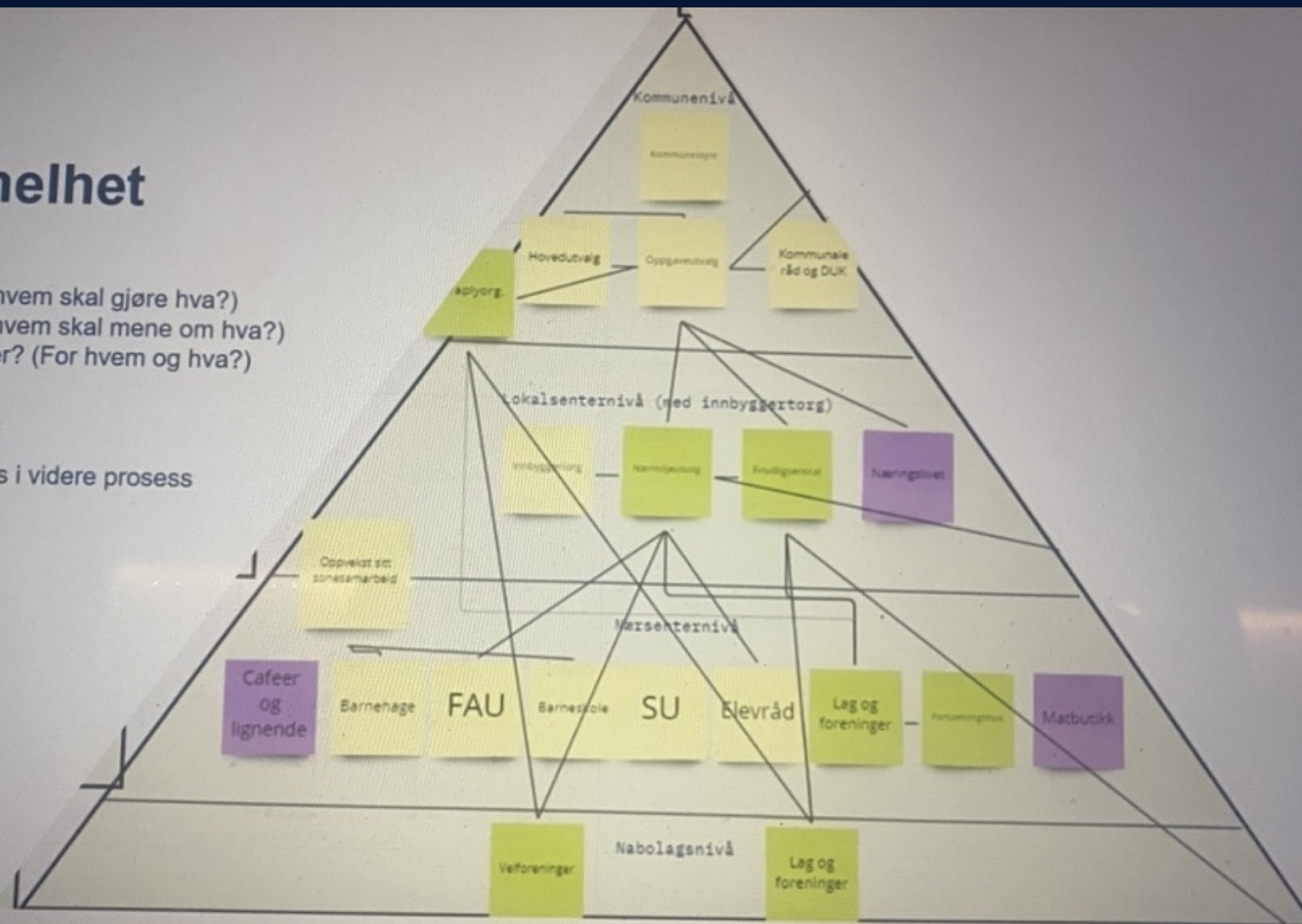
En helhet

Hvem skal:

- Gjøre? (Og hvem skal gjøre hva?)
- Mene? (Og hvem skal mene om hva?)
- Være arenaer? (For hvem og hva?)

...på hvert nivå

Dette må ryddes i videre prosess

- Jakt på målsetninger (Hvem og hva er frivillighetsutvalget til for? Hvilke samfunnsutfordringer kan frivillighetsutvalget påvirke? Hva er det utvalget vil bidra til å løse/utvikle/styrke eller gjennomføre? Dette skal vi gjøre med en litt kreativ øvelse.
- Jakt på ressurser (Hvordan ruster frivillighetsutvalget seg for å nå målsetningene? Hvilke ressurser har dere? Erfaringsbasert. Hva har fungert? Hva mangler?)

**Lokal frivillighet
eksploderer!**

**Her vil alle jobbe
uten lønn!**

**Asker
Frivillighetsutvalg
fikk departement til
å endre navn!**

Torsdag 13. april 2025

Her vil alle jobbe
uten lønn!

Frivillighetsutvalget jobber med å fremme
inkludering og samhandling på en måte
som styrker lag og foreninger slik at
flere blir aktive frivillige i Asker.

- Påkøyst till for aktive
aktivitet i Asker!
- Asker kommune har styrket
lag og foreninger til det
"dobbelt" gjennom det nye
Lag!
- Det skilte, som har
→ Det er ofte det beste
- Bruktrykts frivillighets-
utvalget i Asker!
- Her vil alle jobbe uten lønn!
- Lønn, inkl og samhandling
- eller styrker
deltar

FRIVILLIGHETSUTVALGET

**Her vil alle jobbe
uten lønn!**

ASKER FU FIKK DEPARTEMENT TIL
Å ENDRE NAVN!

Nyetablerte kultur og frivillighetsdep. imponert
over ny modell for frivillighetspolitikk i Ak.

Handwritten notes on a small piece of paper, likely a list of points or a summary of the main text above. The text is written in cursive and includes several bullet points and numbered items.

- Handwritten notes on a small piece of paper, likely a list of points or a summary of the main text above. The text is written in cursive and includes several bullet points and numbered items.

**Asker
Frivillighetsutvalg
fikk departement til
å endre navn!**

LOKAL FRIVILLIGHET EKSPLODERER

FRIVILLIGHETSUTVALGET
STYRKER, ENGAJERER OG
MOTIVERER PÅ ENKELT MÅTE
SLIK AT INNBYGGERNE STÅR
I KØ FOR Å BIDRA.

EKSPERTENE MÅPER OVER
OPPSIKTSMESSIGE VEKKENDE
RESULTATENE.

FU BIDRAR TIL:

MINDRE ULIKHET

10

TRYKKE, INKLUDERING
LOKALISERING

11

SAMARBEID MELLOM NYE
OG OVERRASKENDE PARTER

17

Click

1) Agnes fikk ikke være med
på dugnad. Står fortsatt på
venteliste.

2) Hvorfor fikk ikke Agnes
være med?

Lokal frivillighet eksploderer!

Her vil alle jobbe
utan lønn!

Frivillighetsutvalget jobber med å fremme
inkludering og samhandling på en måte
som styrker lag og forsamlinger slik at
de blir aktive drivkraft i Aker.

LOKAL FRIVILLIGHET
EKSPLODERER

FRIVILLIGHETSUTVALGET
STYKER, ENGASJERER OG
MOTIVERER PÅ UNIK MÅTE
SLIK AT INNSPILTENE STÅR
I VÅR Å BIDA.

EKSPERTENE MÅPER UØYR
OPPSIKTIGHET/VEKSTEN
RESULTATENE.

FU BIDRAG TIL
BOKS ÅRST 2014
#10 #11 #17

→ New York has FU MEANAY THEY DO IT!

ÅSER FU FUK DEPARTMENT TIL
Å ENDRER NAMN!

Nydelstene, felter og fyllingsmateriale, utgjort
av en ny modell for fyllingsmateriale i AK

Skal jobbe videre med:

- Rolleforståelse
- Ny organisering og nytt mandat

Frivillighetsutvalget – oversetter og
brobygger mellom kommunen og
frivilligheten

Hvorfor er du frivillig?

- «Fordi jeg har lyst»
- «Fordi det er gøy»
- «Fordi jeg vil gi tilbake»
- «Fordi det gir meg energi»

→ indre motivert (egeninteresse)

Lite som signaliserer at man er frivillig fordi samfunnet TRENGER det – selv om det er realiteten.

Viktig å huske på i sin tilnærming til frivilligheten.
Frivilligheten må styrkes NEDENFRA og opp!

Takk for dialogen!

På vegne av frivillighetsutvalget i Asker

Dialogmøte Medborgerskap
20. april 2023

Vårt budskap i dag:

- 1) Kommunen har stram økonomi og mange utfordringer som skal møtes i årene som kommer
- 2) Vi har en frivillig sektor som trenger mer anerkjennelse – ikke kommunal styring
- 3) Det er slett ikke sikkert frivilligheten trenger mer penger

Utfordringer for Asker Velforbund

- Mange frivillige i dag
- Utfordring å rekruttere nye
- Frivilligheten må stimuleres – ikke motarbeides

«Velbevegelsen»

- Asker har mange velfungerende velforeninger som preger sitt lokalsamfunn
- Disse har en egen paraplyorganisasjon:
- Asker Velforbund ble opprettet av Asker kommune i 1922
- *Velarbeide* koster kommunen lite
- Det er *konkrete prosjekter* man ofte ønsker støtte til
- Prosjektene gjennomføres normalt ved dugnad

Ressurs som kan utnytted bedre

- «Eldrebølgen» fremstilles ofte som en krevende utfordring
- Utfordringen er å benytte seg av friske, høykompetente pensjonister som ressurs
- De eldre har tid til å arbeide frivillig
- Foreldre sliter med logistikk rundt barns fritidsaktiviteter

Asker, 20. april 2023

Til: Hovedutvalg for medborgerskap

Kopi: Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen
Kultursjef Jan Erik Lindøe

Innspill til hovedutvalg for medborgerskap om budsjett og handlingsprogram 2024- 2027 fra Asker Kulturråd (AKR).

Innledning

Asker Kulturråd takker for muligheten til å gi innspill til budsjett og handlingsprogram. Kontakten med utvalget i form av dialogmøter er ytterligere forbedret dette året. Det innledende møtet med flere organisasjoner fulgt opp med eget møte er veldig bra og bidrar til en langt bedre dialog og samhandling enn tidligere. Vi ser frem til å utvikle dette videre sammen.

2022 bar innledningsvis noe preg av pandemien, spesielt med tanke på rekruttering og kontinuitet. Heldigvis greide vi å løfte i felleskap slik at året totalt sett ble bra for kulturlivet. Kulturrådet fremhever frivillighetens år som ekstra betydningsfullt gjennom alle aktiviteter og arrangementer som bidro til å synliggjøre det rike utvalget av kultur. Takk til dere for god støtte og økonomiske bidrag til dette.

Rammene for å drive med kultur i Asker er gode. Både for frivilligheten og for de kommersielle. Sammen med kulturhusene, kulturskolen og private aktører har Asker et godt, bredt og kvalitetsmessig høyt nivå på kulturlivet. Samtidig merker vi alle effekten av den senere tidens høye pris- og kostnadsvekst. Husholdningsbudsjettene er blitt strammere og stadig flere reduserer eller i verste fall kutter ned på fritid- og kulturaktiviteter. Kulturrådet er bekymret for utviklingen og håper vi sammen kan arbeide aktivt for å minimere konsekvensene.

Asker er vertskommune for Asker Kunstfagskole. Skolen er det eneste høyere utdanningstilbudet i Asker. På grunn av utbyggingen i Asker sentrum må skolen finne nye lokaler senest i 2026. Vi håper kommunen er bevisst på situasjonen og vil bidra til å finne egnede lokaler nært Asker sentrum. Det vil være et nederlag om Asker blir uten et eneste utdanningstilbud på høyt nivå.

Sammendrag av kulturrådets innspill

Asker Kulturråd ønsker:

- Utvikling av kulturhusene i Asker og på Tofte
- Særskilt tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte
- Asker kulturskole – utvikling på Østre Asker Gård og utredning om prisene
- Prinsippvedtak om kulturlokaler i nye skoler og vedta standard for skoleanlegg
- Nye lokaler for Asker Kunstfagskole
- Utvikle Aktive Lokalsamfunn til å omfatte kulturaktiviteter

- **Utvikling av kulturhusene i Asker og på Tofte**

Asker Kulturhus

Mulighetsstudie for utvikling av Asker kulturhus er forventet ferdig i april. Utviklingen er særskilt knyttet til funksjoner i forbindelse med innbyggertorg og bibliotek sett i lys av kommunens utrykte ønske om å utvikle nye tjenestetilbud til befolkningen. Samtidig er det ønskelig å knytte kulturhuset sterkere til Trekanten kjøpesenter.

AKR har ved flere anledninger tatt opp problemstillinger knyttet til behovet for økt kapasitet i kulturhuset, sist i forbindelse med tilleggsinnstillingen til HP 2023. Vår bekymring for feil utvikling av kulturhuset er ikke blitt mindre etter deltagelse i arbeidsgrupper i regi av kommunens innleide konsultantselskap. AKR vil igjen understreke vår oppfatning om at kulturhuset først og fremst skal være et kulturhus med betydelige kapasiteter for kulturtilbud. I dette ligger det et sterkt behov for egnede kulturlokaler i Asker sentrum. AKR ber derfor om at dette vektlegges særskilt, også gjennom avtaler med utbygger av Trekanten kjøpesenter og hotell, slik vi har skissert i et forbildeprosjekt (brev til utvalg for medborgerskap 24. oktober 2022).

Tofte Samfunnshus

Tofte samfunnshus er eneste kulturhuset i Asker syd. Bygget er gammelt, umoderne og delvis stengt på grunn av branntekniske hensyn. Bygget ble for kort tid siden vedtatt oppgradert gjennom en såkalt antikvarisk rehabilitering, for nærmest umiddelbart bli utsatt til 2026. AKR ser ikke noen særskilt god grunn til det, av to grunner:

- Rehabiliteringsprosjektet har en begrenset kostnad beregnet til ca. 25 millioner.
- Publikumskapasiteten er begrenset fra 200 til 117 personer. Dette er katastrofalt negativt for både frivillige og kommersielle brukere og leietagere.

AKR ber om at rehabiliteringen innarbeides fra 2024.

- **Særskilt tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte**

Kommunens tilskuddsordninger for frivilligheten ble harmonisert fra 2022 og underlagt en to-årig prøveperiode. Så langt erfarer vi at ordningene hovedsakelig fungerer bra. utfordringene underveis er stort sett knyttet til tekniske og administrative saker.

I ordningene er det mulig å søke om tilskudd til fritidsaktiviteter for barn og unge i familier med vedvarende lav inntekt. I dag må dette søkes om gjennom den ordinære aktivitetspotten. Dette er etter vårt syn en løsning som må synliggjøres bedre og bør derfor skilles ut som eget tilskudd.

- **Asker Kulturskole**

Nybygg på Østre Asker Gård (ØAG)

Oppdatert mulighetsstudie for utviklingen av hovedkvarteret for kulturskolen i Asker sentrum er i slutfasen og forventes ferdig i juni slik vi forstår det. Ettersom kulturlåven på ØAG nylig er oppgradert, synes det naturlig at det satses ytterligere på utvikling der. AKR vil i så fall støtte det og

ber om at det avsettes midler til videre regulering, prosjektering og bygging av ny kulturskole i Asker sentrum.

Priser

Det er vel kjent at Asker kulturskole har svært høye priser. Den siste tidens sterke pris- og kostnadsvekst øker faren for lavere deltakelse i fritidsaktiviteter. Vi ber derfor om at prisnivået utredes med formål om å medvirke til styrket inkludering og samlet sett bli rimeligere.

- **Prinsippvedtak om kulturlokaler i nye skoler**

Gjennom flere år har det blitt mer oppmerksomhet på at kulturlivet trenger flere og mer egnede lokaler. Det er fint at dette får politisk gehør, vi opplever at det går rett vei. Likevel ønsker vi at det innføres et prinsipp om at det skal bygges egnede kulturlokaler i nye skoler. Uten et slikt prinsipp blir det erfaringsmessig fort til at man kommer bakpå i hvert prosjekt.

I 2017 ble det utarbeidet en standard for rom- og funksjonsprogram for skoleanlegg. Den kom først til politisk behandling sommeren 2020 hvor den ble utsatt. AKR ønsker at standarden raskest mulig blir vedtatt og knyttes til et prinsipp om at nye skoler skal ha kulturlokaler basert på lokale behov.

- **Nye lokaler for Asker Kunstfagskole**

Asker er vertskommune for Asker Kunstfagskole som er det eneste høyere utdanningstilbudet i Asker. På grunn av utbyggingen i Asker sentrum må skolen finne nye lokaler senest i 2026.

Asker Kunstfagskole ble etablert i 1973 som Asker Malerskole, lokalisert i snekkerverkstedet ved Småbrukerlærerskolen på Sem. Malerskolen hadde tidligere vært en del av Asker Malerklubbs virksomhet. I 1982 skiftet den navn til Asker Kunstscole og holdt i mange år til i Kunstfabrikken i Heggedal. I 2006 ble den godkjent som toårig fagskole. Skolen flyttet til Asker sentrum i 2015, hvor den i dag har adresse Kirkeveien 266. Skolen er medlem av Forum for kunstfaglig utdanning og Norske Fag- og Friskolers Landsforbund (NFFL).

Kunsthøgskolen tilbyr toårig høyere utdanning i visuelle kunsthøgskole og passer for de som ønsker å arbeide med kreative fag. Fullført og bestått utdanning gir 120 studiepoeng, generell studiekompetanse og graden *høyere fagskolegrad i visuelle kunsthøgskole*. Utdanningen er godkjent av Lånekassen, noe som gir mulighet for lån og stipend, og Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT). Det er ingen krav til søkere om tidligere kunstfaglig utdanning. Asker kunstfagskole har siden oppstart i 1985 utdannet en rekke kunstnere som i dag preger norsk kulturliv. Skolen holder til i store og fine lokaler sentralt i Asker.

Kan dette vurderes som et forbildeprosjekt hvor flere aktører samarbeider, for eksempel kommunen, næringsliv og kulturskolen? Slik kan man utnytte hverandres styrker og skape mer sammen for en rikere kunstkommune.

Vi håper kommunen er bevisst på situasjonen og vil bidra til å finne egnede lokaler nært Asker sentrum. Det vil være et nederlag om Asker blir uten et eneste utdanningstilbud på høyt nivå.

- **Aktive Lokalsamfunn**

Aktive Lokalsamfunn er et inkludering- og aktivitetsskapende nærmiljøprosjekt i regi av idretten. AKR hører mye godt om dette og merker seg spesielt at ordfører signaliserer at dette også bør utvides med andre fritidsaktiviteter. Vi ber derfor kommunen om å bidra til utredning av hvordan Aktive Lokalsamfunn kan utvikles med kulturaktiviteter.

Avslutningsvis takker vi kommunen for godt samarbeidsklima. Arbeidet vi gjør nå med budsjett og HP er det siste med det første utvalget for medborgerskap. Vår erfaring med utvalget i valgperioden som nå går mot slutten er gjennomgående positivt.

Oppgaver, utfordringer, ønsker og drømmer for kulturlivet er uendelige. Sammen med det nye utvalget som etableres etter valget til høsten er vi sikre på at kulturlivet i Asker vil fortsette å blomstre og utvikle seg.

En stor takk sendes også til alle de dyktige ansatte i kommunen for innsatsen de gjør for kulturlivet.

Vi ser frem til videre behandling av HP 2024-2027 sammen med hovedutvalg for medborgerskap.

For Asker Kulturråd,

Kristin Engebretsen (sign)
styreleder

Ole Martin Helgesen (sign)
nestleder

Erik de Mora (sign)
daglig leder

Ronnie Larsen (sign)
styremedlem

Børge Tronrud (sign)
styremedlem

Morten Gjelten (sign)
styremedlem

Marie Østensen (sign)
styremedlem

Anne-Berit Sørлие (sign)
styremedlem

Per Olav Berg (sign)
styremedlem

Ole Andre Eriksen (sign)
varamedlem

Marit Hasvang (sign)
varamedlem

Saksframlegg

Arkivsak
23/04752-2

Saksbehandler
Christer Best
Gulbrandsen

Behandles av
Slemmestad lokalsamfunnsutvalg
Tofte lokalsamfunnsutvalg
Heggedal lokalsamfunnsutvalg
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
19.04.2023
19.04.2023
20.04.2023
27.04.2023

Høring - forslag til ny nærdemokratiordning i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Utvalget gir følgende innspill til høringen:

- ...
- ...
- ...

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunedirektøren inviterer her lokalsamfunnsutvalgene og utvalg for medborgerskap til å gi sine innspill til høringsnotat om ny nærdemokratiordning i Asker kommune. Kommunedirektøren mener det er klokt å vedta ny ordning før sommeren 2023, for å kunne bygge direkte videre på det arbeidet som har vært gjort i lokalsamfunnsutvalgene når disse opphører.

Kommunedirektøren har sendt på høring et forslag om at Asker kommune skal videreføre en nærdemokratiordning, men med en annen organisasjonsform enn prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg.

Kommunedirektøren foreslår at Asker kommune skal ha 8 nærutvalg, som er knyttet til hvert sitt innbyggertorg. Disse bør ha en særstilling i Asker kommune som talerør for lokalsamfunnet og være kommunens viktigste samskapingspartnere lokalt. For å

stå så fritt som mulig bør disse utvalgene ha juridisk status som frivillige organisasjoner, men deres spesielle status hjemles i form av samarbeidsavtaler med kommunen.

Frivilligheten har frist til 25. april for å uttale seg, og kommunedirektøren vil sørge for en presentasjon av høringsinnspillene i utvalg for medborgerskap sitt møte 27. april.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg utløper til sommeren i år.

Følgforskningen har dokumentert at en nærdemokratiordning har stort potensial for å utløse lokal samskaping og engasjement. Lokalsamfunnsutvalgene har lagt ned et stort og viktig arbeid. Samtidig viser forskningen også at den løsningen Asker har valgt med kommunale utvalg etter kommuneloven er veldig krevende. En slik løsning medfører strenge krav til hvordan arbeidet i utvalgene organiseres, og kommunen må bruke mesteparten av sine ressurser på saksbehandling og organisering og gjennomføring av møter. Forskningen viser at utvalgene har vært nødt til å utfordre kommunelovens strenge rammer for å få til de gode tiltakene i lokalsamfunnet som de har iverksatt. Følgforskningen peker ellers på at en varig ordning bør dekke hele kommunen.

Forslaget tar utgangspunkt i innbyggertorgene som fysisk «base» og tilknytningspunkt mot kommuneorganisasjonen. Dette er i tråd med de opprinnelige ambisjonene for innbyggertorgene som lokaldemokratisk nettverksdriver. Forslaget medfører da at kommunens innsats overfor nærdemokratiet flyttes fra saksbehandling til å støtte opp om lokale, frivillige initiativer.

Følgforskningen avsluttes endelig sommeren 2023, men kommunedirektøren har mottatt et notat med de konklusjonene forskerne kan trekke og som det er nødvendig å vite om for å kunne foreta veivalg. Dette er vedlagt.

Kommunedirektøren har sendt ut et notat på høring med frist for å uttale seg 25. april. Dette er også vedlagt, og kommunedirektøren viser til disse to notatene for øvrige saksopplysninger.

Saken vil bli fulgt opp i en samlet sak om evaluering av politisk struktur i formannskap og kommunestyre i siste møterunde før sommeren 2023.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljø

En velfungerende nærdemokratiordning kan bidra til mer velfungerende lokale klima- og miljøtiltak.

Økonomi

Ordningen som foreslått vil ha omtrent samme økonomiske omfang som dagens omfang med lokalsamfunnsutvalg. En nærdemokratiordning kan tenkes å skape økt press på nye kommunale bevilgninger, men vil samtidig kunne bidra til at kommunen og lokal frivillighet sammen kan finne bedre og mer kostnadseffektive løsninger på felles utfordringer.

Sosiale forhold

En velfungerende nærdemokratiordning kan bidra til at lokalsamfunnet selv får bedre styring med eller påvirkning på lokale forhold. Det kan bidra til bedre løsninger for alle, og være mer sosialt bærekraftig på sikt.

4. Tidligere behandling

Sak om reglement for lokalsamfunnsutvalg ble behandlet i Asker kommunestyre 28. januar 2020 (sak 20/3).

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener høringsforslaget beskriver en gjennomførbar utvidelse av nærdemokrati til å dekke hele kommunen. Kommunedirektøren vil med støtte i følgeforskningen fraråde å videreføre en ordning hvor nærdemokrati skjer gjennom kommunale utvalg som må følge kommuneloven. Dette er både dyrt, byråkratisk og fremmedgjørende for mange innbyggere.

Kommunedirektøren mener kommunen bør ha en nærdemokratiordning, og at det må være lokal frivillighet som har mest mulig styring over hvordan denne ser ut og hva nærdemokratiorganer skal beskjeftige seg med. Kommunedirektøren mener det utsendte høringsforslaget viser en god måte å gjøre dette på. Samtidig håper kommunedirektøren at høringsinnspillene kan bidra til å skape en enda bedre løsning, og inviterer lokalsamfunnsutvalgene og utvalg for medborgerskap til å bidra med sine forslag.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Høringsnotat om nærdemokratiordning

Notat fra følgeforskning om lokalsamfunnsutvalg

Saksprotokoll

Arivsak
23/04752

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	17/23
2 Tofte lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	12/23
3 Heggedal lokalsamfunnsutvalg	20.04.2023	18/23
4 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	20/23

Høring - ny nærdemokratiordning

Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har behandlet saken i møte 19.04.2023 sak 17/23

Behandling

Det ble fremmet slikt omforent forslag:

«Kommunedirektørens høringsnotat må sees i sammenheng med kommunens Temaplan for Medborgerskap. Lokalsamfunnsutvalgene er forankret i Temaplan for Medborgerskap 2021 til 2033. Temaplanens slagord er: «Sammen for å nå målene». Kommunen bruker også ordet samskaping, at kommune og frivillige er likeverdige parter og at vi skal løse fremtidens utfordringer i fellesskap.

Lokalsamfunnsutvalgene har fungert som en prøveordning i tre år, reelt har vi bare fungert i ca. et år. Vi i Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ønsket å være med i utvalget for å bli bedre kjent over kommune- og fylkesgrense når kommunene ble slått sammen. Dette er vi på god vei til å lykkes med, men er ikke i mål ennå. Det er fremdeles skille både i lokalbefolkning og i kommunen. Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har vært en viktig pådriver både ut i lokalsamfunnet og inn i kommunen for å "bygge" lokalsamfunnene sammen.

Det er ved flere anledninger lagt vekt på at det har vært vanskelig å fungere under kommuneloven og at lokalsamfunnsutvalgene har brutt loven ved flere anledninger. Vi vet ikke når eller hva vi har gjort når vi har brutt loven. Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har ikke opplevd utfordringer ved å være

underlagt kommuneloven. Utvalget opplever heller ikke manglende frihet, som sies å skulle bli bedre i forslaget fra kommunedirektøren.

Flere steder er det referert til og lagt vekt på notatet fra universitetet i Sørøst-Norges følgeforskning. Som vi har forstått er dette bare et notat og ikke en sluttevaluering. Det er bl.a. illustrasjoner i det notatet som kun er illustrasjon og ikke vektlagt med riktige opplysninger.

Vi i vårt område står foran store endringer, det skal bygges en helt ny «by» i Slemmestad og det er da essensielt at lokalbefolkningen får være med på utviklingen og at kommunen og politikere føles nære. Derfor er det viktig at det finnes et politisk oppnevnt utvalg, som lokalsamfunnsutvalg, i dette området. Det gir en større troverdighet og legitimitet ut i lokalbefolkningen og også inn i administrasjonen i kommunen enn å være en «spesiell frivillig organisasjon. Ved å gi en frivillig organisasjon / forening en spesiell avtale med kommune vil det skape forskjeller i de ulike lokalsamfunnene, da det allerede i dag er problematisk å engasjere frivillige i de fleste områdene.

- I motsetning til kommunaldirektøren mener vi at det er mulig å trappe opp de nærdemokratiske ordninger i de forskjellige områdene i Asker. Alle 8 behøver ikke startes opp samtidig.*
- Høres ut som en vanskelig oppgave å være en spesiell organisasjon i forhold til alle andre organisasjoner i et lokalmiljø. Det vil skape ulikheter i de forskjellige lokalmiljøene i kommunen. Tror vi noen vil påta seg ansvar for dette når man i tillegg vil være økonomisk ansvarlig i et styre?*
- Dagens ordning ved å være folkevalgt og med i den politiske strukturen gir en større legitimitet i lokalmiljøet og i administrasjonen i kommunen enn å være en paraplyorganisasjon med samarbeidsavtale med kommunen. Vi vet det er vanskelig å få frivillige til å stille og tror derfor dette vil gjøre at det blir forskjeller i de ulike lokalmiljøene i Asker.*
- Tilskuddsmidlene er ikke det viktigste. Tilgangen til administrasjonen, politikere og å få tid til å opparbeide tillit i lokalbefolkningen om at det er mulig å gjøre en forskjell, er viktigere. Godtgjørelse er viktig spesielt for å få med seg de unge.*
- Ved å være folkevalgt og med i den politiske strukturen vil det være naturlig å ha kontakt med de andre utvalgene og de forskjellige sektorene i kommunen for å få kjennskap til hva som skjer i lokalmiljøet. Det bør være satt opp noen faste møteplasser.*
- Nåværende prøveordning var ment å bli evaluert før det skulle besluttes hvordan de nærdemokratiske ordningene skulle fortsettes. På grunn av pandemien og ett år ekstra prøveordning er ikke evalueringen og anbefalingene fra universitetet i Sørøst-Norge ferdig ennå.*

Vi vil derfor anbefale å utsette avgjørelsen til neste kommunestyre og i mellomtiden opprette et oppgaveutvalg for nye nærdemokratiordninger som skal

bruke den erfaringen som allerede foreligger og utrede de fremtidige nærdemokratiske ordninger i Asker kommune.

For å opprettholde kontinuiteten i de lokalmiljøene der det allerede er lokalsamfunnsutvalg er det kanskje mulig å prolongere dagens ordning ut 2023 og bruke den tiden til å utrede nærmere hva de forskjellige lokalmiljøene ønsker.»

Slemmestad lokalsamfunnsutvalg

Innstilling/Vedtak

Kommunedirektørens høringsnotat må sees i sammenheng med kommunens Temaplan for Medborgerskap. Lokalsamfunnsutvalgene er forankret i Temaplan for Medborgerskap 2021 til 2033. Temaplanens slagord er: «Sammen for å nå målene». Kommunen bruker også ordet samskaping, at kommune og frivillige er likeverdige parter og at vi skal løse fremtidens utfordringer i fellesskap.

Lokalsamfunnsutvalgene har fungert som en prøveordning i tre år, reelt har vi bare fungert i ca. et år. Vi i Slemmestad lokalsamfunnsutvalg ønsket å være med i utvalget for å bli bedre kjent over kommune- og fylkesgrense når kommunene ble slått sammen. Dette er vi på god vei til å lykkes med, men er ikke i mål ennå. Det er fremdeles skille både i lokalbefolkning og i kommunen. Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har vært en viktig pådriver både ut i lokalsamfunnet og inn i kommunen for å "bygge" lokalsamfunnene sammen.

Det er ved flere anledninger lagt vekt på at det har vært vanskelig å fungere under kommuneloven og at lokalsamfunnsutvalgene har brutt loven ved flere anledninger. Vi vet ikke når eller hva vi har gjort når vi har brutt loven. Slemmestad lokalsamfunnsutvalg har ikke opplevd utfordringer ved å være underlagt kommuneloven. Utvalget opplever heller ikke manglende frihet, som sies å skulle bli bedre i forslaget fra kommunedirektøren.

Flere steder er det referert til og lagt vekt på notatet fra universitetet i Sørøst-Norges følgeforskning. Som vi har forstått er dette bare et notat og ikke en sluttevaluering. Det er bl.a. illustrasjoner i det notatet som kun er illustrasjon og ikke vektlagt med riktige opplysninger.

Vi i vårt område står foran store endringer, det skal bygges en helt ny «by» i Slemmestad og det er da essensielt at lokalbefolkningen får være med på utviklingen og at kommunen og politikere føles nære. Derfor er det viktig at det finnes et politisk oppnevnt utvalg, som lokalsamfunnsutvalg, i dette området. Det gir en større

troverdighet og legitimitet ut i lokalbefolkningen og også inn i administrasjonen i kommunen enn å være en «spesiell frivillig organisasjon. Ved å gi en frivillig organisasjon / forening en spesiell avtale med kommune vil det skape forskjeller i de ulike lokalsamfunnene, da det allerede i dag er problematisk å engasjere frivillige i de fleste områdene.

- I motsetning til kommunaldirektøren mener vi at det er mulig å trappe opp de nærdemokratiske ordninger i de forskjellige områdene i Asker. Alle 8 behøver ikke startes opp samtidig.
- Høres ut som en vanskelig oppgave å være en spesiell organisasjon i forhold til alle andre organisasjoner i et lokalmiljø. Det vil skape ulikheter i de forskjellige lokalmiljøene i kommunen. Tror vi noen vil påta seg ansvar for dette når man i tillegg vil være økonomisk ansvarlig i et styre?
- Dagens ordning ved å være folkevalgt og med i den politiske strukturen gir en større legitimitet i lokalmiljøet og i administrasjonen i kommunen enn å være en paraplyorganisasjon med samarbeidsavtale med kommunen. Vi vet det er vanskelig å få frivillige til å stille og tror derfor dette vil gjøre at det blir forskjeller i de ulike lokalmiljøene i Asker.
- Tilskuddsmidlene er ikke det viktigste. Tilgangen til administrasjonen, politikere og å få tid til å opparbeide tillit i lokalbefolkningen om at det er mulig å gjøre en forskjell, er viktigere. Godtgjørelse er viktig spesielt for å få med seg de unge.
- Ved å være folkevalgt og med i den politiske strukturen vil det være naturlig å ha kontakt med de andre utvalgene og de forskjellige sektorene i kommunen for å få kjennskap til hva som skjer i lokalmiljøet. Det bør være satt opp noen faste møteplasser.
- Nåværende prøveordning var ment å bli evaluert før det skulle besluttes hvordan de nærdemokratiske ordningene skulle fortsettes. På grunn av pandemien og ett år ekstra prøveordning er ikke evalueringen og anbefalingene fra universitetet i Sørøst-Norge ferdig ennå.

Vi vil derfor anbefale å utsette avgjørelsen til neste kommunestyre og i mellomtiden opprette et oppgaveutvalg for nye nærdemokratiordninger som skal bruke den erfaringen som allerede foreligger og utrede de fremtidige nærdemokratiske ordninger i Asker kommune.

For å opprettholde kontinuiteten i de lokalmiljøene der det allerede er lokalsamfunnsutvalg er det kanskje mulig å prolongere dagens ordning ut 2023 og bruke den tiden til å utrede nærmere hva de forskjellige lokalmiljøene ønsker.

Slemmestad lokalsamfunnsutvalg

Saksprotokoll

Arivsak
23/04752

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	17/23
2 Tofte lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	12/23
3 Heggedal lokalsamfunnsutvalg	20.04.2023	18/23
4 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	20/23

Høring - ny nærdemokratiordning

Tofte lokalsamfunnsutvalg har behandlet saken i møte 19.04.2023 sak 12/23

Behandling

Det ble fremmet slikt omforent forslag:

Modellen som er beskrevet og anbefalt oppleves som mer arbeidskrevende, da det er flere krav som vedtekter, årsmøter rapporter med mer og i tillegg er det allokert færre midler til ordningen.

Tofte lokalsamfunnsutvalg må innrømme at vi er skuffet, og vi håper at modellen vi jobber etter per i dag videreføres. Vi opplever at vår rolle som en del av et nærdemokrati blir borte, at vår nærhet til kommunens administrasjon og politikere blir mindre og at vår legitimitet som utvalg begrenses.

Det er viktig at denne prosessen gjøres grundig, og vi anbefaler ikke at den vedtas før sommeren men heller bruker tid. Dette fordi bestillingen til de nye foreningene/utvalg bør være tydelig om hva som forventes av dem.

Vi har alle hatt ulike motivasjoner for å delta i lokalsamfunnsutvalgene, men felles er at man brenner for sitt lokalsamfunn og har lyst til å bidra til å skape et blomstrende lokalt samfunn som er attraktivt for innbyggere, tilflyttere og besøkende. Det er med andre ord meget engasjerte deltakere i utvalgene. Det er de samme ressursene som også bidrar på andre saker, utvalg og foreninger i lokalmiljøet. Frivilligheten er ekstremt sårbar. Om lokalsamfunnsutvalget endres til en nærdemokratiordning som er beskrevet i høringsnotatet, mener vi at ordningen vil

være i direkte konkurranse med frivilligheten. Det er en kamp om mennesker og ressurser. Dersom nærdemokratiordningen organiseres som en frivillig organisasjon mener vi at det vil kunne svekke tilknytningen til andre viktige organisasjoner samtidig som nærdemokratiutvalgene mister innflytelse og nærhet til kommunen. Dette mener vi ikke er optimalt.

Tofte lokalsamfunnsutvalg foreslår å videreføre dagens lokalsamfunnsutvalg som tidligere, men med tilpasninger.

Innenfor direktørens skisse foreslår vi noen endringer:

Noen forslag:

- Videreføre rollen som høringsinstans
- Videreføre initiativrett
- At kommunen oppretter en funksjon som har til ansvar for å finne saker på høring, aktuelle planer og andre ting av lokal interesse.
- Vurdere møtefrekvens og om det skal være færre møter
- Kan det være nok med 5 foreninger/utvalg? Færre utvalg gjør at man kan ha mer midler til hver enkelt innenfor samme ramme.
- Ønsker at midlene hver forening/utvalg får til disposisjon er større, og at den brukes til å drifte samt igangsette aktiviteter lokalt.
- Etableres som et utvalg på lik linje med andre utvalg i kommunen, underordnet Kommuneloven

Generelle forslag:

- Vurdere om Klokkarstua/Verket har sterkest tilknytning til Tofte eller Sætre. Barn fra Klokkarstua går som oftest på Folkestad skole og Tofte ungdomsskole.
- Sætre og Åros bør være eget utvalg
- Vi mener at det bør tilstrebes at utvalgene er organisert likt og jobber under de samme rammene (se organisering i Drammen. Dersom utvalgene er ulik organisert, mener vi det kan skape forvirring og uklare roller.

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak

Modellen som er beskrevet og anbefalt oppleves som mer arbeidskrevende, da det er flere krav som vedtekter, årsmøter rapporter med mer og i tillegg er det allokert færre midler til ordningen.

Tofte lokalsamfunnsutvalg må innrømme at vi er skuffet, og vi håper at modellen vi jobber etter per i dag videreføres. Vi opplever at vår rolle som en del av et nær demokrati blir borte, at vår nærhet til kommunens administrasjon og politikere blir mindre og at vår legitimitet som utvalg begrenses.

Det er viktig at denne prosessen gjøres grundig, og vi anbefaler ikke at den vedtas før sommeren men heller bruker tid. Dette fordi bestillingen til de nye foreningene/utvalg bør være tydelig om hva som forventes av dem.

Vi har alle hatt ulike motivasjoner for å delta i lokalsamfunnsutvalgene, men felles er at man brenner for sitt lokalsamfunn og har lyst til å bidra til å skape et blomstrende lokalt samfunn som er attraktivt for innbyggere, tilflyttere og besøkende. Det er med andre ord meget engasjerte deltakere i utvalgene. Det er de samme ressursene som også bidrar på andre saker, utvalg og foreninger i lokalmiljøet. Frivilligheten er ekstremt sårbar. Om lokalsamfunnsutvalget endres til en nær demokratiordning som er beskrevet i høringsnotatet, mener vi at ordningen vil være i direkte konkurranse med frivilligheten. Det er en kamp om mennesker og ressurser. Dersom nær demokratiordningen organiseres som en frivillig organisasjon mener vi at det vil kunne svekke tilknytningen til andre viktige organisasjoner samtidig som nær demokratiutvalgene mister innflytelse og nærhet til kommunen. Dette mener vi ikke er optimalt.

Tofte lokalsamfunnsutvalg foreslår å videreføre dagens lokalsamfunnsutvalg som tidligere, men med tilpasninger.

Innenfor direktørens skisse foreslår vi noen endringer:

Noen forslag:

- Videreføre rollen som høringsinstans
- Videreføre initiativrett
- At kommunen oppretter en funksjon som har til ansvar for å finne saker på høring, aktuelle planer og andre ting av lokal interesse.
- Vurdere møtefrekvens og om det skal være færre møter
- Kan det være nok med 5 foreninger/utvalg? Færre utvalg gjør at man kan ha mer midler til hver enkelt innenfor samme ramme.

- Ønsker at midlene hver forening/utvalg får til disposisjon er større, og at den brukes til å drifte samt igangsette aktiviteter lokalt.
- Etableres som et utvalg på lik linje med andre utvalg i kommunen, underordnet Kommuneloven

Generelle forslag:

- Vurdere om Klokkarstua/Verket har sterkest tilknytning til Tofte eller Sætre. Barn fra Klokkarstua går som oftest på Folkestad skole og Tofte ungdomsskole.
- Sætre og Åros bør være eget utvalg
- Vi mener at det bør tilstrebes at utvalgene er organisert likt og jobber under de samme rammene (se organisering i Drammen. Dersom utvalgene er ulik organisert, mener vi det kan skape forvirring og uklare roller.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04752

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	17/23
2 Tofte lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	12/23
3 Heggedal lokalsamfunnsutvalg	20.04.2023	18/23
4 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	20/23

Høring - ny nærdemokratiordning

Heggedal lokalsamfunnsutvalg har behandlet saken i møte 20.04.2023 sak 18/23

Behandling

Jan Syrstad fremmet slikt forslag:

Kommunedirektørens høringsnotat må sees i sammenheng med kommunens Temaplan for Medborgerskap. Det er også slik at lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Slemmestad og Tofte har vært en prøveordning i tre år, men grunnet pandemien har den reelle funksjonsperioden vært kort – i praksis kun 1 års tid. Lokalsamfunnsutvalgene er forankret i Temaplan for Medborgerskap 2021 til 2033. Temaplanens slagord er: «Sammen for å nå målene». Kommunen bruker også ordet samskaping, at kommune og frivillige er likeverdige parter og at vi skal løse fremtidens utfordringer i fellesskap. Planen kommunestyret vedtok i 2021 skulle:

- 1) sikre utvikling av kompetanse innen samskaping, brukerinvolvering og prosessledelse
- 2) sikre utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av ulike former for innbyggermedvirkning
- 3) sikre utvikling av arenaer og møteplasser for deltakelse og læring

Temaplanens del 2 fremhever betydningen av «påvirkningsmuligheter» der nærdemokratiske ordninger er definert som et utprøvingsområde:

Nærdemokratiske ordninger er i temaplanen en samlebetegnelse på ulike systemer og modeller for engasjement, deltakelse og samfunnsengasjement i lokalbefolkningen. Nærdemokratiske ordninger skal legge til rette for at menneskene som bor i lokalsamfunnet kan påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen

Det har vært følgeforskning underveis, men ingen evaluering så vidt vi erfarer. Det har vært dialog med Hovedutvalg for Medborgerskap og formannskapet der lokalsamfunnsutvalgene har foreslått justeringer i prøveperioden. Endringer har så vidt vi erfarer vært uønsket fra kommunens side da endringer først skulle vurderes mot slutten av prøveperioden. Selv om høringsnotatet beskriver gode erfaringer med «forsøket» Lokalsamfunnsutvalg (LSU) i tre områder i kommunen, savner vi den lofte evalueringen som skulle gjennomføres. Vi har i denne høringen ingen erfaringsgrunnlag basert på fakta etter tre år med nærdemokratisk prøveordning i Asker kommune.

Vi vil påpeke at ordet demokrati er definert som følger (WIKIPEDIA): Demokrati, også kalt folkestyre, er en styreform hvor folket har direkte eller indirekte innflytelse på hva slags beslutninger som fattes. Kjennetegn ved demokrati er frie valg, flertallsstyre, retten til å være uenig med flertallet, og at individenes grunnleggende rettigheter ivaretas.

Det er viktig at kommunen sikrer lokalbefolkningens initiativrett, dvs rett til å sende saker inn i kommunens saksforvaltning slik at saker faktisk blir behandlet. Det er også viktig at lokalsamfunnet klarer å følge med på plansaker og høringer, at vi kan sende inn høringsforslag og påvirke kommunens beslutninger gjennom det at vi har en stemme under vedtaksprosesser i kommunen.

Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil på bakgrunn av høringsnotatets uklarheter og behov for en konsekvensutredning fraråde kommunen å gjennomføre kommunedirektørens forslag til endret «ny nærdemokratiordning». Forslaget som kommunedirektøren fremlegger er etter vårt syn ikke en reel nærdemokratisk ordning. Forslaget er fremsatt uten tilstrekkelig konsekvensutredning, samtidig legges de nåværende lokalsamfunnsutvalgene ned uten at vi har fått mulighet til å delta i en grundig evaluering slik vi har blitt forespeilet i tidligere dialog med kommunen.

Nåværende prøveordning var ment å bli evaluert før utløpet av prøveperioden. Vi savner som sagt å bli lyttet til og en reell samskapning med kommunen om endringer og justeringer.

Vi som frivillige medlemmer i lokalsamfunnsutvalgene har nå jobbet med utvalgene i 3 år, vi har levert mange tusen frivillige timer samlet til beste for lokaldemokratiet. Vi har gjort noe bra tror vi, samtidig er det mye som kunne vært gjort bedre. Kommunen kunne styrket beslutningsgrunnlaget ved en bredere evaluering fra fordeler og

ulempes der medlemmer i lokalsamfunnsutvalgene kan medvirke i prosessen dersom man setter av noe mer tid.

Et forhastet fremlegg fra kommunedirektøren vil etter vårt syn være en direkte dårlig utnyttelse av kommunens ressurser og budsjettmidler. Helt nye, frivillige organisasjoner skal motta et beskjedent tilskudd på kr 250.000,- , og på grunnlag av dette og krav som kommunen stiller, skal de samme, nye organisasjonene få en «spesiell status». Dette er ikke samskapning og en modell, vi neppe tror motiverer folk til frivillig innsats. Frivilligheten sliter med å skaffe folk til å sitte i foreningsstyrer, det er stor risiko for at det vil bli vanskelig å få det nye nærdemokratiet på lufta.

Det er for øvrig intet i Lov om offentlig forvaltning av 2.10 1967, i kommuneloven eller vedtak i kommunestyret som vil gjøre en slik nærdemokratisk ordning til et lovlig eller legitimt forvaltningsnivå over medborgere i Heggedal eller andre lag/foreninger. Vi tror verken FAUer, Heggedal Nærmiljøsentral, Velforeninger, GUI Sportsklubb eller andre frivillige vil forholde seg til det nye systemet med hensyn til «Høringer og uttalelser» på saker under behandling i Asker kommune. De nye organisasjonene er ikke og vil ikke være et forhøyet forvaltningsnivå, og de vil neppe kunne ta initiativ og få saker behandlet i Asker kommune.

Heggedal lokalsamfunnsutvalg anbefaler kommunen følgende kort oppsummert:

1. Forslaget fra kommunedirektøren bør ikke tas til følge av kommunestyret og forslaget avvises.
2. Kommunen bør i stedet jobbe videre med å utrede hvordan Temaplanens gode intensjoner kan settes ut i livet i en samskapning med befolkningen og eksisterende lag og foreninger.
3. Vi anbefaler at kommunen i stedet snarest oppretter et «oppgaveutvalg for nye Nærdemokratiske ordninger» som kan jobbe med å utrede det fremtidige, nye nærdemokratiet i Asker kommune med oppstart senest 1.1 2025. Mandatet bør være i løpet av 2023 – 2024 å vurdere hvordan en revidert, nærdemokratisk ordning kan fungere. I dette utvalget kan både folk fra lokalsamfunnsutvalgene og ikke minst lag/foreninger delta, sammen med administrasjon og politikere. Finansieringen av oppgaveutvalget vil neppe kreve samme budsjetttramme på 8 * 250.000,- som fremlagt fra kommunedirektøren.
4. Vi anbefaler at beslutningen om ny, fremtidig nærdemokratisk ordning til sist besluttes av det fremtidige, nye kommunestyret i Asker kommune etter kommunevalget 2023

Jan Syrstads forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunedirektørens høringsnotat må sees i sammenheng med kommunens Temaplan for Medborgerskap. Det er også slik at lokalsamfunnsutvalgene i Heggedal, Slemmestad og Tofte har vært en prøveordning i tre år, men grunnet pandemien har den reelle funksjonsperioden vært kort – i praksis kun 1 års tid. Lokalsamfunnsutvalgene er forankret i Temaplan for Medborgerskap 2021 til 2033. Temaplanens slagord er: «Sammen for å nå målene». Kommunen bruker også ordet samskaping, at kommune og frivillige er likeverdige parter og at vi skal løse fremtidens utfordringer i fellesskap. Planen kommunestyret vedtok i 2021 skulle:

- 1) sikre utvikling av kompetanse innen samskaping, brukerinvolvering og prosessledelse
- 2) sikre utprøving av nærdemokratiske ordninger og videreutvikling av ulike former for innbyggermedvirkning
- 3) sikre utvikling av arenaer og møteplasser for deltakelse og læring

Temaplanens del 2 fremhever betydningen av «påvirkningsmuligheter» der nærdemokratiske ordninger er definert som et utprøvingsområde:

Nærdemokratiske ordninger er i temaplanen en samlebetegnelse på ulike systemer og modeller for engasjement, deltakelse og samfunnsengasjement i lokalbefolkningen. Nærdemokratiske ordninger skal legge til rette for at menneskene som bor i lokalsamfunnet kan påvirke forhold i nærmiljøet og ellers i kommunen

Det har vært følgeforskning underveis, men ingen evaluering så vidt vi erfarer. Det har vært dialog med Hovedutvalg for Medborgerskap og formannskapet der lokalsamfunnsutvalgene har foreslått justeringer i prøveperioden. Endringer har så vidt vi erfarer vært uønsket fra kommunens side da endringer først skulle vurderes mot slutten av prøveperioden. Selv om høringsnotatet beskriver gode erfaringer med «forsøket» Lokalsamfunnsutvalg (LSU) i tre områder i kommunen, savner vi den lofte evalueringen som skulle gjennomføres. Vi har i denne høringen ingen erfaringsgrunnlag basert på fakta etter tre år med nærdemokratisk prøveordning i Asker kommune.

Vi vil påpeke at ordet demokrati er definert som følger (WIKIPEDIA): Demokrati, også kalt folkestyre, er en styreform hvor folket har direkte eller indirekte innflytelse på hva slags beslutninger som fattes. Kjentegn ved demokrati er frie valg, flertallsstyre, retten til å være uenig med flertallet, og at individenes grunnleggende rettigheter ivaretas.

Det er viktig at kommunen sikrer lokalbefolkningens initiativrett, dvs rett til å sende saker inn i kommunens saksforvaltning slik at saker faktisk blir behandlet. Det er også viktig at lokalsamfunnet klarer å følge med på plansaker og høringer, at vi kan sende inn høringsforslag og påvirke kommunens beslutninger gjennom det at vi har en stemme under vedtaksprosesser i kommunen.

Heggedal lokalsamfunnsutvalg vil på bakgrunn av høringsnotatets uklarheter og behov for en konsekvensutredning fraråde kommunen å gjennomføre kommunedirektørens forslag til endret «ny nærdemokratiordning». Forslaget som kommunedirektøren fremlegger er etter vårt syn ikke en reel nærdemokratisk ordning. Forslaget er fremsatt uten tilstrekkelig konsekvensutredning, samtidig legges de nåværende lokalsamfunnsutvalgene ned uten at vi har fått mulighet til å delta i en grundig evaluering slik vi har blitt forespeilet i tidligere dialog med kommunen.

Nåværende prøveordning var ment å bli evaluert før utløpet av prøveperioden. Vi savner som sagt å bli lyttet til og en reell samskapning med kommunen om endringer og justeringer.

Vi som frivillige medlemmer i lokalsamfunnsutvalgene har nå jobbet med utvalgene i 3 år, vi har levert mange tusen frivillige timer samlet til beste for lokaldemokratiet. Vi har gjort noe bra tror vi, samtidig er det mye som kunne vært gjort bedre. Kommunen kunne styrket beslutningsgrunnlaget ved en bredere evaluering fra fordeler og ulemper der medlemmer i lokalsamfunnsutvalgene kan medvirke i prosessen dersom man setter av noe mer tid.

Et forhastet fremlegg fra kommunedirektøren vil etter vårt syn være en direkte dårlig utnyttelse av kommunens ressurser og budsjettmidler. Helt nye, frivillige organisasjoner skal motta et beskjedent tilskudd på kr 250.000,- , og på grunnlag av dette og krav som kommunen stiller, skal de samme, nye organisasjonene få en «spesiell status». Dette er ikke samskapning og en modell, vi neppe tror motiverer folk til frivillig innsats. Frivilligheten sliter med å skaffe folk til å sitte i foreningsstyrer, det er stor risiko for at det vil bli vanskelig å få det nye nærdemokratiet på lufta.

Det er for øvrig intet i Lov om offentlig forvaltning av 2.10 1967, i kommuneloven eller vedtak i kommunestyret som vil gjøre en slik nærdemokratisk ordning til et lovlig eller legitimt forvaltningsnivå over medborgere i Heggedal eller andre lag/foreninger. Vi tror verken FAUer, Heggedal Nærmiljøsentral, Velforeninger, GUI Sportsklubb eller andre frivillige vil forholde seg til det nye systemet med hensyn til «Høringer og uttalelser» på saker under behandling i Asker kommune. De nye organisasjonene er ikke og vil ikke være et forhøyet forvaltningsnivå, og de vil neppe kunne ta initiativ og få saker behandlet i Asker kommune.

Heggedal lokalsamfunnsutvalg anbefaler kommunen følgende kort oppsummert:

1. Forslaget fra kommunedirektøren bør ikke tas til følge av kommunestyret og forslaget avvises.

2. Kommunen bør i stedet jobbe videre med å utrede hvordan Temaplanens gode intensjoner kan settes ut i livet i en samskapning med befolkningen og eksisterende lag og foreninger.

3. Vi anbefaler at kommunen i stedet snarest oppretter et «oppgaveutvalg for nye Nærdemokratiske ordninger» som kan jobbe med å utrede det fremtidige, nye nærdemokratiet i Asker kommune med oppstart senest 1.1 2025. Mandatet bør være i løpet av 2023 – 2024 å vurdere hvordan en revidert, nærdemokratisk ordning kan fungere. I dette utvalget kan både folk fra lokalsamfunnsutvalgene og ikke minst lag/foreninger delta, sammen med administrasjon og politikere. Finansieringen av oppgaveutvalget vil neppe kreve samme budsjetttramme på 8 * 250.000,- som fremlagt fra kommunedirektøren.

4. Vi anbefaler at beslutningen om ny, fremtidig nærdemokratisk ordning til sist besluttet av det fremtidige, nye kommunestyret i Asker kommune etter kommunevalget 2023

Jan Syrstads forslag ble enstemmig vedtatt.

Nærdemokratiske modeller i andre kommuner

	Ålesund https://alesund.kommune.no/politikk/slik-kan-du-paverke/kommunedelsutval/	Drammen https://www.drammen.kommune.no/politikk-samfunn/politikk/narutvalgene/om-narutvalgene/	Fredrikstad https://www.fredrikstad.kommune.no/tjenester/naringmiljosa/mfunn/lokalsamfunnforeninger/informasjon-om-lokalsamfunnsutvalgene/lokal-samfunnsmodellen/	Stavanger https://www.stavanger.kommune.no/politikk/politiske-utvalg-i-stavanger/kommunedelsutvalg-i-stavanger/
Beskrivelse	<p>11 kommunedelsutvalg i hht kommuneloven. Velges av kommunestyret. Følger ungdomsskolekretsene 11 medl., pol parti foreslår 6 medl., lag/foreninger/lokalmiljø 5 medl. Initiativrett, rådgivende organ, vedtaksmyndighet og budsjettansvar på definerte områder. Både et formelt og uformelt kontaktpunkt mellom innbyggerne, kommunen og andre folkevalgte organ. 2022: 6-7 møter pr utvalg</p>	<p>10 Nærutvalg, en i hver kommunedel. Velges av: FAU i den enkelte kommunedel, ungdomsrådet, elderrådet og råd for personer med funksjonsnedsettelse, sammen med medlemmer i nærutvalgene gjennomfører valget. 11 medlemmer, 8 fra organisasjoner/FAU og 3 politikere. Møtes 4 ganger pr år Reglement vedtatt av kommunestyret Lokalbefolkningen skal kunne ta initiativ og fremme forslag overfor nærutvalget Sørge for involvering av innbyggerne i kommunedelen. Skal informeres i saker som angår kommunedelen – tidlig i prosessen. Årlig innbyggerdialog Veier til påvirkning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dialog m/ politikere 4 ganger pr år - Invitere administrasjonen - Taletid i politiske møter - Høringsinnspill - Innspill til budsjett <p>Ingen forsøksordning - bredere</p>	<p>22 utvalg, én i hver skolekrets. Opprettet ifm. kommunesammenslåingen i 1994, endring i 2019 (u/ kommuneloven) Utvalget som består av 5-7 medlemmer velges på årsmøte. Årsmøte er «Alle innbyggere i skolekretsen». 3-4 møter pr semester. Forumsamlinger 4 ganger pr. år - tverrsektorielt samarbeid Utvalgene skal fremme trivsel, gode levekår og bærekraftig samfunnsutvikling. Mobilisere til frivillighet, og skape flere møteplasser for folk som har lyst og evne til å utvikle lokalsamfunnet sitt. Bindeledd mellom kommunen og sivilsamfunnet, bidra til økt identitetsfølelse gjennom å gi nærmiljøene en stemme og medvirkning i kommunale prosesser og høringer.</p>	<p>9 kommunedelsutvalg i hht kommuneloven. 11 medlemmer Velges av kommunestyret, partipolitisk i hht valgresultat Bydelsutvalg fra 1977. Initiativ til saker forankres som vedtak i utvalget, koordineres med administrasjonen gjennom demokratirådgiver Utvalgene holdes orientert om utviklingsprosjekter og tjenestetilbud gjennom felles halvårssamlinger. Vedtaksmyndighet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiserer TV-aksjonen - Gir rammer for bruken av de

		forankring i administrasjonen		<p>kommunale bydelshusene -</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pådriver for lokale frivilligsentraler og skal holdes orientert om prioriteringer og årsplaner - Organiserer ryddeaksjoner <p>Har innstillende myndighet i planer og ulike saker som gjelder egen kommunedel.</p>
Admin.	Politisk sekretariat	2,5 årsverk som koordinatører	2 koordinatører, som del av stilling	Sekretær i alle utvalg til alt praktisk, + 2 demokratirådgivere ambulerende på møter, observerer/støtter, bindeledd inn i administrasjonen.
Økonomi	Kr 75.000,- pr/år + kr 6,- pr innbygger til nærmiljøtiltak. Utarbeider årlig handlingsprogram.	kr 50.000,- fri disposisjon (møter/involvering) og kr 50.000,- til utdeling.	kr 50-60.000,- pr år til disposisjon.	Forvalter tilskudd til lag/foreninger i kommunedelen to ganger/år inntil kr 20.000,- pr søker. Tot kr 3.9 mill.
Evaluerings/erfaringer	<ul style="list-style-type: none"> - Brukt tid på å finne sin form - Ulikt syn på erfaringen med politikere/innbyggere fra kommunedelen. - Noen mener at utvalget er for stort, krevende å rekruttere. - Avgjørende med administrativ støtte både i og mellom møtene. - Økonomiske midler viktig - Trengs tydeligere politisk signal på hva de ønsker utvalgene skal være fremover. - Ungdommen savner å være to. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tydeligere roller og forventningsavklaring - Avklare administrasjonens rolle. - Fagmiljøene er ønsket mer inn. - Vanskelig å komme tidlig nok inn i saker. 	<ul style="list-style-type: none"> - "Hår i suppa" - Administrasjonen sliter med å følge opp - Utvalgene ønsker medvirkning 	<p>Fra adm i møte 19.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økt frustrasjon: <ul style="list-style-type: none"> o blir ikke hørt - utvalgenes uttalelser "glemmes" i videre behandling o ønsker vedtaksmyndighet/ ønsker større beslutningsmyndighet o for mange roller o for høy forventning om at de skal være aktive/pådrivere lokalt i tillegg til å lese dokumenter/delta i møter - stor arbeidsbyrde for medlemmene o innbyggerinvolvering krevende

	<p>- Ungdomsrepresentant opplever det som viktig arbeid. - I det store: gode erfaringer</p>			<ul style="list-style-type: none"> ○ sluttvedtak i utvalget – mye administrative ressurser tilstedeværelse ○ lite kompetanse på prosesser “amatørutvalg” ○ stiller mye spørsmål – misnøye i administrasjonen for ekstraarbeid og misnøye i utvalget for sene svar ○ ulikt aktivitetsnivå i utvalget ○ får ikke alltid de sakene de ønsker/administrasjonen trenerer ○ For lav møtefrekvens? ○ ønsker å «gjøre en forskjell» ○ Behov for politisk kompetanseheving
--	---	--	--	--

Saksprotokoll

Arivsak
23/04752

Saksbehandler
Christer Best Gulbrandsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Slemmestad lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	17/23
2 Tofte lokalsamfunnsutvalg	19.04.2023	12/23
3 Heggedal lokalsamfunnsutvalg	20.04.2023	18/23
4 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	20/23

Høring - ny nærdemokratiordning

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 20/23

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Leder Kari Sofie Bjørnsen (H) fremmet følgende innspill på vegne at utvalget:

- *Hovedutvalg for medborgerskap er opptatt av at eventuelle ordninger Asker skal ha for nærdemokratiske ordninger skal bidra til mer demokrati og innbyggermedvirkning. Prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg går nå mot slutten, og det skal tas stilling til om dette, eller noe annet som kan ha tilsvarende mål, skal videreføres eller igangsettes.*
- *Slik vi leser høringsnotatet mener kommunedirektøren at forsøket er såpass vellykket at deler av det bør videreføres. Dette er utvalget enig i.*

Utvalget vil komme med følgende innspill og presiseringer:

- *Det arbeidet medlemmene av lokalsamfunnsutvalgene har lagt ned er imponerende, og det har på mange måter bidratt til å synliggjøre det potensialet som ligger i en god organisering av nærdemokratiordninger.*
- *Når utvalget nå samler seg om det kommunedirektøren foreslår å videreføre, er det blant annet fordi vi ønsker at ordningen skal etableres flere steder i kommunen. Kommunedirektøren peker på 8 steder knyttet til*

innbyggertorgene, og det er et godt utgangspunkt. Det bør imidlertid ikke ligge en begrensning i dette.

- Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.*
  - For at ordningen skal lykkes, må det være en treffsikker og effektiv kommunikasjon om hva som er målet og hvordan det kan gjøres. Ikke skal gjøres. Navn/hva skal barnet hete må det jobbes videre med. «Nærutvalg» kan være mer forvirrende enn forklarende.*
  - Det bør også ses nærmere på hvordan eksisterende lag og foreninger/forbund kan styrkes og revitaliseres ved ny ordning.*
-
- Utvalget oppfordrer videre til at de nye «nærutvalgene» ikke skal drive med kommunal saksbehandling.*
  - Det er fra noen pekt på at den nye ordningen kan miste den legitimiteten lokalsamfunnsutvalgene har opparbeidet seg. Vi ser den utfordringen, men tror at over tid vil også ny ordning kunne spille en viktig rolle i sine lokalsamfunn og være en viktig partner for kommunen.*

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Utvalget gir følgende innspill til høringen:

- Hovedutvalg for medborgerskap er opptatt av at eventuelle ordninger Asker skal ha for nærdemokratiske ordninger skal bidra til mer demokrati og innbyggermedvirkning. Prøveordningen med lokalsamfunnsutvalg går nå mot slutten, og det skal tas stilling til om dette, eller noe annet som kan ha tilsvarende mål, skal videreføres eller igangsettes.
- Slik vi leser høringsnotatet mener kommunedirektøren at forsøket er såpass vellykket at deler av det bør videreføres. Dette er utvalget enig i.

Utvalget vil komme med følgende innspill og presiseringer:

- Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.
- Det arbeidet medlemmene av lokalsamfunnsutvalgene har lagt ned er imponerende, og det har på mange måter bidratt til å synliggjøre det potensialet som ligger i en god organisering av nærdemokratiordninger.
- Når utvalget nå samler seg om det kommunedirektøren foreslår å videreføre, er det blant annet fordi vi ønsker at ordningen skal etableres flere steder i kommunen. Kommunedirektøren peker på 8 steder knyttet til innbyggertorgene, og det er et godt utgangspunkt. Det bør imidlertid ikke ligge en begrensning i dette.
- Det er også utfordrende at ny ordning kan oppfattes som «kommunalisert frivillighet». Dette må unngås, og innspillene i høringsrunden må sees nøye på før kommunedirektøren legger frem sitt endelige forslag. Utvalget stiller seg spørrende til realisering av gjennomføringsmodellen som er foreslått, og ber kommunedirektøren se særskilt på dette. Medvirkning og representativitet er sentrale stikkord.
- For at ordningen skal lykkes, må det være en treffsikker og effektiv kommunikasjon om hva som er målet og hvordan det kan gjøres. Ikke skal gjøres. Navn/hva skal barnet hete må det jobbes videre med. «Nærutvalg» kan være mer forvirrende enn forklarende.
- Det bør også ses nærmere på hvordan eksisterende lag og foreninger/forbund kan styrkes og revitaliseres ved ny ordning.
- Utvalget oppfordrer videre til at de nye «nærutvalgene» ikke skal drive med kommunal saksbehandling.
- Det er fra noen pekt på at den nye ordningen kan miste den legitimiteten lokalsamfunnsutvalgene har opparbeidet seg. Vi ser den utfordringen, men tror at over tid vil også ny ordning kunne spille en viktig rolle i sine lokalsamfunn og være en viktig partner for kommunen.

Nær og skapende

Høringsnotat - Forslag til ny nærdemokratiordning i Asker kommune

Innhold

Hva er det du leser nå?	2
Kortversjon	3
Dette ønsker vi svar på.....	4
Hva er nærdemokrati? Og hvorfor skal vi ha en modell for det?	5
Oppdraget til en nærdemokratiordning	6
Ulike alternative modeller	7
Organisasjonsform og navn.....	8
Kommunens rolle	9
Lokalområder	10
Økonomi.....	11
Valg og sammensetning	12
Samspill med andre.....	13
Digitale verktøy.....	14
Fra ord til handling.....	15

Hva er det du leser nå?

Dette notatet foreslår hvordan en ny løsning for nærdemokratimodell i Asker. Utgangspunktet er at Asker kommune skal videreføre en form for nærdemokratimodell, etter at kommunen har prøvd ut såkalte «lokalsamfunnsutvalg» i Heggedal, Slemmestad og Tofte. Resultatene av forsøket er gode. Forslaget handler om å forenkle modellen som ble prøvd ut her, og å utvide den nye modellen til hele kommunen.

Det er mange måter å gjøre dette på, men diskusjonen må begynne et sted. Dette notatet gir derfor et utgangspunkt for diskusjon. Hvis du har bedre ideer, så kom med dem! En nærdemokratiordning må eies av hele Asker-samfunnet.

Når du har lest notatet, så kan du sende inn dine kommentarer, spørsmål og forslag via vår høringsportal her: <https://www.asker.kommune.no/asker-mot-2030/saker-pa-horing-og-kunngjoringer/>. Da kommer dine innspill fram til rette folk. Siste frist for å sende inn innspill er 25. april 2023. Da klarer vi å behandle innspillene ordentlig før endelig vedtak skal gjøres i kommunestyret 13. juni 2023.

For å holde notatet så kort vi kan, så bruker vi ikke mye plass her på hva som har vært før, eller på mye drøfting og argumentasjon. Du kan lese et innspillsnotat fra forskerne som fulgte med på lokalsamfunnsutvalg på den samme nettsiden. Der finner du også en lenke til en presentasjon av hovedtankene som direktør for medborgerskap holdt for formannskapet i Asker kommune 28. februar.

Takk for at du engasjerer deg i nærdemokratiet vårt!

Asker kommune, 15. mars 2023

Kortversjon

Dette notatet er innom mange ulike temaer, og dermed blir det litt langt. Vi har likevel prøvd å unngå for mye argumentasjon eller bakgrunn for at det ikke skulle bli enda lengre. Vi har fått en del innspill og spørsmål underveis i arbeidet med notatet, og de har vi prøvd å svare ut så godt vi klarer. Men for deg som ikke ønsker å lese hele notatet, og som bare vil ha de viktigste punktene, har vi en kortversjon her.

Dette foreslår vi:

- Asker kommune skal ha 8 nærutvalg, som representerer hvert sitt lokalområde. Til sammen skal de dekke hele kommunen.
- Disse skal være spesielle frivillige organisasjoner, som er «paraplyer» for frivillighet og innbyggere i sitt område.
- Nærutvalgene skal ha egne samarbeidsavtaler med kommunen, som er med på å gi dem en spesiell anerkjennelse som noe mer enn «bare» en vanlig forening.
- Nærutvalgene skal både bidra til et godt lokalsamfunn, binde lokale krefter sammen, uttale seg til kommunen og ta initiativer overfor kommunen og forvalte noen penger til beste for lokalsamfunnet.
- Nærutvalgene er en forening og styrer seg selv, men skal ha base på hvert sitt innbyggertorg. Innbyggertorget skal ha en kontaktperson som gir dem hjelp og støtte.
- Nærutvalget skal få 250.000 til beste for lokalsamfunnet hvert år.
- Nærutvalget skal årlig møte kommunens folkevalgte og kommunedirektørens ledergruppe.
- Kommuneadministrasjonen skal jobbe aktivt for å samarbeide med dem i alle relevante saker og tjenesteområder.
- Det skal også være jevnlige fellessamlinger for nærutvalgene.
- Nærutvalget skal jobbe for å rekruttere og samarbeide bredt, og skal ha minst én ungdomsrepresentant. De må ha årlig årsmøte. Ellers bestemmer de mye selv hvordan de skal organisere seg og arbeide.
- Denne ordningen blir iverksatt gjennom høsten 2023 og 1. kvartal 2024.

På denne måten tror vi at vi kan få et bedre samarbeid mellom kommune og innbyggere og at de vedtakene kommunen fatter blir bedre. Vi tror lokale krefter får den beste blandingen av frihet og hjelp, støtte og anerkjennelse fra kommunen – til å skape gode ting.

Dette ønsker vi svar på

Vi håper du vil fortelle oss om de gode ideene, forslagene, innvendingene og spørsmålene du får når du leser dette notatet. Samtidig kan det være greit å ha noen spørsmål å tenke over, så her er noen forslag til hva du kan uttale deg om:

1. Bør vi ha en nærdemokratiordning i Asker?
2. Hvis vi skal ha en nærdemokratiordning, hvordan bør den være organisert? Slik som vi foreslår, eller er andre løsninger bedre?
3. Er oppdraget og rollen til nærdemokratiordningen klart nok definert? Kom gjerne med forslag til forbedringer.
4. Er kommunens rolle opp mot nærdemokratiordningen tydelig? Kom gjerne med forslag til forbedringer.
5. Hva bør nærdemokratiorganet hete?
6. Hvordan bør grensene mellom de ulike områdene som skal ha et nærdemokratiorgan være?
7. Hvilke krav bør være felles for alle nærdemokratiorganene – og hva er det greit at er ulikt fra sted til sted?
8. Hvordan bør prosessen fram til etablering av disse organene være?

Hva er nærdemokrati? Og hvorfor skal vi ha en modell for det?

Du lurer kanskje allerede på hva «nærdemokratimodell» egentlig betyr. Vel, en kommune som Asker er ganske stor. Det bor nærmere 100 000 mennesker i denne kommunen nå, og de bor i mange ulike tettsteder. Det er også ganske langt mellom de ulike delene av kommunen.

En kommune er et lokalsamfunns verktøy for å få til noe i fellesskap, og er styrt av et kommunestyre. Dette kommunestyret består i Asker av 55 representanter, som er valgt for fire år av gangen i kommunevalget. Alle innbyggere i Asker med stemmerett kan være med å velge de som sitter i kommunestyret. Det er flertallet i kommunestyret som avgjør hva Asker kommune skal gjøre.

Kommunestyret bestemmer hva de som jobber i kommunen skal drive med – det vi ofte kaller for kommuneadministrasjonen. Kommunestyret bestemmer også en del regler for kommunen, som alle må følge. De styrer også mange tjenester: Skoler, barnehager, helsestasjoner, kulturtilbud, idrettstilbud, helse- og omsorgstilbud, mye av NAV, brannvesen, søppeltømming, vann og avløp, landbrukspolitikk og mye mer.

De 55 som sitter i kommunestyret er for det meste fritidspolitikere. De gjør dette ved siden av andre jobber. De 10 000 som jobber i kommunen som lærere, sykepleiere, helsefagarbeidere, barne- og ungdomsarbeidere, ingeniører, jurister, assistenter, rørleggere, sjåførere, ledere og rådgivere har oppgaver knyttet til sitt fagområde. Da sier det seg selv at det kan være vanskelig å få med seg til enhver tid hva som rører seg i et bestemt nabolag, både for kommunestyrepolitikere og for de som jobber i kommunen. For politikerne er det knapt med tid, og for de som jobber i kommunen kan det være vanskelig å se helhet.

Det er her nærdemokrati kommer inn! Nærdemokrati betyr at noen mennesker har et spesielt ansvar for å følge med på det som skjer rundt seg, i nabolaget og nærmiljøet. Disse folkene kan både bidra til å skape gode løsninger på utfordringer de ser, og hjelpe politikere og kommuneansatte med å forstå mer av hverdagen i hele kommunen. På den måten tror vi at det er lettere å sørge for at det skjer flere gode ting i Asker-samfunnet, og at de løsningene kommunen har ansvar for passer bedre til de behovene innbyggerne har.

En «nærdemokratimodell» er da en måte å organisere dette nærdemokratiet på som er gjenkjennelig i hele kommunen, selv om den er tilpasset de lokale behovene.

Erfaringen med forsøket med lokalsamfunnsutvalg har vist at det er mulig å forløse mye engasjement lokalt og få gode innspill til saker under behandling med en etablert nærdemokratistruktur. Forsøket har også vist at det er noen utfordringer knyttet til å følge kommunelovens regler for utvalg. Dette kommer vi tilbake til etterpå i notatet.

I dette notatet bruker vi «politikere» i stedet for det mer kommunale begrepet «folkevalgte». Men med «politikere» mener vi her de som sitter som folkevalgte i kommunestyre og utvalg.

Oppdraget til en nærdemokratiordning

Det er forsket ganske mye på nærdemokratimodeller rundt omkring i Norge og andre land. Noe av det viktigste som skal til for at det skal være meningsfylt å være med på nærdemokrati, er at de som skal drive med det vet hva oppgaven går ut på.

Dette er det vi foreslår som oppdraget til en nærdemokratiordning:

- **Bidra til et godt lokalsamfunn i hele sitt område**
- **Hjelpe gode krefter lokalt til å finne sammen for å løse utfordringer – både frivillige, kommunale og næringslivet**
- **Være et bindeledd mellom det som skjer lokalt og kommunen**
- **Ta opp saker med kommunen som interesserer lokalsamfunnet**
- **Uttale seg til kommunen på vegne av lokalsamfunnet i saker som gjelder lokalsamfunnet**
- **Bruke penger som kommunen gir til nærdemokratiordningen – og andre penger som samles inn – til det beste for lokalsamfunnet**

Det kan også være aktuelt å delegerer myndighet til nærutvalgene til å fatte vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning eller der hvor det er anledning til dette etter ulike lover (jf. kommunelovens § 5-4). Dette tar vi ikke stilling til her, men kom gjerne med forslag i høringen om det er områder hvor dette kan være aktuelt.

For å hjelpe nærutvalgene til å ha et godt kunnskapsgrunnlag for sitt arbeid, bør kommunen sammen med nærutvalgene lage en såkalt lokal samfunnsanalyse hvert fjerde år, som utvalget kan benytte i sitt arbeid:

- **Hvert 4. år skal nærutvalg og kommune sammen lage en lokal samfunnsanalyse som grunnlag for arbeidet i utvalget**

Ulike alternative modeller

Det finnes mange måter å organisere en nærdemokratiordning på. Men de fleste kan oppsummeres i tre hovedalternativer. Nedenfor er en tabell med vår vurdering av disse tre alternativene.

	A: Kommunalt utvalg	B: Frivillig organisasjon med spesiell status	C: Ingen spesiell ordning
Beskrivelse	Kommunen lager kommunale utvalg for hvert område. Utvalget er et folkevalgt organ etter kommunelovens § 5-7, og må følge de reglene som gjelder for slike.	Kommunen gir en status som lokalt talerør m.m. til én aktør i hvert område. Som regel innenfor rammer som kommunen har definert. Organet er juridisk sett en frivillig organisasjon, med eget organisasjonsnummer og egne vedtekter.	Kommunen har ikke etablert/støttet opp om noe eget lokalt organ, men baserer seg på medvirkning fra eksisterende aktører. Det kan også være aktuelt at kommunen avholder folkemøter eller organiserer verksteder og løse nettverk.
Kostnader for kommunen	<ul style="list-style-type: none"> - Godtgjørelser - Møtegjennomføring med for- og etterarbeid - Evt. midler for utdeling 	<ul style="list-style-type: none"> - Evt. tilskudd til organet - Tidsbruk på støtte, tilrettelegging og dialog 	<ul style="list-style-type: none"> - Ingen, bortsett fra tidsbruk på å komme i kontakt med relevante lokale aktører ved behov
Fordeler	<ul style="list-style-type: none"> - Klar status som et kommunalt organ - Avklarte regler - Det utvalget gjør må være åpent og etterprøvbart - Forvaltningslovens regler for enkeltvedtak om tilskudd gjelder – gir rettssikkerhet - Omfattende kommunal tilrettelegging - Formelt system for å få saker til behandling - Kan få delegert myndighet 	<ul style="list-style-type: none"> - Stort rom for lokale tilpasninger - Lokale aktører er selv i førersetet - Gir rom for ildsjeler til å sette sitt preg på arbeidet - Fleksible rammer, for eksempel gjennom en samarbeidsavtale - Kan få inn ekstern finansiering 	<ul style="list-style-type: none"> - Helt og fullt basert på eksisterende aktører - Frivillige slipper å bruke krefter på å holde enda en organisasjon i gang, eller på å bemanne kommunalt organ - Lett å tilpasse til saker og behov som oppstår
Ulemper	<ul style="list-style-type: none"> - Vanskeligere å gjøre lokale tilpasninger av arbeidsform - Svært tidkrevende for- og etterarbeid - Strenge begrensninger på hva det er lov å gjøre utenfor møter - En arbeidsform med mye dokumenter, som mange kan oppleve byråkratisk 	<ul style="list-style-type: none"> - Mer avhengig av lokalt engasjement - Noen begrensninger på hvilken delegert myndighet de kan få - Kan oppleves som «kommunalisert frivillighet» - Avhengig av at kommunen gir organisasjonen en spesiell status gjennom avtale og konkret oppfølging 	<ul style="list-style-type: none"> - Ingen som har en definert inngang til å ta opp saker med kommunen på fellesskapets vegne i et område - Kommunen som i stor grad styrer hvem som kommer til orde, og hvilke saker det blir bedt om innspill til - Forutsetter at kommunens folk har gode nettverk lokalt

I Asker kommune vurderer vi alternativ B, Frivillig organisasjon med spesiell status, som mest egnet, fordi dette gir mer lokal frihet til et nærdemokratiorgan og lavere direkte kostnader til administrasjon, samtidig som det er mulig å ivareta behov for anerkjennelse og involvering. Modell B vil fortsatt kreve mye av administrasjonens tid. Dette vil videreføre det gode arbeidet som er gjort i lokalsamfunnsutvalgene, men gi nye muligheter for at det lokale engasjementet kan finne sin egen form.

Organisasjonsform og navn

En nærdemokratimodell som er organisert som frivillig organisasjon må være åpen for at alle som bor i lokalsamfunnet kan være med. Ingen skal måtte betale kontingent og det må ikke være andre krav til stemmerett. Kommunen anerkjenner denne organisasjonen som spesiell, med en framhevet status som kommunens lokale hovedsamarbeidspartner. Man kan gjerne kalle den en «paraply» for lokalsamfunnet. Den er derfor noe annet enn en velforening, frivilligsentral eller et FAU.

Organisasjonen kan hete mange forskjellige ting. Her er noen eksempler:

- Nærutvalg
- Lokalutvalg
- Lokalsamfunnsutvalg
- Nærmiljøutvalg
- Grendeutvalg
- Lokalforum
- Nærmiljøforum

Du kan sikkert komme på flere gode forslag! Vi vil gjerne ha inn gode forslag til navn. I mangel av noe bedre, så kaller vi det foreløpig «nærutvalg» i resten av dette dokumentet. Men hvem vet – kanskje det blir ditt forslag vi bruker i framtida?

Dette er det vi foreslår om hvordan nærutvalget skal være organisert:

- **Nærutvalget skal være en frivillig organisasjon for hele sitt lokalområde**
- **Nærutvalget skal ha et styre, som er valgt på et årsmøte som er åpent for alle som bor i lokalområdet**
- **Nærutvalget blir anerkjent som nærutvalg for sitt område og kommunens lokale hovedsamarbeidspartner. En samarbeidsavtale med kommunen slår fast denne spesielle og viktige statusen**
- **Samarbeidsavtalen skal beskrive de felles forventningene mellom kommune og nærutvalg. I tillegg til det som skal være felles for alle nærutvalgene, skal avtalen ha med det som er nødvendig av lokale tilpasninger**
- **Utover dette, skal nærutvalget være uavhengig av kommunen. Kommunen skal ikke kunne instruere nærutvalget, og nærutvalget skal heller ikke kunne instruere kommunen**

Kommunens rolle

I dag har kommunen en omfattende rolle knyttet til lokalsamfunnsutvalgene. Kommunen organiserer møter, lager sakslister og sørger for godtgjørelser, mat og møtelokaler. Kommunen lager mye sakspapirer til møtene.

I den nye modellen skal nærutvalgene være uavhengige av kommunen – men kommunen og nærutvalgene skal ha et nært partnerskap og samarbeid. For å sikre at dette er lokalt utformet, bør det være innbyggertorgene som er kontaktpunktet i kommunen for nærutvalgene. Det er de som sitter med lokalkunnskapen. Innbyggertorgene bør være et «hjem» for nærutvalgene, hvor de kan få hjelp, støtte og sparring.

Tett kontakt med politikk og administrasjon er også viktig for at nærutvalg skal kunne gjøre jobben sin. Nærutvalgene må oppleve at både politikere og kommunalt ansatte engasjerer seg i nærutvalgenes arbeid og etterspør nærutvalgenes syn på saker kommunen jobber med. Nærutvalgene må involveres i flere runder av viktige saker. Nærutvalgene må få mulighet til både å sette dagsorden, delta i dialog om utfordringer og løsninger og å gi mer formelle uttalelser i høringer. Hovedmotivasjonen for å delta i et nærutvalg vil nok være muligheten til å bli involvert og oppleve å bli tatt på alvor.

Vi foreslår at kommunens rolle overfor nærutvalgene skal være følgende:

- **Hele kommunen er sparringspartner og støttespiller for nærutvalgene**
- **Hvert nærutvalg skal ha base på et innbyggertorg**
- **Innbyggertorget skal ha én navngitt person som er hovedkontaktperson for nærutvalget**
- **Kontaktpersonen skal sørge for å formidle kontakt og informasjon mellom nærutvalget og de ulike tjenestene og menneskene som jobber i kommunen. Kontaktpersonen skal delta på møtene til nærutvalget når det er naturlig, og skal kunne hjelpe dem å finne fram i kommunen**
- **Kommunens øvrige virksomheter og tjenesteområder skal bidra til at kontaktpersonen kan gjøre jobben sin godt**
- **Nærutvalget kan ikke instruere kontaktpersonen, og kontaktpersonen skal respektere nærutvalgets uavhengighet**
- **Kommunen skal ikke organisere møtene til nærutvalget, men kan hjelpe dem med å finne ut av det praktiske**
- **Kommunens ulike tjenester skal sørge for at nærutvalgene er informert og tatt med i dialog om saker som angår dem på et så tidlig tidspunkt som praktisk mulig. Formen på dette må utvikles over tid**
- **Nærutvalgene skal ha minst ett årlig, felles dialogmøte med det hovedutvalget i kommunen som har ansvar for dem, gjerne i kombinasjon med dialog med kommunedirektørens ledergruppe. Hovedutvalget har ansvar for å følge opp nærutvalgene, også gjennom året.**
- **Kommunen skal legge til rette for læring og dialog mellom nærutvalgene, og skal organisere jevnlig fellestreff mellom nærutvalgene. På disse treffene kan kommunen også ta opp fellessaker som gjelder alle nærutvalg**
- **Kommunen skal tilby nærutvalgene kompetanseutvikling som er relevant for dem**
- **Kommunen bør vurdere om nærutvalgene skal få rett til å be om egne møter med politisk hovedutvalg om konkrete saker ved behov**

Lokalområder

For å unngå at nærutvalgene går i beina på hverandre, må det være klare grenser for hvert nærutvalg. Nærutvalgene bør ha sin base på et innbyggertorg, og det tilsier 8 nærutvalg i kommunen. Antallet kan tas opp eller ned, men kommunen må da tilpasse koblingen mellom nærutvalg og innbyggertorg til antallet.

Det er viktig å få innspill på hva som er en klok måte å organisere dette på, og hva de ulike områdene bør hete. Her er et forslag ut fra hva vi i kommunen tror er de mest naturlige måtene å dele inn kommunen i 8 områder med hvert sitt innbyggertorg på, når områdene skal være geografisk sammenhengende:

- **Nesøya – Holmen**
  - Plansoner: Nesøya nord, Nesøya sør, Mellom-Nes, Billingstadsletta, Billingstad, Hvalstad, Landøya, Holmen, Vakås.
  - Befolkning 2022: 18 833
- **Asker sentrum**
  - Plansoner: Høn, Båstad, Sentrum, Bondi, Ånnerud, Semsveien, Gamle Drammensvei, Gullhella, Vettre, Bleikeråsen, Blakstad.
  - Befolkning 2022: 24 664
- **Borgen**
  - Plansoner: Østre Borgen, Vestre Borgen.
  - Befolkning 2022: 5 589
- **Heggedal-Dikemark**
  - Plansoner: Vardåsen, Dikemark, Heggedal vest, Sentrale Heggedal, Gjellum
  - Befolkning 2022: 10 430
- **Slemmestad-Vollen**
  - Plansoner: Vollen, Bjerkås, Slemmestad nord, Slemmestad sør, Fossum, Bødalen, Nærsnes
  - Befolkning 2022: 12 407
- **Spikkestad-Midtbygda-Hyggen**
  - Plansoner: Spikkestad nord, Spikkestad sør, Lahell, Røyken, Midtbygda, Hyggen
  - Befolkning 2022: 10 150
- **Sætre-Åros-Klokkarstua**
  - Plansoner: Åros, Sætre syd, Sætre nord, Storsand, Klokkarstua
  - Befolkning 2022: 8 721
- **Tofte-Holmsbu-Filtvet**
  - Plansoner: Filtvet, Tofte, Holmsbu
  - Befolkning 2022: 4 034

Se vedlagte kart for grenser. Grenser er omtrentlige – det er grensene mellom plansoner i kommuneplanen som er avgjørende.

Økonomi

I dag bruker Asker kommune ca 2 millioner kroner i året på de tre lokalsamfunnsutvalgene, i tillegg til arbeidstimer til medarbeidere i kommunen. Dette inkluderer penger utvalgene har til å dele ut, samt godtgjørelser (penger) til de som sitter i utvalgene. Kommunen har stram økonomi og mange utfordringer som skal løses i årene som kommer. Det er derfor ikke mer penger å bruke på en nærdemokratiordning. Sammenlignet med hva andre kommuner bruker, vil det likevel være ganske mye å bruke 2 millioner, i tillegg til arbeidstimer.

Vi foreslår følgende løsning på økonomi:

- **Hvert nærutvalg får 250 000 kroner i årlig tilskudd av kommunen**
- **Nærutvalget har i tillegg gratis møtelokaler på innbyggertorgene, og gratis bruk av kommunens øvrige lokaler til sine møter og aktiviteter**
- **Nærutvalget kan disponere de 250 000 til det nærutvalget mener er best for å skape lokal aktivitet**
- **Nærutvalget får årets tilskudd når kommunen har mottatt årsmøtepapirer fra nærutvalget, inkludert regnskap for bruk av forrige års tilskudd**
- **Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om at nærutvalget har det fulle ansvaret for bruk av midlene, og at kommunen bare skal føre kontroll med pengebruken ved begrunnet mistanke om misbruk av pengene**
- **Ubrukte midler kan nærutvalget overføre til neste år**
- **Kommunen oppfordrer nærutvalget til å ha flere andre inntektskilder**
- **Kommunens øvrige kostnader til oppfølging av nærutvalgene bæres av tjenesteområde medborgerskap**

Valg og sammensetning

Kommunen bør ha færrest mulig regler om sammensetning av nærutvalg. Samtidig bør det være noen minstekrav for å bli anerkjent som nærutvalg, og dette bør handle om hvordan nærutvalget skal sikre at ulike stemmer og nye stemmer får ta del i nærutvalget.

Nærutvalget bør ha et visst mangfold. Da bør det bestå av mennesker med ulik bakgrunn og kompetanse. Noen bør komme fra lokale lag og foreninger, slik som velforeninger, idrettslag, kor og korps, historielag eller menigheter. Noen bør komme fra lokale brukerråd, slik som elevråd, forelderåd/samarbeidsutvalg. Og noen bør være uavhengige innbyggere – gjerne som representere grupper som oftere enn andre ikke kommer til orde. Dette kan være ungdommer, eldre, minoriteter, personer med funksjonsnedsettelse og så videre.

Fellesreglene bør imidlertid ikke være så detaljerte. Det er viktigere at nærutvalgene har et apparat for å rekruttere bredt og sørge for en blanding av kontinuitet og fornying. En måte å gjøre dette på, kan være å ha en egen valgkomité.

Det kan være grunn til å framheve at ungdom bør ha en stemme i nærutvalget. Dette har vært vellykket i lokalsamfunnsutvalgene. Nærutvalgene bør vurdere å gi ungdom en egen godtgjørelse for å sitte i nærutvalget. Ungdom har ofte en mer anstrengt økonomi enn andre grupper.

Valgene bør skje på åpne møter som alle innbyggere kan møte på, og det må være reelle muligheter for å stille til valg på møtet. På møtet bør det også være slik at styret i nærutvalget forteller hva de har drevet med, slik at det er mulig for de som møter å bytte ut medlemmer om de mener styret burde jobbe annerledes. Antall som skal velges og valgperiode bør fastsettes lokalt, men det bør være et årlig årsmøte.

På bakgrunn av dette foreslår vi følgende:

- **Nærutvalget må ha egne vedtekter som slår fast hvordan styret i nærutvalget skal være organisert.**
- **Vedtektene må slå fast hvordan nærutvalget skal sikre åpne valg som alle i lokalområdet kan delta i, og hvordan årsmøtet skal få innsyn i nærutvalgets aktiviteter og økonomi**
- **Vedtektene må slå fast hvordan nærutvalget skal rekruttere bredt i lokalsamfunnet**
- **Vedtektene skal være årsmøtebehandlet i nærutvalget, og det skal bare kunne være årsmøtet som endrer vedtektene**
- **Nærutvalget må ha minst én ungdomsrepresentant**
- **Nærutvalget må ha årlig årsmøte**

Samspill med andre

De ulike lokalsamfunnene i Asker er forskjellige. Det er derfor en dårlig idé å lage veldig stramme, felles regler for hvordan nærutvalgene skal samarbeide med andre lokalt. Her er noen eksempler på hva som kan være aktuelle samarbeidsformer:

- Lokal frivilligsentral kan danne en kjerne for nærutvalget, eller være en ekstra støttespiller/hjelper, forutsatt at begge parter ønsker dette.
- Representanter for viktige lokale foreninger eller aktører kan inviteres til å være observatører på styremøter i nærutvalget – fast eller ved behov. Dette kan være frivilligsentraler, velforeninger, menigheter, viktige bedrifter, veilag, borettslag og sameier, møteplasser, foreninger eller andre som nærutvalget ønsker å samarbeide tett med
- Hvis innbyggertorget og nærutvalget er enige om det, kan nærutvalget utgjøre et brukerråd for innbyggertorget, som kommer med råd og anbefalinger om aktiviteter og innhold
- Nærutvalget kan gjennomføre jevnlige møter i et større lokalt nettverk eller forum som de organiserer, eller ha åpne møter for hele lokalsamfunnet – eller for ulike målgrupper
- Frivilligsentraler kan velge å bruke nærutvalget som referansegruppe eller styre, om nærutvalget ønsker det
- Nærutvalgene og de ulike paraplyorganisasjonene og rådene på kommunenivå kan ha felles interesser eller prosjekter å snakke om.
- Og mye mer – her er det nesten bare kreativiteten som setter grenser!

Det som kan være en idé å slå fast i samarbeidsavtaler, kan være dette:

- **Nærutvalget skal invitere til utstrakt samarbeid med ulike lokale aktører, på måter som er tilpasset lokale forhold**

I tillegg kan det være at kommunen kan ha en rolle i å bringe ulike aktører sammen:

- **Kommunen kan vurdere å arrangere fellesmøter mellom nærutvalgene og paraplyer og råd, slik som ungdomsråd, eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse, idrettsråd, kulturråd og frivillighetsutvalg**
- **Kommunen eller nærutvalget bør sammen vurdere om det skal være jevnlige fellesmøter med kommunale tjenester i lokalområdet, slik som barnehager og skoler, inkludert med de brukerrådene som finnes i disse tjenestene (Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalg (SU) og elevråd).**

Digitale verktøy

Digitale verktøy er i dag veldig viktige for effektiv samhandling og kommunikasjon. Kommunen kan bidra til å forenkle arbeidet for nærutvalgene ved å sørge for hensiktsmessige felles verktøy. Dette kan for eksempel være medvirkningsplattformen Decidim, som KS og Smartbynettverket forvalter og utvikler. Denne typen verktøy gir muligheter for oppfølging av medvirkningsprosesser og møter, lokale informasjonsnettsider, nettsider for dialog og muligheter for å ta i bruk nye metoder for medvirkning. Én slik metode er deltakende budsjettering, hvor innbyggere lokalt kan inviteres til å fordele en pengesum ved hjelp av det digitale verktøyet.

Det er ikke endelig avklart om og hvordan Asker kommune skal bruke Decidim, men det følgende kan være et godt prinsipp:

- **Kommunen kan stille til rådighet for nærutvalgene hensiktsmessige digitale verktøy for samhandling, medvirkning og kommunikasjon – dette må vurderes nærmere**

I tillegg vil det nok være naturlig for mange av nærutvalgene å bruke sosiale medier til å nå ut til folk i sitt lokalområde. Kommunen bør være varsom med å stille krav til hvordan nærutvalgene skal kommunisere, siden dette må tilpasses lokale forhold. Men det følgende kan være et godt prinsipp:

- **Nærutvalget skal arbeide aktivt på flere ulike måter for å nå ut til innbyggere i sitt lokalområde med ulik bakgrunn og interesser**

Fra ord til handling

Det vil kreve en del jobb å iverksette en ny nærdemokratiordning, både fra folk i kommunen og for innbyggerne. Derfor er det viktig å sette av nok tid til dette.

Vi foreslår følgende framdriftsplan:

- **Kommunestyret bestemmer hvordan modellen skal være i juni 2023**
- **Virksomhet innbyggerdialog og frivillighet arrangerer åpne møter i hvert lokalområde høsten 2023**
- **I disse åpne møtene skal deltakerne være med og lage forslag til vedtekter og samarbeidsavtale for sitt nærutvalg, og velge deltakere til et interimstyre**
- **Innbyggerdialog og frivillighet samarbeider med interimstyrene om å avstemme gjensidige forventninger til kontaktpersonenes rolle, slik at ordningen er gjennomførbar**
- **Kommunestyret godkjenner samarbeidsavtaler rundt årsskiftet 2023-2024**
- **Interimstyret og kommunen arrangerer sammen det første årsmøtet i hvert nærutvalg i løpet av de første tre månedene i 2024**
- **Kommunen bærer kostnadene fram til det første årsmøtet er avholdt. Etter dette utbetaler kommunen tilskudd og ansvaret går over til nærutvalget selv**

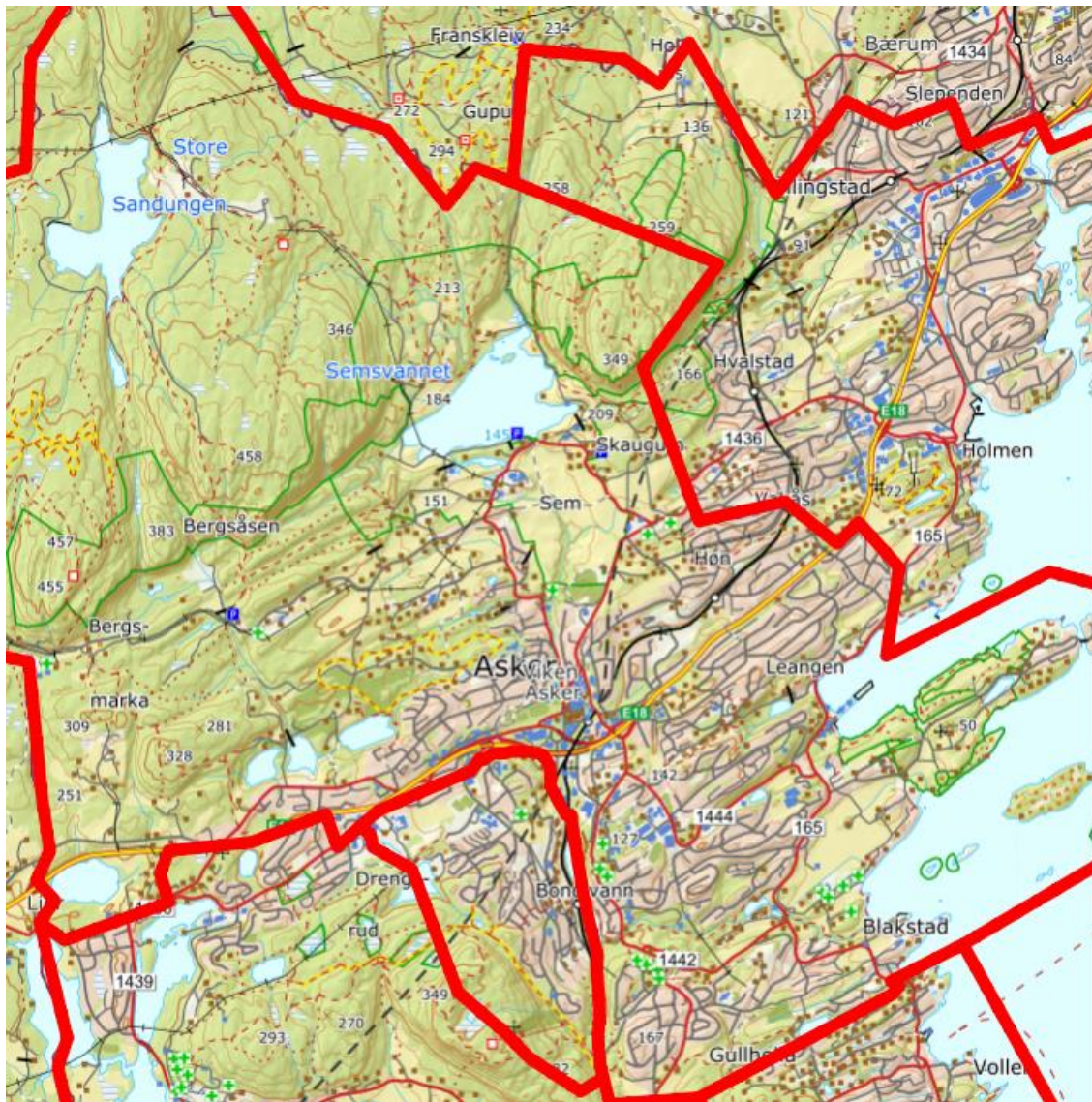
Denne framdriftsplanen må være foreløpig, og det vil være bedre å bruke lengre tid på å etablere gode ordninger hvert sted, enn å forhaste seg, hvis det viser seg å være nødvendig. Det må generelt være rom for å lære og justere fortløpende.

Vedlegg: Kart

Forslag til inndeling av nærutvalgsområder i Asker kommune, med detalj over Asker/Borgenområdet

SESAM

NOTAT

Nærdemokratiske ordninger

Notat til kommunaldirektøren i Asker kommune. ¹

07.02.23.

Lars U. Kobro. Seniorforsker, Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon – SESAM. Universitetet i Sørøst-Norge. www.usn.no/sesam

---

Innhold

1. Ambisjoner i Asker.....	2
2. Ulike nærdemokratiske ordninger	3
3. Et lovregulert organ	4
4. En tid for utprøving – med variasjoner	6
5. En sterk koordinert lokalsamfunnsutvikling.....	7
6. Foreløpige vurderinger med forsiktige frampek	7
7. Noen konkrete punkter	10
8. En sluttcommentarer om en grunnleggende utfordring på systemnivå	10

---

¹ Påstander og faglige momenter i dette notatet vil dokumenteres og kilde-belegges i følgeforskningens slutt-rapport.

1. Ambisjoner i Asker

Nærdemokratiske ordninger er en samlebetegnelse på ulike modeller med formål å engasjere lokalbefolkningen i aktiv demokratisk praksis. Å flytte demokratiske prosesser nærmere der folk bor forventes å gi positiv effekt både for storsamfunnet og for det enkelte lokalsamfunnet der ordningene etableres. Opprettelse av *lokalsamfunnsutvalg* er én måte å gjøre dette på. I Asker er slik modell valgt, foreløpig for tre områder; *Tofte*, *Slemmestad* og *Heggedal*. Erfaringene fra de tre stedene skal samles som et forsøk. Forsøket skal i løpet av 2023 danne grunnlag for en avgjørelse om ordningen skal videreføres, korrigeres, eventuelt gjøres gjeldende for flere lokalsamfunn eller håndteres videre på annen måte.

Mandatet

Ifølge vedtak i Asker kommunestyre 28. januar 2020 (sak 20/3) arbeider lokalsamfunnsutvalgene under følgende mandat:

Lokalsamfunnsutvalgene skal legge til rette for at innbyggere, lag og foreninger og andre lokale aktører får mulighet til å ta del i og få medansvar for saker som angår lokalsamfunnet de er opprettet for.

Kommunestyresaken lister opp følgende oppgaver for utvalgene:

- Høres i saker som angår lokalområdet
- Medvirke i planprosesser som berører lokalområdet
- Bidra til at innbyggere og lokale aktører får mulighet til å ta medansvar for saker som angår lokalsamfunnet de er opprettet for
- Styrke lokale aktørers mulighet til å påvirke samfunnsutviklingen i eget lokalområde
- Utvikle og styrke samarbeid og dialog med bl.a. innbyggertorg, nærmiljøsentral, lokale lag, foreninger og organisasjoner, lokale skoler og barnehager (herunder foreldreutvalg, samarbeidsutvalg og elevråd), lokalt næringsliv og andre folkevalgte organer
- Disponere midler til lokale tiltak

Utvalgene har initiativrett, og kan selv ta opp saker som berører eget lokalområde.

Opprinnelig var planen å avslutte forsøket i 2022, men på grunn av pandemien ble forsøket utvidet fram til sommeren 2023. Universitetet i Sørøst-Norge har, sammen med Telemarksforskning, hatt oppdraget med å følge forsøket i hele perioden. Det er publisert to rapporter fra forsøket. Se disse under publikasjoner på www.usn.no/sesam. En sluttrapport er planlagt publisert tidlig i juni 2023.

Parallelt med arbeidet i lokalsamfunnsutvalgene, har Asker kommune påbegynt en gjennomgang av hele sin politiske struktur. Viktige beslutninger skal, etter hva vi forstår, tas i løpet av våren. Det er derfor et ønske fra kommunaldirektøren i Asker om å få noen faglige betraktninger fra følgeforskningen så tidlig som mulig, som ett av flere grunnlag for beslutninger som vedrører lokaldemokratiske ordninger spesielt.

Dette notatet er et svar på ønsket i lys av ambisjonene og mandatet, redegjort for ovenfor. Notatet er ikke en fyllestgjørende rapport om LSU, det er i stedet en oppsummering av det vi oppfatter som de mest sentrale momentene av hva vi vurderer at politisk og administrativ ledelse i Asker burde kunne legge til grunn for sine aktuelle vurderinger. Vi understreker at det vil komme mer dyptgående analyse av forsøket med lokalsamfunnsutvalg i Asker, i juni.

2. Ulike nærdemokratiske ordninger

Lokalsamfunnsutvalg, slik vi ser det i Asker, er ikke den eneste formen for nærdemokratiske ordninger. Ulike nærdemokratiske ordninger er ofte initiert for å *legge til rette for* et bredere og mer proaktivt og positivt engasjement for befolkningen i et avgrenset geografisk område, mindre enn kommunen; ofte et bygdesamfunn eller andre relativt klart definerte geografisk områder. Det er viktig å understreke at nærdemokratiske ordninger bare er ett av flere tiltak som kan brukes for å styrke lokaldemokratiske verdier i en kommune.

Nær sagt alle norske kommuner består av flere slike avgrensede lokalsamfunn. Det finnes flere begrunnelser og en variasjon av muligheter for å etablere operative og/eller demokratiske nivåer under kommunen som administrativ enhet. Frivilligsentraler, nærmiljøsentra, innbyggertorg og andre nærmiljøordninger er eksempler.

Slike lokaldemokratiske ordninger kan deles i tre hovedkategorier¹:

- 1) Frivillige organisasjoner med et bestemt avgrenset geografisk nedslagsfelt (velforeninger er eksempler på dette)
- 2) En foreningsbasert modell, som for eksempel grendeutvalg og nærmiljøforeninger, slik som Klokkarstua og Verket nærmiljøforum.
- 3) Organ med beslutningsrett og tjenesteansvar – slik f.eks. bydelsutvalgene i Oslo er.

Ordningen med lokalsamfunnsutvalg i Asker, er slik vi vurderer det, etablert med sterkest rotfeste i modell 3, men har etter hvert utviklet seg i et hybrid felt med karaktertrekk fra både 2 og 3 ovenfor. Se flere kommentarer om dette lenger ut i notatet.

Det finnes ikke en entydig og vitenskapelig kvalitetssikret liste over hva lokaldemokratiske ordninger *skal*, eller *vil føre til*. Det må gjøres valg av mål og tilpasninger i hvert enkelt tilfelle. **Dette med at nærdemokratiske ordninger i stor grad er situasjons-spesifikke og kontekstuelle gjør «fagfeltet» både interessant, krevende og nyskapende.** *One size does not fit all*, for å parafrasere et engelsk munnhell. – Eller «Båten blir til mens vi ror», som det ble sagt – og sitert i vår underveisrapport – fra en framstående politiker i Asker, tidligere i prosessen. Det er ikke slik at LSU-modellen i seg selv er entydig. Fra et ganske likt utgangspunkt, har de tre utvalgene i Tofte, Slemmestad og Heggedal, utviklet seg i noe ulike retninger/profiler.

Til tross for kunnskap om stedstilpasning og variasjon, har Regjeringen lister opp et sett potensielle gevinster ved lokaldemokratiske ordninger²:

- Bedre kontakt og mer nærhet mellom befolkningen og kommunens politikere og administrasjon.
- Mer deltakelse og større politisk interesse og engasjement i lokalbefolkningen.
- Representasjon fra et større geografisk område.
- Spesiell ivaretagelse av områder som blir geografiske ytterpunkter i en sammenslått kommune.
- Bedre kommunale beslutninger med høyere lokal legitimitet og større lokal forankring.
- Bedre kommunale tjenester gjennom tilførsel av lokalkunnskap.
- Større lokalt samfunnsengasjement som fører til god lokalsamfunnsutvikling.

---

² <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunestruktur/Verktoy/lokaldemokrativeilederen/kommunen-og-innbyggerne/nardemokratiske-ordninger/id2425372/>

- Ta vare på- eller bygge opp lokal identitet og samhold, slik at en skaper et inkluderende og godt lokalsamfunn.

Hvorfor?

Interessen for nærdemokratiske ordninger springer ut av to tunge samfunnstrender. Befolkningens *organiserte* politiske engasjement er dalende. En økende andel av befolkningen lar være å stemme ved lokalvalg og de deltar i fallende grad i konvensjonelle organer og arenaer i det representative lokaldemokratiet. Nedgang i medlemskap i politiske partier (og frammøte på nominasjonsmøter, for dem som er medlemmer) er et blant flere markant trekk i dette bildet. På den andre siden engasjerer folk seg likevel. Sosiale medier med poster og kommentarer er et relativt nytt og sterkt voksende fenomen. Folk engasjerer seg i enkeltsaker (ad hoc) og i aksjoner av ulike slag – ofte gjennom protester *etter* at politiske vedtak er fattet i representative organer. Et forhold som kan ha relevans for nye Asker kommune, er at «folk flest» kan oppleve at det er lang avstand til kommunens sentrale myndigheter, både geografisk, kulturelt og saksmessig. Spesielt ved kommunesammenslåinger har dette vært et tema. I Danmark ble deres store kommunalreform på slutten av 90-tallet fulgt opp med etableringer av en rekke lokaldemokratiske organer. Reformen hvor Røyken og Hurum ble innlemmet i nye Asker kommune i 2020, utgjorde et viktig bakteppe for LSU-etableringen i Tofte (Hurum) og Slemmestad (Røyken).

I tråd med oversikten ovenfor, er det stor variasjon i hvordan norske kommuner velger å organisere og bruke nærdemokratiske ordninger. Kommunelovens bestemmelser om *Kommunedelsutvalg* er ifølge Regjeringen, både en god og den «korrekte måten», å etablere en nærdemokratisk ordning på, spesielt dersom organet som etableres skal være en del av den folkevalgte og politiske organiseringen av kommunen, slik tilfelle er i Asker. I tilfeller hvor kommunestyret vedtar å opprette lokalsamfunnsutvalg, reguleres disse av kommuneloven § 5-7, samt øvrige bestemmelser om folkevalgte organer. Dette rammer inn LSU'enes arbeid, også dersom de *ikke* delegeres avgjørelsesmyndighet. LSU'ene i Asker har ikke i hovedsak avgjørelsesmyndighet. Unntaket er saker hvor de selv deler ut tilskudd til lokale prosjekter etter søknad.

Forholdet til Kommuneloven har vært et tema med en viss konflikthøyde i Asker.

3. Et lovregulert organ

Lokalsamfunnsutvalgene i Asker er opprettet av kommunestyret med hjemmel i kommuneloven § 5-7. Det betyr at utvalgene er folkevalgte organer, og at medlemmene av utvalgene er å regne som folkevalgte, jf. kommuneloven § 5-1 tredje og fjerde ledd.

Fordi LSU'ene er forankret i loven på denne måten er både saksbehandling, arkivrutiner, protokollering etc. lovregulert i Kommunelovens kapittel 11, Forvaltningsloven kapittel IV–VI, og i kommunens eget reglement for saksbehandling i folkevalgte organer (kommunestyre-sak 19/26).

Ovenstående rammer skapte i starten av perioden en del spørsmål og en hel del uro internt i utvalgene om hvilket handlingsrom de hadde for å operer i sine lokalsamfunn. Kommuneadvokaten i Asker ble konsultert og ga 2.2.2021 en uttalelse. Uttalelsen understreket temmelig klart at handlingsrommet var begrenset mht. utvalgenes mulighet for å fasilitere åpne samlinger, å agere som utvalg utenom oppsatte møter, etc. Kommuneadvokaten skriver at LSU'ene ikke kan fungerer på andre måter enn i møter, og at «...det er et møte i lovens forstand også hvor medlemmene av et slikt organ samles for å bli orientert om eller foreta en foreløpig diskusjon av et tema». Det understrekes i av-

slutningen av redegjørelsen at det «...skal med andre ord svært lite til for at en sammenkomst regnes som et møte i kommunelovens forstand, og kravene til kunngjøring, møteinnkalling, møteoffentlighet mv. trer inn».

Brevet overrasket, etter hva vi fikk inntrykk av, kommuneledelsen. KS ble kontaktet, og svaret tilbake fra KS-advokatene 22.03.2021 var litt «mykere» i sin redegjørelse av innbyggerinvolveringens handlingsrom – selv om det i brevet fra KS-advokatene ikke ser ut til at de helt har grepet det viktige poenget med *lokal* forankring og *lokalsamfunnsutvikling* i sin redegjørelse. De refererer stadig til «opp-gaveutvalgt», som i denne sammenhengen er noe ganske annet enn LSU. Likevel skriver de om lokale treff og arrangementer; «Dersom det arrangeres treff mellom enkelte folkevalgte/politikere og innbyggere av type høringer og idedugnader, hvor form og organisering i liten grad minner om det som tradisjonelt regnes som folkevalgte organer, kan det synes lite naturlig å karakterisere slike møter/treff mellom folkevalgte og innbyggerne som folkevalgte organer».

KS-advokatene refererer fyldig fra forarbeider og annet grunnlagsarbeid til Kommuneloven og lar det skinne tydelig gjennom at det å arrangeres treff og andre samlinger av type høringer, drøftinger og idedugnader, «hvor form og organisering i liten grad minner om det som tradisjonelt regnes som folkevalgte organer», som det står, synes lite naturlig å karakterisere som formelle møter etter Kommunelovens bestemmelser.

Det virker som om avklaringene (hvis det kan kalles det?), førte til et skille i lokalsamfunnsutvalgenes egen-forståelse og frimodighet. Signalene fra rådhuset ble enda tydeligere enn de hadde vært. – «Ta sjansen – prøv ut deres egen vei – vær lokalsamfunnsutvalg slik dere selv har lyst til å være det!», virket å være en ny holdning. Den ble eksponert i en rekke uttalelser vi har notert oss fra denne perioden, både fra representanter for kommuneledelsen/administrasjonen og flere LSU-medlemmer. Men ikke alle lot seg berolige.

Fordi nedenstående kommentar fra et medlem av et lokalt LSU, gir uttrykk for sentrale dilemmaer i LSUs mandat og arbeid, gjengis den her, med tillatelse fra vedkommende. Kommentaren er noe redigert, ved at de mest personlige delene er fjernet:

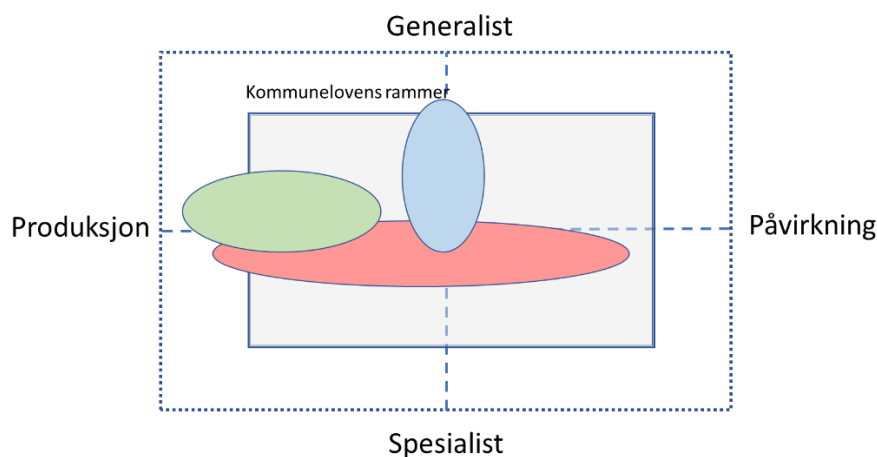
Lokalsamfunnsutvalgene har fra starten fremstått som en hybrid løsning. På den ene siden er utvalget oppnevnt av kommunestyret og, i likhet med kommunalpolitiske utvalg, fullt ut regulert av Kommuneloven og Asker kommunes saksbehandlingsreglement. På den annen side har utvalgenes mandat, som er nokså generelt og idealistisk utformet med svært få konkrete anvisninger, formuleringer som peker mot at utvalgene skal forestå stedsutvikling og skape stedsidentitet. Det vil si at utvalgene skal ta initiativ til og arbeide med trivselsfremmende, nyttige og hyggelig aktiviteter i sine respektive områder. Det krever arbeid med å innlede dialoger, samarbeid, kontakt og relasjoner med personer, grupper og lag i området. Slike prosesser må følges opp og fullføres. – Det er mitt inntrykk etter disse to første årene av prøvetiden, at kommunen legger størst vekt på og har størst forventninger til denne delen av virksomheten. Derimot finner jeg få forventninger eller føringer fra kommunen vis-a-vis utvalgene om at de skal være et tydelig, aktivt og viktige element i demokratiske prosesser i området. Med dette mener jeg; å være et ledd i det representative- så vel som i det deltakende demokratiet, i nærdemokratiet. Dette til tross for at det er nettopp det navnet som kommunen gav til forsøksprosjektet: Nærdemokratiske ordninger. Enhver tanke, bl.a. fremsatt fra min side, om i forsøksperioden å være så nytenkende, politisk fremsynt og kall det dristig, at man prøvde ut om utvalgene kunne få delegert myndighet fra kommunestyret til å treffe avgjørelse i egnede sakstyper, har falt på stengrunn. Heller ikke synes utvalgenes høringsuttalelser eller andre innspill å ha blitt vektlagt særlig mye i kommunen.

4. En tid for utprøving – med variasjoner

Etter at LSU'enes formelle rolle og handlingsrom var forsøksvis avklart, og pandemien var på retur, startet en periode med stor aktivitet og utprøving. Nå var jo det også selve formålet med ordningen, å prøve ut en gitt nærdemokratisk ordning i praksis, så fra forskersiden trakk vi egentlig et lettelses sukk (!), da ordningen endelig kunne begynne å spille. Tidsmessig falt dette sammen med ny-valg av medlemmer i de tre utvalgene. I realiteten ble det gjenoppnevning av de fleste – med utskifting av kun ett utvalgsmedlem i Tofte og Slemmestad. I Heggedal ble utskiftingen større, både med ny leder (rekruttert internt fra utvalget) og fem nye medlemmer.

Vi vil komme tilbake i seinere rapportering, med en nærmere utlegning av hvilke saker og hvilken profil de tre utvalgene utviklet i denne andre perioden av sin virketid. Vi har imidlertid eksperimentert litt med å sette saker og prioriteringer inn i en modell, se nedenfor. Slik det har utviklet seg, ser det ut til at Kommuneloven, slik kommuneadvokaten (og enkelte utvalgsmedlemmer) har tolket den, skaper en trangere ramme enn det LSU'ene ser ut til å ta i bruk. LSU'enes reelle aktivitet kan vi plassere langs to akser. Langs den ene akse (vertikalt) ser vi at LSU'ene enten fokuserer sterkt på en sak eller ett sakskompleks, slik Tofte LSUs stadig tilbakevending til samferdselspolitiske saker – eller de kan arbeide mer som generalister; å initiere eller påvirke saker som bygger lokalsamfunnskvaliteter i bred forstand, slik den siste periodens arbeid med trivselstiltak i Heggedal, fra Heggedal LSU er eksempel på. Den andre akse handler om arbeidsform mer enn innhold. Det går et skille mellom klassisk påvirkning på den ene siden og «produksjon» på den andre. Toftes brev til fylkesordføreren i Viken og deres avisinnlegg om mangelfull skoleskyss, er eksempel på det første, mens Slemmestad LSUs ombæring av blomsterhilsener til gamle og enslige til jul, er eksempel på det andre.

Figur 1. Illustrasjon på lokalsamfunnsutvalgenes handlingsrom

Figuren er en illustrasjon på mangfoldet og variasjonen i den måten de lokaldemokratiske ordningene i Asker. Vi har antydnet (foreløpig!) hvordan de tre LSU'ene (Tofte – rød, Slemmestad – grønn og Heggedal – blå) kan identifiseres med ulik vektlegging på de to uavhengige aksene. Vi understreker at dette i denne omgang er en illustrasjon av variasjon – ikke dokumentasjon av slik faktisk variasjon. For det første vil vi måtte gå mer systematisk gjennom de tre utvalgenes saker og aktiviteter med en nærmere vektlegging/beregning av slik aktivitet, før vi plasserer dette inn i figuren. For det andre er alle de tre LSU'ene i bevegelse. Å «fryse» dem fast i en posisjon i figuren vil kunne gi et misvisende bilde og undervurdere en slik dynamikk. Vi kommer tilbake til dette i vår sluttrapport. Figuren må derfor ikke brukes som noe mer enn den illustrasjonen den er ment å være.

5. En sterk koordinert lokalsamfunnsutvikling

Utvalgene er ikke den eneste satsingen Asker kommune har med hensyn til lokal innbyggermedvirkning som LSU'ene må ses i naturlig sammenheng med.

Det foregår en storstilt utvikling av innbyggertorg i Asker, med mye ressursbruk og høye målsettinger fra kommunen. I en rekke lokalmiljøer finnes Frivilligsentraler eller Nærmiljøsentraler – alle de tre stedene hvor det er etablert LSU finnes dette. Noen slike er kommunale, andre driftes selvstendig, men med kommunale tilskudd. Dette er i seg selv en blandet modell som kunne trenge en avklaring og kanskje en «oppdydding» i forbindelse med en helhetlig vurdering av kommunens innbyggermedvirkning og nærdemokrati? Vi lar dette ligge her, det ligger utenfor vårt mandat å vurdere/kommentere ytterligere.

I Asker finnes det 75 velforeninger³, og et kommunedekkende Asker velforbund⁴. Det finnes et antall nærmiljøforeninger/fora i tillegg til dette, hvor *Klokkarstua og Verket nærmiljøforum* er et vi har hatt et spesielt øye og kontakt med. Oppå, eller kanskje vi skal si «under» dette, finner vi FAU ved skoler, lokale foreninger og lag, boligforeninger og nabolagsforeninger – noen av disse også innmeldt som lag i Velforbundet.

I sum skaper dette på den positive siden av «regnskapet», et mangfold med mange anledninger og arenaer for kommunens innbyggere å engasjere seg og bli engasjert i ulike formater og former. På den mer problematiske siden kan man enkelt se at mangfoldet også kan bli sub-optimalt. Mye tid og en hel del ressurser, også kommunale kroner, går med til arenaer og aktiviteter som må kunne hevdes å gå litt «i beina» på hverandre. Dette siste er da også tatt opp av Asker Velforbund i møte/samtaler med kommunen. Vi har i også samtaler vi har deltatt i, og i observasjoner vi har gjort, fått inntrykk av at satsingen på medborgerskap i Asker kommune, ute i nærmiljøene hvor folk bor, kan være preget av «litt mye ukoordinert innsats på mange områder», som en informant uttrykte det i et forskningsintervju – «...med gode intensjoner», som vedkommende føyer til.

6. Foreløpige vurderinger med forsiktige frampek.

Nedenfor vil vi, ganske kort, i noen punkter oppsummere hvordan ovenstående kommentarer vil kunne utledes i noen pek framover mot Asker kommunes framtidige politiske organisering. **Igjen tør vi minne om at vår rolle ikke er å være rådgivere.** Våre observasjoner og funn i følgeforskningen kan følges opp av retningsvalg inn i forskjellige spor. Man kan kanskje hevde at vårt lodd kun er å spørre, ikke å svare – for å ty til en litt skjev sitering fra Ibsen. Vi gjør det i form av syv spørsmål nedenfor hvor vi vil avvike litt fra det ibsenske prinsippet med bare å spørre, ved også å våge oss også på noen litt åpne svar. Spørsmålene springer ut fra en kombinasjon av egne observasjoner og internasjonal diskurs om nærdemokratiske ordninger.

▪ Har mandatet vært klart nok – kjent nok, delt og opplevd relevant av aktørene?

Med tanke på at dette har vært en *forsøksordning*, kan det virke som om mandatets «unøyaktighet» kan ha vært en styrke i den fasen arbeidet har foregått i. Det har gitt rom for kreativ famling. Men skal arbeidet fortsette, kan det virke som om mandatet og oppgavene bør presiseres nærmere og f.eks. innplasseres tydeligere i bildet vi har illustrert i figur 1.

3

https://portal.styreweb.com/api/files/4653999/PgLRGfOiESgTfwfpGmS3w/Medlemsforeninger%20Asker%20Velforbund.pdf?DocLinkId=19012&ref=%2fpunkt_06%2funderpunkt_02%2f

⁴ <http://www.askervelforbund.no/>

▪ **Er ordningen forankret skikkelig i kommunen – politisk og administrativt?**

Formelt er ordningen med LSU i Asker godt forankret politisk. Med formelt vedtak om oppretting og årlige dialogmøter med Hovedutvalg for medborgerskap gir relativt god forankring. Et eget tjenesteområdesområde med egen direktør og stab knyttet til medborgerskap i kommunens organisasjon, virker også som en solid administrativ forankring. Det siste kan imidlertid være et damoklessverd. Det kan fungere slik at de andre tjenesteområdene ikke tar skikkelig innover seg, eller påtar seg ansvar for å myndiggjøre eller involvere LSU'ene i aktuelle saker. Det kan bre seg en bevisst eller ubevisst holdning om at «dette hører til en annen del av kommunen». Innspill og kommentarer vi har fått i intervjuer med LSU-medlemmer, og i møter hvor representanter for ulike tjenesteområder har vært representert, viser tydelige spor av dette. Forsøket med LSU som *en samlet satsing* i asker, på tvers av sektorer, synes noe svak.

▪ **Er satsingen fulgt opp med nødvendige ressurser? Penger og personell?**

Asker kommune har satset betydelige midler på LSU-ordningen både ved å overføre en pott penger, kr. 500 000 /år, til fordeling for lokale formål over hvert av de tre utvalgenes budsjetter. I tillegg er det knyttet kostnader opp til å følge opp utvalgene med betydelige personalressurser. Mye tyder på at utvalgene i større grad kan eller til og med bør «administrere seg selv», dersom ordningen fortsetter – og i alle fall om den bygges ut med flere utvalg. Det *kan* også være slik at den omfattende administrative hjelpen, som utvalgsmedlemmene i overveiende grad har vært takknemlige for, fører til at utvalgene blir mer «kommunale» enn ønskelig. Det er en finstemt balanse mellom autonomi og kommunalisme i arbeid med nærdemokratiske ordninger.

▪ **Hvordan fungerer utvalgene mht. roller, makt og innflytelse?**

LSU'ene i Asker har lite formell beslutningsmakt. Unntaket er at de har fått fullmakt til å fordele penger, etter egne vurderinger – langt på vei. De har fått retningslinjer, men våre funn viser at de ikke føler seg særlig bundet av dem. Andre beslutninger har de i tiltakende grad «tatt seg til» uten å uroes seg mye over Kommunelovens bestemmelser, konf. avsnittet om dette ovenfor. I Heggedal har de laget et eget «underutvalg» (uten støtte i loven for slikt), og i alle tre utvalgene har de satt i gang tiltak i egen regi, et godt stykke utenfor en streng fortolkning av lovens rammer.

Den tiltakende synliggjøringen av utvalgene har aktualisert nødvendigheten av å gjøre en tydeligere grensedragnings mot andre lokalsamfunnsatsinger. Vi er i følgeforskningen blitt kontaktet fra ett av de tre stedene, utenfor stedets LSU, med en henvendelse som tydelig viser at roller, oppgaver og ansvar vikler seg inn i hverandre, med spor av frustrasjon og antydningvis aggresjon.

▪ **Underbygger ordningen demokratiske verdier?**

Et viktig grunnlag for ordningen med lokalsamfunnsutvalg, i relieff mot en rekke andre lokalsamfunns-initiativer og organer nevnt ovenfor, er *den demokratiske dimensjonen*. Utvalgene skal, sammensatt av syv personer fra lokalsamfunnet etter gitte kriterier, virke vitaliserende for demokratiet. Saker som skal opp i beslutende fora, skal forberedes og forankres bedre i lokale miljøer enn de ellers ville vært. Medborgerskap gjennom lokalsamfunnsutvalg skal gjøre de folkevalgte bedre i stand til å fylle sin rolle som representanter for innbyggerne i hele kommunen. Det forutsetter nær og sannsynligvis hyppig kontakt mellom personene i de lokale utvalgene og politikerne i sentrale utvalg, formannskap og kommunestyre. Vi kan ikke si at dette har vært et tydelig tegn i LSU-arbeidet så langt, og om utviklingen har beveget seg i noe retning under forsøket, kan det tyde på at det har blitt større avstand mellom sentrale politiske organ og LSU'ene. Et skriftlig innspill vi har fått, tar dette opp med en påpeking av at det aktuelle lokalsamfunnsutvalget i økende grad oppdager saker i lokal-avisa, som de selv mener at de burde vært konsultert om.

Forskning på feltet viser til at innbyggermedvirkning kan føre til at politiske vedtak kan *treffe bedre* ved at viktig informasjon om behov, ideer til løsninger og konsekvenser kommer «på bordet». Involvering av innbyggere kan lette iverksetting av tiltak fordi lokal forankring kan bidra til redusert konfliktnivå og større forståelse av hva som er nødvendige i en offentlig kontekst med mange hensyn å ivareta. Medvirkning som virker gir læring for både politikere og innbyggere fordi politikere får innsikt i befolkningens ønsker og behov, og lokalbefolkningen får kunnskap om politikernes jobb med prioritering. Ordningen med nærdemokrati skal, ifølge teorien, gi det representative demokratiet større «responsivitet» ved å reagere raskere og mer adekvat på lokale problemstillinger enn om alle saker «fjernstyres» i større grad fra rådhuset. Det vil i så fall skape større tillit til demokratiet i befolkningen. – Alt dette forutsetter en tett kontakt og tillitsfull nærhet mellom politikere og saksbehandlere «på rådhuset» og aktører i nærdemokratiet ute i bygder og bydeler. Dersom ordningen med LSU skal fortsette/utvides, vil slik nærhet måtte vurderes som en tydeligere del av ordningen, slik vi ser det. Vi vil imidlertid understreke at vi ikke har datagrunnlag for å kommentere hvordan lokalbefolkningen opplever demokratiet i Asker, selv om vi i gjennomgangen av innbyggerundersøkelsen av befolkningen i Asker på kommunestyrets seminar på Holmen, så interessante- og løfterike tall om lokalbefolkningens holdninger til demokrati mv.

▪ **Underbygger lokaldemokratiske ordninger en patriotisme som undergraver kommunereformen?**

I Danmark viser noe av forskningen på nærdemokratiske ordninger at de enkelte steder som mistet sin selvstendighet i den danske kommunalreformen, har brukt sine nye lokalsamfunns-organer som en motkraft mot «kommunesammenlegningen», som det heter der sør. Vi finner ingen slike tendenser i de tre LSU'ene vi følger. Tvert om ser det ut som om opprettelsen av de tre har gjort kommunesammenslåingen mer smidig og tjent til å redusere opprinnelig motstand mot vedtaket blant personer og miljøer i deler av Hurum og Røyken.

▪ **Opplevs deltakelsen i det lokaldemokratiske arbeidet å være verdt innsatsen?**

Motivasjon for arbeid i lokaldemokratiske fora er en viktig, sannsynligvis den viktigste driveren for ordningen. Temaet har vært (og er fortsatt) et tema for følgeforskningen. Vi kommer tilbake til temaet, basert på ny data/nye surveyer i juni.

I korthet viser bildet foreløpig, noe fallende motivasjon. Vår vurdering er at det ikke skyldes at LSU har fått mindre betydning lokalt. Tvert om virker det som om LSU i den siste halve delen av sitt virke har satt tydeligere spor etter seg lokalt enn i den første fasen. Som nær-*demokratisk* faktor derimot, opplever nok medlemmene (jevnt over) at de har fått en mindre betydning i Askersamfunnet. Om de reelt sett har fått mindre makt er vi usikre på, vi tror snarere at differansen mellom hvor mye innflytelse de *trodde* (og håpet) de ville få, og den innflytelsen de *reelt sett har fått*, slår inn på redusert motivasjon. Dessuten har arbeidet krevd mye mer tid og krefter, særlig fra lederne av utvalgene, enn de hadde sett for seg. Dette slår naturligvis også inn på deres personlige kost/nytte vurdering, med betydning for motivasjon. Det forholdet at de alle, så langt vi vet, også opplever godtgjørelsen for arbeidet som «urettferdig lav», som en av dem uttrykte det, spiller inn på motivasjonen.

En eventuell videreføring av dagens modell eller en tilpasset ordning, bør etter det vi har anført ovenfor, fokusere spesielt på elementer som har med motivasjon å gjøre.

7. Noen konkrete punkter

I en slags sluttnote før vi avslutter notatet i siste kapittel tilbake i en litt mer overordnet betraktning om kommunen som system og lokaldemokratiske ordninger i lys av dette, vil vi liste opp noen punkter med noe mer karakter av råd, enn vi har gitt rom for ovenfor.

- Lokaldemokratiske ordninger må foregå lokalt. Det betyr, slik vi ser det, at det bør være et LSU i alle definerte lokalmiljøer – dersom modellen med LSU videreføres.
- Lokaldemokrati bør, om det fortsetter, ikke være et ekstraordinært tiltak (som i dag), men snarere «den måten vi håndterer det kommunale demokratiet på», dersom det skal videreføres.
- En satsing som den vi nå ser i kommunen, ser ut til å måtte bygge på klare roller og ansvar ift. *andre ordninger* lokalt, særlig virker det som om dette må ses i sammenheng med Innbyggertorg og Nærmiljøsentra/Frivilligsentraler.
- Det er temmelig klart at fortsatt satsing på nærdemokrati, vil være avhengig av dedikerte, men ikke dominerende ressurser fra kommunen; både økonomisk og administrativt.
- Selv om forsøksperioden er over, er det nødvendig med toleranse for «feil». – Nærdemokratiske ordninger og andre lokale tiltak/medborgerskap trives ikke under stramme kontrollregimer.
- Punktet ovenfor forhindrer ikke at nærdemokratiske ordninger kan underlegges en viss utålmodighet med ønsker og krav om synlige resultater.
- Nærdemokratiske ordninger og lokalt medborgerskap trives i en kultur av stor åpenhet og lav terskel/høy beredskap for initiativ utenfra. Nærdemokratiske ordninger og medborgerskap vil generere initiativer, og de må ikke (alltid) falle døde til jorden på rådhuset eller andre steder der ideer forventes å bli planer og handling.
- Det vil ganske sikkert styrke enhver nærdemokratisk ordning om den koples sammen med brukervennlige og relevante digitale verktøy⁵.

8. En sluttkommentarer om en grunnleggende utfordring på systemnivå

Flere norske og internasjonale forskningsarbeider viser at det er systematiske utfordringer knyttet til kommunalt arbeid med medborgerskap og samskaping. Vi finner utfordringene også i vår følgeforskning i Asker. Vi vil gjøre fylldigere rede for dette i prosjektets rapportering i juni, men fordi vi oppfatter at forholdet er relevant i den situasjonen dette notatet skal settes inni, kommenterer vi det også kort her.

Planlegging av framtiden

Etter to verdenskriger, i en periode med store folkehelseutfordringer, vokse krav og forhåpninger om å skape en bedre framtid fram, gjennom *planlegging*. Den plandominerte velferdsstaten fikk støtte

---

⁵ Dette siste er et stort selvstendig tema, som vi skrev inn som en opsjon i vårt opprinnelige prosjektilbud for følgeforskningen. Det ble ikke tatt med, og vil derfor heller ikke utvikles nærmere i dette notatet eller i øvrig rapportering fra vår side. Det har ikke vært en dimensjon verken i forsøket eller forskningen.

fra høyre til venstre i det politiske landskapet. Det var også bred støtte fra sivilsamfunn og næringsliv. Helse, omsorg, samferdsel, kloakk og kultur – alle samfunnsområder ble underlagt systematisk, rettferdig og universalistisk (allmenn) politikktutforming gjennom planer. Prinsippene avløste barmhjertighet og et mer vilkårlige personlige engasjementer som grunnlag for velferdssamfunnets utvikling – også i Asker. *Public planning* ble det dominerende regimet. Prinsippet gjelder fortsatt, men planene er blitt supplert med tall.

Kontroll og kalkulering av framtiden

Etter hvert ble oppgavene for velferdsstaten, ikke bare mange – de ble også mye mer komplekse. Kompleksiteten ble vanskelig å løse med tematiske planer og profesjonsoppdelt forvaltning. Offentlig sektor ble anklaget for ineffektivitet og beskyldt for treghet og lite fleksibilitet. De samme utfordringene hadde de i de store amerikanske industrimiljøene som hadde vokst fram etter krigen. Måneraketter, datamaskiner og andre industriprodukter kunne ikke lenger produseres på enkle samlebånd, og markedet endret seg raskere enn produksjonsplanene. Akademikere ved amerikanske handelshøgskoler og universiteter utviklet da en ny modell. S sammensatte produkter ble delt opp i enkelt-deler hvor hver del ble kvalitetssikret, kontrollert, budsjettet og kalkulert for seg, før det så ble satt sammen igjen. Politikere og byråkrater over hele (den vestlige) verden synes det var en utmerket idé. Prinsippene ble temmelig ukritisk, og fremfor alt raskt (noe som ble ansett som en verdi i seg selv) implementert i store deler av offentlig sektor – også i Asker. Det er dette vi som kjent kaller New Public Management (NPM).

Forskjellighetens fornuft

Enkeltborgere har på samme måte som politikere, byråkrater og organisasjoner i sivilsamfunnet, sine egne interesser og preferanser for hvordan samfunnet skal/bør utvikles. Om vi liker det eller ikke så har alle aktører en viss forforståelse av saker og forhold som er oppe til debatt. De (vi) følger våre preferanser og forsøker å realisere våre egne interesser i størst mulig grad. Mange av oss, kanskje utenom det partipolitiske miljøene, har kun vage- og ofte flertydige forestillinger om våre egne preferanser og interesser. Det preger likevel vår tenkning og handling. Manglende utvikling og framdrift i lokal samfunnsutvikling kan derfor enten skyldes konfronterende polemikk i situasjoner hvor ulike virkelighetsforståelser (eller prestisje) står bevisst og steilt mot hverandre, eller så kan det skyldes at ulike underliggende interesser og preferanser floker seg uten at aktørene helt forstår hvorfor. I offentlig planlegging og Excel-basert organisasjon og ledelse kommer ikke slike underliggende ulikheter alltid til overflaten i samtaler og prosessert rundt samfunnsutviklingen. Skinnenighet og overflatisk enighet om kolonnenes sluttsummer dominerer (se fotnote 1, side 1).

Vi ser at en ny, åpen håndtering av *diversitet* har de siste 10-15 årene vokst ut av skyggene fra planlegging og kalkyler. – Ikke *i stedet for*, oftere *tillegg til*. Nye former for samarbeid som defineres av en konstruktiv holdning til- og nærmest en dyrking av *forskjellighet som en skapende verdi*, ligger i bunnen av den framvoksende diskursen (og praksisen) som kalles samskaping/co-creation. Prosessene foregår åpent og dialogisk «nedenfra» i samskaping, i stedet for polemisk og instruktivt ovenfra i form av styring – litt forenklet sagt.

Så langt, så godt. Men så floker det seg igjen. Det som i det ovenstående fremstår som tre ulike former for institusjonell logikk representerer ulike *tankemønstre* som forplanter seg i *handlingsmønstre* og *praktisk politikk*. De tre tanke- og handlingsmønstrene kan trække i veien for hverandre. De eksisterer som sagt delvis ved siden av hverandre, men altså også i noen tilfeller *inni hverandre*. Det er i de siste tilfellene det oppstår problemer som vi synes å se, også i Askers prosesser knyttet til medborgerskap og politisk struktur.

En kommunal drift av lokalsamfunnsutvalg etter klassisk institusjonell logikk fra offentlig forvaltning og NPM, vil kunne underminere sine egne målsettinger. Det samme gjelder for så vidt også utvikling og utbygging av andre medborgerskap-satsinger hvor særlig ordningen med *Innbyggertorg* kan være utsatt.

Basert på empirisk forskning om medborgerskap og samskaping, spesielt i Danmark, de siste årene også i Norge, ser vi at lokal forankring sannsynligvis må gjøres i tråd med en sivilsamfunnslogikk som i større grad bygger på samskapingens åpen dialog med en utforskende holdning uten forhåndsdefinerte maler, verken i format eller innhold. Det forutsetter at Asker kommune, i dette tilfelle, i så fall utvikler en nye rolle – at kommunale ledere, i politikk og forvaltning, utvikler et nytt adferdsmønster i måten å være kommune på. Slike paradigmeskifter har foregått før – men de er krevende, og de krever mer enn vedtak. De fleste vil si som en himmelfallen Peer Gynt «*Å tenke det, ønske det, å ville det med – men å gjøre det? - Nei, det skjønner jeg ikke!*». Asker kommune har de rette planene, budsjettene og langt på vei også en vilje til endring. Spørsmålene i dette notatet peker derfor i stor grad mot måter å *gjøre* det.

Forsøket med LSU i Asker peker på mange måter, beskrevet i dette notatet, på en ny måte å være kommune på. Men våre foreløpige funn peker nok foreløpig mot at de konvensjonelle og innarbeidede måtene å *være* kommune på kan fungere som hinder på veien mot å være kommune på en ny måte – om det er et mål.

Saksframlegg

Arkivsak
22/13459-22

Saksbehandler
Hilde Wahl

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Kulturstipend 2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Det vedtas å dele ut 10 stk. kulturstipend ut fra vedlagte søkerliste
2. Kulturstipendiene deles under Asker kulturfestival 2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Asker kommune deler hvert år ut kulturstipend. Stipendene behandles av respektive fagavdelinger og politiske utvalg. Kulturavdelingen er saksbehandler for blant annet kulturstipend, og legger fram innstilling. Saken behandles og vedtas av Utvalget for medborgerskap.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Det deles ut inntil 10 stipendier hvert år, etter søknad, hver på kr 10.000.

Det har i år innkommet 15 søknader om kulturstipend.

Søknadskriterier for kulturstipend:

Formål

Kulturstipendet har som formål å premiere oppnådde resultater, og stimulere til videre satsing. Stipendet kan brukes til utstyr, instrumenter, studieturer og lignende.

Hvem kan søke

Søkerne må være folkeregistrert i Asker kommune og være utøvende på viderekommende nivå innen sitt område.

Søkere mellom 16-25 år, og søkere som ikke har mottatt kommunalt stipend tidligere, blir prioritert.

Slik søker du

Du søker kulturstipend via vårt elektroniske søknadsskjema. Søknaden må inneholde:

- Oppnådde resultater
- Plan for bruk av stipendet

Kulturavdelingen har vurdert søknadene etter oppnådde resultater, videre planer og plan for bruk av stipendiet. Følgende søkere fyller kriteriene for utbetaling av kulturstipend for 2023 (se vedlagte prioriterte søkerliste u.off. :)

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Utdeling av kommunale stipend oppfattes som en anerkjennelse av innbyggernes innsats og deltakelse, enten det gjelder frivillighet eller profesjonell utøvelse.

Kommunale stipend vil dermed understøtte betydningen av samfunnsengasjement og samarbeid. Mål nr. 17 i FN's bærekraftsmål

4. Tidligere behandling

Saken er ikke behandlet tidligere.

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anmoder utvalg for Medborgerskap å vedta kulturavdelingens anbefaling på 10 søkere til kulturstipend for 2023.

Kulturstipendiene deles ut på et arrangement under Asker kulturfestival 2023.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Kulturstipend 2023 - søkerliste - unntatt offentlighet

Saksprotokoll

Arivsak
22/13459

Saksbehandler
Hilde Wahl

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Saksnr.
21/23

Kulturstipend 2023

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 21/23

Behandling

Direktør Best Gulbrandsen presenterte saken.

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Det vedtas å dele ut 10 stk. kulturstipend ut fra vedlagte søkerliste
2. Kulturstipendiene deles under Asker kulturfestival 2023.

Kulturstipendsøkere 2023

10 stk. prioritert:

Marius Nes Fredheim

Til våren fullfører jeg min bachelorgrad fra Norges musikkhøgskole, på samme høgskole begynner jeg en mastergrad til høsten. Jeg har vikariert i Forsvarets musikk ved flere anledninger, blant annet på Norsk Military Tattoo 2022.

Beskriv dine mål:

Jeg har som mål å bli ansatt som musiker i ett av landets profesjonelle forsvarskorps. Med baryton/eufonium som mitt hovedinstrument, finnes det kun 5 slike jobber i hele Norge. Den første ledige stillingen forventes om omtrent 10 år. Det kommer til å være hard konkurranse om jobben, ettersom det fort kan gå like mange år før neste ledige stilling. Skal jeg være sikker på å nå målet mitt, må jeg bli Norges beste barytonist.

Planlagt bruk av stipendet:

Stipendet skal brukes på å ta spilletimer med landets profesjonelle barytonister. Pengene skal dekke honorar til musikerne for spilletimene, samt eventuelle kostnader til reise og opphold. Sistnevnte kostnader kan fort bli ganske store, dersom jeg må reise til Bergen, Trondheim eller Harstad for å ta timer med musikerne som jobber der.

Elise Brattum

Solist på tåspiss som Lilac Fairy i Tornerose. Oppsetning Trippeldans Walk With Us koreografert av WALK Dance company. Jubileumsforestilling for kompaniet koreografert av Radix dancecrew. Solist som orientalsk prinsesse i Nøtteknekkeren i 2021

Beskriv dine mål:

Jeg vil studere dans, og bli danser. Jeg vil jobbe med dans hele livet mitt og lære det bort til andre, men aller mest vil jeg ha glede av det selv. Mitt største mål er å bli ballettdanser på operaen i Frankrike, Norge eller Sverige (eller Australia)

Planlagt bruk av stipendet:

Jeg vil bruke det til treningsopphold som for eksempel World Ballet Strand Prix i sommer.

Mia Gram Olsen

I en alder av 19 år har jeg vært med på 13 oppsetninger, samt dansa og sunget i kor og sanggrupper i 9 år. I tillegg til dette har jeg i de siste årene vært en av de unge som jobber for å videreutvikle kulturen i Asker. Jeg jobber som instruktør hos Dansesonen, hvor jeg har musikalkurs for barn og unge, fra alderen 4.klasse-7.klasse. Her jobber jeg med å introdusere musikkteater til barn, og målet mitt er å skape et trygt og lekent miljø, hvor vi sammen kan skape. Jeg har hatt et tett forhold til Dansesonen siden jeg begynte å danse der i en alder av seks år. I dag er jeg så heldig at jeg får lov til å

jobbe med dem, og videreutvikle mitt fagfelt. I tillegg til dette har jeg vært en del av Røyken teatergruppe siden jeg var 9 år, og dette var hvor jeg forelsket meg i teater. Røyken teatergruppe har blitt mitt andre hjem, og jeg er så heldig for at jeg kan fortsette å jobbe med dem, nå som jeg er en utøver. Jeg har jobbet sammen med dem, som regiassistent / sanginstruktør / alt mulig dame, siden 2019. Jeg ville ikke vært noe sted uten disse to organisasjonene som har støttet, heiet på og hjulpet meg på veien. I dag er jeg en av de få som har muligheten til å studere musikkteater i Norge. Jeg tar en Bachelor i Musikkteater ved Høyskolen Kristiania, som tidligere het Musikkteaterhøyskolen. Her lærer jeg hvordan jeg, som utøver, kan utvikle fagfeltet mitt og være nyskapende innenfor musikal. Drømmen min de siste årene var å komme inn på dette studiet, og nå er jeg så heldig at jeg får muligheten til å bryne meg på drømmen min. Det å begynne på Musikkteaterhøyskolen, har vært en stor ære, og prestisje, siden det er veldig få universiteter eller høyskoler som tilbyr musikkteater. Jeg er den en av de få fra Asker som går dette studiet, og jeg føler meg beæret å kunne representere dere som musikkteaterutøver.

Beskriv dine mål:

Jeg ønsker å kunne bli en av de fremste utøverne innenfor mitt felt. Dette er et stort mål, og derfor ønsker jeg å KUL045, Asker kommune Side 1 av 2 utdype. Jeg vil kunne forme, definere, og forske på virket mitt. Musikkteater er et relativt nytt fagfelt, men likevel

begynner vi å se viktigheten av vår tilstedeværelse i kulturen. Vi som nå utdanner oss innenfor musikkteater, har fått en unik mulighet til å dykke inn i faget. Se hvordan vi kan påvirke utviklingen av vårt eget felt. Tenk så heldige vi er, at vi som musikkteaterutøvere kan sette rammene for vår egen jobb. Vi kan utforske, omdefinere, skape og ikke minst nyte viktigheten vår i videre utvikling av kulturen. Som musikalartist må du kunne mestre sang, dans og skuespill samtidig. Det mange som kritiserer musikkteater, og mener at vi velger å være halvdårige i hver disiplin, istedenfor å fordype oss i ett. Jeg ser på dette som en positiv ting; denne kvaliteten er det som skiller oss fra alle andre, og gjør oss sterke. Vi sitter på en spesialkompetanse om hvordan vi kan jobbe med alle tre disiplinene samtidig. Musikkteaterutøvere er essensielle for den retningen teater beveger seg. Det er ikke å legge skjul på at musikal har fått en viktig plass i kulturen vår, hvor Asker spiller en stor del av denne kulturen. Musikalen drar familie og unge inn i teatrene, og dette er et viktig delmål for meg: Hvordan kan vi få unge inn i musikkteater, hvordan kan vi få dem inn i kulturen? Jeg har jobbet lenge med barn og unge og deres møte med musikkteater. Jeg har sett hvor mye glede dette møte har skapt, hvilke vennskap som har vokst ut av teaterkulturen, hvordan vi som mennesker kan lære viktige verdier, som å snakke foran folk eller ta vare på hverandre. Derfor er det viktig for meg å ivareta unges mulighet til å drive med musikkteater. På et personlig plan er målet mitt å bli en av de fremste utøverne innen for mitt felt. På et mye dypere plan er målet mitt å være nyskapende og en pioner innenfor musikkteater, og ivareta unges behov for kultur.

Planlagt bruk av stipendet:

Hver sommer er det en festival i Skottland, The Edinburgh Fringe Festival, som er den største festivalen for kunst og media. Det er her hvor nyskapte musikal blir satt opp, prøvd ut foran et publikum, og skapt. Flere av de kjente musikallene, som SIX the Musical, som nå går på Broadway, ble først vist frem på denne festivalen. Jeg har kjempelyst til å dra dit, oppleve det miljøet, bygge nettverk og ikke minst få

inspirasjon. Jeg har lenge drømt å dra til Skottland, og i 2020 skulle vi endelig dra dit med teateret, men det ble dessverre avlyst på grunn av korona. Det var en veldig kjip opplevelse, fordi jeg hadde gledet meg til å oppleve dette med teateret. Selv om jeg ikke fikk dratt med teateret, har jeg nå muligheten. Derfor ville jeg ha brukt stipendet, for å dra til Skottland og følge utviklingen i mitt eget felt, og ikke minst la meg inspirere av likesinnede på The Fringe festivalen.

Mathias Dalen Breines Oredam

Spiller med MT Hamed Norges eldste ska band, Jazz med Sunday Standards. Spilt rekke festivaler blant annet Notodden Blues Festival med bandet Debt/ Los Fanculos. Gjort også en rekke opptreder i Asker på Baracoa og Lancelot. Studert årstudium i Blues på Notodden.

Beskriv dine mål:

Mitt mål er å leve, spille og skape musikk.

Planlagt bruk av stipendet:

Nå jobber jeg med både første utgivelsen av min første solo singel og Ep/ album. Vil bruke stipendet til å både produsere, publisere og promotere den kommende musikken. Vil også bruke pengene til å lage musikkvideoer og til å dekke diverse utgifter rundt det å drive som musiker.

Marius Tajet Urdal

Sunget både i kor og alene i innland og utland
- Solo og med kor i Oslo Spektrum foran 7000 mennesker
- Solo og med kor i Notre Dame
Sunget på mange av Norges største konsertarenaer
Hovedsolist for NRKs Guttekor Sølvguttene
Rundt 150 opptredener årlig gjennom 8 år
Går på Rud Videregående Skole (Musikk)
Sunget på ulike tv-kanaler (TV2, TV Norge, NRK, BBC)
Koret for Andrea Bocelli
Sunget duett med Yngve Søberg og Eli Kristin Hansveen
Sunget med Åge Steen Nilssen
Medvirker på Arif-låt
Sunget med store orkestere, f.eks KORK, Oslo Filharmoniske Orkester

Beskriv dine mål:

Jeg ønsker å fortsette med sang og bli så god som mulig, og etterhvert kanskje drive med det på heltid

Planlagt bruk av stipendet:

Reiseutgifter
Masterclass
Turne

Erik Wie Flaig

Slagverker

Født: 06.05.2003

Utdanning:

Rud Videregående Skole, Musikklinja

Per dags dato: Jazzlinja på Sund Folkehøgskole

Undervisning:

Espen Stenhammer (Lyd og Fryd) trommesettundervisning fra 5 - 12 år

Asker kulturskole - 4 år slagverkundervisning hos Gunnar Berg

Singapore - 2 år privatundervisning (klassisk slagverk) hos Iskandar Rashid

TUP - klassik slagverksensemble og full plass med timer hos Kjell Tore Innervik fra jeg var 14 år frem til August 2022

Buskerud Ungdoms Jazz orkester i regi av Steffen Granly og Magnus Aannestad Oseth fra 2020-2022

Spilt i Arnestad skolekorps, Voksen skoles musikkorps og RØST

Går på jazzlinja på Sund med undervisning i linjetid fra Ola Høyen og Mona Krogstad per dags dato.

KUL045, Asker kommune Side 1 av 2

Konsserter:

Kongsberg Jazzfestival med BUJO 10. Juli 2021

Flere skolekonsserter med Rud videregående skole

Trommeslager i Rudrevyen 2022

Trio NEA Bakgården Sandvika 22. Mai 2022

Kongsberg Jazzfestival med BUJO 9. Juli 2022

Flere konsserter med TUP gjennom årene

Turne med jazzlinja på Sund (Sundconscious)

- Primstaven, Straumen 03.03.23

- Dokkhuset, Trondheim 05.02.23

- Trøndertun FHS, 06.02.23

- Storyville Jazzklubb, Molde 07.02.23

- Voss FHS, Voss 09.02.23

- Kvarteret, Bergen 10.02.23

- Spor 5, Stavanger 11.02.23

- Toneheim FHS, Hamar 14.02.23

- Romerike FHS, Jessheim 15.02.23

- Nasjonal Jazzscene Victoria, Oslo 22.02.23

Beskriv dine mål:

Mine mål er å konstant utvikle meg som musiker og utvikle mitt musikalske uttrykk.

Jeg har lyst til å leve av musikk og er så langt på mitt første steg på veien ved å søke studier etter et år på jazzlinja på Sund. Jeg avventer svar fra Trondheim og Bergen, der NMH gjenstår som siste fysiske prøvespill i uke 11. Jeg vil starte egne prosjekter og dypdykke inn i ulike former for improvisert musikk der jeg får testet grenser og utviklet språket. Året på Sund har

så langt vært ekstremt lærerikt og jeg har følt på utvikling og modning både som person, men ikke minst musikalsk.

Det har også fått meg til å innse at det er jazz og improvisert musikk jeg har lyst til å drive med, noe som er derfor jeg også søker støtte her.

Planlagt bruk av stipendet:

Stipendet vil bli brukt på utstyr i form av cymbaler, perkusjon og/eller trommestikker.

Dette er hovedsakelig for å videreutvikle min egen sound som trommis, men også

hjelpe å finansiere bruksvarer som trommestikker og den slags som fortere på byttes ut. Stipendet vil brukes til å hjelpe meg videre på min musikalske reise der jeg kan

utforske og teste ut nye lydbilder og landskap i form av nytt utstyr, som videre kan være springbrett for nye ideer.

Isak Mangersnes

Jeg er i juni ferdig utdannet utøvende musiker fra NLA-Høgskolen i Staffeldtsgate. Jeg har siden februar 2021 vært med i bandet til artisten Ramón, og gjennom sommeren 2022 var vi med på fullbooket festivalsommer og spilt flere av de største festivalscenene i Norge, og gjennom høsten spilte vi nesten utsolgt klubbturné i hele Norge. Noen av de større jobbene vi gjorde i 2022 er VG-lista, festivalsommer, Norgesturné på høsten, Lindmo, avslutningsnummer på livesendingen av P3-GULL og spilt to utsolgte konserter på Sentrum Scene på en helg. Han er nå tre ganger spelemannsnominert, og vi skal spille full festivalsommer sommeren 2023.

Beskriv dine mål:

Målet mitt er å fra etter sommeren drive full utøvende virksomhet som livemusiker, studiomusiker og lærer i hovedsak. Jeg ønsker også å starte opp et soloprojekt hvor jeg har full kreativ frihet og kan ta med meg de jeg vil jobbe med i prosjektet. Jeg håper på å få satt opp en konsert med soloprojektet i slutten av 2023 eller starten av 2024.

Planlagt bruk av stipendet:

Dersom jeg blir tildelt stipend, er planen å bruke det på utstyr knyttet til oppbygning av virke som utøvende musiker gjennom innkjøp av studioutstyr (mikrofoner og pre-amper til innspilling av trommer) og til oppstart av soloprojektet.

Kirsti Løvås

Prisvinnende skuespiller i film og TV. Vant EMMY for Atlantic Crossing 2022. Jobbet med teater, film og regi av barn og unge i Asker siden 2002. www.kirstilovas.com

Beskriv dine mål:

Produsere film som skal spilles inn i Asker 2023, med høye ambisjoner om festivaldeltagelse. Pitch og manus kan forevises. Ønsker videre å utvikle spillefilm over det påfølgende året.

Planlagt bruk av stipendet:

Gjennomføre produksjon av kortfilm og ferdigstille filmen til deltagelse på viktige festivaler rundt om i verden.

Mina Fredborg Stokke

Sommeren 2020 hadde jeg min første soloutstilling, Se, ser, har sett, i MB Gallery på Grini Mølle i Bærum. Utstillingen bestod av maleri, tegning og collage.

Kunstsamler og forretningsmann Christian Rignes kjøpte et av bildene mine våren 2021.

Sommeren 2022 har jeg ny utstilling i MB Gallery. Utstillingen, Walking the Shark, er et samarbeidsprosjekt med kunstner Marte Bjørndal, der vi sammen har laget en

spin-off / pop-up av hennes utstilling The Clean Up i TM51 i Oslo. Kunstsalg er en mindre inntektskilde for meg.

Beskriv dine mål:

Mitt mål er at kunst skal bli mitt hovedsyssel, der jeg kan fokusere helt og holdent på kunst og kunstproduksjon.

Jeg ønsker å bruke kunst som uttrykksmiddel og delta i samfunnsdebatter om temaer jeg brenner for, blant annet innvandring og integrering, mental helse og sosiale ulikheter i Norge. Et langsiktig mål er å påvirke samfunnet eller en gruppe (for eksempel Asker kommune) på en konstruktiv og positiv måte, gjennom kunst. Jeg ønsker å bidra til å skape et større kunst-engasjement blant ungdom.

Planlagt bruk av stipendet:

Stipendet vil bli brukt til å finansiere innkjøp av kunstmateriell. Høsten 2022 begynner jeg studiet Kandidatprogram KUL045, i fri kunst ved kunstakademiet i Göteborg. Jeg har derfor behov for økonomisk støtte for å kunne kjøpe kunstmateriell.

Victoria Lewis

Jeg er vikargodkjent i alle de profesjonelle orkestrene i Norge, og er for tiden mye i Det Norske Kammerorkester.

Jeg er også under vurdering til en konsertmesterjobb i Trondheim symfoniorkester, som en av tre kandidater. Jeg har vunnet mange priser nasjonalt og internasjonalt, og representerte Norge i Cooper International Violin Competition i 2019, der jeg tok meg til semifinalen. Jeg har blitt tatt opp som eneste student på Guildhall School of Music and

Drama i London, i David Takeno sin fiolinklasse på deres masterprogram, fra høsten 2023.

Beskriv dine mål:

Mitt mål er å leve som konsertmester i et av de beste orkestrene i verden, og jeg vet at Prof. Takeno vil kunne hjelpe meg på veien. Jeg er nå etablert i frilans-miljøet i Norge, ved siden av studiene, og føler derfor at tiden er inne for å reise ut og oppleve et større kulturmiljø. Målet er å komme tilbake til Norge på sikt.

Planlagt bruk av stipendet:

Stipendet skal brukes til å dekke bo og leve-utgifter i London mens jeg tar min mastergrad.

Ikke prioriterte søknader:

Noah Lindset Korslund

Jeg har sunget på mange steder og opptred siden jeg var liten. Laget en del sanger også.

Beskriv dine mål:

Målet mitt er å bli artist. Dette er noe jeg vil drive med resten av livet mitt. Jeg spiller noen instrumenter og lager litt sanger og produserer litt. Jeg vil gjøre noe med stemmen min, dele det med folk og spre musikken min.

Planlagt bruk av stipendet:

Dette stipendet vil jeg bruke på musikken min, jeg vil kjøpe en gitar og jeg trenger stipendet for å betale produsenter for studio tid og at de skal kunne hjelpe meg med å lage sanger så jeg kan legge ut musikk

Kristoffer Nikolai Wøien (folkereg i Oslo nå)

Jeg er en 25 år gammel dirigent og trompetist fra Asker som for tiden studerer og er bosatt i Oslo. Jeg tar en mastergrad i orkesterdirigering på Norges Musikkhøgskole og har nå fått tilbud om å dra på en høyt anerkjent masterclass i Tsjeckia til sommeren. Derfor ser jeg nå etter mulig økonomisk støtte. Ser at man må være folkeregistrert i Asker kommune for å søke kulturstipendet hos dere, men tenkte å høre om det gikk an å søke likevel siden jeg bodde i Asker frem til jeg var 19 år. Skjønner selvfølgelig hvis det ikke er mulig.

Josefine Luna Øien Henriksen

Jeg har drevet med musikk hele mitt liv, og har studert musikk på flere skoler over flere år, blant annet Rud Videregående skole, Trøndertun folkehøgskole og Leeds Conservatoire. Sang har alltid vært noe jeg har interessert med dypt i, og jeg har gjennom mange år bygget opp en vokalteknikk basert på musikalitet, og forståelse for sjangre. I 2020 startet jeg for alvor å skrive egen musikk, og begynte å gi ut singler samme år, under navnet Josefine

Luna. I 2021 ga jeg ut to EP-er, med flere flotte gjestemusikere.

Jeg komponerer musikk sammen med Jonas Nordhøy Kristensen, og skriver tekst selv. Musikken vår er bygd opp av akustisk gitar og vokal før noe annet gjøres, men vi er glade i arrangementer med fullt band og masse harmonier i vokal. Jeg elsker å utfordre meg selv, og legger alltid mange vokaltracks, eller uventede instrumenter, på låtene for å teste harmonier, disharmonier og lytternes øre.

Beskriv dine mål:

I 2022 begynte jeg å spille flere konserter, og dette ønsker jeg å fortsette med i 2023. Vi spiller i januar en større gig enn vi har gjort til nå, og tar kontakt med festivaler for å prøve å spille så mye som mulig. Å formidle musikk er en av de beste delene av det å være artist, og jeg ønsker å gjøre mye mer av det fremover.

Samtidig har jeg store ambisjoner om å komponere og lage ny musikk i år. 2022 ble et år jeg måtte bruke mye tid på å finne ut av livet, og musikken ble delvis tilsidesatt. I år skal jeg finne tilbake til gleden med musikken, og bruke KUL045, masse tid på å skrive ny musikk, og gi ut så mye som mulig av den! I fjor ga jeg kun ut én låt, men i år har jeg et

mål om å gi ut en singel hver andre måned.

Planlagt bruk av stipendet:

Jeg ønsker å bruke tilskuddet fra dere til å gi ut ny musikk. Dette er kostbart, og selv om jeg gjør mye selv trenger jeg penger til eksterne musikere til deler av musikken, produsent som mikser og mstrer det hele før utgivelse, samt. noe til promotering av låtene.

Jonas Nordhøy Kristensen

Utenom å komme inn på Leeds Conservatoire må jeg si at jeg er definitivt mest stolt av å ha fått gitt ut de singlene og EP-ene jeg har gjort. I de siste tre årene har jeg sammen med kjæresten min jobbet i duoen Josefine Luna og vi har gitt ut en del og spilt noen konserter. Det å spille konserter og også noe jeg setter høyt for min egen del.

Beskriv dine mål:

Mine mål er rett og slett bare å leve av musikken og kunne spille og lage hele tiden. Det inneholder å spille store konserter og festivaler. Jeg drømmer skikkelig om å spille egen musikk med fullt band og lysshow, og det skal jeg få til.

Planlagt bruk av stipendet:

Stipendet kommer mest til å gå til den mest håndfaste kostnaden ved det å gi ut musikk, nemlig å betale for de som kan hjelpe til med mixing og mastring og generell studieteknikk. Så pengene kommer til å bli brukt for å ta opp musikk.

Victor Vladislavov Yankulov

Hvilke prestasjoner kan du vise til?

På søndager spiller jeg i min lokale kirke (Teglen) for gudstjenester. Jeg går musikklinja på Rud VGS og er en skikkelig dreven person. Jeg er i prosessen av å lage et album helt selv nå; vokaler, instrumenter som blir tatt opp, og produksjon er alt fra meg. Jeg er også i styret til Ten Sing gruppa jeg er i, hvor jeg er bandleder. Johan Wallace, organist i Teglen kirke; tlf 97729628

Torgeir Ihle, voksenleder for Smoke and Ashes Ten Sing; tlf 41011359

Utenfor musikkverden er jeg nå på mitt fjerde år som elevrådsrepresentant, og sitter nå i Skoleutvalget. Ifjor var jeg nestleder i elevrådet på Spikkestad ungdomsskole. Jeg har spilt inn reklamer, jobber som statist, og vær hovedpersonen i musikkvideoen Louis Armstrong av Erik Lukashaugen.

Anders Bergan, avdelingsleder på Spikkestad ungdomsskole; tlf 47879404

Beskriv dine mål:

Siden Oktober har jeg nå lagd et album. Dette er ikke nødvendigvis for å bli artist enda, men istedet for å vise hva jeg kan få til. Greia er at jeg ikke føler jeg får vise det nok på musikklinja.

Min sterkeste side er musikkteori, noe jeg ikke har fått mye bruk for. Jeg kan se det store bildet med hva musikk er, og er inspirert av en rekkevidde av artister. Lyrikken til Cezinando, estetikken til Lizzy McAlpine og NF, og albumstrukturen til The Weekend blant annet.

For å svare på spørsmålet, vil jeg gjerne få litt penger for hjelp med produksjonen til albumet. Dette vil si at jeg enten trenger utstyr for et hjemmestudio, eller penger jeg kan bruke på en produsent.

Planlagt bruk av stipendet:

For nå vil jeg virkelig ha enten et hjemmestudio. Det kan også godt hende at jeg får tilgang til profesjonelle ressurser (som en produsent) med stipendet.

For hjemmestudioet trenger jeg: mikrofon og pop-filter, isolasjon og høyttalere. Helst vil jeg ha et lite MIDI piano og en pult også, men dette er ikke helt nødvendig.

Unntatt offentlighet, jf.
Offl. § 26 andre ledd

Saksframlegg

Arkivsak
22/17239-17

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandles av
Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Idrettsstipend 2023

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommunes idrettsstipend 2023 tildeles 10 utøvere, se vedlegg.
2. Stipendene deles ut på Asker kulturfestival 3. juni.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken gjelder hvilke utøvere som tildeles idrettsstipend for 2023. Søkerlisten er vedlagt, der de 10 utvalgte stipendmottakerne er markert. Valg av vinnere er gjort i samarbeid med Asker idrettsråd.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Kriterier for tildeling av stipend

Den 3. juni 2021 (sak 10/20) vedtok utvalg for medborgerskap følgende kriterier for idretts- og kulturstipend:

Kulturstipend og idrettsstipend har som formål å premiere oppnådde resultater, og stimulere til videre satsing.

Stipendet kan brukes til utstyr, instrumenter, studieturer og lignende. Søkerne må være folkeregistrerte i Asker kommune, og være utøvende på viderekommende nivå innen sitt område, og i alderen 16 - 25 år.

Søkere som ikke har mottatt kommunalt stipend tidligere blir prioritert.

Det søkes på elektronisk søknadsskjema. Søknaden må inneholde: oppnådde resultater og plan for bruk av stipendet.

I år skal idretts- og kulturstipendene deles ut under åpningen av Asker kulturfestival på utescenen ved Asker kulturhus den 3.juni.

2.2 Søknader på idrettsstipend 2023

Vedlegg 1 viser alle søkerne på idrettsstipend for 2023. Der ligger det informasjon om prestasjoner, og hva utøverne vil benytte stipendet til. I samarbeid med Asker idrettsråd er det valgt ut 10 stipendvinnere.

I henhold til kriteriene (se kap.2.1) er utøvere fra Asker i alderen 16 - 25 år med gode prestasjoner på nasjonalt og/eller internasjonalt nivå prioritert.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Asker har mange toppidrettsutøvere. Disse er gode forbilder for alle barn og unge som deltar i breddeidretten. Topp avler bredde, og bredde avler topp. Det sosiale med idretten er viktig for de ca. 36 000 medlemskapene i idrettslag i Asker. Idrettens betydning for folkehelse er også godt dokumentert. Økonomisk er idrettsstipendet en god hjelp for utøvernes satsning.

4. Tidligere behandling

Utvalg for medborgerskap, 3. juni 2021 (sak 34/21):

1. *Forslag til kriterier for Asker kommunes kulturstipend og idrettsstipend vedtas.*
2. *Det deles ut inntil ti kulturstipend og ti idrettsstipend, hver på kr 10.000.*
3. *Stipendiene deles ut hvert år på et arrangement i Asker kommune.*

Utvalg for medborgerskap 13. februar 2020 (sak 10/20):

1. *Ordningene med kultur- og idrettsstipend for unge talenter samordnes og gjennomføres i 2020.*
2. *Ordningen med tildeling av jubileumstilskudd til organisasjoner og institusjoner samordnes og videreføres i 2020.*
3. *Hovedutvalget for medborgerskap orienteres om status i tildelingen for inneværende år.*
4. *Ordningen med utdeling av kommunale priser; Kulturprisen, Frivillighetsprisen, Tilgjengelighetsprisen og Byggeskikkprisen videreføres i 2020*
5. *Det utarbeides nye kriterier og rutiner for utdeling av kommunale priser, stipendieordninger og jubileumstilskudd for Asker kommune, i god tid slik at de kan gjøres gjeldende fra 01.01.2021.*
6. *Kommunedirektøren sørger for at utarbeidelse av kriteriene og rutinene ses i sammenheng med temaplaner og andre relevante prosesser.*

Se kriterier kapittel 2.1.

Idrettsstipend for 2021 ble vedtatt av utvalg for medborgerskap den 2. september 2021 (sak 45/21), og idrettsstipend for 2022 ble vedtatt den 13.mai (sak 0028/22)

5. Kommunedirektørens vurdering

Det er en glede å kunne dele ut idrettsstipend til idrettsutøvere i Asker. I år er det 10 utøvere som tildeles hvert sitt stipend på kr. 10.000 hver.

Årets søkerliste til idrettsstipend viser at det er mange unge utøvere fra Asker som oppnår store resultater i sin idrett.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Alle søkere - Idrettsstipend 2023

Saksprotokoll

Arivsak
22/17239

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandlet av
1 Utvalg for medborgerskap

Møtedato
27.04.2023

Saksnr.
22/23

Idrettsstipend 2023

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 22/23

Behandling

Innstillingens punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommunes idrettsstipend 2023 tildeles 10 utøvere, se vedlegg.
2. Stipendene deles ut på Asker kulturfestival 3. juni.

IDRETTSSTIPEND 2023, ALLE SØKERE (54 stk.)

De 10 utvalgte stipendmottakerne er markert med gult

Kriterier (vedtatt av utvalg for medborgerskap 3.juni 2021):

- Idrettsstipend har som formål å premiere oppnådde resultater, og stimulere til videre satsing.
- Stipendet kan brukes til utstyr, instrumenter, studieturer og lignende.
- Søkerne må være folkeregistrert i Asker kommune og være utøvende på viderekommende nivå innen sitt område, og i alderen 16 – 25 år.
- Søkere som ikke har mottatt kommunalt stipend tidligere, blir prioritert.

Nr.	Navn	Alder	Klubb/idrett	Resultater	Bruk av stipend	Tidligere stipend?
1	Aksa Mortensen	08.04.2002 20 år	Hrimnir Islandshestforening Ridning, Islandshest	<ul style="list-style-type: none"> • Kåret til årets rytter tidligere • Vunnet NM flere ganger samt utallige sølv og bronse • Ligget i topp 3 innenfor de disiplinene jeg har startet de siste 3-4 årene • Vunnet NM i to ulike kategorier i 2022 • Representert Norge på Nordisk mesterskap i Åland:<ul style="list-style-type: none"> ○ Nordisk mester, sølv i kombinasjon, to bronse, den norske rytteren med flest medaljer uavhengig av alder	Finansiere sesongen (stevner, utstyr, påmeldingsavgifter, veiledning og trener)	Nei
2	Alexander Amble	02.05.2007 15 år	Sandefjord bueskyttere Bueskyting	<ul style="list-style-type: none"> • 4 x Norgesmester • 2021 utendørs recurve gutter rekrutt • 2022 innendørs recurve herrer U18 • 2022 utendørs recurve herrer U18 • 2023 innendørs lagsølv og individuelt gull recurve herrer U21	Treningstur til World archery excellence center Sveits og oppgradering av utstyr	Nei
3	Alexander Standal Borge	06.10.2004 18 år	Bærum Frisbeegolf Frisbeegolf	<ul style="list-style-type: none"> • Vunnet de fleste konkurranser han har vært med på i 2022. • Norgesmesterskapet i junior klassen. • Vant 8 av 13 turneringer 7 i jr klassen og 1 i open klassen og bare 2 han ikke fikk pallplass i. En av disse turneringene var også en norgescup runde. • Han var den mestvinnende juniorene i 2022 og ble kåret til årets nykommer. • Invitert til å delta i amatør-VM	Dekke tur til amatør-VM	Nei
4	Andreas	04.01. 1998	Bærum Roklubb	<ul style="list-style-type: none"> • Tidligere utøver på junior og U23 landslaget.	Treningssamling, mesterskap	Ja

	Berge	25 år	Roing	Nåværende utøver seniorlandslaget. <ul style="list-style-type: none"> Deltatt i junior EM + VM. Deltatt i U23 EM og VM. Deltatt i senior EM. 5. og 8. plass i U23 EM og 11. plass i U23 VM 12. plass u EM i European Games i Munchen 2022 (senior) 	og utstyr.	
5	Andreas Heredia-Randen	22.02.2006 16 år	Asker Fotball Fotball	<ul style="list-style-type: none"> Fast på A-laget 2 div 10+ aldersbestemte landskamper G15/G16. (Kaptein en kamp) 	Skole pc og annet utstyr som trengs til skolen. Inkludert transport.	Nei
6	Anine Schrader Kvernerud	10.09.2004 18 år	Asker skiklubb skiskyting, Dikemark idrettsforening Langrenn og skiskyting	<ul style="list-style-type: none"> 3.plass Junior NM rulleskiskyting Gautefall 2022 fellesstart 3.plass Jnuior NM rulleskiskyting Gautefall 2022 sprint 3.plass Junior NM Rulleskiskyting Lillehammer 2021 fellesstart 3.plass Normal distanse Norgescup Fet 2022 3.plass Sprint Norgescup Bardufoss 17-19 år 2022 4.plass NM mix-stafett Bardufoss 17-19 år 2022 Vinner av motpris 2019 Vinner av utviklingspris NTG lillehammer 	Utstyr og reise	Nei
7	Anne Sofie Knutsen Birkeland	08.08.2007 15 år	Asker skøyteklubb Skøyter (hurtigløp)	<ul style="list-style-type: none"> Landsmester 2023 på 100m, 3000m, fellesstart og lagtempo Landsmester 2022 på 100m, 1000m og 1500m 7. plass sammenlagt i Vikingrace 2023 (uoffisiell ungdoms-EM) Uttak og deltakelse i European Youth Olympic Festival på kortbane 4. plass sammenlagt i norgescup for junior Flere aldersbestemte klubbrekorder Oppnådd krav jr.-VM på 500m 	Innkjøp av formstøpte skøyter, landeveissykkel og gummitrikot	Nei
8	Bendik Horgen Rasmussen	17.10.2005 17 år	Aron Sportsklubb Freeski. I disiplinene Slopestyle og BigAir	<ul style="list-style-type: none"> 13.-21.jan World Rookie Tour, SlopestyleLivigno, Italia 2.plass 28.jan NC Slopestyle Dombås. Oppland 1.plass 29.jan-4.feb EC Slopestyle(Senior)La Clusaz, Frankrike 11.plass 29.jan-4.feb EC Bigair(Senior)La Clusaz, Frankrike 13.plass 04.mar NC Big AirWyller, Oslo 3.plass 10.-16.marEC premium, SlopestyleLaax, Sveits 	Utstyr, egenandeler og treningssamlinger	Nei

				<p>7.plass</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18.mar NC Slopestyle Vassfjellet , Trøndelag <p>8.plass</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19.mar NC Big Air Ålen, Trøndelag 1.plass • 25.-30.mar World Rookie Tour Final (WC jr), Slopestyle Madonna de Campiglio, Italia 2.plass 		
9	Casper Bakke Hagen	02.08.2005 17år	Asker skiklubb. Dønski Alpint VGS Alpint	<p>Fra sesongen 2021/2022, grunnet korsbåndsskade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 plass i SL • 10 plass i utfor i Hafjell • 31. og 58. plass Salen GS • Ranking årgang 2005: 6-Utfor, 7- SuperG, 8- GS og 13- SL. 	Utstyr	Nei
10	Casper Bergstuen	30.04.2003 19 år	Asker og Bærum Kickboksing klubb Kickboksing	<ul style="list-style-type: none"> • 3. plass WC Ungarn 2022 • 4. plass NM 2022 • 1. plass NM 2021 • Gull i Scandinavian open 2022 	Reisekostnader	Nei
11	Christoffer Branting	09.02.2006 17 år	Leo's Scooter Parts i Oslo Scooting/Trikse sparkesykkel	<ul style="list-style-type: none"> • 4.plass EM I Spania I Pro Klassen • Norges beste parkkjører i rundt ett år • Får som oftest 1.plass på konkurranser i Norge 	Reise	Nei
12	Celine Desirée Karlung	18.04.1998 24 år	Asker golfklubb Golf	<ul style="list-style-type: none"> • Flere 1.plasser i Lag-NM • 1.plass Holtsmark Junior Open 2017 • 1.plass NM match 2021 • 8.plass Jabra Ladies Open (Sør-Afrika) 	Reisekostnader for turneringer	Ja
13	Eirik Sjølværnes	04.08.2006 16 år	Asker skiklubb Langrenn	<ul style="list-style-type: none"> • 4.plass sprint HL 2022 • 3.plass i cup Oslo/Akershus 2022 • 5.plass klasse M17 NM jr. Sprint 2023 • 14.plass klasse M17 NM jr. Distanse 2023 • Kom inn på NTG-Lillehammer med stor konkurranse 	Treningssamlinger, reiser/opphold på konkurranser, utstyr	Nei
14	Elea Rustgaard	20.08.2007 15 år	Asker kunstløpklubb Kunstløp	<ul style="list-style-type: none"> • Rekruttlaget til Forbundslandslaget (landslaget) • 2.plass i Landsmesterskap i 2022 • 3.plass i Norges Cup 2023 Kunstløp • Deltatt i flere store mesterskap i 2022 og 2023 på internasjonalt nivå • 2.plass i Nordisk mesterskap på Island 2023 	Sommercamper for treningen	Nei
15	Elena Rise Johnsen	04.06.2000 22 år	Asker skiklubb Langrenn	<ul style="list-style-type: none"> • 1. plass Toppidrettsveka sammenlagt 2021 • 20.plass i WorldCup Livigno 2023 • Uttak til to WC helger sesongen 2023 • Uttak til WC Lillehammer og WC Ulicehamn 	Finansiere egne snøsamlinger og nødvendig helseoppfølging	Ja

				<ul style="list-style-type: none"> • Vært topp 10 i NM senior flere ganger • 4.plass team sprint i NM 2022 		
16	Elias Støverud	18.02.2006 17 år	Asker Innebandyklubb Innebandy	<ul style="list-style-type: none"> • Går på wang toppidrett Oslo. • Spiller i seriene g17 ELITE og g16 med for Asker ibk. • Er med å trener med eliteserielaget NOR92 i Drammen. 	Utstyr	Nei
17	Emil Ruud Fossheim	14.07.2004 19 år	Asker skiklubb Orientering	<p>Resultater 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 plass (premie plass) junior NM stafett (H17-20) • 11 plass Blodslitet, nasjonalt løp (H17-20 Elite) • 11 plass Borås sprint, internasjonalt (H18) • Siste etappe på verdens største stafett (Jukola, over 1500 lag) løp opp fra 328 til 294 	Treningssamlinger og utstyr	Nei
18	Exauce Mukubu	24.05.2001 21 år	Sportsklubben av 1909 Bryting	<ul style="list-style-type: none"> • Verdensmester U23 2022 • 2.plass verdensmesterskapet for junior 2021 • 3.plass EM junior 2021 • 3.plass EM for ungdom 2018 • 1.plass verdenscup i Pytlansinski Poland 2022 • 3.plass Ranking series Metteo Pellicone Italy • 2.plass Thor Masters/senior verdenscup 2021 • 1.plass Spain Grand Prix/verdenscup 2022 • Norgesmester 8x ungdom, junior, senior • 1.plass Nordisk mesterskap for junior 2019 	Samling i utlandet, reise, (mulig OL i Paris 2024 dersom kvalifisert)	Nei
19	Fabian Halvorsrud-Nilsen	06.05.2006 16 år	Asker Aliens Basketball	<ul style="list-style-type: none"> • 1.plass i beste serien i sitt kull • Uttak til landslag 	Treningsutstyr, basketball camper og videreutvikling	Nei
20	Fay Louise Lange	13.02.2007 16 år	Bærum Roklubb Roing	<ul style="list-style-type: none"> • 2022 U19: • NM singelsculler GULL • NM dobbeltsculler GULL • NM dobbeltfirer GULL • Nordisk dobbeltsculler GULL • Coupe de la jeunesse - dobbeltsculler BRONSE • baltic coupe- dobbeltsculler SØLV • 2022 Ungdomsmesterskapet • U16 1x gull • U17 2x gull • U17 4x gull • U17 4- bronse • U17 4x mix gull • U17 4- mix gull 	Reisekostnader, treningsleire og deltakeravgifter	Nei

				• Beach Sprint Coastal Roing NM 2021 U19 GULL		
21	Felix Richard Stavnes	24.08.2006 16 år	Asker svømmeklubb Svømming	<ul style="list-style-type: none"> • Medlem av Regionslag Øst • 3.plass i Jr. NM kortbane 2022, 4*100 medley stafett • 3.plass i ungdoms NM, 4*100 medley stafett • Raskeste tid på 50 fri langbane og 200 medley kortbane blant alle født i 2006 hittil i 2023 	Reise eller utstyr	Nei
22	Fredrik Unhjem Johansen	19.04.2003 19 år	Asker Skiklubb og NTG Bærum Alpint	<ul style="list-style-type: none"> • Blant de beste juniorene i landet • Rangert innenfor de 10 beste i flere grener • 26.plass i NM i slalåm • 30.plass i NM storslalåm • Beste i 2005 årgangen i Junior NM i SG 	Skiutstyr og reise	Nei
23	Fridtjof Digre	12.05.2005 17 år	Rye sportsklubb Enduro sykling	<ul style="list-style-type: none"> • 3.plass i NM • 4.plass NC i traktorland enduro • 2.plass Drammen enduro • 1.plass Spikkestad enduro 	Utstyr og reise	Nei
24	Hannah Midtlien Langlie	28.07.2007 15 år	Asker Trekkhundklubb, Team Eid/ GUI Hundekjøring nordisk stil, langrenn	<ul style="list-style-type: none"> • 2021: Barmark: 5. plass snøresykkel og 2. plass snøreløping på NM • 2022: Snø: 2. plass NM del 1 snørekjøring og 4. plass i combined, 3. plass i 1 spann pulk på NM del 2 • Barmark: 2. plass snøresykling og 2. plass snøreløping på NM • EM Tyskland: 5. plass på snøresykling og 13. plass på snøreløping • 2023: Snø: Delt 1. plass på snørekjøring og 3. på combined på NM del 1 	Ny sykkel og treningssamlinger	Nei
25	Hedda Johanna Opperud Birkeland	07.10.2005 17 år	Røyken Taekwon-Do klubb Taekwon-Do	<ul style="list-style-type: none"> • LM gull i sparring 2021 • LM gull i mønster • NM sølv i lagsparring 2022 • Bronse i sparring Roma Open 2023 • Flere gull, sølv og bronse i regionale mesterskap • Deltatt på regionslaget siden 2020 til dags dato • Tatt ut på juniorlandslaget i sparring og knusing (lag og individuelt), og skal representere Norge i EM i Romania april 2023 	Reiseutgifter	Nei
26	Henriette Regine Smith	01.10.1984 39 år	Asker seilforening Paraseiling	<ul style="list-style-type: none"> • 8.plass i RS Venture Connect Nordisk Mesterskap • Deltok i Askeroptimisten (ingen andre båter i klassen) • Seilte mot RS Feva og fikk: <ul style="list-style-type: none"> ○ Seilas nr.1: nr. 3 av 6 båter, Seilas 2: nr. 2 	Utvikle teamet og delta på konkurranser	Nei

				av 6 båter, Silas nr. 4: nr. 2 av 6 båter, Seilas nr. 5: nr.1 av 4 båter, Seilas nr. 6: nr. 1 av 4 båter		
27	Henrik Linna Vineshaugen	13.04.2006 16 år	GUI SK Friidrett	<ul style="list-style-type: none"> • Bronsemedalje i UM Mangelkamp august 2021. • Sølv på 200m Askerlekene juni 2022 • Bronsemedalje i høyde under Tyrvinglekene juni 2022 • Tidligere tatt sølv- og gullmedalje i høyde. • Sølv på 800m i Tyrvinglekene februar 2023. • Gode resultater på 200m og 400m tidligere. Har hatt gode resultater i en årrekke tidligere. • 	Treningsleir i Kroatia i våres og andre treningsleirer senere i år	Nei
28	Henrik Stenersen Øksby	25.05.2004 18 år	Asker skiklubb Langrenn	<ul style="list-style-type: none"> • 29. plass NM Nes 15 km fristil • 41.plass NM Lygna 10km fristil • 47.plass Sprint åsen • Mye sykdom og problemer denne sesongen 	Utstyr og reiser som går til idretten	Nei
29	IL Ros Herrer	Arne Broch, søker på vegne av laget	IL Ros Håndball (herrer)	<ul style="list-style-type: none"> • Opprykk fra 2. div til 1.div. • Kwartfinale NM G20 • Sluttspill Lerøy-serien G18, vant innledende pulje • Deltakere på landslag: LM 2002 (1 pers) LM 2004 (6 pers, hvorav 1 fra Island) LM 2006 (1 pers) 	Treningssamling	Nei
30	Kaia Wulff Berntsen	28.06.2004 18 år	Asker Skiklubb Skiskyting Skiskyting	<ul style="list-style-type: none"> • 9.plass Junior VM sprint Kazakhstan • 8. plass Junior VM jaktstart Kazakhstan • 1. plass NM stafett • 1. plass NC kort normal Stiklestad • 1. plass NC sprint Stiklestad • 4. plass NC sprint Lillehammer • 1. plass sprint Geilo • 1. plass fellesstart Geilo • 1. plass sprint Lygna • 4. plass normal Lygna 	Reisekostnader	Nei
31	Kai Milligan Brown	28.11.2006 16 år	Asker Skiklubb Håndball	<ul style="list-style-type: none"> • Uttak til å trene med det britiske håndballandslaget (M18) • Spiller i nasjonale håndballserien for gutter 16 • Sluttspill i mai med Asker G06, altså allerede topp 8 • Deltok på 05 laget, som til slutt tok sølv i Bringserien 2022 • Tatt ut flere ganger til regionale landskamper i 	Britiske landslagssamlingene, reise, opphold og utstyr	Nei

				Håndball region øst		
32	Karina Løkken	07.10.2005 17 år	Asker karateklubb Karate	<ul style="list-style-type: none"> • 2.plass Ishøj cup (Copenhagen open), lag 2020 • 1.plass Norgesmesterskap lag, junior 2021 • 1. plass og 2.plass Østlandscup, 2022 • 3.plass Copenhagen open 2023 	Reise utenlands og konkurrere	Nei
33	Kristian Bråthen Børve	08.12.2006 16 år	Ullensaker Kisa og GUI sportsklubb Friidrett	<ul style="list-style-type: none"> • 9.plass U18 EM på 2000m hinder i finalen • 1.plass i UM terrengløp lang og kort løype • 1.plass UM 1500 innendørs • 2.plass UM 3000m utendørs • 6.plass Jr. NM 5000m (løper mot 1-3 år eldre, tok aldersrekorden på 5000m fra Jakob Ingebrigtsen) • 6.plass Jr. NM på 1500m • Hadde topp 5-6 beste tid på 1500, 3000 og 2000m i 2022 i Europa blant de som er like gamle. 2.plass på 5000m i Europa. 	Treningssamlinger, utstyr og andre løpende utgifter	Nei
34	Kristian Trinborg Fadnes	21.01.2008 15 år	Frisk Asker Ishockey	<ul style="list-style-type: none"> • Norgesmester 2023 (U15) • Seriemester nasjonalt sesongene 21/22 og 22/23. (U14 og U15) • Gull i Gjøteborg Ishockey Cup 2022 • Gull i Norway Supercup 2022 • Vunnet flere mindre cuper nasjonalt og i Sverige • Spiller for Regionslaget Viken Vest • Spilt kamper fast på U16 • Spilt kamp U18 Elite • Norway Select (norske spillere samlet på tvers av klubber) 	NTG, utstyr og reisekostnader (samlinger, cuper og kamper)	Nei
35	Leander Reinemo Jaksland	18.12.2008 14 år	Asker Innebandyklubb Innebandy	<ul style="list-style-type: none"> • Deltatt i G17 eliteserie i NM i år • Spiller i G16 og G17 eliteserie • Er nok helt i Norges toppen på spillere født i 2008 	Proff hjelp til dedikert trening tilpasset idretten, treningsopphold i Sverige for å lære av de beste	Nei
36	Linnea Hove Låhne	28.08.2007 15 år	Tyrving IL Friidrett	<ul style="list-style-type: none"> • Nr 7. i senior NM innendørs på 1500m 2023. • Ungdomsmester på 800m og 1500m UM • Innendørs 2023. • Kvalifisert til senior NM utendørs på 1500meter, og til junior NM 2023. • på 800 og 1500. 	Utstyr, reiseutgifter og egenandeler.	Nei
37	Linnea Kilsand	01.10.2004 18 år	Asker kunstløpklubb Kunstløp	<ul style="list-style-type: none"> • Sølv i NM senior • 6.plass i Nordics open • Første reserve i EM 	Sommer camp, reise og nye skøyter	Ja

				<ul style="list-style-type: none"> • Satt nye personlige rekorder 		
38	Mari Tideman Kanter	11.09.2003 19 år	Holmen tropp & turn Turn	<ul style="list-style-type: none"> • 2023: <ul style="list-style-type: none"> ○ Topp 3 i alle nasjonale konkurranser så langt ○ Første reserve (9.plass) i frittstående i World Cup i Baku • 2022: <ul style="list-style-type: none"> ○ Norges første kvinnelige medalje i World Cup (3.plass i skranke i Kairo) ○ Deltakelse i VM med godt resultat (første internasjonale konkurranse etter kneskade) • Tidligere meritter: • Norgesmester skranke 2021, skranke 2020, all-around, hopp, skranke 2018, hopp 2017, bom 2016 • Nordisk mester: allround og lag 2018 • Nordeuropeisk: lagsølv, sølv i bom, bronse i skranke 2019 • Deltakelse i EYOF 2017 • Landslagsutøver siden 2016 	Daglige utgifter til idretten, reiser, medlemsavgift, utstyr	Nei
39	Marte Bjerkreim Furnèe	17.06.2001 21 år		<ul style="list-style-type: none"> • På det norske skøytelandslaget <p>Oversikt over prestasjoner fra 2023 og tidligere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenlagtseier 3000m u23-verdenscup sesongen 2022/2023 • Sølv sammenlagt 1500m u23-verdenscup sesongen 2022/23 • Bronse i senior NM 2023 allround • Norgesmester senior 5000m + allround (2022) • Bronse i VM på lagsprint (2022) • 3x bronse i U23-verdenscup på 3000m + sammenlagt 3000m (2021/2022) • Bronse NM senior 3000m (2021), bronse NM senior sammenlagt (2021) • Norgesmester junior sprint (2020) • Norgesmester junior allround (2020) 		Ja
40	Mikael Birkelund	07.09.2004 18 år	Asker Skiklubb Orientering Orientering	<ul style="list-style-type: none"> • 2022 i klasse Herrer 17-18: • Nr. 5 Halden o-meeting langdistanse 10.4 • Nr. 18 Norgesmesterskap sprint 29.4 • Nr. 6 NC Elgdilten (13 i H17-20). Uttaksløp junior VM/EM 5.6 	Utstyr, spesielt sko. Medlemskap på treningsstudio	Nei

				<ul style="list-style-type: none"> Nr. 6 NC Løvspretten (13 i H17-20). Uttaksløp junior 6.6 Nr. 9 Norgescup mellom 13.8 Nr. 15 NM Ultraland 14.8 Nr. 20 NM langdistanse 8.9 Nr. 47 1 etappe NM stafett (klasse H17-senior) Nr. 8 Norgescup sprint 23.9 Nr. 5 Norgescup mellom 24.9 Nr. 8 NM junior stafett med Asker Skiklubb Nr. 8 Fredrikstadmarka rundt Seier i Asker 2-mila Nr. 8 mellomdistanse samling i klasse H-21 Nr. 7 i Blodslit Sammenlagt nr. 13 i NC KM bronse langdistanse og flere pallplasseringer Nr. 14 mellomdistanse i H21 		
41	Nora Christine Hansen	30.10.2005 17 år	Asker skiklubb Langrenn	<ul style="list-style-type: none"> 1.plass Norges Cup i 7,5km klassisk 5.plass i skøyte sprint på Voss 2.plass i Norges cup klassisk sprint på Lillehammer Lå på 3.plass sammenlagt i Norges Cupen, men pga. sykdom ligger jeg nå på 13.plass Dobbelt kretsmester Vunnet mindre renn som Tour de Kongsberg 	Ski, staver, treningsamlinger og annet treningsutstyr	Nei
42	Per Marius Hole	12.06.1989 33 år	SPUVI Styrkeløft	<ul style="list-style-type: none"> Verdensmester benkpress Kazaksthan 2022 Europamester benkpress Ungarn 2022 Vinner av Arnolds sports festival 2022 Norsk mester og norgesrekord benkpress 2022 Norsk mester benkpress 2023 	Utstyr, reiser og rehabilitering i forbindelse med videre toppidrett satsing	Nei
43	Silje Ruud Fossheim	09.10.2006 26 år	Asker skiklubb Orientering	<p>Resultater 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> 10. plass på O-idol i D16 (nasjonalt løp) O-festivalen (nasjonalt løp): 9. plass på sprint, 9. plass på mellomdistansen og 8. plass på langdistansen i D16. Borås (nasjonal konkurranse i Sverige): 7. plass og 18. plass 	Treningsamlinger, utstyr og medlemsavgift treningscenter	Nei
44	Sindre Ulven Jørgensen	13.01.2002 21 år	Asker Skiklubb Hopp	<ul style="list-style-type: none"> Sølv Jr.-vm Lag 2022 3 Norgescup seiere p4,p7,p8 COC Iron Mountains p10 COC Eisene 	Utstyr, reise og andre utgifter	Ja

				<ul style="list-style-type: none"> • 25 World Cup Vikersund Q • JR Norgesmester Lag 2022 • 9 pallplasser Norgescup Elite 		
45	Susanne Tveit Amundsen	23.01.2007 16 år	Asker Skiklubb friidrett Friidrett	<ul style="list-style-type: none"> • 7 UM gull i 2022 • 3. plass jr. NM tresteg 2022 • 5. plass Nordisk mesterskap mangekamp U18 for Norge 2022 • 3 UM gull inne 2023 • 6. plass senior NM tresteg inne 2023 • Hospiterer på jr. Landslaget mangekamp • Bestenotering på 300m jenter 15 år gjennom tidene på 43.55 satt i 2022 • Nummer 2 på europastatistikken i mangekamp jenter 15 år 2022 • Satte 9 Asker rekorder jenter 15 år i 2022 	Treningsleir i Portugal høsten 2023	Nei
46	Syver Brustad	15.01.2004 19 år	GUI Sportsklubb Langrenn	<ul style="list-style-type: none"> • 27. plass NC jr. Lillehammer M19/20 (14.plass blant M19) 	Utgifter til videre satsing	Nei
47	Thea Loennecken	20.02.2002 21 år	Stabæk fotball Fotball	<ul style="list-style-type: none"> • Landslagsspiller på U23 • Over 100 kamper i toppserien • 4. plass toppserien 2022 og cupfinale 2022 • 25 aldersbestemte landskamper på alle nivåer fra U15-U23 • Gull og sølv i J19 og sølv i J16 NM 	Innen et par år- dra til en utenlandsklubb i en av topp 5 ligaene (bli heltidsproff). Komme på A-landslaget	Nei
48	Thea Lovise Halle Skagen	14.05.2007 15 år	Asker rideklubb Feltritt	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalifisert og startet NM individuelt og lag for ponni (2021), laget fikk sølv. • Bronse i kretsmesterskap hest lag 2022 • Sølv i kretsmesterskap hest lag 2022 • Gull i vintercup dressur ponni LB 2021/2022 	Treninger og konkurranse	Nei
49	Thomas Mccarthy	22.10.2006 16 år	Asker skiklubb Skiskyting	<ul style="list-style-type: none"> • 2.plass NM Normaldistanse 2023 • 4.plass NM Sprint 2023 • 2.plass KM Skiskyting Sprint 2023 • 2.plass KM Skiskyting Normal 2023 • 9.plass NM Rulleskiskyting Fellesstart 2022 • 9.plass NM Rulleskiskyting Sprint 2022 • 27.plass Hovedlandsrennet langrenn fristil 7,5km (av 189) • 3.plass KM-Lang Klassisk Akershus 2022 • 8.plass Hovedlandsrennet Langrennscrossen (av 147) 	Reisekostnader, samarbeid med eksperter	Nei

				<ul style="list-style-type: none"> • 14.plass Ungdomsbirken (av 114) 		
50	Tobias Clarholm	19.11.2006 16 år	Ikke oppgitt klubb. Hockey og styrketrening	Ingen oppgitt	Utstyr og medlemskap	Nei
51	Tyra Erikka Kvalsvik Tranås	13.08.2004 18 år	Heming IL Freeride og freeski	<ul style="list-style-type: none"> • 1.plass i norgescup freeride • Konkurrert i freeride junior vm 2022 • 30 plass overall i verden 2022 • 1.plass Narvik freeride 2022 • 3. plass stolheisen freeride 2022 • 8.plass Nendaz freeride 2022 <p>Freeride Senior:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.plass Kirkerud big air • 3. plass Wyller big air <p>NM freeski 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.plass Kongsberg big air • 8.plass Trysil slopestyle • 8.plass Trysil big air <p>Freeride U-18:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.plass st. Anton • 3. plass Sauda bcc • 6.plass la clusaz • 6.plass chamonix • 3.plass solheisen freeride • 14.plass VM 	Utenlandsturer, konkurranser og treningsleir	Nei
52	Vendela Bakke	21.03.2005 18 år	Øvrevoll Hosle Toppfotball og Hyggen Futsal Fotball og futsal	<ul style="list-style-type: none"> • 3. plass i NM j17, 2021 (fotball) • Kretsmeester i Buskerud x flere (fotball) • Overgang til ØHIL, 2022 • Toppserie kvalik med ØHIL, 2022 • 1. divisjonspill 2022 og 2023 • NM sluttspill futsal kvinner, kvalifisert til 1.divisjonsseriespill, 2023 • J16, J17, J19 landskamper (fotball) 	Treningsutstyr, egenandel på aktiviteter, hybel tilknyttet at jeg går på NTG i Bærum for å spille toppfotball	Nei
53	Victor Wiencke	20.01.2006 17 år	Nor92 Innebandyklubb og Asker Innebandy Innebandy	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrakt i den norske eliteserien for Nor92 Innebandyklubb, spilt 3 kamper allerede • Plassert som topp 3 på poengstatistikken i aldersbestemt klasse i mitt alderskull og ett år opp de siste årene 	Utstyr og reisekostnader	Nei

				<ul style="list-style-type: none"> Går på Wang Toppidrett sammen med flere av de fremste 06,05,04 spillerne i landet 		
54	Viggo Marinus Sagfossen Lilholm	23.01.2007 15 år	Frisk Asker Ishockey	<ul style="list-style-type: none"> Høy ranking nasjonalt og innad på laget poengmessig i inneværende sesong. Uttak kretslag 2022 Uttak Select lag for Østland og Trondheim til Nashville tournament 2022 Første og eneste som kom inn i første opptaksrunde 2022 for 10. trinn NTG-U Bærum 	Betale 3 års skolegang på NTG som gir plass på Frisk Asker U18 Elite laget.	Nei

Asker
kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse
23/05776-1

Vår saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Dato
30.03.2023

Refererte dokumenter tas til orientering slik de foreligger

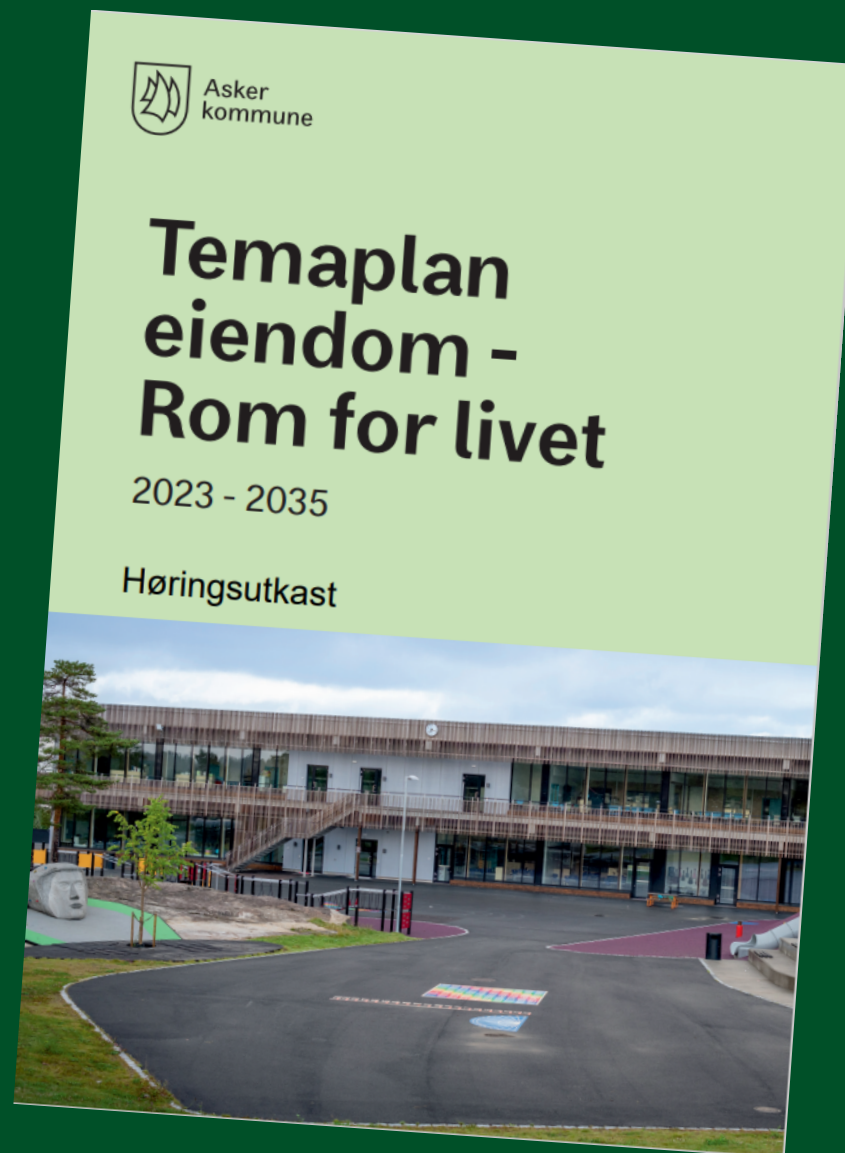
Referatsaker utvalg for medborgerskap 27.04.23

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Temaplan eiendom – Rom for livet

2023 - 2035

Utvalg for medborgerskap

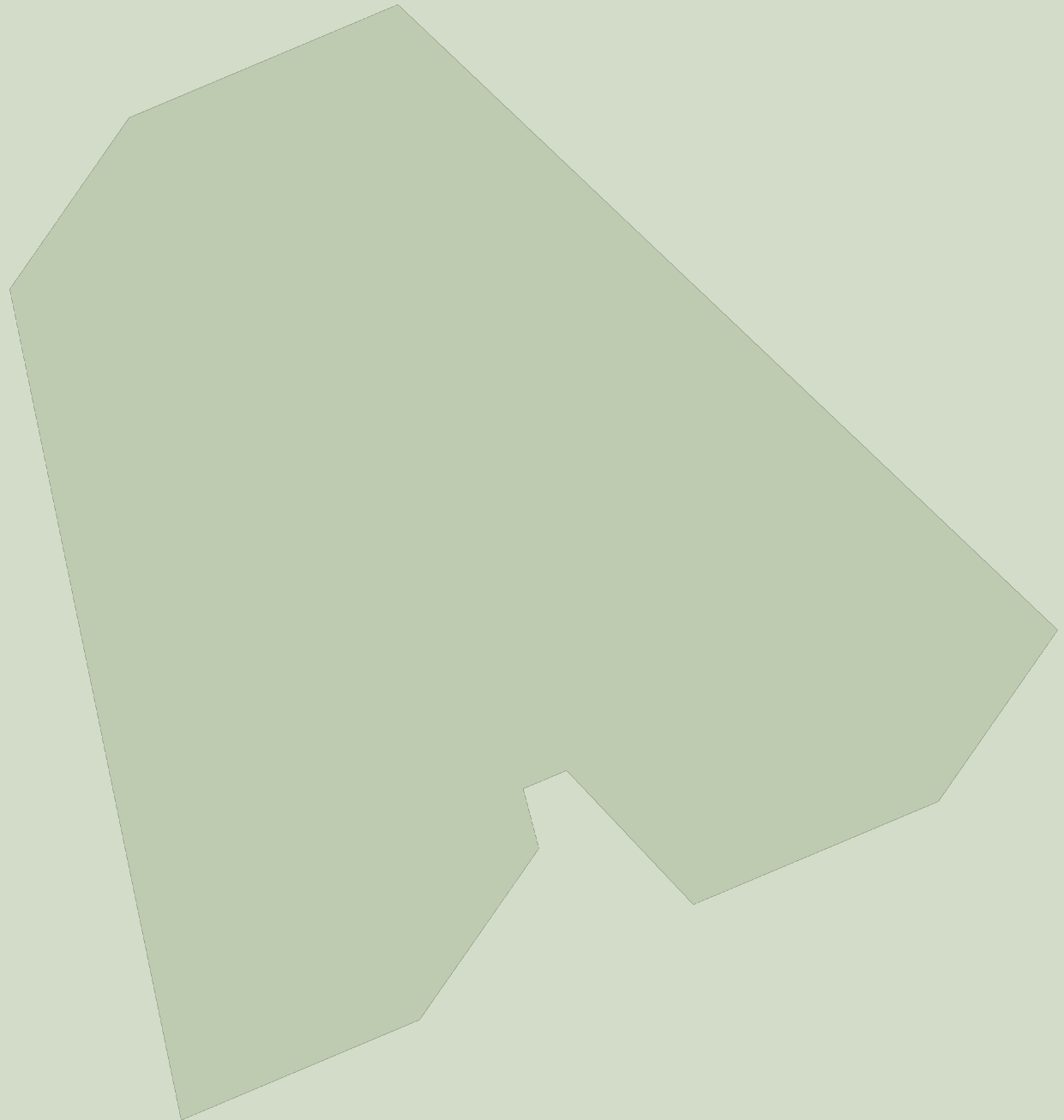

Asker
kommune

Innhold

- 1) Prosess
- 2) Trender og føringer
- 3) Dagens status
- 4) Utfordringsbilde
- 5) Innsatsområder og strategier

Temaplan Eiendom

- ❑ Strategisk plan
- ❑ 12-års perspektiv med rullering hvert 4. år
- ❑ **Kunnskapsgrunnlag:**
  - Trender, utviklingstrekk og føringer
  - Dagens status
  - Utfordringsbilde
- ❑ **Temaplan:**
  - Mål fra kommuneplanens samfunnsdel skal konkretiseres i innsatsområder og strategier
  - Innsatsområder:
    - defineres med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget
    - områder som kommunen må prioritere for å møte utfordringene
  - Strategier:
    - handlingsorienterte
    - beskrive hva Asker kommune skal gjøre for å nå målene og møte utfordringene

Asker kommune

Asker kommune planstrategi 2020 - 2030

Oktober 2020

asker.kommune.no

Asker kommune

Kommuneplan for Asker 2020-2032 Samfunnsdelen

Vedtatt av Asker kommunestyre 9. juni 2020

FNs BÆREKRAFTSMÅL

ØKONOMISK

SOSIAL

MILJØMESSIG

Askers seks utvalgte bærekraftsmål

3, 4, 9, 11, 13, 17

Asker kommune

Kunnskapsgrunnlag for Temaplan Eiendom

Rom for livet

Asker kommune

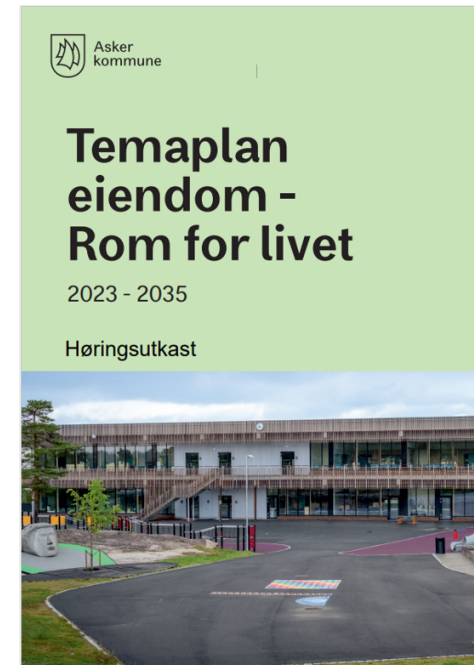
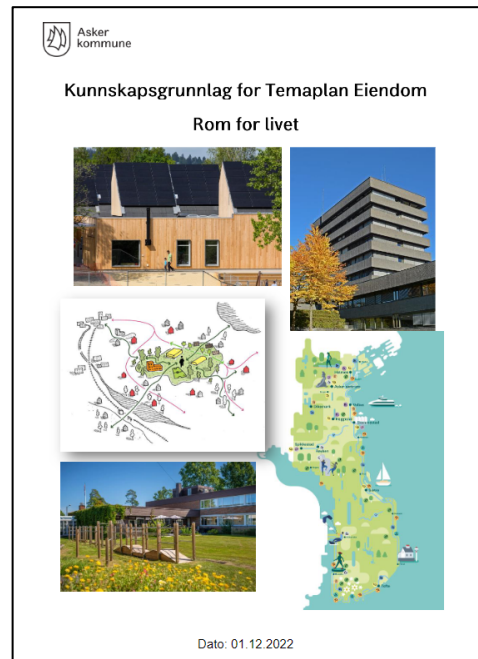
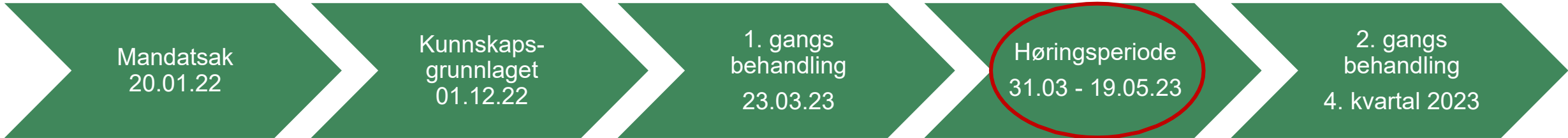
Temaplan eiendom - Rom for livet

2023 - 2035

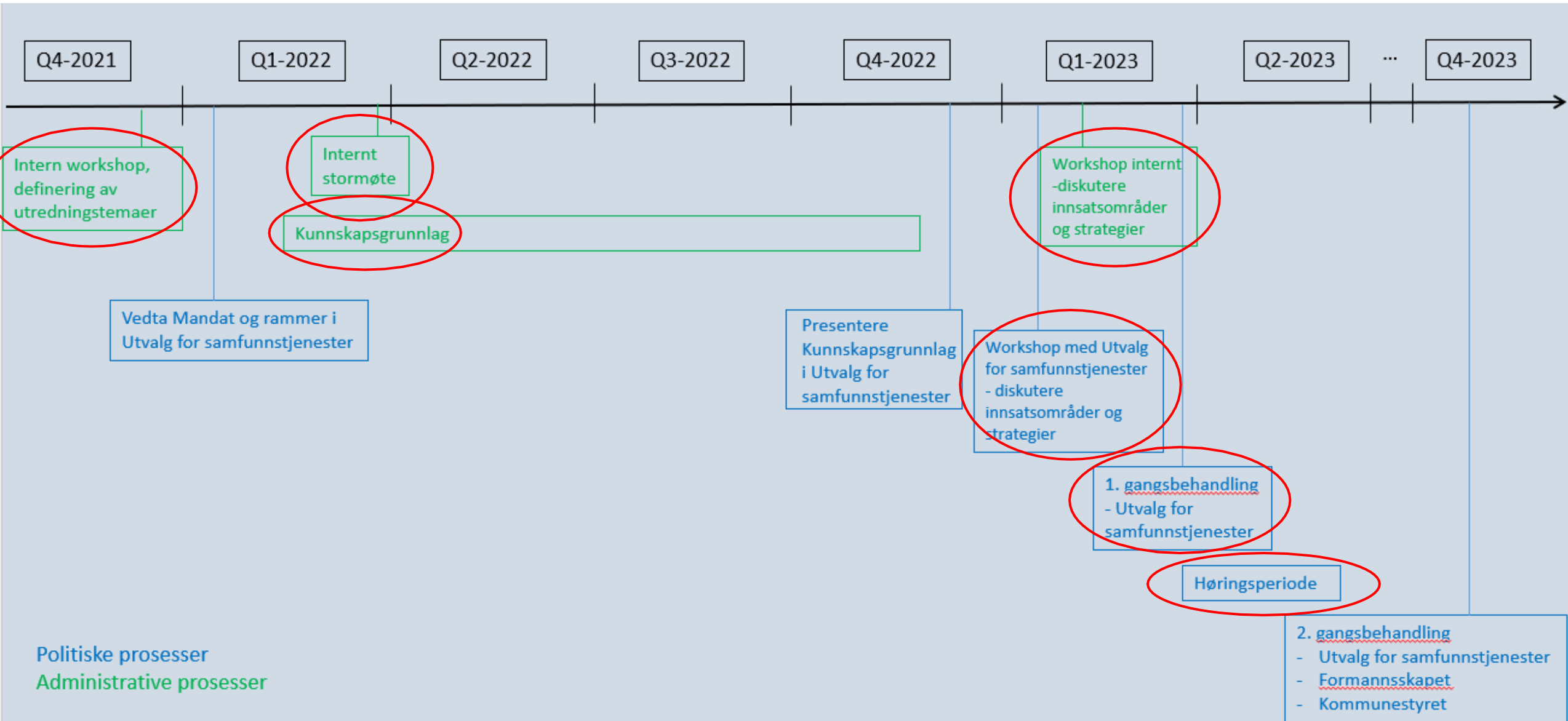
Høringsutkast

Dato: 01.12.2022

Tidslinje

Medvirkning

Formålet med eiendom i Asker kommune

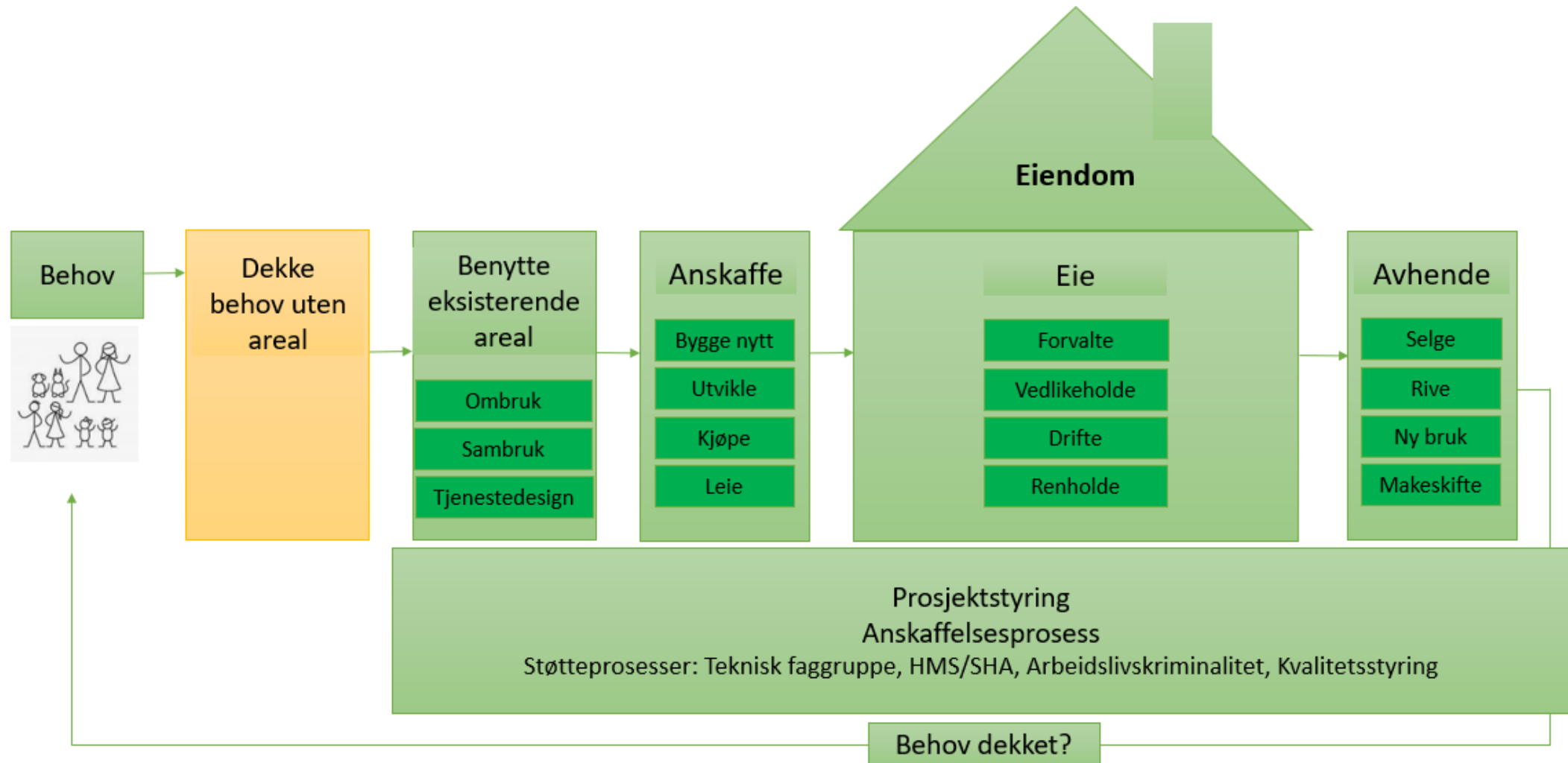
«Eiendomsvirksomheten er et strategisk virkemiddel for at kommunen kan levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester.»

I dette ligger:

- Bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling
- Verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling
- Bidra til steds- og samfunnsutvikling

Eiendomsvirksomheten

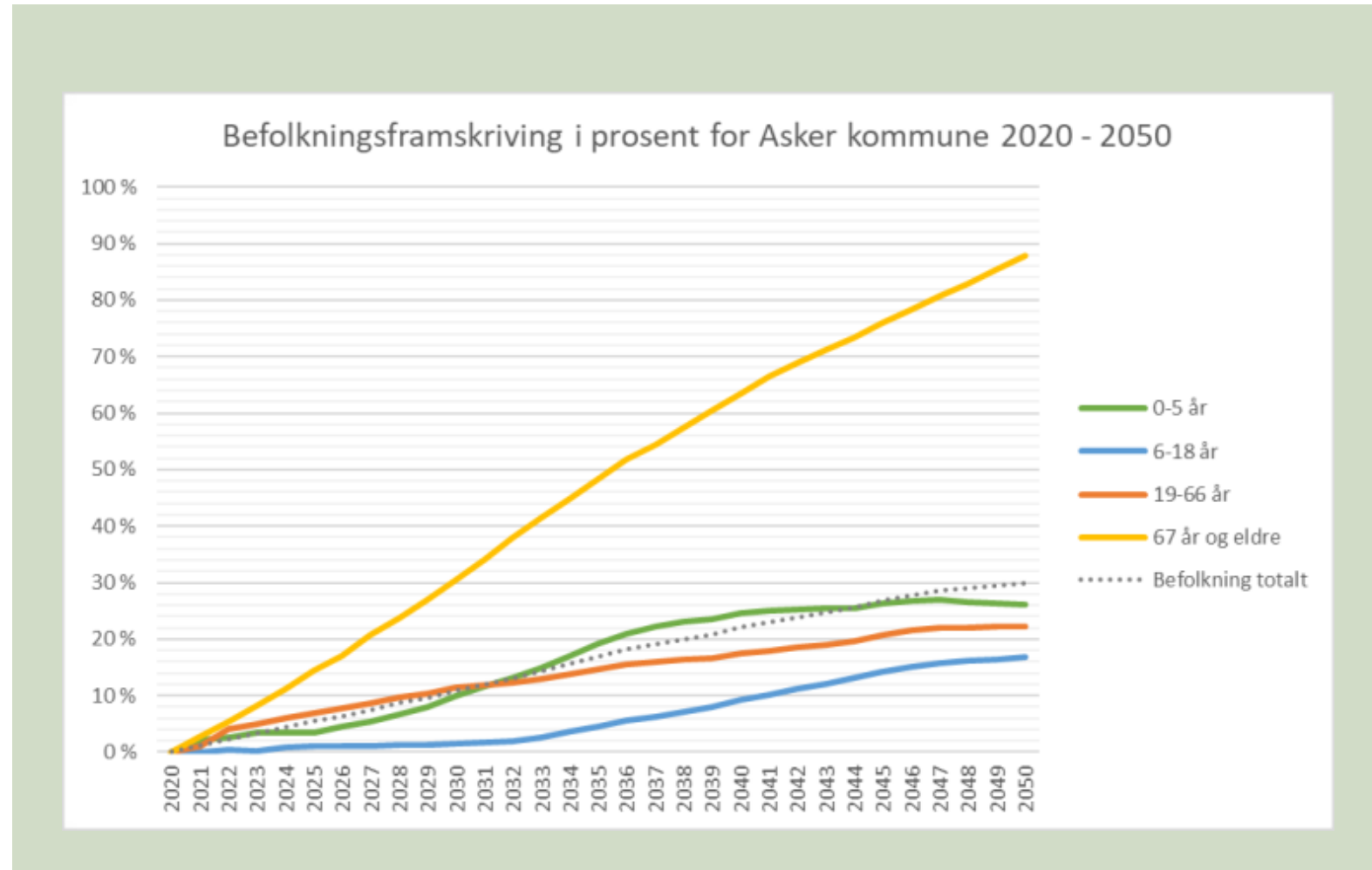
Asker
kommune

Trender, utviklingstrekk og føringer

Overordnede **trender** som påvirker temaplan Eiendom

- **Sentralisering**
- **Befolkningssammensetning endres - større andel eldre**
- **Klimaendringer**
- **Teknologi i rask endring**
- **Strammere økonomi**

Overordnede føringer som påvirker temaplan Eiendom

Strategi for stedsutvikling

De regionale planene for areal og transport i Oslo og Akershus og Buskerud skal utgjøre regionale løsninger for å møte og prioritere utfordringer innen:

- Klima
- Befolkningsvekst
- Arealbruk

Utvikling av Asker skal baseres på disse prinsippene (Kommuneplanens Samfunnsdel), med fokus på:

- Knutepunktutvikling
- Bredt bolig- og arbeidsplassstilbud
- Kapasitet på teknisk og sosial infrastruktur
- Historisk forankring og grønn profil
- Minst risiko for uforutsette hendelser og fare

Temaplan «Handling mot klimaendringene»:

«Asker kommune skal, gjennom økt fokus på energirehabilitering, økt kompetanse på energioppfølging, og nær-nullenergistandard i nybygg, redusere energibruk i egne bygg og være en pådriver for reduksjon av energibruk i private bygg.»

«Redusere klimagassutslipp fra materialer, energi, byggavfall og anleggsfase»

Nybygg

- Nullutslippsbygg innen 2030
- Klimavennlige materialer
- Lave avfallsmengder
- Energieffektive bygg
- Tydelige tidlige ambisjoner

Redusere energiforbruk

- Energieffektivisering av bygg
- Frigjøre energi
- Bedre kapasitet
- Bedre utnyttelse i andre sektorer

Rehabiliterer fremfor å bygge nytt – effektiv arealutnyttelse

- De mest klimavennlige kvadratmeterne, er de som ikke bygges
- Det må rives mindre, bygge mindre nytt, vurdere rehabilitering
- Gjenbruke og utvikle eksisterende bygg og infrastruktur
- Ved nybygging er sirkulære prinsipper viktige

Asker
kommune

Overordnede føringer som påvirker temaplan Eiendom

Temaplan «Medborgerskap» 2021-2033 har innsatsområder for utvikling av møteplasser i nærmiljøet

Innsatsområde Sambruk og meråpne bygg

«Åpne opp flere lokaler og lage enkelt tilgjengelige fysiske og digitale møteplasser for ulike interesse- og aldersgrupper.

Vi skal også skape rom for læring og innovasjoner, og legge til rette for økt deltakelse og mestring.»

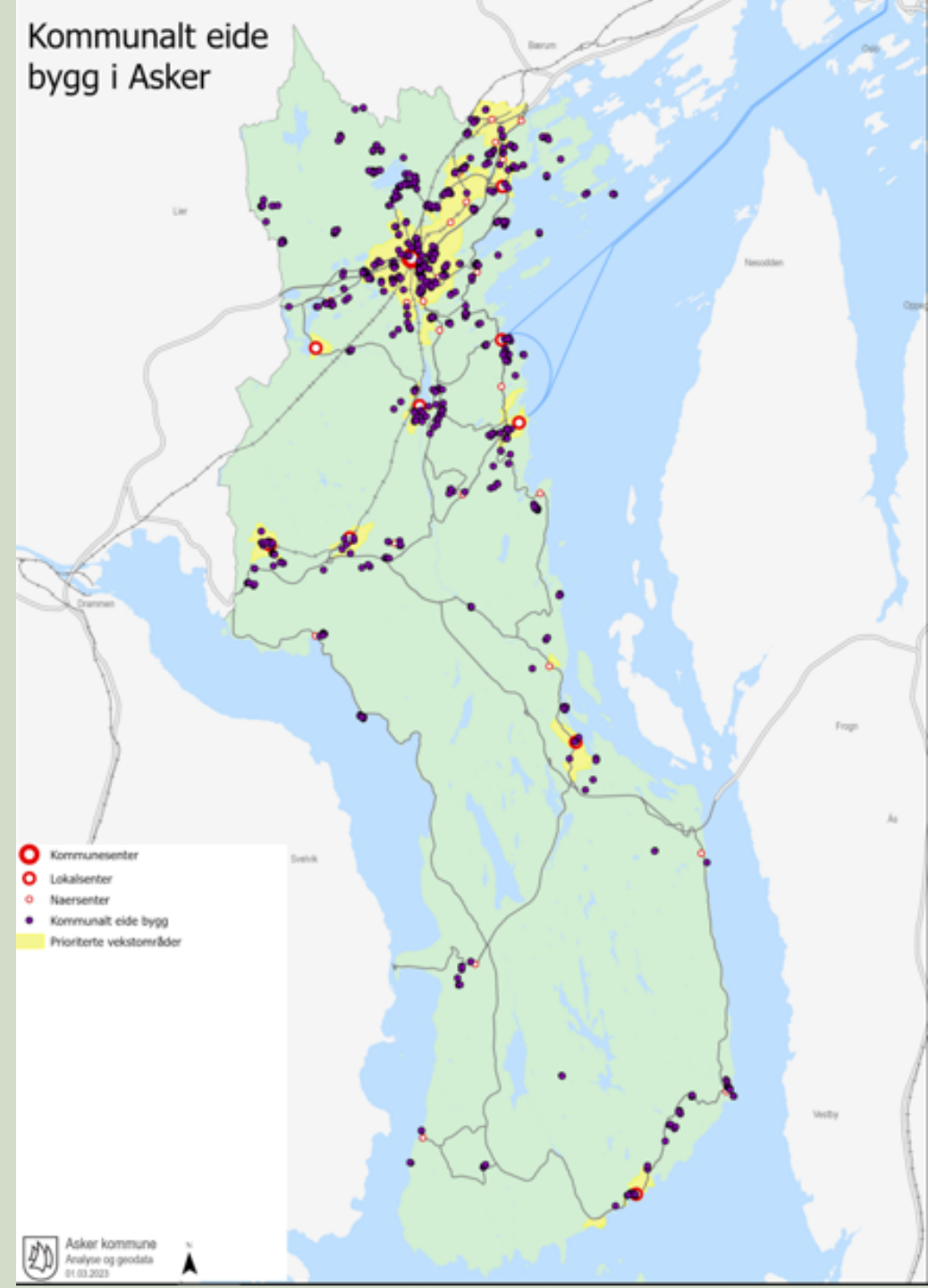

Asker
kommune

Dagens status

- **700.000 m²** bygningsmasse
  - Hvorav **50.000 m²** innleid areal
- **1300** boliger
  - Hvorav **108** innleide
- **1.420.000 m²** uteareal v/bygg
- Hjemmelshaver til 24.000 dekar

Kommunalt eide bygg i Asker

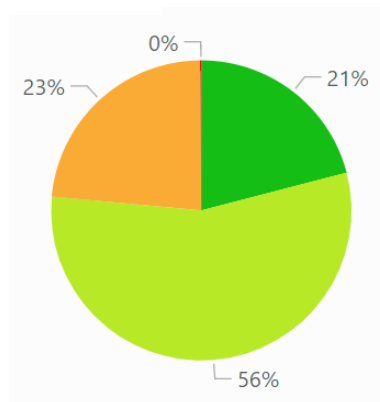

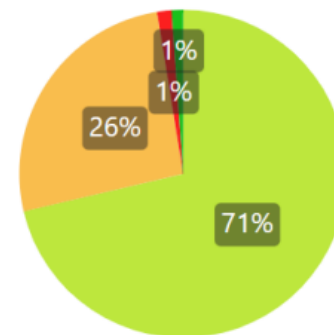
Kartlegging av tilstand for bygg med uteområder

TG 0:	0 – 0,74	Ingen avvik. Meget god tilstand, ingen behov for utbedring – tilsvarende nybygg
TG 1:	0,75 – 1,49	Mindre avvik. God tilstand, kun mindre slitasje og elde, ingen behov for utbedring.
TG 2:	1,5 – 2,24	Vesentlige avvik. Utilfredsstillende tilstand, behov for vedlikehold, mindre utskiftinger
TG 3:	2,25 – 3,0	Stort eller alvorlig avvik. Dårlig tilstand, behov for omfattende utbedringer, utskiftinger

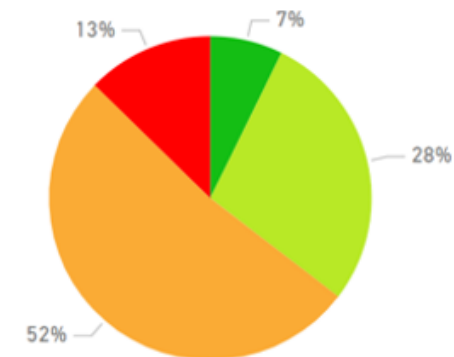
Fordeling av areal avrundet av TG

367 bygg
594.000 m²
Tilstand 1,09

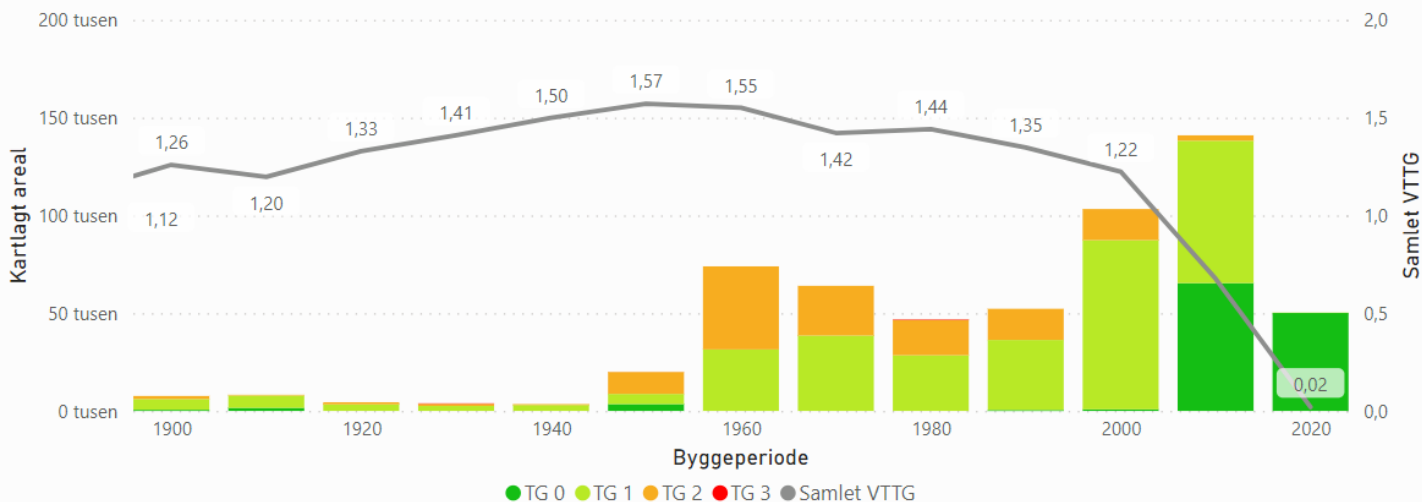

724 boliger/leil
50.000 m²
Tilstand 1,38

Uteområder knyttet til bygg
1.420.000 m²
Tilstand 1,60

Kartlagt areal og tilstand fordelt på byggeperioder

Resultater fra karlegging av bygningsmassens levedyktighet (egnethet og tilpasningsdyktighet)

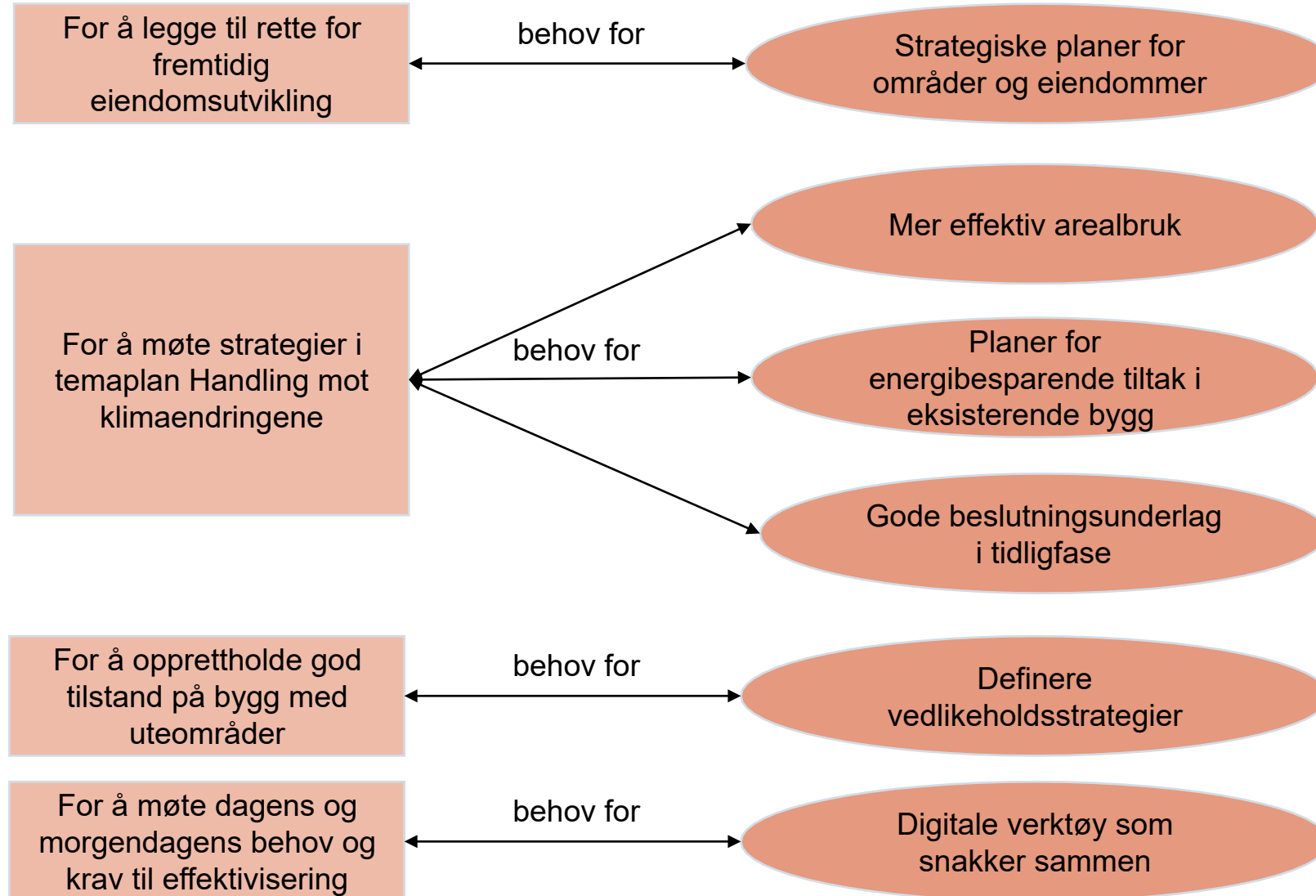
Asker
kommune

Utfordringsbilde

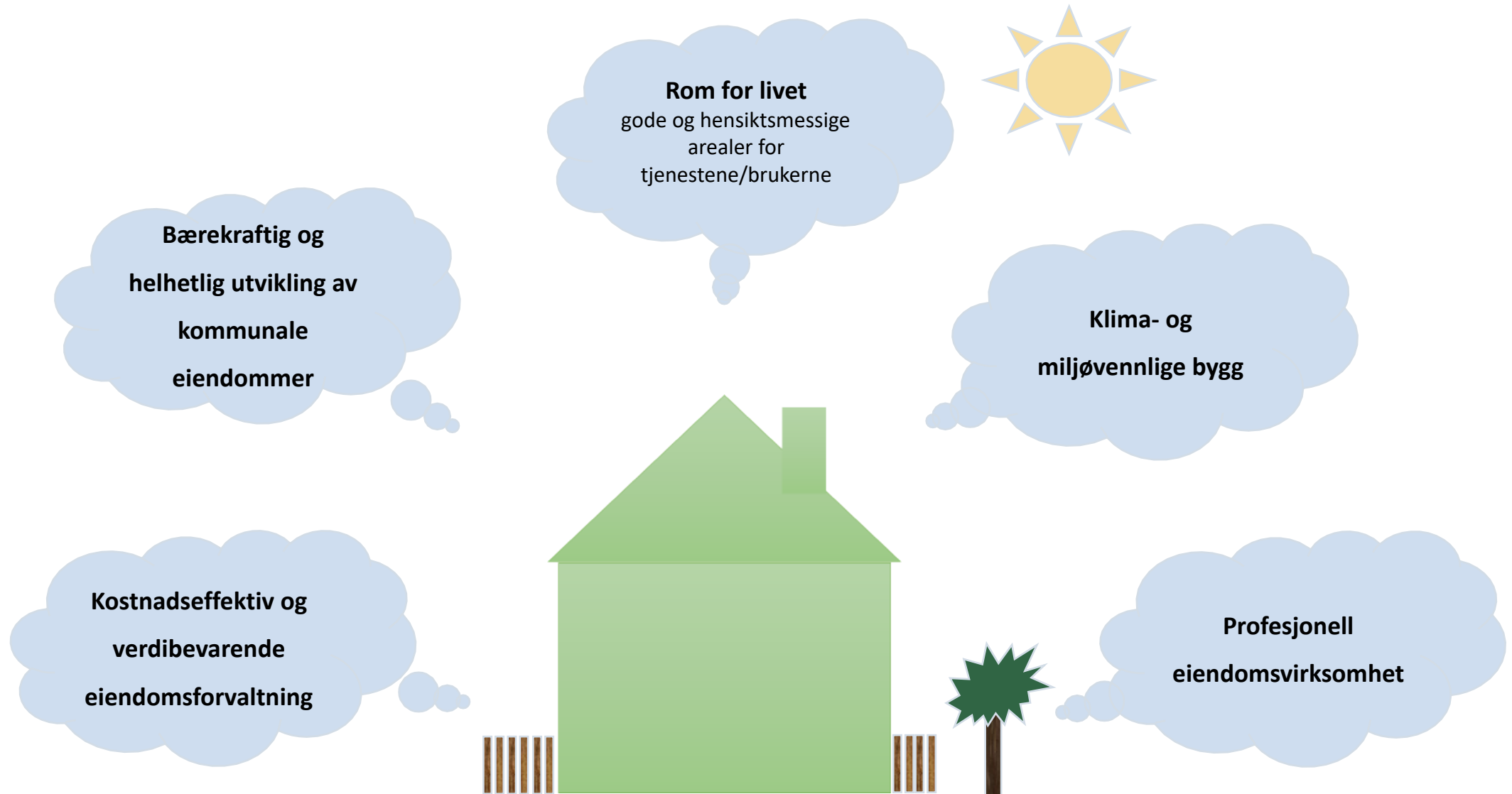
Utfordringer Asker står overfor

- for å drive god kommunal eiendomsforvaltning og -utvikling

Krever
**samhandling og
koordinering på
tvers av tjeneste-
områder og
eksternt!**

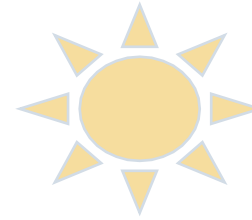
Innsatsområder

Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne

Rom for livet
gode og hensiktsmessige
arealer for
tjenestene/brukerne

Bærekraftige arealer som støtter kommunens tjenester og samfunnsoppdrag

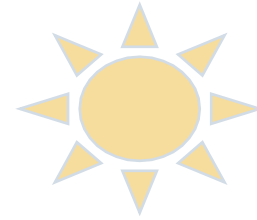
- Bygg skal fungere til mer enn ett formål
- Nybygg som møter framtidens behov
- Universell utforming er fortsatt prioritert

Eiendomsvirksomheten skal være kunnskapsbasert, service- og brukerorientert

- Videreutvikle oppfølging av både bygg og brukere gjennom dialogmøter med alle tjenesteområdene

Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer

Bærekraftig og
helhetlig utvikling av
kommunale
eiendommer

Sørge for verdiskapende eiendomsutvikling

- Sikre eiendommer for framtidig behov
- Planer for hva som kan utvikles og selges

Bærekraftig og helhetlig samfunnsutvikling gjennom kommunens eiendommer

- Tilrettelegge for god stedsutvikling
- Utvikle bygg og områder for å oppnå tilhørighet, trivsel, rekreasjon
- Ivareta natur-, miljø- og klima ved lokalisering av bygg og anlegg

Klima- og miljøvennlige bygg

Energi- og klimaoptimalisere bygningsmassen

- Langsiktig plan for energibesparende tiltak
- Energikartlegging av bygg
- Tilstandskartlegging av tekniske anlegg

Klima- og
miljøvennlige bygg

Riktig og fremtidsrettet teknologi ved nybygg, renovering og rehabilitering

- Smart formålsbygg
- Grad av teknologi skal vurderes

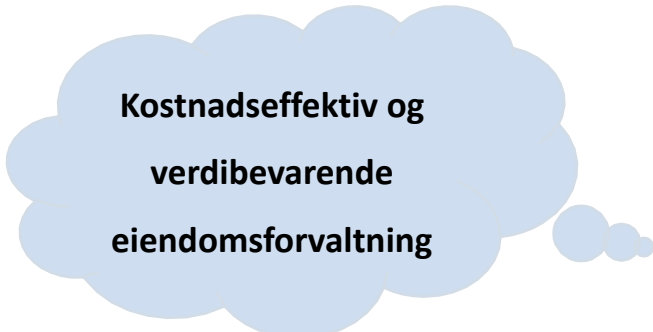

Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning

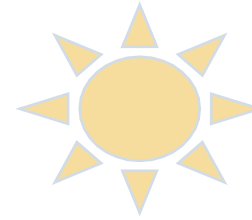
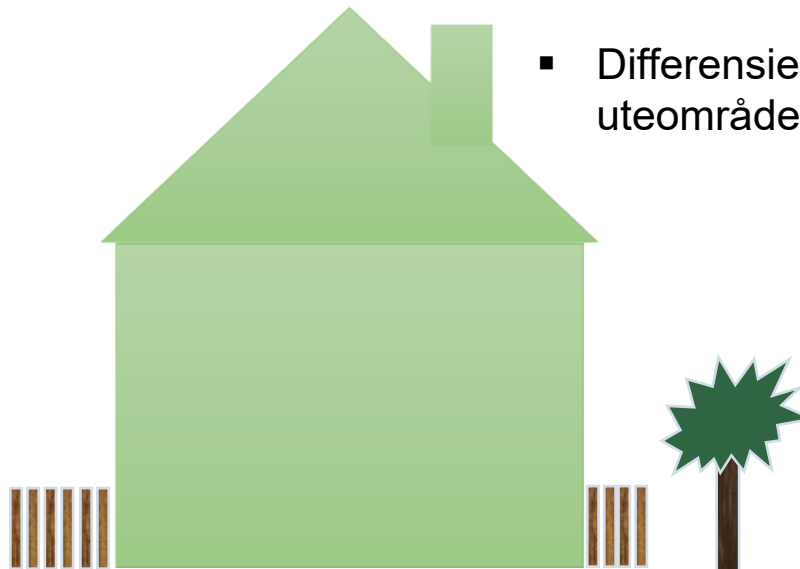
Eiendomsforvaltning som ivaretar bygningsverdiene

- Målbar vedlikeholdsstrategi
- Langsiktige vedlikeholds- og utviklingsplaner på byggnivå på bakgrunn av brukernes framtidige behov

Involvering av frivilligheten til vedlikehold og utvikling gjennom samarbeid

Kostnadseffektiv og
verdibevarende
eiendomsforvaltning

Bygningsmasse med inkluderende og trygge uteområder som gir verdi både for brukere og fellesskapet

- Videreutvikle metode for prioritering av vedlikeholdstiltak for uteområdene
- Differensiere ambisjonsnivå på ulike typer uteområder

Hensiktsmessige digitale verktøy for effektiv eiendomsdrift og forvaltning

- Kartlegge fremtidige behov for digitale løsninger, på kort og lang sikt

Profesjonell eiendomsvirksomhet

Sikre god forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) for kommunens bygg med uteområder

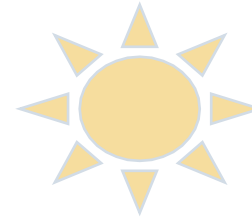
- Handlingsregel verdibevarende vedlikehold

Riktig fagkompetanse, kapasitet og fleksibilitet i eiendomsvirksomheten

- Langsiktig kompetanseplan som sikrer fremtidige behov
- Hensiktsmessig organisering

Aktivt benytte nøkkeltall i eiendomsvirksomheten

- Viktig for benchmarking og forbedringsarbeid

Samhandle aktivt på tvers av organisasjonen og med eksterne

- Samhandlingsarenaer videreutvikles

Asker
kommune

Harmonisering av retningslinjer for tilskudd til mindre investering og utstyr for frivilligheten i Asker

Utvalg medborgerskap
27.04.23

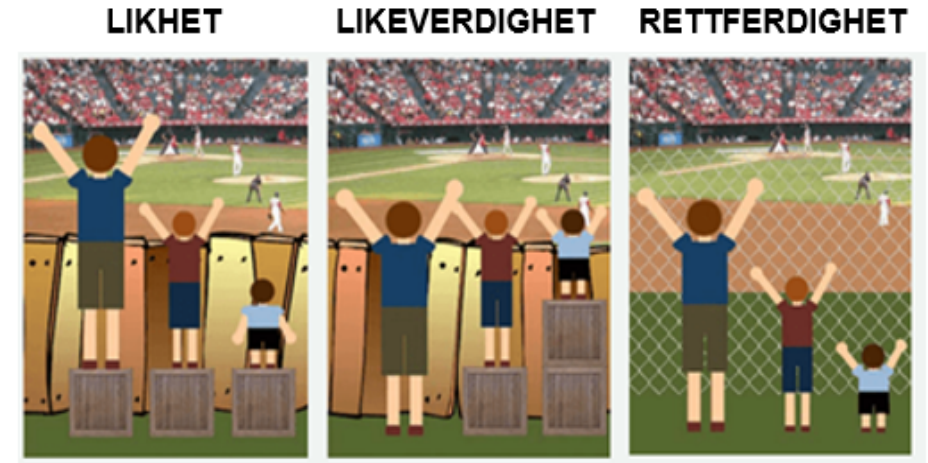
Tilskuddspyramiden

Grunnmuren i pyramiden
(Ett søknadsskjema for begge ordningene)

Formålet med harmonisering av tilskuddsordninger

- Likeverdighet
- Sosial utjevning
- Bidra til å løse Askers samfunnsutfordringer
- Økt deltakelse
- Forenkling
- Kvalitet og kontroll

Bilde 1: tro på at å gi lik støtte til alle gjør at alle kan se kampen. **De blir behandlet likt.**

Bilde 2: tro på å gi individuell støtte for å gi alle en reell mulighet til å se kampen. **De blir behandlet likeverdige.**

Bilde 3: alle tre kan se kampen uten støtte fordi årsaken til ulikheten ble fjernet. **Barrieren fra omgivelsene er fjernet.**

Hovedprinsipper for nye tilskuddsordninger:

- **Økt deltakelse:** Medborgerskap betyr å delta, og flere innbyggere Asker skal få muligheter til å delta som aktive medborgere.
- **Likeverdighet:** Gi støtte på en slik måte at barrierer for deltakelse reduseres ved at flest mulig får delta. Likeverdighetsprinsippet gjelder også mellom kultur, idrett og frivillighet, og mellom geografiske områder i kommunen.
- **Inkludering:** Redusere sosiale forskjeller i deltakelse gjennom å bidra til redusert medlems- og deltakerbetaling slik at flest mulig har mulighet til å delta i et lag eller forening.
- **Mangfold:** Stimulere til mangfold i typer aktivitet, og i lag og foreninger slik at flere kan finne tilhørighet, aktivitet og felleskap

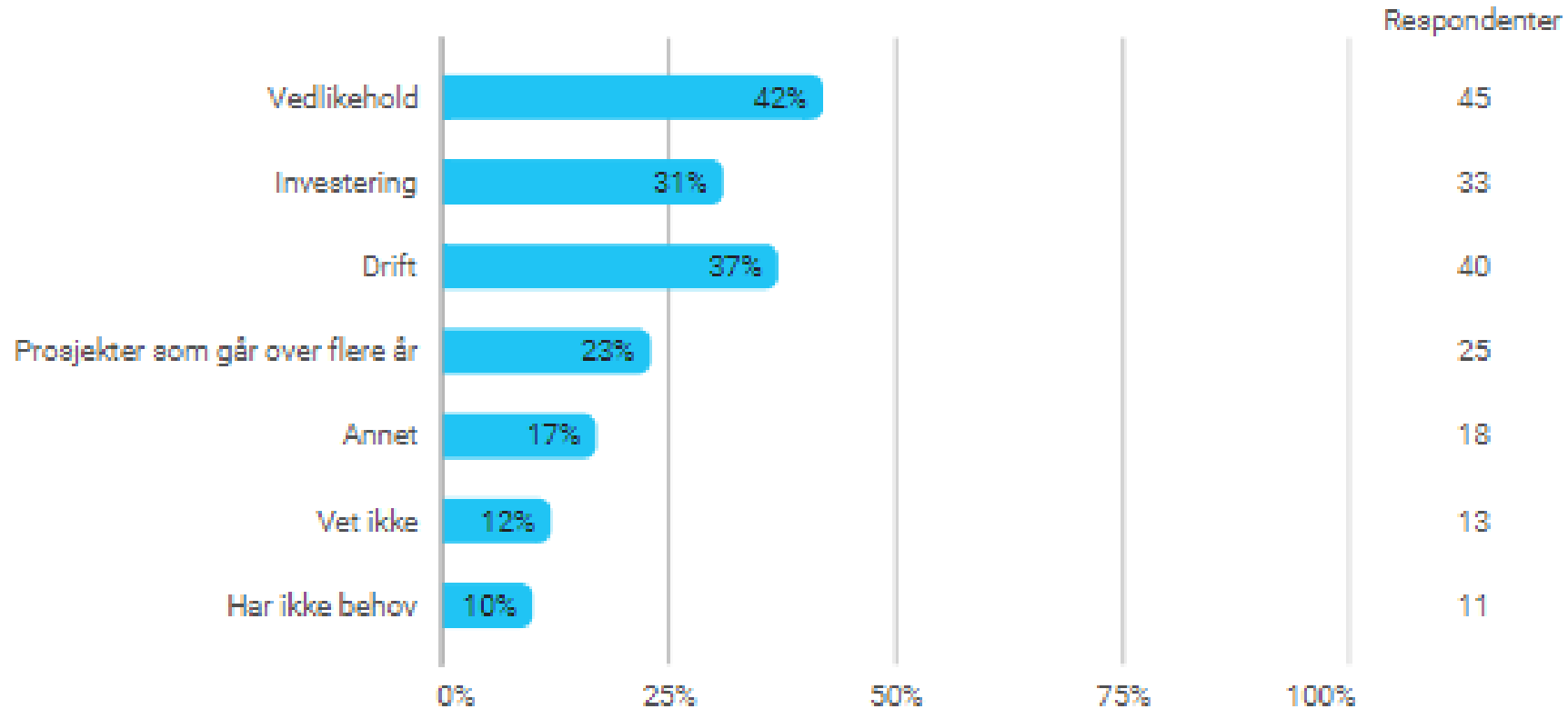
Hovedprinsipper for nye tilskuddsordninger forts.:

- **Forenkling, etterprøvbarhet og kontroll:** Krav om registrering i Brønnøysundregisteret for hele modellen, samt krav til registrering i Frivillighetsregisteret på grunnmuren. Forenkling skal være gjennomgående i alle ledd for søker og behandler
- **Bærekraftig samfunnsutvikling:** Styrke frivillige lag og foreninger i Askers mulighet til å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling som bidra til å finne nye løsninger, inkluderer flere innbyggere, og forsterker medborgerskap og deltakelse. Midlene er i hovedsak forbeholdt frivillige aktører.
- **Understøtte kommunens temaplaner:** Bidra til å realisere kommunens innsatsområder og strategier i temaplaner. Spesielt innen medborgerskap og kultur, idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Fokus på deltakelse, motivasjon, tilrettelegging, påvirkningsmuligheter og gode møteplasser i nærmiljøet. Stimulere til etablering av arenaer for egenorganisert aktivitet.

Hvilke kostnader, som idag ikke kan søkes på i kommunes tilskuddsordninger, har din organisasjon behov for tilskudd til?

(mulig å huke av på flere kategorier)

Hvilke kostnader som det ikke kan søkes på fra kommunen i dag har din organisasjon behov for?

Dialogmøte med frivilligheten

Gi innspill Asker kommunes tilskuddsordninger til frivilligheten

Velkommen til et åpent dialogmøte hvor du kan si hvordan det første året med nye tilskuddsordninger har fungert.

Dette dialogmøtet passer for deg og din forening hvis dere har erfaring med å søke og motta tilskudd fra Asker kommune, eller ønsker å vite mer kommunens tilskudd til frivillige organisasjoner.

Vi har et mål om å lage gode tilskuddsordninger for frivillige lag og foreninger. Dette møtet er en del av arbeidet der frivillige lag og foreninger bidrar til å komme frem til den beste nye praksisen.

Her er Asker kommunes tilskuddsordninger til kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet i dag:

<https://www.asker.kommune.no/frivillighet-og--innbyggersamarbeid/tilskuddsordninger/>

For spørsmål kontakt: marte.kvernland@asker.kommune.no

Invitasjon

Tid: Onsdag 25. januar kl. 17.30-19.30

Sted: Heggedal innbyggertorg,
Heggedal torg 38, Heggedal

PÅMELDING:

<https://svar.asker.kommune.no/LinkCollector?key=YUZJEQM9SJ9P>

Medvirkning og løpende evaluering

Målet er å lage gode tilskuddsordninger for frivillige lag og foreninger i hele den nye kommunen sammen med frivilligheten.

- **Ressursgruppe for tilskuddsordninger** utnevnt av Frivillighetsutvalget består av Asker idrettsråd, Kulturrådet og Speiderkretsen

Dialogmøter med Asker idrettsråd med tema harmonisering av tilskuddsordninger:

29.november 2022,
10.januar 2023,
31.januar
21.mars
11.april

Medvirkningsmøter og presentasjoner:

- 7. mars 2021 – Orientering i Frivillighetsutvalget
- 22. mars 2021 – Orientering i Asker Idrettsråd
- 7.juni 2021 – Orientering i Asker kulturråd
- 22.juni 2021 – Digitalt møte med frivilligheten
- 17.juni 2021- Direktør for medborgerskaps ledermøte
- 24. august 2021- Workshop frivilligheten, på NaKuHel
- 8. september 2021 – Kommunedirektørens ledermøte
- 20.september 2021 – ressursgruppe frivillighetsutvalget
- 21. september 2021 – Digitalt møte frivilligheten presentasjon ny modell
- 5.januar 2022 – orientering retningslinjer i ressursgruppe fra Frivillighetsutvalget
- 24.august 2022 – innspill på retningslinjer i fra ressursgruppe fra Frivillighetsutvalget
- 1.september 2022 presentasjon utvalg Medborgerskap
- 19. september 2022 digitalt informasjonsmøte frivilligheten
- 22. september 2022 fysisk informasjons møte frivilligheten
- 31.oktober 2022 ressursgruppe fra Frivillighetsutvalget
- **November 2022- brukerundersøkelse frivilligheten**
- 9. januar 2023 ressursgruppe fra Frivillighetsutvalget
- 19. januar 2023 presentasjon utvalg Medborgerskap
- **25. januar 2023 Evalueringsmøte hele frivilligheten**

Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr for frivillige lag og foreninger i Asker

Formål

Tilskudd til mindre investeringer, anlegg og utstyr som bidrar til økt aktivitet, deltakelse og åpne møteplasser for frivillige lag og foreninger innen idrett, friluftsliv, kultur og annen frivillighet.

Støtte opp om realisering av kommunes temaplaner innenfor medborgerskap:

- Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Temaplan for kultur
- Temaplan for medborgerskap

Hvem kan søke:

Frivillige lag og foreninger i Asker registrert i Frivillighetsregisteret.

Hva kan det søkes om:

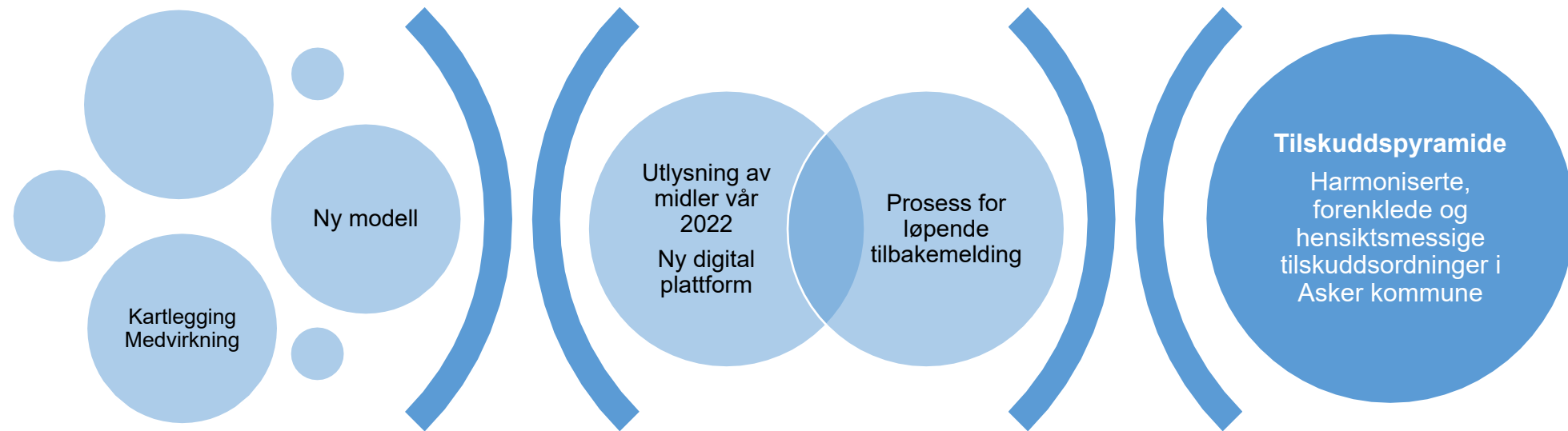
Investeringer er definert som mindre anlegg, oppgraderinger og anleggstilpasning, større utstyr med betydning for gjennomføring av aktivitet, og anskaffelser av varig verdi.

Eksempelvis kan det søkes om kurver til basketball, men ikke basketballer. Det kan søkes om tilskudd til investering i kulturbygg, klubblokaler, kultur- og utescener, dyre instrumenter og teknisk utstyr m.m.

Hvor mye kan det søkes om: Søknadsbeløp inntil 200. 000,-.

Prøveperioden 2022-2023

Den nye modellen for tildeling av tilskudd har en prøveperiode på inntil to år. I løpet av denne perioden vil det bli lagt opp til en prosess hvor aktørene kan komme med løpende tilbakemeldinger på den nye modellen.

Kartleggings- og medvirkningsfase.
Utforming av modell, prinsipper og retningslinjer

Prøveperiode inntil to år
2022-2023
Ferdigstille harmonisering

Asker kommunes tilskuddspyramide
fungerer optimalt i digitalt
søknadbehandlingssystem.

Tilskuddsordningene i dag:

Søke om tilskudd til kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet, og se hvem som har fått tildeling i 2022 og 2023:

- <https://www.asker.kommune.no/frivillighet-og--innbyggersamarbeid/tilskuddsordninger/>

Her finnes Asker kommunes ordninger samt tips til andre søknadsordninger.

*Merk ny nettside fra staten: <https://tilskudd.no/>

Informasjonsmøter for frivilligheten og samleside om prosessen:

- <https://www.asker.kommune.no/frivillighet-og--innbyggersamarbeid/tilskuddsordninger/medvirkning---ny-modell-for-tilskuddsordninger/>

Andre tilskuddsmuligheter

I tillegg til Asker kommunes tilskuddsmidler til kultur, idrett og fritid, finnes nasjonale og fylkeskommunale støtteordninger man kan søke på.

Her er et utvalg nettsider (oversikten er ikke uttømmende - tips oss gjerne lenkene for å lese om de ulike ordningene:

- [Statlige tilskuddsordninger til frivillige organisasjoner](#) ↗
- [Regjeringen](#) ↗
- [Viken fylkeskommune](#) ↗
- [Sparebankstiftelsen DNB](#) ↗
- [Gjensidigestiftelsen](#) ↗
- [Stiftelsen Dam](#) ↗
- [Kavlifondet](#) ↗
- [Frifond](#) ↗
- [Momskompensjonsordningen](#) ↗ (regjeringen)
- [Zuccarellostiftelsen](#) ↗
- [Fritt ord](#) ↗ - fremme av ytringsfrihet, offentlig debatt, kunst og kultur
- [Ikea Nabofond](#) ↗ - støtte til lokale prosjekter
- [Kronprinsparets fond](#) ↗ - prosjekter som støtter ungdom
- [Anthonstiftelsen](#) ↗ - støtte til prosjekter og utdanning for barn og ungdom
- [Stiftelsen Scheibler](#) ↗ - støtte samfunnsnyttige og kulturelle tiltak

Henvendelser om søknadsordningen send e-post til:

- For idrettslag og friluftslivsorganisasjoner:

Idrett.Friluft@asker.kommune.no

- For kulturorganisasjoner

Kulturavdelingen@asker.kommune.no

- For annen frivillighet:

informasjon.post@asker.kommune.no

*Kontaktperson status og prosess:
Marte Kvernland,
marte.kvernland@asker.kommune.no*

Arkivsak 21/18542-1

Ny modell, prinsipper og retningslinjer for tilskuddsordninger til lag og foreninger i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Ny modell og prinsipper for tilskuddsordninger til frivillige lag og foreninger i Asker kommune vedtas.
2. Nye retningslinjer for tilskuddsordninger vedtas med en prøveperiode på inntil to år med tilhørende evaluering.
3. Harmoniseringsbehov tilsvarende kr.5,5 millioner til tilskuddsordningene til kultur, idrett og frivillighetslivet i Asker innarbeides i 1.tertial 2022, og i handlingsprogrammet 2023-2026.

Asker
kommune

Bærekraftig idrett

Svar på verbalforslag nr. 10, Handlingsprogram 2023-26

Asker 19.april 2023

Bakgrunn for saken

- Saken gjelder svar på verbalvedtak nr. 10 fra Handlingsprogrammet 2023-26.
- Hvordan Asker kommune kan understøtte idretten i arbeidet med bærekraftsmålene i idretten, og spesielt med tanke på klimaklok idrett.
- Saken har 3 sentrale inndelinger:
  - Arbeid med bærekraftsmålene i Norges Idrettsforbund
  - Arbeid med bærekraftsmålene i Asker Idrettsråd
  - Hvordan Asker kommune understøtter idretten ift bærekraftsmålene. Konkrete prosjekter og tiltak.

Norges idrettsforbunds arbeid med bærekraftsmålene

- NIF har implementert bærekraft i sin portefølge.
  - 2020: Idrett og bærekraft – et kunnskapsgrunnlag utgitt.
  - 12.12.2022: Norges Idrettsforbunds bærekraftsstrategi lansert.
  - NIF løfter frem 5 strategiske fokusområder:
    - *Livslang idrettsglede og sunn idrett*
    - *Pådriver for grønne idrettsarenaer*
    - *Ansvarlig ressursbruk i idrettens aktiviteter*
    - *Idrett som inkluderende*
    - *Etisk og fremtidsrettet utvikling av idretten*

Asker Idrettsråds (AIR) arbeid med bærekraftsmålene

- Januar 2023:
  - AIR lanserte sin Handlingsplan for bærekraft. Denne er tuftet på NIFs bærekraftsstrategi.
- Utrulling av ulike bærekraftstiltak i løpet av de neste 2 årene.
- 4 fokusgrupper:
  - Kompetanseheving og informasjon,
  - Samarbeid med andre organisasjoner,
  - Økonomiske rammer
  - Kommunikasjon og synlighet.

AIR ser for seg å jobbe med følgende temaer:

- Kunnskapsløft og erfaringsdeling
- Gjenbruk og ombruk av klær og utstyr
- Låneordninger i egen klubb
- Sunt kosthold med mindre rødt kjøtt
- Samkjøring
- Sykle til trening
- Kildesortering
- Plastmart idrett

Asker kommune – arbeid med bærekraftsmålene

- FNs bærekraftsmål er det overordnede rammeverket for utvikling av Askersamfunnet. Alle styringsdokumenter er nå tuftet på disse, og her er noen eksempler:
  - *Kommuneplanens samfunnsdel*
  - *Handlingsprogrammet 2023 – 2026*
  - *Temaplan for medborgerskap 2021 – 2033*
  - *Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021 – 2033*
  - *Temaplan handling mot klimaendringene*

Der vil dere finne innsatsområder og strategier som er utarbeide med bakgrunn i bærekraftsmålene.

Hva gjør Asker kommune for å understøtte idretten ift bærekraft?

- I saken finner dere en **tabell (kap.2.2)** som lister opp konkrete prosjekt og tiltak (25 i tallet) som Asker kommune mener understøtter idretten i arbeid med bærekraftsmålene. Den er bygget rundt de 3 bærekraftsdimensjonene. I tabellen vil dere se at det er 17 av disse som har en miljømessig side bak seg.
- Eksempel tiltak klimaklok idrett:
  - Skifte til Ledlys i utendørs og innendørs idrettsanlegg
  - Oppvarming av KG-baner med jordvarme
  - Energiutveksling Risenga
  - Ikke gummigranulat på nye KG-baner
  - Klimavennlige bygg
  - Kildesortering
  - Redusert klimaavtrykk (søknad klimasatsmidler)
  - Transportpilot

Noen flere eksempler

- Utlån av utstyr
- Fritidsaktiviteter for barn og unge – utenforskap
- Aktive lokalsamfunn
- Sommerferieaktiviteter
- Åpne gratis arrangement, Fun Fiday, Hva skjer i Asker, ViFritid
- Gratis tilgang til trening i kommunens haller
- Tilskuddsordninger til Asker Idrettsråd og idretten
- Gratis svømming for 2. og 10.klassinger

Asker
kommune

Asker
kommune

Handlingsprogram 2024-2027

HP-seminar hovedutvalgene

April 2023

Agenda

- Det økonomiske bildet
- Implementering av temaplaner
- Dialogmøter – kort oppsummering
- Gjennomførte brukerundersøkelser – kort oppsummering

Asker
kommune

Det økonomiske bildet

**En robust og bærekraftig økonomi er avgjørende
for å kunne opprettholde og videreutvikle
tjenestetilbudet til innbyggerne**

A composite image representing business and finance. In the top left, a black calculator is partially visible with keys for '6', '3', '+', and '='. The background features a white sheet of paper with various data visualizations: a bar chart at the top with months from 'may' to 'dec', a pie chart in the center, and a line graph at the bottom left with months from 'feb' to 'nov'. A silver compass is in the top right, and a stack of US dollar bills is fanned out behind it. A black pen with silver accents lies diagonally across the bottom left. A semi-transparent grey box with a white border is centered in the lower half, containing the text 'Behov for stram styring fremover'.

Behov for stram styring fremover

125,058
125,487
124,000
105,450
86,502

154,500
56,845
110,000
150,000
35,000
83,000
45,000

99,011
99,216
101,090
101,684
101,962
102,747

154,200
110,000
89,000
50,000
68,700
123,000

Handlingsprogram 2023–2026

Vedtatt av kommunestyret 13. desember 2022

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Vedtatt program for omstilling og effektivisering

<i>(Beløp i 1 000 kr)</i>	2023	2024	2025	2026
Administrasjon og ledelse	3 400	8 900	14 400	16 600
Medborgerskap	1 500	4 100	6 700	7 700
Oppvekst	11 200	29 800	48 400	55 900
Velferd	9 600	25 800	42 000	48 500
Samfunnstjenester	3 800	10 100	16 400	18 900
Samfunnsutvikling	500	1 300	2 100	2 400
Samlet omstillingskrav	30 000	80 000	130 000	150 000

Videreføre vekststrategien

- Videreføre kommunens vekststrategi i tråd med målene i kommuneplanen.

Løpende effektivisering og tjenesteutvikling

- Arbeide på nye måter gjennom innovasjon, digitalisering og tjenstedesign
- Endre arbeidsprosesser og arbeidstidsordninger
- Mobilisere og ta i bruk frivillige ressurser i sivilsamfunnet.

Endret tjenestetilbud

- Redusert kvalitet i tjenester
- Redusert omfang av tjenester
- Bortfall av tjenester

Økte inntekter

- Økte brukerbetalingar
- Økte gebyrer

Utsette investeringer

- Redusere kapitalkostnader i driftsbudsjettet.

Store skatteinntekter vil forsvinne

- Utflyttinger fra kommunen
- Nytt inntektssystem

Endringer av dette er **ikke innarbeidet i Handlingsprogram 2023-2026**

Kunnskapsbaserte beslutninger

Viktige avklaringer

- Revidert nasjonalbudsjett 2023
- Kommuneøkonomi-proposisjonen

Revidert nasjonalbudsjett for 2023 blir lagt frem torsdag 11. mai 2023.

Vurderer å legge frem kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 i november – etter statsbudsjettet

FOR BUDSJETTÅRET 2020
Statsbudsjettet

Asker
kommune

HP-seminarer i mars og april

HP-seminar for formannskapet i mars

Temaer formannskapet har vært særlig opptatt av

1. **Tillit, gjensidig respekt og dialog** mellom politikk og administrasjon.
2. **Vi må løpende avklare ansvar og myndighet** mellom politikk og administrasjon, og hva som krever politiske vedtak.
3. **God kommunikasjon** er avgjørende, og vi må vise frem det vi gjør og får til bedre.
4. Få med **tillitsvalgte** og **mobilisere** organisasjonen.
5. Vi har et **stort økonomisk handlingsrom**, jf. KOSTRA-analysen.
6. Vi må fordele omstillingen gjennom en fortrinnsvis **kriteriebasert modell**.
7. Det forventes at **systeminnovasjoner og tiltak** identifiseres og gjennomføres.
8. Hva kan **frivilligheten** bidra med?
9. **Ingen tjenester skjermes**, men vi må ha dialog om kvalitet, standard og evt. konsekvenser.
10. **Omstillingen bør gjennomføres på kortere tid**, kanskje maksimalt 2 år før vi normaliserer og går videre.

HP-seminar for hovedutvalgene i april

- Hovedutvalgenes inviteres til å **komme med innspill til konkrete satsinger, aktiviteter eller tiltak** som bør prioriteres i neste handlingsprogramperiode.
- **Innspillene bør ta utgangspunkt i:**
  - **Temaplanene** – innsatsområder og strategier
  - **Samfunnsflokene** – ungt utenforskap, demografiutfordringer, klima og natur
  - **Dialogmøter** – innspill fra brukerne
  - **Brukerundersøkelser** – brukernes opplevelse av tjenestetilbudet
- Hovedutvalgenes innspill og prioriteringer vil vurderes nærmere i kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Asker
kommune

Implementering av temaplaner

I perioder med omstilling og
effektivisering blir arbeidet med
innovasjon og tjenesteutvikling
enda viktigere!

Temaplaner som grunnlag for tjenesteutvikling

MÅL – INNSATSONMRÅDER – STRATEGIER

- Definerer **politiske innsatsområder**, **retningsvalg og prioriteringer** for samfunns- og tjenesteutviklingen i tråd med målene i kommuneplanen
- Har normalt et **12-årsperspektiv**.
- Mange av temaplanene er **tverrsektorielle**.
- Oppfølging av innsatsområder og strategier **krever sektorovergripende innsats**.

Status for temaplanarbeidet

Vedtatte temaplaner

1. Arbeidsgiverpolitikk
2. Medborgerskap
3. Barnehage og skolekapasitet
4. Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
5. Handling mot klimaendringene
6. Næring
7. Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker
8. Vann og vannmiljø
9. Kultur
10. Digitalisering og smart bruk av teknologi
11. Mestre hele livet – psykisk helse og rus

Temaplaner som vedtas denne våren

12. Å høre til – temaplan for oppvekst
13. På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne
14. Naturmangfold

Temaplaner som vedtas endelig i neste periode

15. Eiendom
16. Samferdsel og mobilitet
17. Boligpolitikk/boligutvikling

Hvordan realisere ambisjonene i temaplanene?

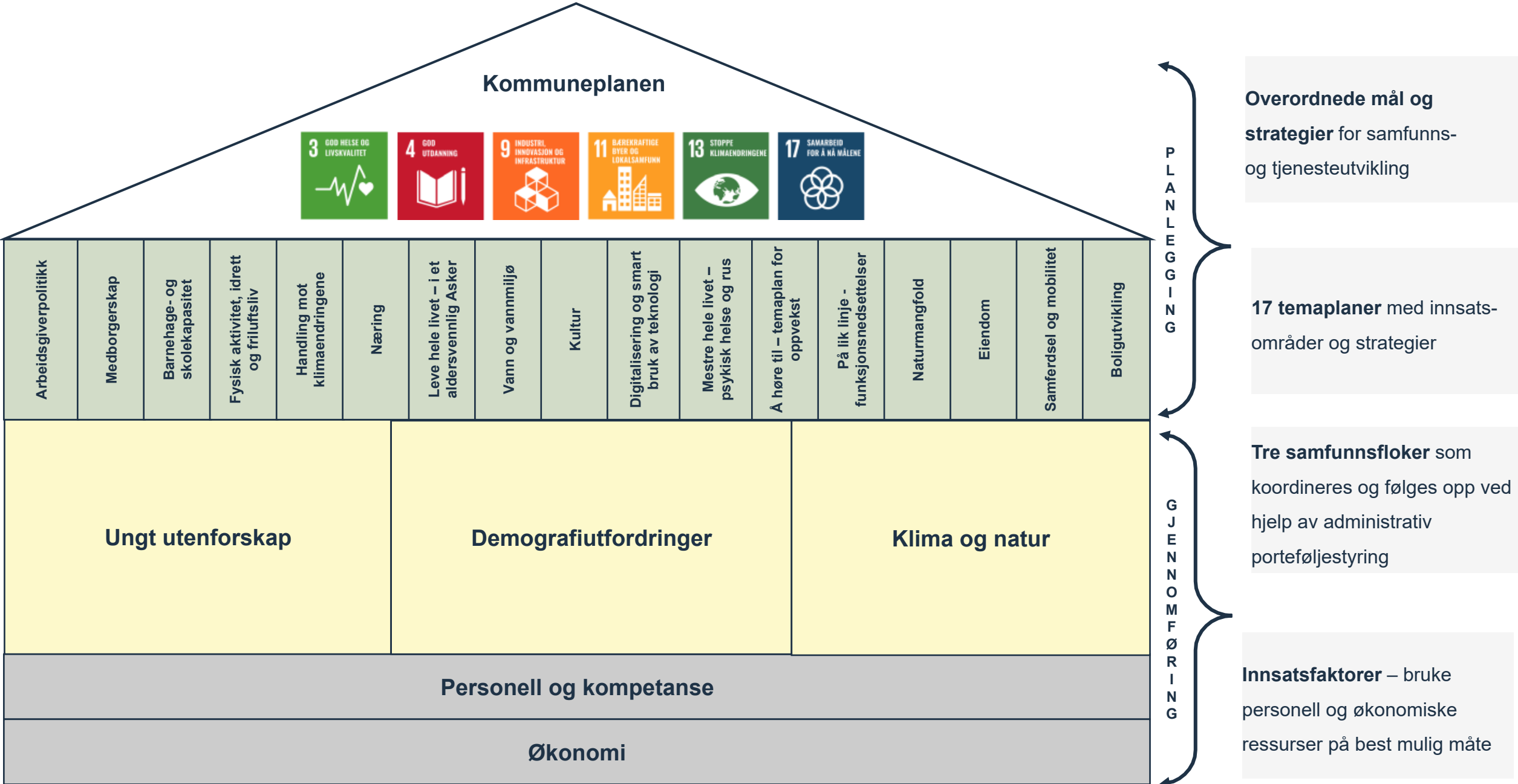
- Vi må som hovedregel **realisere ambisjonene i temaplanene innenfor eksisterende økonomiske rammer.**
- Vi må **omprioritere ressurser innenfor tjenesteområdene** for å kunne prioritere nye satsinger.
- Vi må **vurdere mulighetene for samfinansiering** – både på tvers av tjenesteområder og med eksterne samarbeidspartnere.
- Vi må **jobbe på nye måter** – samle ressurser i tverrsektorielle porteføljer/programmer og **bruke flere å på gjennomføringen.**

Ulike finansieringsmodeller

1. Friske midler
2. Omprioritering innenfor tjenesteområdet
3. Samfinansiering
4. Brukerbetaling

Jobbe på nye måter – løse felles samfunnsfloker

Kommuneplanen

- Arbeidsgiverpolitikk
- Medborgerskap
- Barnehage- og skolekapasitet
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Handling mot klimaendringene
- Næring
- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker
- Vann og vannmiljø
- Kultur
- Digitalisering og smart bruk av teknologi
- Mestre hele livet – psykisk helse og rus
- Å høre til – temaplan for oppvekst
- På lik linje - funksjonsnedsettelse
- Naturmangfold
- Eiendom
- Samferdsel og mobilitet
- Boligutvikling

Ungt utenforskap

Demografiutfordringer

Klima og natur

Personell og kompetanse

Økonomi

PLANLEGGING

Overordnede mål og strategier for samfunns- og tjenesteutvikling

17 temaplaner med innsatsområder og strategier

GJENNOMFØRING

Tre samfunnsfloker som koordineres og følges opp ved hjelp av administrativ porteføljestyring

Innsatsfaktorer – bruke personell og økonomiske ressurser på best mulig måte

Temaplanene «våre» - mer detaljert gjennomgang i juni

Medborgerskap			Kultur			Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv		
Deltagelse, motivasjon og tilrettelegging	Påvirkningsmuligheter	Møteplasser i nærmiljøet	Helhetlig stedsutvikling, arenaer og møteplasser	Kultur hele livet	Kulturutvikling og næring	Helhetlig stedsutvikling	Alle i aktivitet	Likeverdige vilkår
12 strategier			34 strategier			23 strategier		
Jobbet med strukturer – tilskudd, samarbeidsavtaler, etablering av nye innbyggertorg, drift av møteplasser, tilgjengeliggjøring av lokaler, nærdemokrati, oppgaveutvalg, tilrettelegging for frivillighet og deltagelse			Jobbet med møteplasser, kulturarenaer, kunstordning, museumsstrategi, barrierer for deltagelse, kulturskolens tilbud og rolle, ungdomstilbud, tilbud til barn, tilskudd, seniortilbud, digital formidling, spillkultur			Jobbet med miljø- og klimavennlige valg ved anleggsutvikling; sammenhengende korridorer for friluftsliv og fysisk aktivitet; anleggsprioritering og –utvikling; arenaer for egenorganisert aktivitet og møteplasser; nyskapende aktivitetsformer; strukturerte opplegg for livsstilsendring; destinasjonsutvikling; tilskuddsordninger		
Ikke vært høyt prioritert: kommunikasjon og samspill; involvering av innbyggere som lett faller utenfor, tilgjengeliggjøring av lokaler og på frivilligkoordineringsmodell			Ikke vært høyt prioritert: stedsutvikling, helhetlige planer på flere områder, universell utforming, Grønt veikart for kulturen, nettverksarbeid, samarbeid med kompetansemiljøer, katalysator for innovasjon, digitalisering			Ikke vært høyt prioritert: transportordninger; gå- og sykkelvennlig samfunn; digitalisering; fysisk aktivitet på arbeidsplasser; å tiltrekke seg kompetansemiljøer; retningslinjer for utleie; prinsipper for investerings- og driftsmodeller		

Husk at temaplanene har fram til 2033-34 på å bli implementert!

Prioritering nå

- Konsolidering
- Omstilling
- Avklare handlingsrom og prioritering i et ti-årsperspektiv

Asker
kommune

Kort oppsummering fra dialogmøtene

Ekstra dialogmøte om HP 2024-2027

- Kirkelig fellesråd
  - Ønsker reversering av kutt
  - 1,2 mill til kirkevakten
  - 0,45 mill til diakon i Hurum
  - 0,3 mill til nattevakt Herberget
  - Vurdere innføring av samtaletilbudet 13-20
  - Nesten 1 100 frivillige i 2022
- Velforbundet
  - Frivilligheten er viktig når økonomien er stram
  - Velforeningene ønsker ofte støtte til konkrete prosjekter
  - Velforbundet er på tilbudssiden for samarbeid om å få til noe nytt når kommunen har dårlig råd
- Kulturrådet
  - Ikke vent med Tofte samfunnshus
  - Asker kulturhus må være et *kulturhus* og ikke et *alt-mulig-hus*
  - Vil ha særskilt tilskuddsordning for økonomisk vanskeligstilte
  - Kulturskolens nybygg bør ligge på Østre Asker gård
  - Prisene i kulturskolen må ned
  - Skoler må være bygget for å kunne være nærmiljøets kulturhus
  - Aktive lokalsamfunn må utvides til kultur, men strander på finansiering
- Frivillighetsutvalget
  - I ferd med å finne sin rolle på nytt
  - Tre kjerneområder: Lokaler, tilskudd og samarbeid
- Idrettsrådet
  - Trengs bedre overbygning av arbeidet for de som havner utenfor
  - Lytt til idrettsrådet, invester i idrettsrådet og samarbeid med idrettsrådet
  - Harmoniseringsprosessen har blitt mer en sentraliseringsprosess
  - Ønsker tilskudd til aktivitetshus til Holmen IF med 10 millioner over to år for å utløse samfinansiering av en felles aktivitetsarena
  - Ønsker likhet for barn som trener i kommunale og idrettslagseide anlegg
  - Økt satsing på Aktive lokalsamfunn

Asker
kommune

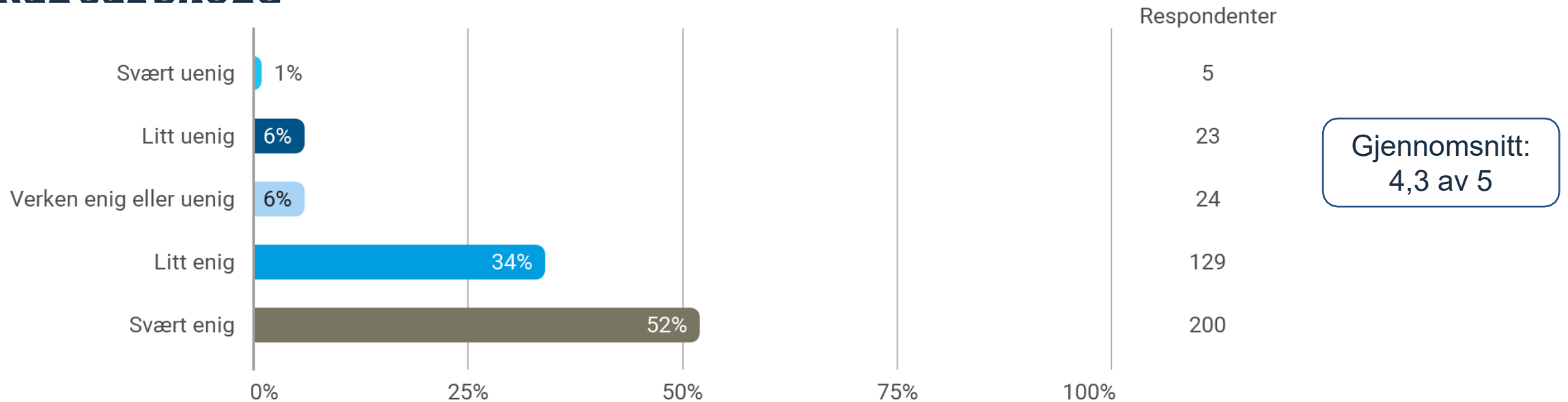
Kort oppsummering fra gjennomførte brukerundersøkelser

Kulturskolen

Kulturskolen

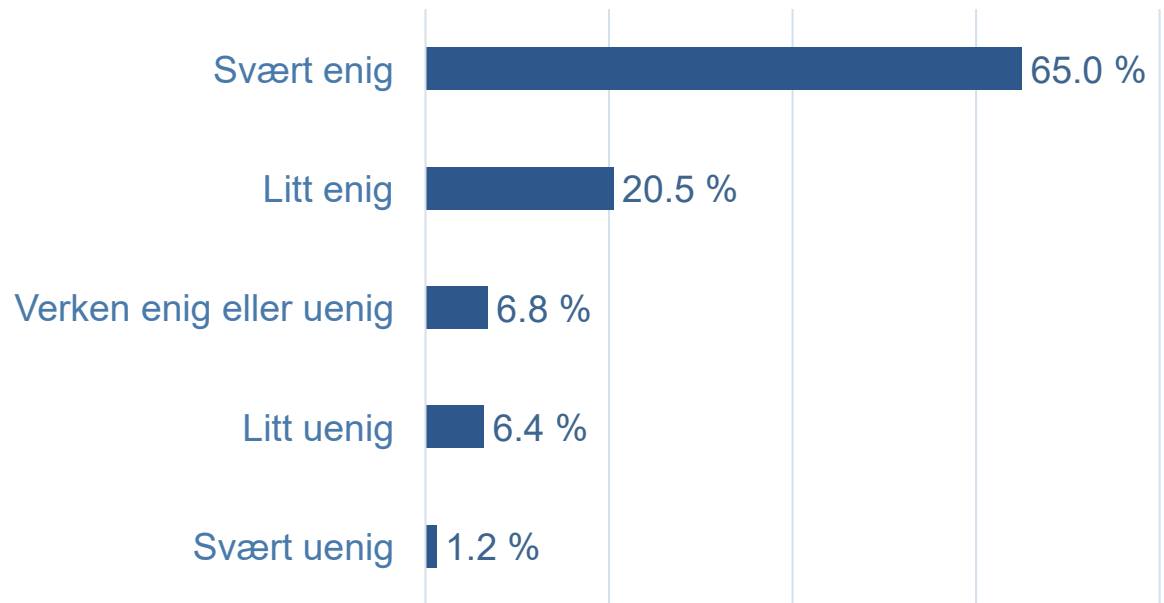
- N=433 (svarprosent 25-26 %)

Total tilfredshet: **Alt i alt, er jeg fornøyd med Asker Kulturskole**

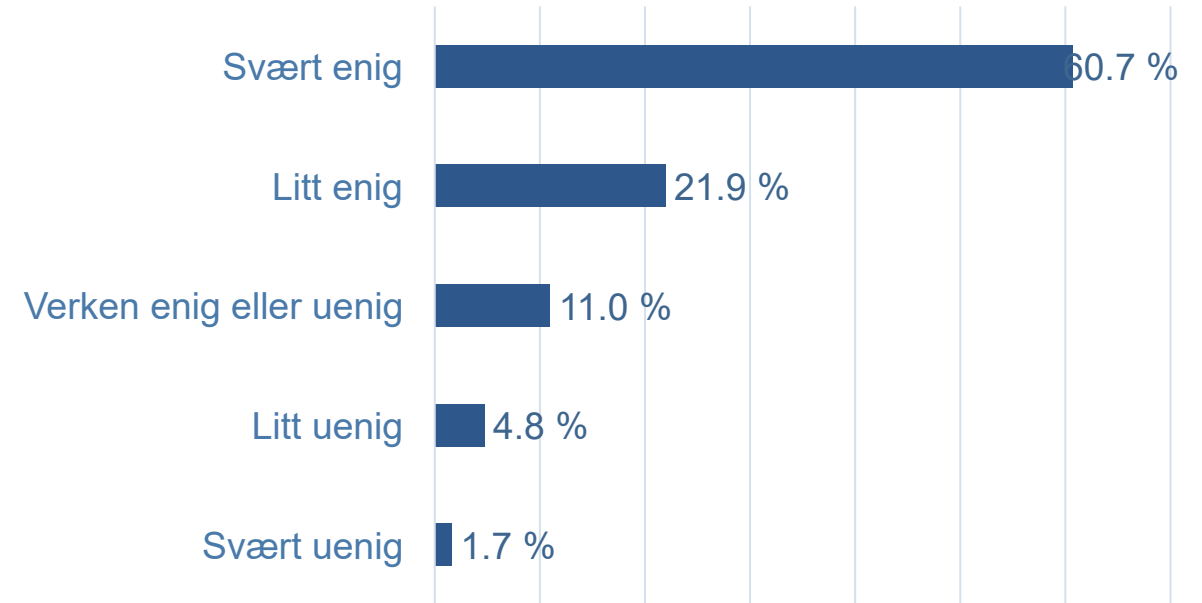
Kulturskolen

Innhold/kvalitet og medvirkning

«Jeg er fornøyd med innholdet i undervisningen»

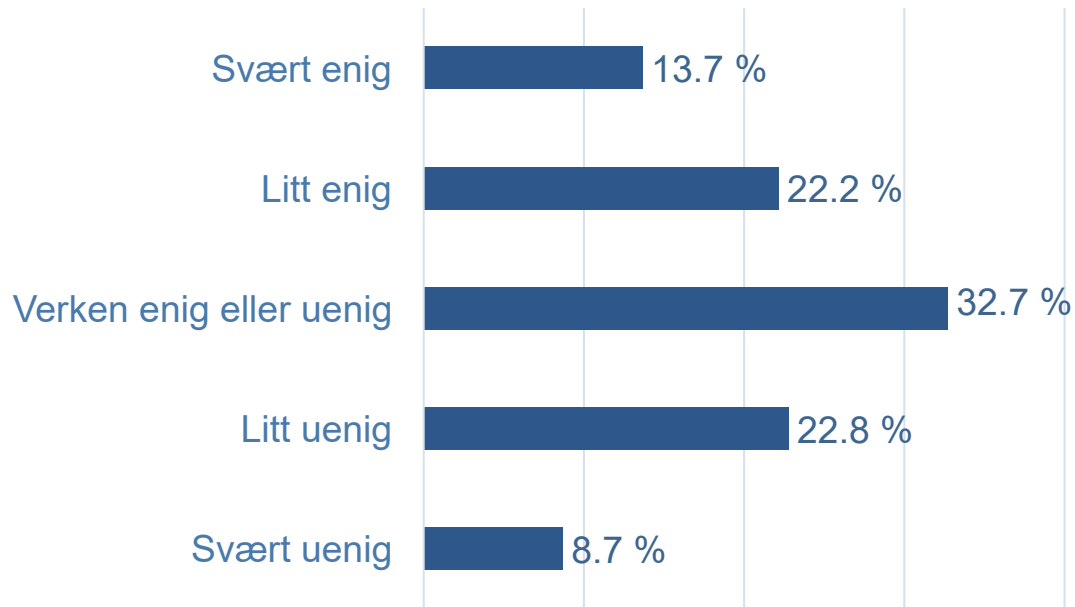
Gjennomsnitt: 4,4 av 5

«Undervisningen tilpasses barnet mitt»

Gjennomsnitt: 4,4 av 5

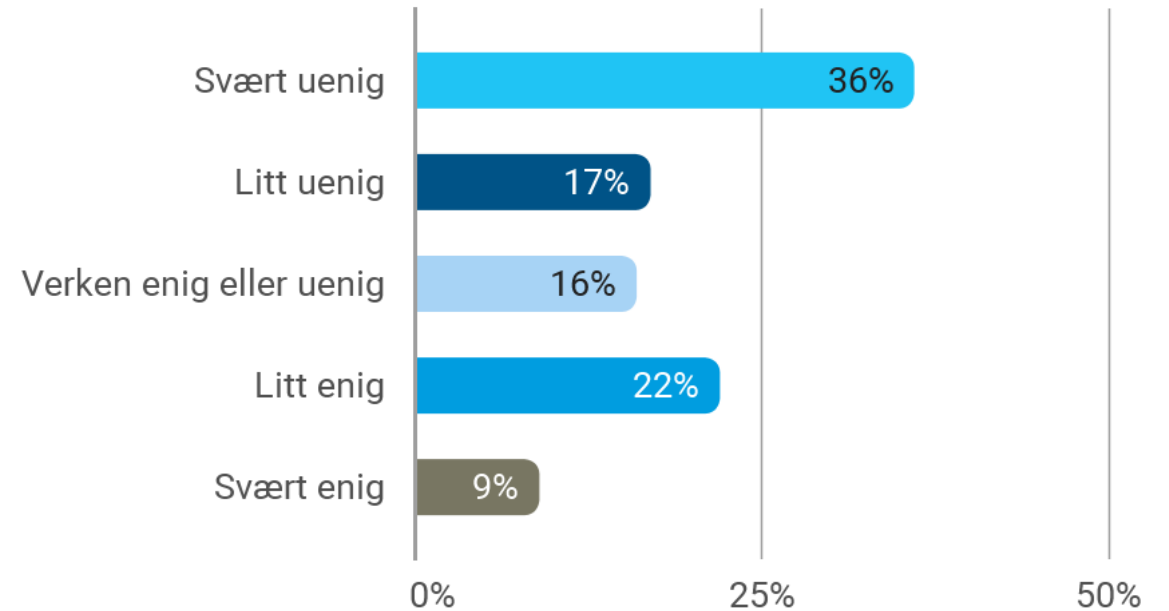
Kulturskolen

«Jeg er fornøyd med prisnivået i kulturskolen»

Gjennomsnitt: 3,1 av 5

Økonomi

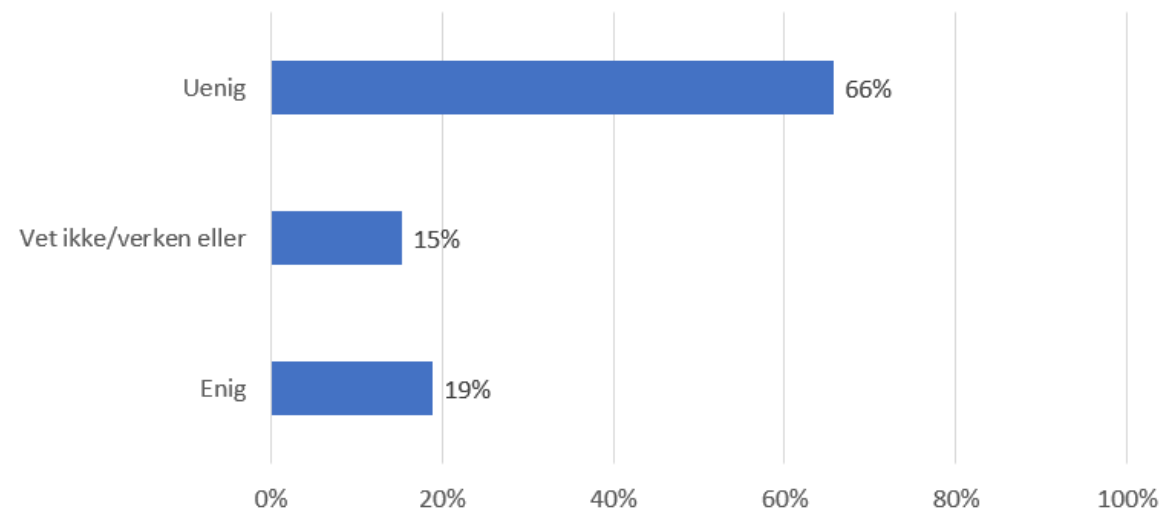

«Jeg vurderer å ta mitt barn ut av kulturskolen eller trappe ned på antall tilbud på grunn av dagens situasjon med generell prisvekst»

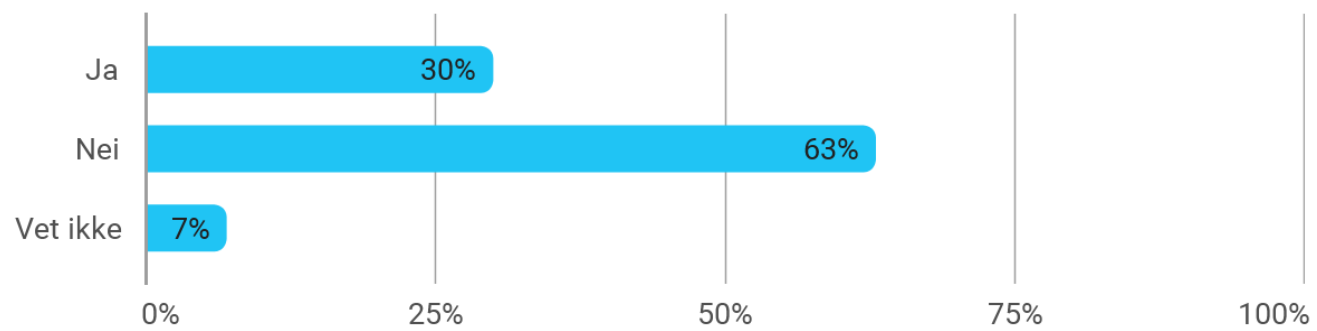
Gjennomsnitt: 2,5 av 5

Kulturskolen

Ventetid og tilgjengelighet

«Det var mer enn 8 måneder ventetid for å få det tilbudet mitt barn ønsket »

Respondenter

125

262

31

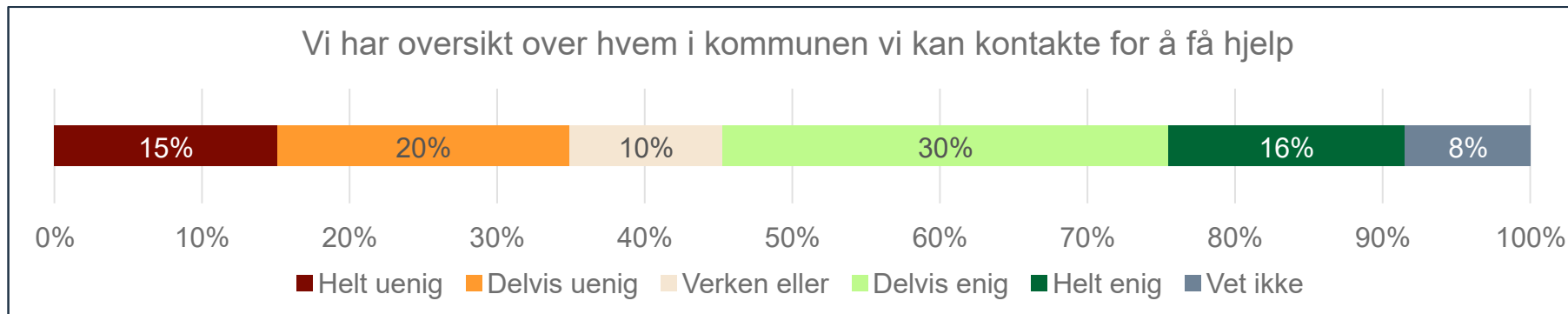
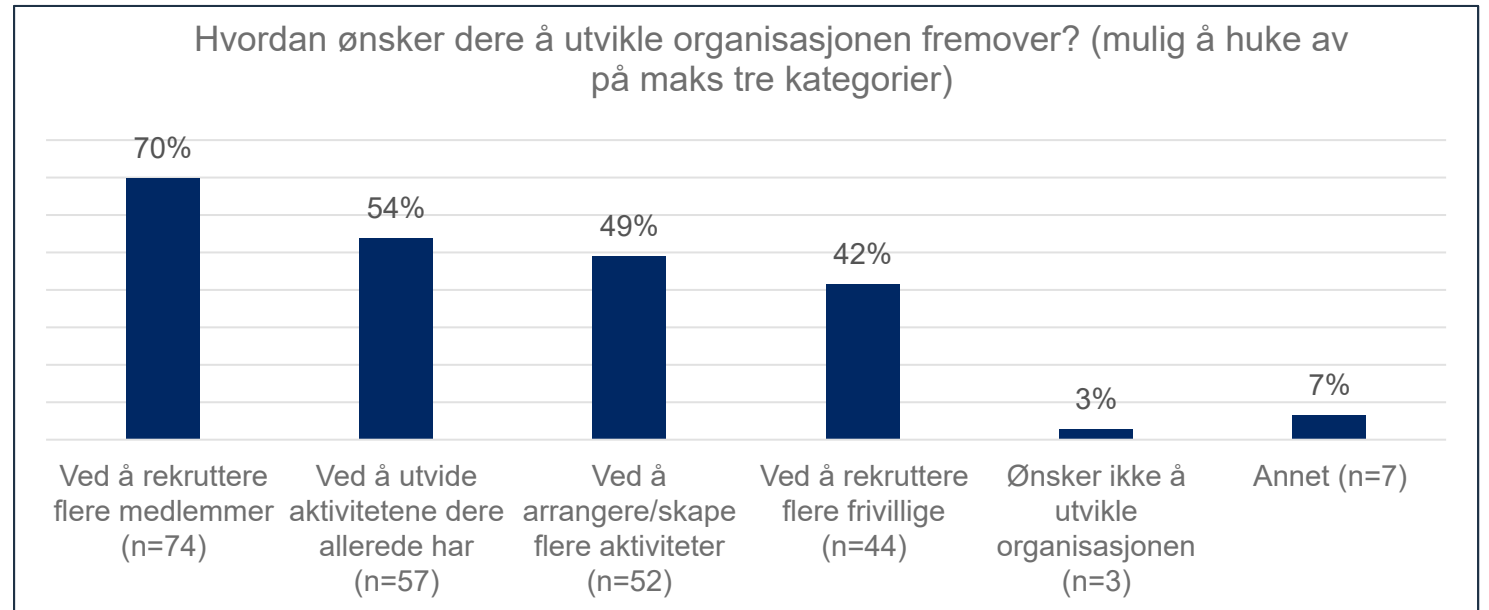
«Jeg kjenner til friplassordningen til kulturskolen»

Frivillige lag og foreninger

Frivillige lag og foreninger

- N=119

Frivillige lag og foreninger

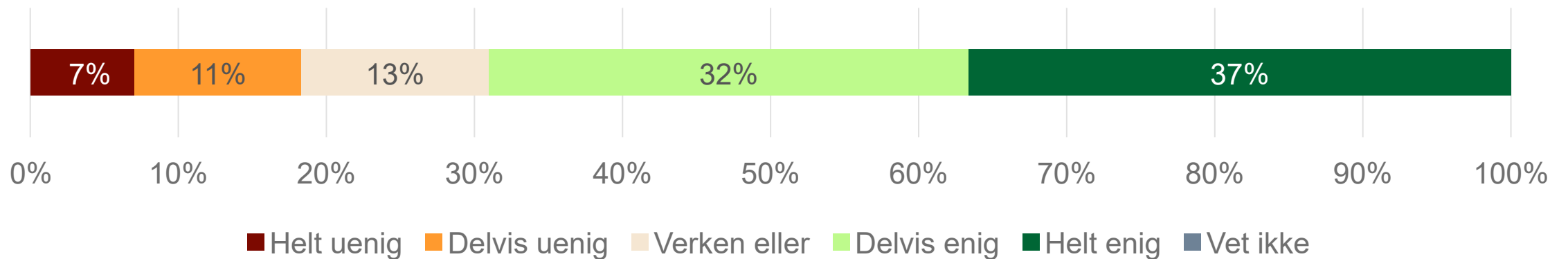
«Vi er tilfreds med hvordan samarbeidet med kommunen fungerte»

På en skala fra 1-6 hvor 6 er best:

2018: 4,5

2022: 4,8

Vi opplever kommunen som en forutsigbar samarbeidspartner (n=71)

Frivillige lag og foreninger

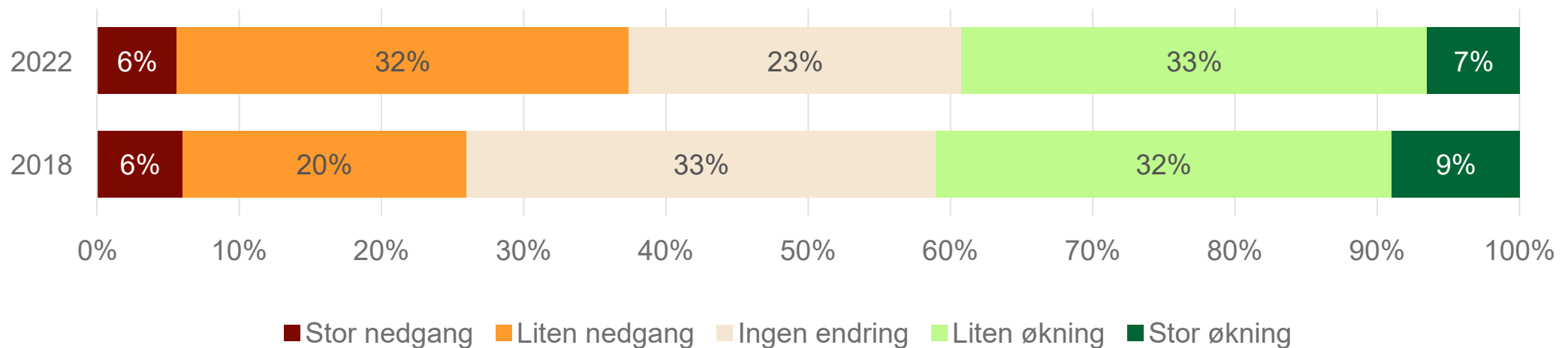
«Det er enkelt å rekruttere medlemmer til oss»

På en skala fra 1-6 hvor 6 er best:

2018: 3,4

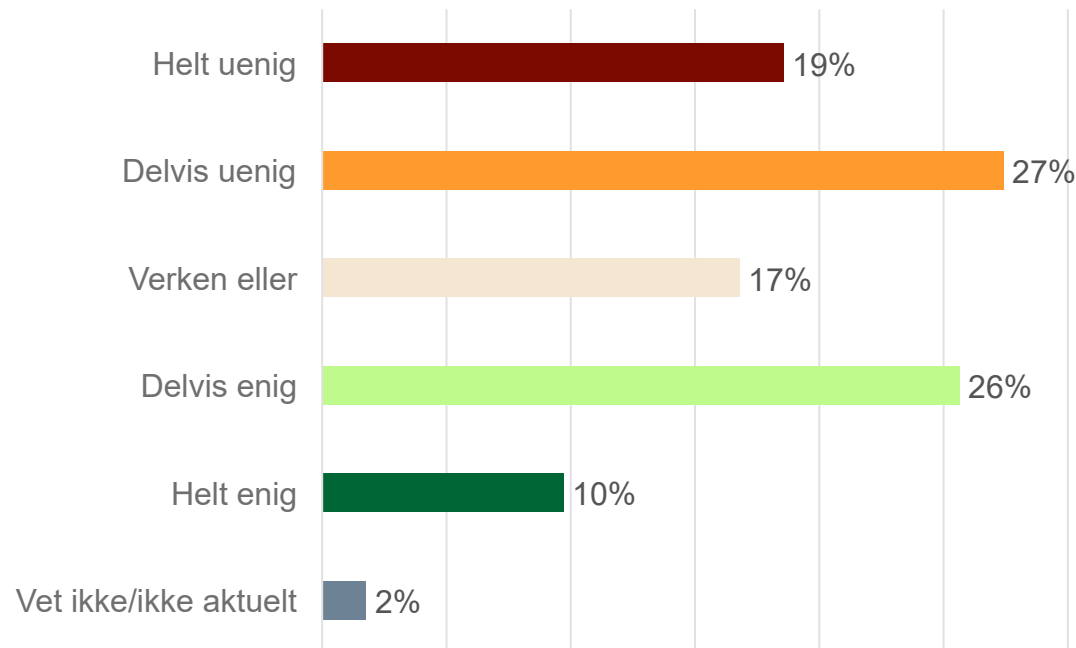
2022: 3,5

Hvordan har medlemstallene deres utviklet seg totalt sett de siste fem årene?

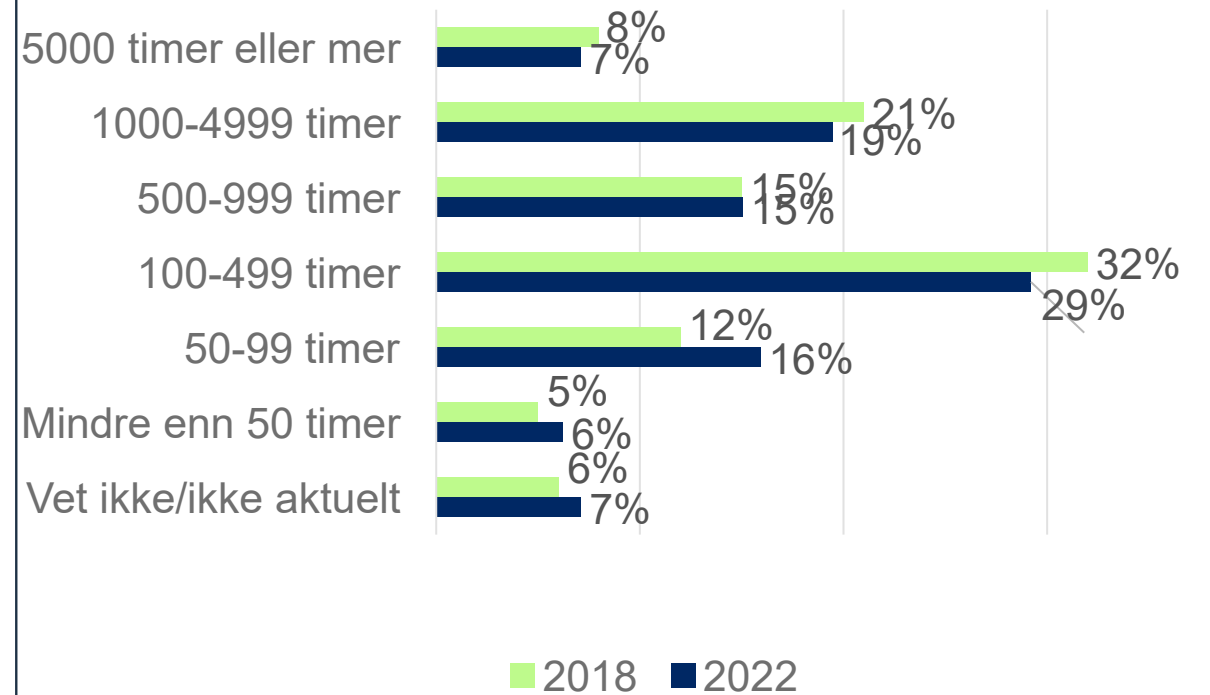

Frivillige lag og foreninger

Det er enkelt å rekruttere tillitsvalgte (verv) til oss

Hvor mange timer med frivillig arbeid gjør dere i året, sett under ett?

Asker
kommune

Nærdemokratiordninger

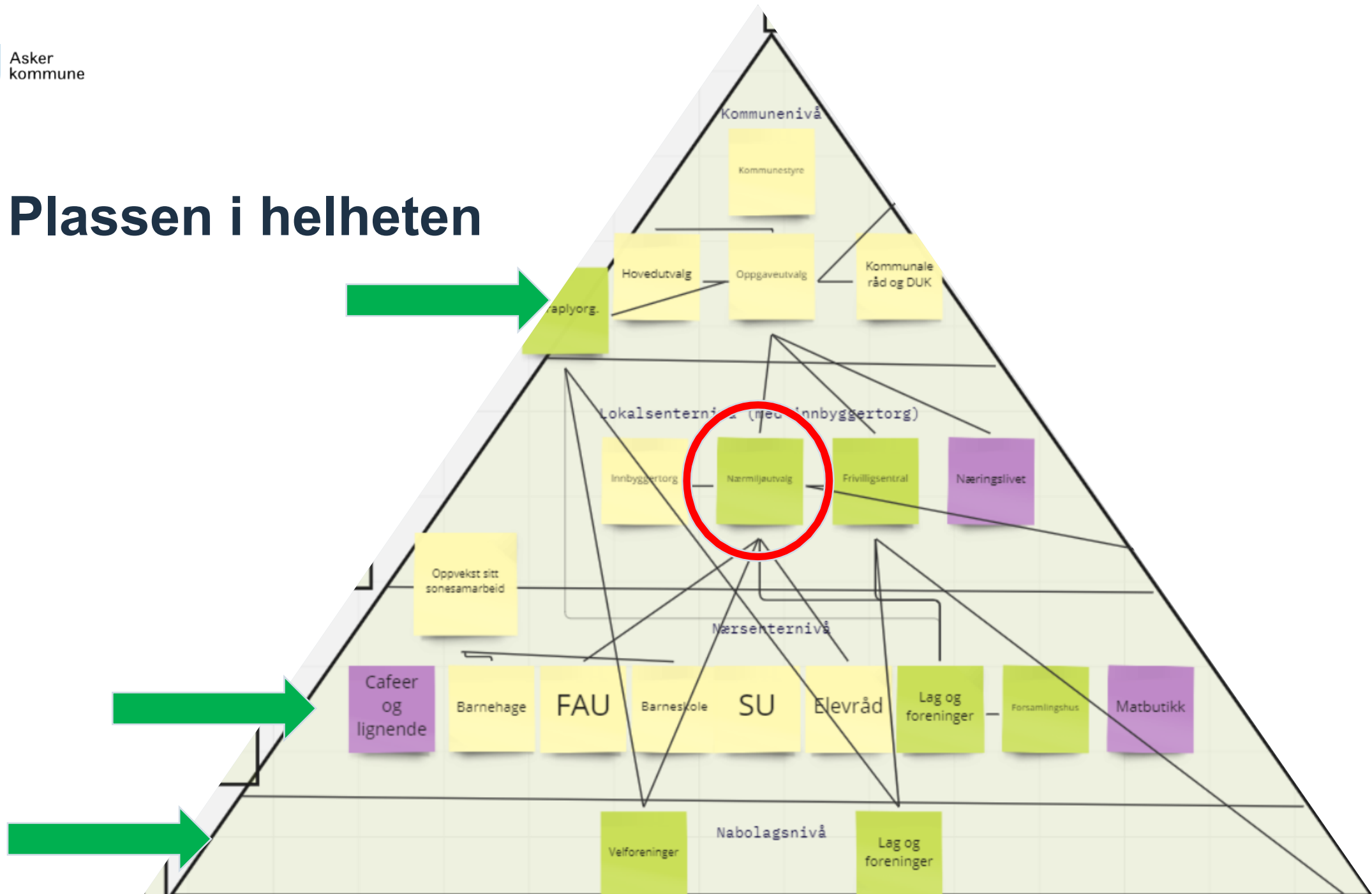
Kort oppsummering + status etter høringer

Utvalg medborgerskap 27.04.2023

Hovedpoenget - repetisjon

- Å ha et bindeledd mellom kommunen og lokalsamfunnet som kan medvirke og være en samskapings- og nettverkspartner – altså å ha en nærdemokratiordning
- Å ha en modell med stor fleksibilitet, frihet og legitimitet, og som er gjennomførbar

Plassen i helheten

Det vi ikke skrev så mye om - kunnskapsgrunnlag

- Følgeforskningen – rapporter og notat
- Erfaringsutveksling med Drammen, Fredrikstad og Ålesund
- Dialogmøte med LSU-ene
- Dialogmøte med Velforbundet
- Dialog med formannskapet
- Annen forskning og erfaring, f.eks. NIBRs «Medvirkning med virkning» fra 2013, erfaringer fra Øvre Eiker

18 høringsinnspill

- 3 privatpersoner (Gunnar Andersen, Ragnar Tom Brunsell, Marit Synnøve Flåto)
- SU i Slemmestad og Sydskogen barnehager
- 3 LSU (Slemmestad, Tofte, Heggedal)
- 8 frivilligsentraler (Heggedal, Borgen, Åros, NaKuHel, samt frivilligrepresentanter for de 3 kommunale)
- Holmsbu vel
- 4 paraplyer: Asker velforbund, Asker kulturråd, Asker frivillighetsutvalg, Asker idrettsråd
- Statkraft Tofte AS

Forsøk på overordnet oppsummering

Ønsker LSU/annen løsning og mer prosess	Usikre og ønsker mer prosess	Nøytrale til organisering	Positive, men foreslår flere justeringer	Positive, med få forslag til justeringer
<ul style="list-style-type: none"> - Tofte LSU - Slemmestad LSU - Brunsell - Statkraft Tofte (ikke sagt noe om prosess) 	<ul style="list-style-type: none"> - Heggedal nærmiljøsentral - Heggedal LSU - Borgen nærmiljøsentral - Stiftelsen NaKuHel - Asker frivillighetsutvalg - Asker idrettsråd 	<ul style="list-style-type: none"> - Asker kulturråd <hr/> <p>Tar opp andre forhold</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Andersen 	<ul style="list-style-type: none"> - Asker velforbund 	<ul style="list-style-type: none"> - SU Slemmestad og Sydskogen barnehager - Åros frivilligsentral - Holmsbu vel - Flåto

Er mer prosess klokt?

- Viktig med eierskap
- Men: Medvirkning forutsetter at det er reelle muligheter for endring
- Spørsmålet om *hovedstruktur* for nærdemokrati er lite egnet for medvirkning
- Vi ber egentlig om tillatelse til å sette i gang mer samskaping om organisering lokalt

Type ordning (hovedalternativer fra forskningen og jussen)	Kommunalt utvalg (§ 5-7 i kommuneloven)	Frittstående organ (juridisk sett: forening)	Ingen felles ordning
Ser slik ut:	Valgt av kommunestyret. Følger reglene i kommuneloven.	Uavhengig av kommunen. Kan se ut på mange måter.	Medvirkning gjennom etablerte lag og foreninger – som regel sak til sak.
Er dette realistisk og ønskelig i hele kommunen?	Nei. Byråkratisk og dyrt. Rigid og krever mye formaliteter.	Ja. En vanlig modell. Krever likevel mye oppfølging fra kommunen.	Er dagens modell i mesteparten av kommunen. Fragmentert og setter kommunen i førersetet.
Kan medvirkning gi dette resultatet?	Neppe realistisk praktisk og økonomisk.	Ja.	Ja, hvis ikke man finner noen akseptabel modell ellers.

- Legitimitet, anerkjennelse, status og påvirkningskraft avhenger mer av *kultur* enn av *struktur*.
- Det er opp til politikere og administrasjon å legge til rette for at de som deltar føler det har en verdi – uavhengig av valg av alternativ.

Kort oppsummering av svar på høringsspørsmålene

Bør vi ha en nærdemokratiordning?

- Ja
- Svaret avhenger litt av hva man mener med «nærdemokratiordning»

Organisering

- Brunsell: Vil ha en ordning med mer myndighet enn dagens LSU
- Tofte LSU og Slemmestad LSU og Statkraft Tofte: Vil beholde LSU
- Usikre på konsekvensene av foreslått organisering: Heggedal LSU, de fleste frivilligsentralene, frivillighetsutvalget og idrettsrådet
- Tar ikke stilling: Kulturrådet og Andersen
- Velforbundet: Mener dette handler om et nivå over det *nære*, men er positive til hovedtrekkene i høringsnotatet
- Støtter forslaget: SU i Slemmestad og Sydsbogen barnehager, Holmsbu vel, Åros frivilligsentral, Flåto. Borgen nærmiljøsentral heller mot noe som ligner.

Er rollen til nærdemokratiorgan klart nok definert?

- Brunsell: Delegerer myndighet til organet
- LSU-ene: Viktig med klar legitimitet, status og anerkjennelse
- Heggedal LSU og Asker kulturråd: Initiativrett viktig
- Velforbundet (og flere av frivilligsentralene): Rollene opp mot andre, som frivilligsentraler og innbyggertorg, må avklares
- Uenighet om tilskudd. F.eks. vil Tofte LSU at de får mer penger, mens kulturrådet vil flytte tilskuddsmidlene til kommunens tilskuddspotter

Er kommunens rolle tydelig?

- Andersen: Innbyggertorget på Spikkestad bør ligge i Røyken i stedet
- Flere: Viktig med nok ressurser til arbeidet og god støtte fra kommunen

Hva bør nærdemokratiorganet hete?

- Komité
- Nærmiljøutvalg
- Lokalsamfunnsutvalg
- Lokalråd
- Nærutvalg
- Områdeutvalg
- Lokalforum
- *Kan «områdeforum» være en løsning?*

Grenser mellom områdene?

- Tofte LSU: Bør Klokkarstua/Verket flyttes til Tofte fra Sætre?
- Borgen nærmiljøsentral: Vardåsen bør flyttes fra Heggedal til Borgen

Hva bør være felles krav?

- Det bør være noen felleskrav, men lokale tilpasninger.
- Velforbundet: Skeptiske til for strenge krav til representasjon.
- Kulturrådet: Organet bør speile befolkningen i området

Asker
kommune

Asker
kommune

Direktørens orienteringer

Hovedutvalg for medborgerskap

Direktør for medborgerskap Christer Best Gulbrandsen

Asker, 27.04.23

Status bibliotekbesøk på søndager

- Søndagsåpent bibliotek var i oktober 2018 – april 2019.
- Besøk i betjent åpningstid 12-16 på søndager 01.01-25.04 2019: ca 7.000 besøkende
- Besøk i meråpent bibliotek søndager 01.01.-25.04. 2023: ca 3.600 esøkende

- Totalt besøk 01.01.-25.04.2023: 137.039, hvorav 4.451 i meråpent tid.
Underrapportering på Heggedal og Sætre pga sent monterte tellere. Tofte har ikke tellere, og er ikke med i statistikken.
- I 2022 utgjorde meråpent besøk ca 1 % av totalt besøk i samme periode. I 2023 er dette tallet 3,2 %.

Årets sommerferieaktiviteter for barn og unge

- Tildelt ca. 1,6 mill.kr. herav
  - Ca. 1.000.000 kr. i støtte gjennom Aktivitetspotten
  - 600.000 kr. til kommunale tilbud, ekskl. ordinær drift
- Midlene bidrar til gratis/reduert deltakeravgift på mange av tilbudene samt gratisplasser
- Åpne ungdomsklubber og bibliotek
- Vigilomelding til foresatte 26.04.
- God informasjon til kommunens støtteapparat for veiledning/hjelp
- Oversikt i hvaskjeriasker.no
Flere tilbud legges ut fortløpende
- Medborgerskap koordinerer sommerferietilbudet og friplasser
- Kommunale tilbud er universelt utformet og tilpasset at flest mulig skal kunne delta
- ferieaktiviteter@asker.kommune.no

Spørsmål fra Dyresen (V): Status lokalhistorisk arkiv Hurum

- Kommunen har ansvar for et lokalhistorisk arkiv etter vedtak i Hurum kommunestyre i 1995. Videre oppfølging bør avklares.
- Biblioteket hadde møte med Hurum historielag og Helge Haugen (i egenskap av tidligere rolle i arkivet) 20. april etter henvendelse fra Haugen til ordfører
- Kommunen og historielaget jobber sammen om å vurdere ulike løsninger og å se sammenheng mot andre prosesser (f.eks. hva som skal skje med Hovtun).
- Internt ansvar og videre prosess avklares før sommeren

Spørsmål fra Dyresen (V): Status for dialog med Foreningen Alle kan spille

- «Alle kan spille» tok initiativ til et møte med kommunen og kulturrådet
- Møtet gjennomført med direktør medborgerskap, rådgiver Marte Kvernland og daglig leder i Asker kulturråd 21. april
- Alle kan spille presenterte sitt konsept og delte sin opplevelse av å søke på kommunens tilskuddsordninger
- Kommunen vil bruke tilbakemeldingene i evaluering av tilskuddsordninger
- Kommunen ga veiledning om tilskuddsordninger og håndtering av forholdet mellom en forening og beslektet kommersiell aktivitet i foretak
- Alle kan spille og Asker kulturråd vil ha videre dialog om muligheter for å bidra til utvikling av en Aktive lokalsamfunnmodell for kultur

Omstillingsprosess i medborgerskap

- Virksomhetene har gjennomført et ekstra grundig analysearbeid som forberedelse til å definere omstillingskrav til hver enkelt virksomhet
- Virksomhetene utvikler konsepter for løsningsforslag før sommeren
- Arbeid med 10-års perspektiv på temaplaner i juni og august
- Løsninger presenteres i HP 2024-2027

Hva som kan komme av saker i neste (og siste!) møte

- 1. tertialrapport 2023, årsrapport 2022, årsregnskap og årsberetning 2022
- Profil kulturhusene
- Samarbeidsavtaler med kirkelig fellesråd, kulturrådet og FRI Oslo og Viken
- Sak om driftsmodell og prisstruktur svømmehaller og sak om skolesvømming
- Digitalisering og forenkling av innspill og medvirkningsprosesser i plansaker
- Prinsipper om etablering og drift for frivilligsentraler
- Kulturskolens fordypnings- og talenttilbud
- (Kanskje mulighetsstudie kulturskolen)
- Idrettshaller i Røyken og Nesbru
- Handlingsplan for opplevelsesnæringene
- Retningslinjer for bruk av idrettshallene
- (Kanskje sak om Hovtun?)

Asker
kommune